

Тимофєєв В.Я.

**УКРАЇНСЬКЕ
БУДЖАЦЬКЕ
КОЗАЦТВО**

III тисячоліття.

СУБ'ЄКТИВНІ НОТАТКИ КОЗАКА - 4

2018

*** * ***

Ця книга – про Українське Буджацьке козацтво, що діяло (й діє) в районах та містах Буджаку Одещини в III тисячолітті; про козаків та козачок межиріччя Дунай-Дністер, що в загальному громадському русі прокладали свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна. Історія козацтва подається через документальні джерела (газетні й журнальні статті, протоколи, спомини самовидців, накази отаманів і рішення Козацьких Рад та ін.), що надає їй ознаки академізму. Але за рядками документів проглядають живі люди з їх пристрастями та інтересами, своєрідним козацьким поглядом на події та на життя взагалі...

На теренах Буджаку (межиріччя Дунай-Дністер) в перші 20 років III тисячоліття продовжували діяти та були створені нові впливові козацькі громадські організації (на меті було трансформація їх в асоціацію козацьких організацій) та навчально-виховні заклади нового типу – Січі (школи козацько-лицарського виховання) – Адамівська, Баштанівська, Бритівська, Долинівська, Великомар'янівська, Вигінська, Випаснянська, Молозька, Миколаївсько-Новоросійська, Михайлівська, Петрівська, Старокозацька, Салганська, Турлацька та ін. (на меті було трансформація їх в асоціацію навчальних закладів козацького спрямування та створення козацького-лицарського ліцею)...

«Українське Буджацьке Козацтво» - продовження книг «Адамівський Осередок Козацтва», «Задністрова Січ», «Буджацьке козацтво».

*** * ***

Автор: **Тимофєєв Валерій Якович** – директор школи, теоретик козацько-лицарського гарту, отаман-координатор Українського Буджацького козацтва, кращий освітянин України 2002, 2016 років. Головний редактор альманахів козацтва Буджаку «Козацький вісник» (1991-1998, 1998-2015), «Козак» (1998-2001), «Річ про Адамівську Січ» (2001-2003), «Річ про Буджацьку Січ» (2004-2006), «Козак Задністров'я» (2007-2010), «Річ про Буджацьку Січ» (2010-т.ч.). Автор 30 монографій та більше 200 наукових і науково-популярних публікацій з історії, історіографії сучасного козацтва і козацької педагогіки та реалізації ідей козаччини в практику діяльності козацьких організацій, громад і навчальних закладів.

E-mail:Generalotaman@ukr.net

<http://samlib.ru/t/twja/>

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

*** * ***

**© Тимофєєв В.Я. Українське Буджацьке козацтво. III тисячоліття.
Суб'єктивні нотатки Козака - 4. Видавництво «Гетьман».
м. Білгород-Дністровський. 2018.**

ПЕРНАЧ ІV. УКРАЇНСЬКЕ БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО.



Отаман-координатор Українського Буджацького Козацтва; директор Бритівської ЗОШ І-ІІІ ступенів; член Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України; кращий освітянин України 2002, 2016 років; член Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні при Кабінеті Міністрів України (Міністерство Оборони України); член Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної Академії Наук України В.Я.Тимофєєв.

***Ідеали козацтва не мають строку давності,
бо це ідеали порядності, відданості й патріотизму.***

Буджак-Задністров'я – це територія останніх козацьких військ на теренах України (із XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади – трьома хвилями – мазепинці, некрасівці, запорожці - переміщується на Задністров'я-Буджак). В межиріччі Дунай-Дністра, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: Кіш Подністрянської Січі (1775-1782; під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено Задунайську Січ – 1783-1828), Вірних козаків (1783-1788), Чорноморське козацьке (1788-1807), Усть-Дунайське козацьке (1807), Усть-Дунайське Буджацьке козацьке (1807-1827), Дунайське козацьке (1828-1856), Новоросійське козацьке (1856-1869). Столицею козацьких військ був Акерман (сучасний Білгород-Дністровський), згодом Миколаївка-Новоросійська. Війська несли кордонну та внутрішню службу в Бессарабській губернії; утримували гарнізони в Акермані та Ізмаїлі. Із ліквідацією козацького війська в 1869 році козаки отримали статус державних селян.

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постане сучасне українське лицарство – духовно постане Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Суб'єктивні нотатки Козака-4 «Українське Буджацьке Козацтво» (2013-2018) - є продовженням Суб'єктивних нотаток Козака-1 «Адамівський Осередок Козацтва» (1988-2003), Суб'єктивних нотаток Козака-2 «Задністрова Січ» (2003-2010), Суб'єктивних нотаток Козака-3 «Буджацьке козацтво» (2010-2013); річ в нотатках йде про громадську організацію українських козаків, що діяла (й діє!) на теренах Буджаку – межиріччя Дунай-Дністер.

БУЛАВА¹ ВІД АВТОРА. МІСІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА.

Головна мета козацьких громадських організацій – формувати вільнолюбиву і незалежну особистість, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває міжнародне козацьке гасло: **“Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!”**

Душу – Богові! Кодекс лицарської духовності сучасного козацтва (Віра в Добро та Справедливість).

Дедалі більше політичних і культурних діячів, учителів, батьків звертаються до християнських моральних цінностей як найбільш стійких, універсальних, не підвладних політичній та ідеологічній кон'юктурі. Це означає, що сучасне українське суспільство поступово підходить до визнання й опанування етичних основ християнства, від яких воно було штучно відлучене протягом багатьох десятиліть і до яких у більшості людей навіть було сформовано різко негативне ставлення.

Ніхто не буде сперечатися, що Церква є носієм духовності. Так воно і є, адже те, чого навчають тут, спрямоване на забезпечення нашого духовного добробуту, і найперше гармонії нашого внутрішнього світу. Багато людей відвідують храми, вважають себе віруючими і повага до традицій та релігії свого народу стримує багатьох з них від хибних кроків. Свою роль тут відіграє і громадська думка, а тому людина буде намагатися жити і діяти так, щоб не було соромно перед людьми.

Лише розвинута моральність, лише прийняття абсолютних вічних норм співжиття допоможе у потрібну годину людині – вона не буде вагатися, втримається, не піде на умовляння, адже матиме приписи на всі випадки життя. А нагородою буде чисте сумління та гармонія внутрішнього світу...

Формування духовності як основної якості козака, визначення його духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя - основні напрями нашої роботи з духовного формування козака-лицаря.²

¹ Назви частин, розділів, глав приведено до козацької термінології. **Булава** – символ Гетьманської влади: мідний шар (може бути із шипами) на дерев'яній рукоятці, **Пернач** – символ полковничої влади: металеві пера складної форми (чотири, шість, вісім) на рукоятці. **Бунчук** – символ козацької єдності (скільки пасмів – стільки куренів, скільки волосин в пасмі – стільки козаків в курені): на дерев'яній рукоятці – закріплені сплетені пасма кінського хвосту. **Колодач** – символ надійності козацького слову: ніж-сколот завдовжки 45 см (як у скифів, у римлян – короткий меч). **Комишина** – символ, що вказує на місцеперебування отамана: висока комишина із зменшеною копією козацького прапора (прапорець) козацького з'єднання; там де отаман – там найзначніші події.

² Архіви козаччини Задністров'я. Далі АКЗ. т.11, ч.2, с.203.

Життя – Україні! Кодекс лицарської звитяги сучасного козацтва.

Козак: готовий боротися до загибелі за волю, честь і славу України; нехтувати небезпекою, коли справа стосується життя рідних, друзів, побратимів, долі Матері-України; з презирством і ненавистю ставиться до ворогів, прагне визволити рідний край від чужих заброд-завойовників; уміє доводити наукову неспроможність ворожих ідей і теорій, спрямованих на послаблення Української держави, на приглушення національної свідомості і самосвідомості, та встановлення національної несправедливості і нерівноправності; здатний відстоювати в будь-яких обставинах життя рідну мову, культуру, мистецтво, духовні традиції, гідність і гордість свого та інших народів; виявляє героїзм, подвижництво в творчій праці і в бою в ім'я свободи і незалежності України; відстоює своє право бути господарем на рідній землі, володарем національних багатств, готовність нікому не давати на поталу своєї материзни і дідизни; здатний і готовий займатися постійно, в тому числі і в години можливого лихоліття, народотворчою і націотворчою діяльністю, будівництвом і зміцненням Української держави.³

Серце – народові-нації! Заповіді милосердя сучасного козацтва.

Козак: готовий допомагати найслабшим, найбеззахиснішим – дітям, створювати умови для їхньої радості, попереджувати їхні страждання, замінювати їм у разі необхідності батька і матір, брата і сестру; всебічно допомагає сиротам, вдовам, бабусям і дідусям, турботливо ставиться до безпомічних, постійно їм матеріально підтримує; надає допомогу хворим, інвалідам, потерпілим від злих людей, стихійних сил природи; здатний до співчуття, жалю до людей, які потрапили в біду; готовий допомагати будь-якій людині, щиро розділити з нею журбу, страждання, горе, зробити все для того, щоб їй стало легше.⁴

Честь – козацтву-лицарству! Кодекс лицарської честі сучасного козацтва.

Козак: любить батьків, вірний у коханні, дружбі, побратимстві, товаришуванні, ставленні до Батьківщини, рідного народу; готовий турбуватися про молодших, зокрема дітей, усіх літніх людей і людей похилого віку; підкреслено шанобливо ставиться до матері, дівчини, жінки, бабусі; виявляє непохитну вірність ідеям, принципам народної моралі, національним і загальнолюдським цінностям; відстоює свободу і незалежність особистості, народу, держави, єдність і соборність українських земель; прагне роботи пожертвування на будівництво храмів, навчально-виховних закладів, просвітних установ, пам'яток історії та культури; готовий проявляти принциповість і непримиренність до зла, аморальності і наступальності у боротьбі з ними; здатний цілеспрямовано й систематично розвивати фізичні і духовні сили, зокрема непохитну силу волі і непоборну силу духу, можливості свого

³ АКЗ. т.11, ч.2, с.204.

⁴ АКЗ. т.11, ч.2, с.204.

організму, займатися самопізнанням і самовдосконаленням; уміє скрізь і всюди чинити шляхетно, виявляти добродієність, лицарські чесноти, глибоку історичну пам'ять, національну гідність і гордість; турбується про розвиток національних традицій, звичаїв, обрядів, бережливо ставиться до рідної природи, землі, примножує її багатств; прагне внести якнайбільший особистий внесок у підвищення добробуту рідного народу, його матеріального і духовного рівня.⁵

Що є для нас українське козацтво у минулому й сучасному часі? Що ми активно “відроджуємо” й намагаємось “використати”? Чи зможе козацтво зайняти свою нішу в ХХІ столітті? Як в сучасних умовах силами громадської організації відродити тип козака-лицаря? Як згуртувати таких людей? На якій основі відроджувати козацтво? **Як козацтву визначити свою роль у соціально-політичному житті сучасного суспільства?**

Зміни геополітичної ситуації (тероризм, територіальні претензії до України) висунули на порядок денний питання про додаткові гарантії захищеності та безпеки, територіальної, державної цілісності, забезпечення мирного проживання населення, підтримки на достатньому рівні мобілізаційних ресурсів. Цими обставинами в теперішній час продиктована увага державних структур до українського козацтва. Практика вчить, що для історичних козацьких структур основним змістом і суттю їхнього існування була специфічна військова справа у відповідних суспільно-політичних та природно-географічних умовах. Завдяки цьому на засадах архаїчних військово-лицарських традицій сформувалась комплексна система козацького військового буття – козацько-лицарське мистецтво. Це мистецтво (специфічне бойове мистецтво зі зброєю та на його основі – рукопаш; козацьке звичаєве право; елементи архаїчної військової магії; пісенно-енергетична практика; особливе світосприйняття) і є сутністю української козацької спадщини. Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам (також важливо зберегти господарські й культурні традиції козацтва). У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Адже лише на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ.

Історія українського державотворення переконливо свідчить про те, що в цьому історичному процесі, порівняно з іншими суспільно-політичними силами, козацтво відіграло вирішальну, провідну роль. Тому національні інтереси України вимагають створення державних документів, зокрема законів, постанов, які б сприяли дальшому розвитку українського козацтва як могутньої націотворчої і державотворчої потуги, залучення до його лав найширших верств співгромадян з метою пробудження і спрямування їхньої енергії на розв'язання історичних завдань, що стоять перед нашим суспільством і державою.

⁵ АКЗ. т.11, ч.2, с.204.

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не набуває продуктивних і ефективних, суспільно корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки мають усвідомити, що вони козаки!**

Справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє; коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користолюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козащини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Спроба сучасних реформаторів збудувати нове суспільство з орієнтацією лише на економічні, ринкові розрахунки, неминуче провалиться. Суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до "Народовладдя" та самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі!**⁶

Отаман

В.Я.Тимофєєв

⁶ АКЗ. Т.11, ч.2, с.207.



Старшина Українського Буджацького козацтва. Зліва: стоять – Б.Устименко, С.Кравченко, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Трегубенко, Є.Пітюков, Березиня Т.Римська, В.Шефер, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, Г.Клоченко; сидять – М.Маринеску, В.Тимофєєв, В.Лукашевський.

ПЕРНАЧ ІV. УКРАЇНСЬКЕ БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО.

**Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації!
Честь – козацтву-лицарству!**

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші

наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постає сучасне українське лицарство – духовно постає Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

БУНЧУК 13-Й. КОЗАЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДЖАКУ - 2.

Зовнішнє і, по суті, бутафорське відродження козацтва якихось відчутних наслідків не дасть: у такий спосіб історія може відродитися лише як фарс. Відродження та подальший розвиток Українського козацтва можливі лише за його активної діяльності на основі досягнень сучасного суспільного розвитку, соціальної науки. Лише за таких умов може спрацювати сьогодні на користь нашого народу в рамках чинного законодавства звичаєве право козацтва, і здатні відродитися його могутні за своїм потенціалом історичні, патріотичні, господарські та культурні традиції.

Колодач 34-й. Район Задністров'я.

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не всі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Комишина 87. Січень-лютий 2014. Події в козацтвах Буджаку. Київ - Козацька Рада. Отримуючи – втрачаєш. 17 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Євромайдан. Козаки Буджаку-2. Задністрова Січ. Район Задністров'я: Білгород-Дністровський; місто обласного підпорядкування Білгород-Дністровський.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася Старшинська Рада Буджацького козацтва (Старшина – В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, В.Воробйов, Д.Георгієш, Г.Трегубенко, О.Ступак). На порядку денному: 1.Обговорення ситуації в країні. 2.Підготовка до 17-ї Ради Буджацького козацтва. 3.Про проект Фонду

Кравчука-Кучми «Буджацькі козачата». 4. Про видання 1 ч. книги «Права та вольності українського народу». 5. Про написання Хронології розвитку Буджацького козацтва (VI ст. до н.е. – т. ч.).⁷

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв взяв участь у засіданні Ради Козацьких Отаманів України (РКОУ) та Благодійного фонду ім. І.Сірка, яке відбулося у Києві 11-12.01.2014. На порядку денному Козацького Кола на 4-му Козацькому редуті 11.01.2014 о 15.00: 1. Прийняття отаманів до складу РКОУ та обрання отамана і старшини Редуту. 2. Звіт старшини РКОУ (голова, скарбник, писар, обозний, осавул, бунчужний) про діяльність за 2013 рік. 3. Обрання старшини РКОУ на 2014 рік. 18.00 – фестиваль козацької пісні на сцені Майдану (К.Матвіюк). Після фестивалю – чергування на Майдані.

О 18.30 - засідання РСОУК (Рада Старійшин організацій Українського козацтва) в приміщенні Будинку профспілок. На порядку денному: 1. Про політичну ситуацію в Україні (В.Литвин, К.Матвіюк, Г.Князюк, І.Козар). 2. Про видання збірника «Права і вольності Українського народу (В.Тимофєєв, О.Трачук).

На порядку денному РКОУ 12.01.2014 о 10.00, яке відбулося в штабі на Подолі: 3. Про громадсько-політичну ситуацію в країні. 4. Обговорення та затвердження Програми та Планів діяльності РКОУ на 2014 рік і на перспективу. 5. Різне. Після засідання – чергування на Майдані.⁸



Євромайдан. Велике Коло (Рада) Українського козацтва.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв провів зустрічі із студентами Києво-Могилянської академії і Педагогічного університету ім. Драгоманова в приміщеннях наукових бібліотек цих вишів та презентував 12-титомник-конволют «Лицарі України» і 9-титомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я».⁹

⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, січень 2014.

⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, січень 2014.

⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, січень 2014.

«16.01.2014 року. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська Академія». Отаману Буджацького козацтва Тимофєєву В.Я.

Вельмишановний Валерію Яковичу! Наукова бібліотека НаУКМА засвідчує Вам свою високу повагу та висловлює щире подяку за подаровані видання «Лицарі України: Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку (8 збірок)» та «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я (7 частин)», що стануть у добрій нагоді усій Могилянській громаді.

На титульній сторінці видання буде розміщено напис «Дарчий примірник від Тимофєєва В.Я.». Сподіваємось на подальшу співпрацю!

З повагою, Тетяна Ярошенко – директор наукової бібліотеки».

Натрапив я на цікаву статтю в Інтернеті. На цю тему роздуми...

ОТРИМУЮЧИ – ВТРАЧАЄШ...

1. Ми нескінченно сильні у нашому королівстві добра та нескінченно слабкі у їхньому королівстві зла... У нас в органах державної влади мало інтелектуалів, бо перебування у владі вигідно бізнесу, який керується лише економічною вигідом. Збиваючись у більшість, депутати та чиновники держапарату діляться за кольорами, вигадують красиві гасла, роблять вигляд, що працюють. Ці злі й нещасливі люди створюють своє власне поле зв'язків один з одним. Для себе. Для того, щоб їх світ продовжував існувати. Їм некомфортно і незатишно з хорошими людьми. І хорошим людям некомфортно знаходитись серед них. Ми боїмося втратити толерантність і розсудливість, спокій і витримку. Вони бояться втратити свою більшість. Існуючи поряд з ними, ми слабкі в їх королівстві зла. Тому в їх королівство навіть не потрібно пробувати ходити - нехай вони втрачають свою силу, перебуваючи серед нас.

2. Там, де торжествує сірість, до влади завжди приходять чорні. Події після Майдану Незалежності підірвали у всіх нас віру в те, що щось може змінитися в Україні на краще. Сила розчарування велика, руйнівна, заразлива. Ображені, розсерджені, засмучені, обурені - різні, тому що проявляють емоції кожен по своєму. Розчаровані - схожі, сірі. Натовп помаранчевих людей за кілька років перетворився на натовп сірих. І результат не змусив себе чекати - там, де восторжествувала сірість, до влади прийшли чорні.

3. Щасливий той, хто думає про інших. Чинний президент вважає себе намісником Бога, ба, навіть, втіленням його на землі. Він карає одним лише поглядом, його сама грізна зброя - страх, а найбільша добрість - прилучення до його приходу, до Сім'ї. Але, у Бога, крім атрибутів сили і влади, є ще дуже багато того, про що не дано знати Віктору Федоровичу. Бог нас любить, піклується про нас, все бачить і все чує... Важка ноша, коли людина не збирається її нести... Як, навіщо і чому президент робить так погано для свого власного народу? Робить погано, змушує народ від цього кричати і не чує його у відповідь!

Якийсь злий геній у нас в Україні придумав «регресорів» з донецької братви, які розповзлися по всій Україні, просочившись в міліцію, прокуратуру, суди і своїми колективними діями втягнули країну в жахливий колапс. Але, як показав Євромайдан, в нашій країні живе багато прекрасних, талановитих і розумних людей. Людей, що дочитають книжки й зроблять висновки.

У нас є свої дони Реби, і всі знають як їх звать. У нас є свої Румати, просто вони ще не названі по іменах. Я тільки молюся, щоб доля знайшла своїх героїв трохи по-іншому. Що б ніщо не змусило Румату з мечем наголо йти по трупах. Тому що це може статися. Відбутися не через дешеvu провокацію, а через доленосний злий вчинок влади. Важко бути Богом...

17 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Відбулося 17 Коло Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації. На порядку денному – Завдання спільної роботи Буджацького козацтва та Білгород-Дністровської районної державної адміністрації у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді. Коло затвердило Перспективний план роботи на 2014-2016 роки та Календарний план роботи на 2014 рік.¹⁰

ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ З РОЗВИТКУ БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

А. Стратегічний перспективний план роботи Буджацького козацтва, за яким діяльність організації зосереджується на вирішенні актуальних проблем козацького життя:

Розділи, напрямки	Школи козацького гарту	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семинар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»).</i> <i>Гра «Патріот».</i> <i>Гра «Зірниця».</i> <i>Кадетка.</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій.</i> <i>Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ГО-ЦО, ДТСААФ).</i>		
	<i>Осередок МАН-Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку.</i> <i>Громадські козацькі ради при сільських радах.</i> <i>Школа козака-депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семинар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семинар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005, 2007-2010, 2011-2015;</i> <i>Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012, 2013-2015.</i>			

¹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, січень 2014.

Б. Календарний план роботи Буджацького козацтва на 2014 рік – вирішення тактичних завдань на основі стратегічного перспективного плану та Програми розвитку.

I. Засідання Ради.

1. Лютий 2014. 1. Про хід виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі.

2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу.

3. Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі.

4. Різне.

2. Квітень 2014. 1. Про хід виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

2. Про хід виконання грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України.

3. Про хід виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

4. Різне.

3. Липень 2014. 1. Про хід виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

2. Про дотримання положень установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

3. Різне.

4. Жовтень 2014. 1. Про затвердження Програми діяльності Кадетки та Молодої Січі.

2. Про затвердження програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу.

3. Про затвердження положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік).

4. Про затвердження положення про основні світоглядні засади козацтва.

5. Різне.

II. Організаційна та методична робота.

1. Січень. Розробка заходів з виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі на 2014 рік.

Підписання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу на 2014 рік.

2. Лютий. Тренінг з розробки грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України.

3. Березень. Аналіз ходу виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

Аналіз ходу виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. Аналіз ходу виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

5. Травень. Розробка установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

6. Червень. Погодження установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

7. Липень. Розробка та погодження програмних документів Кадетки та Молодої Січі.

8. Серпень. Розробка програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу.

9. Вересень. Розробка положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік).

10. Жовтень. Розробка положення про основні світоглядні засади козацтва.

11. Листопад. Розробка програми інформаційного забезпечення діяльності Ради керівників громадських організацій козацького спрямування.

12. Грудень. Розробка плану роботи Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2015 рік.

III. Основні козацькі заходи.

1. Січень. *Козацька рада на історичних місцях Запорозької Січі (с.Копулівка Дніпропетровської обл.).*

22 січня - День Соборності.

29 січня - Урочисті заходи з нагоди 96-ї річниці битви під Крутами та оборони Києва - станція Крути.

2. Лютий. Зимове козацьке таборування – снігова фортеця - осередки Буджацького козацтва й школи козацько-лицарського виховання.

3. Березень. День Буджацького козацтва (Шевченківські дні - Урочисті заходи з нагоди 200-ліття від Дня народження Т.Г.Шевченко). Коло Буджацького козацтва.

Шкільна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. Районна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання.

Заходи по вшануванню героїв Холодного Яру – весняне козацьке таборування (Козацька школа «Гайдамацька Січ – Холодний Яр») (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Мельники Чигиринський район, Черкаська обл.

5. Травень. Обласна гра «Сокіл» («Джура»).

День Задністрової Січі: Вознесіння - Семик (Сьомий тиждень по святому). Коло Буджацького козацтва.

6. Червень. Трійця - Хортиця. Літнє козацьке таборування – козацька таборова зміна.

28-29 червня - Заходи з відзначення Берестецької битви, святкування перемоги у Конотопській битві та святкування Дня Конституції України – літнє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Берестечко Рівненська обл.

7. Липень. Берегиня-Дана (День української культури) - пісенний фестиваль української національної культури – День Берегині - регіональний фестиваль козацької творчості.

11-20 липня - Всеукраїнський збір Джура-2014 - м. Запоріжжя (о. Хортиця).

Фестиваль української етнічної культури (козацькі організації привозять свої делегації на місце події, заходи проводять протягом 3-х днів у формі туристичного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Вінниця.

8. Серпень. Медовий Спас (Маковія) - Яблучний Спас. Коло Буджацького козацтва.

Заходи по вшануванню пам'яті Кошового отамана Івана Сірка – осіннє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Капулівка Дніпропетровської обл.

23 серпня - День Державного Прапора України.

24 серпня - День Незалежності України.

9. Вересень.

Звітні кола шкіл козацько-лицарського виховання Буджацького козацтва. Затвердження планів роботи.

10. Жовтень. 14 жовтня - День Українського козацтва. Покрови Пресвятої Богородиці. Коло Буджацького козацтва.

Велика Рада Українського козацтва.

11. Листопад.

Звітне Коло Буджацького козацтва. Затвердження плану роботи.

12. Грудень.

Звітні Кола організацій Буджацького козацтва. Затвердження планів роботи.

Старшина Буджацького козацтва була запрошена на звітно-виборчі збори районної жіночої громадської організації «Червона калина».

3 виступу отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва: Шановна громадо Червоної калини! Змінюються часи, удосконалюється життєдіяльність людини на Землі, сягає фантастичних вершин наука й техніка, але невмирущою цінністю, незмінною духовною, моральною величиною в людському суспільстві залишається Жінка-Берегиня-Мати, яка несе життєдайне тепло людству.

На Одещині, та й у масштабах України, діяльності вашої жіночої громадської організації можуть позаздрити багато обласних та Всеукраїнських жіночих організацій. Незважаючи на «дитячий» вік, зроблено вже багато: декілька міжнародних та Всеукраїнських проектів із солідним фінансуванням, десятки міні-грантів, сотні добрих справ.

Ми, Буджацьке козацтво, співпрацювали із Вами поки що лише у сфері культури тіловиховання, приділяючи основну увагу військово-патріотичній складовій. Це - виконання програм Розвитку Українського козацтва в районі та Патріот. Але в цьому році плануємо розширити нашу співпрацю у сфері формування Духовної та Соціальної культури, зокрема співпрацюючи із Фондами перших Президентів України Л.М.Кравчука та Л.Д.Кучми (із якими є угоди) та із Постійною комісією з питань культури і духовності Громадської ради при голові Одеської обласної державної

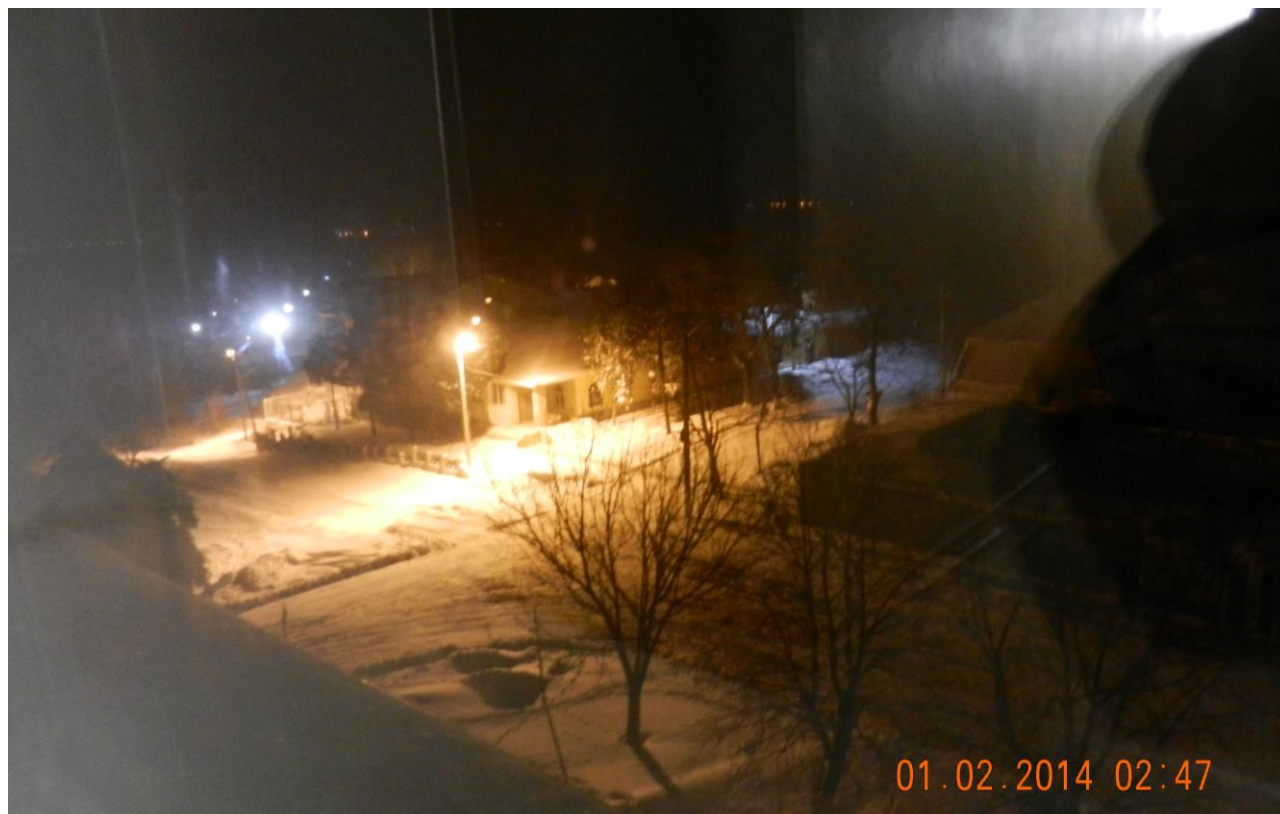
адміністрації, куратором якої є матушка Серафіма (теж є угода). До речі, в рамках реалізації угоди в цьому році наші юні козацькі художники взяли участь у обласному етапі V Всеукраїнського конкурсу «Світ очима дітей» й дівчинка із Долинівки зайняла III місце, обійшовши багатьох титулованих юних майстрів із художніх шкіл та училищ, а «молодшокласниця» із Адамівки – отримала диплом за краще художнє втілення новорічного сюжету. Сьогодні в Одесі відбувається нагородження переможців і нашим дівчатам «світить» урочистий прийом у перших Президентів. За результатами етапу, відомі одеські митці планують провести у Білгород-Дністровському районі майстер-клас для юних художників.

В нашій організації є особливий підрозділ – Берегинь Українського козацтва, які представляють у наших лавах Вашу Червону калину. До речі, із 1990 року, за статутом та звичаєм, жіноцтво не допускалося до діяльності у козацтві. У 2000 році на Великій раді Українського козацтва було прийнято спеціальне положення про головного бухгалтера Українського козацтва (бо вона жінка) й лише у 2005 році змінено статут й офіційно створено інституцію Берегинь.

Берегиня в слов'янській міфології – Велика Богиня-Тополя-Верба – мати всього багатства землі та цілющої води. Пам'ятаєте, на одному з етапів посвяти в Берегині неофітку хрестять вербовим прутиком та примовляють: «Будь багата, як земля; будь здорова, як вода; будь гнучкою, як верба; будь стрункою, як тополя!».

Із запровадженням християнства, образ Берегині трансформувався у образ Пресвятої Богородиці, але свято Берегині залишилося й святкується 15 липня. Воно має назву Мати Сира Богородиця й відбувається після Івана Купали. У козаків є пропозиція проводити в ці дні фестиваль української культури – День Берегині.

Шановна громадо Червоної калини! Користуючись нагодою, хочу нагородити грамотами Буджацького козацтва наших Берегинь – членів Вашої Червоної калини: Орлову Валентину Володимирівну, Браткевич Тетяну Леонідівну, Гусько Ларису Дмитрівну, Корчагіну Дору Іванівну, Макаренко Світлану Володимирівну.¹¹



Нічний лютневий Акерман.

¹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, січень 2014.

Ніч з 31 січня на 1 лютого. Депутати, ветерани, афганці, козаки, працівники ветслужби (в очікуванні «бойових дій») чергують у районній державній адміністрації. В приміщенні малої зали районної ради – регіт та стогін – кожен показує на що здатен – потоком ллються анекдоти та бувальщини. Я завжди з цього дивувався – скільки ж людина смішного пам'ятає та вигадує! А поруч, за вікном – морозна люднева ніч (-17 градусів по Цельсію)... І в Києві Майдан стоїть... А десь там дитятко народилося...¹²

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва. (Старшина – В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, О.Ступак, Г.Клоченко). На порядку денному: Про підготовку та проведення 18-го Кола Буджацького козацтва - Ради керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації **Щодо насущних завдань нашого руху.**¹³

На Раді Старшини обговорювалися також питання: Про роботу організаційного комітету з питань опрацювання необхідних документів щодо створення Добровільних Пожежних Дружин в районі (Адиров М.С., Лаврик М.А., Маринеску М.К., Тимофєєв В.Я., Галицький С.П.). Про роботу організаційного комітету щодо розробки та оприлюднення Звернення до мешканців району (Устименко Б.І., Петренко С.П., Ігумнов П.М., Тимофєєв В.Я.) - необхідність у цьому зверненні, у зв'язку із останніми подіями (йдуть перемовини між правлячою партією та опозицією), минула; окрім того, ще в травні 2013 року, передбачаючи сьогоднішні події, Коло Буджацького козацтва прийняло звернення, що й сьогодні актуальне (Звернення надруковано у газеті Річ про Буджацьку Січ 9 в травні 2013 року. Воно додається.). Про підготовку проекту подання на Фінансову раду з приводу фінансування районних програм Розвитку Українського козацтва та Патріот в 2014 році. Про початок друку 1 ч. книги Права та вольності українського народу. Про хід реалізації проекту Фонду Кравчука-Кучми Буджацькі козацата. Про хід написання Хронології розвитку Буджацького козацтва. Про лист Івана Миколаєва (Тирасполь). Про подяку Національного Університету Києво-Могилянська Академія. Про чергування в РДА. Про необхідність ініціативи окремих Старшин. Про перспективи співпраці із містом (Центр військово-патріотичного виховання, Тимошенко О.А., Кадетка). Про літні козацькі табори для юні.

Телерадіокомпанія «Медиа-Юг» Бессарабія ТВ» (головний редактор Глищицька О.А.) відзняла та показала по телебаченню відеосюжети про роботу підрозділів Буджацького козацтва: Шабського центру патріотичного виховання (керівник Хохлачов Г.К.), Адамівської школи козацько-лицарського виховання (директор Вронська В.М.), Долинівської школи козацько-лицарського виховання (директор Тома Т.І.).¹⁴

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: Про ситуацію на Буджаку в світлі подій у державі.¹⁵



Вже три місяця столиця України Київ реально знаходиться в режимі надзвичайного стану. Гостра політична криза, щоденні мітинги на Майдані

¹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, лютий 2014.

¹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, лютий 2014.

¹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, лютий 2014.

¹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, лютий 2014.

Незалежності у центрі Києва, сутички із поліцією, сотні постраждалих (більше 800), десятки загиблих (82). Нагадую, з чого почався конфлікт, як розвивалося та продовжує розвиватися протистояння опозиції до діючої влади.

21.11.2013. Увечері, після оприлюднення рішення уряду призупинити процес підготовки до підписання угоди про асоціацію України з ЄС, в соціальних мережах почали розповсюджуватися заклики вийти на акції протесту. Перша акція почалася на Майдані Незалежності в Києві приблизно о 22 год. На мітинг зібралися від 1000 до 2000 чол. Сюди прийшли журналісти, громадські діячі, лідери опозиції Віталій Кличко (УДАР), Олег Тягнибок («Свобода»), Арсеній Яценюк (Батьківщина). Люди вирішили залишатися на площі всю ніч. 22 листопада міліція на виконання рішення суду намагалася перешкодити активістам встановлювати намети, із-за чого пройшли перші сутички.

24.11.2013. У Києві відбулося багатолюдна хода та мітинг на Майдані Незалежності. Колонна мітингувальників заповнила увесь Хрещатик. Вперше із часів «Помаранчевої революції» число протестувальників перевищило 100000 чол. На мітингу було объявлено про початок безстрокової акції протесту. Після мітингу частина демонстрантів (в основному прихильники патрії «Свобода») намагалися прорватися до центрального входу будівлі Кабінету Міністрів та заблокували проїзд урядових автомобілів. Біля входу розташувалися декілька сотен бійців спецпідрозділу «Беркут», з якими у окремих маніфестантів почалися сутички. Міліціонери застосували кийки та сльозогінний газ.



Листопад 2013. Студенти крокують на Майдан.

30.11.2013. Розгон Євромайдану. О 4.00 ранку! міліція попрохала звільнити Майдан для того, щоб можливо було підготувати новорічне свято. Мітингувальники проігнорували прохання, а ти з них, що були у масках, почали проявляти агресію проти «Беркуту». 290 бійців «Беркуту» силовим методом розігнали мітинг сторонників

євроінтеграції, більшість з яких були студентами вузів. Декілька десятків людей отримали тілесні пошкодження. З них, за офіційними даними, 21 було доставлено у лікарню, 7 госпиталізовано. «Беркут» переслідував людей по Хрещатику та прилеглим вулицям до Михайлівського собору, ченці якого відкрили ворота та сховали переслідуваних студентів. Комунальники на Майдані встановили новорічну ялинку, яку опозиція охрестила «кровавою».

01.12.2013. З Михайлівської площі мітингувальники перемістилися на Майдан Незалежності. За оцінками організаторів протестів, на центральну площу Києва і прилеглі вулиці, аж до Шевченческого парку, вийшли 800000 учасників, за версією міліції - 40000, а за даними ЗМІ - 200000 чоловік. Підтримати мітингувальників прибула делегація з Польщі на чолі з Качинським та Бузеком. Захоплені мерія Києва, Будинок профспілок, де розмістився «Штаб національного опору». У штабі кілька сотень активістів протестів влаштували кінотеатр, нічліг, інформаційний пункт, роздачу теплих речей, секції по збору коштів та з організації роботи юристів для допомоги політв'язням. Колона з автомобілів намагалася проїхати в президентську резиденцію Межигір'я, але була зупинена міліцією. О 21.00 антикомуністично налаштовані активісти вчинили спробу знести пам'ятник Леніна, проте їх спроба була припинена силами спецслужб.

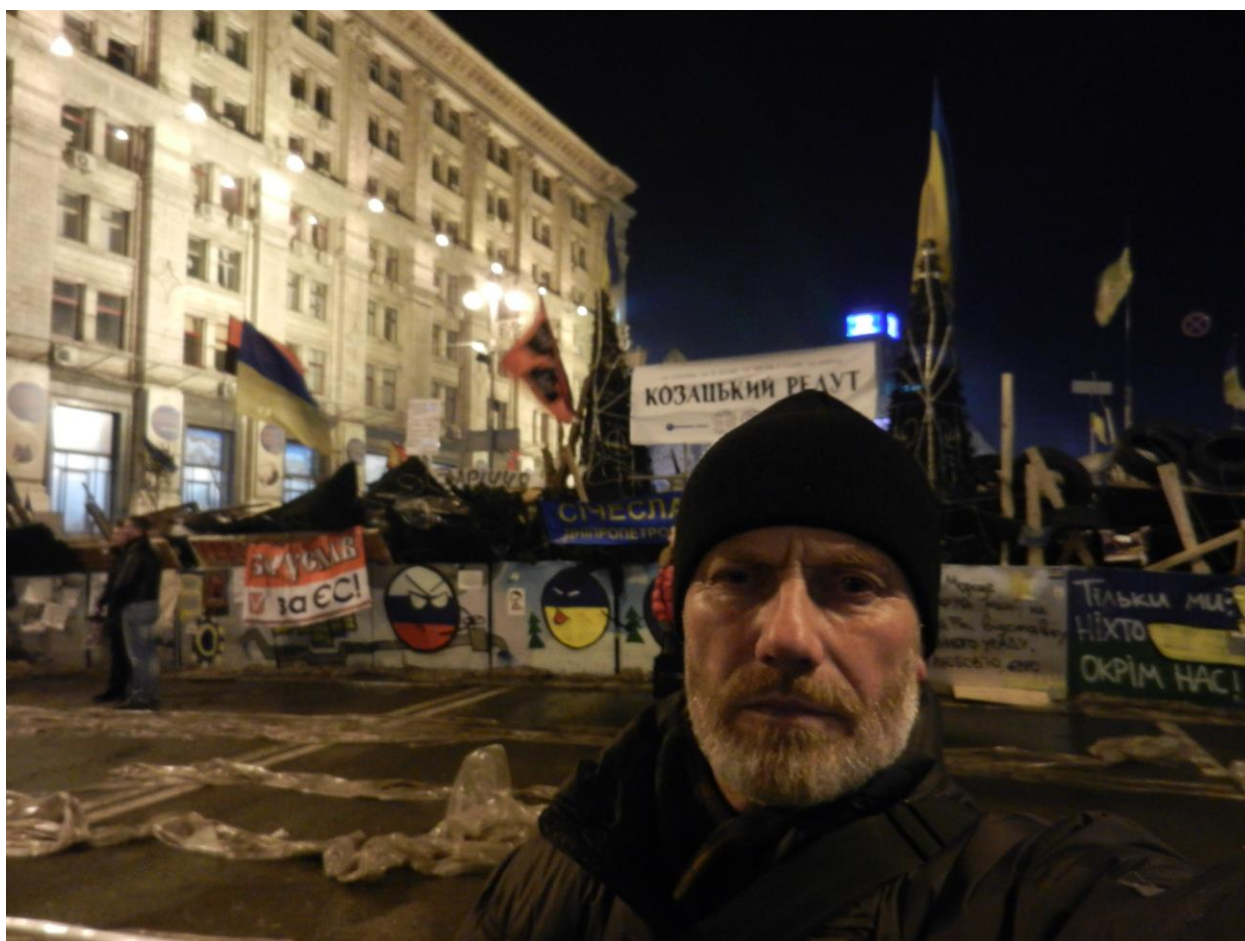
08.12.2013. Пройшли нові масові акції протесту - «народне віче». Найбільш численний мітинг відбувся в Києві. Опозиція каже про мільйон, журналісти про сотні тисяч, а МВС про 100000 учасників. Опозиційний «штаб національного опору» заявив, що готовий взяти на себе всю повноту влади у випадку, якщо президент оголосить надзвичайний стан. Увечері групою молодих людей був знесений пам'ятник Володимирі Леніну, який був встановлений на Бессарабській площі в 1946 р. Відповідальність на себе взяла партія «Свобода».



Грудень 2013. Євромайдан. Редут на Інститутській.

НІЧ З 11 НА 12.12.2013. Почався багатогодинний штурм. Обгороджену територію довелося додатково зміцнювати, заливаючи водою на 10-градусному морозі. Вночі, після 1.00, бійці підрозділу «Беркут», внутрішні війська та комунальники рушили з прилеглих вулиць на забарикадовані площу. Вони

прорвалися з боку Європейської площі і, використовуючи щити, почали мирне силове витіснення мітингувальників, в той же час приступили до розбирання барикад. Хрещатик був очищений від барикад до вулиці Городецького. Станції метро в центрі міста були закриті. Керівники - Юрій Луценко і співачка Руслана Лижичко зі сцени, що знаходиться в центрі Майдану, закликали людей не проявляти агресії до спецназу, оскільки це мирна акція беззбройних людей за свої права. Близько 2000 осіб обороняло барикаду на Інститутській вулиці. Її намагалися взяти штурмом і розібрати близько 500 бійців «Беркута», але їх у підсумку відтіснили. Не вдалися і спроби штурму забарикадований зсередини будівлі Київської міської адміністрації (силовики поливали з мерії водою). Через 11:00 безперервного протистояння, коли число мітингувальників досягло 25000 чоловік, війська МВС покинули Євромайдан.



Грудень 2013. Євромайдан. Козацький редут.

17.12.2013. На переговорах Путіна і Януковича в Москві Росія пообіцяла виділити Україні \$ 15 млрд кредиту з Фонду національного добробуту, а також знизити ціну на газ. Ціна газу для України знижена до \$ 268,5 за 1000 куб. м - з нинішніх \$ 406. Відповідні доповнення до газового контракту вже підписали «Газпром» і «Нафтогаз».

22.12.2013. На Майдані Незалежності відбувся черговий мітинг - «Народне віче», на якому було оголошено про створення Народного об'єднання «Майдан». Співголовами Ради об'єднання «Майдан» стали Олег Тягнибок, Сергій Квіт, Віталій Кличко, Юрій Луценко, Руслана Лижичко, Юлія Тимошенко та Арсеній Яценюк. За деякими оцінками, кількість учасників мітингу перевищило 100 000 чоловік. Але з цього моменту чисельність мітингів на Майдані почала знижуватися.

16.01.2014. Верховна Рада прийняла державний бюджет на 2014 р. з порушенням процедури: голосуючи руками, без підрахунку голосів, без обговорення, відразу в другому читанні і в цілому, оскільки опозиція перешкождала обговоренню

законопроекту і його твердженням. Подібним чином Рада також схвалила ряд поправок до інших законів, які в ЗМІ охрестили «диктаторськими». У тому числі закони про можливість блокування сайтів за рішенням експертів, про адміністративну відповідальність за установку без дозволу наметів, сцени і звукоапаратури для проведення мітингів, заборону знаходження на демонстраціях в масках і зі зброєю, про необхідність реєструватися політичним організаціям фінансуються з-за кордону.



Січень 2014. Євромайдан. Різдво Христове.

19.01.2014. На Народне Віче в Києві зібралося від 100 000 до 500 000 мітингувальників (дві різні оцінки), обурених законами, прийнятими провладною більшістю Верховною Радою 16 січня, в порушення всіх норм регламенту, без обговорення в комітетах. Опозиція заявила про перетворення України на поліцейську державу, спробі встановлення авторитарної диктатури, утиску прав громадян прийнятими законами, необхідність створення «народного уряду» і проведення дострокових президентських виборів. Акція переросла в жорстоке протистояння з міліцією.

20.01.2014. У Києві на вулиці Грушевського тривали сутички між радикальними активістами опозиції і представниками правоохоронних органів. Вдень на Грушевського активісти звели барикаду, через яку кидали каміння в спецназ, силовики до вечора утримувалися від відповідних дій. Увечері агентство «Лігабізнесінформ» повідомило, що наказом МВС спецпідрозділу «Беркут» було дозволено застосовувати вогнепальну зброю. Робоча група з врегулювання політичної кризи на Україні почала діяти, повідомила депутат парламенту від фракції президентської Партії регіонів Ганна Герман. Але перша зустріч з опозицією до вечора так і не відбулася. Опозиція розширила список вимог - крім дострокових виборів президента і парламенту опозиціонери зажадали відставки кабінету Миколи Азарова та генпрокурора Віктора Пшонки, скасування репресивних законів,

покарання міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка, зміни виборчого законодавства.

22.01.2014. Днем протестуючі і сили правопорядку поперемінно тіснили один одного, причому захисники Майдану з успіхом використовували палаючі покришки як засіб постановки димзавес. Переговори представників опозиції і президента Віктора Януковича, мабуть, завершилися нічим, які зібралися на Майдані чекають нічного штурму. У цей же день стало відомо про перших загиблих учасниках протестів.

23.01.2014. Віталій Кличко домовився про перемир'я на вулиці Грушевського, яке тривало з середини четверга до ранку п'ятниці. Після другого раунду переговорів з владою Кличко, Яценюк і Тягнибок запропонували Майдану перемир'я на умовах влади: люди йдуть з Грушевського в обмін на звільнення заарештованих і обіцянку не переслідувати учасників заворушень. Майдан відмовився. В обласних центрах прихильники опозиції почали штурмувати будівлі регіональних адміністрацій.

27.01.2014. Активісти Євромайдан в ніч на понеділок захопили будівлю міністерства юстиції. За цим фактом було порушено кримінальну справу. Міністр юстиції Олена Лукаш зажадала звільнити будівлю і пригрозила введенням надзвичайного стану, а також припиненням переговорів з опозицією. Ближче до вечора активісти залишили будівлю, а опозиція повідомила, що готова до подальших переговорів з владою.

28.01.2014. Президент України Віктор Янукович підписав указ про відставку прем'єра Миколи Азарова та уряду, а парламент на позачерговій сесії скасував більшу частину законів, прийнятих 16 січня і названих опозицією «репресивними» («розстрільними»). З майдану люди йти поки не збираються, повідомив його комендант Андрій Парубій, люди звільнять зайняті приміщення і вулиці, якщо представники Партії регіонів звільнять адміністративні приміщення. Головна вимога майдану - припинення узурпації влади Януковичем, заявив экс-міністр внутрішніх справ Юрій Луценко.

29.01.2014. Активісти радикальної «Спільної справи» після непрстих переговорів з активістами Майдану залишили будівлю Мінагропроду в Києві. У Верховній Раді весь день проходили переговори щодо законопроекту про амністію. У результаті був затверджений законопроект, за яким всіх затриманих протестувальників амністують, якщо протягом 15 днів опозиція звільнить захоплені адміністративні будівлі. Опозиція вже незадоволена.

30.01.2014. За час масових акцій на Україні затримано 234 людини (повідомляє прес-служба генпрокуратури). З них 140 заарештовані. За даними наглядового відомства, загинуло чотири чоловіка, у тому числі співробітники правоохоронних органів, травми отримали більше 500 чоловік, з них 253 правоохоронця. Янукович побував у Раді та пішов на лікарняний із ОРЗ.

03.02.2014. Другий тиждень поспіль у неділю на площі Незалежності не відбувається Народне віче. Тиждень тому замість Віча пройшла панахида за загиблими у сутичках на вулиці Грушевського Михайлу Жизневському та Сергію Нігояну. У ньому взяли участь усі лідери політичної опозиції: депутат Петро Порошенко, экс-міністр внутрішніх справ Юрій Луценко, лідер «Удару» Віталій Кличко, один з лідерів «Батьківщини» Арсеній Яценюк, лідер «Свободи» Олег Тягнибок.

10.02.2014. Українська опозиція не може домовитися про зміст конституційної реформи, а партія влади не бачить необхідності в нагальній роботі. «Узгоджених дій немає, пропозицій немає <...> ніхто над конституцією не працює», - констатував вчора голова Верховної ради Володимир Рибак. За його словами, «неможливо прийняти зміни до конституції за один день», а для деяких змін може знадобитися референдум.

16.02.2014. Опозиція України заявила про виконання всіх умов закону про амністію. Активісти розблокували будівлі мерії Києва, а також чотирьох обласних

адміністрацій. Тепер опозиціонери вимагають негайного закриття 2000 кримінальних справ і повної реабілітації більше 200 заарештованих.



Лютий 2014. Будинок профспілок.

18.02.2014. Вранці 18 лютого декілька тисяч прибічників опозиції пішли «мирним маршем» до Верховної Ради. Вони хотіли пікетувати будівлю, щоб підтримати спробу депутатів домогтися прийняття постанови про повернення Конституції до редакції 2014 року. Протестувальників зупинили міліцейські кордони на Шовковичній вулиці, Інститутській і Садовій, а також у Маріїнському парку. Обидві сторони повідомляють про постраждалих. На Грушевського знову горять вогнища із автопокришок. Протестувальники намагалися штурмом взяти головний штаб Партії Регіонів, але їх відтіля відтіснили. Між тим, в Раді до обговорення проєктів конституційної постанови діло так й не дійшло.

20.02.2014. В ніч на четвер на сайті Президента України з'явилося повідомлення про те, що Віктору Януковичу і лідерам опозиції вдалося домовитися про перемир'я. Незважаючи на це, сутички між силовиками та активістами на Майдані посилюються. Прошло повідомлення про захват мітингувальниками Жовтневого палацу, стелли Незалежності, евакуації Верховної Ради та співробітників держустанов. За даними Мінздраву, загинули 25 чоловік, поранено декілька сотень. Радикальна опозиція повідомляє про 60 загиблих за один день, лікарі Майдану – про 100. МВС України прийняло рішення видати співробітникам правоохоронних органів бойову зброю. Міністерство вже попередило, що міліція застосує зброю, якщо протестувальники продовжать атакувати правоохоронців. Тим часом, президент України Віктор Янукович попросив Володимира Путіна направити до Києва російського посередника. Російський президент вирішив, що посередником стане уповноважений з прав людини Володимир Лукін.

НІЧ НА 21.02.2014. Євросоюз вирішив ввести санкції по відношенню до влади України – заморожування активів та візові обмеження. Вони можуть вступити в силу вже в ніч на 21 лютого. Всю ніч в адміністрації Януковича йшли перемовини президента із лідерами опозиції, представниками ЄС та Росії: сторони домовилися парафіювати у п'ятницю угоду про урегулювання кризи.

21.02.2014. Підписано угоду про урегулювання ситуації між президентом України Віктором Януковичем і лідерами опозиції – Віталієм Кличко, Арсенієм Яценюком і Олегом Тягнибоком. Янукович погодився на обмеження повноважень та дострокові президентські вибори. Верховна рада проголосувала за відсторонення від посади міністра внутрішніх справ України Віталія Захарченка і повернула Конституції 2004 р 310 депутатів українського парламенту підтримали пропозицію декриміналізувати статтю, за якою засуджено экс-прем'єра країни і лідер опозиційної партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко.



Лютий 2014. Стадіон. Національна Академія Наук України.

22.02.2014. Спікер Верховної Ради Рибак склав повноваження. Янукович прибув у Харків, де підпише прийняті незадовго Верховною радою закони; по його резиденції гуляють журналісти. Вступила в силу постанова Верховної Ради про припинення вогню та закінчення антитерористичних заходів на території України. Згідно з цим, всі співробітники правоохоронних органів повинні повернутися в місця постійної дислокації.

Верховна Рада проголосувала за отставку Віктора Януковича із посту президента та призначила президентські вибори на 25 травня. Тимошенко покинула лікарню у Харкові. В резиденції Віктора Януковича «Межигіря» активісти протесту почали проводити екскурсії, в тому числі й для журналістів.

НІЧ НА 23.02.2014. Екс-прем'єр Юлія Тимошенко звільнена з колонії. Тимошенко буде балотуватися на пост президента України, вибори якого намічено на 25 травня.

23.02.2014. Верховна Рада призначила свого спікера виконуючим обов'язки президента України та відмінила «мовний закон» і судову реформу Віктора Януковича. Депутати продовжують масово виходити з Партії регіонів, а экс-керівники міністерств намагаються покинути Україну. Янукович також намагався покинути України, але його не випустили із держави на кордоні, й він уїхав «в невідомому напрямку». Рада вже увечері може обрати нового прем'єр-міністра держави та

розглядає три кандидатури на цю посаду: Петра Порошенка, Юлію Тимошенко, Арсенія Яценюка.



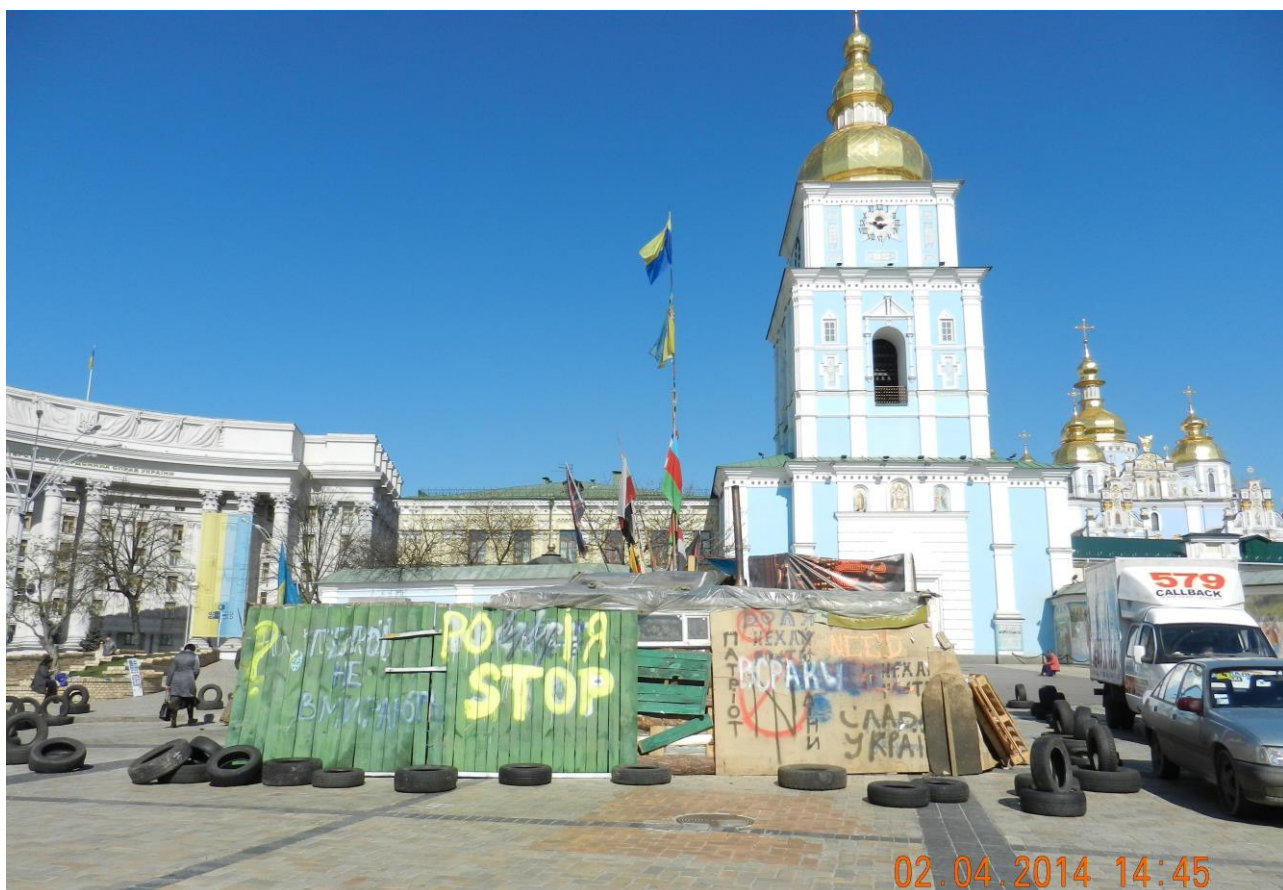
Березень 2014. Євромайдан.



Березень 2014. Євромайдан.



Квітень 2014. Інститутська.



Квітень 2014. Михайлівська Січ.

КОЗАКИ БУДЖАКУ-2. ЗАДНІСТРОВА СІЧ

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права...



Батьки-засновники Задністрової Січі. Зліва: М.Маринеску, В.Лукашевський, І.Зорило, В.Тимофєєв, В.Єремєєв, О.Царенков, В.Смаковський, М.Дейна.

Дуже важливим, з огляду на комплекс складних сучасних проблем, залишаються роль і місце козацтва у соціальному, економічному та політичному житті Південноукраїнського Задністров'я. У часи дегероїзації і деморалізації значної частини населення лише культ лицарства, наслідування козацько-лицарських традицій дозволять вийти суспільству з моральної кризи. Тому нащадки старовинних козацьких родів відродили Задністрову Січ, яка пройшла ряд етапів розвитку:

1. Створення Координаційних рад з питань розвитку козацтва: 1 червня 2000 року – створення Білгород-Дністровської районної Координаційної ради з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрацій – голова Ради - П.Ігумнов – Розпорядження №204/2000 голови Білгород-Дністровської райдержадміністрації (І.В.Дегтярьов) від 1 червня 2000 року «Про заходи щодо підтримки розвитку та діяльності Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі»;



Засідає районна Координаційна рада.

17 травня 2001 року – створення Білгород-Дністровської міської Координаційної ради з питань розвитку козацтва – голова Ради – заступник міського

голови з питань гуманітарної та соціальної політики – Розпорядження міського голови (М.М.Чербаджи) №363 від 17 травня 2001 року «Про затвердження складу Координаційної ради з питань розвитку Українського козацтва в місті».



Київ. Делегація Задністрівців на Софійській площі.

2. Прийняття заходів з розвитку Українського козацтва (2002-2005 рр.): 10 січня 2002 року – розпорядження №10/2002 в. о. голови Білгород-Дністровського райдержадміністрації (П.І.Головатий) від 10 січня 2002 року «Про заходи районної державної адміністрації щодо виконання Національної програми відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки»; **14 жовтня 2002 року** – прийняття територіальної програми відродження та розвитку Українського козацтва в Бессарабії на 2002-2005 роки.



Ритуал вручення козацької зброї.

3. Виконання заходів з розвитку Українського козацтва: 9 березня 2004 року – районне свято на базі Адамівської школи «Геній Т.Г.Шевченка та українське козацтво»; **12 травня 2005 року** – районний етап Всеукраїнської козацької військово-патріотичної гри «Патріот» на базі Козацької школи; шкільні етапи козацької військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл»); **березень 2006 року** – козацтво Білгород-Дністровщини взяло шефство над пам'ятником І.Рябову; **9 вересня 2006 року** – 1-й районний збір козацької молоді (Адамівська, Долинівська, Вигінська, Турлацька школи); **21 квітня 2007 року** – перемога загону джур та дан

Адамівської школи козацько-лицарського виховання у Першому обласному фестивалі школярів «Обряди мого села»;



Адамівські козачата на Всеукраїнському конкурсі «Обряди мого села». Посвята в джурти та дані.

26 травня 2007 року – святкування 15-річчя утворення сучасного козацтва Білгород-Дністровщини (Палац Офіцерів); **30 травня 2007 року** – створення районної Ради керівників громадських організацій козацького спрямування при голові Білгород-Дністровської райдержадміністрації – керівник В.Тимофєєв, члени Ради Л.Васелінга, О.Вдовиченко, В.Вронська, А.Кривенко, Т.Тома, В.Чумаченко, Ю.Щербина; **4 червня 2007 року** – створення районної Координаційної ради з підтримки розвитку Українського козацтва при голові райдержадміністрації – голова ради П.Ігумнов, члени Ради В.Тимофєєв, В.Кішка, Р.Дьяченко, А.Кольцов, Д.Корчагіна, С.Масло, С.Макаренко, В.Орлова, П.Ткаченко, Ю.Тимчук; **14-16 серпня 2007 року** – участь делегації Задністровського козацтва в Першому Всеукраїнському зльоті дитячих громадських організацій в Києві – В.Гавриленко, В.Тимофєєв; **жовтень-грудень 2007 року** – цикл семінарів-тренінгів «Козак-лідер-2007» - В.Тимофєєв, С.Ганницька, С.Ушанова; **14 жовтня 2007 року** - святкування 17 річниці Відродженого Українського козацтва в місті Білгороді-Дністровському та районі (Мала Зала Білгород-Дністровської райдержадміністрації, Старокозаче, Бритівка).

4. Прийняття програми розвитку Українського козацтва в районі на 2008-2010 рр. – рішення 11-ї сесії районної ради №132-V від **26 липня 2007 року**; прийняття програми «Патріотичний гарт молоді. Увіковічення пам'яті знаних ветеранів війни і праці, дітей війни та ветеранів Збройних Сил Білгород-Дністровського району на 2010 рік та на період до 2012 року» - рішення 29-ї сесії районної ради №417-V від **15 грудня 2009 року**.

5. Виконання програми з розвитку Українського козацтва: 14 жовтня 2008 року – святкування 18 річниці Відродженого Українського козацтва в місті Білгороді-Дністровському (Палац Офіцерів) та районі (Велика Зала Білгород-Дністровської райради);

10 березня 2009 року – районне свято у Адамівці, присвячене 195-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка «Уклін тобі, Тарасе, від козаків уклін»; **22 березня 2009 року** – урочисте засідання Білгород-Дністровської районної Координаційної

ради з питань розвитку Українського козацтва «Гетьман Іван Мазепа – людина та історичний діяч»;



КЮМІР «Шторм».

22 травня 2009 року – урочисте засідання Білгород-Дністровської районної Координаційної ради з питань розвитку Українського козацтва «20 років Задністровому козацтву» (Бритівський БК); **07 червня 2009 року** – участь делегації Задністрового козацтва в урочистостях на Хортиці (Тризна); **11 липня 2009 року** - участь делегації Задністрового козацтва в урочистостях, присвячених Конотопській битві (Конотоп);



Великокомар'янівська Січ. Почесне журі.

14-16 серпня 2009 року – делегація Задністрового козацтва на Великій Раді Українського козацтва (Тернопіль) – «Похід 300 козаків»; **24 серпня 2009 року** - участь делегації Задністрового козацтва в урочистостях, присвячених Дню Незалежності; **11 вересня 2009 року** - делегація Задністрового козацтва на Великій

Раді Українського козацтва (Єнакієве); **10-11 жовтня 2009 року** - делегація Задністрового козацтва на урочистому відкритті Музею Козацтва на Хортиці; **21 жовтня 2009 року** - урочисте засідання Білгород-Дністровської районної Координаційної ради з питань розвитку Українського козацтва «19 років відродженому Українському козацтву» (Великомар'янський НВК).



Отаман В.Тимофєєв із козачатами Турлацької Січі.

6. Створення козацьких осередків: **8 лютого 2000 року** - легалізація Адамівського куреня Українського козацтва - отаман В.Тимофєєв, козаки М.Маринеску, В.Козубенко; **20 травня 2000 року** - наказ про створення міжрайонного козацького товариства Подунай-Дністровська Січ - отаман О.Царенков; **10 червня 2000 року** - створення 1-го Білгород-Дністровського Окружного козацького полку ім. П.Орлика - отаман О.Царенков, В.Воробйов, М.Врублевський, С.Горлачов, П.Городниченко, В.Жигаленко, М.Дейна, В.Єремєєв, І.Оленєв, О.Комлик, С.Ковалів, М.Скиба;



Фото 111. Старшина Задністрової Січі.

25 березня 2002 року - створення Білгород-Дністровського осередку Всеукраїнської Громадської Організації Козацьке Військо Запорозьке України - отаман М.Возний, козаки В.Жуковський, В.Лесін; **4 травня 2002 року** - створення Білгород-Дністровського Окремого куреня ім. С.Білого - отаман П.Городниченко,

козаки Ю.Сокорєв, О.Сокорєв, о.Миколай Григоращенко; **14 жовтня 2002 року** – створення Жіночої громади Українського козацтва - керівник Л.Горлачова, козачки Л.Городниченко, В.Воробйова, У.Грицуналь, Л.Пономаренко, Н.Пономаренко; **25 листопада 2002 року** – створення Свято-Покровської козацької парафії Української Православної Церкви Київського Патріархату – М.Скляренко, Г.Скляренко, Г.Мельниченко, В.Бойчев, М.Скиба, В.Воробйов, О.Ступак, М.Вітряк, М.Врублевський, Б.Вітряк;



Із головним болгариним України А.Кіссе.

29 грудня 2002 року – перереєстрація Буджацького січового козацького війська в Одеському обласному управлінні юстиції – отаман М.Скляренко; **30 січня 2004 року** – створення сотні с. Монаші Міжнародної громадської організації «Козацтво Запорізьке» - отаман В.Ткаченко, козак В.Парпалак; **23 лютого 2004 року** – створення громадського формування з охорони громадського порядку у місті Білгороді-Дністровському при Білгород-Дністровському Окремому курені ім. С.Білого – отаман П.Городниченко, козаки О.Острий, О.Корнаков, Г.Макаренко, Ю.Гаврилов, К.Мирза, С.Морозовський, Ю.Сокорєв, О.Сокорєв, В.Тимофєєв; **2 серпня 2004 року** – створення районного товариства Чорноморського Козацького З'єднання – отаман В.Білоус; **24 жовтня 2004 року** – Установче Коло Дністровської Січі – отаман О.Царенков, козаки В.Єремєєв, В.Тимофєєв, В.Смаковський, В.Лукашевський, М.Дейна, М.Маринеску, І.Зорило; **23 лютого 2006 року** – створення Дністровського Окружного Коша-Малої Січі (наказ Верховного отамана ЧКО ЧКВ А.Петька) - отаман О.Царенков; **20 грудня 2006 року** - створення військово-спортивного клубу «Патріот» - керівник В.Гавриленко; **25 грудня 2006 року** - створення громадської організації «Козачка» (Петрівська сільська рада) - керівник О.Шепельська; **7 січня 2008 року** – створення Задністровської Січі – отаман В.Тимофєєв.

7. Створення джурових та данових осередків в школах: вересень 2000 року – створення дитячої козацької організації «Січ» в Молозькій школі – учитель І.Лісіцин; **вересень 2004 року** – створення дитячо-юнацької козацької організації «Молода Січ» в Турлацькій школі – директор Т.Тодорова, учитель В.Чумаченко, педагог-організатор Л.Коваленко; **вересень 2005 року** – створення районної Молодої Січі – В.Тимофєєв, В.Вронська, Т.Тома, Т.Тодорова; **вересень 2006 року** – створення дитячо-юнацької козацької організації «Молода Січ» в Вигінській школі – директор О.Вдовиченко, учитель М.Поліщук; **14 жовтня 2007 року** – посвята в козаки членів дитячо-юнацької організації «Молода Січ» в Старокозацькій школі – учитель Ю.Щербина; **вересень 2008 року** – створення дитячо-юнацької організації «Молода Січ» в Випаснянській №2 школі – учитель А.Кривенко; **9 грудня 2008 року** – створення Салганської Січі (школа) – директор Ю.Назарук, завуч І.Мельникова, педагог-організатор О.Тиханська, учителі В.Шевченко, О.Рябченко; **21 жовтня 2009**

року - створення Великомар'янівської Січі (школа) – директор М.Чороба, завуч Т.Чороба, учителі, козаки.



Посвята до Берегинь С.Ушанової.

8. Створення козацьких художніх колективів: **14 жовтня 2000 року** - прийняття в козаки учасників хору української народної пісні «Мрія» – керівник І.Зорило; **14 жовтня 2003 року** - прийняття в козаки ансамблю української народної музики «Веселка» – керівники - М. та В. Нікіруї; **21 січня 2004 року** - прийняття в козаки-джури ансамблю української народної музики «Гроно» та керівника гурту «Русичи» – Б.Нікіруя;

грудень 2008 року – прийняття в козацтво учасників народної хорової капели – пошуково-дослідницького фольклористичного гурту «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче - керівник В.Вареник; **грудень 2008 року** – створення козацького гурту «Отаман та Берегиня» (кістяк - працівники райради та райдержадміністрації – В.Тимофєєв, Н.Могурян, П.Ігумнов, Н.Соколюк, В.Форостяний, З.Червачук, А.Гончарук).



Посвята до козаків Ю.Щербини.

9. Козацькі видання: **жовтень 2000 року** - видання збірки за редакцією В.Тимофєєва «Козацтво». Випуск 3 (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-

Дністровський); **квітень 2001 року** – вийшов 45-й (останній) номер газети Адамівського куреня та Адамівської школи козацько-лицарського виховання («Джура», «Дана», «Джура та Дана», «Леля», «Козача», «Козак», «Берегиня») – редактор В.Тимофєєв; **квітень 2001 року** – вийшов 1-й номер газети Адамівського куреня та Адамівської школи козацько-лицарського виховання («Річ про Адамівську Січ») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 220 номерів; останній у грудні 2003 року); **жовтень 2001 року** – початок друку книги В.Тимофєєва «Адамівська Січ» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський, 33 кн, 2001-2003); **жовтень 2001 року** – початок друку книги В.Тимофєєва «Річ про Адамівську Січ» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський, 3 тт. 2001-2003); **травень 2003 року** – початок друку книги В.Тимофєєва «Адамівська громада» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський, 2 тт. 2003); **серпень 2003 року** – початок друку книги С.Тимофєєвої та В.Тимофєєва «Архіви козаччини Задністров'я» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський. 20 кн. 2003-2010); **грудень 2003 року** – вийшов 220-й (останній) номер газети Адамівського куреня та Адамівської школи козацько-лицарського виховання («Річ про Адамівську Січ») – редактор В.Тимофєєв; **січень 2004 року** – вийшов 1-й номер газети Задністрового козацтва («Річ про Буджацьку Січ») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 37 номерів; останній у грудні 2006 року); **квітень 2004 року** – друк книги В.Тимофєєва «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський); **квітень 2005 року** – друк книги В.Тимофєєва «Козацька педагогіка – сучасна освіта» (видавництво «СП «Петрекс» м.Білгород-Дністровський); **червень 2005 року** – друк книги С.Тимофєєвої «Сучасне українське козацтво на півдні Одещини» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **квітень 2006 року** – початок друку книги В.Тимофєєва «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський. 7 тт. 2006-2009); **червень 2006 року** – друк книги С.Тимофєєвої «Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **грудень 2006 року** – друк книги В.Тимофєєва «Річ про Буджацьку Січ» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський);



Посвята до Берегинь О.Тиханської.

грудень 2006 року – вийшов 37-й (останній) номер газети Задністрового козацтва («Річ про Буджацьку Січ») – редактор В.Тимофєєв; **січень 2007 року** – вийшов 1-й номер газети Задністрового козацтва («Річ про Січ») – редактор

В.Тимофєєв (всього вийшло 33 номери; останній у грудні 2007 року); **лютий 2007 року** – друк книги В.Тимофєєва «Козацько-лицарське виховання» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **квітень 2007 року** – друк книги В.Тимофєєва «Школа козацько-лицарського виховання» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **травень 2007 року** – друк книги В.Тимофєєва «Виховання козака-лицаря» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **червень 2007 року** – друк книги С.Ушанової «Сучасне лицарство Задністров'я» (видавництво «СПД СП» м.Білгород-Дністровський); **листопад 2007 року** – друк книги В.Тимофєєва «Козацький громадський Рух» (видавництво «Володимир»-СПД Саламаха Л.Ф. м.Білгород-Дністровський); **грудень 2007 року** – вийшов 33-й (останній) номер газети Задністрового козацтва («Річ про Січ») – редактор В.Тимофєєв;



Виступає хор «Мрія».

січень 2008 року – вийшов 1-й номер газети Задністрового козацтва («Козацтво Задністров'я») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 27 номерів; останній у грудні 2008 року); **лютий 2008 року** – друк книги В.Тимофєєва «Річ про Січ» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **лютий 2008 року** – друк книги В.Тимофєєва «Адамівський курінь» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **вересень 2008 року** - початок друку книги В.Тимофєєва «Задністрова Січ» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський. 3 т. 2008-2010);



Тернопіль. Презентація книг В.Тимофєєва.

жовтень 2008 року – вийшов 1-й номер газети козацтва Задністров'я-Буджаку-Придунав'я («Слава і Честь») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 7 номерів); **грудень 2008 року** – друк книги С.Ушанової «Сучасне козацтво

Задністров'я. Довідник» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **грудень 2008 року** – вийшов останній номер газети Задністрового козацтва («Козацтво Задністров'я») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 27 номерів);



Викладачі серії тренінгів «Козацька громадська рада».

січень 2009 року – вийшов 1-й номер газети Задністрового козацтва («Козак Задністров'я») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 20 номерів; останній у грудні 2009 року); **січень 2009 року** – друк книги В.Тимофєєва «Козацтво Задністров'я» (видавництво «Отаман» Білгород-Дністровський);



Фото до Всеукраїнської енциклопедії.

лютий 2009 року - друк книги В.Тимофєєва «Козацький вишкіл» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **лютий 2009 року** - початок друку книги В.Тимофєєва «Теорія та практика козацького вишколу» у 2-х тт. (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **квітень 2009 року** - друк книги В.Тимофєєва «Дитячий та юнацький козацький рух» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **жовтень 2009 року** – вийшов останній номер газети козацтва Задністров'я-Буджаку-Придунав'я («Слава і Честь») – редактор В.Тимофєєв (всього вийшло 7 номерів); **грудень 2009 року** - вийшов останній номер газети Задністрового козацтва («Козак Задністров'я») – редактор В.Тимофєєв (всього

вийшло 20 номерів); **грудень 2009 року** – друк книги В.Тимофєєва «Козак Задністров'я-Січ» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський); **грудень 2009 року** – друк книги В.Тимофєєва та С.Ушанової «Довідник козака Буджаку» (видавництво «Отаман» м.Білгород-Дністровський).

У жовтні 2010 року Задністрова Січ на засадах асоційованого члена увійшла до Буджацького козацтва – Асоціації козацьких товариств Буджаку (райони – **Арцизький, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратський, Татарбунарський, Тарутинський**, міста обласного підпорядкування – **Білгород-Дністровський, Ізмаїл**). Отаманом-координатором було обрано В.Тимофєєва.

ЯК ПЕРЕМОГТИ КОРУПЦІЮ

Корупцію можливо перемогти. Для цього достатньо, щоб була чиста та чесна одна людина – керівник держави.

Корупція – це ракова пухлина на тілі держави. Корупція – це найстрашніше, що може відбутися із суспільством. Чиновник-корупціонер має подільників - заступників, бізнесменів, прокурорів, прикриття від вищих держслужбовців. Виникає мафіозна група, яка пов'язана один з одним злочиним, яка має адміністративний ресурс й почуває себе безкарною. Ця група може совершати інші злочини, бо знає – подільники прикриють.

Якщо громадяни або бізнесмени, що постраждали від корупції, намагаються наказати корупціонера-чиновника за допомогою закону, то поліція не прийме заяви, а суди не будуть оголошувати обвинувачувальне заключення. Більш того, на громадянина почнеться банальна травля із боку перевіряючих органів й навіть проти нього можуть сфабрикувати справу та відправити її до суду. Газети та телебачення не розкажуть про корупційні справи, бо вони підконтрольні адміністративному ресурсу.

Корупціонер є потенційним предателем та изменником батьківщини, будь яка спецслужба, що провела невелику оперативну роботу, може виявити корупційні зв'язки чиновника та шантажувати його. Якщо корупціонер не буде виконувати накази іноземних спецслужб, в західній пресі з'являться викривні статті щодо махінацій чиновника, він попаде у чорний список держав Америки та Європи, всі його рахунки у західних банках будуть заморожені.

1. Боротьба з корупцією, як пріоритет. Позбавлення чиновників недоторканості. Без компромісів. Бажаєш перемогти корупцію - будь готовий посадити за решітку своїх друзів та родичів. Створення міцної незалежної служби по боротьбі із корупцією та наділення її величезними можливостями. Служба отримує повноваження перевіряти банківські рахунки, майно не тільки самих чиновників, але й їх дітей, дружин, родичів і навіть друзів. Якщо клерк та його сім'я живе не за доходами, служба автоматично, не чекаючи команди зверху, починає розслідування (це для великих хабарників у вищих ешелонах влади). Із мелкими чиновниками-жуликами боротися шляхом спрощення процедур прийняття рішення та видалення всіляких двусмыслостей у законах, навіть до відміни розрешення та ліцензування у менш важливих сферах громадського життя. Суди отримали право конфісковувати доходи, що отримані в результаті корупції. Максимальну суму штрафу підвищили до 100 тисяч доларів. Дача ложних показаній або введення слідства у заблудження – тюремне заключення або штраф до 10 тисяч доларів. Закон для всіх один; ніяких компромісів – порушив закон – відповідай за законом.

2. Жити по средствам. Введення презумпція винності держслужбовця. Хабар вважається доказаним, якщо обвинувачений живе не по средствам, або у нього є об'єкти собственности, які він не міг придбати за свої доходи; держслужбовець повинен доказувати, що він не бере хабарі, а не Служба розслідувань доказувати,

що бере. Якщо вина доказана – чиновник платить великий штраф, садиться в тюрму на великий строк, сім'я його вважається опозореною і ніхто з його сім'ї роботу вже не знайде.

3. Велика зарплатня, як залог порядності. Велика зарплатня у держчиновників – у держсектор перейшли кращі спеціалісти (зарплатня держслужбовця = 2/3 зарплатні менеджера відповідного рангу у приватному секторі).

4. Фактор ЗМІ. Формування незалежних, об'єктивних ЗМІ, що освітлюють всі знайдені прояви корупції. Держслужбовець, спійманий на «горячому» - відразу ж стає «героєм» перших полос.

РАЙОН ЗАДНІСТРОВ'Я: БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ.

Географічне положення. Адміністративний центр - м. Білгород-Дністровський, розташований на правому березі Дністровського лиману, в 20 км. від Чорного моря. Дата утворення 1944 р. Площа - 1852 км кв. Білгород-Дністровський район межує з Овідіопольським, Саратським, Татарбунарським, Біляївським районами та республікою Молдова. Відстань від м. Одеси до м. Білгород-Дністровський - 80 км. Район межує з Чорним морем і Дністровським прісноводним лиманом, по території району протікають річки Дністер, Алкалія, Байказія та ін. На території району розташовані солоні Шаболатський і Будацький лимани. Частина території району входить до заповідного урочища «Дністровські плавні».

Історія. Є міста, які безпосередньо пов'язані зі світовою історією: Єрусалим, Афіни, Рим, Пекін, Дамаск... Ці назви першими приходять на розум, коли звертаєшся до сивого минулого. В їх ряду почесне місце по праву належить і нашому Білгород-Дністровському.

Місто пережило багато історичних епох, і кожна з них залишала свій слід. Численні назви міста: Офіусса, Тіра, Алба-Юлія, Білгород, Левкополіс, Аспрокастрон, Ак-Або, Фегер-Вар, Монкастро, Четатя-Албе, Аккерман) - свідчать про часте пересування і зміну населення по важливому торговельному і ремісничому центрах, через які проходили основні торговельні шляхи, що з'єднують Східну та Західну Європу, країни Сходу з північними землями. Історія міста починається з заснування в кінці VI ст. до н.е. вихідцями з грецького міста Мілета на Західному березі р. Дністер (р. Тірас) античного міста Тіра. Це було місто-держава. З другої половини IV ст. до н.е. місто чеканить свою монету, спочатку з срібла, потім з міді та золота, веде широку торгівлю з сусідніми варварськими племенами і багатьма античними центрами. У середині I ст. н.е. місто увійшло до складу римської Нижньої Мезії. У складі Римської імперії продовжувала зберігати значні права автономії, тривала виробництво власної монети. У різний час тут дислокувалася IV Скіфський легион; легион «Жайворонка», V Македонський, I Італійський і XI Клавдія легіони.

У середині III ст. н.е. з Тири був виведений римський гарнізон, а в кінці 50-х - середині 60-х рр. III ст. Тира була захоплена і зруйнована варварами. З утвердженням варварського панування в Нижньому Придністров'ї Тира набуває статус військово-політичного та економічного центру готського об'єднання. У 376 р. готи захопили і зруйнували місто повністю. Хоча Тира була зруйнована, але культура, яка була, продовжувала існувати до середини V ст. н.е. Це була черняхівська культура.

У 668 р. болгарський вождь Аспарух завоював територію нинішньої Бессарабії і заснував I Болгарське царство. Місцеві племена змушені були платити йому данину. До VI ст. на цій території селяться племена антов - південна гілка східнослов'янських племен тиверців і уличей. На руїнах античної Тири вони засновують своє місто і називають його Туріс. У 1214 р. місто Білгород входить до складу Угорського королівства і перейменовується в Фегер-Вар (Ферьер-Вар).

У 1241 р. хан Батий з 500 тис. військом напав на землі південного Придністров'я, Валахії, Трансильванії, Угорщини. До 1362 р. ці землі і слов'янський

Білгород (перейменований в Ак-Або) входили до складу Золотої орди. У 1261 р. у Причорномор'ї з'являються генуезькі купці. Вони засновують свою торговельну факторію, викупивши її у татар, і називають місто Мон-Кастро. Для зберігання своїх товарів генуезці на високому березі Дністровського лиману побудували укріплений замок - цитадель.

А через півтора століття - нова сторінка в історії міста. В кінці XIV ст. він входить до складу Молдавської держави і тепер уже іменується Четатя-Албе. При молдовському господарі Олександрі Доброму були продовжені роботи по будівництву потужної оборонної споруди - фортеці (протягом десятків років до генуезького замку прибудовувались двори). У 1438 р. спорудження фортеці було завершено.

У серпні 1484 р. війська турецького султана Баязета II захопили місто і фортецю. Турки дали місту своє ім'я - Акерман. За час турецького панування запорізькі і донські козаки здійснювали численні походи в ці землі. Російська імперія робила неодноразові спроби по звільненню цих земель. Доля міста вирішувалася в ході трьох російсько-турецьких воїн. За його звільнення сражались М.І. Кутузов, М.П. Платов, Барклай-де-Толлі, Ф. Ф. Ушаков. У 1812 р. місто Акерман увійшов до складу Російської імперії. Після приєднання Бессарабії до Росії, почався інтенсивний процес заселення звільнених земель. Тут селилися українці, росіяни, болгари, євреї, молдавани. Особлива роль в економічному підйомі краю належала німецьким і швейцарським колоністам.

Уже в 20-х роках XIX ст. Аккерман перетворився в один із значних центрів краю. Інтенсивно розвивалися ремесла та сільське господарство. Місто славилось своїми виноробами і рибалками. За переписом населення 1897 р. в місті проживало 18 тис. чоловік, а в 1914 р. - 29 тис. чоловік. До території Аккерману відносилися два посади Папуша та Турлак, де проживало до 17 тис. чоловік. З огляду на місцеві умови, особливу увагу було приділено народної освіти та охорони здоров'я. Освіту можна було отримати в початкових, церковно-парафіяльних, приватних училищах, в гімназії й учительській семінарії.

Незважаючи на провінційне становище в складі Російської імперії, Аккерман не стояв в стороні від політичного і культурного життя. Сюди неодноразово приїжджали учасники декабристського руху М.Ф. Орлов, О.П. Юшневській, І.І. Пущин, в 32 егерском полку служив В.Ф. Раєвський, у військовому лазареті - російський письменник В.І. Даль.

У грудні 1821 р. місто відвідав А.С. Пушкін, у поемі «Циган» і вірші «До Овідія» поет натхненно відобразив сторінки з історії міста. Враження від відвідування Аккермана знайшли відображення в сонеті А. Міцкевича «Аккерманський степ». Двічі Аккерман відвідувала видатна українська поетеса Леся Українка, в 1891 р. місто відвідує Максим Горький. Неодноразово приїздили сюди і засновник українського професійного театру М. Кропивницький і талановиті актори М. Старицький та брати Тобілевичі.

Разом з Росією місто пройшло через усі соціальні потрясіння кінця XIX - початку XX ст. 23 січня 1918 року в Аккермане була встановлена Радянська Влада. 8 березня 1918 року Аккерман окупували румунські війська. 22 роки (по червень 1940 року) землі Південного Придністров'я і Аккерман належали королівської Румунії. 28 червня 1940 р. Червона Армія вступила на територію Бессарабії, а 2-го серпня 1940 р. Аккерманський повіт був включений до складу УРСР. 26 липня 1941 р. в місто вступили німецько-фашистські та румунські війська. За роки окупації фашисти стратили близько 2-х тис. чоловік, багато жителів були угнані в Німеччину та Румунію. Місто було звільнено 22 серпня 1944 року. Наказом Президії Верховної Ради СРСР від 9 серпня 1944 р. місту повернуто попередню назву Білгород з визначенням Дністровський. У другій половині століття Білгород-Дністровський перетворився на значний культурний та промисловий центр півдня Придністров'я.

Багатство міста становлять історико - архітектурні пам'ятки. Серед них, крім залишків античного міста Тіра і середньовікової фортеці, - надкурганний кам'яний склеп I в. н.е., сарматський склеп, грецька церква ХШ - ХІУ ст, вірменська церква ХІУ - ХУ вв, побудовані в ХІХ столітті Свято-Вознесенський собор, Болгарська церква, Церква Святого Миколая, синагога. У Білгород-Дністровському, на перехресті епох і тисячоліть, як ніде, відчуваєш пульс історії. А чудова природа і древні споруди дарують неповторне відчуття Вічності.

Між морем та лиманом. Білгород-Дністровський район - це не тільки один з великих центрів виноробства та сільськогосподарського виробництва Одеської області. Це місце, де можна чудово відпочити і набратися незабутніх вражень. Посудіть самі. Курорт Затока - один із самих екологічно чистих місць на Чорноморському узбережжі. Унікальність цього курорту полягає в тому, що з одного боку знаходиться Чорне море, а з іншого боку дельта річки Дністер. Саме в цьому місці річка впадає в море. Завдяки цьому в тут за багато років утворилася піщана коса. Так ось, унікальність обумовлена тим, що перебуваючи на пляжі шириною близько 150 метрів, з одного боку знаходиться прісноводний Дністровський лиман, а з іншого боку води Чорного моря.

Курорт Кароліно-Бугаз - де інтенсивно розвивається туристичний і рекреаційний центр України, розташований в 60 км південно-західніше Одеси в селищі Затока на мальовничій піщаній косі, що знаходиться між Чорним морем, Дністровським лиманом і солоними озерами. Ця піщана смуга, протягом десятки кілометрів, завжди вважалася елітним місцем відпочинку: простір, тепле море, яскраве сонце, мікроклімат лиману, взагалі здається, всі запахи південного степу.

Сергіївка - найбільший приморський клімато-бальнеогрязевий курорт на півдні Одеської області, розташований на стрімчастих схилах на березі Шаболатського лиману, відокремлений вузькою піщаною косою від Чорного моря, яка є чудовим пляжем. Сергіївка розташована в 21 км від міста Білгород-Дністровського і в 86 км на північний захід від міста Одеса. Рекреаційне значення вод Чорного моря та Шаболатського лиману широко використовується в лікувальних цілях завдяки сталому співвідношенню елементів у морській та Лиманське воді, що є важливою особливістю цього курорту.

Проїжджаючи по Білгород-Дністровському району, обов'язково зупиніться в селі Старокозаче. Воно було засноване в 1827 році Усть-Дунайськ козаками і Задунайськими запорожцями. Їхні нащадки зберегли національні традиції, які, зокрема, знайшли відображення в оригінальній кухні, де можна спробувати справжній український борщ з галушками, вареники в сметані і ще багато-багато іншого...

Село Шабо має дивну історію. У другій половині ХУІ століття тут кочували ногайські татари. Вони займалися кочовим скотарством і полюванням, а також здійснювали грабіжницькі нальоти на сусідні народи. Урочище на березі лиману, де збиралися ногайці, як і сам лиман, вони називали Шаболат. Вперше татарське урочище Шаболат позначено на російській карті в 1788 році у скороченому вигляді Шабо.

Інтенсивне заселення цього краю почалося після 1812 року. Більшість населення становили колоністи зі Швейцарії, французи за національністю, які багато зробили для розвитку виноградарства і вінопродукування. Завдяки їм село Шабо швидко розвивалося і вже в середині ХІХ століття стало могутнім на ті часи виробничим центром. Сьогодні Шабська вина постійно відзначаються високими міжнародними нагородами завдяки унікальним смаковими якостями, а Шабо є одним з відомих торгових брендів України.

Характеристика. Кількість сільських рад – 27, кількість населених пунктів: сіл – 55, селищ – 2. Населені пункти. Селища міського типу: Затока, Сергіївка. Села: Абрикосове, Авідовка, Адамовка, Олексіївка, Андріївка, Бикоза, Беленький, Благодатне, Брітовка, Велікомарьяновка, Веселе, Володимирівка, Вигон, Випасное, Вільне, Гончаровка, Дальнічени, Доліновка, Зелене, Зеленівка, Карналієвка,

Козацьке, Косовка, Червона Коса, Крутоярівка, Курортне, Маразлієвка, Молога, Монаші, Миколаївка, Нова Царичанка, Нове, Петрівка, Підгірне, Польовое, Полянка, Попаздра, Приморське, Розкішне, Романівка, Рускоіванівка, Садове, Салгани, Семенівка, Софіївка, Стара Царичанка, Старокозаче, Сухолужжя, Удобне, Чабанка, Черкеси, Чістоводное, Шабо, Широке, Південне. Селища: Прибережне, Привітне

Національний склад: українці, росіяни, молдавани, гагаузи, цигани, болгари та інші.¹⁶

Козацькі організації.

Білгород-Дністровський район – Задністрова Січ (отаман В.Тимофєєв, старшина В.Кішка, Д.Георгієш, А.Трегубенко, В.Савчук, Є.Костецький, В.Єремєєв, В.Тимофєєв-молодший, С.Ушанов, С.Ушанова, І.Лелеченко, О.Черв'як, Г.Клоченко), **Білгород-Дністровське паланкове козацьке товариство** (почесний отаман Л.Городецький, старшина П.Білоусенко, Ю.Денисів, Є.Хоменко, І.Хоменко, В.Якименко, Л.Гречко, В.Гуцул), **Адамівський осередок козацтва** (отаман В.Рибальченко, старшина А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, Р.Куліков, Ф.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Ф.Макаренко, Д.Лазуренко, С.Макаренко, С.Редько, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко, О.Чеботюк, О.Козаченко-1, О.Козаченко-2, І.Одорожа, О.Харченко), **Монашівська сотня** (отаман В.Ткаченко, козацька старшина В.Парпалак), **Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ** (отамани В.Білоус, О.Яровий, козацька старшина **І.Половенко**), **Шабівський** (отамани М.Скибенко, Г.Хохлачов), **Гагаузський** (отаман С.Крістіогло, старшина Д.Чолак), **Затоцький** (отаман Б.Шевчук), **Каролінобугагський** (отаман М.Завойчинський), **Придністровський** (отаман І.Николаєв), **Випаснянський** (отаман В.Молчанов), **Переможненський** (отаман В.Шефер, старшина Г.Римський), **Депутатський** (отаман С.Б.Кравченко, старшина Г.Трегубенко, С.В.Кравченко, О.Шевчук) та **Адміністративний** (отаман В.Каланжов, старшина А.Токаренко, С.Майстро, Б.Деренжі, С.Батін, М.Салій, А.Царук, С.Короленко, О.Полещук, Б.Бойко) курені козацтва, **районна громада Березинь** (керівник В.Орлова, старшина Г.Золотар, Т.Римська, С.Макаренко, Т.Браткевич, Н.Фоменко, Л.Гусько, Д.Корчагіна, С.Ганницька, Л.Попова); **Свято-Казанська-Адамівська** козацька духовна громада (о.Микола); **Адамівська Січ** (директор В.Вронська, завуч П.Лавриненко, педагог-організатор В.Гриценко), **Бритівська Січ** (отаман-наставник В.Ковпак, педагог-організатор К.Волкова), **Випаснянська №1 Січ** (педагог **К.Коротченко**), **Вигінська Січ** (директор О.Вдовиченко), **Долинівська Січ** (директор Т.Тома, завуч М.Долгошеєнко, педагог Т.Молчанова), **Молозька Січ** (педагог **О.Гетманченко**), **Старокозацька Січ** (отаман-наставник Ю.Щербина), **Турлацька Січ** (директор Т.Тодорова, педагог В.Чумаченко, педагог-організатор Л.Коваленко), **Випаснянська №2 Січ** (керівник А.Кривенко), **Салганська Січ** (директор О.Тиханська, завуч Г.Мельникова, педагог-організатор О.Дякова, педагоги І.Мельникова, В.Шевченко, О.Рябченко, О.Хоменко), **Великомар'янівська Січ** (директор М.Чороба, завуч **Т.Чороба**, вчитель **Н.Чурак**); **КЮМІР «Шквал»** (керівник В.Тимофєєв); **клуб «Козачка»** (керівник Л.Васелінга); **народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаче (керівник В.Вареник), козацькі художні колективи **«Отаман та Березиня»** (керівник В.Тимофєєв), **«Кредо»** (керівник Л.Царевська), шкільні **МАНівські** осередки (керівники А.Рубанович - Сергіївська школа, А.Галинська - Білгород-Дністровська №4 школа, Ю.Федьків - Білгород-Дністровський районний лицей «Пріоритет», **В.Корінь** - Білгород-Дністровська №11 школа).

¹⁶ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №26, квітень 2013.

МІСТО ОБЛАСНОГО ПІДПОРЯДКУВАННЯ БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ.

Білгород-Дністровський (рум. Cetatea Albă; до 1944 – Аккерман) – місто обласного підпорядкування в Одеській області, районний центр. Засноване в 4 столітті до Р.Х. Населення 50 тис. осіб (2014). Місто розташоване на Дністровському лимані за 18 км від Чорного моря і за 81 км від Одеси (автошлях Т 1604).

Клімат. Помірно континентальний клімат регіону характеризується значною кількістю ясних сонячних днів — у році їх кількість перевищує 290. Протягом року переважно тепла погода. Найтепліший місяць — липень (середньодобова температура — 25-27 °С тепла, максимальна — 40 °С), найхолодніший місяць — січень (середньодобова температура –2,5 °С).

Історія. У 4 столітті до н. е. на острові, що омивався двома рукавами Тіраса (Дністра), жителі Мілету заклали поліс, який отримав назву Офіуса («місто змій»), через велику кількість плазунів. Незабаром на високому правому березі річки виросла Тіра — поселення скіфів-орачів. Згодом відмінності між полісами стерлися, населення перемішалось, утворивши нову спільноту — скіфоеллінів, або мікселлінів. А коли внаслідок підняття рівня Світового океану Офіусу затопило — її мешканці перебралися до Тіри.

У 107 році Римська імперія завоювала Дакію, вийшла до Дунаю і зробила його прикордонною річкою. Форпостом імперії стала Алба-Юлія (так перейменували Тіру).

У 238 році Алба-Юлію захопили готи, котрі вже 257 року почали будувати в місті піратський флот і стали здійснювати набіги на римські провінції.

У 371 році під мурами поліса з'явилися орди гунів, які знайшли спільників в особі поневолених готами скіфоеллінів. У самісінький розпал битви за місто вони відчинили браму, через яку увірвалися кочовики. Від цілковитого знищення готів врятувала домовленість із імператором Римської імперії, котрий 376 року дозволив менш як 200 тисячам готів розселитися в Мезії та Фракії. А завойовники-гуни, на знак подяки несподіваним союзникам, майже відновили історичну назву поліса — Туріс.

Утім, у складі гунського війська були й слов'яни, котрі осіли в завойованому місті. А вже через три століття воно стало резиденцією легендарного хана Аспаруха, який підкорив сім слов'янських племен і 679 року розбив візантійську армію. Ще через два роки на відбитих у Константинополя землях було засновано перше Болгарське царство. Після цього нашестя у полісі утвердилося східнослов'янське плем'я тиверців. Воно підняло місто з попелу, а оскільки основним будівельним матеріалом став білий вапняк, то назвали його Білим городом.

IX століття ознаменувалося приходом у Північне Причорномор'я кочових угрів, яких згодом змінили печеніги. У далекому Києві спочатку не звернули уваги на цю напасть, і вже 907 року князь Олег організовує великий похід Русі на Візантію, участь в якому брали й тиверці. Царград підступно помстився їм, 915 року нацькувавши печенігів на Білий город. І хоча мури й будинки під час нападу вціліли — вирізано й продано в неволю візантійцям було більш як половину населення міста.

1241 року місто захопили татари, котрі були такими ж тюрками, як і половці, тому без проблем сприйняли милу тюркському вуху назву Ак-Ліба. Однак надовго вони там не затрималися — 1288 року хан Ногай, маючи потребу в коштах для боротьби з іншими чингізідами, за щедру плату віддає місто генуезьким купцям. Як у калейдоскопі починають змінюватися його назви: Білий Замок (Аспрокастро) стає Зеленим (Мальвокастро) і Замком на горі (Монкастро). А з 1362 року, коли повсталі городяни вигнали набридлих баришників і лихварів геть, — навіть Чорним (Маврокастро).

У 1395 році, під час війни між Тимуром та Тохтамиш ханом, місто було взяте авангардом армії Тимура під командуванням еміра Османа.

Місто набуло вільного статусу, посівши помітне місце в економічному житті краю: розвиває ремесла, карбує монету, здійснює вигідні торгові операції. Наприкінці XIV століття Білгород (а по-новому Четатя-Албе, або Фегер-Вар) увійшов до складу Молдовського князівства, якому протегував його сюзерен — Угорське королівство. Молдовські господарі подбали про відновлення старих і будівництво нових оборонних споруд. На каменях мурів викарбовано роки — 1399 і 1432. Остання розбудова фортеці була виконана майстром Федорком в 1482 році.

Уздовж фортечної стіни довжиною біля 2 кілометрів вишикувалися 26 веж (спочатку їх було 34) — 12 бойових і 14 глухих, які слугували для зв'язки куртин. Зі східного, західного та південного боків фортеця була оточена ровом, початкова ширина якого сягала 14, а глибина — 21 метра. Причому його дно лежало на три метри нижче від рівня води у лимані. Там, де рів підходив до лиману, було влаштовано спеціальні заслінки, які у разі небезпеки піднімалися й заповнювали його водою. Для зв'язку із зовнішнім світом фортеця мала двоє воріт: Головні (Кілійські) розташовувалися з боку суходолу у двоярусній вежі, оснащених двома ворітьми, двома опускними ґратами та підйомним мостом; натомість же Овідіопольські ворота виходили до лиману, а для сполучення між частинами фортеці було влаштовано ще четверо внутрішніх воріт.

Разом із Кілією, фортеця неодноразово ставала серйозною перешкодою на шляху до експансії турецьких султанів. Так, 1420 року османський флот спробував узяти місто, але був відбитий із чималими для нього втратами. У 1475 році 30 000 армія під керівництвом господаря Молдови Стефана III Великого захопила місто. Султан Баязид II, який вважав Четатя-Албе ворітьми не тільки до Молдови, а й цілої Речі Посполитої, у 1484 році зібрав небачене на той час військо, яке складалося з 300 тис. турків, 50 тис. кримських татар Менглі-Герая та загонів волохів. Обкладене і з боку суходолу, і з боку лиману місто без надії на порятунок боронилося з 1-го до 16 серпня. Із 20 тис. його мешканців вціліли тільки 200 родин, 4 тис. осіб продано у рабство.

У 1574 на турецьке місто нападає козацький флот (25 чайок з екіпажем у складі 600 чол.) на чолі з отаманом Хомою (Фомою) Покотилом, які допомагали господарю Іванові Воде Лютому у війні проти Туреччини. Завдяки несподіваному нападові козаки ненадовго оволоділи важливим портом, але замок так і не змогли взяти. Навесні 1614 року біля Ак-Кермана відбувається битва між ордами бунтівного нуреддіна Шагін-Герая і хан-агаси (ханського радника) Бек-аги, який здобув перемогу. Шагін-Герай спочатку переховувався у Кілії, а пізніше втік до Ірану. Для контролю за загарбаною територією було переселено татар, які утворили Буджацьку орду із центром в Ак-Кермані (Білій Фортеці). Іноді її називали сухо й офіційно — Керман, або й зовсім по-панібратськи Ақджа (біленька). Звідси походив видатний мусульманський вчений Мухаммад аль-Аккірмані (пом. 1760).

Під Ак-Керманом 9 березня 1637 кримська орда на чолі з калгою Хусам-Гераяем та нуреддіном Саадет-Гераяем, прислана ханом Інает Гераяем I, якій допомагав загін запорожців на чолі з гетьманом Павлом Бутом (Павлюком), перемогла буджацьких татар. Кримські татари в квітні-травні оточили Кілію та Кафу, вимагаючи видати ханові прихильників мурзи Кан-Темира Кривавого Меча, який з двором та синами утік до Туреччини. Рештки Буджацької орди було наказано переселити в Крим, але ногайці повстали під Ачі-Кале (нині — Очаків), вбили калгу та нуреддіна та повернулись на батьківщину.

В ході Російсько-турецької війни 1787–1791 рр. при взятті міста у 1789 р. відзначився генерал-поручик В. А. принц Ангальт-Бернбургський.

За Бухарестським трактатом 1812 року землі між Дністром і Дунаєм перейшли до Російської імперії. Буджацьких і ногайських татар було виселено до Таврійської губернії, а в спустошений моровою виразкою край потекли розрізнені людські струмочки — болгари, гагаузи та німці-колоністи знову обживали цю землю.

Згодом Аккерманська фортеця втратила своє воєнно-оборонне значення, і 1832 р. її зняли з реєстрів як стратегічний об'єкт, а 1859-го передали в управління міської влади. Бессарабський і Новоросійський губернатор граф Строганов пішов далі й дозволив Російському товариству пароплавства й торгівлі брати вапняк із фортечних мурів для облаштування пристані. Від цілковитої руйнації фортецю врятував той факт, що видобувати вапняк із кар'єра виявилось значно легше, ніж розбирати мури замку.

Після революції та громадянської війни Бессарабія загалом і Ак-Керман зокрема потрапляють під владу Румунії. У 1925 році місто під румунською назвою Четатя-Албе стає повітовим центром королівства. Однак під час Другої світової війни місто знову потрапляє до складу Радянського Союзу і указом Президії Верховної Ради СРСР від 9 серпня 1944 р. його було перейменовано на одно з колишніх назв - Білгород із визначенням Дністровський.

У 1999 році Білгород-Дністровський урочисто відзначив 2500-річчя. Місто було визнане ЮНЕСКО одним із найстаріших у світі. У 2002 році було прийнято гімн міста.

Назви міста в минулому: VII ст. до н. е. — фінікійська колонія Офіуза; VI ст. до н. е. — давньогрецька колонія Тира; II ст. н. е. — римське поселення Алба Юлія; VI ст. — східнослов'янське плем'я антів називало поселення Турісом; IX–X ст. — східнослов'янські племена — тиверці та уличі — назвали місто Білгород, а візантійці — Левкополь (Біле місто); XIII ст. — генуезці назвали місто Монкастро; XV ст. — місто входило до складу Молдавського князівства і називалось Четатя Албе (Біла фортеця); 1484 р. — місто і фортецю більше ніж на три століття окупувала Туреччина, його назву було змінено на Аккерман (Білий камінь); 1812 р. — за Бухарестським пактом місто, разом з Бессарабією і дельтою Дунаю, відійшло до Російської імперії під назвою Аккерман; 1918 р. — місто у складі Бессарабії відійшло до Румунії під назвою Четатя-Албе; 1940 р. — місто разом з Бессарабією ввійшло до складу СРСР під назвою Аккерман; 1944 р. — місто змінило назву за наказом Сталіна на Білгород-Дністровський.

Населення. Населення міста — приблизно 50 тис. ос. За національною приналежністю за останнім переписом у 2001 році було: 62,9% — українці, 28,2% — росіяни, 3,7% — болгари, та близько 5% — молдовани, білоруси, румуни, гагаузи та інші.

Адміністративно-територіальний устрій. До населених пунктів Білгород-Дністровської міської ради входять: м. Білгород-Дністровський, смт Затока, смт Сергіївка.

Економіка. Промисловість. Сьогодні Білгород-Дністровський — одне з промислово розвинених міст Одеської області зі середньорічним обсягом виробництва більше 230 млн грн. У місті працює 24 промислових підприємства. Всі підприємства, за виключенням міської типографії, приватизовані.

Транспорт. Транспортно-комунікаційний комплекс міста містить морський торговий порт, автотранспортні підприємства, центр електрозв'язку, залізничний та автовокзали, залізнично-дорожний вузол.

Білгород-Дністровський морський торговий порт — морські ворота міста. Порт розташований у закритій гавані Дністровського лиману на відстані 14 км від моря.

Автомобільний транспорт міста — це 8 підприємств автомобільного транспорту (з них 5 спеціалізується на пасажироперевізниках), котрі надають також міжнародні послуги. Міські пасажироперевезення забезпечують 58 автобусів, приміські та міжміські маршрути — 176 автобусів.

Зв'язок. Послуги зв'язку у місті надає Центр електрозв'язку № 1 ВАТ «Укртелеком», міський телефонний зв'язок нараховує 20,4 тис. абонентів. Територія міста 100% покрита мобільним зв'язком.

Історичні пам'ятки. Аккерманська фортеця (Білгород-Дністровська фортеця), Грецька (Іоанно-Предтеченська) церква, 13-17 ст., Олександрівські казарми

офіцерського корпусу, близько 1850 р. (вул. Шабська, № 51)., Вірменська церква Успіння Пресвятою Богородиці, 14-15 ст. (вул. Кутузова, № 1), Синагога та православні собори XIX ст., Сарматський склеп, 3 ст., Скіфська кам'яна гробниця або Скіфська могила, 1-3 ст. (на розі вул. Шабської та Лазо).

Персоналії. У місті народились: Ломаченко Анатолій Миколайович (нар. 14.12.1964) — тренер і батько дворазового олімпійського чемпіона Василя Ломаченка; Ломаченко Василь Анатолійович (нар. 17.02.1988) — український професіональний боксер, чемпіон світу за версією WBO у напівлегкій вазі (від 2014), дворазовий чемпіон Олімпійських ігор (2008, 2012), дворазовий чемпіон світу (2009, 2011), чемпіон Європи (2008), багаторазовий чемпіон України, заслужений майстер спорту України, найтитлованіший український боксер; Шайбле Олександр Якович — український військовий діяч, генерал-хорунжий Армії УНР; Радуллович-Топазунович Володимир Митрофанович — полковник Армії УНР; Гутник Сергій Михайлович — міністр торгівлі і промисловості в уряді гетьмана Павла Скоропадського; Епельбаум Наум Мойсейович — український, молдавський та єврейський скульптор-монументаліст, член Союзу художників СРСР; Туранська Тетяна Михайлівна — прем'єр-міністр самопроголошеної Придністровської Молдавської Республіки з липня 2013; Владислав Лупашко — український футболіст, півзахисник. У місті померли: Святий та великомученик Йоан Новий (Сучавський) (бл. 1340 року), вважається покровителем усієї Бессарабії; Гангардт Іван Єгорович (1808–1875) генерал-лейтенант займав посаду чергового офіцера при новоросійському та бессарабському генерал-губернаторові і керував захистом Одеси у Кримській війні, згодом у 1864 році він став «правителем» Київської, Волинської та Подільської губерній, а з 1867 року – губернатором Бессарабії.¹⁷

Козацькі організації. Місто Білгород-Дністровський - **Буджацьке Січове козацьке військо** (отаман М.Скляренко, старшина В.Гавриленко, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Мельниченко, А.Чередниченко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (отаман С.Горлачов, старшина В.Кулинський, І.Оленев, Б.Вітряк), **1-й Окружний полк ім. П.Орлика** (отаман В.Воробйов, старшина В.Єремєєв, І.Мамонтов), **Окремий курінь ім. С.Білого** (отаман П.Городниченко, старшина Ю.Сокорев, О.Сокорев, М.Ясинський, О.Садовський), **курінь Війська Запорозького** (отаман М.Возний, козацька старшина В.Жуковський, В.Лесін), **жіноча громада** (керівник Л.Горлачова), **Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська** громада (о.Микола) та **Свято-Покровська-Білгород-Дністровська** козацькі духовні громади (о.Микола), **військово-спортивний клуб «Патріот»** (керівник В.Гавриленко), **Білгород-Дністровське училище** Південноукраїнського державного педагогічного університету (викладачі В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань), **духовий оркестр** (керівник С.Радченко), **хор української народної пісні «Мрія»** (керівник І.Зорило), **ансамбль української народної музики «Веселка»** (керівники М. та В. Нікіруй), **ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі»** (керівник Б.Нікіруй).

Колодач 35-й. Райони Придунав'я.

Я читав «Заповіт» українською та розумів нюанси перекладу російською, болгарською, македонською, молдавською, гагаузькою і серце моє калатало в унісон із безсмертними рядками...

¹⁷ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали для історії Буджацького козацтва. №26, квітень 2013.

Комишина 88. Березень-травень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Радониця (початок). Батьки. 18 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Анексія Автономної Республіки Криму та міста Севастополя. Райони Придунав'я: Болградський, Кілійський, Ренійський.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Буджацьке козацтво взяло участь в урочистостях, що проходили на території району (с.Адамівка) та міста і були присвячені 200-й річниці із дня народження Великого Кобзаря – Т.Г.Шевченка. Отаман В.Тимофєєв мав виступ.



Виступає В.Тимофєєв.

НЕЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ...

Шановна громадо!

Кожне наступне післяшевченківське покоління, вдивляючись у поетичні рядки «Кобзаря», намагається упізнати себе.

Є глибинна властивість природи Тараса Шевченка – його людяність в розумінні високого християнського гуманізму. Людяність проявлялась в тому, що, не сприймаючи несправедливість, він водночас із любов'ю ставився до всіх людей. У Кобзаря відсутні почуття національної упередженості або якоїсь патологічної ненависті, а тому він мав друзів різних національностей та вільно користувався багатьма слов'янськими мовами.

Я народився і виріс у центрі Придунав'я, у сучасній столиці некрасівського старовірства на Україні - у селі Муравлівка, **де служив священиком мій дід некрасівець Тимофєєв**. Якщо провести коло радіусом 7 кілометрів із центром у Муравлівці, то в коло потраплять села Придунав'я: на сході – молдавський Червоний Яр, москальська Підковка та некрасівська Василівка; на півдні – молдавська

Камишівка та українська Кислиця, **де народилася моя бабуся українка Русіна**; на заході – українське Першотравневе та болгарське Суворове, **де народився мій дід болгарин Стоянов**; на півночі – молдавське Приозерне та гагаузькі Старі Трояни, **де народилася моя бабуся гагаузка Хаджі-огли**.

В родині у нас царювало багатомов'я, тож коли до рук мені у 9 класі потрапило видання «Заповіту» багатьма мовами, я читав його українською та розумів нюанси перекладу російською, болгарською, македонською, молдавською, гагаузькою і серце моє калатало в унісон із безсмертними рядками:

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Україні милій,
Сэ се вадэ фэрэ маржинь
Холден заря тоатэ,
Сэ-л ауд мужинд ын прагурь
Нипрул ынспуматул. (переклад Андрія Лупана)

Кеја плисне од Украина
Во синото море
Крвта врашка тој еднашка,
А јас тогаш горе – (переклад Блаже Конеського)

Ще оставя, ще отида
Чак при бога в рая
Да се моля. Дотогава
Господ аз не зная. (переклад Димитра Методиева)

Сиз гомуп бени калкынын
Зорбалыы копарын,
Да душман мискин каныннан
Сербестлии серпидин. (переклад Діоніса Танасоглу)

І мене в сем'ї великій
В сем'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

На Чернечій горі над Дніпром стоїть на високій могилі дубовий хрест. У жодного правителя нема такої грандіозної усипальниці, якою стала над горою сама твердь небесна. Так поховав народ свого вірного сина. А серце його б'ється в грудях кожного українця, вірного нащадка батьківщини з величною назвою – Україна.

Шановна громадо! Незлим тихим словом...¹⁸

У видавництві «Гетьман» (Білгород-Дністровський) вийшла друком Перша збірка серії «Козацьке звичаєве право» - «Права і вольності українського народу» (ISBN 978-966-2423-00-6; ББК 621.230). Автори – А.Грива, А.Яремчук, Г.Князюк, В.Гарбуз, О.Косуха, С.Коцюба, К.Матвіюк, О.Пажимський, Г.Пахомова, О.Сокур, В.Тимофєєв, О.Трачук, І.Козар, Б.Ковтонюк, В.Лашкевич, Л.Городецький, С.Ушанова (Київ-Луцьк-Донецьк-Хмельницький-Одеса-Білгород-Дністровський-Дніпропетровськ-Кіровоградська обл.).¹⁹

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у Великій Козацькій Раді Майдану (Київ, Грушевського, 4; Конференц-зала Національної Академії Наук України). У порядку денному: 1.Заснування структури всіх козаків України «Українське Козацьке Військо». Доповідь Миколи Бондаря про статус, цілі та задачі

¹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2014.

Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №19, 13.03.2014.

Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №11, 13.03.2014.

<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=7852>

¹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2014.

новостворюваної структури. Обговорення та прийняття рішення. 2.Обрання Головного отамана (обрали М.Бондаря). Обрання Генеральної старшини: писаря (обрали Р.Вороту), судді (обрали В.Іцькива), скарбничого (обрали А.Ручнина – козак Мажар), кантаржія (обрали М.Ніярого – козак Добрий) - за пропозиціями козаків Кола; осавула (обрали І.Сорочана – козак Лютий), обозного (обрали В.Вашценка), хорунжого (обрали В.Ладигіна – козак Клешня), бунчужного (В.Ільчишина) - за пропозицією обраного Головного отамана. Обрання Голови Ради поважних козаків (старійшин) Українського Козацького війська (обрали В.Присяжнюка – козак Гора). 3.Обрання Уповноважених з статусом наказних отаманів по областях (краях) України з завданням формування козацьких підрозділів Українського Козацького Війська в селах, містах, районах та областях. Вирішили питання доопрацювати. 4.Обрання представників Українського Козацького Війська для формування Координаційної ради з питань розвитку козацтва України при Кабінеті Міністрів України. 5.Створення люстраційної комісії для оновлення козацьких організацій. Вирішили питання доопрацювати. 6.Звернення Великого Козацького Кола Майдану до Народу України, Президента України, силових структур України. 7.Славень Україні.²⁰



Славень Україні. Козаки співають «Меч Арея».

Фонд Л.Д.Кучми на базі Національного музею Т.Г.Шевченка (Київ, бульвар Т.Шевченка, 12) відкрив виставку картин одеських художників, присвячених Буджацькому козацькому краю та провів презентацію проекту з естетичного виховання джур та дан. Керівники проекту **Лекарева-Нікітіна Г.В.** та **Ушанова С.В.** Консультанти – директор НДІК НАНУ **Чухліб Т.А.** (Київ), академік вищої школи України, професор НПУ ім. Драгоманова **Руденко Ю.Д.** (Київ), секретар Науково-методичної ради НДІК НАНУ **Трачук О.В.** (Київ), отаман Буджацького козацтва **Тимофєєв В.Я.** (Білгород-Дністровський).²¹

Козаки Буджацького козацтва беруть активну участь у роботі Громадської Ради при виконкомі Білгород-Дністровської міської ради. Відбулося чергове засідання Громадської ради, яка розглянула ряд важливих питань: Внесення змін до порядку розміщення тимчасових споруд для проведення

²⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2014.

²¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

підприємницької діяльності. Встановлення тарифів на розміщення елементів телекомунікаційних мереж. Програма розвитку, збереженню та відновлення зелених насаджень. Внесення змін до вартості проїзду у міському транспорті. Про двомісячник по наведенню порядку у місті.²²



Зліва: міський голова В.Мензелінцев, голова ГР В.Кісе, секретар ГР В.Тимофєєв.

Голова комісії з питань культури та духовності обласної громадської ради, член Національної спілки художників України Лекарева-Нікітіна Г.А. провела майстер-клас для вчителів малювання козацьких шкіл району. Готується виставка дитячих робіт, яка буде представлена 1 червня цього року у Києві в Фонді Миру (Фонд Л.Д.Кучми).²³

Відбулася Рада Старшини Українського Козацького Війська (Київ, Український Дім). На порядку денному – закріплення отаманів-учасників Майдану (4-й козацький редут) за регіонами України із завданням об'єднати і згуртувати козацький рух та правом очолювати і координувати дії козаків на закріпленій території. Отамана Тимофєєва В.Я. закріпили за Буджацьким краєм.²⁴

МАНДАТ №10 від 2 квітня 2014 року

Цим мандатом Тимофєєв Валерій уповноважується бути Повноважним представником (наказним отаманом) Українського Козацького Війська (УКВ) із завданням об'єднати і згуртувати козацький рух та правом очолювати і координувати дії козаків на території Буджацького краю Одеської області як територіального підрозділу УКВ, підпорядкованого за ієрархією Головному отаману та Генеральній Старшині УКВ. Наказний отаман Тимофєєв Валерій на своїй території має право представляти УКВ у всіх державних органах, підприємствах, установах, організаціях,

²² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.
<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=7906>

²³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

²⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

органах місцевого самоврядування, громадських та політичних організаціях на всіх рівнях для впровадження у життя волі та рішень Українського Козацького Війська.

Інформаційна довідка: 1. Велике Козацьке Коло Майдану, яке відбулося 25 березня 2014 року у м. Києві і на якому були присутні 220 козаків з 22 областей України – представники 37 козацьких організацій, утворили нову структуру «Українське Козацьке Військо». УКВ претендує на окремий статус, відмінний від чинних статусів об'єднання громадян, резерву Національної Гвардії, муніципальної міліції тощо. Обраний козацький уряд: Головний Отаман Микола Бондар, Генеральна старшина (писар – Морошан Роман, осавул – Лютий, суддя – Всеволод Іськів, скарбничий – Мажа, обозний – Віктор Ващенко, бунчужний – Василь Ільчишин, хорунжий – Влад Клешня, кантаржій – Добрий) та Голова Ради старійшин – отаман Гора (Володимир Присяжнюк). Четвертий козацький Редут Майдану стає центральним підрозділом УКВ, фактично його гвардією.

2. Рішенням Великого Козацького Кола Майдану право видавати мандати надано Головному отаману Миколі Бондару за погодженням з Радою Генеральної Старшини, а їх реєстр вести Генеральному писарю Роману Морошану.

3. До затвердження та виготовлення печатки УКВ підпис Головного отамана скріплюється печаткою Козацького Редуту Майдану.

Головний отаман Українського Козацького Війська Микола Бондар.²⁵

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва. На порядку денному політична ситуація в Україні та завдання Буджацького козацтва на сучасному етапі діяльності.²⁶

У Білгород-Дністровському аграрному технікуму (філія Одеської сільськогосподарської академії) відбулося військово-спортивне свято «Козацькі розваги».



Козацькі розваги. Білгород-Дністровський СХТ.

У складі журі – директор технікуму Попа Л.М., начальник фізкультурного відділення Корженко М.М., отаман Буджацького козацтва Тимофєєв В.Я., заступник отамана Буджацького козацтва Лукашевський В.В. та ін.

Чотири команди – «Козацька воля», «Червона калина», «Золота булава», «Січ» (майбутні будівельники, агрономи, меліоратори, менеджери) змагалися у дванадцятьох козацьких вправах (збирання гарбузів, розпилювання колоди, забивання цвяхів, підняття бочки, ходьба на дибах, перекоти поле, стрибки в мішках з шаблею, перетягування канату, збирання яблук, ловіння риби). Перемогла команда «Козацька воля».²⁷

²⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

²⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

²⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2014.

При в. о. голови райдержадміністрації Петренко С.П. відбулася нарада керівників силових структур (СБУ, військомат, військові частини, прикордонники, МНСники, райвідділ МВС, ДАІ) та громадських військово-патріотичних формувань району (Народна Самооборона, Буджацьке козацтво). На порядку денному – створення Координаційного центру (штабу), завдання якого – координація дій та спільна відсіч зовнішньої агресії, чергування на блокпостах у Затоці, Молозі та на трасі Старокозаче-кордон.²⁸

Відбувся Пленум районної ради ветеранів.



Президія пленуму ветеранів району. Зліва: Петренко С.П., Ластовецький П.І., Орлова В.В., Тимофєєв В.Я.

В пленумі взяли участь голови первинних ветеранських організацій, в. о. голови районної державної адміністрації С.П. Петренко, голова районної ради В.В. Орлова, заступник голови районної державної адміністрації В.Г. Чернега, керівники структурних підрозділів районної державної адміністрації. На порядку денному – затвердження плану заходів з підготовки та проведення в районі 69-ої річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років, кошторису фінансової підтримки районної ради для первинних ветеранських організацій в 2014 році, організації районного етапу Всеукраїнської естафети пам'яті «Слава визволителям України».

Також були розглянуті питання забезпечення участі ветеранів, людей похилого віку в дострокових виборах Президента України. Голова районної ради ветеранів П.І. Ластовецький, в. о. голови районної державної адміністрації С.П. Петренко, голова

²⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, квітень-травень 2014.

районної ради В.В.Орлова та відповідальний секретар районної ради ветеранів В.Я.Тимофєєв дали відповіді на запитання, які цікавили керівників первинних ветеранських організацій району.²⁹

**РАДОНИЦЯ (ПОЧАТОК). ПРАВИЛА, АБО МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ;
АБО ЩО Я ЗРОБИВ У ЖИТТІ ДЛЯ БАТЬКІВЩИНИ.
Життя – Україні! Честь – козацтву!**

Я, Тимофєєв Валерій Якович, народився **29 квітня 1952 року** (62 роки тому – на Радоницю! - о 17.30 год.) й виріс на Буджаку в родині військовослужбовців, надалі - сільських вчителів (мати казали, що спочатку я навчився стріляти, згодом - читати). Батьки – ветерани Великої Вітчизняної війни (батько – підполковник, начальник штабу артилерійського полку 181-ї мотострілецької дивізії, при Кучмі отримав звання полковника; мати – старший лейтенант, снайпер, при Г.Жукові була чемпіонкою Одеського військового округу з кульової стрільби); після Будапештських подій М.Хрущов звільняв з армії офіцерів-сталіністів – моїм батькам, які вмiли лише воювати, довелося «перепрофілювати свідомість з воєнного на мирний лад» - вони отримали педагогічну освіту: мати – учителя початкових класів та музики, батько – викладача історії (працював в апараті райкому партії, директором школи, головою липовансько-старовірської сільської ради на Дунаї; у зрілому віці захистив кандидатську).

Батькові родичі готували мене до постригу (було прийнято в родині чередувати військових та священнослужителів), родичі матері – до політичної діяльності у більшовицькому русі (у 18 років вже був кандидатом у члени КПРС), а я мріяв стати музиком (як Паганіні), мореплавцем (як Біг-Бой), військовим (як батько), агрономом (як Колумела), письменником (як Грін). Прагнення здійснити мрії та їх реальне втілення вплинуло на мій життєвий шлях...

Працював концертмейстером (у 15 років) і художнім керівником Будинку культури, учителем музики (у 17 років) і вихователем інтернату, бригадиром комплексної бригади на «северах» (у 19 років), завучем і директором школи, заступником головного лікаря дитячого санаторію і головою сільської ради, начальником організаційного відділу районної державної адміністрації і районної ради, грав в оркестрі баяністів ансамблю пісні і танцю Ленінградського військового округу та у вокально-інструментальному ансамблі «Ровесник» й джаз-бенд-групі «Вусачі» (Ленінград), ходив штурманом по морях та океанах, навчався в аспірантурі, вирощував пшеницю та кормовий буряк на науково-дослідній станції, служив заступником командира батареї управління ракетних військ та артилерії (дослужився до капітана), писав книги і редагував альманахи – багато професій опанував практично й теоретично – маю три «червоних» диплома про вищу освіту. Все пережите вплинуло на моє становлення як педагога-керівника й я вважаю, що **дійсним педагогом-вихователем може бути лише той, хто сам багато бачив – слухав - знає, пройшов вогонь - воду - мідні труби й залишився порядною людиною.**

Капітан запасу Збройних Сил України; генерал-отаман Українського козацтва – Національного резерву України; член науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії наук України, член Ради Старійшин організацій Українського козацтва, член Ради Козацьких Отаманів України, отаман Буджацького козацтва. Маю нагороди (Іменний годинник від Президента України,

²⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, квітень-травень 2014.
<http://b-dnistrov-rda.odessa.gov.ua/main.aspx?sect=News#24.04.2014>

Почесну відзнаку голови обласної ради та ін.), почесні звання («Людина року», «Кращий освітянин України», «Ювіляр України» та ін.), кандидат педагогічних наук.

Батьки в 50-ті роки були зайняті на військових вченнях, тому нашим вихованням в дитинстві (у мене є сестри - Анна та Світлана) займалися дідусі із бабусями. Дід з боку батька – дунайський козак-муравель-священнослужитель-липованин-некрасовець Семен (Тимофєєв-Макаров); дід з боку матері – одеський болгарин Степан (Стоянов-Русєв) - службовець високого рангу (парторг першої МТС на Одещині, перед війною - 3-й секретар Одеського обкому партії, у час війни 1941-1943 роки - начальник управління ремонту залізничних шляхів Саратовського укріпрайону, після війни - 3-й секретар Ізмаїльського обкому партії, перед пенсією - секретар Ново-Іванівського райкому партії Одеської області); обидва вони вірили – один в те, що керує й веде нас Бог, другий в те, що Бог – це наша совість й ми самі маємо спрямовувати своє життя. Мене вони навчили головному – бути у злагоді зі світом.

Бабусі – прості селянки-городянки – старотроянська гагаузка Анюта (Хаджиоглу-Папук – мати трьох офіцерів-фронтовиків: Гриша – командир батареї, загинув на Балатоні – нагороджений (посмертно) медаллю «За звитягу»; Ларя – прийшов із війни старшим лейтенантом; Яша – мій батько) і одеситка з Молдаванки Фрося (Русіна-Юрченко – теж мати трьох офіцерів-фронтовиків: Гриша – прийшов із війни старшим лейтенантом; Шура 1-й – прийшов із війни старшим лейтенантом; Шура 2-й – прийшов із війни капітаном) - вчили шанувати добрих людей й шануватися, бо ми того варті! Розмаїття культур Буджаку я пізнавав з дитинства, вивчаючи мову, побут та звичаї рідних мені націй – козацько-русько-липовансько-некрасівської, козацько-українсько-запорозької, гірсько-граничарсько-болгаро-македонської, койсаксько-турецько-гагаузької.

Чому тема козацтва для мене така близька? З XVIII й до останньої чверті XIX століття козацтво, як чинник військової та адміністративної влади – трьома хвилями – некрасівці, мазепинці і запорожці – переміщується на Буджак-Задністров'я. Моя мала Батьківщина – межиріччя Дунай-Дністро – територія останніх козацьких військ України: Кіш Подністровської Січі, Вірних козаків, Чорноморське козацьке, Усть-Дунайське козацьке, Усть-Дунайське Буджацьке козацьке, Дунайське козацьке, Новоросійське козацьке.

Прадід – останній станичний отаман Муравльовки на Дунаї – розстріляний румунами у січні 1918 року за збройний супротив. Дід – у молодості – отаман козацької рибальської ватаги. Батько – офіцер-артилерист – учасник Великої Вітчизняної війни. В родині панував культ козацтва – ідейно і духовно згуртованої сили, яка сповідує найвищі моральні та духовні ідеали: патріотизм, честь, духовне братерство, мужність. Це форма військового устрою, що збудований на національних ідеалах. Козацтво – синонім лицарства, й тому воно в усі часи високо цінувалося. Відродження цих традицій сьогодні є найбільш важливою та потрібною справою.

Відродиться сучасне українське лицарство – відродиться Україна.

В козацькому русі я із самого його початку. Працював (на громадських засадах) отаманом Адамівського Осередку Козацтва (1990-2003), директором Адамівської школи козацько-лицарського виховання (1998-2003), отаманом Задністрової Січі (2003-2010), працюю отаманом Буджацького козацтва (2010-т.ч.).

В юнацтві я виробив основні правила, яких намагався дотримуватися протягом життя:

Будь світлом, а не суддею; зразком, а не критиком і пам'ятай - після нас не буде нас, а справи залишаться, тому - будь у злагоді зі світом.

Краще вір справі, аніж словам, бо найкращий шлях самореалізації непересічної людини-особистості – мати свою справу та не мати справи із людиною, яка не має ніякої справи.

СПУРТ (Сьогодні, Посміхаючись, Устигни Роботу Титана), але, в усьому міра; без міри не бажай - не хапай – всього на світі з'їсти не вдасться.

Із Слави не роби забави й не поспішай – життя коротке.

Мовчання від розуму - втрачай слова, як найдорожчий скарб; гаси дратування і злість та йди своїм шляхом, не зважаючи на плітки, бо єдиний вірний шлях на землі – терпіння.

Бог єдин – май його в собі - ідолів не роби та не клянися, бо людина - то тріска в потоці життя – не все залежить від наших бажань, але – те, що я знаю – я знаю.

Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!

Слідування цим правилам дозволило мені не губитися на життєвому шляху, кваліфіковано виконувати службові обов'язки, мати безліч добрих знайомих, щирих друзів й свою - козацьку! справу, яку підтримують мої друзі - знані на Україні люди.

Оце й все, що я хотів про себе сказати, а про наших козаків та козацтво читайте в моїх споминах Самовидця – «Шлях Козака»: пернач 1-й - «Адамівський Осередок Козацтва. 1988-2003 рр.», пернач 2-й - «Адамівська школа козацько-лицарського виховання. 1983-2003 рр.», пернач 3-й - «Задністрова Січ. 2003-2010 рр.», пернач 4-й - «Буджацьке козацтво. 2010-т.ч.»...

БАТЬКИ



Батьки. 1960-ті роки. Старі Трояни.

Батько - Тимофєєв Яків Семенович. Народився 30 квітня (13 травня) 1927 року в селі Муравлівка на Ізмаїльщині (тоді це була Румунія) в родині селянина-середняка.

Закінчив 7 класів румунської школи (це була тоді середня освіта). Мобілізований у Радянську Армію в 1944 році. Воював – звільняв Болгарію (служив у Софії у 1945-46 роках командиром хімвзводу – дезактивував склади від залишків німецької хімічної зброї; я жив в Софії влітку 2013 року неподалік від військової частини, де він служив). Потім служба в Балтському та Болградському гарнізонах.

Після демобілізації працював бутчиком, наваловідбійником шахти №42 імені Кірова 23-го шахтоуправління міста Свердловська. Після взриву метану та довгого лікування в лікарні повернувся на малу Батьківщину (Ізмаїльщина) й працював учителем військової справи та фізичної культури в школах сіл Орехівка, Нова Іванівка, Городне, Старі Трояни, Муравлівка; інструктором РК КПУ по зоні Новотроянської МТС.

Закінчив заочно Ізмаїльський педагогічний інститут, згодом Одеський державний університет та Одеський університет марксизму-ленінізму. Після отримання вищої освіти працював директором Муравлівської школи (будував нову школу, яка відкрилася у 1977 році), згодом головою Муравлівської сільської ради (1982-1987). На пенсію вийшов у 1987 році. Добре грав на гармоні та баяні, малював.

Батько мене навчав: **«Після нас не буде нас, а справи залишаться».**

Помер батько 03 березня 2014 року в місті Білгороді-Дністровському; захоронений в місті Рибниця (ПМР).

Мати - Тимофєєва (Стоянова) Мотрона Степанівна. Народилася 03 березня 1928 року в селі Петрівка (станція Буялик) Іванівського району Одеської області в родині відповідального партійного працівника.

Навчалась в школі села Петрівка, згодом в одеських школах. В 1941 році, як член сім'ї відповідального партійного працівника, була евакуйована в Саратовську область (село Широкий Караміш Лисогорського району; 80 кілометрів від Саратова на Волзі. Село розташовано на правому березі річки Караміш близько від того місця, де Караміш впадає в річку Медведицю. Населення сьогодні – 1,5 тисяч осіб). Мати працювала в школі старшою піонерською вожатою. Стала «Ворошилівським стрільцем». Навчалась в школі снайперів; згодом служила інструктором снайперської справи. Була чемпіонкою Одеського військового округу у стрільбі з мелкокаліберної гвинтівки.

Після демобілізації закінчила Білгород-Дністровський учительський інститут (факультет молодших класів). Із 1948 року працювала учителем молодших класів в школах сіл Суворово, Муравлівка (Ізмаїльська область), старшою піонерською вожатою школи №9 міста Свердловська (Луганська область), знову учителем молодших класів в школах сіл Оріхівка, Нова Іванівка, Городне, Старі Трояни, Муравлівка (Ізмаїльська та Одеська області); із 1974 року до виходу на пенсію у 1982 році працювала вихователем групи продовженого дня. Добре грала на гітарі та співала.

Мати мене навчали: **«Будь світлом, а не суддею; зразком, а не критиком. Будь у злагоді зі світом. Якщо можливо, будь у мирі зі всіма».**

Померла мати 09 березня 2010 року в місті Рибниця; захоронена в місті Рибниця (ПМР).

Батьки побралися 7 липня 1950 року. Я народився 29 квітня (записаний 01 травня) 1952 року в селі Оріхівка Болградського району на Одещині. Аня народилася 12 березня 1954 року. Світлана народилася 24 лютого 1955 року.

Переїхали батьки до міста Рибниця в жовтні (після Покрови) 2005 року.

Відбулася посвята у Березині, що традиційно проходить у Калиновому гаю (Монаші). До лав Українського козацтва було прийнято джуру Бондаренка Владислава, дану Михайленко Наталію (обидва – Білгород-Дністровський районний притулок) та Березинь Ткаченко Катерину Іванівну (директор районної бібліотечної мережі) і Агафонову Галину Миколаївну (мати-героїня, керівник Шабівського відділення ГЖО «Червона калина») – обидві – Шабо. Посвяту проводили козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, О.Ступак, Г.Клоченко, Б.Устименко. А над дійством у цей час кружляли лелеки...

У святі взяли участь офіційні особи: народний депутат України В.Барвіненко, голова районної ради-Берегиня В.Орлова, в.о. голови райдержадміністрації В.Чернега, в.о. міського голови-секретар міськвиконкому В.Мензелінцев, голова районної ради ветеранів П.Ластовецький, заступник голови районної ради

Л.Шендрик, сільські голови О.Адамчук (Монаші), О.Клітка (Підгірне), Н.Старченко (Адамівка), депутат районної ради І.Кожухар.³⁰



Під шабельний вінок крокують К.Ткаченко і Г.Агафорова.

ПОДІЇ В РАЙОНІ

Відлуння подій в Києві докотилося й до міста Білгорода-Дністровського та Білгород-Дністровського району.

В місті - сесія за сесією міської ради намагається висловити недовіру міському голові – І.Нановському, якого три місяця тому було затримано при спробі отримати хабар та відсторонено на період слідства від виконання обов'язків мера. Не вистачає голосів. Ряд депутатів-членів ПР вийшли з партії.

В районі – ряд депутатів районної ради-членів ПР вийшли з партії, а депутати від «Батьківщини», «Фронту змін» намагаються висловити недовіру голові та заступнику районної державної адміністрації (В.Чорнолуцькому, С.Петренко – члени Партії Регіонів). Голосів не вистачає, тому хлопці застосовують тактику блокування їх роботи: зривають проведення апаратних, колегій, не пропускають на сесії районної ради. В.Чорнолуцький та С.Петренко пішли на лікарняний. Виконує обов'язки голови райдержадміністрації В.Чернега; подекують, що головою райдержадміністрації в.о. Президента України призначить депутата міськради О.Мороза (Фронт змін) або В.Музиченка (Батьківщина).

В районі утворилися дві народні ради: перша – І.Галат (депутат райради), В.Козубенко; друга – В.Крижановський, І.Стойков (депутат райради). Сформовано Народну самооборону; виставлено блокпости на Затоці, в Молозі (за вимогою місцевих мешканців його перенесуть на Старокозацьку трасу). Очолює самооборону – Калмазан В.С.

Сформовано районні та міські виборчі штаби основних кандидатів у президенти України: Ю.Тимошенко, П.Порошенка, С.Тигипка. Ю.Тимошенко підтримують козаки-революціонери – С.Козубенко, В.Гавриленко. Ю.Тимошенко задекларувала боротьбу з олігархатом. П.Порошенка підтримують «ударівці» (І.Галат), молода команда Л.Черновецького («космонавта»), партія «Єдність»

³⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, квітень-травень 2014.

колишнього мера Києва та «регіонали». Штаб районний очолює Баранов (депутат облради від ПР).

Ю.Тимошенко заявляє, що невдовзі після виборів та перемоги П.Порошенка буде третій Майдан...³¹

Почалася робота над створенням районних та регіональних дитячо-молодіжних організацій «Січ» і «Молода Січ» Буджаку й наповнення практичними справами діяльності Асоціації Козацьких Навчальних Закладів (АКЗН).³²

В маєтку пана Маринеску відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва, присвячена 80-річчю з Дня народження пана М.Маринеску.

На порядку денному Ради – нагородження ювіляра від трьох Президентів України медалями, вручення Пам'ятної адреси від трьох перших осіб району та конверту із побажаннями від козаків. Було обговорено питання проведення 18 Кола Великої Ради Буджацького козацтва.³³

18 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ



Учасники посвяти на 18 Колі Буджацького козацтва.

Відбулося 18 Коло Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації. На порядку денному – завдання спільної роботи Буджацького козацтва, Білгород-Дністровської районної державної адміністрації, Білгород-Дністровської районної ради, Білгород-Дністровської районної ради ветеранів у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді.

У Колі взяли участь члени Координаційної ради (В.Тимофєєв, М.Адилов, М.Маринеску, Є.Пітюков, О.Ступак, Б.Устименко, В.Воробйов, Д.Георгієш, Г.Трегубенко, Г.Клоченко), делегати Молодих Січей – Адамівська (В.Гриценко), Бритівська (К.Волкова), Великомар'янівська (Т.Чороба), Долинівська (М.Долгошеєнко), Салганська (О.Тиханська, Вигінська (О.Ципльонок), Молозька (І.Козаченко), Старокозацька (Ю.Щербина), Турлацька (В.Чумаченко), Шабівська-2 (В.Воронок), Біленківська (Н.Павловська), школа №6 (О.Допірук); 10 з 11 козацьких організацій (Л.Гусько, Д.Корчагіна, О.Яровой, Ю.Шинкаренко, Г.Золотар,

³¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, квітень-травень 2014.

³² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2014.

³³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2014.

С.Кравченко, С.Майстро, Ю.Лавриненко, Б.Шевчук, В.Шефер), 3 з 5 творчих колективів (І.Зоріло, М.Нікіруй, Л.Царевська). У роботі Кола взяли участь керівники району – в.о.голови райдержадміністрації В.Чернега, голова районної ради ветеранів П.Ластовецький, начальник відділу зв'язків із громадськістю О.Куценко. Висвітлювала подію кореспондент радіомовлення «Новини Придністров'я» І.Вербинська.

Сформована робоча група у складі О.Ступака, М.Маринеску, Г.Клоченка, К.Волкової, яким було доручено розробити заходи з покращання роботи організацій Буджацького козацтва, згідно пропозицій, що висказали виступаючи й занесені до протоколу. Заходи планується затвердити на черговому Колі.

На Колі до лав Українського козацтва було посвячено: до козаків І.Пораденка, до Берегинь – А.Кожухаренко, Л.Чекмарьову.³⁴

СУЧАСНИЙ СТАН БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

1. Юридичне підґрунтя діяльності Буджацького козацтва.

Діють: **А.** Статут та Положення про Буджацьке козацтво і Угоди про співробітництво між Буджацьким козацтвом, районними державними адміністраціями та районними радами. Що стосується Білгород-Дністровського району: Є Угода; Рішення Білгород-Дністровської районної ради №23-VI від 26 листопада 2010 року «Про затвердження програми розвитку Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2011-2015 роки; Розпорядження голови Білгород-Дністровської районної державної адміністрації №705-А-2007 від 29.09.2012 року «Про раду керівників громадських організацій козацького спрямування; Рішення Білгород-Дністровської районної ради 413-VI від 27.02.2013 року Про затвердження програми Патріот на 2013-2015 рік.

Б. Перспективний план розвитку Буджацького козацтва на 2014-2016 роки та Календарний план роботи Буджацького козацтва на 2014 рік.

2. Офіційна позиція Старшинської Ради Буджацького козацтва щодо подій на Україні (за матеріалами рішень засідань у квітні-травні).

А. Київ-Майдан. Буджацьке козацтво підтримувало й підтримує відносини із основними об'єднаннями козацьких організацій України в т.ч. із тими, чиї козаки брали участь у подіях на Майдані - Захід (Вардинець), Центр (Грива-РКОУ, Литвин-РСОУК, Селіванов-КМУ, Чухліб-НДІК-НАНУ, Руденко-АВШУ-АПНУ, Дрофа), Схід (Пантелюк, Шевченко, Сагайдак, Заболотний), Крим, також Придністров'я (Ніколаєв) та Гагаузії. Наша точка зору - народ повстав проти тотальної корупції; але народний спротив, на жаль, не родив загальноукраїнського лідера, що міг би об'єднати країну.

Старшина Буджацького козацтва із листопада 2013 року брала участь у козацьких радах, що відбувалися на 4-му Козацькому редуті Майдану; засіданнях РКОУ, РСОУК у Будинку профспілок, Українському домі, Києво-Могилянській академії. Всього таких засідань відбулося за період із листопада 2013 року по квітень 2014 року - 17. Козацьким редутом нашому козацтву було видано мандат на право представляти козаків Майдану на Буджаку.

Рада при КМУ не працювала із весни 2013 року; після великої перерви перше засідання при віце-прем'єрі Яремі повинно було відбутися 6 травня 2014 року, але не відбулося... - є великі розбіжності в поглядах на сьогоднішні події у отаманів.

Щодо загиблих на Майдані - необхідно прискорити розслідування та покарати винних у вбивстві людей. На жаль, це не робиться.

Б. Південний Схід. Ігноруючи вимоги протестувальників, сьогоднішня влада повторює помилки минулої влади. Поки ще не пізно, необхідно сісти за стіл переговорів (центральна влада, місцева влада, місцеві моральні авторитети, представники бізнесу, активісти, ополченці - всі ті, хто на сьогодні реально впливає

³⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2014.

на ситуацію), бо ситуація виходить з-під контролю і є загроза регіональної громадянської війни.

В. Одеса. Прискорити офіційне розслідування та паралельно провести незалежне розслідування подій (в Одесі громадський комітет вже створено - емоції там бувають - дуже багато є неоднозначних фото і відеоматеріалів; за даними цього комітету - всі загиблі - одесити!). На жаль, влада зволікає.

Г. Буджак. Наш край має репутацію багатонаціонального, спокійного та толерантного (до речі, Одеса теж мала). Тож, не допустимо ескалації напруги у Буджаку. Все повинно вирішувати перемовинами, опитуваннями-референдумами, виборами, але не зброєю, захопленнями адмінбудівель, намаганням перешкодити функціонуванню виконавчої влади - це породжує хаос та анархію.

Д. Вибори Президента України. Як і на минулих виборах, з метою запобігти розбрату у наших лавах, Буджацьке козацтво, як організація, не агітує і не підтримує жодного кандидата у Президенти України. Кожний козак та кожна Берегиня роблять вибір самі, як громадяни України.

Е. 30 травня - 01 червня 2014 року - Велика Рада Українського козацтва (Київ). На порядку денному - місце сучасного Українського козацтва у суспільному житті України.

Ж. 01 червня 2014 року - захист у Фонді Кучми проекту Буджацького козацтва - Патріотичне виховання учнівської молоді.

ГЕРОЇКО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ *У статті викладено погляди Старшини Буджацького козацтва.*

I. ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ – ОДНЕ З ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.

Патріотизм, патріотичне виховання – це на сьогодні актуально як для системи освіти так і для держави в цілому. За останні роки Президент України, Верховна Рада, Уряд України не раз поверталися до проблем патріотичного виховання – є багато документів – указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів та ін., але, на жаль, жодного з них не виконано.

На сьогодні в суспільстві уже назріло розуміння ускладнень, пов'язаних з переходом до, так званої, ринкової економіки, деполітизації освіти. Це привело до втрати значення таких рис громадської свідомості як честь, обов'язок; відійшли на другий план ідеали любові до Вітчизни і до людей, що було характерно для старших поколінь. Убожіє духовність.

Наразі в Україні часто згадують про далекі трипільську та скіфську культури. Разом з тим забувають про близьке минуле держави, коли український народ, разом з іншими народами Радянського Союзу, розгромив німецький фашизм, героїчними зусиллями обмеженого контингенту воїнів-інтернаціоналістів протистояв міжнародному тероризму в ДРА, в інших гарячих точках планети.

Подолання негативних тенденцій в цій сфері можливе тільки при активній участі держави при розробці чітких форм і методів роботи. Стержневим моментом системи формування патріотичних якостей в суспільстві, і в системі освіти зокрема, повинні стати історичні традиції перемог українського воїнства, самопожертва в ім'я захисту Батьківщини. Знання і дотримання традицій народу неможливе без хорошого знання історії Вітчизни. В іншому випадку народ залишається без історичної перспективи, свого історичного досвіду і як наслідок приречений на нещастя.

Вкрай необхідна постійна робота з молоддю. Є Указ Президента України, яким схвалена Концепція військово-патріотичного виховання молоді, - її треба знати і прийняти до керівництва.

Україна знаходиться в оточенні потужних держав, як в економічному, так і у воєнному відношенні. Багато з них мають територіальні претензії до нашої держави і щоб зберегти кордони недоторканими, потрібні сильні Армія і Флот.

Для відбиття можливої агресії необхідно виховувати патріотів, - **ними не народжуються**. Виховувати на прикладах своїх героїв, а не «героїв» видуманих, взятих із американських бойовиків.

Завдання професіоналізації армії не занижує об'єктивну потребу в ціленаправленому формуванні високих військово-патріотичних якостей молоді. Більше того, перехід на професіональну армію неможливий без постійного притоку освічених, добре підготовлених, патріотично налаштованих представників молоді, готових беззавітно захищати свою Батьківщину.

Патріотизм в Україні традиційно завжди мав духовні корені, насичені Православною вірою, яка нас учить «любити Батьківщину свою, як рідну мати», а якщо треба буде, то захищати її до останньої краплі крові. Церква завжди зараховувала воїнів, що захищали Батьківщину ціною власного життя, до сану мучеників і святих.

Негативно на формування військово-патріотичних якостей у молоді впливають наступні фактори: відсутність державно орієнтованої моделі формування патріотизму; нерозуміння всієї складності і протиріччя діяльності по формуванню військово-патріотичних якостей **без врахування духовної єдності поколінь** і спільного загалу культурної спадщини; невизначеність, розмитість змісту, відсутність теоретично розроблених основ формування військово-патріотичних якостей; авторитарний, той що виключає взаємодію та співпрацю стиль, який як правило, викликає у молоді протест і протидію; негативний характер соціально-педагогічного впливу засобів масової інформації на молодь.

В Україні відбувається вестернізація образу життя в цілому і духовного життя зокрема. Вестернізація небезпечна не стільки тим, що нав'язує українцям нові моральні і життєві образки, скільки тим, що штучно руйнує соціокультурну систему, яка складалась віками і в якій завжди важливе місце займав патріотизм. Як результат, покоління української молоді в останнє десятиліття за основними показниками розвитку відчутно уступає попереднім. Воно все більше аморальне і кримінальне, все більше негативно відноситься до суспільно корисної діяльності, прірвою відділене від суспільства і держави, фізично слабе і слабо розвинене розумово.

II. ДУХОВНІСТЬ І КУЛЬТУРА – ОСНОВА ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

Духовність – це поєднуючи складові суспільства, виражені у вигляді моральних цінностей і традицій. Поєднання духовності з індивідуальною свідомістю називається совістю. Зміцнення духовності здійснюється в процесі життєдіяльності. В умовах ідеологічного вакууму завжди спостерігається криза духовності як криза довіри і розбрату суспільства.

Культура – це сукупність створених людиною матеріальних та духовних цінностей, в тому числі набір правил (часто неформальних), стереотипів і норм поведінки, результатів творчості, притаманних суспільству.

Духовність характеризує такі високі моральні якості, з якими згодні всі люди, якими б індивідуальними особливостями вони не були наділені, це такі взаємовідносини між людьми, що цінуються в будь-якому суспільстві, і споконвіку проявляються в милосерді, співпереживанні, взаємодопомозі, повазі, любові до ближнього. Духовність дає такий стан особистості, який виражається в поєднанні особистого і спільного, дає відчуття стійкості і єдності з навколишнім світом, природою, людьми.

Побудова державних відносин, їх усвідомлення повинно відбуватися тільки через призму духовно-історичних традицій, прийнятих для всіх його громадян. Цей синтез

повинен стати контуром української національної ідеї, яка виражає систему цінностей для об'єднання всього народу, але при цьому не ігнорувати традиції регіонів, держави, які встановлювались споконвічно.

Одні ідеї можуть допомагати побудові благополучного суспільства, а інші можуть його руйнувати і загальмувати розвиток. Тому держава і суспільство повинні бути зацікавлені в підтримці цінностей, сприятливих для суспільного розвитку. Це значить, що треба активно закладати національні засоби на підтримку духовної сфери країни. Але не просто утримувати і відкривати храми, школи, університети, музеї, театри, виставки, концертні зали і культурні центри, а створювати і перетворювати їх в центри духовного життя, в центри духовного і культурного розвитку людини.

III. СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПАТРІОТИЗМУ.

В основі будь-якого суспільства лежить система цілей, яка виробляється на основі культури суспільства і системи цінностей цього суспільства. І тому зміст патріотизму визначається духовним і моральним кліматом суспільства, традиціями, колективним досвідом попередніх поколінь.

В Україні патріотизм повинен бути введений в ранг національно значимої і об'єктивно необхідної цінності, тому що він являє собою одне з найбільш глобальних людських почуттів, закріплених віками і тисячоліттями. Патріотизм поєднує в собі любов до своєї Вітчизни, за свій народ, гордість за їх минуле і сьогодення, готовність до їх захисту. Патріотизм являє собою свого роду моральний фундамент суспільної і державної будівлі, опору його життєспроможності, одна із першочергових умов ефективності функціонування системи соціальних і державних інститутів. Патріотизм можна віднести до вищих форм проявлення духовності.

В суспільстві, що розвивається, засвоєння патріотичних цінностей і норм життя – це перш за все об'єктивний, керований процес. Патріотизм не закладений в генах, він явище соціальне по своїй природі і тому не успадковується, а формується.

В Україні, по причині запровадженої по західному зразку «реформи школи», зруйновані базові, історично складені суспільні цінності, серед яких важливу роль в підтримці життєспроможності державної системи відігравав патріотизм.

Внаслідок цього у нас в країні активно розвився патріотичний нігілізм – неприйняття позитивної цінності Батьківщини як такої, тобто неприйняття особливого місця Батьківщини в системі людських цінностей.

На початковій стадії становлення української державності реалізовувалась матеріальна модель суспільства, яка повністю ігнорувала духовну єдність поколінь і спільну культурну спадщину, ідеологічний аспект, виражений в переконаннях і поглядах, що має ціннісну основу.

Базовим інститутом в системі формування патріотизму є сім'я. Саме в ній створюється психологічна основа орієнтації майбутнього громадянина, закладаються перші поняття про Малу Батьківщину. Діти вдома слухають розповіді дідусів і бабусь з яких з гордістю дізнаються про героїчні і трудові подвиги своїх рідних в будівництві могутньої радянської держави. Бачать фактичне підтвердження тому: фотографії, газетні публікації, державні нагороди. В школі ж дітей намагаються переконати, що їхні діди та прадіди не так жили, не так працювали і воювали не з тим ворогом. Перекручування пам'яті дає свої жахливі наслідки: воля до творчості і творення заглушені. Діти перестали поважати вчителя, втрачаються життєві орієнтири, зростає підліткова та молодіжна злочинність.

IV. МЕТА, ЗАВДАННЯ І МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ.

Метою формування і розвитку патріотичних якостей громадян України повинно стати поетапне досягнення такого духовного і культурного рівня стану українського

суспільства, яке забезпечить повне виконання всіх завдань військового захисту Батьківщини.

Головним завданням для досягнення указаної мети повинно стати створення і розвиток системи формування військово-патріотичних якостей (військово-патріотичного виховання).

У практичному руслі це означає відродження системи патріотичного виховання зі всіма її компонентами: історико-патріотичне, героїко-патріотичне та військово-патріотичне. У суспільстві вони вирішують головне завдання: підготовка підростаючого покоління до життя, праці, служби у Збройних Силах України. Щоправда, кожний з компонентів вирішує специфічні завдання:

- **Історико-патріотичне** - виховання гордості за свій народ, наслідування його трудових і культурних традицій, формування поваги до законності і Конституції, дітей до батьків, громадян до Батьківщини;

- **Героїко-патріотичне** – формування готовності до подвигу в ім'я Батьківщини, маючи на увазі подвиг миттєвості, пориву, та подвиг повсякденного труда;

- **Військово-патріотичне** – підготовка до військової служби, наслідування традиціям Збройних Сил України та її кращим надбанням.

Змістовною стороною завдань є: Формування високих духовно-моральних принципів та громадянської відповідальності, відданості своїй Вітчизні. Формування військово-патріотичних якостей і свідомості молоді на основі культурних цінностей, славних трудових і бойових традицій народу. Формування здорового способу життя підлітків і молоді, профілактика алкоголізму, правопорушень і бездоглядності. Визначення власних ціннісних орієнтацій, відношення до своїх традицій і культури, минулого і майбутнього – все це стає не абстрактною теорією, а насущною проблемою сьогодення.

Необхідне визначення ідейних основ формування військово-патріотичних якостей, формування загального громадянського характеру і загального національного Духу.

Можливо, що на всі ці питання дасть відповідь реалізація Програми героїко-патріотичного виховання «Сокіл – Джура» на засадах козацького лицарства.

Програма визначає основні шляхи розвитку системи патріотичного виховання молоді, вміщує систематизовані виклади концептуальних основ формування військово-патріотичних якостей, обґрунтування його змісту в сучасних умовах, основні напрямки участі в цій діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Програма орієнтована не лише на учнівську молодь, а на всі соціальні прошарки і вікові групи громадян України.

Основним інститутом, що забезпечить організацію і функціонування всієї системи формування патріотичних якостей має стати держава, але важливу роль повинні відіграти і інші складові патріотичного виховання, такі як сім'я, школа, армія, громадські організації. Ефективність даного процесу залежить від послідовності проведення єдиної політики і координованості дій всіх соціальних інститутів, від їх функціональної готовності.

Згідно програми «Сокіл-Джура», направлення і механізми формування військово-патріотичних якостей підростаючого покоління України має бути наступним:

1. Удосконалення нормативно-правової бази героїко-патріотичного виховання: підготовка нормативно-правових актів з питань військово-патріотичного виховання, внесення відповідних змін в законодавство; визначення механізмів економічного стимулювання суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють підтримку заходів ветеранських, молодіжних та дитячих громадських організацій, направлених на формування патріотичних якостей; розробка порядку проведення всеукраїнських військово-спортивних ігор і конкурсів, присвячених проблемам героїко-патріотичного виховання.

2. Активізація діяльності органів державної влади і громадських організацій в сфері формування військово-патріотичних якостей: забезпечення системності

патріотичного виховання; об'єднання і координація зусиль центральних і місцевих органів влади в роботі по військово-патріотичному вихованню; посилення військово-патріотичної роботи, проведення днів та місячників захисника Вітчизни, Вахт Пам'яті, пошуково-краєзнавчої роботи, військово-спортивних ігор і туристичних походів; залучення учнівської молоді до вивчення культури, історії України, пропаганда досягнень вітчизняної культури і мистецтва, підтримка діяльності творчих об'єднань, клубів за інтересами, фольклорних колективів; виховання культури поведінки, поваги до старшого покоління, правової свідомості, турботливого ставлення до природи; створення відповідних умов і залучення учнівської молоді до занять фізичною культурою і спортом, направлення набутого фізичного виховання на підготовку до праці і захисту Вітчизни; удосконалення системи підготовки і перепідготовки кадрів, що займаються питання формування військово-патріотичних якостей; активне залучення до формування військово-патріотичних якостей у учнівської молоді ветеранських громадських організацій, використання їх досвіду і духовного потенціалу з метою збереження і примноження славних бойових і трудових традицій нашого народу.

3. Інформаційно-пропагандистське забезпечення військово-патріотичного виховання учнівської молоді: розробка рекомендацій про посилення героїко-патріотичної направленості програм радіомовлення та телебачення, матеріалів друкованих засобів масової інформації; активна протидія ідеям, що фальсифікують історію України і її діяльність; організація в теле-, радіопрограмах і пресі постійно діючих рубрик про формування військово-патріотичних якостей у молоді, про досвід роботи в даному напрямленні різних соціальних інституцій, в тому числі ветеранських, молодіжних та дитячих громадських організацій, з залученням до обговорення проблем патріотичного виховання відомих вчених, педагогів, ветеранів війни і праці, лідерів і активістів громадських організацій.

4. Посилення ролі сім'ї в процесі формування військово-патріотичних якостей учнівської молоді: створення належного рівня життєдіяльності сім'ї, належних умов для духовного, морально-етичного, художньо-естетичного, фізичного, інтелектуального та освітнього розвитку дітей; підвищення педагогічної культури батьків, зокрема шляхом підготовки нових програм і підручників з питань героїко-патріотичного виховання.

5. Формування науково-теоретичних і методичних основ формування військово-патріотичних якостей: здійснення заходів по розширенню фактографічної бази історичних подій, публікацій нових архівних документів, видання військово-історичної літератури, мемуарів, довідкових матеріалів про досягнення України, серій книг військово-патріотичного направлення; підготовка і видання наукових праць, науково-методичних, навчальних підручників і рекомендацій з питань героїко-патріотичного виховання молоді; систематичне проведення науково-практичних конференцій, семінарів з проблеми формування військово-патріотичних якостей учнівської молоді; створення на базі кращих наукових установ і закладів освіти експериментальних центрів для проробки виховних інноваційних технологій, розповсюдження передового досвіду роботи.

Патріотизм складає найважливішу ціннісну основу будь-якого, самого демократичного суспільства і виступає не лише інтегруючим початком, а й суттєвим внутрішнім мотивом для саморозвитку і розкриття всіх потенціальних соціальних можливостей в духовній, економічній і соціальній сферах життя суспільства.

Не підлягає сумніву сама можливість формування єдиного, - прийнятного для Сходу і Заходу України, героїко-патріотичного фундаменту (**козацтва!**) в умовах переходу від одного суспільно-політичного стану до іншого, коли суспільство розколоте за соціально-економічними, ідеологічними, соціально-політичними основами.

Історія України являє собою нерозривне переплетіння трагічного і героїчного і не тільки не підлягає забуттю, а повинно служити головним стержнем в діяльності всіх суб'єктів патріотичного виховання.

ЦВК підрахувала результати виборів Президента України. Переміг П.Порошенко – 54,70%. Далі – Ю.Тимошенко -12,81%; О.Ляшко - 8,32%; А.Гриценко – 5,48%; Тігіпко С.Л. – 5,23%; М.Добкін – 3,03%; В.Рабінович – 2,25%; О.Богомолець – 1,91%; П.Симоненко – 1,51%; О.Тягнибок – 1,16%; Д.Ярош – 0,70%; В.Конвалюк – 0,38%; А.Гриненко – 0,40%; Ю.Бойко – 0,19%; М.Маломуж – 0,13%; Р.Кузьмін – 0,10%; В.Куйбіда – 0,06%; О.Клименко – 0,05%; В.Цушко – 0,05%; В.Саранов – 0,03%; З.Шкіряк – 0,02;.

Інавгурація П'ятого Президента України – 7 червня 2014 року.

Отаман Буджацького козацтва взяв участь у робочій нараді із обговорення сценарію презентації діяльності Буджацького козацтва у справі козацько-лицарського виховання учнівської молоді (Київ, вул. Саксаганського, 97; Музей видатних діячів української культури).³⁵

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв у Києві мав зустріч із студентами-читачами бібліотек Національного університету ім. Т.Шевченка, Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова, Києво-Могилянської академії та читачами Парламентської і Національної ім. В.Вернадського бібліотек.

Керівництво цих бібліотек відзначило роль Буджакців у розповсюдженні ідей козацтва на теренах Південної України й закликала козаків до подальшої співпраці, зокрема у створенні Документального Літопису козаків України, що включає в собі багатотомники «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (9 кн.), «Архіви козаччини Південноукраїнського Задністров'я» (20 кн.), «Архіви козаччини Буджаку» (5 кн.), «Архіви козаччини Одещини» (7 кн.), «Лицарі України» (12 кн.).³⁶

АНЕКСІЯ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМУ ТА МІСТА СЕВАСТОПОЛЯ

Збройна агресія Росії, спрямована на насильницьке протиправне відторгнення Кримської автономії та Севастополя від України та їх приєднання до Російської Федерації на правах суб'єктів Російської Федерації, що було здійснено протягом березня 2014 року. Насильницька анексія Криму не визнається українською державою, не визнається Генеральною асамблеєю ООН, ПАРЄ, ПА ОБСЄ, а також суперечить рішенню Венеціанської комісії, натомість російською владою трактується як «повернення Криму до Росії». Згідно з Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» територія Кримського півострова внаслідок російської окупації вважається тимчасово окупованою територією.

У кінці лютого — початку березня 2014 року перекинуті з Росії і кримських баз Чорноморського флоту РФ війська без розпізнавальних знаків окупували Кримський півострів. Також було створено збройне формування з російських «козаків», яке називало себе «самооборона Криму». 16 березня 2014 року на території Криму і міста Севастополя пройшов псевдореферендум про статус півострова, за сфальсифікованими результатами якого Росія включила Крим до свого складу. Ні Україна, ні Європейський Союз, ні США не визнали це голосування і вважають, що Крим Росія анексувала.

У серпні голова Ради міністрів Республіки Крим Сергій Аксьонов промовився, що ініціатором анексії Криму був особисто Путін. За даними соціопитування, проведеного з 8 по 18 лютого 2014 року Київським міжнародним інститутом

³⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, червень 2014.

³⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, червень 2014.

соціології, 41 відсоток жителів Криму бажають входження автономії до складу Росії. 6 березня 2014 р. на сайті телеканалу АТР був проведений інтернет-референдум, під час якого можна було висловити свою думку щодо приєднання Криму до РФ. Більшість людей, які взяли участь у голосуванні, висловились проти. Але вже 7 березня російські військові у Криму відключили від інтернету перший кримськотатарський телеканал АТР. У той же час, проведене у 2013 році опитування Всеросійського центру вивчення громадської думки показало, що 56% росіян вважають Крим російською землею.

Передісторія. Російсько-турецька війна (1768—1774) закінчилася Кючук-Кайнарджийським мирним договором, згідно якого Кримське ханство отримало незалежність від Османської імперії. Будучи номінально незалежним, фактично Кримське ханство потрапляло у все більшу залежність від Російської імперії, зокрема, тут розташовуються російські гарнізони. 1778 р. з Криму було примусово виселено на «материк» майже всіх християн, здебільше греків і вірмен.

В 1783 році Кримське ханство було анексовано згідно маніфесту Катерини II та проголошено частиною Таврійської області. Більшість кримських татар (за оцінкою, близько 300 тис. осіб) залишило батьківщину і переселилося в межі Османської імперії. У той же час царський уряд запровадив пільги для переселенців з півночі, намагаючись колонізувати і «русифікувати» півострів, але і на 1897 р. росіяни тут не становили більшості (а лише 33%), а більшість все одно становили кримські татари (36%). Українці становили 12% населення Криму, німці 6%, євреї — 4%, а греки — 3%.

З розпадом Російської імперії в 1917 на території півострову виникла Кримська Народна Республіка, яка, однак, вже у січні 1918 зазнала більшовицької навали. У квітні 1918 Крим був зайнятий військами армії УНР, проте внаслідок ультиматуму з боку Німеччини опинився під владою німецького командування. З відходом німецьких військ, в 1919 Крим знову опиняється під владою більшовиків, в 1920 — під владою Армії Денікіна, а з 1921 (після вигнання залишків білогвардійців-врангелівців) — остаточно під владою більшовиків. Таким чином, під владою Російської імперії Крим проіснував 134 роки.

Крим у складі РРФСР. 18 жовтня 1921 — утворено Кримську Автономну Соціалістичну Радянську Республіку в складі с РРФСР.

В 1941–1944 роках німецькі війська в ході Другої Світової війни майже на 3 роки окупували півострів. А.Гітлер планував включити його безпосередньо до складу Третього Рейху, як колишні землі германців-готів. З відвоюванням Криму 1944 році, московська влада депортує кримськотатарський народ, а також інші національні меншини (болгар, вірмен, греків тощо), після чого в 1945 році скасовує статус автономної республіки. Надалі Крим входить до складу РРФСР як Кримська область, з якої в 1948 році було виведено Севастополь, що надалі отримує статус міста державного підпорядкування. Таким чином, у складі РРФСР Крим проіснував менше 30 років.

Крим у складі України. До України (тоді — УРСР) Кримську область було передано у 1954 році згідно з указом Президії Верховної Ради СРСР. Одночасно з Кримською областю до складу УРСР увійшов також і Севастополь, що було закріплено в Конституції УРСР 1978 року. Передача Кримської області і Севастополя до складу УРСР була викликана гострою господарською потребою, близькістю до УРСР, зручністю забезпечення півострова водою (будівництво Північно-Кримського каналу), електроенергією, продукцією з «материкової» частини УРСР, необхідністю інтенсифікації повоєнної відбудови тощо. Незважаючи на передачу до складу УРСР, у Криму, як і в УРСР в цілому, продовжувалась політика русифікації.

22 березня 1991 року на хвилі перебудови у Кримській області відбувся референдум, за результатами якого Криму було повернено статус автономної республіки, тоді як Севастополь зберігав статус міста центрального підпорядкування. Невдовзі після проголошення Незалежності України, яка стала

правонаступницею УРСР, 4 вересня 1991 Верховна Рада Автономної Республіки Крим, «прагнучи створити правову демократичну державу у складі України» проголосила суверенітет. Проте мешканці кримського півострову брали участь у Всеукраїнському референдумі 1991, на території автономії Акт проголошення незалежності України підтвердили 54,19% громадян, в Севастополі — 57,07%.

5 травня 1992 році Кримська влада здійснила першу спробу відділення від України, прийнявши «Акт про проголошення державної незалежності Республіки Крим» в межах усього Кримського півострова та призначивши проведення референдуму. 13 травня 1992 року цей акт був визнаний Верховною радою України таким, що суперечить Конституції України, і 21 травня цей акт було скасовано і Верховною радою Криму.

Наступна спроба відділення від України була здійснена у 1994 році за часів Президента Юрія Мешкова (1994–1995), коли Парламент Криму прийняв постанову «Про відновлення конституційних основ державності Республіки Крим», що повертала в дію Конституцію Криму в редакції від 6 травня 1992 року, згідно з якою, зокрема, «Республіка Крим входить у державу Україна і визначає з нею свої стосунки на основі Договору і угод», а також «самостійно вступає у стосунки з іншими державами та організаціями». Ця постанова була скасована Верховною радою України 18 травня 1995 року.

5 грудня 1994 року — підписано Будапештський меморандум між Україною, США, Росією та Великою Британією про неядерний статус України. Угода містить пункти, котрі надають гарантії суверенітету та безпеки Україні з боку країн-підписантів.

У березні 1995 року було скасовано посаду Президента Криму. Офіційною причиною цього стала необхідність «приведення Конституції і законів Автономної Республіки Крим у відповідність з Конституцією і законами України з метою забезпечення верховенства Конституції і законів України на всій її території та захисту державного суверенітету України».

30 — 31 травня 1997: Б. Єльцин і Л. Кравчук у Києві підписують Великий україно-російський договір про дружбу, співробітництво і партнерство — приймається «нульовий» варіант по боргам і власності СРСР за кордоном, поділено бухти Севастополя для базування флотів: у України — Стрілецька, у Росії — Карантинна, Південна і Північна в оренді на 20 (+5) років.

Сепаратистські настрої в Криму спостерігалися і протягом 2000-х років. На імовірність конфлікту в Криму, що вийде за межі регіонального, вказували деякі вчені. Втім після приходу до влади Януковича українські політологи відзначали послаблення сепаратистського руху.

21 квітня 2010 президенти Росії Дмитро Медведєв та України Віктор Янукович підписали Харківські угоди щодо продовження терміну оренди пунктів базування Чорноморського флоту РФ в Криму на 25 років (після 2017 року) з можливістю його продовження ще на 5 років — до 2042–2047 років. 27 квітня 2010 Державна Дума РФ і Верховна Рада України ратифікували угоду. Харківські угоди були розірвані в односторонньому порядку Росією 31 березня 2014 р. після захоплення нею АР Крим і Севастополя.

Сепаратистські настрої, зрежисовані з Росії, відновилися у Криму під час акцій протесту в Києві у грудні 2013-лютому 2014. На цей час Росія створила у Криму потужну агентурну мережу, готову у будь-який час розпалити обстановку на півострові. Зокрема, 4 лютого 2014 Президія Верховної Ради Криму прийняла рішення розглянути парламентом автономії питання зміни Конституції Криму та просити у Росії гарантій прав для жителів півострова

Загалом у складі УРСР та її правонаступниці України Крим станом на 2014 рік знаходиться вже 60 років.

16 березня 2014 р. — в окупованому Криму було проведено «референдум» про від'єднання від України і 18 березня Крим з ініціативи російського президента

В. В. Путіна було включено до складу Російської Федерації. Ані «референдум», ані «приєднання» Криму до Росії в світі не були визнані (за винятком декількох країн, залежних від Росії, наприклад, Науру). 15 вересня 2015 року Верховна Рада України на пропозицію Уряду встановила, що датою початку тимчасової окупації Криму є 20 лютого 2014 року.

Вторгнення російських бойовиків. Анексія Кримського півострова армією РФ розпочалася 20 лютого 2014. В цей час на посаді Президента України перебував Віктор Янукович. Даний факт спростовує заяви російської влади, згідно з якими процес «повернення» Криму Росії розпочався 22 лютого 2014 та був спричинений фактичним позбавленням В. Януковича найвищої державної посади України. Підтвердженням цьому є також медаль «За повернення Криму», на якій датою початку анексії Кримського півострова вказано саме 20 лютого 2014.

Після усунення від влади президента України Віктора Януковича сепаратистські настрої в Криму вибухнули з новою силою. 23 лютого в Севастополі відбувся 20-тисячний мітинг на якому було прийнято рішення не перераховувати у Київ податки, а міським головою проголошено громадянина Росії О. Чалого. 25 лютого акції сепаратистів були проведені перед Кримським парламентом. В ніч на 27 лютого парламент та уряд Криму захопили невідомі бойовики і вивісили над ними прапор РФ. Захоплення будівлі невідомими, однак, не завадило зібратися депутатам Верховної ради і ухвалити рішення про призначення референдуму щодо статусу Криму Того ж дня було захоплено аеропорт «Бельбек» у Севастополі, зупинено паромну переправу в Керчі. Майже одночасно (28.02 — 02.03.2014) розпочалося блокування російськими військовими без розпізнавальних знаків (т.зв. «зелені чоловічки», або «ввічливі люди») українських військових частин і об'єктів на півострові; було захоплено Сімферопольський аеропорт. Деякі з військових містечок були захоплені штурмом. Українські військові збройного опору не чинили, в багатьох випадках завдяки позиції своїх командирів, які, як виявилось пізніше, були заздалегідь завербовані російськими спецслужбами і невдовзі були прийняті на службу в окупаційну армію на керівні посади. (Слід зазначити, що на службу до російських окупантів перейшли майже всі державні службовці України: співробітники СБУ, міліції, МНС, судді, прокурори та ін.).

Такі настрої в Криму виявилися майже повністю зрежисованими Кремлем. Це підтвердив російський бойовик Ігор Гірін. За його словами, голосування депутатів Верховної ради АРК за відставку тодішнього прем'єр-міністра Криму Анатолія Могильова та проведення «референдуму» проводилося під прямим тиском російських військових та працівників спецслужб. При цьому Гірін заперечує те, що характер підтримки окупантів з боку кримських чиновників та простих людей був добровільним.

1 березня самопроголошений «голова Ради міністрів АР Крим» Сергій Аксьонов звернувся до Путіна посприяти у «забезпеченні миру і спокою» на території Криму. У відповідь того ж дня Президент РФ Російський президент відправив до Ради Федерації пропозицію про введення російських військ у Крим. Обидві палати Державної думи 1 березня 2014 р. об 17:20 проголосували за введення російських військ на територію України, і в Крим зокрема.

Починаючи з 1 березня російські війська починають масштабні силові акції, спрямовані на блокування українських військових баз на території Криму, захоплення адміністративних приміщень, контроль транспортних магістралей та інших стратегічно важливих об'єктів. 2 липня 2014 року Парламентська асамблея Організації з безпеки і співробітництва в Європі визнала такі дії Росії військовою агресією, неспровокованою і заснованою на абсолютно безпідставних припущеннях і приводах.

Крім того, російські десантники захоплювали об'єкти у Криму у формі «Беркута», про це вказують фотографії самих десантників, зроблені у захоплених державних установах АР Крим, які вдалося дістати з їхніх акаунтів у соціальних

мережах. Так, на фото, які, як пише Українська правда, дістав журналіст, зображені бійці 31-окремої десантно-штурмової бригади, яка брала участь у захопленні Криму. При цьому солдати частину завдань виконували у формі «Беркута».

16 березня окупаційною владою було проведено т.зв. «референдум» про незалежність АР Крим, яким вона намагалась легітимізувати захоплення іноземної території. 18 березня у Москві Президентом Росії Володимиром Путіним спільно з самопроголошеними Головою Ради Міністрів АРК Сергієм Аксьоновим, спікером Верховної Ради АРК Володимиром Константиновим, та головою Севастопольської МДА Олексієм Чалим підписано Договір про прийняття Республіки Крим до складу Росії.

Блокування віськових частин продовжувалось загалом до 19-24 березня, після чого вони здалися або були захоплені. Особовому складу була надана можливість залишити окупований півострів, також почалася евакуація військової техніки (яка була припинена після початку російської агресії на Донбасі у квітні 2014). Всього МО України відрапортувалось про 4 000 військовослужбовців, які вийшли з окупованого Криму (з близько 15 000, які там перебували у лютому 2014).

Проголошення незалежності Криму та референдум. 11 березня 2014 року Верховна Рада автономної республіки Крим і Севастопольська міська рада прийняли декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, згідно з якою у разі рішення народів Криму в результаті референдуму увійти до складу Російської Федерації, Крим буде оголошений суверенною республікою і саме в такому статусі звернеться до Російської Федерації з пропозицією про прийняття на основі відповідного міждержавного договору до складу Російської Федерації як нового суб'єкта Російської Федерації.

16 березня 2014 року за рішенням Кримського парламенту був проведений референдум щодо статусу Криму. Призначення референдуму відбулося всупереч українському законодавству, що не передбачає місцевих референдумів, а для питань щодо зміни кордонів України вимагає всеукраїнський референдум. Попри указ виконувача обов'язків Президента України О. Турчинова, про призупинення рішення кримського парламенту, а також попри рішення Конституційного Суду України, що визнав оголошення референдуму таким, що не відповідає Конституції України, а також позицію Ради безпеки ООН референдум було проведено. Так звані «міжнародними спостерігачами», яких РФ та кримські сепаратисти допустили на півострів для роботи на «референдумі», були представники ультраправих, неонацистських та комуністичних європейських партій та особи з нацистськими та неосталіністськими поглядами.

В умовах бойкотування референдуму кримськотатарським народом, присутності великої кількості озброєних російських військовослужбовців, а також фальсифікацій, референдум в АРК буцімто зібрав понад 1,2 млн заповнених бюлетенів (що відповідає 83,10% загальній кількості виборців), з яких нібито 96,77% засвідчили вибір «за возз'єднання Криму з Росією на правах суб'єкта Російської Федерації».

Проголошення анексії Криму Росією. 18 березня 2014 року о 16:00 в Георгіївському залі Великого Кремлівського палацу Президент Росії В. В. Путін, прем'єр-міністр самопроголошеної Республіки Крим С. В. Аксьонов, голова новоствореної «Державної Ради» самопроголошеної Республіки Крим В. А. Константинов, та представник сепаратистського керівництва м. Севастополь — громадянин РФ О. М. Чалий підписали так званий «Договір про прийняття Криму до складу Росії».

20 березня договір був ратифікований Державною думою Російської Федерації (майже одногосно — проти виступив лише Ілля Пономарьов, чотири депутати не голосували), а 21 березня — Радою Федерації, і набрав чинності. 11 квітня відповідні зміни були внесені до конституції Росії.

З нагоди анексії Криму Росією прокотилася хвиля урочистих заходів, була запроваджена медаль Міністерства оборони Росії «За возвращение Крыма».

У березні 2015 з'явилася інформація, що з 18 000 українських військовослужбовців 14 000 з Криму не вийшли, а також стало відомо, що списки Чорноморського флоту РФ у 2014 р. були збільшені на 9 200 осіб.

Офіційне визнання окупації. Початком тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, згідно з українським законодавством, вважається дата набрання чинності Резолюцією № 68/262 Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 27 березня 2014 року про підтримку територіальної цілісності України. Завершенням тимчасової окупації вважатиметься дата, з якої ця резолюція втратить чинність.

РАЙОН ПРИДУНАВ'Я: БОЛГРАДСЬКИЙ.

Географічне положення. Розташований в південно-західній частині Одеської області. Площа Болградського району складає 1 465 кв. км (4,4% території Одеської області). Адміністративний центр - місто Болград.

Водний фонд Болградського району складає 5167 га. Площа озера Ялпуг на території району-3854 га. Озеро є єдиним джерелом питної води для міста Болград. На території району розташовані 20 ставків і 5 водосховищ. По території району протікають 4 малі річки: Ялпуг, Великий Катлабух, Мала Катлабух і Ташбунар. Загальна довжина малих річок і струмків на території району 378 км. Для забезпечення господарських та питних потреб населення в районі є 49 артезіанських свердловин, 241 шахтні колодязі загального користування.

Історія. Так не раз характеризували Болград минулого, маючи на увазі його значення як торговельного центру. Однак справжнє багатство Болграда не в цьому. Це місто - яскраве свідчення слов'янського єднання. Місто виросло на місці села Тютюн, заснованого задунайським болгарам, які втікали від турецького ярма на початку XIX століття. Підстава Болграда пов'язано з благородною діяльністю генерала Івана Інзова (1768-1845), який був опікуном болгарських переселенців і багато зробив для їх адаптації на нових землях. Почуття подяки болгарських переселенців до генерала Інзова було настільки велике, що коли він помер, місцеві жителі несли його труну на колінах кілька кілометрів від міста до місця поховання.

У Болграді розташовані архітектурні пам'ятки, що мають незаперечне історико-пізнавальне значення для туристів. Найбільшим з них є Преображенський собор - великий (площею 14,5 тис. кв. М) хрестово-купольний будинок, побудований в 1833-1838 рр. на кошти болгарських переселенців-колоністів в стилі російського ампіру. За архітектурним пропорціям собор нагадує Исаакиевский собор в Петербурзі. Територія міста поруч з храмом розпланована в дусі класицизму, тому бульвар і адміністративні будівлі міського центру створюють для собору ефект доміанти міського планувального ансамблю.

Іншим культовим історичним об'єктом у Болграді є Мітрофанієвская церква на міському кладовищі. Іноді її називають мавзолеєм І. М. Інзова, який похований в цьому храмі. Церква побудована в 1844-1846 роках у формі класицистичній ротонди: верхній ярус представляє собою барабан, увінчаний купольної півсферою, а нижній ярус із західного боку обрамлює напівкругла галерея.

У 1911 року на бульварі в Болграді на кошти колоністів був зведений пам'ятник І. М. Інзова, але в 1923 році бюст був демонтований румунськими властями, які вороже ставилися до діячів періоду болгарської колонізації. Існує стародавня легенда, згідно з якою геніальний російський поет Олександр Пушкін по дорозі з Кишинєва до Одеси зупинявся в Болграді, відпочивав на березі озера Ялпуг, милуючись місцевими красотами, і навіть в парку, що розкинувся на його березі, посадив дуб, який живий і понині. Історичних даних, що підтверджують красиву легенду, немає. Але жителі Болграда вірять в те, що так і було, і оберігають

старовинний дуб в парку, що носить ім'я великого поета. Об'єктами пізнавального туризму в Болграді також можуть служити споруди громадського та індивідуального значення. Ця будівля колишньої чоловічої гімназії, що виникла на базі центрального болгарського училища, заснованого в Молдавському князівстві в 1858 році, будинок-садиба С. Н. Молявінського (управителя колоніями переселенців) в міському саду (нині парк імені О. С. Пушкіна), втрачені винні склади (нині будівля винзаводу), Миколаївська церква, а також пам'ятна колона російським воїнам-учасникам задунайського походу 1828...

У Болграді розташований обласний центр болгарської культури і історико-краєзнавчий музей, що володіє унікальною колекцією експонатів з історії освоєння краю. Історичні традиції дружби і взаємодопомоги слов'янських народів сильні в цих місцях і сьогодні. І нові покоління стає їх восприємники. Характерним прикладом зосередження туристських ресурсів пізнавального призначення можуть служити ряд сільських населених пунктів Болградського району, що зіграли роль у болгарській історії і відродження болгарської державності. Особливу привабливість цих місць для болгарських туристів створює збереження тут самотутніх мовних діалектів болгарської мови і культурно-побутових традицій, які не збереглися на історичній батьківщині.

Багато цікавого можна побачити в селах Болградського району. Так, у селі Кубей (нині Червоноармійському) в 1856 і в 1858 роках бував Георгій Раковський - чудовий болгарський поет і активний організатор визвольного руху. У цьому ж селі народився і здобув початкову освіту А. С. Теодоров-Балан - академік Болгарської академії наук, один з ректорів Софійського університету імені святого Климента Охридського. А село Жовтневе - місце компактного проживання албанців, які оселилися в цих краях на початку ХІХ століття і до сьогодні зберегли свою мову і самотутню культуру.

Характеристика. Адміністративний центр – Болград. На цій землі живуть представники 65 національностей. Основні з них: болгари - 60,3%; гагаузи - 16,7%; російські - 10,2%; українці - 5,8%; албанці - 2,0%; молдовани - 1,8% та ін.

Відстань: до обласного центру м. Одеса - 230 км, до залізничного вузла м. Ізмаїл - 40 км, до морського порту м. Одеса - 235 км, до річкового порту (р. Дунай) м. Ізмаїл - 45 км, до аеропорту м. Ізмаїл - 40 км. Межує з Республікою Молдовою, Арцизьким, Ізмаїльським, Ренійським, Тарутинським районами.

Болградський район - це край з багатим історичним минулим, який для болгарських переселенців став другою батьківщиною. Місто Болград, який є центром бессарабських болгар, був заснований в 1821 році Іваном Микитовичем Інзовим, генералом від інфантерії, головою опікунської комітету з питань іноземних поселенців південного краю Росії. Болгарські переселенці дуже високо цінували прагнення генерала Інзова допомогти їм почати нове життя на новій батьківщині. Згодом Бессарабія виростила багато видатних людей - вчених, державних діячів, воєначальників, - чиї імена відомі в Болгарії, Україні та інших державах. Це благодатний край. Посушливу Бессарабську степ болгарські переселенці перетворили на родючий край, де на багато кілометрів розкинулися виноградні плантації, зацвіли сади, зазеленіла нива. Про гостинність жителів Бессарабії ходять легенди, а про їх працьовитість говорять доглянуті поля і затишні оселі. Люди цього колоритного й самотутнього краю щедро наділені талантами, бережуть і шанують традиції предків і багатий досвід, успадкованих від батьків і дідів, плекають рідну мову, розвивають національну культуру. Цей багатонаціональний куточок Бессарабії ніколи не знав конфліктів, тим більше на національному ґрунті, а добробут видобувалося наполегливою працею.

Основою економіки району є виробництво та переробка сільськогосподарської продукції. Край завжди славився досягненнями в виноградарській галузі.

Адміністративний устрій. Кількість населених пунктів: міст-1, сіл-21, Населені пункти. Місто Болград. Села: Олександрівка, Баннівка, Василівка (укр.

Василівка, болг. Вайсал), Виноградівка (укр. Віноградівка, болг. Курчій), Владичень, Дмитрівка, Жовтневе (Каракурт), Залізничне, Кальчева (укр. Калчева, болг. Калчувка), Коса, Криничне (болг. Чушмелія), Оксамитне, Оріхівка (болг. Пандаклій), Топалине, Червоноармійське (укр. Червоноармійське, болг. Кубей), Табаки, Нові Трояни, Городне (болг. Чійшія), Голиця, Виноградне (болг. Самбат'р).³⁷

Козацькі організації. 01. Болградське РКТ ім. генерала І.Інзова ЧКЗ. Болградське районне козацьке товариство Чорноморського козацького з'єднання було організоване в 2000 році. Отаманом було обрано В.Копитіна, згодом О.Бондарчука. У складі старшини – колишній командир Болградської дивізії О.Бабич, воїни та спортсмени Б.Касап, Г.Терзі, О.Пуртов, Д.Дімов, С.Русєву. Організація бере участь у ушануванні пам'яті Кілійського десанту «Кілія-Веке», проведенні районного етапу дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл-Джура», допомагає школам налагодити козацьке виховання, співпрацює із ДЮСШ та козацькими організаціями Одеси й Буджаку.

02. Болградське районне товариство Українського Вільного Козацтва. Організація зареєстрована в жовтні 2015 року. Посвяту козаки проходили у Свято-Прелображенському соборі. Отаманом обрано І.Петренка.³⁸

РАЙОН ПРИДУНАВ'Я: КІЛІЙСЬКИЙ.

Географічне положення. Кілія - центр Кілійського району Одеської області на Україні, порт на Кілійському рукаві Дунаю. Місто розташоване в 47км від Чорного моря, в 29км. від ж/д станції Дзінілор, в 50 км. до північний схід від м. Ізмаїл, в 29 км.от порту європейського значення Усть-Дунайськ. Населення міста становить близько 30 тис. человек. У місті розташований порт, який переробляє близько 10 тис.тонн вантажів на рік, судноремонтний завод, маслозавод, винзавод, ефірно-олійний завод, м'ясокомбінат, три будівельні організації, підприємства харчової промисловості та ін.

Історія. Дата заснування Кілії, міста в гирлі Дунаю, невідома, а його назву пов'язують з легендою про те, що на острові Зміїний, який розташований поблизу, в античні часи був храм на честь давньогрецького героя Ахілла. Згодом з'явилося невелике поселення Ахіллея або Ахілія, назва якого трансформувалася у Кілію. Цю назву перейняло містечко, що виникло пізніше на берегах Дунаю. Правда, існує ще дві версії походження назви Кілії. Перше - від румунського «келія» і турецького «Кіллі», що означає «глинистий».

У міста багате історичне минуле. Перші письмові згадки про нього належать до XIV століття. З 1353 місто перебувало в складі Угорської держави, з 1359-Молдавського князівства, з 1484 - Туреччини, з 1878 - Росії. З 1918 по 1940 рік Кілія входила до складу Румунії. З 1940 р. - у складі України. У другій половині ХХ століття місто стало відігравати велику роль в економіці Придунав'я. Порт, судноремонтний завод, численні підприємства переробної промисловості, розвинене сільськогосподарське виробництво, а також здравниці зумовили його значущість.

А поруч з Кілією розташовані місця справді унікальні. Відповідно до давньогрецької легенди, острів Зміїний підняла з дна моря богиня Фетіда для свого сина Ахілла. Перша згадка про Зміїний зустрічається в джерелах кінця VII століття до н. е., де він називається Левку (Білий). Острів згадується в записках Овідія, Страбона та Геродота. З часів середньовіччя острів належав Туреччині. Після перемоги

³⁷ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №27, липень 2013.

³⁸ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

Російської імперії в Російсько-турецькій війні 1828-1829 років Зміїний відійшов до Росії.

У 1823 році картографом М. Крицький була виготовлена перша карта острова. Руїни храму Ахілла (квадратна споруда зі сторонами близько 30 метрів) були знайдені і описані в 1823 році, а в 1843 році значна частина будівельних матеріалів від цих руїн була використана для побудови на острові маяка. Після поразки Росії у Кримській війні Зміїний став володінням Румунії, на ньому був розміщений дисциплінарний батальйон румунської армії.

Під час Другої світової війни у квітні 1944 року на Зміїний був висаджений десант Чорноморського флоту, і румунський гарнізон здався без бою. За дипломатичною угодою острів Зміїний з 23 травня 1948 перейшов до складу СРСР.

У 2002 році Кабінет Міністрів України затвердив програму господарської діяльності на острові Зміїний до 2006 року. У рамках програми острів був переданий Кілійського району Одеської області, а також частково демілітаризований (виведено радіотехнічне підрозділ та демонтовано радар). На острові було споруджено причал для суден з осадкою до 8 метрів, хвилеріз, кілька господарських споруд, були посаджені дерева. Будується причал для малотоннажного флоту. У перспективі заплановано відкриття туристичного та дайвінг-центрів, а також створення регулярного поромного сполучення з Кілією. На Зміїному відкриті пошта, філія банку «РайффайзенБанкАваль», ретранслятор мобільного зв'язку. Починаючи з 2003 року, на острові постійно працюють вчені Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Вивчення давньої Ахілія триває...

На початку 2007 року розташований на острові житловий комплекс отримав офіційний статус селища Білого у складі Кілійського району.

І ще одне диво, розташоване зовсім поряд з Кілією. Потопаюче в зелені місто Вилкове або, як його ще називають «Українська Венеція», знаходиться в дельті Дунаю. Частина міста знаходиться на штучних і природних острівцях, дістатися до яких можна лише на човні або, іноді, по вузьких дерев'яним містках.

Своєрідність Вилкове задовольнить найрізноманітніші інтереси туристів будь-якого віку. Вас проведуть уздовж каналів - «єриків», по вузьких дерев'яних доріжках - «кладки», через горбаті містки, розкажуть історію виникнення міста, провезуть по Дунаю на великих човнах з тентом - «могунах» - на острови, де ви скуштуєте чудову рибальську уха, приготовану з декількох сортів свіжевиловленої риби. А як цікаво пройтися по плавнях, покататися на човнах по Дунаю! Ви побачите екзотичних птахів, які удосталь живуть в плавнях: це і рожеві пелікани, і казарки, і смугасті яструби, і знамениті орлани - белохвости...

Незабутня краса!

Характеристика. Національний склад району: українці, росіяни, молдавани, болгар. Головні конфесії: православ'я, липовани.

Населені пункти Кілійського району: міста Кілія, Вилкове, села Василівка, Десантне, Дмитрівка, Ліски, Трудове, Миколаївка, Фурманівка, Мирне, Новомиколаївка, Новоселівка, Помазани, Приморське, Приозерне, Старі Трояни, Червоний Яр, Шевченкове, с-ща Біле, Дзиніпор.³⁹

Козацькі організації. 01. Кілійське РКТ УРК. Кілійське районне козацьке товариство Українського Реєстрового Козацтва було створено в жовтні 2003 року. Отаманом було обрано М.Сокольникова. Товариство співпрацює із владою, бере участь у охороні громадського порядку в районі та місті, допомагає педагогам виховувати козачат, проводить гру «Сокіл-Джура», козацькі заходи – «Доти буде Україна, доки будуть козаки», День козацтва та ін.

02. Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України. Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України було створено в жовтні 2004 року.

³⁹ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №27, липень 2013.

Отаманом було обрано А.Палія. На свято Покрови до Кілії-Вилкова приїздили буджацькі козаки та хор «Мрія». Товариство співпрацює із владою, бере участь у проведенні військово-патріотичної гри «Сокіл-Джура», проводить козацькі заходи «Козацький дух, що серед степу», «Задунайське козацтво» та ін.

03. Кілійське районне козацьке товариство. Кілійське районне козацьке товариство було створено в жовтні 2005 року. Отаманом було обрано [О.Бойченка](#). Товариство співпрацює із козаками Кіліївщини у справі виховання козака-патріота, координує заходи, бере участь у проведенні козацької гри «Сокіл-Джура».

04. Вилковське міське козацьке товариство УРК. Товариство створено в жовтні 2012 року. Отаманом обрано А.Вовкотруба. Козаки допомагають навчальним закладам в налагодженні козацького виховання, беруть участь у проведенні козацької гри «Сокіл-Джура», «Козацьких розваг».

05. Вилковське міське товариство Українського Вільного Козацтва. Вилковське міське товариство УВК створено в жовтні 2015 року. Отаманом обрано С.Шумакова, заступником А.Лисака. Посвяту до козацтва проводили у Церкві Різдва Пресвятої Богородиці. Товариство співпрацює із районними і міськими козацьким організаціями, із владою у справі патріотичного виховання молоді.⁴⁰

РАЙОН ПРИДУНАВ'Я: РЕНІЙСЬКИЙ.

Географічне положення. У самій південно-західній точці України, де кінчаються простори Буджацького степу, і починається рівнинний ландшафт, розташований Ренійський район. Ренійський район розташований на Придунайській низовині, уздовж лівого берега Дунаю. Він займає територію площею 900 кв. км і знаходиться на стику трьох держав - України, Молдови та Румунії. Район межує на північному-заході з республікою Молдова, на сході з Болградський, на південному сході - Ізмаїльським районами. Загальна довжина сухопутного кордону – 131 км. Протяжність р. Дунай по території району - 51км. На території району розташовані озера: Ялпуг (10880 га), Кагул (9133 га), Картал - Дервент (1639 га), Кугурлуй (8200 га), Кацель (90 га), Бартіца, Турку (невеликі).

Історія. Місто Рені - це форпост України на Дунаї. Він розташований на кордоні трьох держав - України, Молдови і Румунії. Крім річки Дунай, в районі Рені знаходиться озеро (лиман) Кагул.

Місто Рені належить до найдавніших поселень на побережжі Дунаю. Знайдені на його території археологічні пам'ятники відносяться до четвертого тисячоріччя до нашої ери. За часів Київської Русі тут була річкова пристань, що і дало назву місту: слово «Рені» (пристань) - давньоруське.

Перша згадка про цей населений пункт відноситься до 1548, коли він входив до складу Молдавського князівства. Вигідне географічне положення: водні шляхи по Дунаю, Пруту і Чорного моря і сухопутні - в Добруджу, Молдавію, Волощину, Польщу і далі в інші країни Європи - сприяли тому, що Рені став центром міжнародної торгівлі.

У XVI - XVII століттях місцеві жителі практично перестають займатися сільським господарством. Все більша кількість працівників, які обслуговують річкову пристань і торгові судна. У місті розвиваються ремесла. З порту Рені до Туреччини відправляються хліб і худоба, а з Туреччини надходять прянощі, предмети розкоші, сукно, шовк, які переправляються далі, в Центральну і Західну Європу.

У 1621 році Туреччина захопила порт Рені. Значення міста як торгового центру стало зменшуватися. Незабаром про нього почали говорити як про невелику турецьку фортецю на березі Дунаю.

⁴⁰ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

В останній чверті XVIII століття населення Рені і прилеглих сіл стало поповнюватися за рахунок запорізьких козаків, які стали стікати сюди після розгрому Запорізької Січі. У 1812 році за Бухарестському мирному договору Рені було передано Росії. Поступово місто стало повертати колишню славу центру торгівлі та ремесел. У 1816 році в Ренійському порту були побудовані карантинну та митну будівлі, збільшився обсяг перевалки вантажів.

У середині XIX століття в Рені знаходилися підпільні центри визвольного руху болгар проти турецького панування. Тут формувалися озброєні загони поляків, які боролися за незалежність Польщі.

На початку XX століття розвиток порту отримало новий імпульс. Було поглиблено русло Дунаю, з'явилися регулярні рейси як вгору по Дунаю, так і до Одеси. Все це сприяло зростанню економіки і населення міста. З 1918 по 1940-й роки Рені входило до складу Румунського королівства, яке не надавало великого значення цьому порту.

У післявоєнні роки місто Рені і села району отримали новий імпульс до розвитку. Пожвавився порт, побудовані нові підприємства з переробки сільськогосподарської продукції, відкриті клуби, бібліотеки, школи мистецтв, в яких навчаються представники багатьох національностей: молдавани, українці, болгар, росіяни, гагаузи... А за планом розвитку Придунав'я в найближчі роки значення Рені як міжнародного транспортного вузла зросте ще більше.

Голубий Дунай і дзеркальна гладь озера Ялпуг, що поросли зеленню острови і плеса, велика кількість рідкісних птахів тварин, пам'ятники історії і культури - все це не може не привернути уваги тих, хто цінує змістовний відпочинок в місцях, які зберегли свою унікальність, і вміє слухати відлуння століть.

Характеристика. Ренійський район розташований у південно-західній частині Одеської області в межах Придунайської рівнини і займає територію площею 86,1 тис. гектарів, у тому числі сільськогосподарські угіддя - 41,646 гектарів, з них рілля - 34,008 гектарів. Район межує на північному-заході з Республікою Молдова, на сході - з Болградським, на південному заході - з Ізмаїльським районом області та Румунією по річці Дунай.

До складу району входить м. Рені і 7 сіл: Орлівка, Долинське, Лиманське, Новосільське, Плавні, Котловина, Нагірне.

Клімат району помірно континентальний. За природними і кліматичними умовами район є найкращим для ведення високоінтенсивного сільського господарства, рибальства, розвитку туризму, організації відпочинку та оздоровлення.

На території району знаходяться такі унікальні водойми як озера Кагул, Картал, Ялпуг, Кугурлуй, протікає річка Дунай.

За національним складом молдавани складають - 49,6%, українці - 17,5%, росіяни - 15,4%, болгар - 8,4%, гагаузи - 7,9%, інші національності - 1,2%.⁴¹

Козацькі організації. 01. Ренійське козацьке товариство. Ренійське козацьке товариство було створено в жовтні 2012 року. Отаманом було обрано **В.Рені**. Козаки співпрацюють із владою, допомагають педагогам у вихованні козачат, беруть участь у проведенні дитячо-юнацької військово-патріотичної козацької гри «Сокіл-Джура», фестивалях «Козацька Бесарабія», «Відчуй серцем Україну».⁴²

⁴¹ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №27, липень 2013.

⁴² Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

Комишина 89. Червень-серпень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Події в країні. 19 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. 20 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Адамівки. Львів. Післямайдан-АТО-Південний Схід. Район Придунав'я Ізмаїльський та місто обласного підпорядкування Ізмаїл.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася Старшинська рада Буджацького козацтва із порядком денним:

1. Про участь делегації Буджацького козацтва у Тризні пам'яті всіх козаків (Хортиця). 2. Про презентацію діяльності Буджацького козацтва із козацько-лицарського виховання у Фонді Л.Кучми «Україна» (Київ). 3. Про участь керівництва Буджацького козацтва у засіданні РКОУ (Київ). 4. Про затвердження структури Буджацького козацтва. 5. Про зміни та доповнення до плану роботи Буджацького козацтва на 2014 рік (Покоління, про яке забули...).

Перед початком Ради пройшло відкриття курортного сезону на пляжах Затоки...⁴³

Відбулася Рада Козацьких Отаманів України (Київ, вул. Ярославів вал, 9, Міжнародна благодійна установа «Центр національного відродження») із порядком денним: 1. Обговорення підсумків діяльності РКОУ за перше півріччя 2014 року. 2. Уточнення планів діяльності до кінця року. 3. Різне (Про взаємодію РКОУ із УКВ).⁴⁴

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у роботі Великої Ради Українського козацького війська (4 сотня-редут Майдану) із порядком денним: 1. Звіт писаря 4 сотні Майдану А.Гриви. 2. Про співпрацю Ради Козацьких Отаманів України та 4 сотні-редуту Майдану (Українського Козацького Війська).⁴⁵

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у Тризні пам'яті всіх козаків, що відбулася на Трійцю (о.Хортиця, Запоріжжя).

Під час Тризи відбулося зіткнення між козацькими організаціями. Рознімати козаків прийшлося співпрацівникам МВС. Представники більшості об'єднань козаків Запоріжжя вимагали, щоб «Козацьке Військо Запорозьке Низове» на чолі із отаманом Олександром Панченко покинули острів. Отамани налаштовані виключити Панченко із складу ради козаків тому, що його козаки були при захопленні військової частини у Бахчисараї, виступали проти України й закликали донських козаків втрутитися у конфлікт та прийти на територію України, вони брали участь у розгоні запорізького Євромайдану. Панченко відмовився покинути Хортицю, після чого почалася бійка.

Після Тризни, яку провів архієпископ запорозький та мелітопольський Лука, Панченко із своєю групою сіли в автобус й покинули Хортицю. Конфлікт на цьому вичерпався (поки що).⁴⁶

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у святкуванні Трійці, що проводила Білгород-Дністровська районна рада – апарат, депутати районної ради, сільські голови, районна рада ветеранів (Мокрі Чаїри, Червоний будиночок). В перебігу свята - посвята в козаки та Берегині.⁴⁷

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у роботі Форуму українських справ «Патріотизм – основа національної безпеки», який пройшов за участі представників Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів

⁴³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, червень 2014.

⁴⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, червень 2014.

⁴⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, червень 2014.

⁴⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2014.

⁴⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2014.

України, центральних органів державної влади і представників громадських організацій (Київ, вул. Грушевського, 30/1, Національний військово-історичний музей України). Модератор Форуму – Т.Рондзістий – виконавчий директор Міжнародної благодійної установи «Центр національного відродження».

Мета Форуму – привернення суспільної уваги до потреби розвитку патріотизму в широких колах громадськості, а також до потреб зміцнення національної безпеки і обороноздатності держави.

У Форумі взяли участь у державні діячі, громадські активісти, експерти з питань військової справи та виховання. Учасники розглянули два блоки питань: безпеки і оборони, шляхи реформування військової організації, участь громадськості у захисті держави; роль держави і громадськості в патріотичному вихованні молоді і дорослих.

Були сформовані пропозиції для органів державної влади щодо підтримки і зміцнення патріотичного виховання громадян та реформування військової організації України на засадах патріотизму. Відбувся обмін досвідом, сприяння налагодження контактів і співпраці між різними громадськими організаціями, що працюють у сфері патріотичного виховання та зміцнення обороноздатності.

Членами делегації було розповсюджено Звернення буджакців до Українського козацтва та статтю отамана В.Тимофєєва «Час виховувати лицарів».⁴⁸

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва (в маєтку пана Лукашевського – Затока) із порядком денним: 1.Про участь команди Буджацького козацтва у грі «Джура» (Хортиця, 11-22.07.2014). 2.Про затвердження змін до структури Буджацького козацтва. 3.Про проведення Рад Буджацького козацтва в червні-серпні 2014 року. 4.Про проведення Старшинських Рад Буджацького козацтва в червні-серпні 2014 року. 5.Про участь керівництва Буджацького козацтва у загальнодержавних заходах мобілізаційного періоду. 6.Про презентацію діяльності Буджацького козацтва. 7. Про зустріч із генералом Скіпальським та надання йому інформації щодо обласних організацій козацького спрямування Одещини і зокрема Буджаку (райони – Арцизський, Болградський, Білгород-Дністровський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Татарбунарський, Тарутинський, міста обласного підпорядкування – Білгород-Дністровський, Ізмаїл).⁴⁹

ПОДІЇ В КРАЇНІ

Продовжується АТО (антитерористична операція) на сході України. Підрозділи Збройних Сил України, Національна гвардія, представники Самооборони Майдану (батальйони «Дніпро», «Азов» та ін.) ведуть запеклі бої із терористами, що засіли в Донецьку, Маріуполі, Славинську та інших містах Донеччини та Луганщини (самопроголошені Донецька та Луганська Народні Республіки – ДНР, ЛНР). Громадянська – не вщухає.

Вже загинуло, за офіційними даними, більше 200 терористів, близько 100 чол. військ АТО, близько 50 мирних жителів. Багато поранених. Терористи вивозять своїх загиблих рефрижераторами на територію Росії. А які неофіційні дані?

Генерал Скіпальський (колишній очільник СБУ) звернувся до керівництва Буджацького козацтва із проханням надати відомості про обласні громадські організації козацького спрямування Одещини та зокрема Буджаку. Мабуть, щось готується...⁵⁰

Після довгого десятирічного мовчання активізувався Л.Городецький: дзвінки від імені О.Скіпальського, якісь незрозумілі пропозиції. Якщо нова влада ставить у

⁴⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2014; №11, червень 2014; №12, червень 2014.

⁴⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2014.

⁵⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2014.

козацтві на Городецького... - МММ. Пітюков попередив, що Городецький 16 червня вже зустрічався в Одесі із Скіпальським; наступна зустріч – 23 червня. Там стара приязнь - розгром у 1992 році Задністрового земляцтва Всесвітньої спілки козаків (отаман А.Токарєв).

Відбулося 19 Коло Буджацького козацтва України із порядком денним:
1.Про хід виконання рішень Вісімнадцятого Кола Буджацького козацтва-Ради керівників громадських організацій козацького спрямування від 15.05.2014 року.
2.Про хід виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі.
3.Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу.
4.Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі.
5.Обговорення змін та доповнень до Перспективного плану розвитку Буджацького козацтва на 2014-2016 роки та Календарного плану роботи Координаційної Ради Буджацького козацтва на 2014 рік.⁵¹

19 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

ОСНОВНІ ЕТАПИ

розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі та місті

I. Чергова російсько-турецька війна 1809-1811 років. Межиріччя Дунай-Дністро звільнено від буджацьких татар, почалося заселення цього краю.

Землі роздавалися поміщикам, які переселяли своїх селян з центральних районів України та козакам, які прийшли захищати кордони Російської імперії (Чорноморське козацьке військо), або які вже жили на цих землях (із 1709 року – мазепинці, із 1740 року – некрасівці, із 1775 року – запорожці) та переселенцям з інших країн - болгарам, гагаузам, німцям, швейцарцям, арнаутам.

На цих землях селилися збігли селяни із півдня європейської частини Російської імперії (в основному з України). Робочих рук не вистачало, тому місцеві роботодавці із радістю приймали їх та надавали можливість отримання документів щодо «легалізації», часто навіть змінюючи їх прізвища та імена («Микола Джеря» Нечуй-Левицького).

II. Основна частина козаків проживала за Дунаєм (Задунайська Січ, некрасівські липованські козаки Дунаю та ін.).

У 1828 році турецький уряд намагався використати проти грецьких повстанців «своїх» запорожців, некрасівців. У великому Еритрейському повстанні греків проти турецької неволі «башибузуки» (турецькі каральні загони) вирізали 60 тис. дітей, жінок, старих; звіряча жорстокість шокувала Європу. Запорожці та некрасівці відмовилися подавляти повстання греків й після жорстоких боїв із турками (разом із реманентом та сім'ями) переселилися із-за Дунаю на Буджак. Виникають козацькі поселення із своїми церквами Святої Покрови (церкві існують дотепер) – Старокозаче, Папушойя (Переможне), Бритівка, Велика Мар'янівка, Руська Іванівка, Стара Царичанка, частина Шабо біля парку танкового полку (Меморіал, де раніше стояла козацька церква Святої Покрови). Згодом виникають козацькі поселення Козацьке, Петрівка.

Для охорони кордонів та підтримання поліцейського порядку на території Аккерманського та Ізмаїльського повітів утворюються козацькі війська: Дунайське, Буджацьке, Новоросійське, що склалися з 3 кінних, 1 пішого полків та артилерії.

⁵¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

Козацькі гарнізони, крім козацьких станиць, стоять практично у всіх населених пунктах Буджаку вздовж Чорного моря та на Дунаї.

У 1869 році, у зв'язку із реформою військ, козацькі війська на Буджаку були ліквідовані, а козаків переведено до розряду державних селян.

Перед Першою світовою війною уряд Росії проводив перепис населення. 70% населення Аккерманського повіту (сьогодні – Білгород-Дністровський, Саратський, Татарбунарський, Тарутинський райони, де мешкають українці) вказали, що вони або козаки, або вихідці з козаків.

III. У 1917 році козацтво на Буджаку відродилося, намагалося утворити Буджацьку козацьку республіку, але в січні 1918 року Румунія окупувала Ізмаїльщину та Аккерманщину, а повстання козацького населення було жорстоке придушено (Хотинське та Татарбунарське).

IV. Із «перебудовою» нащадки козаків починають відроджувати козацтво на Буджаку. На початку 1990-х років виникають легальні козацькі формування в місті Білгороді-Дністровському та Білгород-Дністровському районі, що існують й дотепер.

Задністрове земляцтво, яке організували вищі офіцери 180 Київської дивізії (командувач гарнізону М.Слепухін, командир дивізії А.Токарєв, командири полків, їх заступники та ін. офіцери В.Корнєв, В.Кучер, Ю.Ломовцев, Г.Антонов, Ю.Некрасов, С.Пронін, Г.Глущенко, Є.Дмитренко, Ю.Харчук), що дислокувалася в Білгороді-Дністровському; сьогодні це районна організація **Задністрова Січ**, що очолює козацька старшина – В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, П.Ігумнов, М.Адилов, О.Ступак, Г.Хохлачов, М.Скибенко, Б.Устименко, В.Воробйов.

Білгород-Дністровська паланка - районна організація, яку організували районні козаки, серед них – Л.Городецький, Є.Костецький, П.Білоусенко, А.Берлізов, Г.Марин, Д.Серцевич, Д.Барвіненко, О.Фаюк, В.Кутовий, П.Смаглій та ін.; вона увійшла до складу **Задністрової Січі**.

Буджацьке Січове козацьке військо, яке організували аграрій М.Деордиця, князь Аргутинський-Долгорукий, письменники В.Мисюк, О.Зуєв, Б.Устименко, козаки В.Бойчев, О.Черв'як, О.Ступак, Д.Георгієш, М.Скляренко та ін.; сьогодні це міська організація, що співпрацює ще із декількома міськими організаціями – **Міський Кіш, Міський Полк ім. П.Орлика, Міський курінь ім. С.Білого, Міське товариство запорожців**.

Працюють **козацькі художні колективи** – «Веселка» (заслужений працівник культури М.Нікіруй), «Гроно» та гурт «Русичи» (Б.Нікіруй), хори «Алкалія» (В.Вареник) та «Мрія» (І.Зоріло), ансамбль «Кредо» (Л.Царевська), козацький духовий оркестр, ансамбль «Козаки та Берегині» (В.Тимофєєв).

Функціонують **школи козацько-лицарського виховання**, які пройшли державну акредитацію – Адамівська (В.Вронська), Долинівська (Т.Тома), Салганська (О.Тиханська), Бритівська (К.Волкова), Великомар'янівська (М.Чороба), Вигінська (О.Вдовиченко), Адамівський **дитячий садочок** (А.Івасенко). Декілька шкіл почали цю справу: Шабівська №2 (Л.Чебан), Мологівська (В.Осолинська), Старокозацька (Ю.Щербина), продовжують Випасненські (В.Гавриленко, В.Кривенко).

Працюють **Координаційні ради** з питань розвитку козацтва в районі та місті при голові райдержадміністрації та при міському голові.

Виходить невеликим тиражем 300 екз. (із 1991 року) **козацька газета** «Річ про Буджацьку Січ»; вже вийшло більше 500 номерів, де друкуються новини козацтва Буджаку. В Інтернеті працюють наші козацькі **сайти** «Буджацьке козацтво», «Задністрова Січ», «Козацька бібліотека». Друкується **багатотомник** «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку» (він є у всіх центральних та обласних бібліотеках України).

Виконуються **районні програми** Розвитку Українського козацтва в районі на 2011-2015 роки та Патріотичного гарту молоді «Патріот» на 2011-2015 роки.

Завдання сучасного козацтва Буджаку – взаємодія із владою у справі захисту України, формування нового покоління, вихованого на патріотичних традиціях козацької держави. Козацтво Білгород-Дністровщини розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації та додержується старовинного козацького гасла: **«Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!»**

Ветерани Буджацького козацтва взяли участь у зустрічі керівників Одещини (голови обласної державної адміністрації О.Палиці, голови обласної ради М.Тіндюка, Одеського міського голови Г.Труханова) із ветеранським активом Одеси та Одеської області.⁵²

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: 1.Інформація Верховного отамана Чорноморського козацького війська Петька А.І. 2.Слово Генерального судді Українського козацтва Гарбуза В.С. - Завдання організацій Українського козацтва на сучасному етапі. 3.Інформація Тимофеева В.Я., отамана Буджацького козацтва щодо планів проведення конференцій із військово-патріотичного виховання молоді (Одеса - вересень 2014; Київ - III Всеукраїнська - жовтень 2014; Київ - засідання НМР - грудень 2014), освіти козацької старшини, проведення 20 Коло Буджацького козацтва - Ради керівників громадських організацій козацького спрямування в липні 2014.⁵³

Відбулося 20 Коло Буджацького козацтва України із порядком денним: 1.Про хід виконання рішень Кіл Буджацького козацтва-Ради керівників громадських організацій козацького спрямування. Інформує Тимофеев В.Я., отаман Буджацького козацтва, секретар Ради керівників громадських організацій козацького спрямування. 2.Завдання спільної роботи Українського козацтва, Чорноморського козацького війська, Буджацького козацтва України, Білгород-Дністровської районної державної адміністрації, Білгород-Дністровської районної ради, Білгород-Дністровської районної ради ветеранів у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді. Слово мають: Петько А.І. - Верховний отаман Чорноморського козацького війська, Чернега В.Г. - в. о. голови райдержадміністрації, Ластовецький П.І. - голова районної ради ветеранів, Ігумнов П.М. - заступник голови Координаційної ради з питань розвитку козацтва в районі, Гарбуз В.С. - Генеральний суддя Українського козацтва (начальник відділу Секретаріату Кабінету Міністрів України). 4.Обговорення виступів.⁵⁴

20 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

ВИХОВУВАТИ У ДУСІ ПАТРІОТИЗМУ

В Білгороді-Дністровській райгосадміністрації пройшло засідання Координаційної Ради Буджацького козацтва.

На засіданні Координаційної Ради 20 Коло Буджацького козацтва, що відбулася в районній державній адміністрації, були присутні отамани, старшина Буджацького козацтва, члени Координаційної ради, в.о. голови райдержадміністрації Віталій Чернега, голова громадської ради при голові райдержадміністрації Аделаїда Кожухаренко, голова районної ради ветеранів Павло Ластовецький.

Валерій Тимофеев, отаман Буджацького козацтва звернувся до присутніх із промовою про те, що на сучасному етапі розвитку держави необхідно акцентувати увагу на школах, як на первинних осередках формування громадянина і патріота. В.о. голови райдержадміністрації Віталій Чернега подякував старшину Буджацького

⁵² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

⁵³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

⁵⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

козацтва за те, що вони проводять достойну роботу в напрямку патріотичного виховання молоді.

- Проблеми виховання дітей і молоді мені знайомі не з книг. Їх сучасний стан загрозливий. Якщо рівень навчання в загальноосвітніх школах складає 0,6 від можливої одиниці, то рівень виховання на рівні 0,3. А поза школою – взагалі антивиховання – відмітив чиновник.

На зустрічі говорили про сумісні завдання Буджацького козацтва, Білгород-Дністровської районної державної адміністрації, районної ради та ради ветеранів у справі протистояння бездуховності та налагодження ефективної роботи з патріотичного виховання молоді. Ірина Щербакова.⁵⁵

ХІД ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ РАД БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

01 Коло. 23.10.2010 Затвердити програмний документ «Місія Буджацького козацтва». Затвердити Концепцію Програми розвитку Буджацького козацтва. Перейменувати газету «Козак Задністровя-Січ» в газету «Річ про Буджацьку Січ». Продовжити процедуру формування Буджацького козацтва згідно концепції Буджацького козацтва; оприлюднити в ЗМІ звернення до козаків Буджаку.

02 Коло. 30.10.2010 Затвердити проект Програми розвитку Українського козацтва в районі на 2011-2015 рр. Затвердити Статут Буджацького козацтва. Затвердити перспективний план роботи Буджацького козацтва.

03 Коло. 12.02.2011 Затвердити текст звернення до Українського козацтва та розмістити його у ЗМІ. Продовжити процес формування асоціації козацьких товариств Буджаку - Буджацьке козацтво.

04 Коло. 09.03.2011 Рекомендувати для розміщення в ЗМІ статтю В.Тимофєєва «Що має дати козацтву історична наука?». Затвердити текст звернення до Великої ради Українського козацтва та розмістити його у ЗМІ.

05 Коло. 21.05.2011 Взяти до відома матеріали Звичаєвого Кодексу Українського козацтва, що підготували Науково-методична рада Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії наук України та Рада Козацьких Отаманів України та розмістити їх в ЗМІ Буджацького козацтва. Рекомендувати для розміщення в ЗМІ статтю В.Тимофєєва «Час виховувати лицарів». Дати згоду на передачу до Національного Фонду України матеріалів діяльності Задністрового-Буджацького козацтва.

06 Коло. 20.08.2011 Взяти до відома Постанову Кабінету Міністрів України №885 від 1.08.2011 року «Про створення Координаційної ради». Взяти до відома матеріали, що представлені штабом Буджацького козацтва: Організація зустрічі із делегаціями ГО «Екологічний центр сталого розвитку України» (президент генерал-хорунжий козацтва Ю.Є.Геращенко), Global Greengrants Fund, Center for Safe Energy, All-Ukrainian ecological movement "Khortetskiy Forum" (13.08.2011). Участь делегації Буджацького козацтва в міжнародному круглому столі «Козацтво й національна ідея» (Київ, 20.08.2011). Участь Буджацького козацтва у святкуванні Дня Незалежності України (24.08.2011). Участь Буджацького козацтва у святкуванні Дня молдавської мови та писемності (27.08.2011).

07 Коло. 14.10.2011 Затвердити звіт отамана Буджацького козацтва про проведення урочистостей з нагоди Дня Українського козацтва. Взяти до відома документи, що будуть слугувати підвалинами для розробки духовно-ідеологічної концепції Буджацького козацтва. Взяти до відома Звернення Східних козаків (Дніпропетровськ). Затвердити склад Суду честі Буджацького козацтва у складі: голова - Пітюков Е.П., заступник - Маринеску М.К. (голова Ради Старійшин Буджацького козацтва), судочинник - Кішка В.В.

⁵⁵ Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №30, 24.07.2014.

08 Коло. 10.12.2011 Затвердити практичні заходи щодо виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2011 року №865 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва на Україні», районної програми «Патріотичний гарт молоді на 2010-2012 роки» (рішення районної ради від 15 грудня 2009 року №417-V), районної програми «Розвиток Українського козацтва на 2011-2015 роки» (рішення районної ради від 26 листопада 2010 року №23-VI). Запропонувати на розгляд Всеукраїнської Ради з обговорення Звичаєвого Кодексу українського народу (секція «Козацтво») Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва (додаються). Оприлюднити у Всеукраїнських ЗМІ «Звернення до Українського козацтва» (додається). Запропонувати Генеральній Старшині Українського козацтва звернутись із даним Зверненням до всіх козацтв України та зарубіжжя. Звернення козаків Заходу (Львів), Півночі-Центру-Півдня (Київ) взяти до відома.

09 Коло. 09.03.2012 Доручити Штабам козацьких організацій Буджаку - членам асоціації козацьких організацій Буджаку (Буджацького козацтва) - до 17 березня 2012 року доопрацювати пропозиції, подати їх до Координаційної Ради при КМУ.

10 Коло. 29.05.2012 Доручити Штабам козацьких організацій Буджаку - членам асоціації козацьких організацій Буджаку (Буджацького козацтва) - до 20 червня 2012 року доопрацювати пропозиції щодо проведення в вересні 2012 року Одинадцятого Кола Буджацького козацтва, подати їх до Штабу Буджацького козацтва. Штабу Буджацького козацтва до 20 серпня 2012 року узгодити із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної Академії наук України (Чухліб Т.В.) порядок та строки проведення Одинадцятого Кола Буджацького козацтва.

11 Коло. 16.09.2012 Доручити Штабам козацьких організацій Буджаку - членам асоціації козацьких організацій Буджаку (Буджацького козацтва) - до 1 жовтня 2012 року подати до Штабу Буджацького козацтва пропозиції щодо завдань козацьких організацій Південноукраїнського Задністров'я (Задністрової Січі) на сучасному етапі та проведення 14 жовтня 2012 року Дванадцятого Кола Буджацького козацтва.

12 Коло. 14.10.2012 Доручити Штабам козацьких організацій Буджаку - членам асоціації козацьких організацій Буджаку (Буджацького козацтва) - до 20 листопада 2012 року подати до штабу Буджацького козацтва пропозиції до Перспективного та Календарного (на 2013 рік) планів роботи Буджацького козацтва. Штабу Буджацького козацтва до 1 грудня 2012 року підготувати проекти Перспективного та Календарного (на 2013 рік) планів роботи Буджацького козацтва та представити їх на розгляд Старшинського Ради.

13 Коло. 08.02.2013 Затвердити план роботи Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2013 рік. Взяти до відома інформацію про цільову програму патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот в Білгород-Дністровському районі на 2013-2015 роки. Затвердити проект угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом. Секретарю Ради керівників громадських організацій козацького спрямування Тимофееву В.Я. ініціювати до 1.03.2013 року перед відповідними департаментами Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України процедуру заснування Кадетки. Секретарю Ради керівників громадських організацій козацького спрямування Тимофееву В.Я. до 1.03.2013 року почати процедуру заснування Молодої Січі.

14 Коло. 12.04.2013 Затвердити проекти угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем

виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. Затвердити проект грантової угоди між Буджацьким козацтвом та Державним Фондом сприяння місцевому самоврядуванню в Україні. Затвердити Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання. Доручити Секретарю Ради керівників громадських організацій козацького спрямування Тимофєєву В.Я. направити клопотання до відділу освіти районної державної адміністрації щодо проведення в квітні 2013 року районного етапу гри Джура.

15 Коло. 31.05.2013 Затвердити проект Звернення Ради керівників громадських організацій козацького спрямування до козацтва Буджаку. Доручити секретарю Ради керівників громадських організацій козацького спрямування Тимофєєву В.Я. розмістити Звернення на сайті Буджацького козацтва.

16 Коло. 11.10.2013 Розробити та затвердити на наступному 17 Колі-Раді керівників громадських організацій козацького спрямування Положення про спільну роботу Буджацького козацтва, Білгород-Дністровської районної державної адміністрації, Білгород-Дністровської районної ради у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді.

17 Коло. 22.01.2014 Створити організаційний комітет (Адиоров М.С., Лаврик М.А., Маринеску М.К., Тимофєєв В.Я., Галицький Є.С.) для опрацювання необхідних документів щодо створення Добровільних Пожежних Дружин в районі. Створити Організаційний комітет (Устименко Б.І., Петренко С.П., Ігумнов П.М., Тимофєєв В.Я.) щодо розробки та оприлюднення Звернення до мешканців району. Керівництву Буджацького козацтва звернутись до Фінансовій ради з приводу фінансування районних програм Розвитку Українського козацтва та Патріот в 2014 році. Почати друк першого збірника «Права та вольності українського народу».

18 Коло. 15.05.2014 Затвердити План роботи Координаційної Ради Буджацького козацтва на 2014 рік (із змінами та доповненнями).

19 Коло. 24.06.2014 Затвердити Перспективний план розвитку Буджацького козацтва на 2014-2016 роки (із змінами та доповненнями).

Команда джур Буджацького козацтва взяла участь у Всеукраїнському таборування «Сокіл-Джура», що проходив на Хортиці (Запоріжжя).

Волонтери забезпечили діяльність табору, проведення змагань, осавульську службу, несення козацької служби, проведення виховних заходів з молоддю. У таборі було запроваджено козацьке самоврядування – діяла козацька старшина табору, яка забезпечувала виконання щоденної програми заходів.

На завершення Всеукраїнського збору під військовий оркестр підрозділу МВС відбувся святковий парад центральною вулицею міста Запоріжжя, урочисте шиккування перед Запорізькою обласною державною адміністрацією з нагородженням роїв-переможців кубками і грамотами.⁵⁶

Відбулася Старшинська Рада Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Як нам об'єднати козацьку Україну. За результатами ради підготовлений відповідний меморандум.⁵⁷

Відбулася нарада отаманів Півдня України (Одеська, Миколаївська, Херсонська обл.). Вона проходила в Затоці на б/в «Одисей» (керівник б/в Завойчинський М.О.). На порядку денному питання: 1. Про створення антитерористичних підрозділів ЧКВ. 2. Господарська діяльність ЧКВ. 3. Меморандум «Як нам об'єднати козацьку Україну» (меморандум підготовлений Старшинською Радою Буджацького козацтва).⁵⁸

⁵⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

⁵⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, серпень 2014.

⁵⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, серпень 2014.

ЯК НАМ ОБ'ЄДНАТИ КОЗАЦЬКУ УКРАЇНУ

І. Лінії розколу в Україні.

1. Цивілізаційний. Це розкол на дві не співпадаючі системи цінностей. Самостійні, освічені, молоді та незалежно мислячі люди з одного боку та незаможні, малограмотні, більш літні та легко маніпульовані – з іншого. Маємо справу з двома цивілізаціями. Причому друга цивілізація проявляє високий ступень агресії.

2. Геополітичний. Розбіжність в баченні напрямку розвитку та майбутнього України. З одного боку – єдина Україна в Європі. З іншого – Росія.

3. Ідеологічний. Ті, хто сповідує ідеали російського світу, радянського минулого та ті, хто орієнтується на євроінтеграцію.

4. За ідентифікацією. Ті, хто ідентифікує себе як громадянина України на протигагу тим, хто вважає себе громадянином іншої держави.

5. За типом влади. Ті, хто підтримує демократичні цінності та ті, хто прагне «сильної руки», сприймає тоталітаризм, як єдиний правильний лад.

6. За елітою. Українсько-орієнтована еліта та неукраїнсько-орієнтована еліта.

7. За відчуттям можливості власного впливу на ситуацію. Чи відчуває людина, що вона може вплинути на загальну справу.

8. За повагою до сили.

9. За відчуттям вкоріненості. Відчуття свого історичного коріння, бажання жити на цій землі і відчуття того, що ти будеш жити тут ще довго; відчуття свого краю.

10. За відношенням до ініціативи. Ті, хто підтримує ініціативу, готові брати ситуацію в свої руки, брати на себе відповідальність та ті, хто сподівається на владу або лідерів.

11. На оптимістів (стан лідера) та песимістів (стан жертви).

12. На індивідуалістів (Захід) та колективістів (Схід).

13. По відношенню до мовної проблеми (штучний розкол). Є люди, які розмовляють різними мовами, але підтримують українську мову. Неважлива мова – важливо, як співбесідник до неї ставиться.

14. За психолого-лінгвістичними особливостями. Не можна виховати українського патріота, який не говорить українською мовою.

15. За різністю історичного розвитку. Відповідно, різні історичні міфи і різність сприйняття навіть однакової інформації.

16. За різністю економічного і виробничого розвитку.

17. За готовністю чимось жертвувати. Ті, хто готові жертвувати заради досягнення мети та ті, хто пране стабільності і комфорту.

18. За різністю в релігійних традиціях. Крім того, релігія культу Великої Вітчизняної війни, яка займає непропорційне місце в головах людей.

19. За засобами одержання інформації (російські або неросійські).

20. За розумінням власних прав та вмінням ними користуватися.

21. За вмінням налагодити діалог з органами влади. Ця лінія проходить не через схід-захід, а по лінії середніх міст. Люди в середніх містах набагато більш оперативно і практично підходять до контактів.

22. За визнанням легітимності чи не легітимності попередньої влади.

23. За віком. Але він не прямо пропорційний тому, що старше покоління – за совок, а молодше – за єдину Україну. Тим не менше, саме молоді люди повинні працювати із старшим поколінням та переконувати їх в тому, що майбутнє – за європейськими цінностями.

24. За предметами страху. Страх перед «зламом стабільності та євроінтеграції» та страх перед «тоталітарним суспільством».

25. За конспірологічним мисленням. Віра у світовий зговір, який визначає хід подій на Землі та всесильні сили.

26. За вірою у містичну силу, на яку люди не можуть вплинути. Релігійний тип мислення, коли людям простіше вірити у Всевишнього, який всім керує, ніж у природний розвиток подій за своїми внутрішніми законами.

Таким чином наявний «цивілізаційний розкол». Одна цивілізація дивиться в темне радянське минуле, інша – у світле капіталістичне майбутнє і розуміє, що треба докладати зусиль, що його наближувати. Крім того, є штучні лінії розколу. Олігархам вигідно створювати конфлікти між різними групами суспільства, для того, щоб це суспільство не створювало конфлікту з олігархами. Розмивати лінію міфічного розколу необхідно шляхом діалогу. Потрібно пояснювати, що є і інші лінії розколу, тоді їх буде легше склеїти. Мабуть, немає такого сильного фінансового розколу між бідними та багатими. Це відіграє для нас позитивну роль. Існують субкультури, які прямо не пов'язані із окресленими лініями розколу (шахтарська, селянська). Між людьми, що представляють інтелігенцію та мислячу частину суспільства, розколу не існує.

II. Що люди на Сході і Півдні очікують від влади.

1. Тотальної люстрації з залученням до влади молодих кадрів з якісною освітою і з обов'язковим іспитом історії і державної мови.

2. Повної прозорості влади. Прозорість бюджету, реєстру нерухомості, транспортних засобів. Відкриті і прозорі декларації чиновників.

3. Адміністративної реформи та зменшення кількості чиновників.

4. Сучасних технологій в управлінні країною на місцевому рівні, що стане запобіжником корупції.

5. Участь громади в місцевому самоврядуванні.

6. Плинність, перевиборність влади, контроль суспільства за частотою пере виборності влади і громадських діячів.

7. Законна процедура відкликання чиновників.

8. Доробка та посилення закону про захист прав незалежних ЗМІ.

9. Активісти Майдану сподіваються, що влада буде представляти інтереси суспільства та ідеали Майдану, і вести діалог з представниками громадянського суспільства.

10. Люди чекають, що піде корупційна влада, яка укорінилася в певних регіонах.

11. Відкритості та діалогу з владою.

12. Суспільство має навчитися вимагати від влади зворотнього зв'язку та звіту.

13. Влада має не заважати громадянам на свій розсуд займатися власним розвитком, освітою і заробітком. Влада має створювати можливості для заробітку, розвиваючи малий бізнес. Люди мають стати більш незалежними від влади.

14. Потрібно створювати експертні комісії для пояснення історії. Історія хоч і різна, але все одно єдина для нашої держави. Експертна група має складатися з істориків, яких поважають у всіх регіонах України. Історія має вивчатися на особистісному рівні: Бандера, Ленін. Повинна надаватися об'єктивна інформація про історичних діячів для припинення маніпуляцій.

15. Децентралізація влади. Можливо потрібно ввести інститут виборності губернаторів, районних адміністрацій і не тільки. Розвивати великі і малі міста більш рівномірно.

16. Основна думка: влада має бути клієнтоорієнтованою і відповідальність має лежати на тих людях, які її обрали.

17. Більш рішучої боротьби з сепаратизмом, захисту мирних громадян у силовий спосіб. В умовах зовнішньої загрози загравання з сепаратистами може привести до збільшення напруженості та до справжньої громадянської війни.

18. На Сході очікують особистого приїзду представників центральної влади. Ті, хто керує країною, мають приїздити до міст Сходу, влаштовувати зустрічі та

особисто спілкуватися з населенням. В більшості простих людей є враження, що «ми кинуті», або «нас зливають». Схід України очікує того, щоб з ним «розмовляли» та його «заспокоювали» (це було в квітні).

19. Також ми висунули пропозицію «відкритого мікрофону», на який би якнайшвидше надходила оперативна офіційна відповідь посадовців.

20. Реальні реформи, які б показали підвищення рівня життя. Вчасні виплати пенсій та зарплат є дуже важливими для незахищених верств населення. Це стало би плюсом до дій нової влади.

21. Не потрібно привозити в регіони політиків з Києва, яких ніхто не знає.

III. Побаження для українських ЗМІ.

1. Більше історичних дослідницьких програм, які могли би розвивати все українське. Такі програми могли би бути прив'язані до місцевості і регіональної специфіки.

2. Огляд досліджень імперських утисків Росії. Пояснювати, звідки взагалі взялася Москва. Показати, чому виникла імперська загроза.

3. Більше позитивних новин. Не залякувати людей. Менше негативу та нагнітання в новинах.

4. Потрібен обмін традиціями між сходом і заходом.

5. Мораторій на теми, які становлять лінії розколу в суспільстві.

6. Потрібно робити акценти на речах, які можуть консолідувати суспільство.

7. ЗМІ бракує правди та об'єктивності, відтінків. Негативним явищем є поділ на чорне і біле, виключно позитивне чи негативне висвітлення явищ і подій.

8. Єдина інформаційна політика, про що можна говорити, про що ні (з огляду на військовий стан).

9. Бракує відповідальності, що виражається у недотримання професійних стандартів.

10. Бракує цікавої інформації. На допомогу можуть прийти нові технології.

11. Бракує виховання національної гордості. Не тільки через історію, але і через бачення спільного майбутнього.

12. ЗМІ повинні давати відповіді на сучасні актуальні питання, ставити специфічні питання зрозумілою мовою.

13. Враховуючи перекіс в бік російського інформаційного простору, можна запускати розважальні програми або серіали східних європейців.

14. ЗМІ має давати велику кількість прямих ефірів, круглих столів, діалогів, тезових висловлень з актуальних проблем по кожному регіону.

15. Підвищувати якість шоу-програм.

16. Давати стратегічне бачення майбутнього країни.

17. Радіо потрібна зміна музичної культури (більше англійської, європейської, азійської музики).

18. Потрібна соціальна реклама у вигляді творчо оброблених зачитувань конституційних статей, прав людини, які дають людям більше їх розуміння.

19. Інформація про життя в ближніх країнах ЄС, які колись були країнами соцтабору.

20. Проведення телемостів між представниками незаангажованої еліти, яка впливає на думки і має прямий контакт з простими мешканцями. Реаліті-шоу: обмін політиками між західними та східними регіонами. Дозволить звернути увагу одним на інших.

21. Потрібно розвивати регіональне телебачення, яке буде цікаве місцевим мешканцям. Людям цікаво слухати про самих себе.

22. Важливо розвивати відчуття того, що Україна є різна і цим вона цікава. Тоді буде цікаво жити в Україні.

23. Майдан породив стрімерський рух, який зараз надає найбільш об'єктивну інформацію. Це пряма трансляція будь-якої події. Це рух потрібно розвивати.

24. На центральних телеканалах повинні розділитися новини та аналітика новин.

25. Повинна відбутися легалізація блогерського руху, для того, щоб блогери могли потрапляти на значущі події.

26. Треба давати інформацію, враховуючи картину світу та думку тих людей, яких ми зараз називаємо «Антимайдан». Людей, які здебільшого є аполітичними, звикли до російських каналів і відчуватимуть вакуум чи злість від того, що їх позбавили російських джерел інформації.

27. Бракує збалансованості подання інформації, як найважливішого засобу поєднання країни.

28. Бракує боротьби з дезінформацією, яка поступає з російських телеканалів.

29. Потрібно створити державну програму по декодуванню населення, зомбованого російською пропагандою. На сьогодні є очевидним, що причина розколу в суспільстві полягає не тільки в дезінформації значних верств населення, але в використанні Росією нових досі невідомих раніше технологій. Щоб нейтралізувати їх дію, розробити своєрідний «антидот» треба якнайшвидше створити фахову практично-наукову групу спеціалістів в галузі нейролінгвістики, психологічного програмування, необхідно виділення фінансування та залучення передового світового досвіду.

30. Потрібно домогтися визнання злочинного використання інформаційної зброї проти населення України на міжнародному рівні.

31. Більше громадських телебачень. Більше незалежних від влади каналів.

32. Здорова конкуренція між ЗМІ.

33. Історичні телесеріали дозволять в розважальній формі звернути увагу більшості населення на історичні проблеми.

34. Розвивати культуру отримання інформації у населення. Під час майдану люди навчилися читати новини, аналізувати та робити висновки, отримувати інформацію з Інтернету. Треба привчати людей до відповідального ставлення до інформації, її аналізу та розповсюдження.

IV. Об'єднавчі лінії.

1. Нормальний рівень життя.

2. Пересування межі протистояння від майдану і антимайдану до протистояння суспільства і влада до тих пір, поки влада не стане нашим другом.

3. Питання майбутнього дітей.

4. Дотування олігархами суспільних проблем.

5. Сприйняття нашої різності як єдності і використання цього потенціалу для створення чогось нового.

6. Подолання негативних міфів і створення нових міфів.

7. Козацький Кодекс життя – як об'єднавча ідеологія: «Українці! Ми, браття, козацького роду!»⁵⁹

Відбулася нарада представників ветеранських організацій Білгород-Дністровського району. У нараді взяла участь делегація ветеранів Буджацького козацтва.⁶⁰

⁵⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2014.

⁶⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, серпень 2014.

Штаб Буджацького козацтва (після 11 років мешкання) «переїхав» у нове приміщення. Старе приміщення (вул. Радянська 3А) було передано під ЗПП «Анатолій Олексійович Алексанін».⁶¹

АДАМІВКИ

Маленьке село й глобальний світ.

Колись ми переживемо смерть близьких нам людей, сьогоденню війну на Сході, але, як я зараз розумію, нам доведеться довго працювати із травмами та понівеченою мораллю жителів малесеньких українських містечок Буджаку. Саме українських, бо мешканці болгарських, молдавських, російських, гагаузьких, навіть арнаутського - меншовартості не відчують й вважають себе господарями. Колись Буджак входив до складу Першого болгарського царства (II-VIII ст.), печенізької, половецької держав - предків гагаузів (XI-XII ст.), Молдавського князівства (XIII-XVI ст.), Російської імперії та Радянської держави (XIX-XX ст.). Душа українця на Буджаку спить, забуваючи, що існували у IX-X ст. – слов'янські князівства уличів та тиверців, а із початку XIX ст. саме українці, зокрема козаки-запоржці, як етнічна більшість, стояли у витоків перетворення буджацького степу в квітучий рай, віддаючи чомусь першість швейцарським та німецьким колоністам...

Більшість свого життя я прожив у таких маленьких буджацьких містечках – пандакліях-чийшіях-старотроянах-муравлівках-адамівках. Лише у 50 років мені пощастило виїхати в Аккерман (таке ж містечко!), де деякі представники місцевої псевдоеліти цинічно намагалися мене запроторити до в'язниці років на сім або змусити залишити за особистим бажанням місце начальника оргвідділу. Тому загальний стан речей там мені знайомий не з книг і статей. «Аборигени» - мешканці цих адамівок – вицвілі майки, лянцянці шорти, рвані шльопанці; цинічні дії та розмови – як з ними жити у одній країні!

Щастя - це коли твоє життя, ти сам комусь цікавий, бо багато з того, що ми робимо в житті, пов'язано із визнанням, любов'ю, повагою, цікавістю інших людей до нас.

Але... Що таке адамівки... Від великого міста України до столиці європейської держави нам ближче, ніж до адамівки. Від Одеси 2 години – й ти вже у Берліні, 3 годин – у Лісабоні; до конкретної Адамівки від Одеси – більше 5 (якщо встигнеш на автобус Білгород-Дністровський – Адамівка, що ходить туди вранці й після обіду). Після 14 години дістатися туди край важко без свого транспорту, хоча від райцентру всього 34 кілометри (пішки – колись ходив – годин 7). Немає туди швидких шляхів.

В адамівку ви ніколи би не поїхали. Як не приїжджають до Києва або Лісабону з цієї ж таки узагальненої адамівки жителі маленьких містечок спекотного Буджаку, та й не тільки Буджаку (нещодавно В.Гавриленко казав, що й на Чернігівщині така ж ситуація). За кордоном адамівського району починається великий світ, якого переважна більшість мешканців ніколи не бачила.

Довгий час містечка живуть у кріпосному ладі, де людина має цінність лише тим, скільки годин вона відробила на полях або у «присутствії». Тому людей там м'яко або жорстко «прив'язують» до місця, звідкіля немає потреби виїжджати, немає грошей виїжджати, немає звички виїжджати – навіть «на море». Багато з них там залишаються навіть тоді, коли вже край треба виїжджати.

Але цікавість – невикорінне людське почуття, як й бажання бути цікавим. Тому уявимо собі, що відбувається, коли у твоє життя вривається великий, глобальний світ.

Навряд чи хтось із мешканців адамівських сіл бував в Куала-Лумпурі. Для них це чужа реальність за межею обжитого світу, друга планета, якщо бажаєте, відома з програм «Клубу мандрівників» та «Навкруги світу». Й раптово з'явилася можливість доткнутись до іншого життя, що було невідомим та непохожим. Це давно забуте нами

⁶¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, серпень 2014.

із радянських часів відчуття, коли хтось проривався за «залізний занавіс», привозив з інших країн нехай навіть звичайні речі – ручки, пакетики цукру, жуйки, головки шоколаду, але буцімто з потойбічного світу. Їх брали в руки, намагаючись почути магію «звідтіля». Така ж цікавість, й захоплення, змішані із жахом, оволодівали першими учасниками міжнародних педагогічних конференцій з конкретної Адамівки. Школярі та їх батьки ніколи не жили так цікаво, як у епоху Школи Козацько-Лицарського Виховання. Вони ніколи й нікому не були так помітні, ніколи не були в епіцентрі педагогічних подій та не відчували почуття особистої значущості. А Школа Козацько-Лицарського Виховання вперше принесла їм увагу великого світу. Це були **виклик** й одночасно **можливість** повернути ситуацію у інший бік.

Виклик в тому, що навіть просто за можливість уваги до себе нормальна людина буде триматися. Буде навчатися на цій увазі заробляти, робити цю увагу відліком життя, заслуговувати гордість та заохочення. Й тоді народжується козацька культура, у якій якщо не розвиватись, значить загубити сенс. Відмовитись від неї складно – буде щемити душа, бо нереалізована можливість - Нездійсненне.

Можливість у тому, що у випадковій увазі світу, раптовому почутті особистої значущості можуть прокинутися зачатки козацького достоїнства, самооцінки й всього того, що так дорого нам, які вважають себе зовсім іншими, ніж адамівці.

На жаль, адамівка не скористалася цією можливістю. Більшість маленьких людей не бажала щось міняти в собі, в своєму житті... й бритівка...

Колись ми переживемо війну на Сході та сплеск батьківського спротиву цій війні. І серед жахів, травм й посттравматичних синдромів будемо пам'ятати, що у людей містечок є досвід дотику до великого світу, цивілізації у недоступних раніше масштабах, почуття своєї історичності та значимості, можливості впливати на перебіг подій. А це дуже багато для маленької людини. На часі – скористатись цим досвідом правильно, направити його на розвиток, на мир – не на війну...

Це все стосується й Володимирівки, й Чистоводного, й Дальничень – сел «Володимирівського централу», які значно віддаленіші від райцентру, ніж конкретна Адамівка...⁶²



Тимофєєв у Львові.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв перебував на зборах офіцерів запасу у Академії Сухопутних Військ ім. П.Сагайдачного (м. Львів). Із питань козацької педагогіки провів зустрічі із читачами бібліотек Львова: Національної

⁶² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, серпень 2014.

наукової ім. В. Стефаника, обласної універсальної наукової, наукової Львівського Національного університету ім. І. Франка.

Керівництво Інституту Екуменічних Студій Українського Католицького Університету звернулося до отамана Буджацького козацтва В. Тимофєєва із пропозицією щодо співпраці з методичного забезпечення педагогічного процесу патріотичного виховання молоді. Тема співпраці «Духовна складова системи козацько-лицарського виховання «Сокіл – Джура». Отаман провів зустрічі із зацікавленими особами; було узгоджено порядок та терміни співпраці.⁶³

Відбулася Старшинська Рада Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про проведення презентації діяльності Буджацького козацтва у справі патріотичного виховання молоді (Київ, Президентський Фонд Л. Кучми). 2. Про проведення конференцій із військово-патріотичного виховання молоді (Одеса - вересень 2014; Київ - III Всеукраїнська - жовтень 2014; Київ - засідання НМР - грудень 2014); освіти козацької старшини на базі Навчально-оздоровчого куреня, проведення 21 Кола Буджацького козацтва – Ради керівників громадських організацій козацького спрямування у вересні-жовтні 2014 року. 3. Обговорення документів Українського козацтва щодо ситуації в країні.⁶⁴

ПІСЛЯМАЙДАН-АТО-ПІВДЕННИЙ СХІД

Російсько-українська війна на сході України, також Російська збройна агресія на сході України — збройний конфлікт на частині території Донецької і Луганської областей України між з одного боку — організованими та керованими з РФ незаконними збройними формуваннями Донецької і Луганської «народних республік», визнаних Україною терористичними організаціями, за підтримки регулярних військових частин РФ та з другого боку — українськими правоохоронцями із залученням Збройних сил України. Складова частина російської збройної агресії проти України 2014–2015 років.

Конфронтація насильства в регіоні розпочалася в середині квітня 2014 року, коли озброєні групи проросійських активістів почали захоплювати адмінбудівлі та відділки міліції у містах Донбасу (зокрема, у Слов'янську, Артемівську та Краматорську). Українська влада у відповідь заявила про проведення Антитерористичної операції із залученням Збройних сил. Поступово протистояння переросло у масштабний воєнний конфлікт.

Масові захоплення адмінбудівель у Донецькій області були спровоковані силами розвідувально-диверсійних підрозділів збройних сил Російської Федерації, коли російські диверсанти, відкрито застосовуючи зброю, зайняли у Слов'янську та Красному Лимані Донецької області ряд державних установ і будинки силових структур. Вони не тільки постачали зброю, а і безпосередньо допомагали сепаратистам в розхитуванні ситуації.

Російська влада неодноразово заявляла про своє несприйняття Антитерористичної операції і вимагала її припинення та початку переговорів з бойовиками.

Незважаючи на численні докази присутності російських військ на території України, офіційно Росія не визнає факту свого вторгнення в Україну, відтак з українського боку війна розглядається як неоголошена. Ряд українських політиків називають війну на сході України «гібридною війною» Росії проти України.

Від середини липня 2014 року Збройні сили Російської Федерації почали брати пряму участь у бойових діях проти Збройних сил України. Підрозділи Збройних сил Росії діють як з території Російської Федерації, так і безпосередньо на території України.

⁶³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, серпень-вересень 2014.

⁶⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, серпень-вересень 2014.

28 серпня 2014 року радник міністра внутрішніх справ Зорян Шкіряк заявив в ефіріЕспресо.TV, що відбувається вторгнення Росії в Україну. До цього були лише розрізнені заяви з прес-служби про чергову військову колону з Росії, що перетнула кордон у районі містаНовоазовська.

5 вересня 2014 року у Мінську було підписано угоду про припинення вогню на Донбасі. Робота контактної групи у Мінську була продовжена, сторони підписали наступний меморандум у ніч проти 20 вересня 2014. Проте, станом на 2 грудня 2014 року, бої та обстріли продовжуються. 27 січня 2015 року Верховна Рада України визнала Російську Федерацію агресором.

Кінець липня. Продовжується АТО. Українська армія з величезними складнощами, але звільняє міста на Донбасі. Війна відбувається на фоні парламентської кризи. Розпад коаліції призвів до заяви про відставку прем'єра Арсенія Яценюка, який звинуватив депутатів в тому, що вони не хочуть прийняти його план додаткового фінансування Збройних сил за рахунок інших бюджетників. У четвер парламентаріям буде надано ще один шанс проголосувати за урядові законопроекти і залишити Яценюка на чолі уряду. Голова комітету з питань національної безпеки та оборони Володимир Литвин прогнозує політичне майбутнє Яценюка, говорить про помилки АТО та чекає, що люди зі зброєю будуть визначати результати дострокових парламентських виборів. Із квітня, за даними ООН загинуло 1,2 тис. чоло., поранено 3,5 тис. чол.⁶⁵

АТО. За даними ООН, на кінець серпня загинуло 2,3 тис. чол., українських військовиків – 765 чол. Одностороннє припинення вогню та активізація роботи Контактної групи з мирного врегулювання ситуації на сході України. Звільнення території України від терористичних осередків: визволення Краматорської агломерації, визволення Лисичансько-Сєверодонецької агломерації. Облога Луганська. Бої на державному кордоні – Зеленопілля, Савур-могила. Міжнародний авіатеракт Боїнг 777. Третя хвиля міжнародних санкцій і обмежень щодо РФ та продовольче ембарго. Розстріл українських військовополонених поблизу Іловайська. Сили швидкого реагування в Європі та Європейський вал. Деескалація конфлікту: Мінська угода. Перемир'я.⁶⁶

ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ ПРО АТО

Стаття британського The Economist (26.01.2015): *«Слишком много крови было пролито, чтобы говорить о мире», - говорит Душман, высокопоставленный командир повстанцев в Донецке. «С новым наступлением сепаратистских сил восточную Украину ожидают еще более темные времена, - убеждены в The Economist. - Девять месяцев боев и 5 тысяч смертей только разожгли распространение цинизма и ненависти. Одно из недавних пропагандистских видео повстанцев показывает, как командир по прозвищу «Гиви» заставляет захваченных украинских солдат есть их опознавательные знаки. Киевские власти, в свою очередь, мало что сделали для того, чтобы развеять восприятие, общее среди многих гражданских на контролируемой повстанцами территории, что они хотят «уничтожить жителей Донбасса». Новый ряд ограниченный относительно пересечения де-факто границы кажется больше карательным, чем защитным. Колонны, везущие гуманитарную помощь, включая медикаменты, в Донецк и Луганск, были заблокированы украинскими батальонами, что вызвало осуждение со стороны Amnesty International».*

⁶⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №14, липень 2014.

⁶⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, серпень-вересень 2014.

Статья немецкой Der Spiegel (26.01.2015): «Чем дольше продолжается война на востоке Украины, тем разнужданнее ее ведут, без оглядки на жизни мирных жителей или даже соблюдение общепринятых правил».

Подчеркивают в The Guardian (26.01.2015): «Все люди, оставшиеся на оккупированных территориях, сделали свой выбор, отказавшись их оставить, - сказал Семен Семенченко, командир добровольческого батальона «Донбасс» и новоизбранный член украинского парламента, в телевизионном интервью в декабре, объясняя, почему добровольческие батальоны блокируют колоннам гуманитарных грузов проезд в регион. - Все это нонсенс, что старики и дети голодают, это неправда и манипуляция фактами», - цитирует британское издание. - Однако многие люди, оставшиеся на мятежных территориях, самые незащищенные - старые и немощные и те, кому больше некуда ехать, и политика Киева рискует еще больше оттолкнуть их от Украины». «Официально это сделано для того, чтобы повысить безопасность. Неофициально отчасти стоящая за этим философия, похоже, должна продемонстрировать людям, живущим на удерживаемых повстанцами территориях, насколько убога может быть жизнь под руководством сепаратистов, и это также основано на предположении, что большинство прокиевских граждан уже оставили регион. В понедельник Киев объявил «чрезвычайную ситуацию» на востоке Украины, что, скорее всего, сделает положение еще сложнее».

Польская Gazeta Wyborcza. Ее герою Пантелеймону, 67-летнему жителю Донецка, повезло иметь сестру в Краматорске, благодаря которой он смог переоформить пенсию в этом городе, куда он время от времени приезжал, чтобы снять деньги с банкомата. Остаться жить у сестры, которая и так приютила в своей двухкомнатной квартире двоих детей с семьями, было невозможно. А с недавних пор, из-за принятых украинским правительством ограничений, стало невозможно и попросту покинуть оккупированный город. «Таких, как Пантелеймон, должно быть тысячи, - отмечает Gazeta Wyborcza. - Несмотря на то, что в Донецке осталась едва ли треть от миллиона жителей, автобусы ходили по более чем 30 трассам, по которым пенсионеры из-за демаркационной линии ездили за наличными и назад. Самыми популярными направлениями были Мариуполь, Константиновка, Курахово, Краматорск, Славянск и Красноармейск. Эти путешествия получили горькое название «нищенского туризма». В ее статье речь идет также о невозможных условиях, в которых живут мирные жители оккупированных территорий, из-за беззакония и постоянных столкновений между боевиками...

РАЙОН ПРИДУНАВ'Я ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ТА МІСТО ОБЛАСНОГО ПІДПОРЯДКУВАННЯ ІЗМАЇЛ.

Ізмаїльський район. Географічне положення. Ізмаїльський район, утворений в 1954 р. в складі Одеської області. Розташований на півдні Одеської області в степовій зоні - в Придунайській низовині. Ізмаїльський район межує, з боку річки Дунай з Румунією, на заході і півночі - з Килійським, Болградським, Арцизьким районами, на сході - з Килійським районом Одеської області. Площа району становить 1,2 тисяч кв. км.

Ізмаїльський район як маленький острівець з усіх боків оточений озерами - Кугурлуй, Ялпуг, Китай, Лиман Саф'ян. Богатянсько-Старонекрасовські плавні є плавневим масивом в поєднанні з широким дзеркалом води (озеро Лунг) - ландшафтний заказник місцевого значення. В Ізмаїльському районі збереглася унікальна ділянка сучасних галерейних лісів, які розташовані на півдні району, вздовж річки Дунай на відрізьку між каналом Скунда і селом Матроська. Важливим є той факт, що на вказаному відрізьку лісового масиву практично повністю зберігся природний гідрологічний режим.

Основна річка - Дунай.

Ізмаїл - адміністративний центр району, місто обласного підпорядкування на півдні Одеської області, розташований в нижній течії річки Дунай, на його лівому березі, в 80 кілометрах від Чорного моря і пов'язаний з багатьма великими портами світу. Відстань до Одеси-260км.

Історія. Місто унікальної долі. Долі міст, як і долі людей, бувають різними. Одним випадає на своєму віку бути у вирі історичних подій, для інших історія тече, як рівнинна річка - повільно, без яких би то не було великих потрясінь. Ізмаїл належить до тих міст, через які пронеслося чимало вітрів історії. У IX - X століттях у межиріччі Дністра і Дунаю жили східно-слов'янські племена тиверців і уличів, які вели осіле сільське господарство. Вони підтримували тісні зв'язки з Староруської державою. У період феодалної роздробленості Київської Русі придунайські землі входили до складу Галицько-Волинського князівства, потім були завойовані татаро-монголами, а наприкінці XV століття входили до складу Молдавського князівства. У той час на місці сучасного Ізмаїла існувало слов'янське поселення Сміл. А з XVI століття землі Північного Причорномор'я були завойовані Туреччиною.

В ті часи українське козацтво не раз намагався звільнити придунайські землі від турецького панування. У 1595 році запорізькі козаки на чолі з Лободою і Наливайко взяли укріплене поселення Сміл, але не зуміли утримати його - і відступили під натиском переважаючих турецьких сил. А турки на місці Сміла побудували фортецю і назвали її Ізмаїлом.

Однак боротьба з турецьким пануванням тривала. У 26 липня 1770 російська армія під командуванням генерала Рєпніна взяла Ізмаїл, але за умовами Кючук-Кайнарджійського світу Ізмаїл знову залишився за Туреччиною.

У період російсько-турецької війни 1787 - 1791 років взяття Ізмаїла було стратегічним завданням. Турецьким гарнізоном, який налічував 35 тисяч добре навчених солдатів, командував досвідчений воєначальник Айдозлі-Махмет-паша. Спочатку російські війська почали облогу Ізмаїла, однак вона нічого не дала. Призначений у 1790 році командувачем військами А. В. Суворов зрозумів, що без штурму не обійтися. 11 грудня 1790 він відбувся і російські війська оволоділи Ізмаїлом. У їхньому складі були майбутні засновники Одеси - Дерibas, Рішельє, Деволян, вірні чорноморські козаки на чолі з отаманом Головатим... Проте в результаті Ясського мирного договору Ізмаїл знову перейшов до Туреччини. У 1806 - 1812 роках між Російською імперією і Туреччиною знову йшла війна. 14 жовтня 1809 війська під командуванням Багратіона оволоділи Ізмаїлом. В облозі міста брав участь видатний український письменник Іван Котляревський, який служив офіцером у російській армії. Після взяття фортеці почалося будівництво міста, яке очолив комендант всіх фортець Бессарабії генерал-майор С. Тучков. Він доклав багато зусиль до того, щоб заселити місто. Сюди, поряд з росіянами і українцями, переселяються греки, албанці, болгары, молдавани, які рятувалися від турецького ярма. А 19 вересня 1812 Сенат видав Указ про присвоєння Ізмаїлу імені Тучкова. Це ім'я місто носило до 1856 року, коли після поразки Росії у війні з Туреччиною за Паризьким мирним договором частина Бессарабії, а з нею і Ізмаїл, перейшла до Румунського королівства, що знаходився під протекторатом держави-переможниці. Після російсько-турецької війни 1877 - 1878 років Ізмаїл знову входить до складу Російської імперії. Значення міста зростає завдяки створенню в 1894 році Російсько-Дунайського пароплавства.

У 1918 році Ізмаїл окупований румунськими військами. А в 1940 році він стає радянським. У післявоєнні роки Ізмаїл набуває статусу обласного центру, а з 1954 року змінює його на статус міста обласного підпорядкування.

Минуле Ізмаїла представлено в багатьох експозиціях Музею Суворова та історико-краєзнавчого музею, діорамі «Штурм фортеці Ізмаїл». Багата колекція живопису, графіки та скульптури Ізмаїльської картинної галереї. Цікавий і саме місто, що розкинувся на березі Дунаю. Тут багато місць для відпочинку і цікавого дозвілля, де зустрічається сива старовина з бурхливим XXI століттям.

Цукровий берег. У кожного з великих і малих сіл Ізмаїльського району багата історія, що йде корінням у глибину віків. На цих землях люди жили ще в епоху ранньої бронзи - на рубежі II і I тисячоліть до нашої ери. Тут століттями жили східно-слов'янські племена. Цими землями володіли турки... Старі назви сіл і селищ свідчать про це.

До 1941 року село Кам'янка називалося Ташбунар, що означає на турецькому «Кам'яний колодязь». Село заснували вихідці з Болгарії, які поселилися тут в період російсько-турецької війни 1806-1812 року. Болгарські колоністи займалися вівчарством, розведенням великої рогатої худоби, а також вирощували пшеницю, кукурудзу, ячмінь, овочі. По сьогоднішній день Кам'янка - великий сільськогосподарський центр району, в якому завжди приділялася увага народної творчості, збереженню та збільшенню національних традицій. І гостям тут завжди раді. Страви національної кухні, прекрасна музика зробить відпочинок цікавим і незабутнім.

Колишня назва селища міського типу Суворове - Шікарлі-Китай, що в перекладі з тюркського означає «Цукровий берег». До заснування поселення в 1815 році тут було татарське кочовища. Багато праці коштувало болгарським поселенцям перетворення цього місця на квітучий край. І хоча зовсім не виробництво цукру визначає його економіку, він дарує гостям насолода від споглядання мальовничих берегів озера Катлабух, струнких рядів виноградників, від вина, яким пригостять вас гостинні господарі.

А скільки цікавого чекає на вас в Старій і Новій Некрасівка, Муравльовці, Утконосівці, Багатому, Кислиці ...

Тут живуть нащадки запорожців, російських старообрядців - липован, болгари, молдавани, гагаузи... Вони зберегли свою етнокультуру, мовні особливості. Унікальний край на березі Дунаю подарує вам незабутні враження.

Характеристика. На території району розташовано 19 адміністративно-територіальних одиниць до складу яких входять 22 сільських населених пунктів та 1 селище міського типу.

Національний склад населення різноманітний: українці – 29%, болгари - 26,1%, молдовани - 28%, росіяни - 16,4%, представники інших національностей - 0,5%.

Кількість населених пунктів: місто-1 (Ізмаїл), селищ міського типу - 1 (Суворове), сіл – 22: Багате, Броска, Дунайське, Каланчак, Кам'янка, Кирнички, Кислиця, Комишівка, Ларжанка, Лощинівка, Матроська, Муравлівка, Нова Некрасівка, Нова Покровка, Новокаланчак, Кам'янка, Новокам'янка, Озерне, Першотравневе, Саф'яни, Стара Некрасівка, Утконосівка.⁶⁷

Ізмаїл (у 1812–1856 роках — Тучків) — місто обласного підпорядкування в Одеській області, адміністративний центр Ізмаїльського району (до складу району не входить). Відстань до облцентру становить понад 200 км і проходить автошляхом **Е87**. Друге найбільше місто області, населення — понад 74 тисячі осіб.

Розташування. Розташований на півдні області, на лівому березі річки Дунай (простягнувся на 13 кілометрів уздовж Кілійського гирла), 80 кілометрів від берега Чорного моря. Протяжність з півночі на південь — 7,3 км., із заходу на схід — 6,2 км. У місті діє пункт контролю на кордоні з Румунією Ізмаїл—Плаур.

Ізмаїл лежить у Причорноморській низовині. Середня висота міста над рівнем моря — 28 метрів, а найменша — 12 метрів над рівнем моря (берег Дунаю). Всупереч великій кількості природних водойм навколо Ізмаїла основним джерелом водопостачання тут є артезіанські свердловини.

Місто знаходиться у східноєвропейському часовому поясі.

⁶⁷ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №27, липень 2013.

Клімат. Ізмаїл знаходиться у південній зоні помірного клімату: спекотне, посушливе літо та тепла зима. Період активної вегетації тут припадає на період з 15 квітня по 20 жовтня. Найтепліший місяць — липень з середньою температурою 22,6 °C (72,7 °F). Найхолодніший місяць — січень, з середньою температурою - 1,5 °C (29,3 °F).

Історія. Відомий з 9-10 століття у складі Київської Русі, пізніше — до Галицько-Волинського князівства. З XIV сторіччя під назвою Сміл знаходився в складі Молдовського князівства. З XVI ст. відбувались неодноразові походи козаків, загонів подільських магнатів під Ізмаїл, Очаків. Найбільш відомим став морський похід 1609 козаків Петра Сагайдачного, які здобули Ізмаїл, Кілію, Білгород

У часи російсько-турецьких воєн Ізмаїл (тоді він був відомий вже під такою назвою) був важливою турецькою фортецею на кордоні Російської та Османської імперій. Однак, перший час Росія не мала претензій на Ізмаїл, і двічі після виграних Росією воєн місто поверталось Туреччині. Зокрема, під час війни 1768–1774 рр. 5 серпня (26 липня за старим стилем) 1770 російські війська під командуванням Н. В. Рєпніна взяли фортецю Ізмаїл. Однак після закінчення війни в 1774 році згідно з умовами Кючук-Кайнарджійського мирного договору фортеця була повернена Туреччині. 1789 року Рєпнін знову намагався взяти місто, але штурм закінчився невдачею. 11 (22) грудня 1790 посилену фортецю, що вважалася до того моменту неприступною, штурмом взяв Олександр Суворов. Проте 1791 року за Ясським договором, що ознаменував закінчення чергової війни, місто знову повернули Порті. До складу Російської імперії ненадовго потрапив після перемоги тієї у війні 1806–1812 рр.

Після поразки Росії у Кримській війні місто разом з навколишніми територіями опинилося у складі Молдови (котру проголосили автономією в рамках Османської імперії).

Відповідно до Сан-Стефанського договору 1878 року регіон закріплено за Російською імперією, що було ще раз записано у підсумках Берлінського конгресу, за якими південь Бессарабії знову відійшов до Російської імперії і став частиною однойменної губернії, де Ізмаїл став повітовим містом.

У 1918–1940 роках — під румунською юрисдикцією (з 1925 до 1938 року — центр однойменного повіту (жудця)). Тоді місто не мало пасажирського залізничного сполучення (за наявності залізниці), але було частиною маршруту Галац-Вилкове внутрішніх водних шляхів Румунії (рум. Navigatia Fluviala Romana). Також працювала авіалінія (використовувалися аеростати) Бухарест-Галац-Ізмаїл-Аккерман-Кишинів і назад.

22 липня 1922 року Святий Синод Православних церков Румунії створив у Кишинівській архієпархії дві нові єпархії: Хотинську та Аккермансько-Ізмаїльську, котрі існували до 1944. Щоправда, резиденцією останньої визначили місто Четатя-Албе (сучасний Білгород-Дністровський).

Влітку 1940 року, як і передбачав додаток до підписаного Пакту Молотова — Ріббентропа, місто разом із околицями у ході Бессарабсько-буковинського походу зайняли радянські війська (201-а ПДБр). Тоді ж було створено Аккерманську (згодом — Ізмаїльська) область УРСР, адміністративним центром якої з 7 грудня 1940 став Ізмаїл. 8 липня 1941 року група радянських кораблів (частина так званого «Дунайського десанту») проривається до міста при відступі від Кілія-Веке, але менш ніж за два тижні полишає позиції. З 19 липня 1941 до 25 серпня 1944 територія Ізмаїльської області перебувала під владою Румунії в складі Губернаторства Бессарабія. Від німецько-румунських військ населений пункт було звільнено 26 серпня 1944 після вдалого завершення Кишинівсько-Ізмаїльської наступальної операції. Відтоді і до 15 лютого 1954 місто знову стає обласним центром.

Після об'єднання Ізмаїльської та Одеської областей Ізмаїл став районним центром УРСР, з 1991 — незалежної України.

Назва. Ізмаїл стоїть на місці, де у IV–V сторіччях знаходилась грецька колонія Антиофілас. Потім там виникло поселення «Сміл». За деякими даними ще у 360 році римський картограф Касторійпозначив Сміл на своїй карті. Також фіксують варіант назви «Сініл» — так у Середньовіччі називали поселення генуезькі купці. Після створення та експансії Османської імперії у XVI ст. цю територію захопили турки і на цьому місці виникла фортеця, яку назвали «Ішмаел» (Ізмаїл). Деякі дослідники вважають, що таким чином турки просто пристосували до своєї мови назву «Сміл». Після відступу турків у 1812 р. Ізмаїл отримав статус міста і назву Тучков на честь коменданта фортець Бессарабії генерал-майора Сергія Тучкова. Назву Ізмаїл місту повернули у 40-х рр. XIX сторіччя.

Адміністрація. До складу міської ради входять 50 депутатів, котрих раз на 5 років обирають мешканці міста. З 2010 року в міській раді представлені 7 політичних сил: Партія регіонів, партія «Сильна Україна», Комуністична партія України, партія «Руський блок», Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», партія «Фронт Змін», Партія промисловців і підприємців України.

Населення. У 1810-1811рр. генералом Тучковим при фортеці був заснований посад, населений переважно болгарами. До кінця 1813 тут налічувалося 6000 жителів, а 1817 року кількість населення зросла до 9000.

У 1892 році у місті мешкало 31171 осіб (17461 чоловіків і 13710 жінок).

У 1918-1940рр. через безробіття, голод, хвороби та щорічне зростання смертності населення в Ізмаїлі різко скоротилося з майже 45 тисяч жителів до 26 тисяч станом на 1938 рік. З міста емігрувало до СРСР та інших країн 13% жителів.

За переписом 1931 року у місті жило 26 123 особи, а за розрахунками 1937 року населення становило вже 26 669 жителів, природний приріст склав 546 осіб, або 2,1%.

На рубежі 1983-84 рр. в Ізмаїлі проживало 87 тис.осіб (30 національностей). 1990 року чисельність населення становила 94,1 тис.жителів.

На початку 2000-х у місті налічувалося 84,8 тис. мешканців (перепис 2001 року). Національний склад: росіяни — 43,7 %, українці — 38 %, болгари — 10 % і молдовани — 4,3 %, гагаузи – 0,9%. У 2012 році населення міста становило 73 тис. мешканців.

Економіка та промисловість. У місті розташований головний офіс Українського Дунайського пароплавства (засноване 1944 року) і морський порт. Ізмаїл — найбільший український порт на Дунаї, який складається із трьох вантажних районів та одного пасажирського.

Також у місті базується державне підприємство водних шляхів «Устьдунайводшлях», котре брало участь у таких державних проектах, як будівництво глибоководного судноплавного каналу «Дунай-Чорне море», розширенні підхідного каналу Дніпро-Бузького морського торгового порту тощо.

Ізмаїльський судноремонтний завод свою офіційну історію веде з 15 липня 1947, хоча судноремонтні майстерні міста були перейменовані лише у 1954. 2009 року підприємство було приватизоване і розділене на дві частини: ВАТ «Ізмаїльський річковий порт «ДУНАЙСУДНОСЕРВІС» та ТОВ «Судноремонтне підприємство «ДУНАЙСУДНОСЕРВІС». На сьогодні про діяльність заводу за профілем відомо небагато.

Завод ТОВ «Ізмаїльська виробничо-комерційна фірма» «Істр» виробляє оцинкований посуд, металічні вироби будівельного призначення та інші товари народного споживання з 1955.

З 1964 у місті працює целюлозно-картонний комбінат.

Ізмаїльський олійноекстракційний завод (заснований 2003 року), що використовує цехи колишнього гіганта оборонної промисловості — заводу «Еталон», спеціалізується на переробці олійних культур, а також оптовій торгівлі продуктами такої переробки.

Окрім цього, наявна харчова промисловість, зокрема, виловлювання риби та виноробство.

Міжнародна співпраця. У 1996 році був підписаний договір про співпрацю та взаємодію між містами Добрич та Ізмаїл. У 2001 році договір був продовжений.

Транспорт. Місто має свій аеропорт (з 2010 року законсервовано на невизначений термін) та є кінцевим пунктом 90-кілометрової залізничної неелектрифікованої гілки Арциз — Ізмаїл Одеської залізниці. У місті розташований залізничний вокзал та станція. Курсує пасажирський потяг сполученням Одеса-Ізмаїл з причіпним вагоном до ст. Березине.

Дістатися до Одеси та інших міст України суходелом можливо лише транзитом через Молдову. Відстань до областного центру автошляхом Е87 через автомобільний міст у Маяках становить 239 км, через комбінований міст понад гирлом Дністра у Затоці, використовуючи Р70 — 260 км.

Автодороги М15, Т 1607, Т 1631 зв'язують місто з іншими населеними пунктами півдня області.

У місті діють близько 25 маршрутів автобусів і таксі. Є приміське автобусне сполучення. З 19 лютого 2015 року вартість проїзду у маршрутних таксі міста складає 4 гривні.

Ізмаїл не має електротранспорту. За радянських часів були плани запустити тролейбусну лінію у випадку, якщо населення міста перевищить 100 тисяч осіб.

Географічне розташування між гирлами Дунаю, Дністра та Чорним морем регіону в цілому та міста зокрема сильно ускладнює транспортну комунікацію з рештою країни.

Культура. У місті є музей О. В. Суворова, розташований в центрі міста і відділ музею — Діорама «Штурм фортеці Ізмаїл», що розташований в Малій мечеті на території Фортеця. Музей був закритий на ремонт з 2004 по 2009 рік. Знову відчинений для відвідувачів у 2009 році.

Також є картинна галерея та краєзнавчий музей. Працює «Спілка художників Ізмаїла».

У будівлі Управління ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» працює музей історії пароплавства і Дунайського судноплавства.

Заклади освіти. Ізмаїльський державний гуманітарний університет, Ізмаїльський технікум економіки і права, Ізмаїльський технікум механізації та електрифікації сільського господарства, Ізмаїльський політехнічний ліцей, Ізмаїльське вище професійне училище № 9, Ізмаїльське ПТУ № 7, Ізмаїльське ПТУ № 38, 12 загальноосвітніх шкіл та одна вечірня.

З 1945 року в місті існує музична школа.

На початку червня 2015 року у місті вперше пройшов Парад вишиванок.

Парки. Загалом на території міста налічується 19 парків та скверів: «Баранівський ліс» (за містом), створений 2009 року; Гагаринський парк (між Болградським шосе, вулицею Радянської Міліції та залізничною гілкою у 1-й район порту); Міський сад (квартал між вулицями Комсомольською, Адмірала Холостякова, Бендерською та проспектом Суворова — колишній Комсомольський сквер), приблизна дата створення — 1900 або 1912 рік; Парк ім. Богдана Хмельницького (між вулицями Рєпіна, Чехова, провулком Короленка та проспектом Суворова), закладений 1956 року; Парк Пам'яті (між вулицями Шевченка, Енгельса та проспектом Леніна — колишнє Старе кладовище), закладений 2000 року; Клушинський сквер (на розі вулиці Клушина та проспекту Леніна), закладений 2015 року.

Релігія. Переважна більшість вірян міста — православні Української Православної Церкви (МП). Зокрема, УПЦ МП належить візитівка міста — Свято-Покровський кафедральний собор. Окрім нього, в Ізмаїлі до Одеської єпархії УПЦ МП входять церква Святих Костянтина і Олени, церква Святих Жон-Мироносиць,

Свято-Миколаївський та Успенський монастирі та Храм Різдва Богородиці. Останній є єдиним храмом, де освячується шлюб між православними і старообрядцями.

Також у місті діє старообрядницька Свято-Миколаївська церква, підпорядкована Одесько-Ізмаїльському благочинню Вінницько-Одеської єпархії.

Римо-католицький костюл Непорочного зачаття (Бесарабський деканат Одесько-Сімферопольської дієцезії), що знаходиться неподалік від центру міста, приймає також протестантів та вірних греко-католицького обряду

До 60-х років минулого сторіччя тут існувала Вірменська церква Сурб Геворг (Святого Георгія)

ЗМІ. Радіо та телебачення. Місто знаходиться у межах 74-ї цифрової зони (5-й мультиплекс). Нову вежу радіотелестанції на Железнякова висотою 119 метрів будували з липня 2003 до липня 2004. Приблизна зона покриття — у радіусі 35 км від вежі.

Спорт. Найбільш популярними видами спорту у місті є бойові мистецтва (зокрема, бокс) та футбол.

З 1998 року тут проводиться щорічний Відкритий міжнародний турнір з боксу пам'яті Олександра Суворова, організований Федерацією боксу Одеської області. Зазвичай гостями змагань є спортсмени з України, Румунії, Молдови, Придністров'я та Гагаузії. XVI Міжнародний турнір пам'яті видатного полководця проводився у місті з 20 по 23 серпня 2014 року.

У 1994 році створено клуб Шотокан карате-до «S-Camp». З того часу тут підготовлено 8 майстрів спорту (чорний пояс), 1 майстер спорту міжнародного класу, 29 кандидатів у майстри спорту з карате. Вихованці клубу брали участь у чемпіонатах України, Європи та світу.

Починаючи з 1969 року у місті не було футбольної команди, яка б представляла його у професійних змаганнях. Наразі в Ізмаїлі є лише один аматорський клуб, що знаходиться під патронатом міського голови.

Уродженцем міста є воротар Олександр Лавренцов, котрий станом на 2015 рік працює в тренерській команді «молодіжки» одеського Чорноморця.

У місті є стадіон.

Уродженці Ізмаїла: Адабаш Ірина Леонідівна — радянська й українська льотчиця-спортсменка, абсолютна чемпіонка світу з вищого пілотажу; Азарова Світлана Анатоліївна — український, нідерландський композитор, педагог; Говорова Олена Іванівна — українська легкоатлетка, бронзовий призер Олімпійський ігор 2000; Ждаха Амвросій Андрійович — український ілюстратор і художник - першим з українських графіків розпочав працю над комплексним оформленням «Кобзаря» Тараса Шевченка; Александрю Авереску — румунський державний і політичний діяч, маршал; Шулем-Шміл Шварцбард — єврейський анархіст, убивця Симона Петлюри; Віталій Константінов — німецький художник-ілюстратор; Іван Шишман — болгарський художник; Руслан Майнов — болгарський музикант; Царьов Вадим Юрійович — російський філософ, публіцист, автор радіопрограм і художньо-документальних телефільмів, член Спілки письменників Росії; Галина Чистякова — радянська, російська і словацька атлетка, рекордсменка світу в стрибках у довжину; Михайло Чембержі — український композитор; Химченко Георгій Максимович — український кінооператор.

Певний час жили або перебували в Ізмаїлі: Христо Ботев — болгарський поет і громадський діяч; Драганов Валерій Гаврилович — депутат російської Державної Думи, колишній футболіст «Дунайця» (Ізмаїл); Лемачко Тетяна Мефодіївна — радянська, а потім болгарська та швейцарська шахіста, одна з найсильніших шахісток світу 1970-х — 1980-х років; Пушкін Олександр Сергійович — російський поет; Женевський Валентин Іванович — відомий радянський камерний і естрадний співак (баритон), педагог, поет, композитор і продюсер; Шмідт Петро

Петрович — також відомий як «лейтенант Шмідт», з лютого до серпня 1905; Джафер Сейдамет — кримськотатарський письменник і громадський діяч.⁶⁸

Козацькі організації. 01. Ізмаїльський міський медичний курінь «Отаман Наливайко». Ізмаїльський міський медичний курінь «Отаман Наливайко» було створено в січні 2004 року з числа лікарів Ізмаїлу та Ізмаїльського району (що проживали у Ізмаїлі). Отаманом було обрано А.Гринченко. Козаки-волонтери надавали безкоштовні лікарські консультації, брали участь у патрулюванні нічних вулиць міста, шефствували над міським козацьким клубом школярів.

02. Ізмаїльський міський козацький клуб школярів. Ізмаїльський міський козацький клуб школярів було створено в жовтні 2003 року на базі Центру позашкільної освіти і виховання школярів. Школярі вивчали історію козацтва, бойові мистецтва, секрети характерництва. Заняття проходили за програмою гуртка «Джура», що розробив П.Бровко.

03. Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке. Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке була створена в грудні 2003 року. Отаманом було обрано М.Підпригору, згодом В.Ромащука. Козаки брали участь у реалізації Програми розвитку Українського козацтва на Ізмаїльщині, співпрацювали із школами у справі військово-патріотичного виховання молоді.

04. Бессарабський козацький полк УРК. Бессарабський полк Українського Реєстрового козацтва було створено в квітні 2007 року. Отаманом було обрано Д.Шевченка, заступником В.Орленка, старшиною О.Орленка, отаманом Н.Некрасівського осередку – І.Мішуліна. Організація брала участь у проведенні виставки «З історії Дунайського козачого війська» - представила козацьку шаблю, в зустрічі із школярами Ларжанської школи.

05. Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства. Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства було створено в жовтні 2000 року. Отаманом було обрано Ю.Закірова. Організація брала участь у проведенні виставки «З історії Дунайського козачого війська» - представила копії подорожніх бланків, зображень форми одягу рядового та офіцерського складів козаків, поштові листи, козацьку нагайку, лимарські кавалерійські інструменти.

06. Ізмаїльське РКТ. Ізмаїльське районне козацьке товариство було створено в жовтні 2001 року. Отаманом було обрано С.Желязкова. Організація спеціалізувалась у справі козацького самозабезпечення продуктами харчування; було створено кооператив «Козак», члени якого працювали у сільгоспвиробництві м'яса, молока, зернобобових та ін.

07. Придунайська Січ ЧКВ. Придунайську Січ Чономорського козацького війська було створено в жовтні 2004 року. Отаманом було призначено (згодом обрано) М.Деревенчу – к.е.н., викладача Ізмаїльського гуманітарного університету (в минулому відомому голови колгоспу та кооперативу). До складу Січі входили студенти однойменного університету, які співпрацювали волонтерами (вожатими) в школах, проводили із школярами заняття по програмі гуртка «Джура».

08. Ізмаїльська районна організація Українського Вільного Козацтва. Ізмаїльська районна організація УВК була створена в червні 2009 року. Висвячували до козацтва в храмі Вознесіння Господнього. Отаманом було обрано [М.Пилипенка](#). Співпрацює із владою та церквою в напрямку духовно-патріотичного виховання молоді.

09. Ізмаїльський окремий козацький полк. Створений в жовтні 2012 року. Отаман – І.Грапчев. Спеціалізація - охорона рибних запасів в акваторії Дунаю. Співпрацює із Державним агентством рибного господарства України.

⁶⁸ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №27, липень 2013.

10. Об'єднання громадян «Козацький спадок». Об'єднання створено у липні 2007 року у формі закритого клубу, члени якого вивчають спадщину козацтва на теренах Ізмаїльщини, відшуковують раритети та пропагують козацьку культуру і духовність.

Козацькі організації міста та району працюють у напрямках відродження і розвитку козацької справи на звичаях козацтва; проводять науково-пошукову та громадсько-краєзнавчу роботу; пропагують історію, культуру і традиції Українського козацтва; беруть участь у військово-патріотичному вихованню молоді, її готовності захищати Батьківщину-Україну - організовують та проводять військово-патріотичну козацьку гру «Сокіл-Джура»; співпрацюють із владою - беруть участь в охороні громадського порядку та ін.⁶⁹

БУНЧУК 14-Й. КОЗАЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДЖАКУ – 3.

Перед Богом нашим Всевишнім, перед українським народом і козацьким товариством – обіцяю, що готовий віддати всі свої сили і життя, захищаючи споконвічну свободу народу нашого рідного, дідівські вікові порядки та звичаї, незалежну і соборну Україну

Колодач 36-й. Райони Задунав'я, Бессарабія.

Український народ завжди ставився до козаків з повагою і любов'ю, сприймав їх як символ мужності, честі, людської і національної гідності. Епоха козацтва створила багатогранну, глибоку духовність, що стала гордістю і окрасою української культури.

Комишина 90. Вересень-жовтень 2014. Події в козацтвах Буджаку. 21 Святкове Коло Буджацького козацтва. III Всеукраїнська педагогічна конференція із питань козацько-лицарського виховання. Райони: Задунав'я (Румунія, Болгарія), Бессарабія (Молдова, Гагаузія).

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

У Київському міському Будинку вчителя відбулася презентація І частини збірки методичних матеріалів із методики козацько-лицарського виховання, де представлений досвід багатьох педагогів та козаків України, в тому числі й отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва. До презентації отаман В.Тимофєєв мав зустрічі із студентами Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» (вул. Львівська 23) та МАУП – Межрегіональна академія управління персоналом (вул. Фрометівська 2), на яких мова йшла про впровадження системи козацького гарту в практику виховної роботи вишів. Були презентовані видання, які є в усіх обласних бібліотеках і бібліотеках вишів України – «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (2006-2010) та «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького

⁶⁹Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

руху Буджаку» (2003-2016), що слугують на цей час довідниками із справи козацького гарту на Буджаку. На презентацію була запрошена начальник відділу збереження рідкісних видань Національної історичної бібліотеки Алла Білявська.⁷⁰

Старшина Буджацького козацтва взяла участь у Всеукраїнському Марші мира, що проходив маршрутом через Білгород-Дністровський район: Білгород-Дністровський районний лицей «Пріоритет», педагогічне училище, школи - Випаснянська №1, Випаснянська №2, Молозька, Семенівська, Старокозацька, Крутоярівська (відкриття меморіальної дошки загиблого воїну АТО Кабак Михайлу). Школярі зачитували звернення до Президента України П.Порошенка й передавали його делегації, яка повинна передати звернення від школярів всього району до Президента.⁷¹

Воїни-афганці (керівник М.Завойчинський), Буджацьке козацтво (отаман В.Тимофєєв) та студенти й школярі міста Білгород-Дністровського провели флеш-моб «Бессарабська вишиванка» разом із Україною» (учасники у вишиванках, одностроях афганців та козаків вишикувались у слові «Україна»); це знімали «Бессарабія-ТВ», 1-й канал УТ та прес-служба міськвиконкому.⁷²

Відбулося засідання Старшинської ради Буджацького козацтва із порядком денним: 1.Про проведення 8 жовтня Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва (Київ). 2.Про проведення 10 жовтня III Всеукраїнської педагогічної конференції з питань козацької педагогіки. 3.Про проведення в районі-місті Дня Українського козацтва. 4.Про проведення прийому в козачата: Бритівська та Салганська школи козацько-лицарського виховання. 5.Про проведення Музейного уроку та посвяти в козачата в Великомар'янівській школі козацько-лицарського виховання. 6.Про участь козаків у виборах до Верховної Ради України. 7.Різне.⁷³

Відбулося засідання Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії наук України із порядком денним: 1.Сучасні виклики українській освіті в зв'язку з інтеграцією до ЄС (В.Тимофєєв). 2.»Сокіл-Джура» та інші ігри патріотичного виховання школярів та молоді (В.Тимофєєв, Г.Князюк, О.Бондарчук). 3.Програма розвитку спортивно-козацького центру «Україна козацька» на Труханів-острові (М.Бондар, Г.Князюк). 4.Ідеологічна та історично-інформаційна допомога Українському війську (Т.Чухліб). 5.Проект програми Інституту козацтва ВНЗ Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» та дистанційна освіта (Є.Петренко, А.Володін). 6.Підготовка до проведення 31.10.2014 року Всеукраїнської конференції з козацької педагогіки (Ю.Руденко, Ю.Мельничук).⁷⁴

Відбулося засідання Старшинської ради Буджацького козацтва із порядком денним: 1.Про підготовку до проведення 21 Кола Буджацького козацтва. 2.Різне.⁷⁵

Старшина Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Адиров, Б.Устименко, Г.Хохлачов, Л.Чекмарьова, О.Ступак, В.Воробйов, Є.Костецький, М.Маринеску, Є.Пітюков) взяла участь у Пленумі районної ради ветеранів України, на якому розглядалося питання щодо участі ветеранських організацій у дострокових виборах нардепів.⁷⁶

На Покрову відбулася святкова Рада Старшини Буджацького козацтва. В програмі дійства – ушанування поважних козаків (М.Скляренка, Є.Пітюкова, Д.Георгієша), дискусія за «круглим столом» щодо подальшого розвитку козацького руху на Буджаку та участь у Святі села Шабо (взяли участь козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, О.Ступак, Д.Георгієш, Г.Хохлачов, В.Чорнолуцький).

⁷⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, серпень-вересень 2014.

⁷¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, вересень-жовтень 2014.

⁷² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, вересень-жовтень 2014.

⁷³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, вересень-жовтень 2014.

⁷⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, вересень-жовтень 2014.

⁷⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, вересень-жовтень 2014.

⁷⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

Цього ж дня відбулися храмові свята в селах, де місцеві храми присвячені Святій Покрові – **Переможному, Бритівці, Великій Мар'янівці, Руській Іванівці, Старій Царичанці, Старокозачому та Шабо.**⁷⁷

Відбулася посвята в козачата у Салганській Січі, яку проводили козаки Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, О.Ступак, Д.Георгієш, В.Воробйов). В посвяті взяли участь священослужитель місцевого Свято-Казанського храму о.Андрій, представники сільської ради, райвно, сільська самодіяльність.⁷⁸

КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ

В Україні з давніх-давен існують різні традиції. Мабуть, немає жодної людини, яка б не знала про славу Запорозьку Січ, про січове лицарство – козацтво, про їхні походи і подвиги. Па'мятають та шанують ці традиції педагоги та учні Салганської школи. Один із доказів цього – щорічне проведення посвяти в козаки. Вже шостий рік поспіль наш колектив працює над проектом розвитку козацько-лицарського виховання. Робота педагогічного колективу спільно з батьками спрямована на формування інтересів та шанобливого ставлення до української історії, спонукання дітей до наслідування найкращих рис козаків. А допомагає нам в цьому Буджацьке козацтво на чолі з отаманом Валерієм Тимофєєвим.

Кожного року діти з нетерпінням чекають Дня українського козацтва, адже саме в цей день учнів, які перейшли в п'ятий клас, урочисто посвячують у джури та дани. Цьогорічне свято відкрив місцевий колектив народної пісні «Червона калина», який надав особливого колориту та козацького запалу святу. Місцевий священник ієрей о.Андрій молитвою розпочав обряд посвяти. Потім отаман разом з представниками Буджацького козацтва та берегинею директором школи Ольгою Тиханською здійснили урочистий обряд посвяти. П'ятикласники пройшли через нелегкий шлях, даючи обіцянку: за волю, за віру, за честь України. А в кінці обряду посвяти учні та новоприбулі вчителі школи пройшли під шабельний вінок.

Школа тісно співпрацює з дитячим садочком «Червона квіточка» та громадськістю, тому на свято були запрошені вихованці дитячого садочку, голова Салганської сільської ради Василь Древаль та мешканці села. На завершення свята учнів, батьків та гостей пригостили традиційною козацькою стравою – кулішем з узваром.
Г.Мельникова, заступник директора з НВР.⁷⁹

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

В день свята Покрови Пречистох Богородиці в Україні відзначається День Українського козацтва. В бібліотеках міста пройшли тематичні зустрічі до цього свята.

«Перед Богом нашим Всевишнім, перед українським народом і козацьким товариством – ім'ям моїх матері і батька, святою землею нашою клянусь, що готовий віддати всі свої сили і життя, захищаючи споконвічну свободу народу нашого рідного, дідівські вікові порядки та звичаї, незалежну і соборну Україну!» - присяга українського козацтва, з якою в цей день знайомили бібліотекарі користувачів та відвідувачів бібліотечних заходів.

В центральній міській бібліотеці ім. М.Горького пройшла зустріч з отаманом Буджацького козацтва Валерієм Тимофєєвим. Бібліотекарі познайомили учасників зустрічі з історичним корінням виникнення козацтва та розповіли про достовірно відомих козацьких гетьманів: князя Дмитра Вишневецького, з яким Запорізька Січ вийшла на міжнародну арену як лідер боротьби східного слов'янства проти

⁷⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

⁷⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

⁷⁹ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №66, 23.10.2014.

Кримського ханства і султанської Туреччини; Петра Конашевич-Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Івана Сірка, Петра Дорошенка, Івана Мазепу, Пилипа Орлика та ін. Всі вони залишаються видатними державними й політичними діячами, носіями ідеї незалежної, самостійної Української Держави. Сучасний козак-педагог В.Я.Тимофєєв розповів про те, що за його ініціативою була заснована перша в Україні школа козацько-лицарського виховання за новою чистею виховання дітей та підлітків. За свої досягнення в роботі Валерій Тимофєєв отримав іменний годинник Президента України та звання «Кращий освітянин України». Також місцевий отаман розповів молоді про створення козацького війська в чорноморських степах, про історію і побут козаків, їх господарську діяльність, звичаї та духовність.

Козацтво виникло у тяжкий для українського народу період, коли його державність була втрачена, а землі захоплені іноземними державами. Осередком козаччини стало Запоріжжя, де численні острови між рукавами Дніпра давали козакам безпеку, захист і змогу укріпитися.

Український народ завжди ставився до запорожців з повагою і любов'ю, сприймав їх як символ мужності, честі, людської і національної гідності. Епоха козацтва створила багатогранну, глибоку духовність, що стала гордістю і окрасою української культури.

Багато цікавого про українське козацтво та історію виникнення цього свята відвідувачі міських бібліотек дізналися під час проведення заходів, таких як історичний калейдоскоп «Вічне дерево роду козацького» в бібліотеці ім. Лесі Українки та історична година «Козацькій славі жити у віках» в бібліотеці ім. О.Пушкіна. В бібліотеці для дітей та юнацтва ім. В.Катаєва підготовлено рекомендаційний список літератури «Давня слава козаків не зів'яла», а в бібліотеках ім. А.Гайдара та ім. М.Кропивницького – історичні книжкові виставки-подорожі «Володарі гетьманської булави» та «Шляхами козацької слави». ⁸⁰

Відбулася посвята в козачата у Бритівській Січі, яку проводили козаци Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, М.Адиров, О.Ступак, Д.Георгієш, В.Воробйов). В посвяті взяв участь священнослужитель місцевого Свято-Покровського храму о.Михайло. ⁸¹

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва. На порядку денному: 1. Підготовка до проведення 21 Кола Буджацького козацтва. 2. Посвята до Березині Комарової Ірини Миколаївни. ⁸²

Відбулися дострокові вибори нардепуків у Верховну Раду України. З фаворитів перегонів по 141 виборчому окрузі (**В.Барвіненко** – працюють в штабі В.Орлова, П.Ластовецький, Д.Корчагіна, Н.Соколюк, М.Терзі, М.Даценко, О.Гуменюк; **І.Квашнін** – працюють В.Чорнолуцький, С.Петренко, І.Баранов, Д.Корінь, О.Запша; **А.Гінах** – працюють Андрій; **О.Морозов** – працюють Л.Капустіна, В.Бондар, В.Музиченко; **О.Дубовий** – працюють В.Козубенко) переможцем виявився В.Барвіненко. ⁸³

У великій залі адмінбудівлі відбулися урочистості, присвячені Дню Українського козацтва (21 Святкове Коло Буджацького козацтва) та Всесвітньому Дню ветерана. У програмі – звіти голови ветеранської організації району Ластовецького П.І. та отамана Буджацького козацтва Тимофєєва В.Я., нагородження ветеранів та козаків Почесними відзнаками та грамотами, неформальне спілкування (козацький куліш тощо), святковий концерт. ⁸⁴

⁸⁰ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №67, 25.10.2014.

⁸¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

⁸² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

⁸³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.

⁸⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2014.



Доповідає отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв.

СЛОВО ОТАМАНА

Шановні ветерани! Панове-брати козаки, ветерани козацтва! Звитяжні воїни Білгород-Дністровського прикордонного загону! Школярі та студенти – наша підростаюча зміна!

Буджацьке козацтво, як історичне, так і сучасне, має славу історію.

Із 1709 року в Буджаку з'являються козаки-мазепинці, які заснували Стару і Нову Царичанки.

У 1740-х роках в Буджак переселяються козаки-некрасівці із Дону та Кубані. Вони заснували станиці – Тучков (сьогодні це один з районів міста Ізмаїл), Муравльовку, Стару та Нову Некрасівки, Приморське-Жебрияни, Покровку, Руську Іванівку, оселилися в Кілії та Вилковому.

У 1775 році в Буджаку з'являються козаки-запорожці, що заснували Подністрову (столиця Паланка), а згодом Задунайську Січ (столиця Сеймени, згодом Дунавець) і станиці Нова Покровка, Старокозаче, Козацьке, Петрівка, Турлаки, Папушойя-Переможне, Красна Коса, Миколаївка, Бритівка, Миколаївка-Новоросійська, Михайлівка, Струмок, Нерушай, Шевченково, оселилися в Кілії, Вилковому, Шабо.

Там, де селилися козаки, вони засновували храми, присвячені Святої Покрови Богородиці.

З числа козаків мазепинців, некрасівці, запорожців були створені козацькі війська Буджаку:

Військо Вірних козаків, столиця Слободзея. Існувало 1783-1788 роки. Переселено на Кубань.

Чорноморське козацьке військо, столиця Волонтирівка. Існувало 1788-1807 роки. Переселено на Кубань.

Усть-Дунайське козацьке військо, столиця Аккерман. Існувало 1807 рік.

Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо, столиця Аккерман. Існувало 1807-1827 роки.

Дунайське козацьке військо, столиця Аккерман. Існувало 1828-1856 роки.

Новоросійське козацьке військо, столиця Аккерман, згодом Миколаївка-Новоросійська. Існувало 1856-1869 роки. Це було останнє козацьке військо на

теренах України. Козаків, за військовою реформою 1869 року, було переведено до розряду державних селян. На Кубань наших козаків не переселяли, вони залишилися на Буджаку

й тому, коли у 1917 році зникла Російська імперія, місцеві козаки намагалися створити Буджацьку козацьку республіку за прикладом Донської та Кубанської. Республіканськими військами повинні були стати загони станиць. На жаль, румунська окупація перервала цей процес, але козаки повставали – Хотинське, Татарбунарське повстання, Ізмаїльський та Кілійський бунти. До літа 1918 року тут діяли козацькі загони батька Махна, загони Чорноморського повстанського козацького війська (отамани Заболотний, Дерев'яга, Кошовий, Солтис, Боровський, Кіршул, Карий, Коваленко, Стратіївський, Солоненко, Деркач, Бондаренко, Шевченко), загони Одеського українського військового Коша, загони Союзу української молоді.

У роки Великої Вітчизняної війни наші земляки-козаки служили в багатьох козацьких з'єднаннях; до речі, Овідіопольський район визволяли козаки генерала Плієва, а декілька спішених ескадронів (є такі свідчення) брали участь у визволенні нашого району. Є свідчення, що за часів румуно-боярської та німецько-фашистської окупації на Буджаку діяли підпільні козацькі організації.

Після війни у складі Білгород-Дністровського гарнізону існувала кавалерійська частина, якою командував М.Слепухін, згодом комендант гарнізону. В кінці 1950-х років частина була розформована, шаблі прийшлося здати на склад 180-ї дивізії. Пам'ятаю, що у 1990-х роках вони ще були на складах.

Відродження сучасного козацтва Буджаку відбулося на початку 1970-х років. Спочатку з'явилися мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні гурти, які трансформувалися в аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків в Білгород-Дністровському, Кілійському, Ізмаїльському та Болградському районах. Програми діяльності цих осередків не мали чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямках.

Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків Українського Задністрового Вільного козацтва, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із закордонними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками козаків Румунії. Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

Із 1988 року на Буджаку створюються материнські козацькі організації: Задністрове земляцтво (офіцерське), Буджацьке військо (дворянське), Білгород-Дністровська паланка Задністрового козацтва (козацько-селянська).

Із початку 1990-х років створюються та реєструються численні козацькі організації в усіх районах Буджаку. Чисельність козаків у 2000-му році досягла 1,5 тисячі реєстрових членів.

Створюються козацькі мистецькі колективи («Мрія», «Кредо», «Берегиня», «Гроно», «Веселка», духовий оркестр), починають функціонувати школи козацько-лицарського виховання (Адамівська, Долинівська, Салганська, Миколаївко-Новоросійська, Михайлівська, Баштанівська, Вигінська, Випасненські, Старокозацька, Молозька, Бритівська, Великомар'янівська), районні ради затверджують три поспіль програми розвитку Українського козацтва та військово-патріотичного виховання молоді «Патріот» (2001-2005 роки, 2006-2010 роки, 2011-2015 роки). Із 2000 року при голові райдержадміністрації створюється Координаційна рада з питань розвитку козацтва; першим її головою був Ігумнов П.М., сьогодні очолює цю раду Берегиня Петренко С.П.

У 2003 році козацькі організації нашого району та міста об'єдналися в Задністрову Січ – Асоціацію козацьких товариств Білгород-Дністровщини, а в 2010 році було створено Буджацьке козацтво – Асоціація козацьких товариств Буджаку (у складі Січей – Задністрової, Буджацької, Придунайської, Задуднайської,

Бесарабської), яка об'єднує козацькі організації 9 районів і міста обласного підпорядкування Буджаку – Ізмаїл та Білгород-Дністровський та козаків Румунії і Молдови.

На теперішній час Буджацьке козацтво зосередило свою увагу на роботі із військово-патріотичного виховання дітей та молоді: в школах козацько-лицарського виховання реалізується програма навчання-виховання на традиціях козацького лицарства, проводиться Всеукраїнська військово-спортивна гра «Джура», виконується регіональна програма «Патріот».

Робота наша znana на Україні. В центральній міській бібліотеці ім. М.Горького відбулася презентація 9 тому енциклопедії «Лицарі України» де розказується про регіональну козацьку організацію Буджацьке козацтво. Про цю подію писала районна газета «Советское Приднестровье» за 25 жовтня цього року. Ми славну козацьку діяльність, діяльність наших батьків, дідів-прадідів продовжуємо.

Шановні співгромадяни! Слава Україні!

У Національному педагогічному університеті ім. М.Драгоманова відбулася III Всеукраїнська педагогічна конференція з питань козацько-лицарського виховання. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Організація учнівського самоврядування в школах козацько-лицарського виховання Буджаку».⁸⁵

III ВСЕУКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ

**Лицарські ідеї Тараса Шевченка і козацька педагогіка в системі виховання в
учнівської та студентської молоді українського патріотизму**



Виступає отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв.

Напрямки роботи конференції: Теоретико-методологічні засади виховання в учнівської та студентської молоді українського патріотизму.

Подвижницьке життя, волелюбні й націє творчі ідеї Тараса Шевченка як найвищі духовні орієнтири в патріотичному вихованні молодих поколінь.

Історична місія Українського козацтва в розвитку демократичних засад життя, Збройних Сил України, вітчизняної системи освіти і виховання.

Українські виховні ідеали князя-патріота, козака-лицаря, січового стрільця, вояка УПА як втілення лицарських якостей рідного народу.

⁸⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №24, жовтень-листопад 2014.

Практична реалізація ідей, методики козацької педагогіки як могутнього засобу формування в учнів та студентів українського патріотизму, готовності боронити національні інтереси, цінності Української держави.

Виховання учнівської і студентської молоді на сучасних козацько-лицарських традиціях героїв Майдану, Небесної Сотні та воїнів АТО в східних областях України.

Спільна робота органів державної влади, педагогів-науковців і практиків, представників силових структур, громадських організацій з проблем виховання в учнівської та студентської молоді українського патріотизму, підготовки її до захисту незалежної України.

РАЙОН ЗАДУНАВ'Я (РУМУНІЯ-БЪЛГАРІЯ)

01. Задунайська Січ Українського козацтва. Задунайська Січ Задністрового козацтва (в минулому філія Українського Національного Козацького товариства) була відновлена в травні 2013 року. Отаманом було обрано **Д.Гнатенка** (до цього були керівниками Д.Гулай, Ф.Жеребко, Колесниченко, Ф.Полтавців). Як філія УНКТ розкололася на ряд груп й перестала існувати. Культурно-освітня діяльність філії виявлялася в організації та участі у товариських вечірках, концертах, святкових академіях, літературних вечорах, заходах, присвячених дню народження та роковинам смерті Т. Шевченка, світським (болгарським й українським) і церковним святкам (Різдво, Пасха, Трійця, Покрова тощо). Співав український чоловічий хор (близько 40 осіб) під орудою І. Орлова. Сьогодні це вокальний колектив «Задунайська Січ» (Тульча). В долині річки Ахелой розташовувалась Бургаська Січ. Організація підтримує зв'язки із українськими козаками.

02. Некрасівська козацька громада липован-старовірів. Некрасівську козацьку громаду липован-старовірів Задністрового козацтва (с.Казашко-Варна, с.Татаричя-Сілістра, союз козаків міста Олена-Велико-Тирново, СКО «Свято-Пантелеймонівська Софійська козака станиця - Софія») було створено в травні 2013 року. Отаманом було обрано І.Авутова. Організація підтримує зв'язки із російськими козаками.

03. Болгаро-український козацький союз. Болгаро-український козацький союз було засновано в жовтні 2011 року після довгих перемовин із десятками українських козацьких організацій та ретельної перевірки – за основу було обрано Українське Реєстрове козацтво. Отаманом обраний Х.Георгієв Бояджієв. Перша церемонія посвяти в козаки Болгарії пройшла в м. Бургас у храмі Св. Миколая На даний час БУКС охоплює всю територію Болгарії. Створено й Молодіжну організацію. Після дипломатичної роботи та відряджень у Європейських державах БУКС має своїх представників.

04. Асоціація болгаро-українського козацтва. Асоціація болгаро-українського козацтва заснована в листопаді 2014 року. Отаманом було обрано В.Найдьонова, старшиною В.Галабова, К.Цветанова. Перша посвята в козаки пройшла в Благоевграді. Організація підтримує ідеологічні, духовні та моральні принципи українських козаків й зосереджує зусилля на відродженні і підйомі болгарського національного духу і величі болгарського народу. Створені спортивна база, козацький табір, проводяться фестивалі.

05. Молодіжна фундація «Мати Україно» (Софія) та кінна база «Аспарух» заснована в жовтні 2013 року. Керівники Ю.та Я.Батурови, К.Паньковський, А.Якімова. Мета організації – відтворення прогресивних українських козацьких та болгарських хайдукських традицій, патріотичне виховання молоді.⁸⁶

⁸⁶ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

РАЙОН БЕССАРАБІЯ (МОЛДОВА-ГАГАУЗІЯ)

01. Придністровський курінь Задністрового козацтва. Придністровський курінь Задністрового козацтва було створено в квітні 2011 року. Отаманом було обрано І.Ніколаєва. Організація підтримує зв'язки із Придністровськими козаками.

02. Окремий Гагаузький курінь «Комур Ат» Задністрового козацтва. Гагаузький курінь Задністрового козацтва було створено в листопаді 2010 року. Отаманом було обрано С.Крістіогло. Курінь підтримував стосунки із козаками Гагаузії. Було проведено традиційні гагаузькі свята Касим (виступ фольклорного ансамблю «Седеф» з Бешалми), Курбан та ін., міжнародна педагогічна конференція з питань козацької педагогіки (Комрат-Білгород-Дністровський, Гагаузія-Білгород-Дністровщина); круглий стіл з питань співпраці педагогів України, Туреччини, Гагаузії у справі патріотичного виховання гагаузької молоді та ін.

03. Об'єднання «Козацтво Гагаузії». Об'єднання «Козацтво Гагаузії» було створено в березні 2013 року. », яке очолив депутат Народних Зборів Гагаузії Іван Мардарь, який отримав від Союзу козаків Росії звання генерал. Ще декілька активістів нового руху стали козацькими полковниками (Василь Нейковчен – прес-секретар руху «Нова Гагаузія»). Полковник Телеш став відповідальним за організацію народного козацького руху в Гагаузії. Прес-служба «Козацтва Гагаузії» заявила, що необхідно «Батьківщину захищати». Об'єднання підтримує зв'язки із російськими козаками.⁸⁷

Комишина 91. Листопад-грудень 2014. Події в козацтвах Буджаку. 22 та 23 Кола Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Козаки Буджаку-3. Буджацьке козацтво.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ



Козаки Буджацького козацтва із джурами та данами Великомар'янівської Січі.

Відбулася посвята в козачата у Великомар'янівській Січі (Великомар'янівський НВК «Соняшник»), яку проводили козаки Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, О.Ступак, Б.Устименко, М.Адиров). В програмі цього дня – семінар вчителів історії на тему «Музейний урок в системі громадянського виховання учнів» на якому відбулися – зустріч учасників семінару,

⁸⁷ Газета «Козацький вісник» (Білгород-Дністровський). 1998-2016. Матеріали до історії Буджацького козацтва. №36, вересень 2015.

кава-брейк, екскурсія до шкільного музею, музейний урок «Історія козацтва Придунав'я – Буджаку – Задністров'я» для учнів 7-9 класу учительки історії Чурак Наталії Іванівни (вона атестується на вищу категорію), театральне дійство «Запорожець за Дунаєм», обмін досвідом, підведення підсумків семінару та «круглий стіл» - неформальне спілкування із козаками.⁸⁸

МИ - КОЗАЦЬКОГО РОДУ!

У Великомар'яновской школі пройшло урочисте посвячення в козаки.

Римський Папа Бенедикт XVI, ідучи у відставку, сказав: «Людство котиться в безодню. Люди втрачають різницю між добром і злом! Головною цінністю в житті стали гроші і прибуток»... Часи змінюються і люди теж. На жаль, не в кращий бік. У минулому скликанні український Парламент «порадував» повідомленням, що незабаром буде прийнятий закон про одностатеві шлюби, який вже діє в шістнадцяти європейських країнах, де торжествує демократія. Адже, якщо вірити Біблії, саме ця «демократія» привела жителів двох палестинських міст Гомори і Содому до загибелі від Божої кари. Так чи потрібен нам такий закон? І чому вже протягом двадцяти років в тій же Верховній Раді лежить під сукном закон про козацтво? Адже козацтво - це єдиний живий корінь нації.

- Україну чекає доля розваленої Югославії, якщо ваш народ відвернеться від вікових цінностей, які рятували його протягом чотирьох століть, що принесли жакливі випробування на вашу благословенну землю. Збережіть добрі традиції, закони і крокуйте в цьому світі своїм перевіреним шляхом, не піддаючись спокусам і обману, - сказав мені політолог серб з Белграда, з яким я познайомився минулого літа в поїзді. І його слова мені запали глибоко в душу.

«Історія - це дорога, що виходить з глибин віків до нас» - ці пророчі слова великого Ломоносова я прочитав на стенді «Історія Буджацького козацтва» в Великомар'янівській школі, куди мене запросив разом з козацькими старшинами директор школи Микола Чороба на семінар, присвячений історії Буджацького козацтва. Мені вже не раз доводилося бувати в школах Салган, Долинівки, Адамівки, Старокозачого, Козацького, Петрівки, де школярі разом з викладачами брали участь у зборах, концертах, ритуалах посвяти в козацтво. Але те, що я побачив тут, вразило мене до глибини душі. Я як би перенісся на кілька століть у минуле, на острів Хортицю, до столиці українського козацтва, з його людьми, звичаями та поведінкою в суспільстві. Дружелюбність, теплота взаємовідносин, увага, дбайливість до оточуючих, любов до України, своєї історії і до свого народу. Це все я відчував і бачив, коли нас запросили в дитячий сад, потім в музей історії козацтва, обвішаний стендами, що висвітлюють всю історію від часів Київської Русі до наших днів. Ми слухали розповіді викладачів, відповідали на запитання учасників. Отаман Буджакського козацтва Валерій Тимофєєв, у минулому директор Адамовський школи та ініціатор відродження козацтва в нашому краї і в школах, сердечно подякував директорів, вчителів та учнів за їх вірність козацтву та вагомий внесок у справу його відродження.

З цікавістю слухали школярі розповідь козацького генерала Миколи Адирова, випускника цієї школи. Потім почалася посвята учнів 6-9 класів. У залі вишикувалися хлопчики і дівчатка в шароварах і вишиванках, вони по черзі читали вірші, підходили до столу, де полковники Марінеску і Ступак проводили їх до розгорнутому прапору. Джури і дані читали клятву, отримували від обозного шматочок хліба, залишали відбиток пальця на паперовому списку, а потім урочисто проходили під блискучими схрещеними шаблями. На початку посвяти в козацтво молитву читав отаман Тимофєєв. В ході ритуалу Наталія Чурак, берегиня Лідія Лапура, завуч Тетяна

⁸⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №24, жовтень-листопад 2014.

Чороба наставляли своїх учнів вивчати історію козацтва, любити Україну і свою мову, захищати свободу і звичаї, бути патріотами, не зраджувати, не брехати, не здійснювати злочинів, яких сьогодні розвелось стільки, що просто жах бере.

Коли процедура посвяти закінчилася, козачата заспівали пісню «Козацькому роду нема переводу», танцювали козацький гопак, здивували і порадували нас виставою «Запорожець за Дунаєм». Тут ростять і виховують гідних громадян України, які будуть будувати, берегти і захищати нашу країну.

- Козацька кров пульсує і гуде! - Сказав мені обозний, козацький полковник Олексій Ступак, коли ми сідали в машину.

- Та ми ж козацького роду! - Відповів я йому. І я впевнений, що наше життя і наше майбутнє склалися б зовсім по-іншому, якби про це пам'ятав кожен з нас!

Б.Устіменко. Заслужений журналіст України.⁸⁹

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: Про план роботи Буджацького козацтва на 2015 рік.⁹⁰

Відбулося 22 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування із порядком денним: Про план роботи Буджацького козацтва на 2015 рік.⁹¹

22 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Рішення: 1. Спрямувати зусилля організацій Буджацького козацтва на посилення волонтерської роботи з допомоги підрозділам Збройних Сил України, що воюють в зоні АТО. 2. Затвердити план роботи Буджацького козацтва - Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2015 рік. 3. Інформацію Тимофєєва В.Я., отамана Буджацького козацтва, секретаря Ради керівників громадських організацій козацького спрямування про хід виконання рішень Кіл Буджацького козацтва-Ради керівників громадських організацій козацького спрямування взяти до відома. 4. Доручити штабу Буджацького козацтва довести до відома козаків Буджацького козацтва прийняте рішення.

Відбулося 23 Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування із порядком денним: Про перспективний план роботи Буджацького козацтва.⁹²

23 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – РАДА КЕРІВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЗАЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Рішення: 1. Спрямувати зусилля організацій Буджацького козацтва на посилення волонтерської роботи з допомоги підрозділам Збройних Сил України, що воюють в зоні АТО. 2. Затвердити перспективний план роботи Буджацького козацтва - Ради керівників громадських організацій козацького спрямування. 3. Інформацію Тимофєєва В.Я., отамана Буджацького козацтва, секретаря Ради керівників громадських організацій козацького спрямування про хід виконання рішень Кіл Буджацького козацтва-Ради керівників громадських організацій козацького спрямування взяти до відома. 4. Доручити штабу Буджацького козацтва довести до відома козаків Буджацького козацтва прийняте рішення.

⁸⁹ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №73, 15.11.2014.

⁹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №24, жовтень-листопад 2014.

⁹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №24, жовтень-листопад 2014.

⁹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №24, жовтень-листопад 2014.

Делегація організаторів волонтерського руху Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, Г.Хохлачов, Д.Корчагіна, Л.Гусько) взяли участь у форумі волонтерів району (школярів, організаторів, волонтерів-пенсіонерів), присвяченому Міжнародному Дню волонтерів. Керівники організацій-учасників форуму презентували роботу своїх організацій. Було прийнято Звернення до волонтерів району.⁹³

На День Збройних Сил України відбулася посвята в Березині керівників творчої громадської організації ЭРА (Эстетическое Развитие Аккерманцев) «Днестр» - Павленко Антоніни Миколаївни та Ростікової Світлани Селівестрівни. В посвяті взяли участь козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, М.Маринеску, березині Т.Римська та І.Комарова.⁹⁴

В Одеському літературному музеї (Ланжеронівська 2) відбулася урочиста церемонія нагородження переможців конкурсу «Кращий волонтер року у сфері допомоги учасникам антитерористичної операції». Це наш член Ради Старшини Буджацького козацтва – Пітюков Євген Петрович.⁹⁵

Відбулися заключні засідання Громадських рад при Білгород-Дністровському міськвиконкомі (секретар – отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв) та Білгород-Дністровській райдержадміністрації. Були розглянуті питання виконання плану роботи за 2013-2014 роки, створення Ініціативних груп з формування складу Громадських ради 3-ї каденції, пропозицій до плану роботи на 2015 рік.⁹⁶

Козаки Буджацького козацтва взяли участь у благодійному марафоні «Із святом св. Миколая», який пройшов в Будинку офіцерів для дітей Білгород-Дністровського районного притулку. В перебігу дійства – концерт, посвята до Поважних козаків Устименка Б.І., до Березинь – солісток ансамблю «Днестр» - Павленко Юлії та Нартової Вікторії, вручення подарунків.⁹⁷

КОЗАКИ БУДЖАКУ-3. БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО.

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права...



Керівництво Буджацького козацтва.

⁹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

⁹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

⁹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

⁹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

⁹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

В жовтні 2010 року було створено Буджацьке козацтво – Асоціацію козацьких товариств Буджаку (райони – Арцизьський, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратський, Татарбунарський, Тарутинський, міста обласного підпорядкування – Білгород-Дністровський, Ізмаїл) та Задунав'я і Бесарабія. Отаманом-координатором обрано В.Тимофєєва. Склад Старшинської Ради: В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, В.Чорнолуцький, Г.Хохлачов, М.Скибенко, М.Адиоров, П.Ігумнов, В.Воробйов, О.Ступак.

Організації Буджацького козацтва:

1. Арцизьський район – *Арцизьке козацьке товариство* (отаман І.Павлов).



Адміністративний курінь.

2. Білгород-Дністровський район – *Задністрова Січ* (отаман В.Тимофєєв, старшина В.Кішка, Д.Георгієш, А.Трегубенко, В.Савчук, Є.Костецький, В.Єремєєв, В.Тимофєєв-молодший, С.Ушанов, С.Ушанова, І.Лелеченко, О.Черв'як, Г.Клоченко), *Білгород-Дністровське паланкове козацьке товариство* (почесний отаман Л.Городецький, старшина П.Білоусенко, Ю.Денисів, Є.Хоменко, І.Хоменко, В.Якименко, Л.Гречко, В.Гуцул), *Адамівський осередок козацтва* (отаман В.Рибальченко, старшина А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, Р.Куліков, Ф.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Ф.Макаренко, Д.Лазуренко, С.Макаренко, С.Редько, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко, О.Чеботюк, О.Козаченко-1, О.Козаченко-2, І.Одорожа, О.Харченко), *Монашієвська сотня* (отаман В.Ткаченко, козацька старшина В.Парпалак), *Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ* (отамани В.Білоус, О.Яровий, козацька старшина І.Половенко), *Шабівський* (отамани М.Скибенко, Г.Хохлачов), *Гагаузьський* (отаман С.Крістіогло, старшина Д.Чолак), *Затоцький* (отаман Б.Шевчук), *Каролінобугагський* (отаман М.Завойчинський), *Придністровський* (отаман І.Николаєв), *Випаснянський* (отаман В.Молчанов), *Переможненський* (отаман В.Шефер, старшина Г.Римський), *Депутатський* (отаман С.Б.Кравченко, старшина Г.Трегубенко, С.В.Кравченко, О.Шевчук) та *Адміністративний* (отаман В.Каланжов, старшина А.Токаренко, С.Майстро, Б.Деренжі, С.Батін, М.Салій, А.Царук, С.Короленко, О.Полещук, Б.Бойко) курені козацтва, *районна громада Березинь* (керівник В.Орлова, старшина Г.Золотар, Т.Римська, С.Макаренко, Т.Браткевич, Н.Фоменко, Л.Гусько, Д.Корчагіна, С.Ганницька, Л.Попова); *Свято-Казанська-Адамівська* козацька духовна громада (о.Микола); *Адамівська Січ* (директор В.Вронська, завуч П.Лавриненко, педагог-організатор В.Гриценко), *Бритівська Січ* (отаман-наставник В.Ковпак, педагог-організатор К.Волкова), *Випаснянська №1 Січ* (педагог К.Коротченко), *Вигінська Січ* (директор О.Вдовиченко), *Долинівська Січ* (директор Т.Тома, завуч

М.Долгошеєнко, педагог Т.Молчанова), **Молозька Січ** (педагог О.Гетманченко), **Старокозацька Січ** (отаман-наставник Ю.Щербина), **Турлацька Січ** (директор Т.Тодорова, педагог В.Чумаченко, педагог-організатор Л.Коваленко), **Випаснянська №2 Січ** (керівник А.Кривенко), **Салганська Січ** (директор О.Тиханська, завуч Г.Мельникова, педагог-організатор О.Дякова, педагоги І.Мельникова, В.Шевченко, О.Рябченко, О.Хоменко), **Великомар'янська Січ** (директор М.Чороба, завуч Т.Чороба, вчитель Н.Чурак); **КЮМІР «Шквал»** (керівник В.Тимофєєв); **клуб «Козачка»** (керівник Л.Васелінга); **народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаچه (керівник В.Вареник), козацькі художні колективи **«Отаман та Березиня»** (керівник В.Тимофєєв), **«Кредо»** (керівник Л.Царевська), шкільні **МАНівські** осередки (керівники А.Рубанович - Сергіївська школа, А.Галинська - Білгород-Дністровська №4 школа, Ю.Федьків - Білгород-Дністровський районний лицей «Пріоритет», **В.Корінь** - Білгород-Дністровська №11 школа).



Калиновий гай. Посвята в Козаки та Березині.

3. Місто Білгород-Дністровський - Буджацьке Січове козацьке військо (отаман М.Склярєнко, старшина В.Гавриленко, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Мельниченко, А.Чередниченко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (отаман С.Горлачов, старшина В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), **1-й Окружний полк ім. П.Орлика** (отаман В.Воробйов, старшина В.Єремєєв, І.Мамонтов), **Окремий курінь ім. С.Білого** (отаман П.Городниченко, старшина Ю.Сокорєв, О.Сокорєв, М.Ясинський, О.Садовський), **курінь Війська Запорозького** (отаман М.Возний, козацька старшина В.Жуковський, В.Лєсін), **жіноча громада** (керівник Л.Горлачова), **Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська** громада (о.Микола) та **Свято-Покровська-Білгород-Дністровська** козацькі духовні громади (о.Микола), **військово-спортивний клуб «Патріот»** (керівник В.Гавриленко), **Білгород-Дністровське училище** Південноукраїнського державного педагогічного університету (викладачі В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань), **духовий оркестр** (керівник С.Радченко), **хор української народної пісні «Мрія»** (керівник І.Зорило), **ансамбль української народної музики «Веселка»** (керівники М. та В. Нікіруй), **ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі»** (керівник Б.Нікіруй).

4. Болградський район - Болградське районне козацьке товариство (отаман В.Копитін).

5. Ізмаїльський район - Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства (отаман Ю.Закіров), **Ізмаїльське районне**

козацьке товариство (отаман С.Желязков), **Придунайська Січ** (отаман М.Деревенча), **Бессарабський полк УРК** (отаман В.Поправко).



Козацький колектив «Отаман та Березині».

6. Місто Ізмаїл - **Ізмаїльська паланка МГО козацтво Запорозьке** (отамани М.Підпригора, В.Ромащук), **Ізмаїльський міський курінь «Наливайко»** (отаман А.Гриченко), **Ізмаїльський міський козацький клуб школярів**.

7. Кілійський район - **Кілійський районний осередок Соборного козацтва України** (отаман А.Палій), **Кілійське РКТ УРК** (отаман М.Сокольников), **Кілійське районне козацьке товариство** (отаман О.Бойченко).

8. Ренійський район – **Ренійське козацьке товариство** (отаман В.Рені).

9. Саратовський район - **Саратське районне козацьке товариство** (отаман С.Іванов), **Михайлівський окремий козацький полк** (отаман І.Іванов), **Миколаївсько-Новоросійська Січ** (директор В.Безотосна), **Михайлівська Січ** (директори М.Грибкова, В.Спориш).



Розширене засідання Координаційної ради.

10. Татарбунарський район - **Татарбунарське районне козацьке товариство** (отаманша О.Гусаренко, отаман В.Швець), **Татарбунарська районна організація УВК** (отаман В.Гербей), **Баштанівська Січ** (директор О.Рибак), **Білоліська Січ** (директор В.Носуленко).

11. Тарутинський район – **Тарутинське козацьке товариство** (отаман К.Тарута).

12. Задунав'я та Бессарабія. **Задунайська Січ Українського козацтва** (отаман Д.Гнатенко), **Некрасівська козацька громада липован-старовірів** (отаман І.Авутов), **Болгарські козацькі організації** (отамани Х.Георгієв-Бояджієв, В.Найдьонов). **Придністровський курінь Задністрового козацтва** (отаман І.Ніколаєв), **Гагаузький курінь Задністрового козацтва** (отаман С.Крістіогло), **Гагаузьке козацтво** (отаман І.Мардарь).

Етап «Сучасний». 2011-т.ч. Затверджуються регіональні програми **Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки, Патріотичного виховання дітей та**

молоді «Патріот» на 2013-2015 роки; оновлюється **регіональна Рада** керівників громадських організацій козацького спрямування (голова С.Петренко); створюється **Характерницький** (отаман **В.Коренев**) курінь козацтва; друкується дев'ятитомник **«Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністрів'я»** (В.Тимофєєв), п'ятитомник **«Архіви козаччини Буджаку»**, семитомник **«Архіви козаччини Одещини»**, дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку **«Лицарі України»** (С.Ушанова, В.Тимофєєв); створюються Всеукраїнський сайт **«Козацька бібліотека»**, регіональні сайти, що висвітлюють діяльність організацій Буджацького козацтва в XXI столітті – <http://budzakkozak.webstolica.ru/> <http://samlib.ru/t/twja/> <http://www.proza.ru/avtor/timeich/> http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/ (модератор В.Тимофєєв); продовжується видання козацького часопису **«Річ про Буджацьку Січ»** (редактор В.Тимофєєв) та ін.



Буджацькі козаки на Покрову.

Панове товариши-брати козаки! Наша мета - відродження народних традицій державотворення та побудова єдиного патріотично орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах козацької ідеї-звичаю, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Нам, козакам, випала щаслива місія сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави, яке спирається на силу і дух козацького народу, козацької нації та додержується старовинного козацького гасла: **«Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!»**

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не усі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Боротьба в серпні-жовтні 2010 року за крісло адамівського мера змусила мене замислитись: що я зробив у житті для Батьківщини, для людей – далеких і оточуючих-близьких, для себе (треба було писати передвиборчу програму)...

Готуючись до зустрічі із виборцями, для себе зробив висновки: складні реалії сьогодення вимагають від керівника (громади, підрозділу та ін.) оперативного та ефективного реагування, виважених, скоординованих дій, спрямованих на реалізацію основного принципу дій влади – робити все для того, щоб люди жили краще й тому - **керівник повинен (не стіснятись-боятись-жахатись публічності!) ефективно співпрацювати із депутатським корпусом рад всіх рівнів (села, району, області), керівництвом сільгоспідприємств, районної ради, районної державної адміністрації, виконкомом та громадськістю для підвищення якості життя населення громад (керівника повинно знати!).** Ця співпраця передбачає виконання-дію-вплив таких принципів (для сільського району, яким є Білгород-Дністровський):

- пріоритетна допомога розвитку сільгоспідприємств всіх форм власності задля підйому агропромислового виробництва (але аграрні країни ніколи не були успішними-багатими!);

- щоденна увага до людини, що є найвищою соціальною цінністю, пріоритетність її конституційних прав, свобод і законних інтересів;

- увага - місцевому самоврядуванню; відкритість та прозорість рішень; створення громадських рад по селах, наділення їх повноваженнями;

- першочергова увага навчанню і вихованню громадянина в школі та дошкільному закладі; забезпечення навчально-виховного процесу всіма необхідними ресурсами;

- увага розвитку культури на селі, укріплення матеріальної бази закладів культури, підвищення кваліфікації кадрів;

- увага ветеранам – вирішення питання їх соціальної захищеності;

- увага молоді – забезпечення їх робочим місцем, вирішення питання побуту, культурного дозвілля, здорового способу життя;

- увага – здоров'ю людей, розвитку матеріальної бази наших місцевих лікувальних закладів.

Життя вчить – лише ініціативна-компетентна людина, яка зважає на мораль, має широту поглядів, глибокі знання, досвід організаційної роботи, одностудців та друзів, може впоратися (разом із громадою) з проблемами сьогодення, яки звалилися на село. Маючи досвід і знання, друзів і одностудців, бажаю послужити громаді.

Мабуть, на моє щастя, Адамівська громада не обрала мене сільським головою (два рази в одну й ту ж саму річку!), дозволивши й надалі всього себе віддавати козацтву (так сказав мій заступник в козацтві – Лукашевський В.В.). Тому час почати міркувати про долю сучасного козацтва й Буджацьких козаків в ньому...

БУНЧУК 15-Й. КОЗАКИ. РОЗДУМИ ОТАМАНА (ПОЧАТОК).

РАДОНИЦЯ (ПРОДОВЖЕННЯ) – ПРАВИЛА, АБО МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ; АБО ЩО Я ЗРОБИВ У ЖИТТІ ДЛЯ БАТЬКІВЩИНИ!

Життя – Україні! Честь – козацтву-лицарству!

...Початок 90-х років ХХ століття - я працюю головою Адамівської сільської ради; Адамівську школу передав новому директору школи – Тимофєєвій С.С....

Україна готується до виборів депутатів всіх рівнів та Президента України. Кандидати в депутати Одеської обласної та Верховної Рад «мотаються» по району – беруть участь у передвиборчому марафоні – проводять зустрічі з виборцями, головами сільських рад (за Законом про вибори сільські голови формують територіальні виборчі комісії). Якось в ті часи заїхав до Адамівської сільської ради Петро Чернишук (тоді голова Білгород-Дністровського осередку РУХу та кандидат у депутати Верховної Ради). Ми розмовляли з ним про особливості тогорічних передвиборчих баталій і якось непомітно перейшли до питання про мою національну приналежність та про некрасівське козацтво й роботу **Адамівського Осередку Козацтва**. Я – липованін-старообрядець (липовани – нащадки донських козаків-некрасівців, які оселилися на Дунаї після розгрому царськими військами повстання Кіндрата Булавина). Петро дав мені адресу канцелярії паланкового козацького товариства і вже через кілька днів я розмовляв про справи козацькі з Леонідом Городецьким (паланковим отаманом)...

...На той час в місті та районі розпочинали громадську роботу такі козацькі організації:

1. Адамівський Осередок Козацтва. Автономний козацький гурт нащадків старовинних козацьких родів (запорожців, мазепинців, некрасівців) в Білгород-Дністровському районі Одеської області. Існував як неформальний у 1990-1993 роках; зареєстрований виконкомом Адамівської сільської ради (довідка №152 від 27.12.1993), легалізований виконкомом Адамівської сільської ради (довідка №9 від 28.02.2000) на підставі рішення Адамівської сільської ради №68.XII.XXIII від 08.02.2000. Отаманами були – Тимофєєв Валерій Якович (1991-1997; у 1998 обраний писарем Білгород-Дністровської паланки; у 2003 обраний отаманом Задністрової Січі; переїхав жити до Білгорода-Дністровського), Маринеску Микола Костянтинівич (1998-2004; у 2004 обраний головою Ради Старійшин Задністрової Січі; переїхав жити до Білгорода-Дністровського), Козубенко В'ячеслав Олександрович (2004-2006; у 2006 обраний депутатом районної ради та членом Ради Старшини Задністрової Січі; переїхав жити до Білгорода-Дністровського), Кульчицький Анатолій Олексійович (2006-2012). На теперішній час наказним отаманом призначено Рибальченка Віктора Петровича (із 2012 року). У складі АОК (1998) налічувалося 78 козаків.

1. Адамівський стан. Тимофєєв Валерій Якович – отаман АОК, Маринеску Микола Костянтинівич – заступник отамана АОК, Козаченко Олександр Іванович – отаман добровільної козацької дружини, Рибальченко Віктор Петрович – отаман стану, Білоус Василь Іванович – заступник отамана стану, Лавриненко Юрій Іванович, Подолько Сергій Миколайович, Куликов Руслан Костянтинівич, Буравицький Іван Антонович, Поздняков Іван Володимирович, Шмаглюченко Леонід Никифорович, Галицький Сергій Павлович, Завадський Дмитро Олександрович, Янишен Олександр Васильович, Шелестян Іван Омелянович, Козаченко Іван Іванович 1-й, Гречко Леонід Васильович, Ніколайчук Юрій Олексійович, Кульчицький Анатолій Олексійович, Крамаренко Олександр Михайлович, Моркот Сергій Петрович, Антонюк Андрій Леонідович, Тимофєєв Валерій Валерійович, Басюк Віктор Григорович, Даниленко Іван Федорович, Бер Олександр Іванович, Епляр Олександр

Петрович, Епляр Андрій Петрович, Кондратюк Микола Анатолійович, Козубенко Іван Іванович, Даниленко Іван Степанович, Сороковкін Василь Матвійович, Гречко Анатолій Іванович.

2. Авидівський стан. Чеботюк Олександр Миколайович – отаман стану, Гончаров Віктор Якович – заступник отамана стану, Козаченко Олександр Антонович, Харченко Олександр Іванович, Царенко Ілля Хомич, Гамар Іван Васильович, Бойко В'ячеслав Семенович, Черемуха Олександр Васильович, Кіскул Анатолій Миколайович, Смоленко Микола Миколайович.

3. Благодатненський стан. Редько Анатолій Сидорович – отаман стану, Гуцан Валерій Тимофійович – заступник отамана стану, Козубенко Феодосій Іванович, Козубенко В'ячеслав Олександрович, Деревенча В'ячеслав Ілліч, Одорожа Ігор Федорович, Лазуренко Дмитро Степанович, Макаренко Федір Васильович, Макаренко Сергій Федорович, Редько Сергій Анатолійович, Ткаченко Сергій Петрович, Нестерук Микола Іванович, Орзенко Олександр Олександрович, Паладій Руслан Миколайович, Гоголюв Руслан Іванович, Одорожа Олексій Федорович, Скибенко Федір Сергійович, Ткаченко Анатолій Сергійович, Якубський Олександр Миколайович, Завацький Михайло Олександрович, Скригулець Василь Петрович.

4. Софіївський стан. Відман Іван Михайлович – отаман стану, Сердюк Сергій Вікторович – заступник отамана стану, Фаюк Олексій Андрійович, Головін Валентин Михайлович, Бочинський Володимир Якович, Євдошенко Михайло Якович, Врублевський Леонід Петрович, Волох Василь Анатолійович, Лишик Сергій Іванович, Санду Андрій Васильович, Тома Іван Федорович, Сирбу Іван Олександрович, Сирбу Аурел Олександрович, Сирбу Андрій Олександрович.

Із 1994 року на базі АОК працювала Адамівська добровільна козацька дружина у складі: Тимофєєв В.Я. – голова сільської ради, шеф дружини, Козаченко О.І. – отаман дружини, Маринеску М.К. – заступник отамана дружини, Рибальченко В.П. – отаман Адамівського стану, Білоус В.І., Лавриненко Ю.І., Подолько С.М., Куликов Р.К., Чеботюк О.М. – отаман Авидівського стану, Гончаров В.Я., Козаченко О.А., Харченко О.І., Редько А.І. – отаман Благодатненського стану, Козубенко Ф.І., Козубенко В.О., Деревенча В.І., Одорожа І.Ф., Лазаренко Д.С., Макаренко Ф.В., Макаренко С.Ф., Редько С.А.

Козаки Адамівського Осередку Козацтва проводили активну громадську роботу: працювали в депутатських та громадських комісіях, комісіях з розпаювання землі та майна колгоспу, ветеранській організації, художній самодіяльності; користувалися в громаді авторитетом. Кожний четвертий чоловік, що мешкав в Адамівській громаді, був козаком. На Козацькій Раді АОК були прийняті Програми: Діяльності АОК із заходами (1995) та Виходу Адамівської громади з морально-духовної кризи (1996), які визначали напрямки та об'єм роботи на багато років наперед. Працювала програма перетворення Адамівської громади в козацьку громаду (із 1996).

Було надруковано посібники для козаків-отаманів – «Козацтво», вип. 1-й (1995), 2-й (1998), 3-й (2000), «Козацький вісник. Збірка» (1998). У 2004 році вийшла друком книга «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання».

У 2008 році були надруковані спомини першого отамана Адамівського Осередку Козацтва Тимофєєва В.Я. «Адамівський курінь».

В 1998 році до Адамівського куреню були приєднані стани - Карналіївський, Маразліївський, Долинівський та застави – Розкішнлянська, Олексіївська, Кантемир, Вигінська, Привітненська. Чисельність куреню зросла до 190 козаків.

У 2000 році в зв'язку із територіальною козацькою реформою, що була запропонована районною державною адміністрацією (сільська рада = курінь), АОК отримав статус куреню та й був перейменований, але згодом (2001), за вимогою козаків, йому було повернено назву Адамівський Осередок Козацтва.

Шеф АОК Тимофєєв В.Я., після закінчення строку повноважень Адамівського сільського голови, повернувся на посаду директора Адамівської школи. Наступні

сільські голови (Коноваленко А.М., 1998-2002; Бурлай М.А., 2002-2008.), не розуміючи значущості структуризації громади й активної участі громадян в житті сільської громади (можливо, вони вважали, що козацтво вже виконало свою місію – Державу Україна створено), дотримувалися політики поступового згортання діяльності АОК на території Адамівської сільської ради. Центр козацького життя перемістився в Адамівську школу, на базі якої ще декілька років проіснував Адамівський Осередок Козацтва – автономний гурт козаків Задністров'я.

Сьогодні відбувається відродження Адамівського Осередку Козацтва: як Адамівський курінь Буджацького козацтва, що входить до складу Українського козацтва, він зберігає всі клейноди та атрибутику; територію, на якій діє; Положення та Статут (із змінами); Програму розвитку та привілеї козацькі й старшинські.

Мета діяльності Адамівського Осередку Козацтва - відродження народних традицій державотворення та побудови єдиного патріотично орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах козацької ідеї-звичаю, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Прагне сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави. Розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації. Додержується старовинного козацького гасла: «Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!»

2. Задністрове козацьке земляцтво. Група вищих офіцерів Білгород-Дністровської дивізії (начальник штабу дивізії Токарев А.Є. - згодом командир дивізії, комендант залоги – Слепухін М.О., командири полків Корнєв Ю.М., Кучер В.В., Ломовцев Ю.О., офіцери Некрасов Г.М., Глущенко І.І., Пронін А.І., Антонов Г.В. та ін.) створила козацьке земляцтво – складову частину Всесвітньої спілки козаків.

В ЗМІ (газети: «Правда» - Москва, «Голос України» - Київ, «Юг» - Одеса, «Советское Приднестровье» - Білгород-Дністровський) пройшла серія публікацій (із неоднозначною оцінкою – від «відродження моральних традицій козацтва» до «зради та дискредитації високого звання українського офіцера») щодо діяльності Задністровського козацького земляцтва.

Ю.Корнєв (до речі, учасник ліквідації наслідків землетрусу у Спитаці), у приватній бесіді зі мною наголошував на необхідності приділенню уваги питанню підбору кадрів для роботи із козаками: «...провідниками й розповсюджувачами козацького духу можуть бути лише козаки, добре освічені, з високим інтелектом, які віддані справі відродження козацтва, а не випадкові люди із низьким освітнім рівнем, що у нас тепер спостерігається - у цьому випадку – амбітні нікчеми та невігласи дискредитують козацьку ідею»...

На початку 90-х років почалося скорочення Збройних Сил; було розформовано 180-ту дивізію, офіцерів-козаків звільнено з армії; багато хто з них виїхав за межі Одещини. Але ще в 1996 році маленький осередок Задністровського козацького земляцтва працював в місті; до його отамана Слепухіна М.О. зверталася рада отаманів козаків Петербурга. Я мав декілька розмов із Миколою Олексійовичем (справжній козацький полковник, фізично дужий, із козацьким світосприйняттям, але, як громадянин, розгублений у вихорі подій утвердження незалежності України) - штабом земляцтва було розроблено цікаві документи – «Ідеологія козащини» та «Стратегія козацтва»; ці документи отаман Слепухін передав мені для ознайомлення, творчої переробки та створення ідеологічного фундаменту діяльності **Адамівського Осередку Козацтва...**

3. Буджацьке Січове козацьке військо – складова частина кооперативу «Рюрик» при Дворянських зборах півдня Одещини. Засновники БСКВ - Устименко Б.І., Деордиця І.М., князь Аргутинський-Долгорукий В.В., Токарев А.Є., Бойчев В.В., Дмитренко В.В., Кучер В.В., Зуєв О.І., Мисюк В.С., Харчук Ю.І. Першим отаманом обрали пана Деордицю, наступним - князя.

Пан Харчук сказав: «Із закриттям Задністрового козацького земляцтва – козацька ідея в Задністров'ї не вмерла – оскільки землі Буджаку потребують захисту» (почалась війна у Придністров'ї – прим. авт.)...

Щодо особливостей діяльності БСКВ та співробітництва із **Адамівським Осередком Козацтва** я мав довгі розмови із Борисом Івановичем Устименком - особливості українського національного виховання фізично, психічно й морально здорового покоління; прийде час, Борис Іванович подарує моїм батькам – вони у мене педагоги – свою книгу «Тридцять два румби» - ця книга буде слугувати посібником щодо виховання громадян України для педагогів моєї рідної школи на Ізмаїльщині - Муравльовській); Іваном Матвійовичем Деордицею - практичні аспекти виховання учнівської молоді через активну участь, зокрема, в науковій діяльності – МАН – з його благословіння я почав впроваджувати цю форму роботи в науково-пошуковій діяльності моїх учнів - до речі, Іван Матвійович порекомендував тему дипломної під час мого навчання в ОСГІ – багатофакторний-багаторічний дослід. Пан Деордиця, безперечно, був непересічною людиною. Наше спільне болгарське походження та знання мови дозволяло мені розуміти більшість аспектів його фундаментальної теорії виховання школяра шляхом наукової діяльності. На жаль, райвно та міськвно, дезорієнтовані боротьбою із учителями-новаторами, не звернули належної уваги на його ідеї практичного селянсько-землеробського формування особистості фермера, селянина-філософа, а ця проблема була мені близька на початку 90-х; Володимиром Владиславовичем Аргутинським-Долгоруком - духовно-моральні аспекти діяльності козацтва – відродження особистості, як феномену державної людини-козака - його слушна порада щодо необхідності особливої уваги до таких аспектів духовного виховання, як мистецтво, релігія, наука - знання козаками хоча би основ філософії релігії та свободомислення; Олегом Івановичем Зуєвим - ідея вивчення підвалин національного менталітету українця задля розуміння місії сучасного козацтва; Владиславом Семеновичем Мисюком - ідея практичної реалізації Всесвітнього братства козаків на засадах Морального Кодексу Козацького Буття; моїм земляком Василем Васильовичем Бойчевим - маючи якості характерника, вважав за необхідним розвивати в козаків ці здібності, підсилюючи тим життєдайну силу Природи.

У складі осередку було багато впливових та знаних осіб, але позиція керівництва стосовно других осередків козацтва в районі (курс на ізоляцію та елітаризм) не дала БСКВ можливості консолідувати та очолити (за своєю інтелектуальною потенцією) козацький рух; до того ж вона була незалежною обласною організацією і не входила до лав Українського козацтва – на той час єдиної у країні козацької організації Всеукраїнського масштабу – це позбавило БСКВ підтримки впливових національно налаштованих кіл. Діяли осередки в Сараті (Іванов С.І.), Тарутино, Арцизі, Татарбунарах, Кілії, Ізмаїлі, «...але тамтешні полковники, крім саратського Сергія Іванова, майже нічого не зробили для відродження козацтва» (Б.Устименко).

Така ситуація прослідковувалась (й дотепер є) в більшості козацьких громадських структур: потенціал дозволяє робити багато корисних справ, але відсутність елементарної організаційної роботи (потрібен «апаратчик-чиновник» козацького напрямку), своє (у кожного) бачення перспектив й незмога досягнути злагоди у діях (де два козака – там три гетьмана; до того ж «приватизація» значної кількості козацьких організацій «вічними» отаманами) зводить нанівець зусилля старшини, кожен з яких – творча особистість, фахівець високого гатунку у своїй сфері...

В ті роки до Білгорода-Дністровського приїздив Гетьман Українського козацтва В.Мулява, який мав зустрічі з керівництвом БСКВ та Білгород-Дністровської паланки.

Смерть І.Деордиці, В.Бойчева, В.Мисюка, князя Аргутинського-Долгорукого, виїзд за межі району А.Токарева, В.Дмитренка, В.Кучера, О.Зуєва, Ю.Харчука, відхід від активної діяльності Б.Устименка призвело до припинення діяльності БСКВ.

4. Білгород-Дністровське паланкове товариство козаків, яке очолював отаман Городецький Л.Г.

Найактивнішими членами паланки були – Берлізов А.М., Костецький Є.П., Марин Г.М., Сердцевич Д.О., Панаїт Ф.М., Денисов І.І., Денисов Ю.І., Соловенко В.І., Сидоренко В.П., Чумаченко В.Д., Швачка П.І., Відман І.В., Смаглий П.І., Хоменко Є.В., Вітряк М.К. Згодом до пасічників приєдналися Майстро А.І., Якименко В.М., Лелеченко І.А., Білоусенко П.І., Вітряк М.М., Вітряк Б.М., козаки **Адамівського куріня** (у складі паланки із 1996 року) – писар паланки Тимофєєв В.Я., козаки-офіцери Гуцан В.Т., Гончаров В.Я., Завацький Д.О., Редько А.І., Гамар І.В., Гречко Л.В....

В ці роки на енергію та бажання козаків робити справи милосердя звернула увагу влада – ми почали взаємодіяти: отримали приміщення під канцелярію, перукарню, почали переобладнання колишнього банно-прального комбінату, готували документацію для відкриття ринку «Козацький привіз», будівлі козацької церкви...

Від В.Чорновола (першого Гетьмана Українського козацтва) група козаків паланки отримала перші козацькі нагороди – Хрести з мечами. Першим в паланці цей Хрест отримав Л.Городецький.

Для розвитку козацтва у Білгород-Дністровському (місті та районі) Леонід Григорович зробив дуже багато. Він налагоджував роботу куренів по селах (цих куренів на 1998 рік було 7), завозив малозабезпеченим верствам населення вугілля за цінами вдвічі нижче комерційних, відкрив перукарню, яка обслуговувала пенсіонерів, інвалідів, організував пункт самозабезпечення козаків продуктами харчування, зокрема, там реалізувався якісний мед, дешевший, ніж на ринку і ще багато реальних справ.

Л.Городецький очолив і приймав безпосередню участь у роботі з забезпечення козаків одностроєм: через Міністерство оборони України та речову службу Одеського військового округу обозна служба паланки придбала офіцерські мундири кольора морської хвилі. Такими ж мундирами було забезпечено джур та дан **Адамівської школи козацько-лицарського виховання**.

Була придбана ритуальна козацька зброя, бунчуки, перначі, виготовлені прапори та корогви. Розроблені козацькі ритуали – прийняття до козацтва, освяти зброї, козацьких святинь та ін. Паланка почала співпрацювати з православними священнослужителями (отець Федір Абрамов, отець Павел). Був свій козацький капелан – отець Микола...

Чому пану Городецькому вдалося налагодити практичну діяльність? Колишні офіцери-керівники, приходячи до влади у громадській козацькій організації, намагаються «керувати-командувати», а Леонід, працюючи багато сам, втягував за собою у працю братів-козаків. **Керівник громадської організації повинен набагато більше віддавати громаді, ніж отримувати; лише тоді структура буде дієвою, лише тоді будуть бачити в тебе отамана, лише тоді підуть за тобою...**

Є в пана Городецького риса характеру, яка підводила його при зустрічі із шахраями, заважала більш ефективно працювати паланці – довірливість (хоча, довірливість характерна більшості справжніх козаків). Ось про цю рису пан Леонід казав так: «Краще я обмануся, ніж із самого початку буду підозрювати людину». Ще одна риса – забувати зло, яке йому зробили особисто. Але, можливо, дещо й потрібно було б пам'ятати...

Початок роботи головою Адамівської сільської ради (освоєння азів організаційної роботи у владі), розширення кола спілкування (сільські голови, районне керівництво, міські козаки - Задністрового земляцтва, БСКВ, паланки) – допомогли (в плані налагодження практичної роботи та підготовки теоретичного фундаменту) нашому куреню – **Адамівському Осередку Козацтва, який згодом становив ядро Задністрової Січі й Буджацького козацтва, а діяльність його для**

Адамівської школи козацько-лицарського виховання слугувала теоретичною та практичною базою...

5. Адамівська школа козацько-лицарського виховання - громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Адамівська школа козацько-лицарського виховання перші роки існувала як неформальна організація (1991-1993 роки - школа джур та дан; 1998-1999 роки – школа козацького виховання). Зареєстрована Адамівською сільською радою 08.02.2000 року (довідка №10 від 28.02.2000). В 2008 році буде занесена до реєстру навчально-виховних закладів Білгород-Дністровського району (разом із Долинівською та Салганською школами) - як школа козацько-лицарського виховання. Директором із 1983 по 2003 рік працював Тимофєєв В.Я. (із перервою у 1993-1998 роках – працював на посаді голови сільради; в ці роки директором була Тимофєєва С.С.). Із 2004 року директором працює Вронська В.М.

Зоряний час Адамівської школи – 2000-2003 роки: тоді школа отримала офіційний статус школи козацько-лицарського виховання (газета «Сільська школа» – Київ - №5, 20 серпня 2000; журнал «Наша школа» - Одеса - №5-6, вересень-грудень 2000); її модель шкільного самоврядування була визнана кращою на Україні (журнал «Наша школа» - Одеса - №2, березень-квітень 2002; газета «Освіта» - Київ - №52, 6-13 листопада 2002), а директор Тимофєєв В.Я. отримав звання «Кращий освітянин України» (газета «Освіта» - Київ - №1, 1-8 січня 2003)...

Концепція гарту козака та берегині звертає увагу на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

Родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

Родинно-шкільний гарт козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту:

А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту,

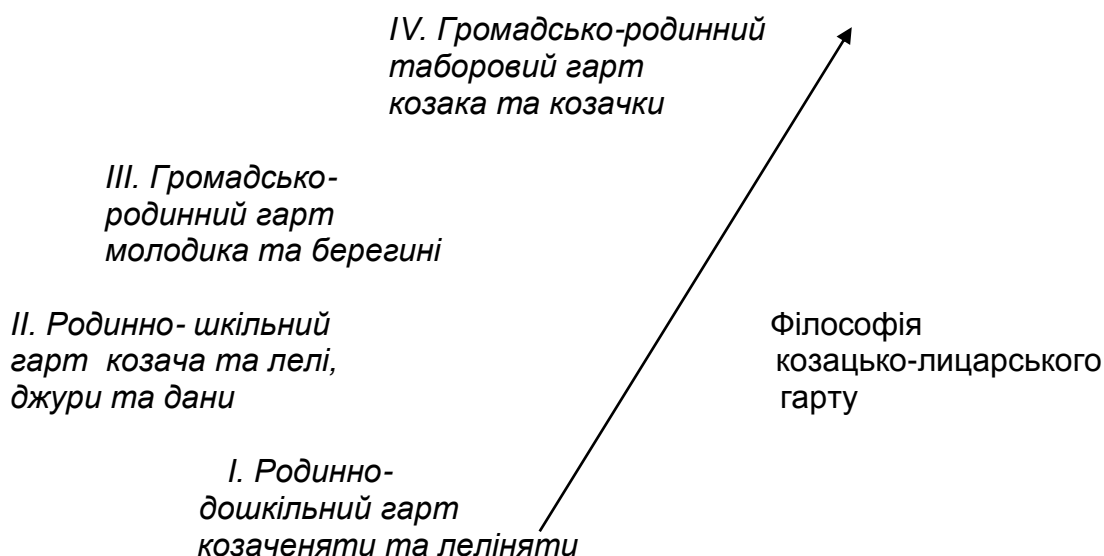
Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів,

В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації „Молода Січ” Українського козацтва.

Громадсько-родинний гарт молодика та берегині (молоть з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

Громадсько-родинний таборовий гарт козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Сучасна система гарту козака та берегині



Практика роботи школи козацько-лицарського виховання переконливо свідчить, що поглиблення і примноження козацько-лицарських традицій в сучасних умовах сприяє нарощенню зусиль державотворчого спрямування, піднесенню духовності як кожної особистості зокрема, так і всієї громади, суспільства в цілому...

Наша виховна система (козацька педагогіка) спирається на владу спільності: взаємодопомога, відчуття іншого, підкорення спільно обраним законам. Ніхто не має права образити іншого, бо дістане відсіч від усього дитячого гурту. Ніхто не може порушити закони життя класу, школи – цього йому не дозволять. Стриманість, ввічливість, повага до старших, міра в одязі, відповідальність за виконання своїх обов'язків упевнено увійшли в життя Молодої Січі – братства Адамівських козачат.

Школа сьогодні демонструє стабільність, респектабельність, надійність та відданість ідеї козацько-лицарського виховання.

Загальнонавчально - держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа.

Колодач 37-й. Козацька нація.

Я зустрічав багато порядних людей, які були погано одягнені; я зустрічав багато пристойного одягу, але в ньому не було людей; я зустрічав багато багатих людей із красивою зовнішністю, яким, однак, нічим було пишатися, окрім зовнішності та багатства, і які ждали влади, та, на жаль, краса швидко відходить, а багатство і влада не роблять людину щасливою...

Я бачив три покоління людей - бачу вже четверте й більшість юні кожного вважало себе покликаним перетворити світ, але не змогло, бо не вміло любити людей та життя (їх цьому не вчили!) й витратило час безглуздо, а життя складається з часу; я бачив височезні гори, яких не розгледити зблизька, й пласкі рівнини, де кожна купинка виглядає пагорбом, але... орел не мешкає у долині..., й треба робити велике, не обіцяючи велике..., а янголи завжди літають босоніж..., і справжні козаки залишаються у меншості – це їх привілей...

**Комишина 92. Січень-лютий 2015. Події в козацтвах Буджаку.
План роботи. Роби людям добро. 24 Коло Буджацького козацтва.**

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ на круглому столі з нагоди річниці створення міськрайонного Центру зайнятості населення (директор Центру Масло С.В.).⁹⁸

Відбулося засідання Ради Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про календарний план роботи Ради Старшини на 2015 рік. 2. Поздоровлення Г.Трегубенка із 65-тиріччям.⁹⁹

ПЛАН РОБОТИ

А. Стратегічний перспективний план роботи Буджацького козацтва, за яким діяльність організації зосереджується на вирішенні актуальних проблем козацького життя:

Розділи, напрямки	Козацькі навчальні заклади	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»). «Козацькі розваги», «Нащадки козацької слави». Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій. Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ГО-ЦО, ДТСААФ).</i>		
	<i>Осередок МАН-Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку». Громадські козацькі ради при сільських радах. Школа козака-депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семінар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005,2007-2010,2011-2015; Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012, 2013-2015.</i>			

⁹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

⁹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

Б. Календарний план роботи Буджацького козацтва на 2015 рік –
вирішення тактичних завдань на основі стратегічного перспективного плану
та Програми розвитку Буджацького козацтва.

I. Засідання Ради.

1. Лютий 2015. 1. Про хід виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі. 2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу. 3. Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі. 4. Різне.

2. Квітень 2015. 1. Про хід виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про хід виконання грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України. 3. Про хід виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання. 4. Різне.

3. Липень 2015. 1. Про хід виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про дотримання положень установчих документів Кадетки та Молодої Січі. 3. Різне.

4. Жовтень 2015. 1. Про затвердження Програми розвитку козацтва Буджаку на 2016-2020 роки. 2. Про затвердження Програми патріотичного виховання молоді на 2016-2020 роки. 3. Про затвердження Програми діяльності Кадетки та Молодої Січі. 4. Про затвердження програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу. 5. Про затвердження положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 6. Про затвердження положення про основні світоглядні засади козацтва. 7. Різне.

II. Організаційна та методична робота.

1. Січень. 1. Розробка заходів з виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі на 2015 рік. 2. Підписання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу на 2015 рік.

2. Лютий. Тренінг з розробки грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України.

3. Березень. 1. Аналіз ходу виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Аналіз ходу виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. Аналіз ходу виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

5. Травень. Розробка установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

6. Червень. Погодження установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

7. Липень. Розробка та погодження програмних документів Кадетки та Молодої Січі.

8. Серпень. 1. Розробка програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу. 2. Розробка Програми патріотичного виховання молоді на 2016-2020 роки.

9. Вересень. 1. Розробка положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 2. Розробка Програми розвитку козацтва Буджаку на 2016-2020 роки.

10. Жовтень. Розробка положення про основні світоглядні засади козацтва.

11. Листопад. Розробка програми інформаційного забезпечення діяльності Ради керівників громадських організацій козацького спрямування.

12. Грудень. Розробка плану роботи Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2016 рік.

III. Основні козацькі заходи.

1. Січень. 1. *Козацька рада на історичних місцях Запорозької Січі (с.Копулівка Дніпропетровської обл.).* 2. 22 січня - День Соборності. 3. 29 січня - Урочисті заходи з нагоди 96-ї річниці битви під Крутами та оборони Києва - станція Крути.

2. Лютий. Зимове козацьке таборування – снігова фортеця - осередки Буджацького козацтва й школи козацько-лицарського виховання.

3. Березень. 1. День Буджацького козацтва (Шевченківські дні - Урочисті заходи з нагоди Дня народження Т.Г.Шевченка). 2. Коло Буджацького козацтва. 3. Шкільна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. 1. Районна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання. 2. *Заходи по вшануванню героїв Холодного Яру – весняне козацьке таборування (Козацька школа «Гайдамацька Січ – Холодний Яр») (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Мельники Чигиринський район, Черкаська обл.*

5. Травень. 1. Обласна гра «Сокіл» («Джура»). 2. День Задністрової Січі: Вознесіння - Семик (Сьомий тиждень по святому). 3. Коло Буджацького козацтва.

6. Червень. 1. Трійця - Хортиця. 2. Літнє козацьке таборування – козацька таборова зміна. 3. 28-29 червня - *Заходи з відзначення Берестецької битви, святкування перемоги у Конотопській битві та святкування Дня Конституції України – літнє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Берестечко Рівненська обл.*

7. Липень. 1. Берегиня-Дана (День української культури) - пісенний фестиваль української національної культури – День Берегині - регіональний фестиваль козацької творчості. 2. 11-20 липня - *Всеукраїнський збір Джура-2015 - м. Запоріжжя (о. Хортиця).* 3. *Фестиваль української етнічної культури (козацькі організації привозять свої делегації на місце події, заходи проводять протягом 3-х днів у*

формі туристичного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Вінниця.

8. Серпень. 1. Медовий Спас (Маковія) - Яблучний Спас. 2. Коло Буджацького козацтва. 3. *Заходи по вшануванню пам'яті Кошового отамана Івана Сірка – осіннє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Капулівка Дніпропетровської обл.* 4. 23 серпня - День Державного Прапора України. 5. 24 серпня - День Незалежності України.

9. Вересень.

1. Звітні кола шкіл козацько-лицарського виховання Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2015/2016 навчальний рік.

10. Жовтень. 1. 14 жовтня - День Українського козацтва. 2. Покрови Пресвятої Богородиці. 3. Коло Буджацького козацтва. 4. Велика Рада Українського козацтва.

11. Листопад.

1. Звітне Коло Буджацького козацтва. 2. Затвердження плану роботи на 2016 рік.

12. Грудень.

1. Звітні Кола організацій Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2016 рік.¹⁰⁰

РОБИ ЛЮДЯМ ДОБРО!

... Мене запросили в Білгород-Дністровський Будинок офіцерів. В цей день на честь свята св. Миколая сюди привезли дітей з районного дитячого притулку. Для них ансамбль «Дністр» та громадська організація «Естетичний Розвиток Акерманців «Дністр» підготували концерт, а буджацькі козаки у якості гуманітарної допомоги зібрали подарунки: одягу, взуття, іграшки. Генеральний суддя Євген Пітюков і Шабівський курінний отаман Григорій Хохлачов зібрали кошти на придбання подарунків, у чому їм надав допомогу священник Затоківської церкви отець Андрій і учасник ліквідації Чорнобильської катастрофи, а також учасник війни у Афганістані Михайло Завойчинський. Дітям дуже сподобався концерт ансамбля «Дністр», який вела Антоніна Павленко, також сподобалися подарунки. Добре діло завжди цінується високо!

Окрім концерта, діти дивилися, як проходило посвячення у козацтво двох Берегинь, учасниць концерту Юлії Павленко та Вікторії Нартової. Сам ритуал посвяти викликав у дітей велике зацікавлення. Вони любувалися одягненими в козацький однострой та вправно фехтуючими козацьким шаблями Валерієм Тимофєєвим, Євгеном Пітюковим, Вячеславом Лукашевським, Миколою Маринеску.

Я знаю – все, що діти побачили та почули на цьому святі назавжди залишиться у них в пам'яті і буде сприяти тому, щоб вони намагались робити добро і мріяли стати козаками. Борис Устименко, Заслужений журналіст України.¹⁰¹

Відбулося засідання Ради Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про бланки основних документів Буджацького козацтва. 2. Поздоровлення Г.Клоченка із 75-тиріччям.¹⁰²

Відбувся шахо-шашечний турнір, присвячений пам'яті почесних громадян району Афанасьєва та Сапатинського. У турнірі взяли участь козаки та берегині Буджацького козацтва: В.Орлова, Д.Корчагіна, Л.Гусько, С.Майстро, В.Тимофєєв.¹⁰³

¹⁰⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, грудень 2014.

¹⁰¹ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №84, 25.12.2014.

¹⁰² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

¹⁰³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

Відбулося засідання керівників громадських організацій міста Білгорода-Дністровського із порядком денним: 1. Про формування міського бюджету на 2015 рік. 2. Про підвищення тарифів на вивозку твердих побутових відходів. 3. Про інвестиційну програму комунального підприємства «Білгород-Дністровськводоканал» на 2015 рік. 4. Про погодження встановлення Меморіальної дошки Савельєву Валерію Андрійовичу на будівлі центральної районної лікарні.¹⁰⁴

Відбулася посвята в козаки мешканця с. Шабо Кравченка Сергія Миколайовича.¹⁰⁵

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про Раду Отаманів Буджацького козацтва. 2. Про голову первинної ветеранської організації Буджацького козацтва. 3. Про бланки основних документів Буджацького козацтва. 4. Про заходи із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку. 5. Посвята до козацтва Задорожного Анатолія Яковича.¹⁰⁶

Відбулося 24 Коло Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про хід виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі. 2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу. 3. Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі. 4. Про заходи із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку. 5. Різне.¹⁰⁷

24 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

ЗАХОДИ

щодо підготовки та святкування 25-ї річниці сучасного Буджацького козацтва¹⁰⁸

№	Заходи	Терміни	Відповідальні
1	Створити робочу групу з підготовки та проведення святкування річниці відродження сучасного Буджацького козацтва (далі – річниці).	До 25.02.2015	Ініціативна група
2	Укласти та погодити з козацькими товариствами Білгород-Дністровщини порядок проведення святкування річниці.	До 27.02.2015	Керівники робочої групи
3	Оповістити та узгодити з місцевими органами самоврядування проведення святкування річниці.	До 01.03.2015	Керівники робочої групи
4	Опублікувати в ЗМІ статті про відродження сучасного Буджацького козацтва на Білгород-Дністровщині.	До 25.03.2015	Робоча група
5	Запросити на святкування: голову ради АКТ «СІЧ», крайову старшину УК, керівництво міста Білгорода-Дністровського та району, ЗМІ, телебачення, отаманів, старшину та козаків козацьких товариств Білгород-Дністровщини.	До 15.04.2015	Робоча група
6	Підготувати та надати до крайової (обласної) канцелярії Українського козацтва подання про нагородження грамотами та орденами Українського козацтва, присвоєння козацьких військових звань активістам козацького	До 01.04.2015	Отамани козацьких товариств

¹⁰⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

¹⁰⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

¹⁰⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2015.

¹⁰⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, лютий 2015.

¹⁰⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, лютий 2015.

	руху.		
7	Запросити через ЗМІ («Советское Приднестровье», «Торнадо») козаків Українського козацтва, населення міста, району, керівників підприємницьких структур на святкування річниці.	До 15.04.2015	Робоча група
8	Залучити для проведення освячення та посвяти священика Українського козацтва.	До 15.04.2015	Робоча група
9	Залучити до святкування: козацький духовий оркестр, козацький хор «Мрія», спортсменів-інструкторів для проведення козацьких розваг, ансамблі «Русичи», «Веселка», «Гроно», «Дністр», «Кредо», «Соколята» (ЗОШ №4, 6, 11 м. Білгорода-Дністровського), товариства джур та дан Адамівської, Бритівської, Вигінської, Долинівської, Турлацької, Великомар'янівської, Салганської, Старокозацької, Молозької, Шабської №2 шкіл, д/с «Галинка».	До 15.04.2015	Робоча група
10	Забезпечити готовність козацького кулішу на 250 козаків.	25.04.2015	Обозний
11	Забезпечити охорону правопорядку та санітарного стану на місцях проведення заходів.	25.04.2015 з 07.00 до 16.00	Осавул
12	Проведення інформаційної кампанії (за окремим планом).	Лютий-квітень 2015	Робоча група

**ПОРЯДОК
проведення святкування річниці сучасного Буджацького козацтва¹⁰⁹**

№	Заходи	Терміни	Відповідальні
1	Урочистий прийом у голів районної державної адміністрації та районної ради; у міського голови (малі зали засідань). Нагородження козаків.	24.04.2015 10.00	Отамани осередків
2	Урочисте богослужіння в храмах району та міста. Участь козаків у Богослужінні, встановлення свічок до ікони Покрови Богоматері.	25.04.2015 з 07.00	Отамани осередків, керівники
3	Збір козацької старшини на майданчику перед Свято-Вознесенським собором (за згодою).	25.04.2015 до 07.30	Отамани
4	Участь у Богослужінні, встановлення свічок до ікони Покрови Богоматері (за згодою).	25.04.2015 до 09.00	Отамани
5	Хід колонною від Свято-Вознесенського собору до адмінбудівлі (за згодою).	25.04.2015 09.00-09.30	Отамани
6	Збір козаків, джурових класів, художніх козацьких колективів на майданчику перед адмінбудівлею. Реєстрація.	25.04.2015 до 10.00	Отамани, керівники джурових класів, творчих колективів
Урочисте засідання у великій залі адмінбудівлі «Козаку найперше – воля! Козаку найперше – честь!» 25.04.2015			
7	Молитва священнослужителя за Українське козацтво та вступне слово в. о. голови РДА Петренко С.П.	10.00-10.15	Керівники робочої групи
	Слово про козацтво «Козацька нація» отамана Буджацького козацтва Тимофєєва В.Я.	10.15-10.35	Керівники робочої групи
	Слово представників Білгород-Дністровського міськвиконкому, районної ради та районної державної	10.35-11.00	Керівники робочої групи

¹⁰⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, лютий 2015.

	адміністрації із врученням грамот та нагород.		
	Слово голови ради АКТ «СІЧ», представників обласних козацьких товариств «Наша сила у єдності». Нагородження, присвоєння звань.	11.00-11.15	Керівники робочої групи
	Слово-спомини засновників козацького руху на Білгород-Дністровщині полковників УК Городецького Л.Г. та Устименка Б.І. Закриття засідання.	11.15-11.30	Керівники робочої групи
	Концерт козацьких колективів.	11.30-13.00	Керівники
	Святковий козацький куліш.	13.00-14.00	Обозний
8	Засідання Ради отаманів Білгород-Дністровщини (приміщення штабу). - Доповідь «Основні завдання на сучасному етапі розвитку козацького громадського руху. Концепція розвитку місцевого козацтва» (отаман Буджацького козацтва В.Я.Тимофєєв). - Обговорення доповіді. - Прийняття рішення.	з 14.00	Отамани
9	Редагування, друк та розсилка рішення.	з 27.04.2015	Штаб

Відбулася нарада Робочої групи з питань підготовки та проведення заходів із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку.¹¹⁰

У Одеському окружному Будинку офіцерів відбулася науково-практична конференція «Завдання держави і суспільства в національно-патріотичному вихованні молоді в сучасних умовах».¹¹¹

До участі в конференції були запрошені вчені, експерти, політики, представники громадських організацій та місцевих органів виконавчої влади. Видано збірник матеріалів конференції. Мета конференції - обговорити на експертному рівні шляхи і засоби формування засад і принципів національно-патріотичного виховання молоді в період після Революції гідності і в умовах агресії путінської Росії проти України; проблеми взаємодії органів державної влади і громадянського суспільства у сфері патріотичного виховання молоді; стан і шляхи посилення патріотичного виховання молоді в освітніх закладах Одещини; патріотичне виховання учнівської молоді в контексті вивчення історії України і української літератури. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Форми і методи козацько-лицарського патріотичного виховання молоді в козацьких осередках Буджаку».

Відбулися установчі збори Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровського виконкому міської ради. Зареєструвались на збори 56 делегатів від громадських організацій, профспілок, органів самоорганізації населення міста Білгорода-Дністровського. Головою зборів було обрано Ю.К.Бобкова, секретарем – В.Я.Тимофєєва. За результатами зборів сформовано персональний склад Громадської ради. Надалі, після оформлення всіх звітних документів установчих зборів, виконавчий комітет затвердить своїм рішенням склад Громадської ради. Вже на першому засіданні Громадської ради учасникам необхідно буде обрати керівництво ради – голову, заступників, секретаря, сформувати профільні комісії, затвердити нове Положення про Громадську раду і Регламент роботи.¹¹²

В залі засідань міської ради відбулася презентація діяльності Асоціації літераторів Бесарабії «Буджак». Голова – буджацький козак І.Параденко, члени асоціації – буджацькі козаки Б.Устименко, А.Я.Задорожний, берегині І.Тома та ін.

¹¹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, лютий 2015.

¹¹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2015.

¹¹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2015.

В програмі – доповідь голови АЛБ «Буджак» І.Параденка, презентація нової збірки творів місцевих авторів «Буджакський літератор. Літературний альманах», виступи поетів та прозаїків (П.Антонов, Ф.Закіров, Н.Кобзева-Лісовська, О.Кардаш, І.Рябченко-Бесарабська, М.Козачек, Ю.Майзліс, Ф.Мол, В.Польова, Б.Устименко, О.Фролова, О.Хорощенко, Г.Чабаненко, С.Шарохін та ін.) із своїми творами, вручення авторського екземпляру альманаху, неформальне спілкування.¹¹³

Комишина 93. Березень-травень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Ще не вмерла козацька старшина. Козацька нація – Буджацькому козацтву – 25 років (25 Коло Буджацького козацтва). Козацьке лицарство Буджаку.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В Одесі відбувся дводенний регіональний семінар-практикум з питань патріотичного виховання. Проводили його Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації (Т.О.Лазарєва), Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти і виховання (Д.Г.Омельченко, О.С.Бондарчук), Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді (Т.І.Козланюк), Громадська організація «Молодіжний клуб Джура» та Рада козацьких отаманів України (А.М.Грива). Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Співпраця з батьками, козацькими та іншими громадськими організаціями».¹¹⁴

Відбулася акція «Буджацькі козаки – дітям», у якій взяли участь Старшина Буджацького козацтва – В.Лукашевський та Є.Пітюков. Козаки привезли дітям Білгород-Дністровського районного притулку речі, солодощі; розказали про діяльність Українського Буджацького козацтва.¹¹⁵

Відбулося засідання Президії районної ради ветеранів України (із 12 її членів – 6 козаки та берегині – В.Тимофєєв, М.Адиоров, Є.Пітюков, Є.Костецький, А.Кротов, Л.Чекмарєва) із порядком денним: Підготовка до святкування 70-річчя Перемоги, Звернення до керівників підприємств та підприємців та ін.¹¹⁶

Буджацькі козаки відзначили 201-у річницю від дня народження козака - українського поета і письменника Тараса Шевченка. У Білгороді-Дністровському в цей день на площі біля міської ради відбувся урочистий захід “Думи твої - взірець для нащадків”. Ведучі заходу берегиня і козак - Зорислава Кожухар та Богдан Нікіруй під музичний супровід народного ансамблю української народної музики «Веселка» нагадали присутнім, що геніальна творчість Шевченка та його мученицьке життя зробили поета одним із найпотужніших символів українського національного руху. Ім'я Великого Кобзаря - безсмертне. Він віддав все своє життя гарячому відстоюванню прав українського народу, він щиро любив свою Батьківщину. Саме тому, навіть через стільки років після його смерті, кожен українець знає про неоціненний вклад митця у розвиток української мови, культури, у формування національної ідеї. Тарас Григорович Шевченко живий та буде жити вічно у серцях українців. Учасники урочистого заходу поклали квіти до пам'ятника Т.Г. Шевченку.¹¹⁷

Ансамбль народного танцю «Дністр» Білгород-Дністровського районного центру позашкільної освіти і виховання повернувся з Києва, де брав участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі «Кришталева мрія». Ансамбль відкривав

¹¹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2015.

¹¹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2015.

¹¹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2015.

¹¹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

¹¹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

фестиваль візитною карткою колективу – танцем «Гопак». За результатами конкурсу «дністровці» у своїй категорії зайняли перше місце.¹¹⁸

У міському методичному кабінеті відділу освіти відбувся семінар з питань патріотичного виховання та проведення військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл») в якому взяли участь завідувача та методисти міського відділу освіти, директор та методисти міського Центру позашкільної освіти і виховання, заступники директорів міських шкіл з виховної роботи. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Система козацько-лицарського виховання в школі».¹¹⁹

У районному методичному кабінеті відділу освіти відбувся семінар з питань патріотичного виховання та проведення військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл») в якому взяли участь завідувача та методисти районного відділу освіти, директор та методисти районного Центру позашкільної освіти і виховання, заступники директорів районних шкіл з виховної роботи. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Про проведення у 2015 році шкільних, міського та районного етапів військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл»)¹²⁰

Пройшло перше засідання Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради. Головою ради було обрано В.Ніколаєнка. Отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва було обрано до складу секретаріату разом із Т.Єстафієвою.¹²¹

Відбулися Установчі збори Громадської ради району при голові районної державної адміністрації. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на зборах секретарював; за нього подали 21 голос з 27 присутніх на зборах.¹²²

Відбулася посвята в дани учасників ансамблю народного танцю «Днестр». Старшина Буджацького козацтва взяла участь у Всеукраїнському Дні довкілля.¹²³

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва. На порядку денному: 1. Підготовка до святкування 25-тиріччя Буджацького козацтва. 2. Проведення у 2015 році шкільних, районного та обласного етапів військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл»)¹²⁴

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: Про проведення 12-16.05.2015 року обласного етапу військово-патріотичної гри «Джура» (Буджацьке козацтво на обласному етапі представляє таборову старшину – похідного отамана, осавула, обозного, хорунжого, бунчужного, писаря; табір буде розташовано в Одесі на 411-й батареї - на території студентського табору «Буревісник» Південноукраїнського національного педагогічного університету).¹²⁵

Відбулася посвята в козаки одного з керівників громадської організації «Естетичний Розвиток Аккерманців «Днестр» О.Ростікова. Ростіков Олексій – активіст Громадської ради при виконкомі Білгород-Дністровської міської ради, підприємець; кращий волонтер Одещини у номінації «Допомога переселенцям із зони АТО», нагороджений Почесною грамотою голови Одеської обласної державної адміністрації.¹²⁶

На базі 11 школи міста Білгорода-Дністровського відбувся міський етап військово-патріотичної гри «Сокіл»-«Джура». Взяли участь всі школи міста (8), школа-гімназія (№2), міський ліцей. Перемогла команда хазяїв школи. Керівник п-пк ЗСУ Бархударян Михайло Леонідович. Після гри – посвята в козаки команди-переможців.

¹¹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

¹¹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

¹²⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

¹²¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2015.

¹²² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2015.

¹²³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2015.

¹²⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2015.

¹²⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2015.

¹²⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №06, квітень 2015.

Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Г.Трегубенко та Берегиня – заступник директора 11 школи з навчально-виховної роботи Гайна Оксана Юрїївна. Відкриваючи гру, отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв сказав, зокрема: «Важливість військової підготовки в школі ніхто не заперечує, але, на жаль, цьому виду діяльності не приділялося належної уваги й наслідки для теперішньої України – в минулому – козацької країни - не забарилися. Мабуть, тому держава та громадськість сьогодні звернулись до системи козацького виховання, один з елементів якого гра «Джура»-«Сокіл». Змагання в ній це – ваш другий крок до набуття звання захисника України – сучасного козака; перший ви вже зробили – зорганізувалися у козацькі рої. Шановні учасники гри «Джура»-«Сокіл», шановні керівники! Запрошуємо вас до наших лав й для бажаючих готові сьогодні провести посвяту до козацтва. Козаки та козачки! Покажемо, що ми козацького роду! Слава Україні!». Відповіддю було громогласне: «Героям слава!». ¹²⁷

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА КОЗАЦЬКА СТАРШИНА!

30 квітня в школі №11 відбувся міський етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Джура».

Організатори гри головною метою таких виховних заходів називають формування патріотизму у школярів, набуття ними знань, умінь та навичок майбутнього захисника вітчизни, виховання громадських якостей в учнях та визначення команд-переможців для участі в обласному етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Джура».

Кожен козацький рій складався з 8 членів, які мали єдину форму та атрибути. До підготовки змагань команди поставилися серйозно, залучивши вчителів курсу «Захист Вітчизни», фізичного виховання, історії, географії, основ здоров'я, медичної підготовки, музики та співів. Учасники змагалися і в фізично-спортивних естафетах: підтягування, згинання та розгинання рук в упорі, перетягування канату та подолання смуги перешкод.

Головну суддівську колегію очолила Л.Муржа-Ромащук – начальник відділу освіти міської ради. Також до її складу ввійшли: А.Трегубова – директор МЦДТ, Л.Лаврова – голова комітету з питань фізичної культури та спорту, Л.Логачова – директор ДЮСШ та інші.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв привітав усіх учасників і висловив думку, що справжні козаки мають бути завжди готовими встати на захист своєї Батьківщини та вміти, якщо знадобиться, вправно володіти козацькою зброєю – витягувати шашку і безстрашно перемагати ворога. Українська молодь має гідно продовжувати славний козацький шлях, пам'ятати та пишатися історією свого народу, яка нерозривно пов'язана з розвитком козацтва.

Достойно показали себе всі команди і не підвели своїх наставників. Вони продемонстрували володіння навичками та виправкою на одному рівні з професіоналами. За підсумками Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Джура» місця поділилися так: перше місце – рій «Дружба», школа №11, друге місце – рій «Незламні», міський ліцей, третє місце – рій «Сокіл», міська гімназія.

На завершення заходу рій «Дружба» був святково посвячений у козаки, і відтепер вони по праву можуть називати себе джурами. Переможці невдовзі продовжать змагання в обласному етапі Всеукраїнської гри «Джура» в Одесі, то ж побажаємо їм успіху у подальших випробуваннях. А.Маслінкова, учениця школи №11. ¹²⁸

¹²⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

¹²⁸ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №39, 21.05.2015.

Відбулася Велика Рада Українського Козацького Війська (Київ, Труханів острів – Труханівська Січ). Склав повноваження отаман Микола Бондар. Новим отаманом обрано козака Назара.¹²⁹



Виступ отамана Тимофєєва на Великій Раді УКВ.

Команда козацького рою Старокозацької школи стала переможцем районного етапу військово-патріотичної гри «Сокіл»-«Джура» - керівник осавул Українського козацтва Ю.Щербина.¹³⁰

Відбулася нарада при директорі районного ліцею «Пріоритет» з питань проведення в ліцеї козацького свята. Представником від Буджацького козацтва був О.Ступак.¹³¹

На базі Білгород-Дністровської дитячо-юнацької спортивної школи (директор Логачова Надія Павлівна) відбулися обласні спортивні змагання «Козацькі розваги». В розвагах взяли участь команди Одеси, Іллічівська, Білгорода-Дністровського, Південного, Татарбунар та ін. Перемогла команда школи №3 м. Білгорода-Дністровського. Наступний етап – Всеукраїнський пройде у нашому місті в серпні 2015 року. Почесними гостями спортивного свята були Буджацькі козаки.¹³²

Старшина Буджацького козацтва забезпечувала порядок при проведенні заходів (урочистості, концерт), присвячених 70-річчю Перемоги (Білгород-Дністровський МЦКД).¹³³

Буджацьке козацтво взяло участь в урочистостях, присвячених Дню жалоби та примиренню і Дню Перемоги.

9 травня від будівлі Білгород-Дністровської міської ради разом із ветеранами війни, Збройних Сил та праці урочистим маршем вулицями міста пройшли представники всіх трудових колективів підприємств та установ Білгорода-Дністровського, а також активісти громадських і волонтерських організацій, мешканці міста. В цьому році у марші взяло участь більше 5 тис. городян.

На Меморіалі Слави пройшов урочистий мітинг «Ветерани-молодь-майбутнє», присвячені 70-й річниці Великої Перемоги над нацизмом. До громадян звернулись міський голова І.Нановський, народний депутат України В.Барвіненко, почесний

¹²⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

¹³⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

¹³¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

¹³² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

¹³³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2015.

громадянин міста Б.Ставров. Після мітингу пройшла панахіда за загиблими у полум'ї війни, після чого городяни поклали квіти до Меморіалу Слави.

Міська рада, 397 городян, 67 трудових колективів Білгорода-Дністровського – внесли кошти на реконструкцію Меморіалу Слави та прилеглого парку Воїнської Слави. Пошукачі міста змогли відновити імена 31 воїнів, загиблих при визволенні Білгорода-Дністровського.

Другий рік разом із співробітниками правоохоронних органів громадський порядок в Білгороді-Дністровському під час святкових заходів охороняють представники громадських організацій воїнів-афганців, ветеранів-прикордонників, ветеранів десантних військ, активісти самооборони, козацьких організацій.

Протягом всього дня були організовані святкові заходи: на площі перед міськрадою пройшла святкова програма «Фронтний привал». На сцені виступали кращі колективи і солісти, на алеї була представлена виставка фоторобіт «Шляхами перемог», розгорнута польова кухня із солдатською кашою та чаєм.

Увечері творчі колективи Білгорода-Дністровського представили нову концертну ретро-програму «Пісні весни та перемоги».¹³⁴

В маєтку пана Маринеску відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: Про план роботи Буджацького козацтва на 2-3 декади травня 2015 року (обласний етап військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), міський етап військово-патріотичної гри «Патріот», козацьке свято районного ліцею «Пріоритет», 25-річчя відродження Буджацького козацтва). Отамани поздоровили пана Маринеску із Днем народження.¹³⁵

Районний ліцей «Пріоритет» (директор – Берегиня Т.Браткевич) провів військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура») та посвяту в джури і дани. Посвяту проводили козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Г.Трегубенко, О.Яровой, Г.Клоченко, Д.Георгієш, О.Ступак.¹³⁶

Відбулася міська військово-спортивна гра «Патріот» (спартакіада допризовної молоді). Змагання проводилися серед юнаків 10-11 класів; у Спартакіаді взяли участь 9 команд у складі 6 учасників. Юнаки демонстрували уміння, знання і навички, необхідні майбутньому захиснику Вітчизни для служби у Збройних Силах України. Юні захисники змагалися у 5 конкурсах.

Відділ освіти Білгород-Дністровської міської ради висловлює подяку Управлінню з питань цивільного захисту населення (начальник Майзліс Ю.Ю.), представникам Буджацького козацтва та Товариству сприяння обороні України (голова Чуйко М.М.) за допомогу у проведенні Спартакіади, а також адміністрації ЗОШ №11 за створення сприятливих умов для проведення заходу.¹³⁷

На базі Одеської Академії сухопутних військ (начальник генерал-майор ЗСУ О.Гуляк) та **Одеського обласного центру позашкільної освіти і виховання** (директор Д.Макосій) відбувся обласний етап військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Проводили його Буджацькі козаки В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Клоченко, С.Кравченко, Г.Хохлачов, Берегині С.Ганницька, Т.Козланюк, В.Кондратієва.

«Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл-Джура», - зазначено у положенні Міністерства освіти України від 25 грудня 2003 року - це системна форма позакласної роботи з військово-патріотичного і морально-етичного виховання учнівської молоді, важливий засіб формування патріотичної свідомості, спортивно-оздоровчої роботи».

Дійсно, для навчання і виховання молодого покоління кращого способу ніж гра не віднайти. Сама назва «Сокіл-Джура» тісно пов'язана з історією України: джурами називали юних вихованців-козачат, які були зброєносцями досвідчених козаків.

¹³⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2015.

¹³⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2015.

¹³⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2015.

¹³⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень 2015.

Виховували їх суворо, часто влаштовуючи випробування морального і фізичного плану. Тож проявити свої здібності під час гри - заняття цікаве і захопливе.

Спочатку за рішенням уряду було вирішено проводити ці змагання раз на три роки. Але влаштована перерва не пішла на користь - молодь забувала про гру, переставала готуватися до неї. Тому торік було ухвалене рішення про щорічне проведення заходу.

Як зазначив отаман Буджацького козацтва Валерій Тимофеев, структура гри досить проста: спочатку проходять змагання безпосередньо в учбових закладах (школах, гімназіях, ліцеях, коледжах, професійно-технічних училищах). За їхніми результатами краща команда вирушає на районний (перший) етап. Далі - на другий (обласний). І, врешті-решт, - на третій, котрий передбачає участь у фіналі (Всеукраїнський рівень). Існує також градація учасників за віковими категоріями: 7-10 років - козачки, 11-15 - молодші козаки, 15-18 - молоді козаки. Усі вони в ході гри демонструють відмінну фізичну підготовку (долаючи смугу перешкод, виявляючи вміння орієнтуватися на місцевості, надаючи першу медичну допомогу, успішно проходячи ряд тестів з історії України та її традицій тощо).



Одеса. Академія сухопутних військ. Відкриття гри «Сокіл» - «Джура».

У середу, 13 травня, на території Одеської військової академії відбулося урочисте відкриття II-го обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура). Привітати кращі команди «соколів» Одещини прийшли керівник обласної ради (М.Шмушкевич), заступник голови обласної державної адміністрації (В.Кулаков), начальник Військової академії (О.Гуляк), заступники командуючого Військово-морських Сил України (А.Урсол, О.Найда), отамани Буджацького (В.Тимофеев, Є.Пітюков, Г.Хохлачов, С.Кравченко, Г.Клоченкї, С.Ганницька), Чорноморського (С.Гуцалюк), Вільного (А.Грива, Ю.Палій) козацтв, директор ОГЦПОВ (Д.Макосій). Звертаючись до учасників і організаторів гри, голова облради Михайло Шмушкович зазначив:

- Ми живемо у страшні часи, коли патріоти країни гинуть на сході, проливаючи свою кров не лише задля захисту суверенітету держави, а й збереження спокою у нашій Одеській області. І усвідомлюємо всю важливість подібних військово-патріотичних заходів. Ми як ніколи розуміємо, що кожна гривня, витрачена з державного бюджету чи приватних джерел на подібні заходи, повертається стократ, або й більше.



Велике Коло обласного етапу гри «Сокіл» - «Джура».

Обласний етап гри проходив 13-15 травня на базі Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання. В ролі інструкторів для соколят виступали курсанти Військової академії, чимало з яких брали участь у антитерористичній операції на сході країни.

А в серпні найкращі козаки регіону візьмуть участь у Всеукраїнському етапі гри «Джура-2015: Гетьманська Україна». З-поміж іншого, протягом 11-ти днів усі вони пройдуть славетними козацькими шляхами за маршрутом: с. Таранське - с. Шаповалівка - с. Пустовітівка – м. Ромни – м. Гадяч - с. Вакуленці - м. Полтава.¹³⁸

У Буджацькому козацтві відбулися заходи, присвячені 25-річчю заснування організації. В програмі: урочистості, концерт, козацький куліш – неформальне спілкування та засідання Ради Отаманів.¹³⁹

КОЗАЦЬКА НАЦІЯ – БУДЖАЦЬКОМУ КОЗАЦТВУ – 25 РОКІВ (25 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА)

Буджацьке козацтво, як історичне, так і сучасне, має славу історію. Із 1709 року в Буджак з'являються козаки-мазепинці, які заснували дві станиці. У 1740-х роках в Буджак переселяються козаки-некрасівці із Дону та Кубані. Вони заснували п'ять станиць та декілька селищ. У 1775 році в Буджак з'являються козаки-запорожці, що заснували Подністрову (від Аккерману до Слободзеї), а згодом Задунайську Січ, 14 станиць та безліч поселень. З числа козаків мазепинців, некрасівців, запорожців були створені козацькі війська Буджаку, які, змінюючи одне одного, проіснували майже півтори сотні літ: Військо Вірних козаків (столиця Слободзея); Чорноморське козацьке військо (столиця Волонтирівка); Усть-Дунайське козацьке військо (столиця Аккерман); Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо (столиця Аккерман); Дунайське козацьке військо (столиця Аккерман); Новоросійське козацьке військо (столиця Аккерман, згодом Миколаївка-Новоросійська) - це було

¹³⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №09, травень 2015.

¹³⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №10, травень 2015.

останнє козацьке військо на теренах України. Козаків, за військовою реформою 1869 року, було переведено до розряду державних селян, залишивши в Буджаку.

Відродження сучасного козацтва Буджаку відбулося на початку 1970-х років. Спочатку з'явилися мистецько-культурні гурти, які трансформувалися в мережу осередків в Білгород-Дністровському, Кілійському, Ізмаїльському та Болградському районах. Програми діяльності цих осередків не мали чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямках. Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків Українського Задністрового Вільного козацтва, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із закордонними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками запорожців і некрасівців Румунії. Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

Із 1988 року на Буджаку створюються материнські козацькі організації: Задністрове земляцтво (отамани – командир 180-ї дивізії А.Токарев, командуючий гарнізоном – М.Слепухін), Буджацьке військо (отамани – І.Деордиця, князь В.Долгорукий-Аргутинський), Білгород-Дністровська паланка Задністрового козацтва (отаман Л.Городецький), Адамівський Осередок Козацтва Задністров'я (отаман В.Тимофєєв), які дали початок сучасним козацьким формуванням: організаціям, школам козацько-лицарського виховання, творчим колективам; чисельність козаків Буджаку на кінець ХХ ст. досягла 1,5 тисячі реєстрових членів. На теперішній час діють районні та міські козацькі організації; виконуються районні програми «Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки» та «Патріот. Програма військово-патріотичного виховання молоді на засадах козацького лицарства (2011-2015 роки)»; працює Координаційна рада з питань розвитку Українського козацтва (голова С.Петренко) та Рада Козацьких Отаманів (отаман-координатор В.Тимофєєв); друкується козацька газета «Річ про Буджацьку Січ»; існують декілька козацьких сайтів «Буджацьке козацтво», «Буджацька Січ», «Придунайська Січ», «Задністрова Січ», «Козацька бібліотека».

Сьогодні Буджацьке козацтво зосередило увагу на роботі із військово-патріотичного виховання дітей та молоді - в школах козацько-лицарського виховання реалізується комплексна система навчання-виховання на традиціях козацького лицарства, підсумком якої є Всеукраїнська військово-патріотична гра «Сокіл»-«Джура», яка із 2012 року (за наказом МОН України) проводиться на теренах держави. Велику увагу ми приділяємо формуванню у майбутніх козаків таких якостей, як честь, гідність, совість; засобами козацької педагогіки формуємо у козачат «командний дух»: наша команда – це, відповідно, наша Січ, наша школа, наше село, наше місто, наша Україна; виховуємо козака, для якого найдорожче – воля і честь! Одним з принципів, за яким будується школа козацько-лицарського виховання є принцип ідеалізації, тобто виховання козачат на позитивних прикладах, формування у молоді національної свідомості, духовності, фізичної досконалості, високої культури. Цей принцип має непересічний характер. Школи козацько-лицарського виховання Буджаку стали центром духовного життя, берегинями козацького духу станиць, і для цього у них є всі необхідні складові: вони національні, мають національно налаштовані кадри, комплексну систему навчання-виховання, яка базується на традиціях лицарської верстви рідного народу, оригінальну систему учнівського самоврядування, а в підґрунті – сформовану громадську думку, козацькі звичаї і традиції станиць та козацької столиці Аккерман.¹⁴⁰

¹⁴⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №10, травень 2015.
Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №31, 23.04.2015.

КОЗАЦЬКЕ ЛИЦАРСТВО БУДЖАКУ (КОЗАК ЗАВЖДИ КОЗАК) 23 травня у Білгороді-Дністровському відзначили 25-річчя Буджацького козацтва

Згадую 1990-й. Іде перебудова країни, суспільства і нашого життя. У нас створюються неформальні легальні козацькі осередки. В один із них — «Буджацький» — прийняли й мене. У ньому були чудові люди (нині — пішли з життя) Іван Дерордіца, В'ячеслав Місюк, Василь Бойчев. Два роки потому неформальна козацька громадська організація, яка активізувала свою діяльність, стала Буджацьким січовим козацьким військом. Районна рада ветеранів (керівник Павло Ластовецький) прийняла до свого складу нашу козацьку січ, таким чином її легалізувавши. До нас пішла молодь. Сьогодні майже у двох десятках шкіл району працюють козацькі осередки джур.

Робота з відродження козацтва та виховання молоді в козацькому дусі дає свої результати. І не випадково нині серед добровольців, які відстоюють цілісність нашої Батьківщини на сході країни, є багато наших вчорашніх школярів. Слід відзначити величезний внесок нашого отамана генерал-осавула Валерія Тимофєєва, який усі ці роки очолює наше козацтво і є автором десятка книг про нього.

На святкуванні ювілею Буджацького козацтва, яке проходило у Великому залі райдержадміністрації, під гучні оплески виступали ветерани руху. Керівник апарату РДА Вікторія Каштель вручила їм грамоти. Валерієві Тимофєєву, який удостоєний звання «Герой козацтва» (найвища нагорода Міжнародної асоціації «Козацтво») було вручено «Золоту зірку». Високо оцінила внесок Буджацького козацтва у виховання молоді заступник директора Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання Тетяна Козланюк.

З цікавістю присутні слухали виступ голови райради Валентини Орлової, яка вже 10 років є берегинею нашого козацтва. Цього разу також відбулося урочисте посвячення в берегині.

На ювілеї виступили ансамбль танцю «Дністер», хор української народної пісні «Мрія», народний ансамбль української музики «Веселка» (ним уже понад 30 років керує Михайло Нікіруй, удостоєний високого звання генерал-осавул). Після концерту гостей запросили у двір, де генерал-хорунжий В'ячеслав Лукашівський пригостив усіх смачним козацьким кулішем. Борис Устименко. м.Білгород-Дністровський.¹⁴¹

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, Т.Римська та ін.) взяла участь в атестації 3-го Білгород-Дністровського міського дитячого дошкільного закладу «Дзвіночок» та була присутня на Святі переходу з дитсадочку до першого класу школи (випускна група).¹⁴²

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) взяла участь у проведенні останнього дзвоника в Білгород-Дністровському районному ліцеї «Пріоритет». Отаман В.Тимофєєв мав виступ: «Шановні батьки, гості, учителі! Дорогі випускники, просто ліцеїсти! Час невблаганний – він потребує руху, руху вперед: сьогодні - випускний, завтра – вступ до вишу, післязавтра – отримання професії й робота-кар'єра, особистий рух в потоці життя – мета якого (для людини) стати людиною. Рухається й козацтво в потоці життя – а багато хто з вас – члени нашої організації, тому ж бо рухаємося ми, керуючись нашим Козацьким звичаєвим кодексом, у якому є такі слова: Не все буде залежати від вас – бо людина – то тріска в потоці життя – то ж бо не обіцяйте і не кляніться – краще зважайте на справи. Життя коротке, складається з хвилин – тож бо не поспішайте. Орел не

¹⁴¹ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №43, 04.06.2015.

Газета «Чономорські новини» (Одеса). №41, 28.05.2015.

¹⁴² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №10, травень 2015.

мешкає в долині, а янголи літають босоніж. Пам'ятайте – ми живемо в суспільстві, серед людей – тож бо найкращий шлях самореалізації людини-особистості – мати свою справу і не мати справи з людиною, яка не має ніякої справи. Козаки-ліцеїсти! Покажемо, що ми козацького роду! Слава Україні!». Відповіддю було – «Героям слава!».¹⁴³

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (О.Ступак, М.Маринеску, В.Тимофєєв, Т.Римська, Г.Клоченко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Лукашевський, Б.Устименко, Г.Трегубенко, В.Шефер, Є.Пітюков, В.Воробйов, С.Кравченко) із порядком денним: 1.Про участь Буджацького козацтва в заходах, присвячених Дню міста (Охорона громадського порядку; Проведення Козацьких забав; Закриття Фестивалю культур). 2.Про участь делегації Буджацького козацтва у Круглому столі з питань козацької педагогіки (Київ, Академія Наук Вищої Школи України).¹⁴⁴



Старшина Буджацького козацтва.

Колодач 38-й. За віру! За волю! За долю!

Майбутнє Бритівської школи... Школа – приміська (не міська і не сільська). В основі діяльності приміської школи - дві складові: сільське-глибинне розуміння природи й міська прагматизація засад повсякденного життя; все це на фундаменті українського національного родинного виховання. Це поки що думки; треба шукати, експериментувати, налагоджувати себе на довготерпіння... й мати мужність сподобитись на важку працю – пошук концепції та моделі сучасної приміської школи і об'єднання-координування зусиль всіх учасників педагогічного процесу (школа, батьки-родичі, оточуючи-громадськість зокрема козаки) задля досягнення найоптимальнішого варіанту діяльності. Наснаги нам, панове-брати козаки!

¹⁴³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.

¹⁴⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.

Комишина 94. Червень-серпень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Виступ. Свято в парку Миру.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Засідання Громадської ради міста. 3 червня 2015 року в приміщенні міської ради пройшло планове засідання Громадської ради при виконкомі Білгород-Дністровської міської ради під головуванням Віктора Ніколаєнка та секретаря громадської ради Валерія Тимофєєва, за участю уповноваженого від виконкому Олександра Тимошенка.

Згідно орієнтовного плану консультацій з громадськістю виконавчого комітету Білгород-Дністровської міської ради на 2015 рік, учасники засідання обговорили інформацію щодо реалізації земельної політики на території міста, порядку виділення земельних ділянок громадянам міста, яку представив Сергій Крупп - депутат міської ради, начальник управління комунальної власності міської ради. Члени громадської ради обговорили проект внесення змін до Положення про Громадську раду при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради, на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2015 року №234. Проект рішення після обговорення в постійних комісіях ради буде розглянуто на наступному засіданні.

Громадська рада затвердила текст Звернення до голови Одеської обласної державної адміністрації та голови Одеської обласної ради щодо створення на базі Білгород-Дністровської середньовічної фортеці державного історико-архітектурного заповідника. Крім цього, рада затвердила тексти запитів щодо проведення громадських експертиз діяльності деяких комунальних установ міста та виконавчих органів міської ради. Громадська рада порушила клопотання щодо включення до складу виконавчого комітету міської ради голови Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради Віктора Ніколаєнка. На завершення представники громадськості заслухали інформацію заступника міського голови Тетяни Мунтян щодо роботи освітніх закладів міста та члена громадської ради Сергія Квітковського щодо перспектив залучення інвестицій в економіку міста Білгорода-Дністровського.¹⁴⁵

День міста. 7 червня 2015 головні святкові заходи, присвячені Дню народження Білгорода-Дністровського, пройшли на площі перед середньовічною фортецею - візитної картки стародавнього міста. На площі була встановлена сцена, з якої о 17.00 ведучі свята - Олександра Данилова та Юрій Панченко, вітали мешканців та гостей міста, налаштувавши на гарний настрій і приємний відпочинок.

Численні гості свята стали співучасниками великої історичної (в рамках міста) події - народного гуляння - «козацькі забави». В імпровізованому козацькому куточку можна було придбати «козацьку гривню» і трохи відчути себе козаком, купивши атрибути з козацького життя, подарунки і сувеніри для друзів і рідних, а також зберегти цей незабутній день в жартівливому інтер'єрі на фото. А справжні Буджацькі козаки варили і роздавали «куліш» всім бажаючим.

Розважально-змагальне дійство проходило як на сцені, так і в зеленій зоні, де зійшлися у двобої студентські команди з педагогічного та медичного училищ. Свою силу і спритність, а іноді навіть козацьку кмітливість і хитрість хлопці продемонстрували в конкурсах, підготовлених спорткомітетом і центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: «Степ та воля - козацька доля», де вони розпилювали на швидкість дерев'яні чурки, заготовлюючи дрова на зиму; «Слава не поляже, а про себе розкаже» - проявляли силу і спритність, перекочуючи важкі

¹⁴⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.
<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=10386>

автомобільні шини; «До булави треба голови!» - рятували «поранених» товаришів; «Не побігаєш - не переможеш» - змагалися в ходьбі на ходулях; «Як козаки силою вихвалялися» - піднімали однією рукою пудову гиру; «Перемогу здобути, аби вдома не бути» - на швидкість долали перешкоди естафети; «За рідний край хоч помирай!» - перетягували канат. Саме останній конкурс став вирішальним у визначенні переможця - команди медучилища.¹⁴⁶

В Києві відбувся Всеукраїнський круглий стіл на тему «Українське національно-державницьке виховання учнівської і студентської молоді», який проводили Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, Академія наук вищої школи України, Міжнародний світній фонд ім. Ярослава Мудрого, Науково-дослідний інститут козацтва інституту історії НАН України, Національна спілка краєзнавців України, Редакція Всеукраїнського громадсько-політичного тижневика «Освіта», у якому взяла участь делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, С.Ушанова). Отаман Буджацького козацтва, член науково-методичної ради НДІ козацтва при інституті історії України НАН України В.Тимофєєв мав виступ.¹⁴⁷

ВИСТУП

Шановні учасники круглого столу!

Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – територія останніх козацьких військ на теренах України – тут, змінюючи одне одного, існували Січі – Подністрянська, Задунайська та козацькі війська – Буджацьке, Дунайське, Новоросійське. У 1869 році, у заявку із загальною військовою реформою, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване, а козаків не переселено на Кубань – переведено до розряду державних селян і залишено на Буджаку.

Тому, коли на початку 90-х років минулого століття вийшли друком методичні рекомендації щодо проведення Всеукраїнської експедиції «Козацькими шляхами» та «Концепція козацько-лицарського виховання», школи козацьких станиць Буджаку почали працювати над впровадженням козацько-лицарського виховання в практику роботи шкіл Буджаку, керуючись принципом «Краще запалити свічку, ніж хаяти темряву».

Сьогодні на Буджаку ми маємо систему козацько-лицарського виховання шкільної молоді, у вдосконаленні якої беруть участь колективи шкіл, козацькі організації, батьки молодих козаків та козачок, місцева влада.

Суть системи полягає в такому. Історія вчить, що ефективне те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності і права, зокрема право на свободу.

У вихованні національно свідомого козака та козачки є чотири ступеня (етапи): родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти; родинно-шкільне виховання козака та лелі, джури та дани; громадсько-родинне виховання молодика та берегині; громадсько-родинне виховання козака та козачки. Кожен з етапів козацько-лицарського виховання має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

2. Родинно-шкільне виховання козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту:

¹⁴⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.
<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=10413>

¹⁴⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2015.

А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту,

Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів,

В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинне виховання молодика та берегині (молодь з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

4. Громадсько-родинне таборове виховання козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.

Як це робиться, описано в книгах, які виходили друком в місцевих, обласних та центральних видавництвах: «Козацтво» - 3 вип. (1995, 1998, 2000), «Адамівська Січ» 3 кн. (2001, 2002, 2003), «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» (2004), «Козацька педагогіка – сучасна освіта» (2005), «Козацьке тілодуховиховання» (2006), «Козацько-лицарське виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Виховання козака-лицаря» (всі 2007), «Козацький вишкіл» (2009), «Теорія та практика козацького вишколу» (2009), «Дитячий та юнацький козацький рух» (2009), «Козацький гарт» (2011), «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» - 2-е вид. (2013), «Адамівська школа козацько-лицарського виховання» (2015).



Всеукраїнський круглий стіл. Президія.

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Г.Хохлачов) із порядком денним: 1.Про діяльність Буджацького козацтва за період 2010-2015 роки. 2.Попереднє обговорення щодо завдань спільної роботи організацій Буджацького козацтва і місцевих органів влади (району та міста) у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді.¹⁴⁸

Голови – районної державної адміністрації (Петренко С.П.) та районної ради (Орлова В.В.) запропонували (01.07.2015) Отаману Буджацького козацтва Тимофєєву В.Я. очолити Бритівську загальноосвітню школу I-III ступенів. Процедура така: відділ освіти (Осадчук Т.М.) направляє подання на Тимофєєва В.Я. до районної державної адміністрації; РДА направляє подання на районну раду (погоджує призначення Тимофєєва В.Я. на посаду директора школи – сесія районної ради – 54 депутати; перед сесією (24.07.2015) пройдуть засідання постійних комісій

¹⁴⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.

(14-20.07.2015), на яких відбудеться обговорення кандидатури отамана. Чекаємо на результати...

Бритівська школа із 1944 року по 1992 рік була початкова; із 1992 року – восьмирічна (перший випуск у 1997 році); із 2012 року – одинадцятирічна.

Директори: Левенець Володимир Іванович (1992-2003 роки), Жихарєва Тетяна Петрівна (2003-2007 роки), Лейцус Ігор Андрійович (2007-2009 роки), Савчук Віктор Павлович (2009-2012 роки), Даценко Микола Миколайович (2013-2014 роки), Данилюк Олена Іллівна (2014-2015 роки), як буде все гаразд – Тимофєєв Валерій Якович (2015-2022 роки)...¹⁴⁹

Активісти Буджацького козацтва (козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Воробйов, берегині Т.Римська, І.Маринеску, джура О.Маринеску) взяли участь у Святі українських народних ритуалів, що пройшов у парку Миру під егідою Фонду А.Гінак «Відродження». Козаки показали ритуал посвяти в козаки та Берегині та приготували фірмовий козацький куліш на двісті персон.¹⁵⁰

ПРАЗДНИК В ПАРКЕ МИРА

Этот парк всегда был посещаемым горожанами и приезжими, поскольку находится рядом с железнодорожным вокзалом и автостанцией.

Но чаще всего люди просто проходили или пробегали через него, спеша на посадку или в город. Ни высокие деревья, ни заросшие поляны, ни грунтовые тропки не привлекали особого внимания. Разве что памятник воинам, отстоявшим нашу землю в годы войны, вызывал интерес у проходящих мимо. И еще в дни, когда мы праздновали Победу, сюда приносили венки и букеты.

Сегодня парк Мира радикально изменил свой облик. Все дорожки выложены плиткой, вдоль них установлены скамейки, фонари. И теперь сюда приходят люди, чтобы отдохнуть, посидеть, пообщаться. К сожалению, не все стремятся делать добро. И в нашем городе есть нелюди, которые бьют фонари, ломают скамейки, парковые скульптуры и при этом избегают наказания... А зря!

К вечеру 11 июля в парке Мира достоялись украинские посиделки. Лидия Гребенюк – волонтер фонда Аллы Гинак «Возрождение» с помощью партии «Блок Петра Порошенко» и фирмы «Белста» организовала настоящий праздник. Знойное солнце клонилось к закату, на площади вокруг памятника сидели на скамейках мамы с детьми, взрослые гости, участники ансамбля «Колорит» городского территориального центра в ярких костюмах. А на большой сцене пели и танцевали ребята и девчата, красовались «русалки» и участницы конкурса на самую длинную косу, победительницей которого стала Анастасия (длина ее косы почти один метр). Парк наполнила музыка. Ансамбль «Колорит» исполнил старые, добре и любимые песни «Ой, зелене жито, зелене», «Ой, кумо моя» и другие, которые зрители встречали громкими аплодисментами. По случаю Дня рыбака на сцене разыграли веселый лов символической рыбы.

Не остались в стороне и буджацкие казаки. Атаман Валерий Тимофеев поведал присутствующим об истории казачества и провел ритуал посвящения в казаки берегини Ирины Кутовой и Юрия Новака. Вячеслав Лукашевский с помощью своих друзей приготовил замечательный куліш, которым угостили присутствующих. Так прошел праздник в парке Мира, и пусть такие веселые и интересные праздники проходят чаще.

Б.Устименко, Заслуженный журналист Украины.¹⁵¹

¹⁴⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, червень 2015.

¹⁵⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, липень 2015.

¹⁵¹ Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №55, 16.07.2015.

Відбулася нарада отаманів та старшини Чорноморського козацького війська (база відпочинку «Одиссей», смт. Затока, керівник бази М.О.Завойчинський). Від Буджацького козацтва на нараді були присутні В.Тимофєєв та Д.Георгієш.¹⁵²

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Г.Хохлачов, С.Кравченко) із порядком денним: 1.Про завдання Буджацького козацтва на передвиборчий період серпень-жовтень 2015 року. 2.Продовження обговорення завдань спільної роботи організацій Буджацького козацтва і місцевих органів влади (району та міста) у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді (козацькі попередні пропозиції).¹⁵³

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, В.Воробйов) із порядком денним: 1.Про участь козаків Буджацького козацтва в урочистостях, присвячених 24-ї річниці Незалежності України (Шабо). 2.Про порядок проведення акцій «Куліш-1», «Куліш-2» у парку Миру. 3.Про порядок проведення акції «Куліш-3» на території фортеці.¹⁵⁴

Відбулася 10 звітно-виборча конференція районної організації ветеранів. До складу районної ради було обрано 64 особи (з них – 12 козаків та козачок), до складу президії районної ради ветеранів обрано 9 осіб із головою ради (**Ади́ров М.С.**, Габрильчук М.В., Кротов А.Л., **Тимофєєв В.Я.**, **Пітюков Є.П.**, **Чекмарєва Л.В.**, **Хохлачов Г.К.**, Юрченко Г.І., з них 5 козаків та берегинь), головою районної ради ветеранів обрано Ластовецького П.І., делегатами на обласну конференцію обрано Ластовецького П.І., **Ади́рова М.С.**, **Пітюкова Є.П.** Рахункова комісія складалася з трьох осіб – **Тимофєєв В.Я.**, Соловей Н.В., Беляєва В.П. До складу ревкомісії обрано Карауша М.В., Разумей М.Г., Бонар Ю.В.¹⁵⁵

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв (директор Бритівської школи) мав на мітингу в Бритівці, присвяченому річниці звільнення Білгород-Дністровщини від німецько-румунських загарбників, промову: «Шановні односельці! Незалежність – і як символ свободи - синьо-жовтий Прапор - неоцінений дар, що отримало наше покоління. Але у світлі сьогоднішніх подій бачимо – нашу Державну Незалежність (політичну, економічну, інформаційну, ментальну) намагаються відняти... Події вчать - проголосити Незалежність України - ще не значить втілити, бо втілення потребує плати; ми маємо платити - молитвами, інтелектом, фізичною працею; сьогодні ми платимо кров'ю, змушені виборювати власні землі, відстоювати свої права та свободи, аби наповнити Незалежність справжнім змістом. Наше завдання у цей непростий час – відновити джерело нашої віри, надії і любові до рідної землі; згуртуватись та переоцінити себе як патріота України – бо тільки патріот зробить День Незалежності святом вільної, могутньої Держави! Слава Україні!».¹⁵⁶

Козаки Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, Б.Устименко, Д.Георгієш, Г.Хохлачов, С.Кравченко, О.Ступак) на честь Державного прапора України, Дня Незалежності України провели акції «Куліш-1», «Куліш-2» у парку Миру та «Куліш-3» на території фортеці. В процесі проведення акцій було прийнято до лав козацтва працівників підприємства «Белста» Кольцова Андрія Олександровича та Кобзар Олену Анатоліївну.¹⁵⁷

Відбулась міська педагогічна конференція. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ: «Шановні колеги! Події останніх років в нашій країні «спустили» нас з «паціфістських вершин» на «грішу землю» й змусили

¹⁵² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, липень 2015.

¹⁵³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, липень 2015.

¹⁵⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, серпень 2015.

¹⁵⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, серпень 2015.

¹⁵⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, серпень 2015.

¹⁵⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, серпень 2015.

замислитись над проблемою національно-патріотичного виховання, яке сприймалося винятково в етнонаціональному або неорадянському вимірі.

На сучасному етапі розвитку України існує пряма загроза денаціоналізації та втрати державної незалежності. Тому виникає необхідність переосмислити зроблене і здійснити системні заходи, спрямовані на посилення патріотичного виховання дітей та молоді. Необхідно формувати нового українця, який діє на основі національних та європейських цінностей: повага до національних символів; участь у громадсько-політичному житті країни; повага до прав людини; толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей; рівність усіх перед законом; готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Я хочу висловити декілька думок щодо співпраці школи й громадськості у справі виховання дітей та молоді. Розмаїття громадських організацій міста та району вражає. Згідно офіційного реєстру – їх більше двохсот, але лише частина організацій діє активно в межах своїх статутів; в основному це – спортивні і мистецькі клуби - «Шотокан», «Чемпіон», «Віраж», «Тайфун», «Карате-до», «Дністр» та ін., і десятка два «дорослих» об'єднань, діяльність яких має широкий громадсько-політичний резонанс і величезний потенціал виховного впливу. На жаль, цей потенціал не використовується ані школою, ані самими громадськими організаціями. Це - військово-патріотичний клуб «Десантник», дитяча організація з військово-патріотичного виховання «Патріот», громадська жіноча організація «Червона калина», Буджацьке козацтво, об'єднання воїнів-афганців «Долг», воїнів-прикордонників «Кордон», воїнів-десантників «Гвардійський Союз», ліквідаторів аварії на ЧАЕС «Союз Чорнобиль», воїнів-АТО «Слава і Честь» та ін. Керівники та впливові члени цих організацій, не маючи досвіду систематичної роботи з дітьми, обмежуються епізодичними зустрічами з молоддю на святах, або на Уроках Мужності. Тому завдання керівництва та педагогічних колективів шкіл допомогти хлопцям освоїти ази методики виховної роботи; можливо, організувати школу волонтера-виховника (назва – умовна). Перелічую перспективні форми співпраці: волонтери-вожаті-виховники, керівники гуртків на громадських засадах, робота в піклувальних радах, радах навчальних закладів, лобювання інтересів школи в представницьких органах всіх рівнів та ін.

Шановні колеги! Запевняю вас, наші громадські організації готові співпрацювати з педагогічними колективами у справі патріотичного виховання молоді, але очікують на методичну допомогу!

Не можу оминати й тему позашкілля, тим більше, що знаю її зсередини: згідно наказу Міносвіти «Про проведення Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів «Джерело творчості», я – член журі заключного етапу цього конкурсу.

Громадськість обговорює проект нової редакції базового закону України «Про освіту». У процесі підготовки законопроекту гостро постали питання щодо статусу та ролі позашкілля. Впроваджуючи в освітянське законодавство нові терміни, члени робочих груп пішли шляхом виключення зі структури освіти позашкілля. Це призводить до переведення позашкільної освіти до статусу другорядної, до скорочення мережі позашкільних навчальних закладів, зменшення контингенту вихованців та педагогічних працівників, репрофілювання, реорганізації, закриття закладів із подальшим відторгненням приміщень, земельних ділянок, матеріально-технічної бази.

Знищення позашкілля як складової системи освіти негативно вплине на реалізацію права дітей на культурну і творчу діяльність, їх розвиток та соціалізацію, загострить проблему правопорушень, спричинить поповнення армії безробітних серед педагогічних працівників.

Шановні колеги! Шановна громадськість! Не допустимо знищення позашкільної освіти! Разом борімося – поборемо! Слава Україні!».¹⁵⁸

Відбулась районна педагогічна конференція. Отаман Буджацького козацтва, директор Бритівської школи В.Тимофєєв отримав Почесну грамоту Білгород-Дністровської районної державної адміністрації за відмінну підготовку навчального закладу до нового навчального року. На базі Бритівської школи пройшли секційні конференції вчителів-предметників.¹⁵⁹

Комишина 95. Вересень-жовтень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Звернення. 26 Коло Буджацького козацтва. Несеться слава козацька. Основи моделі розвитку Бритівської школи.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Головні на святі Першого вересня – першокласники! Їх у Бритівській школі - цілих три класи! Нехай збудуться всі побажання й напуття, що пролунали для них у цей день. Нехай їх довгий шлях до знань буде цікавим й захоплюючим!¹⁶⁰



Бритівська Січ 1-го вересня.

Директор Бритівської школи В.Тимофєєв (отаман Буджацького козацтва) мав промову: Дорогі учні! Шановні колеги, батьки, громадськість! Вересень починається – і починається першим шкільним днем, першим уроком, першими вчителями. Починається святом Першого дзвоника; святом тих, хто переступає поріг школи і крокує до знань – джерел цивілізації. Дороги школярі! Гортаючи сторінки своїх учнівських, студентських, директорських днів і років – хочу сказати вам, що в усі

¹⁵⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, серпень 2015.

¹⁵⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №21, вересень 2015.

¹⁶⁰ Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №69, 03.09.2015.

часи освічена людина користувалася повагою, бо знання – це скарб. Тому навчайтеся, щоб знати-діяти-творити, а ми, учителі, допоможемо вам – навчимо вчитись. Із святом всіх нас! З початком нового навчального року!¹⁶¹

В Кисві відбулися ювілейні заходи з 25-річчя відродження Українського козацтва, в яких брала участь делегація Буджацького козацтва В програмі: 1.Відкриття урочистого засідання (велика зала Київського Національного Університету ім. Т.Шевченка), виступи організаторів та почесних гостей. 2.Покладання квітів до пам'ятників Т.Шевченку, Героям Небесної Сотні, Б.Хмельницькому. 3.Піший марш до пам'ятнику П.Сагайдачному. 4.Концерт. 5.Неформальне спілкування. Куліш (Труханівська Січ). Учасниками заходів було прийнято Звернення до Українського козацтва. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ.

ЗВЕРНЕННЯ РАДИ ЗАСНОВНИКІВ ТА СТАРІЙШИН УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА ДО ВСІХ КОЗАЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО НИНІ ДІЮТЬ В УКРАЇНІ, ТА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАКІВ

Панове товариство, побратими-козаки! 25 років тому, у серпні 1990 року, на 500-річчя утворення в Україні козацького устрою, сотні тисяч українських патріотів з усіх регіонів нашої Батьківщини зібралися в селі Капулівка, біля могили славетного запорозького лицаря Івана Сірка, а потім на острові Хортиця в Запоріжжі. У дні святкування цього ювілею близько п'ятисот його учасників, нащадків славетних лицарів-козаків, утворили традиційне здавен Козацьке Коло й ухвалили відродити в Україні наші традиційні козацькі звичаї й козацький стан. 15 вересня того ж року в актовій залі Київського державного університету ім. Тараса Шевченка відбулася перша установча Велика козацька Рада.

Учасники цієї Ради з різних областей України одноставно оголосили про створення Всеукраїнської громадської організації «Українське Козацтво». У 1991 р. на другій Великій Раді першим гетьманом відродженого Українського козацтва було обрано видатного українського патріота, нащадка козацького роду В'ячеслава Чорновола. Козацький рух блискавично поширився по всій Україні. За короткий час козацькі структури зорганізувалися практично в усіх областях України.

І вкрай важливо, що всі вони від Карпат до Донбасу, від Волині до Таврії – були єдиною монолітною структурою – під однією булавою. І це викликало повагу й довіру всього народу до козаків. За недовге гетьманування В. Чорновола було утворено розгалужену згуртовану козацьку організацію – з єдиним Статутом, єдиною Генеральною Канцелярією УК. Під булавою Гетьмана згуртувалися всі полки, курені, паланки, сотні і товариства. ВГО «Українське Козацтво» набуло великої популярності й авторитету в Україні саме тому, що воно було патріотичним і згуртованим.

На жаль, наступні Гетьмани не зберегли єдність козацьких осередків і, по суті, спровокували поділ всієї козацької структури на окремі «самостійні» організації. Цьому також сприяла робота іноземних російських спецслужб та їхніх агентів в Україні. Великою перепорою до консолідації сучасного українського козацтва стали політичні амбіції багатьох крайових отаманів. А пам'ятаємо ж з історії, що так звана «Руїна» - хаос і чвари в Гетьманській державі після Богдана Хмельницького – почалися саме з поділу козацтва на Правобережних та Лівобережних козаків.

На такі самі «граблі» ми, нинішні козаки, схоже наступаємо й у наш час. І ознаки цієї «руїни» сьогодні очевидні. Де вони зараз ті десятки «Всеукраїнських» і «Міжнародних» козацьких організацій? Розпорошилися, задихнулися у своїх шкаралупах. Більшість з цих «самостійних» організацій варяться у своєму «соку», а багато з них уже й зовсім «зварилися», розпорошилися без сліду.

¹⁶¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №21, вересень 2015.

Якщо в роки козацького відродження на свято Покрови у Києві збиралися десятки тисяч козаків з усієї України й козацька хода в Києві згуртовувала в силу і міць тисячі козаків і вражала своєю єдністю та могутністю, то нині, по правді кажучи, козацтва в Україні і не видно, і не чути. Розбіглися по своїх закутках, мов щурі по норах. Зате козацьких генералів з «металобрухтом» екзотичних орденів та пустопорожніх «медальок-брязкальців» наплодилося значно більше, ніж рядових справжніх бійців на фронті війни з московськими бандами на Донбасі. Гіркі ці слова, але це – болюча правда!

Звісно, чимало козаків з різних осередків відважно воюють нині, боронячи Україну від ворожих зайд. Але це не заслуга «лампасних» очільників, які роздрібноли козацький рух. Це – героїчний і жертвний чин справжніх козаків-патріотів. Вони, козаки-добровольці, жертвуючи своїм життям, рятують нині честь та гідність козацького звання. І саме ці козаки прагнуть єдності України і єдності Українського козацтва.

Тож ми, Рада Засновників і Рада Старійшин Українського Козацтва, закликаємо всіх українських козаків й отаманів роздрібнених козацьких організацій відкинути геть всілякі амбіції, нікчемні чвари та недовіру один до одного і скликати Надзвичайну Всеукраїнську Козацьку Раду з однією спільною метою – згуртування всіх козацьких структур, що нині є в Україні, у єдину Всеукраїнську козацьку організацію – «Українське Козацтво» під єдиним прапором і булавою.

Буде між козаками єдність – буде і єдність Української Держави! Пам'ятаймо, що написано на своєрідних козацьких «іконах», де зображений духовний образ характерника Козака Мамає: «Козак – душа правдива, справедлива й незрадлива».

Згадаймо, нарешті, гасло, яке виголосив наш справжній Духовний Батько відродженого Українського Козацтва – Іван Макарович Гончар у 1990 році: «Козацтво – душа України і в єдності наша сила!» Слава Українському Козацтву! Слава Україні!¹⁶²

У Білгород-Дністровській середньовічній фортеці за ініціативою губернатора області М.Саакашвілі відбулася конференція, присвячена збереженню та розвитку фортеці. Після конференції- виступ Саакашвілі, далі - гала-концерт джазового фестивалю «Odessa Jazz Fest» за участю грузинської піаністки Хатії Буніатішвілі. За словами губернатора, Білгород-Дністровщина – прекрасний край – фортеця, виноградники, кращі в Європі пляжі. Потрібно розвивати не тільки фортецю, а й територію навкруги неї. Люди повинні жити в хороших будинках, а «всім треба ударити по бездоріжжю». Буджацькі козаки прийняли до козацтва лікаря скорої допомоги Сергія Козубенка і пригостили кулішем Мікаєла Саакашвілі та гостей фортеці.¹⁶³

Бритівська Січ святкувала своє триріччя. В програмі свята флеш-моб – виступи класних колективів із концертними програмами – всі танцювали – від першого до одинадцятого класу; танцювали навіть учителі!¹⁶⁴

У міському Центрі дозвілля ім. Т.Шевченка відбулася зустріч із Левком Лук'яненком школярів та студентської молоді міста і району. У зустрічі брала участь делегація Бритівської ЗОШ I-III ступенів на чолі із директором. Л.Лук'яненко подарував школі свої книги – «Цивілізаційний вибір України», «Маршал Жуков і українці у Другій світовій війні», «Україна не може програти».¹⁶⁵

В Бритівській Січі пройшло осіннє козацьке таборуння.¹⁶⁶

В малій залі районної державної адміністрації пройшла нарада директорів загальноосвітніх навчальних закладів Білгород-Дністровського району. ...Директор

¹⁶² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №21, вересень 2015.

¹⁶³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №22, вересень 2015.

¹⁶⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №22, вересень 2015.

¹⁶⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №22, вересень 2015.

¹⁶⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №22, вересень 2015.

Бритівської загальноосвітньої школи I-III ст. Тимофєєв В.Я., який є отаманом Буджацького козацтва, висвітлив тему військово-патріотичного виховання. В ході обговорення зазначеного питання заступник голочки райдержадміністрації Світлана Петрівна Петренко акцентувала увагу на ролі вчителя в суспільстві. «Власний приклад, спільно зроблена справа, живе спілкування з героями війни на сході, допомога і підтримка людей поважного віку – ось далеко не повний перелік того, що вчитель повинен робити разом з учнями щодня, щоуроку та в позаурочний час. Лише так ми зможемо виховати наших дітей справжніми патріотами, готовими в будь-який момент стати на захист своєї Батьківщину», – зазначила Світлана Петрівна.¹⁶⁷

26 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

В районній державній адміністрації та виконавчому комітеті міської ради відбулися круглі столи та 26 Коло-Координаційна рада на тему: «Українське національно-патріотичне виховання дітей та молоді». Круглі столи готували та проводили активісти Буджацького козацтва та працівники методичних кабінетів районного та міського відділів освіти. До участі запрошувались заступники директорів загальноосвітніх навчальних закладів з виховної роботи, педагоги-організатори, керівники громадських організацій патріотичного спрямування, отамани Буджацького козацтва.



Буджацькі козаки із керівництвом та педагогами району.

На розгляд учасників круглих столів були представлені такі питання: 1. Як трактувати зміст і співвідношення термінів «українське національно-патріотичне виховання», «державницьке виховання», «патріотичне виховання», «національно-патріотичне виховання» та ін.? 2. Які, на Вашу думку, є ефективні шляхи, форми і методи національно-патріотичного виховання дітей і молоді? 3. Які були успіхи і невдачі, суспільно-політичні чинники, що сприяли чи гальмували виховання молоді в дусі українського державотворення в минулому? 4. Які є ефективні шляхи і форми національно-патріотичного виховання дітей і молоді на традиціях героїв Бродів, Базару, Крут, Холодноярської Республіки, Січових стрільців, вояків УПА? 5. Який статус у національно-патріотичному вихованні дітей і молоді мають займати

¹⁶⁷ Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №76, 26.09.2015.

представники українського націоналізму Микола Міхновський, Євген Коновалець, Андрій Мельник, Степан Бандера, Юрій Шухевич та ін.? 6. Як враховувати вікові, психологічні особливості учнів у процесі ознайомлення їх із бойовими закликами, ідеями «Бог і Україна!», «Слава Україні!», «Героям Слава!», «Слава нації!», «Смерть ворогам!» та ін.? 7. Що треба робити, щоб діти та молодь глибше усвідомлювали терміни «парламентська республіка», «президентська республіка», «козацька республіка», «монархія» та ін.? 8. Який статус мають займати в виховній роботі поняття, терміни «політична освіта», «політичне виховання», «виховання політичної культури», «формування національної ідеології», «ідейне виховання» та ін.? 9. Якою мірою доцільно творчо застосовувати досвід національно-патріотичного виховання цивілізованих народів?

За результатами круглого столу була прийнята резолюція: 1. Педагогічним колективом ЗНЗ району та міста у своїй діяльності з українського національно-патріотичного виховання дітей і молоді керуватись положеннями Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, затвердженою Міністерством освіти і науки України (наказ №641 від 16.06.2015 року), методичними рекомендаціями та заходами щодо реалізації Концепції. 2. З метою створення нормативно-правового підґрунтя рекомендувати Білгород-Дністровській районній та міській раді розробити та затвердити програму національно-патріотичного виховання дітей і молоді з робочою назвою «Патріот» (грудень 2015 року). 3. З метою координації діяльності ЗНЗ району та міста з українського національно-патріотичного виховання рекомендувати відділам освіти Білгород-Дністровської райдержадміністрації та міської ради створити Центр патріотичного виховання (жовтень 2015). 4. Передбачити в плані роботи Центру патріотичного виховання проведення моніторингу системи патріотичного виховання дітей та молоді за допомогою соціологічних опитувань, анкетування, психологічного тестування; проведення науково-методичних конференцій, створення банку передового педагогічного досвіду на інформаційному веб-ресурсі; аналіз здобутого, встановлення досягнень і викликів, корекцію навчально-виховних впливів з урахуванням результатів моніторингу. 5. Рекомендувати ЗНЗ району та міста провести в жовтні 2015 року круглі столи на тему: «Українське національно-патріотичне виховання дітей і молоді» із залученням класоводів, класних керівників, батьківської громадськості, представників громадських організацій патріотичного спрямування.¹⁶⁸

Відбулась Рада отаманів Буджацького козацтва. На порядку денного підготовка та проведення комплексу заходів, що присвячені 25-тиріччю відродженого Українського козацтва.¹⁶⁹

На Покрову Буджацькі козаки святкували 25-тиріччя відродженого Українського козацтва. Свята проходили на базі Бритівської громади. В святкуванні брали участь козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, О.Ступак, Г.Клоченко, В.Єремєєв, Д.Георгієш, А.Токаренко. В програмі: святкова літургія, урочисте засідання, святковий концерт, посвята в козаки Юрія Кутового, козацький куліш.¹⁷⁰

Пройшли посвяти в джури та дани школярів Салганської Січі, Молозької Січі, Адамівської Січі, Долинівської Січі. Посвяти проводили Буджацькі козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Воробйов, О.Ступак, В.Єремєєв, Д.Георгієш, М.Адиров.¹⁷¹

¹⁶⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №23, жовтень 2015.

¹⁶⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №23, жовтень 2015.

¹⁷⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, жовтень 2015.

¹⁷¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, жовтень 2015.



Салганська Січ.

Відбулася посвята в джури та дани учнів шостих класів Бритівської Січі. Посвяту проводили Буджацькі козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Воробйов, О.Ступак, Д.Георгієш, В.Єремєєв, священник Свято-Покровського храму с. Бритівка о.Михайло, Берегині К.Волкова-Галятова, Л.Гейченко.¹⁷²



Буджацькі козаки в гостях у Бритівській школі.

В Білгород-Дністровському краєзнавчому музеї пройшов захід «Несеться слава козацька з далечі віків» із відкриттям тематичної виставки. У відкритті брали участь керівництво міста, представники Буджацького козацтва, мистецьких колективів козацького спрямування, громадських організацій, студенти педагогічного училища. В програмі – ознайомлення із експонатами виставки, розповіді про історію

¹⁷² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №23, жовтень 2015.

та сьогодніня Буджацького козацтва, посвята в молоді козаки джури О.Маринеску, козацькі пісні, козацький куліш.¹⁷³



Буджацькі козаки. Зліва направо: Г.Трегубенко, В.Тимофєєв, Г.Клоченко, В.Лукашевський.



Берегині Буджацького козацтва із лелями.

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва із порядком денним:
1.Підготовка до круглого столу «Упровадження Концепції національно-патріотичного виховання в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів міста» (готують Буджацьке козацтво та відділ освіти міськради). 2.Підготовка до

¹⁷³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №23, жовтень 2015.

регіонального круглого столу «Буджацьке козацтво: історія та сьогодення – стратегія розвитку» (готують Буджацьке козацтво, Білгород-Дністровська РДА, Кафедра історії України ОНУ, НДІК ІУ НАН України). 3. Поздоровлення Берегині Ірини Маринеску із Днем народження.¹⁷⁴

Готується до відкриття Громадський військово-історичний центр м. Білгорода-Дністровського, до складу якого входять громадські мілітарні організації – Білгород-Дністровська міська спілка ветеранів війни в Афганістані – воїнів-інтернаціоналістів, Асоціація воїнів-десантників «Гвардійський союз», молодіжний військово-патріотичний клуб «Десантник», Білгород-Дністровська організація «Союз воїнів-прикордонників «Кордон», Асоціація козацьких товариств «Буджацьке козацтво» та ін.¹⁷⁵

Відбулася нарада заступників директорів шкіл з виховної роботи, педагогів-організаторів міста (у формі круглого столу) на тему: «Упровадження концепції національно-патріотичного виховання в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів міста». Місце проведення – актовий зал НВК «ЗОШ-гімназія». До обговорення були запропоновані питання: 1. Нормативно-правова база. 2. Впровадження Концепції національно-патріотичного виховання в умовах сучасної загальноосвітньої школи. 3. Становлення національної свідомості та громадянської активності через роботу в учнівському самоврядуванні. 4. Особливості організації національно-патріотичного виховання учнів ЗНЗ засобом волонтерської діяльності. 5. Ефективні форми та методи національно-патріотичного виховання дітей та молоді на традиціях, закладених Революцією на граніті, Помаранчевою революцією та Революцією гідності. Козацька республіка. 6. Формування національно свідомої особистості через творчу діяльність на заняттях шкільних творчих об'єднань та гуртків.

До участі в роботі круглого столу запрошені: Заступник міського голови Мунтян Т.О., заступники директорів ЗНЗ з виховної роботи, педагоги-організатори, вчителі курсу «Захист Вітчизни», Отаман та Старшина Буджацького козацтва, керівники громадських організацій патріотичного спрямування: воїнів-прикордонників, воїнів-десантників, молодіжного військово-патріотичного клубу «Десантник», воїнів-афганців, воїнів-учасників АТО, волонтерів, представники 808-го понтонно-мостового полку. Отаман Буджацького козацтва В. Тимофеев мав виступ із 5 питань.¹⁷⁶

«Шановні учасники круглого столу! Події Революції на граніті та Помаранчевої революції змушували педагогічну громадськість України переглядати стратегію виховання патріота України, що виражалось у створенні документів Міністерства освіти і науки України – Концепції національної системи виховання (1996), Концепції національно-патріотичного виховання (2009), Концепції Загальнодержавної цільової програми патріотичного виховання громадян на 2013-2017 роки, Концепції громадянської освіти та виховання в Україні (2012). Проте жодна з них не була розгорнута і не втілювалася в конкретні кроки з реалізації через зміну векторів розвитку держави і, відповідно, освітньої політики, через різне уявлення правлячих еліт на ідеологію і напрями розвитку освіти.

Події Революції гідності, окупація Криму та АТО на сході України змусили педагогів вкотре відкоригувати стратегію виховання патріота України, а Міністерство освіти і науки України - затвердити Концепцію національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015), яка складається з 3-х документів: власне Концепції, Методичних рекомендацій та Заходів з реалізації Концепції. Мені довелося брати участь у роботі робочої групи із розробки Концепції та Заходів.

¹⁷⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, жовтень 2015.

¹⁷⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, жовтень 2015.

¹⁷⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, жовтень 2015.

Із розробкою Концепції виникла необхідність у визначенні ефективних форм і методів національно-патріотичного виховання молоді на традиціях, закладених Революцією на граніті, Помаранчевою революцією та Революцією гідності. Посібник з цієї теми вже написаний, друк його плануємо на початок 2016 року, і сьогодні Буджацьке козацтво ознайомить вас із своїми напрацюваннями щодо вибору форм і методів національно-патріотичного виховання молоді.

Але перед цим дещо про **Козацьку республіку** і про Буджак. Із кінця XVIII століття до останньої чверті XIX століття козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці (1709), некрасівці (1740), запорожці (1775) – переміщуються на Задністров'я-Буджак. В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: Кіш Подністровської Січі – надалі Задунайської Січі, Дунайське козацьке, Буджацьке козацьке, Новоросійське козацьке війська. Столицею козацьких військ був Аккерман, останні роки існування війська – Миколаївка-Новоросійська, але більшість адміністративних установ війська залишалися в Аккермані. У 1869 році, у зв'язку із адміністративною реформою, військо було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян, залишивши жити в Буджаку. Козацькою заступницею вважалась Свята Покрова, тому нащадки козаків живуть у станицях й станах там, де є Храми Святої Покрови (в нашому районі - Старокозаче, Петрівка, Руськоїванівка, Стара Царичанка, Бритівка, Великомар'янівка, Переможне, Шабо).

Козацтво – явище, яке притаманне Україні та не має в історії аналога (декілька визначень, що визнаються науковцями всього світу – Піратська республіка, духовно-лицарський орден, самоорганізація колоністів Дикого поля). Татарські орди Причорномор'я, турки, поляки, московіти не пробачали козакам жодної помилки; вони б радо рознесли Січ на тріски, але не могли – козаки були аж занадто сильним противником. Знаємо, що сила війська завжди залежить від системи його організації. Козаки абсолютно диктаторським системам ворогів протиставили свої Ради, бо така система була найбільш ефективною; та й правлячу еліту ця система утримувала від корупції, на відміну від нашої. Зважаючи на це, ряд шкіл району запровадили у себе **систему козацько-лицарського виховання у формі Козацької республіки** або елементи цієї системи (Адамівська, Долинівська, Салганська, Випаснянська №1, Старокозацька, Молозька, Вигінська, Великомар'янівська, Бритівська, Турлацька, Шабівська №2); співпрацювали із козаками і міські школи – 4, 7, 10, 11, Затоківська.

А тепер повернемося до вибору форм і методів національно-патріотичного виховання молоді та розглянемо, як впроваджуються в практику роботи шкіл засади Козацької республіки...»

НЕСЕТЬСЯ СЛАВА КОЗАЦЬКА... День Українського козацтва.

Накануне Дня українського казачества, Покрова Пресвятої Богородиці и Дня защитника Украины (которые отмечаются 14 октября) в этнографическом отделе краеведческого музея состоялась встреча, подготовленная сотрудниками музея и представителями Буджакского казачества «Несется слава козацька з далечі віків».

На встрече присутствовали заместитель городского головы Татьяна Мунтян, начальник отдела культуры Светлана Байло, жители города, школьники и студенты. Перед началом мероприятия директор музея Татьяна Белая провела экскурсию по залам этнографического отдела, где собраны интересные экспонаты из истории нашего края. Один из залов оставлен для тематических экспозиций, и в этот день здесь были представлены материалы на тему казачества. Научный сотрудник музея Инна Давид рассказала об истории казачества. Об этапах становления и современности буджакских казаков говорили атаман Буджакского казачества Валерий Тимофеев, заместитель атамана Вячеслав Лукашевский, члены старшинской рады Григорий Трегубенко и Георгий Ключенко. Затем был проведен обряд

посвящення в молодые казаки девятикласника школы №1 Алеши Маринеску. Юный казак получил добрые напутствия, прочел соответствующую клятву. Обряд традиционно закончился «шануванням шабельним вінком». Представители казачества рас сказали также о казацком быте, в частности, чем питались в походах, как готовили. Проиллюстрировали эту страничку накритим казацкими разносолами, украшением котрого стал казацкий кулеш. Все присутствующие с удовольствием продегустировали угощение. Татьяна Климова.¹⁷⁷

Відбулися вибори до місцевих органів влади: сільські, селищні, районні, обласні ради, місцеві голови. Дирекція Бритівської школи максимально толерантна підійшла до всіх учасників перегонів у Бритівській громаді: зустрічі колективу школи пройшли із всіма кандидатами на посаду сільського голови та з більшістю кандидатів в депутати по с. Бритівка. Сільським головою було обрано М.Г.Мерешка.

ОСНОВИ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ БРИТІВСЬКОЇ ШКОЛИ

1. Сутність навчання – виховання. Виховання повинно бути національним.

2. Навчаючи-виховуючи дитину, ми формуємо майбутнє нації; той, кого ми навчаємо-виховуємо – прийде до активного суспільного життя через -цять років; те, що ми заклали в дитині сьогодні – гикнеться нам завтра. Формує громадянина не тільки школа, а й батьки, родичі, оточуючи та громадськість; завдання школи (шкільного колективу) – об'єднати-скоординувати зусилля всіх задля досягнення найоптимальнішого варіанту педагогічної діяльності.

3. Щоб ефективно навчати-виховувати, ми повинні мати державну концепцію навчання-виховання взагалі й кожної школи зокрема; бо навіть у кожному селі – свої особливі умови, які кардинально впливають на перебіг виховного процесу; адже немає виховання «взагалі». Воно завжди має конкретно-історичну національно-державну форму вираження і спрямоване на формування громадянина конкретної держави, яка не може бути безнаціональною. В Україні, як і в інших країнах світу, історично склалася своя система виховання, яка максимально враховує національні риси і самобутність українського народу. Це – українська козацька педагогіка.

Що стосується розвитку сьогоденного напрямку виховної роботи в Бритівській школі (національне військово-патріотичне у формі козацько-лицарської школи сприяння здоров'ю) – воно має зберегтися, як складова частина майбутньої нашої загальношкільної комплексної системи виховання. У цьому напрямку виховання держава визнала свої прорахунки й розвиток військово-патріотичної складової системи виховання в навчальних закладах буде надалі тримати на контролі; для нас це означає можливість мати спеціалізовані класи (лицейні, із посиленою військово-фізичною підготовкою) у формі загальновійськових або (і) морських (із денним утриманням ліцеїстів-курсантів), починаючи із 8-9 класу. Загальновійськовий лицей є у Одесі, лицей із посиленою військово-спортивною підготовкою – у Тузлах, морські лицей – у Одесі та Ізмаїлі; сам Бог вказує на те, що ми маємо мати хоча б лицейні класи такого типу у складі навчально-виховного комплексу.

Чим ближче до нас події минулого, тим менше ми в них розуміємося; чим більше уваги ми приділяємо подробицям, тим менше помічаємо речі принципів; тому-то ми стикаємося із великими труднощами, намагаючись у подіях недавнього минулого виділити важливе і значиме.

¹⁷⁷ Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №81, 15.10.2015.

БУНЧУК 16-Й. КОЗАКИ! ЗА УКРАЇНУ! РОЗДУМИ ОТАМАНА (ПРОДОВЖЕННЯ).

РАДОНИЦЯ (ЗАКІНЧЕННЯ) – ПРАВИЛА, АБО МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ; АБО ЩО Я ЗРОБИВ У ЖИТТІ ДЛЯ БАТЬКІВЩИНИ!

Життя – Україні! Честь – козацтву-лицарству!

...Початок ХХІ століття – я працюю начальником оргвідділу райдержадміністрації (із 2008 року - райради) – на цих посадах пропрацював більше десяти років; Адамівську школу козацько-лицарського виховання передав новому директору школи – Вронській В.М. Одночасно із роботою в державних органах (маю державні нагороди та відзнаки) керував великими й впливовими громадськими організаціями козацького спрямування (маю найвищу козацьку нагороду – Зірку Козацтва):

1. Задністровою Січчю (Білгород-Дністровські район та місто - 2003-2010 роки). До складу Січі входили (в т.ч. на правах асоційованих членів) – власне Задністрова Січ (материнська організація), Білгород-Дністровська паланка, Адамівська Січ (школа), Долинівська Січ (школа), Старокозацька та Молозька Січі (школи), Турлацька Січ (школа), Вигінська Січ (школа), «Мрія», «Веселка», «Гроно», «Русичі», «Алкалія», 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, Адамівський Осередок козацтва, КЮМІР «Шквал», Військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ», курені – Шабівський, Гагаузський, Затоцький, Придністровський, Переможненський, Адміністративний, районна громада Берегинь, Випаснянська №2 Січ (школа), Салганська Січ (школа), Великомар'янівська Січ (школа), «Отаман та Берегиня».

Створюється районна Координаційна рада з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації, затверджуються районні заходи з розвитку козацтва (2002-2005 роки), козаки беруть участь у Помаранчевій революції, видається газета «Річ про Буджацьку Січ», друкується дванадцятитомник «Архіви козащини Задністров'я».

Затверджуються районні програми розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки та Патріотичного гарту молоді на 2010-2012 роки, створюються районна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та районна Координаційна рада з питань підтримки Українського козацтва, проводиться цикл семінарів-тренінгів «Козак-лідер-2007», «Козацька громадська Рада-2010», святкується 20-тиріччя Задністрової Січі, проводяться виїзди делегацій козаків Задністров'я на Ради в Київ, Конотоп, Тернопіль, Єнакієве, на Хортицю, видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак Задністров'я»-«Січ», «Козак Задністров'я», друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються козацькі сайти.

2. Буджацьким козацтвом (межиріччя Дунай-Дністер – міста обласного підпорядкування – Білгород-Дністровський, Ізмаїл; Арцизьський, Болградський, Білгород-Дністровський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратовський, Тарутинський, Татарбунарський райони – 2010 рік -т.ч.).

До системної роботи з козацько-лицарського виховання (окрім вищезгаданих у Задністровій Січі) долучаються козацькі організації районів Буджаку (Саратське РКТ, Ізмаїльський міський курінь «Наливайко», Болградське РКТ, Кілійське РКТ, Кілійське РКТ УРК, Кілійський районний осередок Соборного козацтва України, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ, Ізмаїльський міський козацький клуб школярів, Придунайська Січ, Ізмаїльська паланка козацтва Запорозького, Бессарабський полк УРК, Ренійське РКТ, Тарутинське РКТ) та Січі (школи) Миколаївсько-Новоросійська, Михайлівська,

Баштанівська, Білоліська, Бритівська, «Днестр», формуються курені – Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каралінобугазський, Випасненський, Депутатський, Школа Старшини, Навчально-методичний центр та ін.

Затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки та Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки, оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування.

Буджацькі козаки беруть участь у подіях Євромайдану, захищають Батьківщину на сході України, починають формувати архівний фонд документів козацьких організацій (у складі Національного архівного фонду України), беруть участь у роботі Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України, Ради Старійшин та Ради Засновників Організацій Українського Козацтва, Ради Козацьких Отаманів України, Всеукраїнських та міжнародних конференціях з питань козацької педагогіки, зустрічах з козаками зарубіжжя (Болгарія-Софія, Туреччина-Стамбул, Румунія-Тулча, Молдова-Комрат, Придністров'я-Рибниця, Росія-Муравлянка), в проведенні шкільних, районних, обласних етапів козацьких ігор – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацький гарт», «Козацькі звитяги», «Сокіл-Джура», Великих козацьких рад – в Києві, Західній (Львів, Тернопіль) та Східній (Харків) Україні, на Хортиці.

До козацтва висвячуються знані в регіоні люди – В.Чорнолуцький, С.Б.Кравченко, В.Орлова, Д.Корчагіна, С.Петренко, Д.Чолак, Є.Пітюков, В.Молчанов, А.Токаренко, Б.Бойко, Г.Золотар, Б.Деренжі, С.Батін, А.Чередніченко, О.Полещук, С.Короленко, А.Царук, М.Салій, С.Майстро, О.Садовський, Л.Попова, Т.Римська, В.Савчук, Т.Браткевич, Н.Фоменко, М.Адиров, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Г.Клоченко, С.Макаренко, В.Ковпак, К.Волкова, А.Кожухаренко, Л.Гусько, С.В.Кравченко, О.Шевчук, Л.Чекмарева, І.Пораденко, К.Ткаченко, Г.Агафонова, І.Комарова, С.Ростікова, А.Павленко, С.М.Кравченко, А.Задорожний, О.Ростіков, Т.Демченко-Козланюк, Г.Руссу, Ю.Леванюк, І.Кутова, О.Кобзар, А.Кольцов, С.Козубенко, Ю.Кутовий, Л.Гейченко, І.Цуркан, Л.Муржа-Ромащук, Г.Холостенко, В.Гловацька, Г.Архипенко, С.Ніколаєнко, М.Шарахматов та ін.

Друкується п'ятитомник «Архіви козаччини Буджаку», семитомник «Архіви козаччини Одещини», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України»; створюються Всеукраїнський сайт «Козацька бібліотека», регіональні сайти, що висвітлюють діяльність організацій Буджацького козацтва в XXI столітті; продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ», затверджується Програма розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки, працює оновлена Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.

Працює Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання, директором якої я маю честь бути.

Колодач 39-й. Козацькому роду – нема переводу!

Я з роду вчительських дітей. Свій перший урок провів в 16 років, працюючи учителем музики і співів середньої школи. Новачка-вчителя завжди випробовує на міцність класний колектив, а як випробовують учня-учителя його друзі по босоному дитинству – можете уявити! Тому, після закінчення університету я вважав, що достатньо приділив уваги вчителюванню, але доля розпорядилася інакше...

Тричі я покидав школу й тричі повертався до неї на посаду директора.

Вперше – після «скачків» в Збройних Силах на посаді заступника командира батареї управління ракетних військ та артилерії 180-ї дивізії. Директорство співпало із «Горбачевською перебудовою», а результатом діяльності стала **модель школи, що будується на сучасному прагматичному підході до макаренківської**

системи трудового виховання молоді й має свій закінчений цикл виробництва. Про досвід нашої роботи писали педагогічні видання «Учительская газета», «Народное образование», «Школа и производство», «Радянська школа», «Педагогічна ініціатива». Виховна система базувалася на таких засадах: природа - наукова праця школярів – впровадження результатів науково-дослідної праці у практику нашого шкільного сільгоспвиробництва.

Вдруге повернувся до школи – після служби на посаді голови сільської ради та сільського голови. Директорство співпало із розбудовою держави Україна, а результатом діяльності стала **модель національно-патріотичного виховання молоді у формі школи козацько-лицарського виховання.** Про досвід нашої роботи писали педагогічні видання «Освіта», «Сільська школа», «Рідна школа», «Директор школи, лицею, гімназії», «Наша школа». Виховна система школи базується на таких засадах: Козацьке виховання – система громадського навчально-виховного впливу нового типу, що покликана дати молоді додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити її надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарські мужніх та сильних духом громадян незалежної України. Наше шкільне гасло: Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!

В обох випадках педагогічний колектив залучав до співпраці широку громадськість: старших друзів школярів, батьків та родичів, керівництво громади, громадські організації, зокрема, козацьку. Всі вони допомагали нам в якості вожатих, командирів загонів, членів батьківських комітетів (класу, школи), шефів.

Втретє повернувся до школи – після служби в органах державної влади і місцевого самоврядування. Результатом роботи цього етапу життя має постати модель інноваційного навчально-виховного закладу національно-патріотичного виховання у формі НВК (лицей-школа) на засадах козацького лицарства.

Щодо співпраці із широкою громадськістю – цей процес маємо продовжувати й будувати-впроваджувати-розвивати модель громадсько-державно-комунального самоврядування навчально-виховного закладу на засадах козацького лицарства – козацьке Коло.

Немає більш потужного рушія організації до досконалості й довготривалого успіху, ніж приваблива, надихаюча перспектива на майбутнє - має розпочатись процес створення Бритівської Січі – братства козаків - нормальний розвиток шкільної організації природним життєвим шляхом. Але це відбудеться лише тоді, коли козацька педагогічна система стане самостійною і самодостатньою, функціонуватиме на основі самоменеджменту, а шкільне управління враховуватиме природну логіку розвитку школи та закономірності побудови її елементів.

Комишина 96. Листопад-грудень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Бритівська Січ. Перша Міжнародна конференція з питань козацької педагогіки.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В м. Білгороді-Дністровському відбувся круглий стіл на тему: «Буджацьке козацтво: історія та реалії сьогодення – стратегія розвитку». Круглий стіл, в якому взяли участь провідні історики-фахівці д.і.н. Т.Чухліб (Київ), к.і.н. Є.Петренко (Київ), д.і.н. О.Бачинська (Одеса), д.і.н. Т.Гончарук (Одеса), козацькі Отамани та Старійшини І.Козар, О.Трачук, М.Бондар (всі Київ), готували активісти Буджацького козацтва.

На розгляд учасників круглого столу були представлені такі питання: 1. Останні козацькі війська на теренах України: Дунайське, Буджацьке, Новоросійське – значення для сучасності. 2. Історія сучасного Буджацького козацтва та місце козацтва в громадському житті краю. 3. Козацько-лицарське виховання – фундамент українського національно-патріотичного виховання дітей та молоді Буджаку. Підготовка кадрів для Буджацького козацтва.

Була прийнята резолюція: 1. Козацьким організаціям, педагогічним колективам ЗНЗ козацького спрямування Буджаку у своїй діяльності керуватись положеннями Регіональної програми розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки та Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, затвердженою Міністерством освіти і науки України (наказ №641 від 16.06.2015 року), методичними рекомендаціями та заходами щодо реалізації Регіональної програми та Концепції. 2.3 метою створення нормативно-правового підґрунтя діяльності козацьких організацій на 2016-2020 роки рекомендувати районним радам Буджаку і Білгород-Дністровській та Ізмаїльській міським радам розробити та затвердити програми розвитку Українського козацтва і національно-патріотичного виховання дітей і молоді з робочою назвою «Патріот» (грудень 2015 року). 3.3 метою координації діяльності козацьких організацій і ЗНЗ Буджаку з українського національно-патріотичного виховання рекомендувати відділам освіти райдержадміністрацій Буджаку та відділам освіти Білгород-Дністровській і Ізмаїльській міських рад створити Центри патріотичного виховання (грудень 2015). 4. Передбачити в планах роботи Центрів патріотичного виховання проведення моніторингу системи патріотичного виховання за допомогою соціологічних опитувань, анкетування, психологічного тестування; проведення науково-методичних конференцій, створення банку досвіду на інформаційному веб-ресурсі; аналіз здобутого, встановлення досягнень і викликів, корекцію виховних впливів з урахуванням результатів моніторингу. 5. Рекомендувати козацьким організаціям Буджаку провести в січні-березні 2016 року круглі столи на тему: «Буджацьке козацтво: історія та сьогодення – стратегія розвитку» із залученням керівництва районів, педагогів, широкої громадськості.¹⁷⁸

Відбулася листопадова Рада отаманів Буджацького козацтва, у якій взяли участь В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, С.Кравченко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Б.Устименко, О.Ступак.

Рада розглянула такі питання: 1. Про підготовку районної програми «Патріот» на період 2016-2020 роки. 2. Про підготовку районної програми розвитку Українського козацтва на період 2016-2020 роки. 3. Про план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік. 4. Про ситуацію в країні. 5. Різне.

У «різному» було розглянуто питання виконання деяких розділів та пунктів плану роботи Буджацького козацтва на 2016 рік, зокрема – Про Програму діяльності Кадетки та Молодої Січі; про угоду Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу з питань національно-патріотичного виховання.¹⁷⁹

Відбулася груднева Рада отаманів Буджацького козацтва, у якій взяли участь В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, О.Ступак, В.Молчанов.

Рада розглянула питання щодо участі у 1-й Міжнародній конференції з питань козацької педагогіки (18.12.2015, Київ) і підготовки чергового Кола Буджацького козацтва та Ради керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації.¹⁸⁰

¹⁷⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, листопад-грудень 2015.

¹⁷⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, листопад-грудень 2015.

¹⁸⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, листопад-грудень 2015.

БРИТІВСЬКА СІЧ

На засіданнях депутатських комісій не всі депутати підтримали кандидатуру Тимофєєва В.Я. на посаду директора Бритівської ЗОШ I-III ступенів: зауваження – «старий». Я чув, що й голова районної ради та начальник відділу освіти були проти (голова ради раніше «проштотувувала» свою кандидатуру - Горщак С.Ф.).

Депутатському корпусу Білгород-Дністровської районної ради колектива Бритівської ЗОШ I-III ступенів

ЗВЕРНЕННЯ

Шановні депутати районної ради!

Вже більше 3-х років продовжується кадрова чехарда щодо посади директора Бритівської ЗОШ I-III ступенів; знані в районі люди – директори нашої школи – Савчук В.П., Даценко М.М., пропрацювавши деякий час, звільняються з цієї посади, не витримуючи невмотивованого тиску. Без директора школа залишається наодинці із своїми проблемами, не маючи змоги протистояти викликам часу, не відчуваючи елементарної підтримки владних структур, які ніяк не зважають на наступну кандидатуру керівника шкільного колективу.

Нещодавно директором нашої школи було призначено Тимофєєва В.Я., який, працюючи на відповідальних посадах в районі (директором школи, сільським головою, начальником оргвідділів районної державної адміністрації та райради, відповідальним секретарем районної ради ветеранів), показав себе компетентним керівником, умілим організатором, принциповою та відповідальною людиною.

За декілька місяців роботи в школі наш директор заслужив повагу колективу: школа підготовлена до нового навчального року із оцінкою «відмінно», почався нормальний навчально-виховний процес, здійснюються заходи щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи.

До речі, Валерій Якович – один із засновників козацького руху на Україні, член науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної Академії Наук України, автор багатьох книг з історії, історіографії сучасного козацтва і козацької педагогіки та реалізації ідей козащини в практику діяльності громадських організацій, територіальних громад і навчальних закладів України – наша школа теж сповідує козацько-лицарську педагогіку.

Ми підтримуємо нашого директора й просимо Вас, шановні депутати, підтримати наш вибір – дати згоду на затвердження директором Бритівської ЗОШ I-III ступенів Тимофєєва Валерія Яковича.

З повагою колектив Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

58 підписів: Ковпак В.П., Федоренко Т.П., Кускова І.В., Дубчак Л.М., Харченко І.Г., Бічева І.В., Микитюк Н.П., Зубчевська Н.О., Таранець Т.І., Мельніченко О.М., Александрова Т.В., Ветох М.Н., Хлюстіна Н.П., Бескровна Г.І., Шаповаленко О.П., Гладильникова Л.В., Полторак М.І., Гордієнко В.Ф., Вустян Г.Т., Стащенко Ю.С., Данилюк О.І., Гейченко Л.Д., Яценко М.П., Махновська С.Б., Бабич С.Ф., Ручка Т.М., Георгієва Ф.П., Шихарєва Т.П., Пазіна А.В., Лаута І.В., Мунтян І.Б., Морозовська Т.П., Гловацька В.П., Дудка А.А., Кожокар В.С., Куніш Д.І., Алексєєнко Н.Г., Ніколаєнко І.В., Холостенко Г.В., Ковпак Л.Л., Морозенко Т.Г., Коломієць О.А., Олешко І.Г., Недов Я.П., Лопарьов А.А., Тарасенко Ф.Ф., Коваль В.Л., Кривцова Н.В., Ротай О.Д., Галятова К.І., Фіцер В.А., Ніколаєнко С.О., Ковальова А.М., Бодюл І.А., Деличєбан Т.В., Ніколаєнко О.С., Лукянчук І.В., Курганова Л.М., Завгородний В.С.

Примітка: Наказ відділу освіти, молоді та спорту Білгород-Дністровської районної державної адміністрації №144 від 10.08.2015 року «Про нагородження педагогічних працівників району з нагоди серпневої конференції 2015 року».

За самовіддану праці, педагогічну майстерність, особистий внесок у розвиток освіти Білгород-Дністровського району, педагогічних працівників загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів НАКАЗУЮ: 1. Порушити клопотання перед Білгород-

Дністровською районною державною адміністрацією про нагородження: 1.1. Почесною грамою районної державної адміністрації за високий рівень підготовки навчальних закладів до 2015-2016 навчального року: 1.1.1. Тимофєєва Валерія Яковича, в.о. директора Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Минуючи районну раду, мене призначили в. о. директора школи (27.07.2015), а через місяць (01.09.2015) – директором Бритівської ЗОШ I-III ступенів. Мабуть, колись це гикнеться мені...

Голові Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Тітарчуку М.І.

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ БРИТІВСЬКОЇ ШКОЛИ станом на 14.03.2016 року

1. Школа не підключена до автономної трансформаторної підстанції, що розташована на території школи; енергопостачання школи відбувається через зовнішній кабель (своєрідну «переноску», яка, до речі, вже в аварійному стані – ізоляція виходить з ладу) від малопотужної трансформаторної підстанції, що розташована на розі вулиць Центральна-Артільна. В зимовий період при включенні електроплит харчоблоку (на базі нашого харчоблоку відбувається приготування їжі також для учнів Вигінської школи) часто відбувається аварійне відключення, що загрожує безперебійній роботі автономної котельні.

2. В блоці Б основної будівлі школи є тріщина, яка проходить через всю будівлю (1-й поверх – між кабінетами 5-6; 2-й поверх – між кабінетами 31-32; 3-й поверх – між кабінетами 66-67). Вважаю, що причиною її є порушення будівельних норм при реконструкції будівлі школи в 2012 році: при знятті четвертого поверху впала північна стіна блоку Б; при її відновленні (для розширення площі кабінетів 5, 31, 66) був закладений новий фундамент, який відступає від фундаменту підвального приміщення на захід – на 2,5 метра, на північ – на 7 метрів; можливо, будівельники замість чотирьох фундаментних блоків (в глибину) поставили, в кращому випадку, три.

Така ж тріщина проходить між актовим та спортивним залом блоку А. Походження її невідомо. При добудові школи в травні 2012 року почала відходити західна стіна спортивного залу; будівельники прикріпили її металевими шинами до плит перекриття – можливо, це теж одна з причин появи тріщини. Вважаю, що для з'ясування всіх аспектів необхідний висновок експертної комісії.

3. На генеральному плані школи є, а в реалії не обладнані (до речі, акту прийому Бритівської школи до експлуатації адміністрація немає): майданчики для гри учнів 1 та 2-4 класів; майданчик тихого відпочинку учнів 5-9 класів; майданчик активного відпочинку учнів 5-9 класів; атлетичний майданчик; гімнастичний майданчик; метеорологічний та географічний майданчики.

4. Обладнання для проведення уроків праці завезено частково (столярна, слюсарна майстерні, кулінарний та швейний цехи); не оплачена його установка організації, яка завозила обладнання – тому станки не підключені (до того ж не введена в експлуатацію трансформаторна підстанція, до якої підключена основна гілка електромережі майстерні).

5. Не виконана гідроізоляція у підвальних приміщеннях; невірно була спроектована водостічна система основної будівлі школи – вода потрапляла до підвальних приміщень (за кошти шкільного фонду восени 2015 року ми відвели воду – на теперішній час підвальні приміщення сухі, але проблема водостічної системи будівлі залишається). Неправильно спроектована каналізація: уклін її гілки веде не від школи, а в сторону школи – тому завжди є загроза її замулення. Шланги для підведення води (холодної та гарячої) від основної магістралі до рукомийників,

унітазів були поставлені низької якості; вони вже почали виходити з ладу, а це – 87 комплектів.

6. Немає блискавковідводів на димових трубах котельні, на водогінній башті та будівлі майстерень; будівля майстерні не обладнана водостічною системою – вода з даху поступає під фундамент – тому в приміщеннях майстерень псується лінолеум, цвітуть стіни. Не «запінені» щілини між шифером покрівлі та підкладними дошками, між стиками частин покрівлі всіх будівель школи – при снігопаді на горищі багато снігу (найбільш загрозливу частину щілин – наскільки вистачило коштів – ми «запінили» восени 2015 року, але це – лише 10% від необхідного). Металевий фасадний паркан в 2012 році був пофарбований фарбою низької якості – на сьогодні паркан почав іржавити.

7. Школа не обладнана пожежними гідрантами або пожежними кранами (проте фахівці Білгород-Дністровського РУ ГУ МНС України в Одеській області вважають, що відсутність гідрантів та пожежних кранів компенсується наявністю 6-ти пожежних водойм).

8. Старша школа (10-11 класи) зовсім не забезпечена наочністю та підручниками; частково забезпечена середня (7-9 класи); кабінети природничого циклу (хімії-біології, фізики-астрономії) не введені до експлуатації, в них не вистачає обладнання.

9. Територія школи не обладнана евакуаційними воротами з півночі для виводу колективу школи у випадку надзвичайної ситуації на безпечну та тиху вулицю Шевченка (наявні пожежні-евакуаційні ворота виходять на небезпечну для пішоходів ділянку вулиці Артільної (траса Одеса-Рені – Кишинів).

10. Є стійка тенденція росту кількості учнів: 2012/2013 н. р. – 297 учнів (17 класів), 2013/2014 н. р. – 374 учня (19 класів), 2014/2015 н. р. – 432 (20 класів) учня, 2015/2016 н. р. – 496 учнів (23 класи), прогноз 2016/2017 н. р. – більше 500 учнів (26 класів); не вистачає меблі; через два-три роки доведеться або добудувувати класи, або частину школи переводити до другої зміни навчання (можливо, переводити перші класи до дитячого садочку).

11. Мережа водовідведення школи складається з трьох гілок (від основної будівлі школи, від будівель котельні та майстерні), які з'єднуються в точці А (по схемі) й стічні води далі виводяться за межі території школи в точці Б (по схемі). Далі стічні води «мандрують» по мережі вздовж вулиці Артільної до точці В (по схемі); мережа ця перетинає вулицю Артільну (об'їзна ділянка автотраси Кишинів-Одеса через Затоку); далі стічні води потрапляють до каналізаційної системи села Бритівка. Школа оплачує сільському комунгоспу (ККП «Бритівка») послуги водовідведення; заборгованості немає.

В грудні 2012 року автомобіль-вагозов КРАЗ (власник Укрполісервіс), який перевозив цемент, «просадив» каналізаційну трубу, що проходить під дорожнім покриттям вулиці Артільної в точці В. Для того, щоб «визволити» КРАЗ із ями, довелося дві доби вигружати цемент; є свідки, що КРАЗ «занурився» в яму на глибину до 1,5 метрів. З тих пір почалися проблеми із водовідведенням школи: в точці В систематично відбувається «забиття» мережі; в останні два місяці «забиття» почастило – за кожну «чистку» мережі школі доводиться платити чималенькі кошти.

Є два шляхи вирішення цієї проблеми: 1. Перекрити рух автотранспорту по вулиці Артільній, викопати траншею та поміняти каналізаційну трубу. 2. Не перекриваючи рух автотранспорту по вулиці Артільній, «кротом» пробурити лаз й поміняти каналізаційну трубу. В обох випадках школа фінансово не «потягне» ці роботи. Прошу допомоги.

12. Під блоком 3-х поверхової будівлі молодших класів розташований підвал загальною площею близько 1 тис м2. Приміщення підвалу заповнені сміттям (за свідченням осіб, що бачили процес добудови-перебудови школи влітку 2012 року) й замуровано бетонною стіною. Це означає, що до всіх комунікацій (електрокабелі, водопостачання-водовідведення) доступу персоналу, що обслуговує школу, немає.

За нашими підрахунками, від сміття достатньо визволити наскрізний коридор, що, можливо, проходить через увесь підвал (це близько 80 м² сміттєгрунту). Щодо окремої точки водопостачання-водовідведення в 4 класі – для доступу до комунікацій можливо пробити люк в підлозі класу.

Враховуючи мої звернення «Інформація щодо матеріально-технічної бази Бритівської школи станом на 29.02.2016 року», «Інформація щодо стану мережі водовідведення школи», «Інформація щодо стану приміщень підвалу під блоком будівлі молодших класів», прошу створити комісію для оцінки необхідності та вартості робіт з метою усунення недоліків.

Була комісія, був створений акт, але «рішучої» допомоги від РОНО школа не встигла отримати - зняли завРОНО Осадчук Тетяну Марковну (січень 2016), призначили зав РОНО Самосудову-Грозову Ольгу Борисовну (лютий 2016), яка вже в червні пішла в декретну відпустку; на період декретної була призначена в.о.зав РОНО Понамарюк Ірина Вікторівна... На період навчання Понамарюк І.В. (вересень-жовтень 2016) в.о.зав РОНО була призначена Федорова Людмила Василівна й т.д...

ПЕРША МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Відбулася Перша Міжнародна науково-практична конференція «Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегій національно-патріотичного виховання дітей і молоді» (Київ, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна») під патронатом Міністерства освіти і науки України, Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної Академії наук України, Міжнародної громадської організації «Українське козацтво».

Напрями роботи конференції: 1.Теоретико-методологічні засади формування українського патріотизму в учнівської і студентської молоді. 2.Практична реалізація ідей та методики козацької педагогіки в системі освіти та науки України. 3.Виховання учнівської і студентської молоді на козацько-лицарських традиціях та сучасних героїчних прикладах Майдану, Небесної Сотні та воїнів АТО. 4.Координація співпраці з органами державної влади, Збройних сил України, освітянських установ та громадських організацій у національно-патріотичному вихованні української молоді.

У роботі конференції взяло участь більше 100 учасників з різних міст України, а також із Росії, Болгарії та Республіки Бангладеш.

На пленарному засіданні з вітальним словом виступив перший проректор Університету «Україна» І.Т.Кучерявий, який привітав учасників конференції від імені Президента Університету «Україна» П.М.Таланчука, наголосив на важливості комплексного підходу до патріотичного виховання, зокрема з використанням системи козацької педагогіки. Доповідач представив гостям здобутки університету в царині інклюзивної освіти, інноваційної, наукової, навчально-методичної, міжнародної діяльності, розповів про заходи студентського самоврядування та різноманітні національно-патріотичні проекти.

Руденко Ю.Д., професор кафедри теорії та історії педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, академік АН ВО України доповів про особливості козацької педагогіки в системі виховання у молоді українського патріотизму і наголосив, що в суспільстві треба формувати і підтримувати ідеал українського воїна-захисника. Потрібно постійно викорінювати зі свідомості пересічного українця ідеї та ідеологію його головних ворогів, а саме, за Ю. Шерех-Шевельовим, – Москву, кучубеївщину і провінціалізм. Доповідач відзначив надзвичайно важливу роль П.М. Таланчука в історії незалежної України, котрий свого часу підтримав студентську Революцію на Граніті, з'їзд Народного руху України, започаткував реформування системи української освіти як перший міністр освіти

незалежної України, розбудував перший в історії України університет за принципом безбар'єрності на всіх рівнях його діяльності.

Капелан Костянтин Холодов, УПЦ Київського патріархату, котрий опікується духовністю воїнів в зоні АТО, зазначив, що за 24 роки в Україні фактично не було незалежності, а були лише її атрибути. І в тому, що нині відбувається на Сході та в Криму, винні в тому числі й українці. Самі ж українці повинні шукати вихід із ситуації, що склалася, і саме отакі зібрання науковців, громадськості та духовенства і працюють на вирішення цих завдань. Вирішальна роль у формуванні патріота-громадянина належить вихованню. Виховувати в українцях треба насамперед жертвність, бо це християнська чеснота, яка формується великою любов'ю до людей і до своєї Батьківщини. Саме ця чеснота спонукала Христа піти на смерть в ім'я спасіння людства. Окрім того, потрібно у молоді формувати навички вправного воїна, уміння володіти всіма видами зброї, водити важку бойову техніку. Такі юнаки повинні мати за честь іти в бій за свою землю. Бо, як вчить святе письмо: «Немає більшої любові за ту, коли кладеш свою голову за друзів своїх...». І виховувати треба на прикладі подвигів героїв Майдану, Небесної сотні та АТО, добровольців, волонтерів, на прикладі подвигів сучасників. Попри всі випробовування, ми всі маємо завдячувати Богові за те, що живемо у такий непростий, але значущий час: ми бачимо навколо себе багато справжніх людей, бо війна – то каталізатор, що чітко відділяє багно від золота.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання».

«Шановні учасники конференції!

На території Буджаку (межиріччя Дунай-Дністер), в ХІХ столітті, змінюючи одне одного, існували останні Січі Українських козаків-запорожців – Подністрянська, Задунайська та козацькі війська – Дунайське, Буджацьке. У 1869 році, у зв'язку із загальною військовою реформою, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване, а козаків переведено до розряду державних селян і залишено на Буджаку. А це три кінних і один артилерійський полки, 12 станиць.

Й, надалі, Буджак залишався своєрідним осередком козацького духу, осередком національного військово-патріотичного виховання. У другій половині ХХ та на початку ХХІ століть тут була розташована 180-та Київська мотострілецька кадрована дивізія (згодом бригада); 70% її складу складала цивільні мешканці Буджаку, які періодично проходили перепідготовку на місцевому полігоні та танкодромі; а це – козацька система військової служби!

Тому, коли на початку 90-х років минулого століття вийшли друком методичні рекомендації щодо проведення Всеукраїнської експедиції «Козацькими шляхами» та «Концепція козацько-лицарського виховання», школи козацьких станиць Буджаку почали працювати над впровадженням козацько-лицарського виховання в практику роботи, керуючись принципом «Козацькому роду нема переводу!».

Сьогодні на Буджаку ми маємо систему козацько-лицарського виховання шкільної молоді, у вдосконаленні якої беруть участь колективи шкіл, козацькі організації, батьки молодих козаків та козачок, місцева влада, а базою є напрацювання педагогічного колективу Бритівської Січі – Бритівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів – школи козацько-лицарського виховання.

Суть системи полягає в такому. Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності і права, зокрема право на свободу.

Ми розуміємо, що козацько-лицарське виховання – це одна з форм українського національно-патріотичного виховання. З цього випливає: у вихованні національно свідомого козака та козачки є чотири ступеня (етапи): родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти; родинно-шкільне виховання козака та лелі, джури та дани; громадсько-родинне виховання молодика та берегині;

громадсько-родинне виховання козака та козачки. Кожен з етапів козацько-лицарського виховання має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліняти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

2. Родинно-шкільне виховання козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту:

А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту,

Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів,

В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинне виховання молодика та берегині (молодь з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

4. Громадсько-родинне таборове виховання козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.



Міжнародна конференція. Лунає Гімн України.

Як це робиться, описано в книгах, які виходили друком в місцевих, обласних та центральних видавництвах: «Козацтво» - 3 вип. (1995, 1998, 2000), «Адамівська Січ» 3 кн. (2001, 2002, 2003), «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» (2004), «Козацька педагогіка – сучасна освіта» (2005), «Козацьке тілодуховиховання» (2006), «Козацько-лицарське виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Виховання козака-лицаря» (всі 2007), «Козацький вишкіл» (2009), «Теорія та практика козацького вишколу» (2009), «Дитячий та юнацький козацький рух» (2009), «Козацький гарт» (2011),

«Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» - 2-е вид. (2013), «Адамівська школа козацько-лицарського виховання» (2015), «Школа козацько-лицарського виховання» (2015), «Бритівська Січ – школа українського національно-патріотичного виховання» (2016).

Ці книги увійшли, зокрема, в 9-титомник **«Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я»**; вони є в бібліотеці університету «Україна».

Більш детально наша система козацько-лицарського виховання описана в дванадцятитомнику **«Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку» (2005-2016)**. Книги є в обласних, центральних і національних бібліотеках України та виставлені в Інтернеті.

Шановні учасники конференції! Наше козацьке-буджацьке гасло: **«Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!»** Хай ці слова слугують дороговказом для нас!»¹⁸¹

За підсумками роботи конференції було прийнято ухвалу:

УХВАЛА

Міжнародної науково-практичної конференції «ВПРОВАДЖЕННЯ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКИХ ТРАДИЦІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ»

Ми, учасники Міжнародної науково-практичної конференції «Впровадження козацько-лицарських традицій в контексті Стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді», всебічно обговорили доленосні проблеми формування в зростаючих поколіннях українського патріотизму, національно-державницької духовності, синівської любові до України-Батьківщини.

Учасники конференції констатують, що вершинними здобутками українського народу впродовж останнього тисячоліття в боротьбі за свою свободу, утвердження власної незалежної держави були Українське козацтво, його волелюбна ідеологія і потужна державотворча місія, військово-захисна сила, завдяки яким зазнавали краху загарбницькі наміри й плани авторитарних і тоталітарних політичних режимів сусідніх держав-імперій.

Запорукою докорінного поліпшення виховання в зростаючих поколіннях українського патріотизму є глибоке пізнання ними звитяжної історії та подвижницької діяльності Українського козацтва, його філософії, ідеології, лицарської моралі, бойових героїчних традицій та козацької педагогіки. Упродовж кількох століть завдяки козацькій педагогіці в родинному вихованні, січових, сотенних і полкових школах, колегіумах та перших вітчизняних академіях – Острозькій (1576) і Києво-Могилянській (1615), братських школах (XVI-XVII ст.) формувалися патріоти України, герої національно-визвольних змагань. Творче відродження козацько-лицарських виховних традицій – один із найефективніших шляхів формування в дітей та молоді історичної пам'яті, національної свідомості, глибокого українського патріотизму, любові до рідного народу і ненависті до його ворогів, готовності зі зброєю в руках боронити територіальну цілісність і незалежність України від будь-якого агресора.

Випробувані століттями державотворчі, героїко-патріотичні, трудові, морально-духовні традиції Українського козацтва постійно відроджувалися в різних формах і ставали стійкою основою та невичерпним джерелом наростання національно-визвольної боротьби рідного народу.

У нових історичних умовах козацько-лицарські традиції постійно відновлювалися, як це підкреслюється в Стратегії національно-патріотичного виховання, в героїчній боротьбі Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки (УНР) і Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР), героїв Базару і Крут, антибільшовицьких селянських повстань, військових загонів

¹⁸¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, листопад-грудень 2015.

Карпатської Січі, Української Повстанської Армії (УПА), українських повстанців у сталінських таборах.

В умовах сучасної агресії Росії проти незалежної України, анексії Криму й окупації частини Донбасу пріоритетним завданням освітян-науковців і практиків є вдосконалення національно-патріотичного виховання, реалізація на вищому рівні ідей і цінностей козацької педагогіки, підготовка молоді до захисту Вітчизни від зовнішніх ворогів, їхніх агентів – сепаратистів, інших внутрішніх недругів незалежної України.

Враховуючи щойно викладене, беручи до уваги суворі виклики сьогодення і соціальне замовлення, Міжнародна науково-практична конференція

УХВАЛЮЄ:

1. Практично реалізуючи Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей і молоді на 2016-2020 роки», вчителів, вихователю, керівникові навчального закладу, методисту, управлінцю освіти необхідно дбати про створення системи національно-патріотичного виховання, завдяки якій у дітей та молоді формуватимуться глибокі патріотичні почуття, стійкі переконання, лицарські якості громадянина – патріота України.

2. У період загострення кризових явищ у нашому суспільному житті, агресії Росії та підготовлених нею сепаратистів проти незалежної України створювати сприятливі умови в родинному вихованні, школах, вишах та інших навчальних закладах для глибокого засвоєння учнями і студентами наукових і художніх знань про Україну – Батьківщину, її красу й духовну велич рідного народу, його гідний внесок у світову культуру та цивілізацію.

3. Поширювати серед широких кіл освітян, батьків, громадськості козацьку педагогіку як цілісну систему ідей, принципів, технологій козацько-лицарського загартування дітей і юнацтва, формування в них міцного здоров'я, сили волі й сили духу, звитяги та хоробрості, умінь долати будь-які труднощі, перешкоди в житті, здатності боротися із псевдо-цінностями, антиукраїнськими ідеями, готовності зберігати українську мову і культуру, відстоювати національні інтереси України.

4. У процесі вивчення навчальних дисциплін, позакласної та позааудиторної роботи на високому науковому рівні розкривати подвижницький чин, націєтворчу й державницьку діяльність гетьманів-патріотів, провідників національно-визвольного руху, великих українців, формувати в дітей та молоді ідеали українця-козака, лицаря з сучасними шляхетними духовними якостями і патріотичними справами, вчинками.

5. Організувати і ґрунтувати систему виховання українського патріотизму в дітей і молоді на героїчних цінностях, державотворчих справах, які утверджені історією в героїко-патріотичних лицарських традиціях українського народу: князівсько-дружинницьких, богатирських, козацьких, козацько-січових, гайдамацько-отаманських, стрілецьких, повстансько-армійських, дисидентських, а також традиціях Героїв Небесної Сотні та учасників АТО.

6. Реалізовувати завдання національно-патріотичного виховання дітей і молоді шляхами формування в них глибоких знань про визначних українських полководців (князів Святослава Хороброго, Я.Мудрого, В.Мономаха, Костянтина Острозького, гетьманів Сагайдачного, Хмельницького, Орлика та ін.), видатні перемоги українських, зокрема козацьких військ над чужоземними загарбниками, плекання високого культу воїна-захисника, переможця над ворогами України і глибокого вивчення сучасної військової техніки.

7. З метою поглиблення в учнів і студентів пізнавальних інтересів, підвищення ефективності навчально-виховного процесу постійно пробуджувати в них захоплення козацькою романтикою і символікою, ритуалами й звичаями козаків, їхнім героїзмом, невичерпною енергією, ентузіазмом, ініціативністю, підприємливістю та винахідливістю у праці, військовій справі, бойовій майстерності, подвигами в битвах з ворогами.

8. Активізувати наукову, методичну, організаційно-педагогічну допомогу вихованцям дошкільних закладів, учням і студентам в їхньому прагненні створювати дитячі осередки козачат, джур, молодих козаків, дитячих та молодіжних об'єднань і організацій, створення шкільних козацьких Рад і Республік, куренів, кошів, сотень та полків, світлиць Козацької Звитяги й Лицарської слави.

9. Заохочувати й залучати козачат, джур та молодих козаків до систематичного пізнання національного характеру українців, самопізнання, самонавчання і самовиховання, поглиблення своїх патріотичних почуттів, здійснення конкретних трудових, суспільно корисних справ за напрямками «З радістю допомагаю батькам, родині, друзям», «Будую свою Духовну Січ», «Мої діла і мрії – рідному народові, Україні», «Люблю й вивчаю історію козаків, України», «Готуюсь, загартовую себе для захисту Вітчизни» та ін.

10. З метою значного поліпшення національно-патріотичного виховання постійно виховувати в дітей і молоді шанобливе ставлення до пам'яті про жертв комуністичного тоталітарного режиму в Україні, зокрема жертв голодоморів 1921-1922 років, 1947-1948 років, геноциду 1932-1933 років, політичних репресій і депортацій українців, Героїв Небесної Сотні, жертв серед учасників АТО.

11. Домагатися докорінного поліпшення національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, разом із батьками, представниками громадськості утвердити педагогічну традицію, щоб кожна дитина перед вступом до школи мала уявлення про Державний Герб України, Державний Прапор України, Державний Гімн України, знали 5-8 народних героїв, великих українців–лицарів і не менше 10 народних, козацьких пісень та віршів.

12. Постійно практикувати й розвивати шляхи і механізми системи тісної взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування, педагогів, представників громадських, зокрема козацьких організацій, у справі формування в дітей та молоді українського патріотизму, виховання в них синівської вірності Україні, готовності захищати Батьківщину від будь-яких зовнішніх і внутрішніх ворогів.

13. Активніше встановлювати творчі, ділові зв'язки з українською діаспорою, представниками інших країн, насамперед Європи, зокрема педагогами, працівниками освіти і науки, з метою зміцнення традицій глибокого пізнання історії України, Українського козацтва, виховання дітей і молоді в душі любові до рідного народу, пошани до всіх народів світу.

14. Сприяти створенню і функціонуванню Всеукраїнської молодіжної організації «Молода Січ» та популяризувати її діяльність в усіх загальнонавчальних закладах України.

В Харкові відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Козацький рух на теренах України та патріотичне виховання молоді на його засадах» під патронатом Міністерства освіти і науки України, департаменту масових комунікацій Харківської обласної державної адміністрації, історичного факультету Харківського національного педагогічного університету ім. Г.Сковороди, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Харківського національного університету будівництва та архітектури, Окремого науково-освітнього центру Українського козацтва ім. Г.Сковороди, Харківського науково-дослідного інституту козацтва, Академії військово-історичних наук і козацтва.

Працювали секції: 1.Запорізьке козацтво як символ свободи і незалежності: від Д.Вишневецького до Б.Хмельницького (Запорозькі козаки на захисті південних кордонів Речі Посполитої. Дипломатичні зв'язки. Військове мистецтво козаків – зброя, тактика бою, бойова підготовка, морські походи). Побут та звичаї козаків-січовиків). 2.Богдан Хмельницький – видатний державотворець (Історична постать Богдана Хмельницького. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького. Передумови та наслідки Переяславської Ради. Період Руїни). 3.Козацтво на захисті православної віри (Православні традиції козаків-січовиків).

Церковні свята на Січі. Козацька ікона. Церковна архітектура на Січі).
4. Слобожанське козацтво: історія та сучасність (Заселення території Дикого Поля. Слобожанські козацькі полки на захисті держави. Ментальні особливості слобожанських козаків. Культурні традиції слобожанського козацтва та сучасність. Сучасні козацькі організації та осередки Слобожанщини: діяльність та перспективи).
5. Актуальні питання патріотичного виховання молоді (Патріотичне виховання молоді як пріоритетний напрямок діяльності системи освіти. Внутрішня та зовнішня політика України очима студентів. Думки сучасної молоді щодо козацтва, його минулого та майбутнього).

Отаман Буджацького козацтва мав виступ «Національно-патріотичне виховання козацької молоді Буджаку».¹⁸²

Комишина 97. Січень-лютий 2016. Події в козацтвах Буджаку. РКОУ. 27 Коло Буджацького козацтва.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва, у якій взяли участь В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, Д.Георгієш, Б.Устименко, О.Ступак.

Рада розглянула питання щодо спільної роботи Буджацького козацтва та Бритівської Січі з національно-патріотичного виховання та прийняла рішення про участь у Всеукраїнській Програмі демократичних змін. Завдяки цій Програмі буде досягнуто такі демократичні зміни: 1. Буде розроблена програма розвитку Бритівської Січі та Буджацького козацтва, що пов'язана із реальними проблемами та потребами місцевої громади (шкільні ресурси будуть надамі для вирішення проблем громади та забезпечення освітніх потреб громадян; очікуємо, що ресурси громади будуть мобілізовані для вирішення шкільних проблем). 2. Буде залучена громада не тільки через залучення батьків та інших членів громади до навчального процесу (проведення екскурсій, запрошення членів громади на уроки з метою розповіді про існуючий досвід тощо), а й залучення членів громади до процесів управління школою. 3. Буде досягнута колегіальність в управлінні Бритівської Січі. Рада школи та координатори співпраці мають сприяти розповсюдженню філософії демократичності й колегіальності; батьки та всі зацікавлені члени громади мають розглядатися як партнери. 4. Кожен має стати вчителем. Не лише дипломи, але знання та вміння будуть визначати, хто може навчати. Навчання комп'ютерної грамотності, в'язання спицями та гачком, нових пісень – все це є процесом навчання, оскільки передбачає забезпечення нових знань, розвиток нових умінь, і цей процес може забезпечуватися кожним. 5. Кожен має стати учнем. Хоча пріоритетним і основним завданням школи є навчання дітей, потенційними учнями є всі члени громади. Бажання вчитися є однією з природних потреб людини будь-якого віку. Бритівська Січ може і повинна стати освітнім центром для усіх членів громади, включаючи дошкільнят та дорослих всіх вікових категорій. Такий підхід також веде до забезпечення реалізації принципу «освіта впродовж усього життя». 6. Буде налагоджена міжвідомча співпраця. Бритівська Січ має розглядати себе як невід'ємну складову усієї громадської освітньої системи; Бритівська Січ співпрацює з іншими організаціями громади для забезпечення надання комплексних освітніх, оздоровчих, культурних та соціальних послуг. 7. Буде пристосоване обладнання для громадського користування. Обладнання Бритівської Січі повинно бути пристосоване для активної участі всіх членів громади, включаючи людей з особливими потребами.

¹⁸² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №27, грудень 2015.

В ідеалі, Бритівська Січ може і повинна стати місцем для надання комплексних послуг для усіх членів громади. Обладнання Бритівської Січі може використовуватись для всіх освітніх, оздоровчих, культурних та соціальних заходів громади на постійній основі – щодня, щороку. Громадська діяльність може плануватися на будь-який час упродовж будь-якого дня. 8. Бритівська Січ буде брати активну участь у вирішенні проблем громади. Відповідно до стратегії розвитку, Бритівська Січ виступає ініціатором вивчення існуючих проблем у громаді, визначення пріоритетних та розробки шляхів вирішення цих проблем у співпраці з іншими організаціями. 9. Маємо плекати почуття спільноти. Бритівська Січ має визначену життєво важливу мету, а саме: посилення почуття належності в усіх членів громади. Це передбачає, що **люди, які живуть у громаді, мають знати один одного та піклуватись один про одного.**¹⁸³

Отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва було нагороджено грамотою Білгород-Дністровського міського голови А.Гінак «За плідну співпрацю зі Збройними Силами України, активну громадську позицію, участь у патріотичному вихованні молоді та з нагоди Дня Соборності України».¹⁸⁴



Керівники Буджацького козацтва (зліва-направо): стоять Березині – І.Цуркан, Н.Швачка; сидять отамани - В.Тимофєєв, М.Завойчинський.

Відбулася нарада з питань підготовки 27 Кола Буджацького козацтва. Козаки - В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, М.Завойчинський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко, В.Ковпак та гостині – І.Цуркан (начальник відділу культури РДА), Л.Гейченко (заступник директора Бритівської ЗОШ з ВР), Т.Осадчук (начальник відділу освіти і науки РДА), О.Данилюк (заступник директора Бритівської ЗОШ з НВР) обмінялися думками щодо налагодження роботи з національно-

¹⁸³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №27, грудень 2015.

¹⁸⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

патріотичного виховання дітей та молоді в нових умовах і затвердили ряд документів з цього питання. Була проведена екскурсія по школі (яку провела М.Яценко - заступник директора Бритівської ЗОШ з АГЧ) з метою винайдення резервів приміщень для відкриття філії музичної школи. На заключення наради - посвячення до Берегинь І.Цуркан та Л.Гейченко і неформальне спілкування за круглим столом.¹⁸⁵



Учасники наради – козаки й Берегині.

РКОУ

Відбулася Всеукраїнська нарада з національно-патріотичного виховання молоді (Київ, Центральний будинок офіцерів Збройних Сил України, Грушевського 30/1) із порядком денним: 1.Про проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). 2.Про участь громадських організацій у підготовці допризовної та призовної молоді. 3.Про сприяння культурно-мистецькому та психологічному забезпеченню військовослужбовців АТО. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Національно-патріотичне виховання молоді Буджаку» із презентацією «Буджацьке козацтво: історія та сьогодення». В перерві наради було проведено виставку-презентацію літератури про Буджацьке козацтво та козацьку педагогіку.¹⁸⁶

План наших заходів РКОУ в Києві на 29 і 30 січня 2016 року

Шановні друзі, 29 січня зустрічаємося в Києві. Програма наших заходів така:

29 січня: 11.00-13.00 - заходи на Аскольдовій могилі - вшанування героїв бою під Крутами; 14.00-16.00 - нарада в Будинку офіцерів, кімната № 118, форма одягу військова польова (при бажанні козацька національна). Для виступу мати слайди. Мати фото і відео для знімання і розповідження інформації про захід. Можна запрошувати друзів. 18.00 - заходи в Будинку вчителя - вечір пам'яті героїв Крут.

30 січня: 10.00-13.00 - рада РКОУ (тільки для членів РКОУ і наших козаків), вул. Павла Пестеля, 7 (біля залізничного вокзалу за універмагом Україна, що біля Цирку). Обід і роз'їзд.
З повагою Анатолій Грива.

¹⁸⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

¹⁸⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

ПРЕС-АНОНС
наради представників центральних органів влади,
козацьких і патріотичних громадських організацій
з питань національно-патріотичного виховання дітей і молоді

29 січня 2016 року в Центральному будинку офіцерів Збройних Сил України (вул. Грушевського, 30/1, к. 117, початок 14.00) відбудеться нарада за участю представників шести Міністерств: освіти і науки, молоді та спорту, оборони, внутрішніх справ, соціальної політики, культури, які є основними державними інституціями, що забезпечують формування національно-патріотичної свідомості дітей і молоді та впроваджують державну політику у цій сфері.

Нарада відбуватиметься спільно з представниками козацьких організацій об'єднання «Рада козацьких отаманів України», Всеукраїнського об'єднання військово-патріотичних організацій та Асоціації національно-патріотичних організацій.

2015 рік був досить плідним у формуванні нормативно-правової бази у сфері національно-патріотичного виховання.

Президентом України було підписано два Укази: від 12 червня 2015 р. № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» та від 13 жовтня 2015 р. № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки».

При Кабінеті Міністрів України було створено Міжвідомчу комісію з питань національно-патріотичного виховання. Міністерство молоді та спорту визначено центральним органом виконавчої влади з виконання функцій щодо координації заходів, здійснюваних органами виконавчої влади з національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Розпорядженням КМУ від 25.12.2015 №1400-р було затверджено План заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік.

Міністерством освіти і науки було затверджено Концепцію національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходи щодо реалізації цієї Концепції та Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах. Створено Раду з національно-патріотичного виховання для координації діяльності всіх установ і навчальних закладів системи освіти у цій сфері.

Ефективна реалізація Стратегії національно-патріотичного виховання потребує чіткої координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади у цій сфері у тісній взаємодії з усіма дієвими козацькими та громадськими організаціями на принципах взаємозацікавленого співробітництва.

Працівники державних органів влади та громадські активісти мають виробити напрямки спільної діяльності на 2016 рік.

Прийшов час звернути увагу і на діяльність козацьких організацій, під ширмою яких дуже часто намагаються здобути собі власні дивіденди нечисті на руку ділки і навіть відкриті вороги України. У той самий час коли частина козаків нині боронять державу проти путінських найманців і бандитів, інші, які так само називають себе козаками, воюють проти України. Прийшов час врегулювати питання діяльності козацьких організацій на державному рівні. Має бути вироблена та презентована суспільству сучасна дієва ефективна модель діяльності Українського Козацтва, сучасна виховна модель українського козака.

Крути в українській історії не повинні повторюватися! Україні потрібна боєздатна Українська армія. Військовослужбовці повинні отримувати належне виховання і підготовку в загальноосвітніх навчальних закладах та в громадських військово-патріотичних організаціях.

Рада козацьких отаманів України.

ПРОГРАМА

проведення Всеукраїнської наради з національно-патріотичного виховання молоді (підсумки діяльності за 2015 рік та завдання на 2016 рік)

Дата проведення: 29 січня 2016 року, **Місце проведення:** Центральний будинок офіцерів Збройних Сил України, вул. Грушевського, 30/1. **Початок реєстрації:** 13.30. **Початок роботи:** 14.00. **Тривалість наради:** з 14.00 по 16.00

Співорганізатори: Міжфракційне депутатське об'єднання у Верховній Раді України «За національно-патріотичне виховання»; Рада з національно-патріотичного виховання при Міністерства освіти і науки України; Департамент соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України; Головне управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України; Головний штаб гри «Джура»; Козацьке об'єднання «Рада козацьких отаманів України»; Всеукраїнське об'єднання військово-патріотичних організацій.

Учасники: Народні депутати України; представники Адміністрації Президента України; представники Міністерства освіти і науки, Міністерством молоді та спорту, Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства соціальної політики, Міністерства культури; представники організацій козацького об'єднання «Рада козацьких отаманів України, патріотичних громадських організацій, військово-патріотичних клубів, Товариства сприяння обороні України, організацій, що входять до складу групи сприяння територіальній обороні, організацій, що надають волонтерську та психологічну допомогу військовослужбовцям АТО.



Київ. Всеукраїнська нарада з національно-патріотичного виховання молоді. Виступ отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура"). Виступаючі: Андрій Гевко – заступник Міністра освіти і науки, голова Ради з національно-патріотичного виховання при Міністерстві освіти і науки України; Денис Бондарчук – заступник з виховної роботи директора Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, секретар Ради з національно-патріотичного виховання при Міністерстві освіти і науки України; Анатолій Грива – керівник Головного штабу гри «Джура», голова Ради козацьких отаманів України. 2. Про участь громадських організацій у підготовці допризовної та призовної молоді. Виступаючі: представник МОУ; представники козацьких і громадських організацій. 3. Про сприяння культурно-мистецькому та психологічному забезпеченню військовослужбовців АТО. Виступаючі: представник МОУ; представники громадських організацій, що надають психологічну допомогу воїнам АТО; Юрій Палієв – радник Віце-прем'єр міністра – Міністра культури України щодо співпраці громадських організацій з Міністерством культури з питань культурно-мистецького забезпечення військовослужбовців АТО.

Відбулася Рада козацьких отаманів України (РКОУ) із порядком денним:
1.Звіти отаманів за 2015 рік та пропозиції до плану роботи на 2016 рік. 2.Вибори Старшини РКОУ.¹⁸⁷



Київ. РКОУ. Виступ отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва.

27 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Відбулося 27 Коло Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації. Були розглянуті питання: 1.Про план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік. 2.Про районну програму розвитку Українського козацтва на 2016-2020 роки. 3.Про районну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. 4.У «різному» було розглянуто питання виконання деяких розділів та пунктів план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік, зокрема – Про Програму заснування-відкриття-розвитку навчального закладу військово-спортивного спрямування – на засадах козацького лицарства (можливо, із спеціалізацією офіцер-перекладач) та Молодої Січі району-міста-регіону; про програму заснування-відкриття-розвитку музею-скансенсу «Задністрова Січ» («Подністрова», «Акерманська» та ін.); про угоду Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу з питань національно-патріотичного виховання.¹⁸⁸

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав зустріч із членами міського клубу «Лідер» (керівники органів учнівського самоврядування загальноосвітніх закладів міста при Міському центрі дитячої творчості – МЦДТ). Тема зустрічі «Річниця Майдану – Небесна сотня».¹⁸⁹

Відбулося засідання Громадської ради при міськвиконкомі, в якому взяв участь секретар Громадської ради, отаман Буджацького козацтва, директор Бритівської ЗОШ I-III ступенів В.Тимофєєв.¹⁹⁰

¹⁸⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

¹⁸⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

¹⁸⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.

¹⁹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, березень 2016.



Президія (зліва направо) - В.Тимофєєв (секретар Ради), А.Гінак (міський голова), В.Ніколаєнко (голова Ради).

Колодач 40-й. Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!

Буджацьке козацтво прагне сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави, розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації та додержується старовинного козацького гасла: «Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!» Панове козаки! Покажем, що ми, браття, козацького роду!

Комишина 98. Березень-травень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Програма розвитку українського козацтва. 28 Коло Буджацького козацтва. Координаційна рада з питань розвитку козацтва.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв взяв участь у засіданні колегії відділу освіти міської ради. Тема виступу отамана «Співпраця освітніх закладів з громадськими організаціями щодо національно-патріотичного виховання школярів».¹⁹¹

¹⁹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2016.



Виступає секретар Громадської ради міста В.Тимофєєв.

Відбулися засідання постійних депутатських комісій Білгород-Дністровської районної ради, на яких було розглянуто питання «Про затвердження програми розвитку українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки». Депутати звернули увагу отамана на нагальну необхідність включення до Програми та виконання таких пунктів: **1. Заснувати музей-заповідник Задністровя Січ.** Причина невиконання цього пункту у минулій Програмі – неприйняття частиною науковців України тези, що висунуло наше козацьке об'єднання Буджаку – **«Остання Січ на теренах України розташовувалась на березі Дністра від Акерману до Паланки в 1775-1782 роках».** На цю тему є документальні джерела, в т. ч. фірман турецького султана про дозвіл заснувати Січ в 1775 році біля Акерману. Прийняття нашої тези науковцями давало нам змогу на отримання **частини коштів**, що йде на утримання музеїв-заповідників Козацьких Січей – від Запорозької (Хортиця) до Підпільненської (Кодак) й, вочевидь, **зменшення частини коштів на утримання наукового штату** цих заповідників. Районна козацька організація продовжує працювати над цією проблемою. **2. Заснувати козацький військово-спортивний ліцей.** Причина невиконання цього пункту у минулій Програмі – брак у державі коштів. У зв'язку із прийняттям Державної концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (в подальшому Державної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки) в планах Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України – відкриття ліцейних класів військово-спортивного спрямування в нашому районі (рішення Всеукраїнської наради з питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді, яка відбулася 29 січня 2016 року в Києві).¹⁹²

Відбулася сесія районної ради, на якій було розглянуто питання щодо виконання Програми розвитку Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2011-2015 роки та затверджена Програма розвитку українського козацтва в

¹⁹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, березень 2016.

Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки; питання доповідав отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв.¹⁹³

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА
Р І Ш Е Н Н Я № 99**

(V сесія сьомого скликання від 04.03.2016 року)

**Про затвердження програми розвитку українського козацтва
в Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки**

Керуючись ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до Указів Президента України №334/2015 від 12.06.2015 року «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», №580/2015 від 13.10.2015 року «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», враховуючи історичну роль козацтва в заселенні і формуванні історико-культурної складової господарства Білгород-Дністровщини та з метою взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування в Білгород-Дністровському районі і козацьких громадських організацій у здійсненні заходів щодо національно-патріотичного виховання дітей та молоді, відродження і розвитку історичних, патріотичних, господарських та культурних традицій українського козацтва, Білгород-Дністровська районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити програму розвитку українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки (додається).

2. Рекомендувати структурним підрозділам районної державної адміністрації, районним громадським організаціям, причетним до реалізації програми, забезпечити її виконання.

3. Районній державній адміністрації (Титарчук М.І), фінансовому управлінню районної державної адміністрації (Гречановська Н.А.) внести пропозиції щодо фінансування, починаючи з 2016 року, за рахунок районного бюджету (в межах наявних фінансових ресурсів), заходів з реалізації Програми.

4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань соціального захисту, охорони здоров'я, культури та спорту (Белік В.С.).

Голова районної ради

В.В.Лобанов



Виступає отаман В.Тимофєєв. Мовить депутат В.Упалюк.

На теперішній час українське козацтво – сукупність громадських організацій козацького спрямування (міжнародних та Всеукраїнських національно-патріотичних і оборонно-спортивних громадських організацій

¹⁹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, березень 2016.

козацтва України і української діаспори, спадкоємець і продовжувач ідейних, духовних і моральних засад українських козаків, їх духовних, культурних, організаційних, військово-патріотичних і господарських традицій; правонаступник без винятку всіх історичних гілок українського козацтва, які стояли на державницьких, самостійницьких засадах відновлення незалежності та розбудови України, в т. ч. і Війська Запорозького - як Низового, так і Гетьманського, Вільного козацтва України - Статут від 13.11.1917 р. та Українського Вільного Козацтва - Статут 1974 р.).

Українське козацтво об'єднує козаків, нащадків усіх гілок, напрямків і течій українського козацтва незалежно від місця їхнього проживання, громадян України та українців - громадян інших країн, які сповідують національну ідею та ідеологію українського козацтва, практично працюючи на її реалізацію, відновлення і розвиток українського козацтва. Українське козацтво твориться із своїх членів - українських козаків. Українським козаком може бути лише той, хто готовий стати оборонцем, захисником і рятівником українського народу, української мови, розвивати українську культуру й відповідати вимогам - український козак - душа правдива, справедлива і незрадлива. Український козак - це лицар України, морально чиста, високодуховна і матеріально незалежна людина, яка вміє панувати над собою, володіє своїми емоціями, розумом і волею, патріот України, який постійно духовно і фізично готує себе до оборони Батьківщини, свого роду та українського народу, його честі та гідності, дбає про єдність українського козацтва і українства всього світу.

Українське козацтво у своїй діяльності керується Конституцією України, чинним законодавством України, Статутами громадських організацій українського козацтва, указами Президента України, визнаними Україною нормами міжнародного права, прогресивними українськими козацькими звичаями і традиціями, які не суперечать законам України. Поза Україною українське козацтво діє згідно чинного законодавства країни, на теренах якої провадиться його діяльність.

1. Загальні положення. Ця Програма спрямована на покращання взаємодії між громадськими організаціями козацького спрямування і органами виконавчої влади Білгород-Дністровського району. Програма має створити умови для відродження та розвитку історичних, військово-патріотичних, оборонно-спортивних, господарських і національно-культурних традицій українського козацтва.

Особливістю розвитку козацьких організацій району була плідна співпраця з державними інституціями місцевого рівня. Цьому сприяли підготовленість козацьких лідерів до співпраці з керівниками району. З іншого боку, заходи, що вживалися органами виконавчої влади для виконання указів і доручень Президента України щодо козацтва та відповідної Національної програми, стосувалися не тільки відзначення ювілейних дат з історії України, а й торкалися глибинних процесів формування українського козацтва як оборонно-спортивної та військово-патріотичної організації.

На теперішній час структури козацьких організацій району підготовлені до участі в оборонно-мобілізаційній, оборонно-спортивній, військово-територіальній, правоохоронній, національно-культурній, господарській та інших функціях; а керівництво більшості козацьких організацій відкидає необхідність: штучного розростання козацьких структур; впливу на українське козацтво різноманітних політичних сил та ідеологій; залежності від окремих гілок влади та економічних еліт; протистояння в конфесійній орієнтації членів козацьких організацій; особисті амбіції та зарозумілість окремих козацьких керівників тощо.

2. Мета та основні завдання. Мета Програми – взаємодія органів виконавчої влади, місцевого самоврядування і козацьких громадських організацій у здійсненні заходів щодо відродження і розвитку історичних, патріотичних,

господарських та культурних традицій українського козацтва. Для досягнення мети передбачається виконати такі основні завдання: допомога органам державної влади та місцевого самоврядування у ствердженні державності України; захист її суверенітету, територіальної цілісності та національної безпеки; удосконалення нормативно-правової бази з питань українського козацтва відповідно до завдань забезпечення обороноздатності і національної безпеки держави, національно-культурного розвитку, а також для створення умов ефективної господарської діяльності; розроблення механізму ефективного використання та розвитку потенціалу українського козацтва в системі державної політики України; піклування українського козацтва про національне-патріотичне виховання молоді та її підготовку до військової служби і готовності до захисту України, відродження традиційних козацьких видів фізичної культури, спорту та українських бойових мистецтв; формування в українському суспільстві особливого духовного, психологічного, фізичного й інтелектуального типу козака, який поєднував би у собі високі морально-етичні якості, почуття патріотизму з фізичною міццю, витривалістю та вишколом; використання народних традицій в усіх сферах суспільного життя; залучення українського козацтва до участі в оборонній системі України, охороні громадського порядку і державного кордону; сприяння розбудові Збройних Сил України, Прикордонних військ України, інших військових формувань та силових структур, а також системи цивільної та територіальної оборони; збереження і пропаганда історичної й культурної спадщини української нації, забезпечення повноцінного функціонування української мови; об'єднання зусиль органів виконавчої влади і громадськості у використанні виховних і культурних традицій українського козацтва; сприяння підвищенню духовності суспільства; вивчення, популяризація історії та розвитку українського козацтва; створення додаткових робочих місць за рахунок розширення мережі селянських (фермерських) господарств, промислів, туристичної діяльності; відродження та розвиток козацької господарської діяльності, створення козацьких січей, паланок і поселень, як осередків відродження і розвитку традиційних козацьких форм самоврядування; розширення міжнародного співробітництва українського козацтва з аналогічними громадськими об'єднаннями іноземних держав.

3. Особливості державного регулювання діяльності українського козацтва. Основними принципами взаємовідносин органів місцевої влади і громадських організацій козацького спрямування Білгород-Дністровського району є співробітництво у сфері розвитку суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, поєднання громадських і державних інтересів у справі служіння українському народові.

Взаємовідносини між органами виконавчої влади та осередками українського козацтва Білгород-Дністровського району регулюють Конституція України, інші закони, укази, доручення та розпорядження Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, акти органів виконавчої влади.

Українське козацтво вносить пропозиції до органів виконавчої влади щодо вдосконалення фінансових і господарських механізмів, їхньої законодавчої та нормативної бази з метою надання можливості для найширшого сприяння розвитку громадських організацій козацького спрямування, їх матеріально-технічної бази, зміцнення моральних і правових засад.

При розробці оборонних, культурологічних та науково-технічних районних програм розвитку на період до 2020 року органи виконавчої влади Білгород-Дністровського району забезпечують участь у них осередків українського козацтва.

4. Напрями, форми та шляхи трансформації взаємовідносин місцевих органів та осередків українського козацтва. Для розв'язання існуючих у взаємовідносинах між органами виконавчої влади та осередками українського козацтва проблем передбачаються такі головні напрями громадської допомоги організацій козацького спрямування: охорона та збереження історико-культурних пам'яток; проведення військово-патріотичного виховання молоді; впровадження

серед суспільства оборонно-спортивної роботи; добровільна служба щодо допомоги в охороні державних кордонів України; добровільна служба щодо допомоги формування системи військово-територіальної оборони України; добровільна служба щодо допомоги в охороні громадського правопорядку; добровільна служба щодо охорони об'єктів сільськогосподарського та виробничого призначення з різними формами власності, державно-адміністративних, навчальних, культурно-освітніх та інших закладів, установ та підприємств; добровільне посилення державних митниць; добровільна участь у ліквідації наслідків стихійного лиха, аварій та інших надзвичайних ситуацій; добровільна участь у наданні медичної та реабілітаційної допомоги населенню; надання допомоги органам місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій; захист навколишнього природного середовища та природних скарбів України.

Добровільна державна служба українського козацтва відбувається на принципах добровільної згоди козаків та самофінансування за рахунок відповідних осередків українського козацтва. Для самозабезпечення і самофінансування добровільної державної служби українського козацтва місцеві органи влади надають певні привілеї його господарським структурам (згідно чинного законодавства).

5. Оцінка фінансових ресурсів. Обсяги фінансування Програми передбачаються органами виконавчої влади Білгород-Дністровського району під час складання проектів районного бюджету на відповідний рік.

6. Очікувані результати. Виконання Програми дасть змогу забезпечити: сприяння на місцевому рівні утвердження України як сильної, правової, демократичної держави, в якій створюються якнайкращі умови для матеріального й культурного добробуту кожного громадянина, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства; підтримку проведення на місцевому рівні розвитку українського козацтва; збереження та нарощування на місцевому рівні оборонного потенціалу України; утворення господарських об'єднань та інших суб'єктів господарювання українського козацтва, спроможних ефективно господарювати в умовах ринкової економіки з мінімальним використанням фінансових ресурсів державного бюджету; приведення структур місцевих осередків українського козацтва у відповідність із сучасними принципами забезпечення обороноздатності та національної безпеки; забезпечення на місцевому рівні духовного, національного й культурного відродження українського народу; створення умов на місцевому рівні для патріотичного виховання народу, особливо – молоді, спрямування його на духовне, моральне, фізичне становлення та самовдосконалення; патріотичну самовідданість людей у повсякденній праці та готовність до самопожертви у критичні для України моменти; припинення дегуманізаційних процесів, виховання духу лицарства, особистої та національної гідності; відродження народних традицій влади, які, увібравши в себе найкращі традиції національного державотворення, сприяли б формуванню громадянського суспільства і об'єднували його на основі національної ідеї; подолання національного нігілізму та девальвації загальнолюдських цінностей; переорієнтація освітньо-виховних закладів на запити, потреби та інтереси всіх вікових і соціальних груп населення; збільшення кількості громадян, які займатимуться різними видами творчої, культурно-освітньої, військово-патріотичної та фізкультурно-масової роботи; зниження рівня злочинності й корупції.

7. Контроль за виконанням Програми. Контроль за виконанням Програми здійснюється Білгород-Дністровськими районною радою, районною державною адміністрацією, радою керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації (далі – **Рада при голові РДА**) та Координаційною радою при голові районної державної адміністрації (далі – **Координаційна рада**).

Координація роботи з виконання Програми покладається на відділи культури, освіти і науки, сектори молоді та спорту, взаємодії з правоохоронними органами,

оборонної та мобілізаційної роботи. Зміст роботи з розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки повинен конкретизуватися у щорічних планах заходів з виконання Програми, які складаються управліннями та відділами органів виконавчої влади.

Відділи культури, освіти і науки, сектори молоді та спорту, взаємодії з правоохоронними органами, оборонної та мобілізаційної роботи та інші органи виконавчої влади – відповідальні за виконання Програми - мають право залучати в установленому порядку підприємства, установи та організації незалежно від форм власності до здійснення визначених Програмою заходів.

Білгород-Дністровська районна державна адміністрація щороку до 14 жовтня подає звіт про хід виконання Програми до засобів масової інформації.

8. Практичні заходи щодо виконання програми розвитку українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки.

І. ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНА РОБОТА

1	Розробити заходи козацьких товариств щодо виховання молоді на засадах патріотизму, демократії, високої моралі та захисту Батьківщини.	Рада при голові РДА.	2016
2	Вирішити в установленому порядку питання щодо встановлення козацьких одностроїв, нагород, символіки та відзнак козацтва Білгород-Дністровського району.	Рада при голові РДА.	2016
3	Разом з об'єднаним міськвійськоматом удосконалити програму допризовної підготовки молоді до військової служби, з урахуванням кращих традицій українського козацтва.	Рада при голові РДА за сприянням об'єднаного міськвійськомату, відділу освіти і науки.	2016
4	Підтримувати заходи проведів призовників на строкову (контрактну) військову службу за участю представників українського козацтва.	Рада при голові РДА, районна державна адміністрація.	Постійно
5	Підготувати пропозиції щодо створення Центру по підготовці молоді до служби в Збройних Силах України (силових структурах).	Рада при голові РДА за сприянням об'єднаного міськвійськомату, осередків воїнів-інтернаціоналістів, учасників АТО.	2017
6	Впровадити навчальні програми з історії військового мистецтва українського козацтва у ліцеях, школах, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації району.	Рада при голові РДА за сприянням відділу освіти і науки, осередків воїнів-інтернаціоналістів, учасників АТО.	з 2017
7	Розробити пропозиції щодо участі козацьких громадських формувань сприяння в охороні державного кордону, наданні допомоги в ліквідації наслідків стихійного лиха та інших надзвичайних ситуацій, в охороні громадського порядку та профілактиці правопорушень, державній лісовій охороні, рибінспекції при реалізації Програми розвитку українського козацтва в Білгород-Дністровському	Рада при голові РДА.	2016

	районі.		
8	Створити козацькі громадські загони з охорони громадського порядку в Білгород-Дністровському районі.	Рада при голові РДА, районна державна адміністрація.	з 2017
9	Створити районно-міський об'єднаний штаб як організаційно-координаційний і методичний центр українського козацтва і виконавчий орган Ради при міському голові та голові районної державної адміністрації	Рада при голові РДА, районна державна адміністрація за участю виконкому міської ради.	2017

II. СТВОРЕННЯ, ВІДРОДЖЕННЯ, ВІДНОВЛЕННЯ ТА ОХОРОНА ЗАПОВІДНИХ МІСЦЬ І ОБ'ЄКТІВ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

10	Вносити в установленому порядку пропозиції щодо відновлення історичних назв населених пунктів, місцевостей (об'єктів соціально-культурного та іншого призначення, пов'язаних з історією українського козацтва).	Рада при голові РДА.	Постійно
11	Створити реєстр об'єктів історико-архітектурної спадщини українського козацтва в Білгород-Дністровському районі, здійснити облік нерухомих пам'яток історії та культури, що пов'язані з історією українського козацтва	Рада при голові РДА за сприянням відділу культури.	2017
12	Продовжити упорядкування могил і козацьких поховання, споруд, що пов'язані з історією українського козацтва.	Рада при голові РДА.	Постійно
13	Розробити програму створення на базі однієї з шкіл козацько-лицарського виховання культурного козацького Центру.	Рада при голові РДА.	2017
14	З метою облаштування колишньої Акермансько-Подністрянської козацької Січі (1775-1782) створити програму її комплексного відтворення «Білгород-Дністровська Січ», передбачивши створення сучасної туристичної інфраструктури для належного обслуговування відвідувачів.	Рада при голові РДА за сприянням відділу культури.	з 2017
15	Постійно проводити заходи з залученням джур, козачат, молодих козаків по приведенню парків, скверів, лісів в належний вигляд, висадженню лісів.	Рада при голові РДА.	Постійно
16	Облаштувати майданчики біля канцелярій козацьких товариств.	Козацькі товариства.	з 2017
17	Взяти шефство над козацькими церквами Святої Покрови в районі.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2016
18	Разом із місцевими органами влади розробити щорічні заходи, що	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2017

	стосуються традиційних свят козаків.		
--	--------------------------------------	--	--

III. ОСВІТА І ВИХОВАННЯ

19	Залучити козацькі товариства до військово-патріотичного виховання, фізкультурно-спортивної, туристично-краєзнавчої та культурно-просвітницької роботи серед учнівської молоді; розширити мережу шкіл козацько-лицарського виховання; розробити пропозиції щодо утворення на базі окремої школи козацького лицю.	Рада при голові РДА, навчальні заклади, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	Постійно, з 2016
20	Розробити науково-методичні рекомендації для впровадження козацько-лицарського виховання (зокрема духовного) у загальноосвітніх навчальних закладах.	Рада при голові РДА, школи козацько-лицарського виховання за сприянням відділу освіти і науки.	з 2017
21	Розробити козацькі туристичні маршрути та підготувати екскурсіводів з числа студентів та школярів навчальних закладів Білгород-Дністровського району.	Рада при голові РДА за сприянням відділу культури, навчальні заклади.	з 2017
22	На базі козацьких товариств створити дитячі козацькі табори «пластунів».	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	з 2017
23	Запровадити і провести в Білгород-Дністровському районі конкурси «Козацька кухня», «Обрядова кухня Великдень» та ін.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	з 2017
24	Здійснювати добір викладачів допризовної підготовки для виховання учнів на козацьких військово-патріотичних традиціях; організувати семінари з проблем козацького виховання школярів на базі Адамівської, Долинівської, Салганської шкіл козацько-лицарського виховання.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням об'єднаного міськвійськомату, відділу освіти і науки.	з 2017
25	Створити і зареєструвати громадську патріотичну дитячо-юнацьку організацію «Молода Січ» Білгород-Дністровського району; запровадити в навчальних закладах та закладах позашкільної роботи дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» (Джура) як форму військово-патріотичного виховання, спортивно-масової та оборонно-масової роботи.	Рада при голові РДА за сприянням об'єднаного міськвійськомату, відділу освіти і науки, навчальні заклади.	з 2016
26	Розробити тематику і проводити в школах Білгород-Дністровського району козацькі конкурси, забави, спортивні свята; започаткувати в рамках позашкільного виховання у	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу освіти і науки.	з 2016

	загальноосвітніх навчальних закладах програму «Молода Січ» із вивченням військово-патріотичних традицій українського козацтва.		
27	Створити козацькі військово-патріотичні спортивні клуби за місцем проживання.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням місцевих органів влади.	з 2017

IV. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА

28	Взяти шефство на козацькими художніми колективами: хор «Мрія», духовий оркестр, ансамблі «Веселка», «Гроно», «Алкалія», «Соколята», «Кредо» та ін...	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	з 2016
29	Створити козацький фонд для підтримки молодих талановитих козачат, дітей-сиріт.	Рада при голові РДА, районна державна адміністрація, козацькі товариства.	2017
30	Запровадити і щорічно проводити конкурс козацької пісні.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	з 2017
31	Щорічно приймати участь у Всеукраїнських конкурсах козацької пісні (Тернопіль, Київ, Запоріжжя, Донецьк).	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	Щорічно
32	Створити філію музею українського козацтва в Білгород-Дністровському районі.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	2017
33	Надавати науково-методичну допомогу музеям, школам, козацьким товариствам в удосконаленні пропаганди історії, культури і традицій Українського козацтва.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділів культури, освіти і науки.	Постійно

V. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА, ПРОПАГАНДИСТСЬКА ТА ВИДАВНИЧА РОБОТА

34	Продовжити випуск козацького часопису Білгород-Дністровського району «Річ про Буджацьку Січ».	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2016
35	Продовжити випуск щорічного козацького літопису Білгород-Дністровського району «Козацький вісник».	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	Щорічно
36	Здійснювати науково-пошукову та громадсько-краєзнавчу роботу для виявлення нових об'єктів історії українського козацтва в районі.	Рада при голові РДА за сприянням відділів культури, освіти і науки.	Постійно
37	Досліджувати та публікувати матеріали про писемні і матеріальні пам'ятки історії та культури українського козацтва, розробити пропозиції щодо їх охорони і збереження в музеях.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділів культури, освіти і науки.	Постійно
38	Постійно виступати в газетах, радіо,	Рада при голові РДА за	Постійно

	телебаченні з роз'яснювальними і пропагандистськими виступами про розвиток українського козацтва в Білгород-Дністровському районі, його роль в суспільстві.	сприянням відділів культури, освіти і науки.	
39	Продовжити випуск серії книг про українське козацтво Білгород-Дністровського району «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку».	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділів культури, освіти і науки.	з 2016
40	Проводити ярмарки козацької літератури, наукові конференції, симпозіуми, радіопередачі з проблем історії та культури українського козацтва.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділів культури, освіти і науки.	Щорічно з 2016

VI. ФІЗКУЛЬТУРА, СПОРТ, ТУРИЗМ

41	Розвивати та популяризувати види спорту, засновані на козацьких традиціях.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням сектору молоді та спорту.	Постійно
42	Внести до переліку спартакіади Білгород-Дністровського району козацькі види єдиноборств «Спас», «Бойовий гопак», «Хрест», «Собор» та ін.	Рада при голові РДА за сприянням сектору молоді та спорту.	2017
43	Організувати і проводити козацькі спортивні змагання з козацьких вправ у володінні історичною зброєю та з освоєнням сучасної техніки і транспортних засобів.	Рада при голові РДА за сприянням сектору молоді та спорту.	з 2017
44	Створити козацький туристично-спортивний та оздоровчий табір дитячого відпочинку.	Рада при голові РДА за сприянням сектору молоді та спорту, відділу освіти і науки.	з 2017
45	Передбачити в туристичних маршрутах Білгород-Дністровського району огляд місць і об'єктів, що відображають історичні, патріотичні, військові, культурні та господарські традиції українського козацтва.	Рада при голові РДА, козацькі товариства за сприянням відділу культури.	з 2017
46	На базі козацьких товариств створити туристичний маршрут (зокрема кінний) по місцям козацької слави Білгород-Дністровського району.	Рада при голові РДА за сприянням сектору молоді та спорту, відділу культури.	2017

VII. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

47	Впровадити комплексну програму господарської діяльності українського козацтва в Білгород-Дністровському районі (в тому числі організації та підтримки селянських (фермерських) господарств і колективних сільськогосподарських підприємств,	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	з 2018
----	---	---	--------

	кооперативів, садівницьких та господарських товариств, промислів тощо).		
48	В рамках районних свят організувати проведення козацьких ярмарок по продажу сільгосппродуктів, вирощених козацькими господарствами.	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	Щорічно
49	Підготувати пропозиції щодо створення козацького ринку.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2018
50	Створити Центр господарсько-комерційних проектів козацтва Білгород-Дністровського району.	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	2018
51	Створити цільовий позабюджетний фонд українського козацтва для його відродження, розвитку та підтримки.	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	2018

VIII. ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ

52	Розробити довгострокову програму охорони місць та об'єктів, пов'язаних з історією українського козацтва, а також розробити та впровадити у життя спільний план заходів місцевих органів Міністерства екології та природних ресурсів з козацькими товариствами.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2017
53	На базі козацьких товариств створити екологічні стани.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	з 2017
54	Сприяти створенню в населених місцях Білгород-Дністровського району парків, пов'язаних з історією українського козацтва.	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація.	з 2016
55	Створити та підтримувати діяльність молодіжного історико-культурного природоохоронного центру українського козацтва в районі.	Рада при голові РДА, козацькі товариства, районна державна адміністрація	з 2017

IX. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

56	Брати участь з обміну досвідом з відповідними товариствами інших держав.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	Постійно
57	Сприяти розвитку міжнародного туризму, культурного обміну, співробітництва з міжнародними громадськими та екологічними організаціями для пропаганди історії та суспільного розвитку українського козацтва.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	Постійно

X. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

58	Розробити та впровадити Білгород-Дністровську районну систему інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Ради при голові РДА. Створити в мережі Інтернет Веб-сторінку	Рада при голові РДА, районна державна адміністрація.	2016
----	--	--	------

	українського козацтва.		
59	Забезпечити збирання та опрацювання економічної, наукової, екологічної та іншої інформації щодо її використання для здійснення статутної діяльності козацьких товариств.	Рада при голові РДА, козацькі товариства.	Постійно

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

60	Щорічно розробляти й затверджувати плани роботи Координаційної ради з підтримки розвитку українського козацтва та Ради керівників громадських організацій козацького спрямування при голові Білгород-Дністровської районної державної адміністрації.	Рада при голові РДА, Координаційна рада, районна державна адміністрація.	Щорічно з 2016
61	Щорічно розробляти й затверджувати плани роботи із сприяння розвитку українського козацтва в районі структурних підрозділів районної державної адміністрації.	Рада при голові РДА, Координаційна рада, районна державна адміністрація.	Щорічно з 2016

9. Кошторис виконання програми розвитку українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2016-2020 роки.

№,№ розділів програми, пунктів заходів	Витрати	Примітки
I. Військово-патріотична робота: 1-9.	***	В межах витрат, запланованих на виконання районної програми підготовки молоді до служби в Збройних Силах України та за рахунок залучення коштів українського козацтва.
II. Створення, відродження, відновлення та охорона заповідних місць і об'єктів українського козацтва: 10-12.	***	За рахунок залучення коштів українського козацтва.
13. Створення культурного козацького Центру.	***	За окремим кошторисом з 2017 року (із залученням коштів українського козацтва).
14. Відтворення Акермано-Подністровської Січі як туристичного об'єкту.	***	За окремим кошторисом з 2017 року (із залученням коштів українського козацтва).
15-18.	***	За рахунок залучення коштів українського козацтва.
III. Освіта і виховання: 19. Створення козацького ліцею.	***	За окремим кошторисом з 2017 року (із залученням коштів українського козацтва).

<p>20-21.</p> <p>22. Утворення козацького табору «пластунів» (туристично-спортивний та оздоровчий табір дитячого відпочинку) .</p> <p>23-27.</p>	<p>***</p> <p>***</p> <p>***</p>	<p>За рахунок залучення коштів українського козацтва.</p> <p>За окремим кошторисом з 2017 року (із залученням коштів українського козацтва).</p> <p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі освіти, культури, фізичної культури і спорту та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p>
<p>IV. Культурно-просвітницька робота: 28-30.</p> <p>31. Участь кращих художніх колективів району у щорічному Всеукраїнському конкурсі козацької пісні.</p> <p>32. Створення музею українського козацтва.</p> <p>34. Часопис «Річ про Буджацьку Січ».</p>	<p>***</p> <p>10 тис. грн. (проїзд)</p> <p>***</p> <p>***</p>	<p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі культури та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p> <p>Витрати на проживання та харчування за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p> <p>За окремим кошторисом з 2017 року (із залученням коштів українського козацтва).</p> <p>За рахунок залучення коштів українського козацтва.</p>
<p>V. Науково-дослідницька, пропагандистська та видавнича робота: 35-38.</p> <p>39. Випуск серії книг про українське козацтво Білгород-Дністровського району.</p> <p>40.</p>	<p>***</p> <p>10 тис. грн.</p> <p>***</p>	<p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі культури, освіти та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p> <p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі культури, освіти та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p> <p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі культури, освіти та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p>
<p>VI. Фізкультура, спорт, туризм: 41-46.</p>	<p>***</p>	<p>В межах витрат, запланованих на розвиток в районі фізичної культури і спорту та за рахунок залучення коштів українського козацтва.</p>
<p>VII. Господарська діяльність:</p>		

47-51.	***	За рахунок залучення коштів українського козацтва.
VIII. Природоохоронна діяльність: 52-55.	***	В межах витрат, передбачених на природоохоронну діяльність в районі та за рахунок залучення коштів українського козацтва.
IX. Міжнародна діяльність: 56-57.	***	За рахунок залучення коштів українського козацтва.
X. Інформаційно-аналітичне забезпечення: 58-59.	***	За рахунок залучення коштів українського козацтва.

28 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Відбулося 28 Коло Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування при голові районної державної адміністрації. Були розглянуті питання: 1. Про затвердження плану роботи на 2016 рік та заходів щодо виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки.



Робочий момент семінару – виступає В.Тимофєєв.

В Одесі на базі обласного гуманітарного центру позашкільної освіти і виховання відбувся семінар-практикум членів суддівської колегії, таборової старшини, інструкторів «Забезпечення проведення у формі таборування етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Ідея козацтва в історичній

традиції. Сучасне бачення козакування, козацького виховання. Козацько-лицарський Кодекс честі».¹⁹⁴

ІДЕЯ КОЗАЦТВА В ІСТОРИЧНІЙ ТРАДИЦІЇ. СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ КОЗАЦТВА, КОЗАЦЬКОГО ВИХОВАННЯ. КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКИЙ КОДЕКС ЧЕСТІ.

Шановні колеги! Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом їй дані вольності й права, зокрема право на свободу.

1. Ідея козацтва в історичній традиції. Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать лицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Після зруйнування Запорізької Січі в 1775 році, не дивлячись на тривалий процес розкозачення і денаціоналізації українців, живий ланцюг спадковості Українського козацтва ніколи не переривався: 1775-1782 роки - Задністрова-Подністрова-Акерманська Січ; 1782-1828 роки – Задунайська Січ; 1783-1869 роки – Українські козацькі війська і формування у складі імперського війська (Азовське, Чорноморське, Задунайське, Буджацьке, Новоросійське); 1783-1917 роки – в Україні зберігався козацький стан; 1904-1914 роки – січовий рух в Галичині, створення Легіону українських січових стрільців; 1917-1922 – бурхливий підйом козацтва, його боротьба за відновлення самостійної соборної України; 1918-1933 роки – існування в Україні Українського Вільного Козацтва, а до 1990 року – збереження духовності і традицій Українського козацтва у ментальності і моралі національно-патріотичної верстви українців на Батьківщині і в українській діаспорі.

Й тому сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема увага до його проблем пояснюється просто: йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний - козацький! - досвід державотворення. А поглиблення і примноження козацько-лицарських традицій в сучасних умовах сприятиме нарощенню зусиль державотворчого спрямування, піднесенню духовності як кожної особистості зокрема, так і всього народу, суспільства в цілому.

2. Сучасне бачення козацтва, козацького виховання. З 1990 року відновлене сучасне Українське козацтво, спираючись на історичний досвід українського народу, враховуючи надбання людства, пропонує цілісну програму побудови нового українського суспільства, яке б ґрунтувалося на першочерговості національних інтересів України, на її рівноправному входженні до сім'ї цивілізованих народів, на створенні для кожної людини можливості забезпечити власною чесною працею гідний рівень життя собі та своїй родині. Козацтво пропонує реальний шлях до добробуту і благополуччя, стабільності, реального зміцнення державності, встановлення політичного та економічного суверенітету України, зміцнення її міжнародного авторитету.

¹⁹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, березень 2016.

До речі, в 1990 році було створено Українське Чорноморське Подунай-Гуляйпільське козацтво (членом якої мені пощастило бути), яке дало початок багатьом обласним, районним, міським та сільським-селищним організаціям Українського козацтва на теренах Одещини.

Мета сучасного Українського козацтва – відродження народних традицій державотворення та побудови єдиного національно орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах національної ідеї, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Козацтво не відокремлює себе у окремий стан; воно є складовою частиною української козацької нації; розраховує на її силу і дух; прагне сформувати нове покоління, виховане на національно-патріотичних традиціях козацької держави, а для цього формує наскрізну систему підготовки й виховання козака як державної людини через сім'ю – школу – доросле життя.

Далі тезами – підсумки моїх роздумів щодо 25-тирічної діяльності в якості директора школи козацько-лицарського виховання та отамана регіональної козацької організації.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства й саме школа козацько-лицарського виховання у співпраці із козацькою громадою спроможна реалізувати національно-патріотичне виховання дітей та молоді.

Головна мета освіти – національне виховання; основний напрямок сучасного національного виховання – формування душі. Головне завдання школи на сучасному етапі – протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.

Шлях вирішення проблем сучасного виховання учнів – національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця») та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій); якби мали таке виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Неможливо виховати особистість тільки в школі; школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою.

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасного козацько-лицарського гарту – формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед культ лицарства: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути національною, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Козацько-лицарський напрямок в сучасній педагогіці я особисто вважаю найперспективнішим напрямком в теорії сучасного виховання громадянина, патріота України; за цим напрямком майбутнє; він буде слугуватиме підґрунтям державної системи виховання, бо ми, браття, козацького роду!

3. Козацько-лицарський Кодекс честі. В підґрунті гарту козака лежить щоденна робота козацьких організацій - формування вільнолюбивої і незалежної особистості, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває козацьке гасло: **«Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!»**

Загальновизнано, що суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на засадах Християнства (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі**, який складається з Кодексу лицарської духовності, Кодексу лицарської звитяги, Заповідей милосердя та Кодексу лицарської честі. Цей Козацький Кодекс Честі надрукований на сторінках 4-5 газети «Річ про Буджацьку Січ» №05 «Час виховувати лицарів», яка є у вас на руках.

Цікава історія виникнення та розвитку складових частин Козацького Кодексу Честі. На початку 1990-х років перед козаками Українського Чорноморського Подунай-Гуляйпільського козацтва постала проблема – на якому ґрунті-підвалинах будувати козацтво, яке з юрби людей почало структуруватися у організацію. На Колах 1991-1992 років були затверджені й розіслані по організаціям **Програма-звернення, Програма в розвиток Декларації незалежної й єдиної України, Програма УЧПГК**, які повинні були слугувати ідеологічним підґрунтям діяльності козацтва на Одещині, але більшість козаків вважало, що повинен бути й Морально-Звичаєвий кодекс Українського козака.

Із 1970-х років у списках на Задністров'ї ходили Заповіді мазепинців, запорожців та некрасівців. В 1991 році почався збір, запис та літературна обробка цих

Заповідей-Завітів із метою написання Морально-Звичаєвого кодексу Українського козака. Була створена група, яка створила першу редакцію Чотирнадцятиріка – Морально-Звичаєвого Кодекса Українського козака (редакцій було декілька). Остаточна редакція Чотирнадцятиріка була затверджена на Колі УЧПГК 22.12.1992; ось цю редакцію й було прийнято за основу Козацького Кодексу Честі...



Буджацькі козаки у Білгород-Дністровській фортеці.

Відбулися народні гуляння (Масляна – Мясопустна - Сирна седмиця; будили весну від сну й проганяли геть зиму!) в парку Миру, Бритівці, фортеці, в яких брали участь Буджацькі козаки (готували куліш). На святкуваннях відбулися посвячення в козаки та Берегині – Осадчук Т.М., Муржа-Ромашук Л.І. Посвяту проводили козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, М.Завойчинський, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, С.М.Кравченко, Б.Устименко, А.Токаренко, Д.Георгієш, Берегині В.Орлова, Д.Корчагіна.¹⁹⁵



¹⁹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, березень 2016.



Практичне заняття.

Відбулася зустріч учнів 10-11 класів Бритівської Січі з воїнами – учасниками АТО. Це вже друга зустріч з нашими шефами – вступне практичне заняття – ознайомлення із спорядженням та зброєю сучасного українського військовика.¹⁹⁶

В Бритівській Січі пройшов День Білгород-Дністровського краєзнавчого музею. Екскурсиводи, хранителі фондів під керівництвом директора музею Тетяни Павлівни Білої провели вісім музейних уроків та виставку, присвячену Чорнобиллю.¹⁹⁷

В Бритівській Січі відбувся шкільний етап районного смотру-конкурсу «Чисті роси» - змагались співаки, танцюристи (наші «Непоседи»), декламатори. В Бритівській Січі школяри, педагоги, техпрацівники, батьки взяли участь у Всеукраїнських екологічних суботниках. Бритівська Січ провела навчання з евакуації.

В Бритівській Січі відбулася посвята в Березині Ганни Віталіївни Холостенко (учитель математики) та Вікторії Павлівни Гловацької (учитель фізики). Висвячували козаки В.Тимофєєв, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Воробйов, Д.Георгієш та Березиня Л.Гейченко.¹⁹⁸

¹⁹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2016.

¹⁹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2016.

¹⁹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2016.

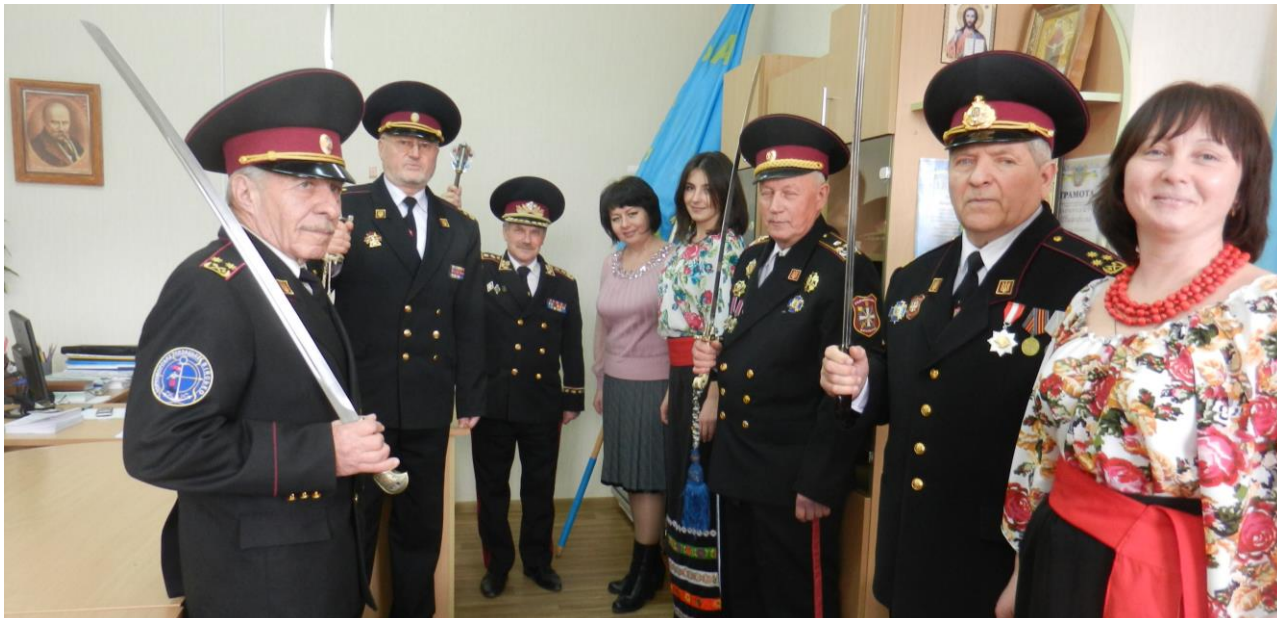


Фото 157. Козаки та Березині.

У Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава». **Мета конференції:** вдосконалення патріотичного виховання підростаючого покоління на традиціях і звичаях українського козацтва, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини народу України, зокрема періоду Козацької доби. **Основні завдання конференції:** виховання в учнівської та студентської молоді українського патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, духовних і культурних цінностей; формування в учнівської та студентської молоді активної громадянської позиції; залучення молоді до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів і явищ соціального життя, а також природоохоронної та дослідницької роботи; задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів і здібностей; культурно-просвітницька діяльність. **Зміст конференції:** 1. **Усна народна творчість у житті козацтва.** У рамках дослідження проводиться пошукова та науково-дослідницька робота щодо вивчення, збору та збереження козацьких пісень, дум, легенд, переказів, казок, ігор, а також художньої вишивки, ткацтва, іконопису, ремесел, ужиткового та декоративного прикладного мистецтва на козацьку тематику. 2. **Історична козацька спадщина рідного краю.** У рамках наряду дослідники висвітлюють краєзнавчу роботу щодо вивчення на території свого регіону природних, географічних, історичних об'єктів, пов'язаних з історією козацтва та ознайомлюють з екскурсійними маршрутами. 3. **Козацька доба в історії України.** Учасники досліджують історію козацтва на території своєї області, району (міста), села (побут, традиції, військово мистецтво, життєвий і бойовий шлях видатних козаків та отаманів), вивчають роль козацтва у творенні української державності. 4. **Козацькому роду нема переводу.** Юні пошуковці висвітлюють історію створення, розвитку і діяльності дитячо-юнацьких молодіжних організацій, осередків козацько-лицарського виховання, вивчають їх роль та значення у патріотичному та громадянському вихованні, збереженні та популяризації історичної спадщини українського козацтва. Членом оргкомітету В.Тимофєєвим на секцію «Історична козацька спадщина рідного краю» була представлена робота учня Г.Ушанова «Сучасне Буджацьке козацтво».¹⁹⁹

¹⁹⁹http://www.vmurol.com.ua/upload/Naukovo_doslidna%20roboita/Materiali%20pro%20naukovu%20diyalnist/Inshi%20naukovi%20zahodi/2016/Conf_Ukraina_kozatska_derzhava.pdf

В Бритівській Січі відбулася посвята в Берегині Г.Архіпенко – заступника Білгород-Дністровського міського голови. Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, М.Адиоров, В.Єремєєв, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Ковпак, Д.Георгієш та Берегині Л.Гейченко і В.Гловацька.²⁰⁰



Фото на згадку.



Козаки Буджацького козацтва із воїнами АТО.

В Білгороді-Дністровському відбувся III етап Чемпіонату України з кантрі-кросу. Козаки Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, О.Ступак), Берегиня забезпечували порядок в таборі

²⁰⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №05, березень 2016.

учасників, брали участь у нагородженні переможців та частували кросменів кулішом.²⁰¹

В Бритівській Січі відбувся шкільний етап національно-патріотичної військово-спортивної дитячо-юнацької гри «Джура» («Сокіл»). У суддівстві взяли участь буджацькі козаки: В.Тимофєєв, Б.Устименко, О.Ступак, Г.Трегубенко, Д.Георгієш, учасники АТО В.Напрудкін, М.Шулюк та настоятель Свято-Покровського храму о.Михайло.²⁰²



Урочисте відкриття шкільного етапу «Джури».

Відбувся Білгород-Дністровський міський етап національно-патріотичної військово-спортивної дитячо-юнацької гри «Джура» («Сокіл»). Перемогли козаки ЗОШ №3, яких посвятили в козаки та берегині В.Тимофєєв, О.Ступак, Д.Георгієш, О.Маринеску та Берегиня Т.Римська. На другому місці – ЗОШ №11, на третьому – школа-ліцей. На відкритті етапу та на підведенні підсумків отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ і разом із головним суддею змагань вручав нагороди.²⁰³



²⁰¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.

²⁰² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.

²⁰³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.



Міський етап «Джури».

ВИСТУП ОТАМАНА БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Шановні учасники гри «Джура»-«Сокіл», шановні керівники! Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу!

Наш Буджак (межиріччя Дунай – Дністер) – це територія останніх козацьких військ на теренах України. У ХІХ столітті козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці, некрасівці, запорожці – переміщується на Задністров'я – Буджак. В межиріччі Дунай – Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Подністрянської Січі, Задунайська Січ; Чорноморське козацьке; Дунайське козацьке; Дунайське Буджацьке козацьке**. Столицею козацьких військ був **Аккерман**. У 1869 році козаків 12 станиць, за військовою реформою, було переведено до розряду державних селян, залишивши в Буджаку.

Вже у ХХ столітті знову трьома хвилями відроджувалось Українське Буджацьке козацтво. У 1917 році виникли загони козаків нащадків некрасівці та запорожців, селянське ополчення «вільних козаків», але румунські загарбники потопили у крові перші паростки тодішньої козацької вольниці – згадаємо Хотинське, Бендерське, Кілійське, Татарбунарське повстання. До речі, у лавах татарбунарців бились звитяжці 1-го Акерманського кавалерійського полку. У 1970-х роках виникають мистецько-культурні козацькі гурти, які дали початок осередкам Українського Задністрового Вільного козацтва, а вони, в свою чергу, у 1990 році об'єдналися у сучасне Буджацьке козацтво, у складі якого сьогодні - десятки козацьких організацій, шкіл козацько-лицарського виховання, козацьких мистецьких колективів.

Важливість військової підготовки в школі ніхто не заперечує, але, на жаль, останні роки цьому виду діяльності не приділялося належної уваги й наслідки для козацької України - не забарилися. Мабуть, тому держава та громадськість звернулись до системи козацького виховання, один з елементів якого гра «Джура»-«Сокіл». Змагання в ній – важливий крок до набуття звання захисника України – сучасного козака. Шановні учасники гри «Джура»-«Сокіл», шановні керівники! Запрошуємо вас до наших лав й для бажаючих готові сьогодні провести посвяту до козацтва. Козаки та козачки! Покажемо, що ми козацького роду! Слава Україні!

Відбулися народні гуляння в парку Миру та Білгород-Дністровській фортеці. Козаки Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Д.Георгієш, О.Ступак, С.Козубенко, А.Токаренко) пригощали гостей кулішом та почятували ювіляра – пана Маринеску (82 роки).²⁰⁴

²⁰⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.



Буджацькі козаки із школярами Сергіївської школи.

В Бритівці, на мітингу біля Меморіалу Слави, отаман Буджацького козацтва Вю.Тимофєєв мав промову: «Шановні односельці! Шановні ветерани! Поступ історії невблаганний – за новими подіями стирається гострота минулих, забуваються деталі; приходять нові покоління, які дають свою оцінку тому, що відбувалось. Але загальновідомо, що лише той народ вартий майбутнього, який пам'ятає минуле; народ – цементується традицією та пам'яттю поколінь. Тому в цей славний травневий день ми згадуємо всіх, чіє життя забрала війна, низько вклоняємося й складаємо глибоку шану ветеранамЮ, які на своїх плечах винесли тягар війни. Ми у вічному боргу перед Вами, за обірвану війною юність, за зразки мужності, силу духу, самопожертву, які Ви виявили в боях за рідну землю. Від усього серця вітаю Вас, ветерани, з річницею Великої перемоги; бажаю благополуччя, щасливого та мирного життя».

ВІД БРИТІВКИ ДО ХОРТИЦІ

Не заростають вікові шляхи українського козацтва

До середині травня мені пощастило двічі побувати на урочистостях у Бритівській школі, куди особисто запрошував її директор Валерій Якович Тимофєєв. Отаман Буджацького козацтва виховує тут справжніх лицарів Задністров'я. Мені, вже сивому, козаку Данилі Сіркованому, була велика радість спостерігати за черговою посвятою юні. Минулі часи, коли школярі мали побувати жовтенятами, піонерами, потім комсомольцями. Та ідеологія програла. Але не одразу наша молода держава спромоглася організувати відповідну виховну роботу з дітьми та підлітками. На допомогу пришла багата і славна історія. В Буджаку вона має свою яскраву сторінку: досить згадати, в ХІХ столітті засновником більшості місцевих навчальних закладів виступало Чорноморське козацьке військо.

...Бритівську школу будували понад 20 років. Але сьогодні чи не найсучасніша в Білгород-Дністровському районі, гарна, світла і чиста. Поруч, наче намальований, стоїть новий православний храм. Тож не дивно, що саме ця школа стала одним з осередків відновлення і розвитку козацьких, лицарських традицій, духовності. Для патріотів, борців за свободу України бачу її яскравим смолоскипом-дороговказом служіння рідному народу на багато поколінь. Із захватом дивився і слухав, як уся школа співала наш державний славень, як піднесено читають лицарське присягання: «Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові! Честь – козацтву!» Посвяту дітей у джури приймали отамани Трегубенко, Георгієш, Адиров. Вишикувались, схрестили шаблі. Під ними, вигукуючи «Слава Україні!», крокували хлопчачки і дівчата. Власне

присягу складали перед Отаманом Буджацького козацтва України Валерієм Тимофєєвим. Із перначем в руці він вітав нових джур, бажав ім. завжди і у всьому дотримуватися Кодексу козацької честі. Свято продовжив урочистий концерт. Українські народні пісні і танці виконали самі школярі у вишиванках. Особливо запам'ятався яскравий виступ п'ятикласників Даміра Кравця і Ольги Харківської, Бориса Рідника, Олександра Романюка та Тетяни Орлової. По закінченню усіх присутніх запросили до шкільної їдальні на справжній козацький куліш. Отаман Тимофєєв повідомив, що у червні відбудеться традиційна подорож нових джур на святий для кожного українського козака дніпровський острів Хортицю.

...Валерій Якович з гордістю розповідає про Бритівську школу. Добрим словом згадує свого попередника Віктора Павловича Савчука, депутата райради, який п'ять років керував закладом, коли той став повноцінною козацькою загальноосвітньою школою. Отаман Тимофєєв директором тут з минулого липня. І продовжує традиції козацько-лицарського виховання. Щороку у Бритівській школі стають джурами, молодими козаками і берегинями до 40 учнів. Вони здобули неабиякий авторитет на традиційних Всеукраїнських військово-патріотичних змаганнях «Сокіл-Джура».

- Пане Отамане, бритівські козацькі посвяти у школі для Вас не в дивину. Пам'ятаю перші такі урочистості 25 років тому, коли Ви були директором Адамівської школи... - Так, то були чи гне перші посвяти молодих козаків Буджаку за понад сто років заборон і забуття. Радію з того, що приклад набув помітного поширення. Зарак козацьке виховання школярів також активно ведеться у Долинівській, Вигінській, Старокозацькій та першій Випаснянській школах Білгород-Дністровського району. Очікуємо, що приєднаються і інші. Діти вивчають історію козацтва, впроваджують у життя Кодекс козацької честі. В цьому напрямку велику роботу проводять наші вчителі на чолі з моїм заступником, вельмишановною Оленою Іллівною Данилюк. Подяка, честь і слава їм!

- Чи допомагають таким осередкам, і хто саме? - Якоїсь особливої допомоги ми не потребуємо. Та коли батьки школярів, підприємці району надають підтримку козацтву, не відмовляємося. Головне, радимося з ними, як доцільніше її використати заради спільного прогресу. Є допомога і від районної влади, ці кошти спрямовуємо на щорічну подорож школярів на Хортицю. Всі, хто відчуває в собі хоч би краплинку козацької крові, це наші побратими. Разом можемо зробити багато. Данило Сіркований, ветеран Буджацького козацтва (Борис Устименко, Заслужений журналіст України).²⁰⁵



Посвята в джури та дані учнів 5 класів Бритівської Січі.

²⁰⁵ Газета «Чорноморський вісник» (Білгород-Дністровський). №07, 21.05.2016.

Відбулася посвята в джури та дани учнів 5 класу Бритівської Січі. Посвяту проводили козаки В.Тимофєєв, Г.Трегубенко, М.Ади́ров, Д.Георгієш, Берегині Г.Холостенко, В.Гловацька.²⁰⁶

В Південному відбувся районний етап гри «Джура». Відкривали гру козаки Буджаку – В.Тимофєєв, Г.Трегубенко, Д.Георгієш, прикордонники - воїни АТО, депутати районної ради (І.Кожухарь, Ю.Щербина), Випаснянський та Семенівський сільські голови. Отаман Буджацького козацтва мав промову. Перемогу одержала Старокозацька Січ.²⁰⁷



Команда Бритівської Січі на районному етапі гри «Джура».

Відбувся шефський концерт Випаснянської музичної школи перед учнями Бритівської Січі.²⁰⁸

У Бритівській Січі прозвенів останній у цьому навчальному році дзвоник.

Випусників – 7 одинадцятикласників та 40 дев'ятикласників поздоровляли директор школи В.Я.Тимофєєв, заступники директора школи О.І.Данилюк, Л.Д.Гейченко, класні керівники Н.О.Зубчевська, Ю.С.Стащенко, Н.П.Хлюстіна, гості – голова районної державної адміністрації М.І.Тітарчук, голова районної ради В.В.Лобанов, начальник відділу освіти райдержадміністрації О.Б.Самосудова-Грозова, секретар сільської ради С.М.Сирбул, священник храму Св. Покрови о.Михайло, козаки – Г.Ф.Трегубенко, Б.І.Устименко, Д.М.Георгієш, Народний Герой України - воїн АТО А.О.Чупахін, директор школи 2013-2014 років М.М.Даценко.²⁰⁹

²⁰⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.

²⁰⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.

²⁰⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, травень 2016.

²⁰⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.



Зліва направо: В.Тимофєєв, М.Тімарчук, А.Чупахін, В.Лобанов.

КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ КОЗАЦТВА

Затверджено персональний склад Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі.²¹⁰

1. Координаційна рада з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі (далі – Координаційна рада) є консультативно-дорадчим органом при голові районної державної адміністрації, утвореним для сприяння забезпеченню координації заходів з розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі (далі – в районі).

2. Координаційна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів, іншими нормативно-правовими актами, а також цим Положенням.

3. Основними завданнями Координаційної ради є: сприяння забезпеченню координації заходів з розвитку козацтва в районі; проведення аналізу стану розвитку козацтва в районі, налагодження конструктивного діалогу між органами державної влади та громадськими організаціями, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в районі.

4. Координаційна рада відповідно до покладених на неї завдань: проводить аналіз рішень органів місцевої влади з питань відродження традицій козацтва в районі та підготовку відповідних пропозицій; бере участь у розробці проектів нормативно-правових актів з питань розвитку козацтва в районі; вносить районній державній адміністрації пропозиції та рекомендації щодо: реалізації державної політики у сфері відродження та розвитку історичних, патріотичних, військових та культурних традицій козацтва в районі; залучення козацтва до процесу військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки молоді; подолання наслідків надзвичайних ситуацій; охорони громадського порядку і державного кордону; участі у військових церемоніях, парадах тощо; патріотичного та духовного виховання дітей і молоді, організації фізкультурно-спортивної та культурно-просвітницької роботи серед молоді; сприяння охороні пам'яток історії та культури, природоохоронній та науково-пошуковій роботі, відновленню історичних назв,

²¹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

пов'язаних з історією козацтва в районі; надання державної підтримки організації та проведенню фестивалів козацької творчості, спортивних змагань; удосконалення нормативно-правових актів з питань розвитку козацтва в районі; надає інформаційну та аналітичну допомогу органам державної влади, підприємствам, установам та організаціям з питань, що належать до її компетенції.

5. Координаційна рада має право: отримувати в установленому порядку від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань; залучати до участі у своїй роботі представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), а також незалежних експертів (за згодою); утворювати у разі потреби для виконання покладених на неї завдань постійні або тимчасові робочі групи; організовувати проведення конференцій, семінарів, бізнес-форумів, засідань за круглим столом та інших заходів.

6. Координаційна рада під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями. Координаційна рада здійснює свою діяльність на громадських засадах. Рада утворюється у складі голови, заступника, секретаря та інших членів Ради. Головуючим на засіданнях є голова Ради. За відсутності голови Ради її засідання відкриває заступник (при відсутності його – секретар Ради і Рада зі свого складу обирає головуєчого). Членами Ради є керівники громадських організацій козацького спрямування, що діють на території району чи сільських рад району. До складу Ради можуть входити також інші особи, які зробили значний внесок у відродження та розвиток козацтва в районі.

7. Голова Координаційної ради: затверджує персональний склад Координаційної ради та вносить у разі потреби зміни до нього, призначає заступників голови та секретаря; затверджує плани роботи та здійснює керівництво діяльністю Координаційної ради.

8. Секретар Координаційної ради: забезпечує та організовує діяльність Координаційної ради у період між її засіданнями; формує порядок денний засідань Координаційної ради, скликає її засідання та організовує їх проведення; забезпечує членів Координаційної ради необхідними документами та інформаційними матеріалами; готує протоколи засідань Координаційної ради; готує проекти планів роботи Координаційної ради та здійснює контроль за їх виконанням; узагальнює пропозиції та рекомендації, які надходять до Координаційної ради; здійснює ведення діловодства та листування з питань діяльності Координаційної ради відповідно до законодавства; за дорученням голови Координаційної ради представляє її у відносинах з центральними і місцевими органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями.

9. Формою роботи Координаційної ради є засідання, які проводяться згідно з планами її діяльності або в міру потреби за рішенням голови Координаційної ради, а в разі його відсутності - заступника голови. Порядок денний засідання Координаційної ради готується з урахуванням пропозицій її членів. Засідання Координаційної ради вважається правоможним, якщо на ньому присутні більш як половина її членів.

10. На своїх засіданнях Координаційна рада розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції. Пропозиції та рекомендації вважаються схваленими, якщо за них проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Координаційної ради. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуєчого на засіданні.

11. Пропозиції та рекомендації Координаційної ради фіксуються у протоколі засідання, який підписується головуєчим на засіданні і

надсилається всім членам Координаційної ради та районній державній адміністрації. Член Координаційної ради, який не підтримує пропозиції (рекомендації), може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання.

12. Пропозиції та рекомендації Координаційної ради можуть бути реалізовані шляхом прийняття районною державною адміністрацією розпорядження, проект якого вносить секретар Координаційної ради.

13. Члени Координаційної ради беруть у встановленому порядку участь у нарадах, які проводяться місцевими органами виконавчої влади, з питань, що належать до компетенції Координаційної ради.

14. Координаційна рада інформує громадськість про свою діяльність, розроблені на засіданнях пропозиції та рекомендації через засоби масової інформації, а також з використанням сайту районної державної адміністрації.

15. Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Координаційної ради здійснює районна державна адміністрація.

16. Рада використовує в роботі бланки зі своїм найменуванням.

Тітарчук Михайло Іванович	Голова районної державної адміністрації, голова Координаційної ради
Ігумнов Павло Михайлович	Поважний козак Буджацького козацтва, заступник голови Координаційної ради
Тимофєєв Валерій Якович	Отаман Буджацького козацтва, секретар Координаційної ради
Члени Ради	
Лукашевський В'ячеслав Васильович	Заступник отамана Буджацького козацтва
Маринеску Микола Костянтинович	Голова Ради Старійшин Буджацького козацтва
Устименко Борис Іванович	Почесний Генеральний суддя Буджацького козацтва
Адиров Микола Степанович	Поважний козак Буджацького козацтва
Вронська Валентина Миколаївна	Директор Адамівської ЗОШ I-II ст., керівник Адамівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Ковпак Вадим Петрович	Керівник Бритівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Чороба Микола Іванович	Директор Великомар'янівської ЗОШ I-II ст., керівник Великомар'янівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Вдовиченко Олена Михайлівна	Директор Вигінської ЗОШ I-II ст., керівник Вигінського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Тодорова Тетяна Петрівна	Директор Випаснянської ЗОШ I-II ст., керівник Турлацького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Тома Тетяна Іванівна	Директор Долинівської ЗОШ I-II ст., керівник Долинівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Осолінська Валентина Станіславівна	Директор Молозької ЗОШ I-III ст., керівник Молозького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Чумаченко Інна Олександрівна	Директор Петрівської ЗОШ I-II ст., керівник Петрівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва

Тиханська Юріївна	Ольга	Директор Салганської ЗОШ I-II ст., керівник Салганського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Щербина Іванович	Юрій	Керівник Старокозацького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Чабан Іванівна	Людмила	Директор Шабського НВК, керівник Шабського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва

Комишина 99. Червень-серпень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Другий історичний Міжнародний конгрес козацтва. Велика відпустка – що далі? Краплі данського короля пийте-пийте-пийте, лицари-кавалери.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

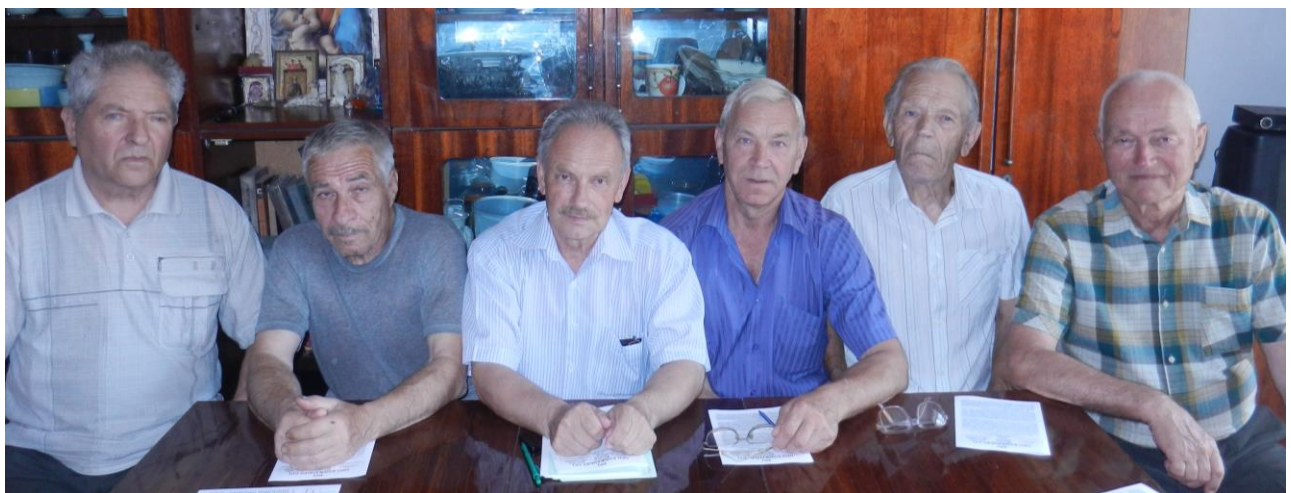
В Бритівській Січі працює літній оздоровчий майданчик для учнів молодших класів (група – 30 осіб) та мовний табір для учнів середніх класів (дві групи по 15 осіб); проводяться заняття, спортивні ігри, екскурсії, спілкування із носіями англійської мови.²¹¹

В Бритівській Січі пройшла ДПА (державна підсумкова атестація учнів 4-х та 9-х класів).²¹²

Учні Бритівської Січі (11 клас) пройшли ЗНО (зовнішнє незалежне оцінювання).²¹³

В Бритівській Січі відбулися: День відкритих дверей для батьків майбутніх першокласників; випускні вечори 11-го та 9-х класів.²¹⁴

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Б.Устименко, Д.Георгієш) на якому розглядалися питання створення козацького підрозділу з охорони кордонів (Росомаха) та функціонування Бритівської Січі.²¹⁵



Рада Старшини Буджацького козацтва.

На базі Бритівської Січі відбулася Спатракіада педагогічних працівників Білгород-Дністровського району. Команда Бритівської школи виборола почесне 3

²¹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

загальнокомандне місце (настільний теніс, волейбол, стрибки з місця, шахи-шашки).²¹⁶

На базі відпочинку «Одісей» (М.Завойчинський) відбулася нарада представників козацьких організацій, що входять до Чорноморського козацького війська. Від Буджацького козацтва були присутні Д.Георгієш та О.Ступак. Розмова на нараді йшла про створення окремого козацького підрозділу на базі Чернігівського обласного військомату. Доповідав ветеран АТО з позивним Росомаха.²¹⁷

Відбулося установче засідання Громадської ради при Міносвіти України (Київ). Представник 1-го Білгород-Дністровського окружного козацького полку ім. П.Орлика В.Тимофєєв шляхом рейтингового голосування отримав в Раді членство.²¹⁸



Громадська рада при Міносвіти.

Відбувається ремонт приміщень Бритівської Січі: частина – за рахунок шкільного фонду, частина за рахунок класних фондів, частина – за рахунок директорського фонду (з лівої кишені «спінджака»-зарплатні-«тумбочки» директора перекладаєш у праву – ось й фонд директорський!). **Реальні потреби в ремонті** (без ремонту класів-кабінетів та приміщень молодших класів): 1. Фарбування полів в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66; сходового маршу блоку молодших класів (24 банки фарби для полу (по 2,8 л) X на 120 грн. = 2880 грн.); 2. Фарбування батарей опалення в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76 (5 банок фарби білої (по 2,8 л) X 120 грн. = 600 грн.); 3. Підфарбовування стін в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76; сходового маршу блоку молодших класів (5 банок водоемульсійної фарби (по 5 л) X 150 грн. = 750 грн.); 4. Грунтівка під фарбу в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76; сходового маршу блоку молодших класів (5 л. ґрунтівки X 120 грн. = 120 грн.); 5. Білизна для обробки під ґрунтівку, щітки для фарбування (6 комплектів X 8 грн.; 10 шт. X 15 грн. = 198 грн.); 6. Поточний ремонт арок (Набір спеціальних дерев'яних рейок = 200 грн.); 7. Ремонт 8 вікон в кабінетах №№ 34, 35, 43, 65 (по 2 вікна) (Церезит, шпаклівка 25 кг. = 200 грн.); 8. Заміна кранів водопостачання в туалетах №№ 34, 37, 46, 70, 71 (5 кранів X 500 грн., шланги у зборі = 2500 грн.); 9.

²¹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

²¹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, травень-червень 2016.

<http://mon.gov.ua/citizens/zv%E2%80%99yazki-z-gromadskisty/gromadska-rada-pri-ministerstvi-osviti-i-nauki-ukrayini/pro-stvorennya-novoyi-gromadskoyi-radi-pri-mon-ukrayini/spisok-predstavnikiv-igs-2016-d.html>

<http://ssm.in.ua/news/%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4-%D0%B3%D1%80-%D0%BF%D1%80%D0%B8-%D0%BC%D0%BE%D0%BD/>

Встановлення рукомийника в кабінеті № 50 (перший клас) (Раковина, кран водопостачання, шланги у зборі = 1500 грн.); 10. Ремонт туалету № 36 (для учителів) (Унітаз, зливний бачок, шланги у зборі = 1000 грн.); 11. Фарбування фасадного паркану (15 банок фарби (по 2,8 л) X 100 грн. = 1500 грн.); 12. Заповнення тріщин та щілин у покрівельних матеріалах даху школи монтажною піною (30 балонів піни монтажною X 60 грн. = 1800 грн.); 13. Заміна шлангів для підведення води (холодної та гарячої) від основної магістралі до рукомийників та унітазів (87 комплектів шлангів X 70 грн. = 6090 грн.); 14. Кабель для газонокосарки (Кабель 1 м. X 50 грн. X 60 м.). **Всього на поточний ремонт: 22238 грн.** 15. Комплект аудиторний антисколіозний регульований 2-хмісний для 2 класу (14 X 987 грн. = 13818 грн. без доставки). **Разом = 36056 грн.**²¹⁹

1 серпня 2016 року під час засідання Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України (за присутності Міністра – Л.М.Гриневич) було обрано керівний склад ради.²²⁰



Засідання Громадської ради.

В такому складі рада працюватиме два роки; її членам необхідно буде визначитись з конкретною ціллю в своїй діяльності, а також звітувати за її виконання. Так, за кожним представником Громадської ради буде закріплений свій напрямок, навколо якого згуртуються лідери громадської думки та експертного середовища – «Лише тоді думка кожного члена ради при Міністерстві стане думкою широкої громадськості, робота кожного буде вмотивованою, а рішення складу Громадської ради стане вагомішим» (Є.Кудрявець – голова ради, заступник – В.Шелоков, секретар – М.Зуєв).

Члени ради також затвердили Положення про Громадську раду при МОН України та обговорили її структуру.

Відбулася Рада Отаманів БК із порядком денним: 1.Про затвердження тексту Меморандуму про співпрацю в напрямку військово-патріотичному між міськвиконкомом та громадськими організаціями (воїнами АТО, воїнами-інтернаціоналістами, клубом «Десантник», козаками). 2.Про козацький однострой. 3.Про перебіг роботи Громадської ради при МОНУ. 4.Вручення Універсалів про присвоєння чергових козацьких військових звань. 5.Різне (Експерсія учасників

²¹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №9, липень-серпень 2016.

²²⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №9, липень-серпень 2016.

<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/08/01/gromadska-rada-2016-08/>

Всеукраїнського етапу гри «Сокіл»-«Джура» до Білгород-Дністровської фортеці; Участь у акції під стінами Маразліївської сільської ради). В засіданні взяли участь козаки В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Хохлачов, Г.Трегубенко, С.Кравченко.²²¹



Учасники Ради отаманів БК.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв напередодні Дня Незалежності України мав виступ на радіо.

Шановні радіослухачі!

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

Козацтво втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу...

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України. Із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці (1709), некрасівці (1740), запорожці (1775) - переміщується на Задністров'я-Буджак. В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Наддністрянської (Акерман-Кучурганської) Січі** (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено **Задунайську Січ** (1782-1828); **Усть-Дунайське козацьке** (1807), **Усть-Дунайське Буджацьке козацьке** (1807-1827), **Дунайське козацьке** (1828-1856), **Новоросійське козацьке** (1856-1869). Столицею козацьких військ був **Акерман** (сучасний **Білгород-Дністровський**). Із 1856 року столиця – Миколаївка-Новоросійська, але більшість адміністративних установ війська залишалися в Акермані до 1863 року. В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян (сьогодні це села, де розташовані храми Святої Покрови – козацької Заступниці й мешканці святкують храмове свято 14 жовтня).

²²¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №9, липень-серпень 2016.

У 1917 році на **Буджаку** знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, боролось із румунською навалою. Головною військовою силою козацтва Буджаку стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська, Одеського українського військового Коша, Союзу української молоді, Гайдамацькі курені, Татарбунарська козацька сотня, Аккерманський козацький полк. Є свідчення, що за часів румунсько-болярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 1970-х років на Буджаку існували мистецько-культурні козацькі гурти, які переросли у великі хори і ансамблі, що діяли на теренах Буджаку у 1973-1987 роках в районах Білгород-Дністровському, Ізмаїльському, Кілійському, Саратському. Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із **Українським Вільним козацтвом зарубіжжя**, **козацьким земляцтвом Болгарії** та **нащадками козаків, що проживають в Румунії, Молдові і Гагаузії**. Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

В кінці 1980-х – на початку 1990-х років створюються неформальні легальні козацькі гурти, які дають початок **сучасним козацьким організаціям Білгород-Дністровщини** (Задністровське земляцтво, Адамівський Осередок Козацтва, Білгород-Дністрова паланка, Буджацьке Січове козацьке військо) та козацьким школам (Адамівська Січ, Бритівська Січ, Вигінська Січ, Випаснянська Січ, Великомар'янівська Січ, Долинівська Січ, Старокозацька Січ, Салганська Січ, Турлацька Січ).

Із самого початку своєї діяльності козацькі організації Білгород-Дністровщини активно співпрацювали із місцевими органами влади у справі розбудови незалежної України. Цьому сприяло створення при районній державній адміністрації і міськвиконкомі Координаційних рад з питань розвитку українського козацтва та прийняття ряду програм з розвитку українського козацтва в районі та місті (перша=2000-2005, друга=2006-2010, третя=2011-2015, четверта=2016-2020). Друкується козацька газета «Річ про Буджацьку Січ»; вийшли друком більше п'яти десятків книг про діяльність сучасного Буджацького козацтва - вони є в усіх центральних і обласних бібліотеках, у більшості бібліотек університетів і педагогічних інститутів та виставлені в Інтернеті.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

Ми розуміємо, що держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства. **Тому на сучасному етапі розвитку держави головне - увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота.**

Загальновідомо, що **головна мета освіти – виховання; основний напрямок сучасного виховання – формування душі, а головне завдання школи на сучасному етапі – протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.**

Тому на сучасному етапі розвитку України головна мета козацьких організацій Буджаку – формувати засобами козацької педагогіки вільну і незалежну особистість, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває **козацьке гасло: «Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!»** Шановні радіослухачі! Дякую за увагу.

У Запоріжжі відбувся Другий історичний Міжнародний конгрес козацтва. В програмі Конгресу – Рада Отаманів (обговорення та затвердження проекту резолюції), пленарне засідання. Одещину представляли козаки А.Петько, В.Тимофєєв, С.Івашко, І.Георгієв. Отаман В.Тимофєєв мав виступ; він, зокрема, сказав: «Я представник освітянського напрямку в козацтві. Працював директором школи козацько-лицарського виховання – Адамівської; сьогодні керую Бритівським козацьким ліцеєм. Проект резолюції підтримую. Пропоную доповнення. Враховуючи досвід практичної роботи чисельних шкіл козацько-лицарського виховання України, напрацювання педагогічних вишів (Драгоманова-Київського, Каразіна-Харківського, інших), методичні розробки козаків-педагогів (Каюкова, Тимофєєва, Притули, Пилата, інших), звернути увагу на нагальну потребу створення в Україні козацьких навчальних закладів (шкіл, ліцеїв, гімназій, колегіумів, вишів) не тільки громадських, але й державних».²²²



Зустрілися старі знайомі - учасники Конгресу.

У обласному центрі триває Велика рада отаманів України та Другий історичний міжнародний конгрес козацтва на тему «Роль та участь козацтва в боротьбі зі світовим тероризмом». Учасниками цього заходу виступили представники козацьких організацій різних країн світу та всіх регіонів України. Відкриваючи засідання, заступник голови облдержадміністрації Едуард Гугнін привітав усіх присутніх з відкриттям конгресу та підкреслив особливо важливу роль козацтва в сучасних умовах захисту рідної держави: «На жаль, ситуація на Сході залишається важкою, саме тому роль та приклад козаків як захисників свободи набуває нової актуальності. Дуже важливо, що представники різних регіонів зібралися саме у Запоріжжі – колиці козацтва. Я сподіваюся, що до цього руху приєднаються інші козаки, які об'єднуються заради захисту держави. Ми маємо приклад взаємодії влади та представників козацтва, що є розвитком громадянського суспільства, української культури та духовності», - підкреслив посадовець.

Розпорядженням голови облдержадміністрації за значний особистий внесок в украплення матеріально-технічної бази Збройних Сил України, участь в охороні

²²² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №9, липень-серпень 2016.

громадського порядку, військово-патріотичному вихованні молоді та з нагоди Дня незалежності України грамотами Запорізької обласної державної адміністрації нагороджено активістів козацького громадського руху. Під час засідання ухвалено головний документ конгресу – резолюцію всеукраїнської ради отаманів. Її основні положення спрямовані на підтримку армії та народу України в боротьбі за свободу, незалежність та територіальну цілісність держави. Зокрема, учасники заходу вирішили для підвищення бойового вишколу, рівня національно-патріотичного виховання сприяти створенню козацьких, легкопіхотних військових підрозділів у складі Міністерства оборони України.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Другого історичного Міжнародного Конгресу козацтва

19.08.2016

м.Запоріжжя

Ми, делегати Другого історичного Міжнародного Конгресу козацтва, які представляють козацькі організації різних країн світу та всіх регіонів України, усвідомлюючи відповідальність перед нашими славними пращурами, Богом та Україною, прагнучи до збереження свободи, незалежності та територіальної цілісності України, забезпечення миру, національної та міжнародної безпеки, європейського вибору та гармонійного соціально-економічного розвитку нашої держави, маючи за мету протидію світовій терористичній загрозі та військовій агресії Російської Федерації проти України

В И Р І Ш И Л И:

1. Враховуючи історичне значення Козацтва як захисника держави, з метою підвищення рівня організації, надання необхідних повноважень та обов'язків перед Українським народом, розробити проект Закону України «Про Козацтво» та ініціювати перед Президентом, Верховною Радою, Кабінетом Міністрів України прийняття Закону України «Про Козацтво» як добровільну, патріотичну організацію із сприяння Збройним силам, Національній Гвардії, Державній прикордонній службі та правоохоронним органам України.

2. Спираючись на позитивний міжнародний досвід вирішення питань захисту державних кордонів, забезпечення конституційних прав та свобод громадян, звернутися до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України з пропозицією щодо прийняття Закону України «Про Резервну армію» - комплексну, постійно діючу систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за військово-обліковими спеціальностями громадян, які проходили строкову військову службу, були мобілізовані або відслужили за контрактом, мають належну фізичну підготовку та морально-ділові якості.

3. Для підвищення бойового вишколу, рівня національно-патріотичного виховання, сприяти створенню козацьких, легкопіхотних військових підрозділів у складі Міністерства оборони України.

4. Рекомендувати Академії педагогічних наук України, Міністерству освіти і науки України спільно з Оргкомітетом Міжнародного Конгресу, з метою підвищення ефективності національно-патріотичного виховання, створити Державну програму розвитку козацтва України, яку затвердити відповідною постановою Кабінету Міністрів України, концентруючи увагу на оборонних, культурно-історичних та спортивних напрямках діяльності.

5. З метою протидії тероризму та диверсійній роботі ворога, враховуючи позитивний досвід роботи координаційної ради з питань козацтва при Запорізькій облдержадміністрації, вагомий внесок в оборонну та волонтерську справи (операції «Дозор», «Перехоплення» та «Козацький волонтер»), а також, гостру необхідність об'єднання нових патріотичних козацьких організацій, створити дорадчий орган з питань козацтва при ОДА з питань козацтва при Раді національної безпеки та оборони України, координаційні ради при облдержадміністраціях. Запропонувати

проведення з козаками – членами підрозділів територіальної оборони проведення систематичних навчань (село, селище, район, місто, область).

6. Звернутись до Міністерства культури України з пропозицією щодо створення циклу тематичних передач з історії козацтва: «Золота підкова козацької держави», «Гетьманська держава», «Тисячолітня історія держави Руси – України».

7. Звернутись до Міністерства освіти і науки України з пропозицією про створення навчальних закладів (козацьких ліцеїв, «Гетьманських академій». тощо), а також, підтримки існуючих козацьких навчальних закладів за рахунок фінансування з державного бюджету; ввести в програму військової підготовки навчальних закладів вивчення тем з державотворчої діяльності, військово-політичної історії козацтва, традицій, звичаїв, економіки, культури та побуту козаків, враховуючи досвід Запоріжжя, світовим козацьким організаціям сприяти створенню недержавних козацьких історичних бібліотек, як центрів підвищення освіти, культури, вивчення вікових звичаїв та традицій, бойової історії переможного козацького руху.

8. Підтримати ініціативу Президента України, Верховної Ради України та керівництва УПЦ КП щодо формування єдиної Помісної православної церкви як духовного центру та гаранту єдності Українського народу.

9. З метою надання об'єктивної інформації про стан справ в сфері спротиву світовому тероризму, ворогам та окупантам окремих районів України Оргкомітету Конгресу, Великій Раді отаманів України, Всеукраїнському комітету з питань преси та інформації козацьких ЗМІ спільно з Міністерством інформаційної політики України, підготувати згідно з чинним законодавством відповідні документи з пропозицією щодо створення всеукраїнської козацько-інформаційної мережі (сайтів, телепередач, програм), задля гідної протидії антидержавній інформаційній війні, яку проводять ворожі нашій державі сили, надання об'єктивної інформації про терористичні загрози в світі та АТО в Україні та звернутись до Президента України, голови Уряду для їх втілення на практиці.

10. Звернутись до Адміністрації Президента України та Кабінету Міністрів України з пропозицією про розробку системи нагороджень, введення орденів, присвоєння козацьких почесних звань бригадам та батальйонам Збройних Сил України.

11. Вдруге звернутися до урядів України та Франції щодо сприяння організації відповідних заходів з перепоховання праху видатного сина українського народу, героя-отамана Запорозького козацтва Н.І. Махна.

12. Враховуючи ескалацію терористичної активності на українських територіях російськими збройними формуваннями, у тому числі, під виглядом козацтва, засудити використання РФ власних козацьких організацій та символіки козацтва для здійснення терористичної діяльності в Україні, оскільки, зазначені дії порушують міжнародне право та дискредитують козацтво, як явище у світовій історії.

13. Шляхом направлення відповідних звернень до міжнародних інституцій (ООН, ЄС, ОБСЄ), а також провідних світових засобів масової інформації, звернути увагу міжнародного співтовариства на постійне нарощування РФ військової присутності в Криму та постійне загострення військових дій на територіях Донецької і Луганської областей. Патріотично налаштованим козацьким організаціям України проводити системну роботу щодо сприяння руху євроатлантичного та європейського напрямку з метою реалізації принципів колективної безпеки та взаємної допомоги в разі зовнішньої агресії.

14. Засудити викрадення російськими диверсантами та вивезення на територію окупованого Криму українського громадського діяча – запорозького козака Євгена Панова. Шляхом проведення публічних та інформаційних заходів, привернути увагу урядових кіл, громадськості та засобів масової інформації країн світу до системних порушень Російською Федерацією прав людини на окупованих територіях АР Крим, Донецької та Луганської областей. Зауважити на непричетності України до інсценованих Кремлем подій в АР Крим. Закликати світове співтовариство та

міжнародні інституції до посилення санкцій щодо РФ, у зв'язку з анексією АР Крим, викраденням і катуванням Є. Панова та інших громадян України.

15. Для високоякісної реалізації завдань Другого історичного Міжнародного конгресу козацтва максимально використовувати досвід закордонних парамілітарних громадських організацій щодо співпраці із державною владою, беручи за приклад діяльність «Кайтселіт» в Естонській республіці та подібних організацій, які існували в Україні в 19 та 20 століттях. Створити міжнародний центр співпраці з прогресивними патріотичними козацькими організаціями світу.

Прийнято на пленарному засіданні Другого міжнародного конгресу козацтва 19.08.2016 р.²²³



Панове-брати козаки! Слава Україні! Героям слава!

25 річницю Незалежності України відсвяткувала Білгород-Дністровщина. Виконкомом міської ради було нагороджено Буджацьке козацтво у особі отамана Валерія Тимофєєва Почесною грамотою «За вагомі досягнення у справі національно-патріотичного виховання дітей та молоді міста Білгорода-Дністровського та з нагоди 25-ї річниці Незалежності України». У парку Миру козаки (В.Тимофєєв, Є.Пітюков, В.Воробйов, Д.Георгієш, о.Михаїл, М.Маринеску, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, В.Єремєєв, Ю.Леванюк, Б.Устименко, Г.Хохлачов, С.Кравченко, О.Ступак, І.Комарова) висвячували у козаки С.Ніколаєнка і М.Шарахматова та пригощали гостей кулішом.²²⁴

Причорноморська академія мовних технологій та комунікацій етносів (Національна спілка журналістів – Одеська регіональна організація) проводила 17-й загальнонаціональний конкурс «Українська мова – мова єднання». Оргкомітет – Ю.Работін, І.Дзюба. Кращі журналісти України приїхали в гості до Бритівської школи, спілкувались у неформальній обстановці із колективом школи. Від імені Організаційного комітету директора школи В.Тимофєєва було нагороджено Почесною відзнакою «25 років Незалежності України».²²⁵

...Везде, где побывали в этот день, журналисты дарили свои книги. В Бритовской школе библиотека пополнилась и классическими произведениями, и литературой для школьников, электронными версиями книг, песенных альбомов, журналов. Директор школы Валерий Тимофеев показал учебные классы, спортивные

²²³ <http://ua.censor.net.ua/f855161>

²²⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №10, серпень-вересень 2016.
<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=13196>
<http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=13204>

²²⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №10, серпень-вересень 2016.

зали, столовую. Многие с восторгом отзывались об увиденном, ведь подобных современных школ в Украине немного.²²⁶

Відбулися батьківські збори 8-9 класів Бритівської школи. Річ велася про початок функціонування долицейних (допрофільних) класів. Було вирішено не «тасувати» класи, а створити в кожному класі долицейні підгрупи, залишивши колектив класів незмінним. Час покаже – чи праві ми. Тут є особливість виховного процесу: як поєднати ліберальну модель шкільного самоврядування та козацько-військову в одному дитячому колективі...²²⁷

ВЕЛИКА ВІДПУСТКА – ЩО ДАЛІ?

Краплі данського короля пийте-пийте-пийте, лицарі-кавалери.

Ось і закінчився мій перший навчальний рік в якості директора Бритівської ЗОШ I-III ступенів. Які підсумки?

ЗВІТ ДИРЕКТОРА БРИТІВСЬКОЇ ЗОШ I-III СТУПЕНІВ ПРО РОБОТУ ШКОЛИ В 2015-2016 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ (ВИСТУП НА БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРАХ)

Звіт директора на загальношкільній конференції регламентується Положенням про порядок звітування директора Бритівської ЗОШ I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області перед трудовим колективом, представниками громадського самоврядування школи щодо своєї діяльності на посаді протягом навчального року, яке було затверджене на загальних зборах у серпні 2015 року.

I. Загальна інформація про школу.

Бритівська загальноосвітня школа I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області є комунальною власністю Білгород-Дністровської районної ради. Оперативне управління та фінансування здійснюється відділом освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Одеської області, якому делеговано відповідні повноваження.

Бритівська школа до 1992 року була школою I ступеня; із 1992 по 2012 роки – школою I-II ступенів. В вересні 2012 року нова будівля школи була прийнята в експлуатацію й школа стала Бритівською ЗОШ I-III ступенів.

В 2015-2016 навчальному році робота школи була спрямована на виконання Державної програми «Освіта», Законів України (із змінами та доповненнями) «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Положення про загальноосвітній навчальний заклад», Державного стандарту початкової загальної освіти, Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, «Про позашкільну освіту», «Про мови», «Про охорону дитинства», «Про інноваційну діяльність», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про молодіжні і дитячі громадські організації», Указів Президента України «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», Національної доктрини розвитку освіти, Державних програм «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на 2006-2016 роки», «Молодь України на 2009-2015 роки», реалізацію державних, регіональних та районних програм у галузі освіти, інших чинних законодавчих та нормативних документів.

Бритівська ЗОШ I-III ступенів здійснювала свою діяльність відповідно до Статуту школи.

²²⁶ Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський), №34, 25.08.2016.

²²⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський), №10, серпень-вересень 2016.

Велика увага приділялась питанням підвищення результативності в навчанні, питанням впровадження нових форм та методів навчального процесу, удосконалення уроку.

Навчально-виховний процес в 2015-2016 навчальному році в освітньому комплексі безперервного розвитку, організований з метою забезпечення оптимальних умов фізичного, інтелектуального, психологічного і соціального становлення особистості школярів, досягнення рівня навчальних досягнень, що відповідає потенційним можливостям учнів з урахуванням їхніх пізнавальних інтересів і схильностей, забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку, в першу чергу дітей-позбавлених батьківського піклування, упровадження новітніх методів, форми навчання і виховання учнівської молоді на основі використання прогресивних інформаційно-комп'ютерних технологій, забезпечення переходу до профільного навчання у старшій школі, зорієнтованого на індивідуалізацію навчання, забезпечення соціального захисту учасників навчально-виховного процесу, дотримання правил безпечної життєдіяльності, охорони здоров'я і життя дітей та підлітків, педагогічних працівників. Збільшення кількості дітей, охоплених організованими формами відпочинку та оздоровлення дітей, в першу чергу, дітей пільгових категорій, профілактики негативних явищ у дитячому та молодіжному середовищі, пропагування здорового способу життя, зміцненню авторитету родин.

Робота над єдиною методичною проблемою впродовж 3 років піднімала на більш високий рівень теоретичну підготовку кожного вчителя, надавати чіткості, цілеспрямованості практичним заходам з різними категоріями вчителів, активізувати форми методичної роботи.

Провідне місце при переході загальноосвітніх навчальних закладів у новий якісний стан відводиться розробці та впровадженню педагогічних інновацій, силами професійно компетентних, психологічно підготовлених, творчих педагогічних колективів. Інновації в педагогіці відображають складний і довготривалий процес, в якому беруть участь багато факторів, що впливають на нього. У всьому цьому провідне місце відводиться членам педагогічного колективу, яким треба усвідомити, сприйняти і реалізувати педагогічні нововведення. Саме від їх готовності до інноваційної діяльності, від їх ставлення до інновацій залежить успіх тих, кого вони навчають. Готовність до інноваційної діяльності – це особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексія.

Педагогічним колективам сплановані шляхи реалізації проблеми, затверджена структура методичної роботи, визначені стратегічні напрямки підвищення фахового рівня педагогічних працівників. Аналіз стану методичної роботи, її впливу на підвищення якості навчально-виховного процесу засвідчив, що обрана нами проблема є справді актуальною і потребує застосування цілої системи заходів – організаційних, управлінських, корегуючих, діагностичних, контролюючих, - які б сприяли створенню нового формату уроку – форми спів навчання вчителя й учнів, їх інтерактивної взаємодії. Сучасний урок відрізняється скерованістю на всебічний гармонійний розвиток у поєднанні з наданням можливостей самореалізації кожному учневі з урахуванням його можливостей, інтересів та життєвих планів, напруженою, посиленою, добре організованою і результативною пізнавальною роботою всіх учнів, ретельною діагностикою причин, що впливають на якість занять, прогнозуванням ходу і результатів навчально-виховного процесу, вибором на цій основі раціональної технології досягнення запроєктованого продукту, помірковано творчим підходом до вирішення конкретних завдань відповідно до наявних умов і можливостей, співробітництвом учителів з учнями, індивідуальним і диференційованим підходами з урахуванням реальних можливостей кожного учня, ретельною діагностикою, контролюванням і корегуванням досягнень, ефективним використанням кожної

робочої хвилини навчального заняття, атмосферою демократизму, змагання, діловитості, стимулювання, відповідальності всіх учасників навчально-виховного процесу за результатами загальної роботи. Підготувати і провести такий урок дуже непросто. Для цього треба і багато знати, і багато вміти, багато думати, дуже хотіти, відповідально ставитися до своїх учительських обов'язків, але більше всього – вийти на сучасний рівень педагогічного мислення.

II. Інформаційна довідка.

№	Показники	Стан	
1	Мова навчання	Українська	
2	Кількість класів	23	
3	Кількість груп продовженого дня	1	
4	Загальне число учнів в школі	На 05.09.2015	470
		Прибуло	45
		Вибуло	17
		Випущено	7
		є на 16.05. 2016	491
5	Число учнів 1-го класу, що прибули з д/с	45	
6	Забезпечення дітей гарячим харчуванням	55%	
7	Кількість працівників усього	76	
8	у т. ч.: педагогічних	50	
9	Обслуговуючих	26	
10	Кількість робочих місць у майстернях	32	
11	Кількість робочих місць в комп'ютерних класах	37	
12	Забезпеченість навчальними кабінетами	100%	
13	Забезпеченість підручниками і навчальними текстами	90%	
14	Число книг у шкільній бібліотеці (на одного учня)	57	
15	Кількість їдалень (буфетів)	1 (1)	
16	Кількість посадкових місць у їдальні	140	
17	Площа земельної ділянки	4,2 га	
18	у т. ч. дослідної ділянки	2,5 га	
19	Загальна площа всіх приміщень	4666	
20	у т. ч.: школа	2666	
21	навчальні приміщення	2155	
22	спортивна зала	356	

Станом на 16.05.2016 року кількість учнів становила 498 учнів; середня наповнюваність учнів у класах складала – 22 учня, що збільшилося у порівнянні з попередніми роками.

Рік	Кількість класів	Кількість учнів по школі	Наповнюваність класів
2012-2013	15	270	18
2013-2014	18	350	20
2014-2015	20	420	21
2015-2016	22	490	22
2016-2017	24	550	23

Протягом року із закладу вибуло – 12 учнів, прибуло 54 учнів, випущено із 11 класу – 7 учнів, із 9 класу – 40 учнів.

III. Стан і розвиток мережі школи має такий вигляд:

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
1-4 класи	7	8	9	10	12
5-9 класи	6	8	9	10	10
10-11 класи	2	2	2	2	2
Всього класів	15	18	20	22	24
Кільк учнів	270	350	420	490	550
Набір до 1 кл.	29	33	37	45	65
-/- до 10 кл.	10	12	7	20	16

На початок навчального року навчалось 475 учнів, з них дівчаток 267, що становить 54% від загальної кількості учнів. Охоплено навчанням 100% учнів. На всіх дітей, які з різних причин продовжують навчання за межами нашого навчального закладу, своєчасно оформлені документи.

IV. Аналіз кадрового забезпечення на 2015-2016 навчальний рік.

Заклад на 95% укомплектований кадрами. У школі в наявності книга особового складу педагогічних працівників.

За штатним розписом в школі встановлено 47 педагогічних ставок. На даний момент в школі працює 42 педагогічних працівника із середнім навантаженням 24 години.

Сплановано потребу в педагогічних кадрах до 2016 року. Щорічно регулярно подається заявка до відділу освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації на необхідність спеціалістів на навчальний рік.

Середній вік педагогічного колективу 43 роки.

Навчально-виховний процес у школі здійснюють:

педагогічних працівників – 42, з них:

- сумісник – 1, учитель технічної праці,
- директор,
- заступник директора з навчально-виховної роботи,
- 0,5 заступника директора з навчально-виховної роботи,
- 0,5 заступника директора з виховної роботи,
- педагог-організатор,
- соціальний педагог,
- практичний психолог.

35 педагогічних працівника мають повну вищу освіту, 7 вчителів мають середню спеціальну освіту й навчаються у вишах.

Протягом року навчальний заклад був забезпечений кадрами. У закладі працювало 42 учителя, 4 учителя – знаходяться у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку. Плинність кадрів у школі за 2015-2016 навчальний рік складає 4% (звільнилась вчитель математики Георгієва Ф.П.).

Освітній рівень вчителів за кваліфікаційними категоріями становить:

вища категорія – 12 осіб - 28%;

I категорія – 10 осіб - 24%;

II категорія – 9 осіб - 22%;

спеціаліст – 11 осіб - 26%;

без категорії – немає осіб - 0%.

7 вчителів мають педагогічне звання «вчитель-методист», 5 вчителів – «старший учитель».

Протягом 2015-2016 навчального року були видані такі накази: «Перспективний графік відпусток працівників школи (№ від), «Про надання щорічних відпусток працівникам школи» (№ від), «Про преміювання педагогічних працівників» (№ від), «Про розподіл адміністративних обов'язків між членами адміністрації школи» (№ від) та ін.

У навчальному закладі проводиться робота щодо створення кадрового резерву. До кадрового резерву Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів зараховано:

№	Посада, на яку формується резерв	ПІБ		Резерв		
				ПІБ		Посада, яку обіймає, стаж роботи
1	Директор школи	Тимофєєв Якович	Валерій	Ковпак Петрович	Вадим	Учитель іноземної мови
2	Заступник директора з НВР	Данилюк Іллівна	Олена	Холостенко Віталіївна	Ганна	Учитель математики
3	Заступник директора з ВР	Гейченко Данилівна	Людмила	Галятова Іванівна	Катерина	Педагог-організатор

Щороку складається та реалізується план роботи з кадровим резервом. Це теоретичні заняття, круглі столи, психолого-педагогічні семінари – тренінги, творчі звіти.

Протягом минулого навчального року з вчителями, котрі знаходяться у резерві на адміністративні посади, проведені заходи з вивчення нормативних документів, вони активно залучаються до процесів керівництва навчально-виховним процесом. Учителі брали участь у перевітках різного рівня, підготовці до засідань педагогічної ради, складанні документів звітності, були призначені виконуючими обов'язки директора та заступників директора.

V. Досягнення шкільного колективу.

В школі проводиться плідна робота з обдарованими учнями, вчителі постійно підвищують свій професійний рівень, беруть участь у різних конкурсах: є досягнення Міжнародного, Всеукраїнського, обласного, районного рівнів; є академічно обдаровані (олімпіади, конкурси, МАН) учні; є творчо обдаровані учні; є спортивно обдаровані учні.

Учні школи взяли участь у районному етапі Всеукраїнського фестивалю дружин юних пожежних серед загальноосвітніх навчальних закладів – 5 місце; взяли участь у районному етапі Всеукраїнського конкурсу екологічної просвіти – 1 місце; взяли участь у районному фестивалі дитячих і юнацьких команд – 3 місце; взяли участь у Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської молоді імені Тараса Шевченка з української мови – є 1,2,3 місця; взяли участь у II етапі (районному) Міжнародного конкурсу ім. П.Яцика – є 1,2,3 місця; взяли участь у районному етапі Всеукраїнського зльоту шкільних загонів Юних інспекторів руху - команда школи посіла – 4 місце; взяли участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості серед учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів – зайняли 3 місце.

Команда Бритівської школи брала участь у Спартакіаді школярів «Спорт протягом життя» - 1 місце.

Вчителі нашої школи брали участь у районних та обласних виставках-презентаціях педагогічних ідей і технологій; значна їх частина нагороджена дипломами та грамотами.

VI. Матеріально-технічна та навчально-методична база школи.

Будівлі школи введені в експлуатацію у вересні 2012 року і відповідають (за документами) всім санітарним нормам і правилам. Будівельних та монтажних робіт, не передбачених технічною документацією, не проводилось.

Але...

1. Школа не підключена до автономної трансформаторної підстанції, що розташована на території школи; енергопостачання школи відбувається через зовнішній кабель (своєрідну «переноску», яка, до речі, вже в аварійному стані – ізоляція виходить з ладу) від малопотужної трансформаторної підстанції, що розташована на розі вулиць Центральна-Артільна. В зимовий період при включенні електроплит харчоблоку (на базі нашого харчоблоку відбувається приготування їжі також для учнів Вигінської школи) часто відбувається аварійне відключення, що загрожує безперебійній роботі автономної котельні.

2. В блоці Б основної будівлі школи є тріщина, яка проходить через всю будівлю (1-й поверх – між кабінетами 5-6; 2-й поверх – між кабінетами 31-32; 3-й поверх – між кабінетами 66-67). Вважаю, що причиною її є порушення будівельних норм при реконструкції будівлі школи в 2012 році: при знятті четвертого поверху впала північна стіна блоку Б; при її відновленні (для розширення площі кабінетів 5, 31, 66) був закладений новий фундамент, який відступає від фундаменту підвального приміщення на захід – на 2,5 метра, на північ – на 7 метрів; можливо, будівельники замість чотирьох фундаментних блоків (в глибину) поставили, в кращому випадку, три.

Така ж тріщина проходить між актовим та спортивним залом блоку А. Походження її невідомо. При добудові школи в травні 2012 року почала відходити західна стіна спортивного залу; будівельники прикріпили її металевими шинами до плит перекриття – можливо, це теж одна з причин появи тріщини. Вважаю, що для з'ясування всіх аспектів необхідний висновок експертної комісії.

3. На генеральному плані школи є, а в реалії не обладнані (до речі, акту прийому Бритівської школи до експлуатації адміністрація немає):

- майданчики для гри учнів 1 та 2-4 класів;
- майданчик тихого відпочинку учнів 5-9 класів;
- майданчик активного відпочинку учнів 5-9 класів;
- атлетичний майданчик;
- гімнастичний майданчик;
- метеорологічний та географічний майданчики.

4. Обладнання для проведення уроків праці завезено частково (столярна, слюсарна майстерні, кулінарний та швейний цехи); не оплачена його установка організації, яка завозила обладнання – тому станки не підключені (до того ж не введена в експлуатацію трансформаторна підстанція, до якої підключена основна гілка електромережі майстерні).

5. Не виконана гідроізоляція у підвальних приміщеннях; невірно була спроектована водостічна система основної будівлі школи – вода потрапляла до підвальних приміщень (за кошти шкільного фонду восени 2015 року ми відвели воду – на теперішній час підвальні приміщення сухі, але проблема водостічної системи будівлі залишається). Неправильно спроектована каналізація: уклін її гілки веде не від школи, а в сторону школи – тому завжди є загроза її замулення. Шланги для

підведення води (холодної та гарячої) від основної магістралі до рукомийників, унітазів були поставлені низької якості; вони вже почали виходити з ладу, а це – 87 комплектів.

6. Немає блискавковідводів на димових трубах котельні, на водогінній башті та будівлі майстерень; будівля майстерні не обладнана водостічною системою – вода з даху поступає під фундамент – тому в приміщеннях майстерень псується лінолеум, цвітуть стіни. Не «запінені» щілини між шифером покрівлі та підкладними дошками, між стиками частин покрівлі всіх будівель школи – при снігопаді на горищі багато снігу (найбільш загрозливу частину щілин – наскільки вистачило коштів – ми «запінили» восени 2015 року, але це – лише 10% від необхідного). Металевий фасадний паркан в 2012 році був пофарбований фарбою низької якості – на сьогодні паркан почав іржавити.

7. Школа не обладнана пожежними гідрантами або пожежними кранами (проте фахівці Білгород-Дністровського РУ ГУ МНС України в Одеській області вважають, що відсутність гідрантів та пожежних кранів компенсується наявністю 6-ти пожежних водойм).

8. Старша школа (10-11 класи) зовсім не забезпечена наочністю та підручниками; частково забезпечена середня (7-9 класи); кабінети природничого циклу (хімії-біології, фізики-астрономії) не введені до експлуатації, в них не вистачає обладнання.

9. Територія школи не обладнана евакуаційними воротами з півночі для виводу колективу школи у випадку надзвичайної ситуації на безпечну та тиху вулицю Шевченка (наявні пожежні-евакуаційні ворота виходять на небезпечну для пішоходів ділянку вулиці Артільної (траса Одеса-Рені – Кишинів).

10. Є стійка тенденція росту кількості учнів: 2012/2013 н. р. – 297 учнів (17 класів), 2013/2014 н. р. – 374 учня (19 класів), 2014/2015 н. р. – 432 (20 класів) учня, 2015/2016 н. р. – 496 учнів (23 класи), прогноз 2016/2017 н. р. – більше 500 учнів (26 класів); не вистачає меблі; через два-три роки доведеться або добудувувати класи, або частину школи переводити до другої зміни навчання (можливо, переводити перші класи до дитячого садочку).

11. Мережа водовідведення школи складається з трьох гілок (від основної будівлі школи, від будівель котельні та майстерні), які з'єднуються в точці А (по схемі) й стічні води далі виводяться за межі території школи в точці Б (по схемі). Далі стічні води «мандрують» по мережі вздовж вулиці Артільної до точці В (по схемі); мережа ця перетинає вулицю Артільну (об'їзна ділянка автотраси Кишинів-Одеса через Затоку); далі стічні води потрапляють до каналізаційної системи села Бритівка. Школа оплачує сільському комунгоспу (ККП «Бритівка») послуги водовідведення; заборгованості немає.

В грудні 2012 року автомобіль-вагозов КРАЗ (власник Укрполісервіс), який перевозив цемент, «просадив» каналізаційну трубу, що проходить під дорожнім покриттям вулиці Артільної в точці В. Для того, щоб «визволити» КРАЗ із ями, довелося дві доби вивантажити цемент; є свідки, що КРАЗ «занурився» в яму на глибину до 1,5 метрів. З тих пір почалися проблеми із водовідведенням школи: в точці В систематично відбувається «забиття» мережі; в останні два місяці «забиття» почастило – за кожну «чистку» мережі школі доводиться платити чималенькі кошти.

Є два шляхи вирішення цієї проблеми: 1. Перекрити рух автотранспорту по вулиці Артільній, викопати траншею та поміняти каналізаційну трубу. 2. Не перекриваючи рух автотранспорту по вулиці Артільній, «кротом» пробурити лаз й поміняти каналізаційну трубу. В обох випадках школа фінансово не «потягне» ці роботи. Прошу допомоги.

12. Під блоком 3-х поверхової будівлі молодших класів розташований підвал загальною площею близько 1 тис м². Приміщення підвалу заповнені сміттям (за свідченням осіб, що бачили процес добудови-перебудови школи влітку 2012 року) й

замуровано бетонною стіною. Це означає, що до всіх комунікацій (електрокабелі, водопостачання-водовідведення) доступу персоналу, що обслуговує школу, немає.

За нашими підрахунками, від сміття достатньо визволити наскрізний коридор, що, можливо, проходить через увесь підвал (це близько 80 м² сміттєгрунту). Щодо окремої точки водопостачання-водовідведення в 4 класі – для доступу до комунікацій можливо пробити люк в полу класу.

Враховуючи мої звернення «Інформація щодо матеріально-технічної бази Бритівської школи станом на 29.02.2016 року», «Інформація щодо стану мережі водовідведення школи», «Інформація щодо стану приміщень підвалу під блоком будівлі молодших класів», була створена депутатська комісія щодо оцінки необхідності та вартості робіт з метою усунення недоліків.

Основне приміщення школи має 27 навчальних кабінетів, учительську (методичний кабінет) та медичний кабінет, кабінет директора, кабінет заступника директора з НВР, кабінет заступника директора з ВР, кабінет педагога-організатора, три комп'ютерні класи, кімнату шкільного психолога, соціального педагога, бібліотеку, кухня-їдальня, буфет, гардеробну та підсобні приміщення, які відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Наявні меблі згідно ростових категорій. Меблі промарковані. В класах наявні ростові лінійки. У школі діє кабінетна система навчання. Внутрішнє оздоблення приміщення відповідає психолого-гігієнічним вимогам.

Заняття у початковій школі проводяться на першому та другому поверхах окремого блоку, де обладнано 12 класних кімнат.

На першому поверсі знаходиться кухня-їдальня, яка розрахована на 140 місць, площа їдальні – 200 кв. м. та буфет – його площа – 14 кв. м. Площа бібліотеки складає – 56 кв. м.

На третьому поверсі обладнано три комп'ютерних класи (площа по 40 кв. м.); загальна кількість робочих місць - 38.

Типова спортивна зала площею кв. м. має все необхідне обладнання. Майстерні розташовані у окремій типовій будівлі, їх площа складає кв. м.

Щорічно проводиться поточний ремонт приміщень школи, навчальних кабінетів. Ремонт приміщень загального користування виконує молодший обслуговуючий персонал.

Опалення будівель школи здійснюється котельною на котлах виробництва Шабівського ОМЗ «Металіст», що працюють на вугіллі. Школа повністю обладнана склопакетами (вікна та двері) та здійснена зовнішня теплоізоляція.

Школа оснащена пожежною автоматичною сигналізацією та пожежними водоймами. Із засобів пожежогасіння в школі наявні вогнегасники (37 штук), три пожежних щита, що оснащені пожежними кошмами, лопатами, баграми, сокирами, ломами, відрами, піском (котельня, перший та другий поверхи).

В школі є спортивні майданчики (поки що необладнані), футбольне поле із штучним покриттям, ігрові майданчики (необладнані) для учнів 1 та 2-4 класів, навчально-дослідна ділянка (площа 2,5 га), територія для активного та спокійного відпочинку дітей під час перерви. На території висаджено сад (400 плодкових дерев), паркова зона (400 декоративних дерев та кущів). На подвір'ї школи розбиті квітники, розарій (300 роз), які весь час поновлюються. Належний санітарний стан території (4,5 га) підтримується двірником, садівником та учнями під ас проведення суботників, екологічних місячників.

У плані попередження виникнення пожеж і дії під час пожежно-аварійних ситуацій в коридорі вивішено стенди «Пожежна безпека», плани евакуації учнів з приміщень школи. Також є стенди «Цивільна оборона», «Надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру», «Перша допомога в надзвичайних ситуаціях», «Уроки електробезпеки», «Безпека на дорозі», «Подбай про свою безпеку», також оформлено настінну картину «Дорожні знаки» та пішохідний перехід. Щорічно

проводяться з евакуації учнів, в планах класних керівників приділяється велика увага вивченню правил пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях. В кабінетах хімії, фізики, обслуговуючої праці, майстерні, спортивній залі оформлено стенди «Правил з техніки безпеки». При вступі до навчального закладу проводиться вступний інструктаж, двічі на рік з працівниками та учнями школи проводиться первинний інструктаж з техніки безпеки, також перед виконанням лабораторних, практичних робіт, при роботі в майстерні, заняттях фізичної культури та сільськогосподарської праці, виконанням специфічних видів робіт обов'язково проводиться цільовий інструктаж. Для створення безпечних умов праці та навчання щорічно проводяться наступні заходи – комплексний іспит електроустаткування і заземлюючих пристроїв, перевірка обладнання кабінетів, перевірка спортінвентарю, перевірка допоміжного інвентарю техперсоналу, ревізія навчального обладнання в лабораторіях та ін.

VII. Стан матеріально-технічного забезпечення.

Навчальні кабінети забезпечені на 75% від загальної потреби. Навчальні посібники постійно оновлюються. Спортивна зала забезпечена спортивним інвентарем недостатньо. Суттєвого оновлення потребує гімнастичний сектор.

Пришкільна навчально-дослідна ділянка становить 2,5 га.

У школі є такі навчальні кабінети: української мови та літератури – 2, хімії-біології – 1, іноземної мови – 2, фізики-астрономії – 1, математики – 2, захисту Вітчизни – 1, інформатики – 3, географії – 1, комбінована майстерня – 1, майстерня з обслуговуючої праці – 1, спортивна зала – 2, початкових класів – 12. Навчальні кабінети фізики-астрономії, хімії-біології мають лаборантські кімнати, де зберігаються прилади, наочні посібники, реактиви для проведення дослідів.

Спортивний інвентар зберігається в інвентарній спортивній залі.

Станом на 01.05.2016 року з технічних засобів навчання в школі наявні: телевізори - 10, комп'ютери - 35, сканер - 7, відеомагнітофон - 3, DVD плеєр - 10, DVD - 5, принтер - 12, модем - 2, ADSL - 1, магнітофон - 3, музичний центр - 1, фотоапарат - 5, цифрова відеокамера - 2, музичний центр «караоке» - 1, ксерокс - 7, швейні машинки - 10, мультимедійний проектор - 4, принтер-сканер-ксерокс - 7.

Їдальня, буфет повністю забезпечені меблями, посудом, мають 140 + 12 посадкових місць. В наявності: холодильники - 5, морозильні камери - 3, електроплити - 4, водонагрівач (бойлер) - 2. Все наявне електрообладнання заземлене. Школа забезпечена доброякісною питною водою (своя водогінна башта). Функціонують в усіх класних кімнатах та кабінетах питні крани та «раковини».

Школою та структурним підрозділом Бритівської АСМ Білгород-Дністровської ЦРЛ складено угоду про медичне обслуговування школярів. В школі діє медичний кабінет, де зберігається аптечка першої допомоги, є в наявності необхідне обладнання. Контроль за станом здоров'я здійснюють лікарі Бритівської АСМ та медична сестра Дудка А.А. В медичному кабінеті зберігаються медичні картки всіх учнів.

VIII. Виховна робота (за матеріалами заступника директора школи з ВР).

На виконання Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, згідно з річним планом роботи школи педагогічний колектив у 2015-2016 навчальному році створював сприятливі умови поліпшення рівня виховного процесу, плідно працював над впровадженням проблеми «Створення виховного простору для розвитку духовно багатой, здорової, компетентної особистості з громадською позицією та здатною до саморозвитку».

Виховна робота з учнями будувалася за напрямками: фізичне здоров'я дитини – здоров'я нації; виховання та розвиток особистості дитини; громадянське виховання;

родинно-сімейне виховання; трудове виховання; морально-правове виховання; екологічне виховання; формування здорового способу життя; превентивне виховання. Пріоритетним напрямком виховної роботи з учнями було громадянсько-патріотичне виховання.

Діяльність методоб'єднань класних керівників 1-4 та 5-11 класів була спрямована на реалізацію головної мети: створення шкільного соціально-культурного освітнього середовища, яке сприяє розвитку інтелектуальних здібностей, зміцненню фізичного та духовного здоров'я, формуванню навичок здорового способу життя у вихованців.

Класні керівники працювали за індивідуальними планами, змістовна наповнюваність яких відповідала віковим особливостям учнів і була спрямована на виховання у них ціннісного ставлення до себе, родини, людей, до праці, до природи, до культури і мистецтва, ставлення до держави.

Виховна діяльність в школі, як система, складається із діяльності дорослих (адміністративно-педагогічна функція, рада школи, батьківський комітет, МО класних керівників) та із діяльності учнів (форма – учнівський парламент «Шкільний дім»).

Згідно річного плану школи та наказів районного відділу освіти, науки та культури у I та II семестрі було організовано та проведено такі тижні та місячники: Увага! Діти на дорозі!; Олімпійський тиждень; Місячник здоров'я та безпеки життєдіяльності; Тиждень української писемності; Тиждень української культури; Тиждень іноземних мов та світової культури; Тиждень географії та біології; Тиждень фізики та астрономії; Тиждень інформатики та математики; Всеукраїнський тиждень права; Тиждень профорієнтації; Тиждень екології; Тиждень музичного та образотворчого мистецтва; Тиждень рідної мови.

Було проведено традиційні шкільні свята: День Знань; День працівника освіти; Свято осені «Осінній вернісаж»; Новорічні свята для учнів 1-11 класів; Святковий захід до 8 Березня; Розважальне свято до Міжнародного дня захисту дітей. Із метою утвердження патріотизму, моральності та загальнолюдських життєвих принципів у дитячому середовищі у закладі було проведено Цикл «Уроки мужності», Акції «Ми за мир», Патріотично-спортивне свято «Козацькому роду – нема переводу», Лінійка-реквієм «Голодом вбивали нашу свободу», Виховний захід до Дня захисника Вітчизни, Виховні години до Дня Соборності України та Дня пам'яті жертв Голокосту, Урочиста лінійка до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав; Лінійку пам'яті до річниці Дня ЧАЕС «Безпечний атом»...

З метою виховання юних патріотів України на засадах національної гідності, високої самосвідомості та активної громадянської позиції, здорового способу життя духовно багатой та фізично розвиненої особистості в школі було проведено шкільний етап гри «Сокіл» («Джура»), створено козацький рій «Орли» для участі у районному етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Перевага надавалась активним формам роботи, що передбачають самостійну або спільну роботу, набуття дітьми соціального досвіду; сприяють формуванню національної свідомості, критичного мислення, ініціативності, творчого підходу до справи, відповідальності за свої дії та вчинки; участь у Всеукраїнській акції «Лист пораненому», у благодійних акціях «Назустріч мрії», «Серце до серця», збір коштів на лікування хлопчика Реви Назарчика з міста Білгород-Дністровський.

Протягом навчального року у шкільній бібліотеці діють книжкові виставки на такі теми: Ми діти твої, Україно; Будіть рідне село; Через мову до взаємопорозуміння; День пам'яті фашистських репресій; Безпека праці – безпека життя; Голодомор 1932-1933 років; Україно, держава моя; Свято поезії – І підеш ти в мандрівку століть – до 160-річчя від дня народження Івана Франка; Уклін тобі, Тарасе; Трагедія людства – Чорнобиль; Сучасне козацтво; проведено виховний захід – Бережи книгу – вона твій друг і порадник.

Інтереси, потреби та творчу ініціативу учні мали змогу розвивати через роботу в учнівському парламенті «Шкільний дім». Комісіями шкільного парламенту було

організовано та проведено: щотижневі загальношкільні лінійки; рейди – Хто спізнився – Зовнішній вигляд; Осінній ярмарок, дискотеки; Участь у сесіях районного парламенту дітей; участь у благодійних акціях; участь у науково-освітніх конкурсах; участь у благоустрої школи.

Значна увага приділялась питанням щодо пропаганди здорового способу життя, реалізації проекту «Школа сприяння здоров'ю», впровадженню в практику роботи школи інтерактивних форм навчання для здобуття знань і формувань життєвих навичок щодо зменшення вразливості до ВІЛ-інфікування. Учні початкової школи відвідували тематичні виставки у шкільній бібліотеці. Для учнів середніх та старших класів проведено класні години на тему – Шкідливим звичкам скажем ні, на яких класні керівники звертали увагу учнів на профілактику шкідливих звичок. Учні 1-11 класів брали активну участь у конкурсах малюнків та плакатів на тему – Безпека на дорозі, Безпека – це життя,Збережемо Землю від забруднення. Поповнено пам'ятки з техніки безпеки в кабінетах праці, хімії, фізики, інформатики. Два рази в місяць класні керівники проводять бесіди з питань профілактики всіх видів дитячого травматизму з відповідним записом до сторінки журналу «Бесіди з ОБЖД». Слід зауважити, що особлива увага приділялась роботі з профілактиці насильства, протидії тероризму: у рамках викладання предметів «Основи здоров'я» та «Захист Вітчизни» учні засвоюють правила поведінки в умовах вчинення терористичного акту. З метою запобігання травматизму та підтримання порядку на перервах протягом навчального року організовується чергування по школі учнів старших класів та вчителів. Але цей напрямок роботи ще потребує корекції і сумісних зусиль щодо покращення.

Становлення гармонійно розвиненої особистості неможливе без фізичного виховання. Тому цій роботі приділяється значна увага. В школі проводяться змагання і турніри з футболу, волейболу, баскетболк, шашок та шахів, тенісу. Учні школи постійні призери районних та обласних змагань з волейболу, футболу.

З метою профорієнтації учнівської молоді для учнів 9-11 класів було заплановано та проведено два тижні профорієнтації, психологічний тренінг «Зроби свій вибір». Учні змогли дізнатися про основні професії, які потрібні нашому регіону, вчилися складати резюме, представляти себе роботодавцям та виступати в ролі директора фірми.

У II семестрі слід відмітити високу організацію та творчий підхід до проведення наступних заходів: Інтелектуальна гра – Я люблю українську мову; Свято поезії – І підеш ти в мандрівку століть – до 160-річчя від дня народження Івана Франка; Загальношкільна лінійка – Афганістан – біль в душі моїй; Свято посвяти в читачі – Бережи книгу – вона твій друг і порадник; Свято – Прощавай, Букварику; День пам'яті до трагічних подій Чорнобильської катастрофи; Участь у районному етапі військово-патріотичної гри «Джура»; Єдиний урок пам'яті, присвячений вшануванню жертв депортації кримських татар з території Криму; Свято – Ми йдемо у 5 клас; Свято останнього дзвоника; Випускний бал.

Пріоритетними у виховному процесі стають національні та патріотичні мотиви. Лейтмотивом урочних та позаурочних форм роботи звучить любов до України, самовідданість і патріотизм її захисників, активна громадянська позиція українців, особиста відповідальність за долю держави. Фундаментом формування у школярів сучасної національної ідентичності на кращих прикладах мужності і звитяги, виявлених нинішніми захисниками Батьківщини, на героїці сучасної боротьби за незалежність і цілісність держави є уроки Мужності, які впродовж семестру сплановано та проведено класними керівниками школи у формі зустрічей з учасниками бойових дій, співпраці з волонтерами, написання листів до вояків у рамках Всеукраїнської акції «Лист пораненому». Одним із підтверджень небайдужості юного покоління до долі своєї Батьківщини є участь в акціях і заходах, що проводяться з метою моральної та матеріальної підтримки української армії. Учні, батьки, вчителі школи постійно відгукуються на заходи, що проводяться в підтримку

воїнів АТО. Бійцям – мужнім воїнам-захисникам, передано продукти харчування, засоби гігієни.

У закладі проводяться загальношкільні заходи на правовиховну тематику. Під час Тижня правової освіти класні керівники та вчитель правознавства разом із учнями готують виховні години у вигляді «круглих столів», брейн-ринги, усні журнали на тему «Конвенція прав дитини – міжнародний документ для твоїх ровесників у світі», «Жити за законами держави», Права і обов'язки громадян України, проводяться конкурси малюнків, стіннівок – Наші права та обов'язки. Мета таких заходів – ознайомити учнів з усіма правами та обов'язками, з основами правомірної поведінки, розкрити причини можливих правопорушень та їх наслідки, розвивати в дітей почуття відповідальності за свої вчинки.

Правоосвітня робота охоплює як учнів, так і їхніх батьків, а також учителів. З метою підвищення рівня правових знань батьків, учителів, учнів проводяться бесіди, лекції, анкетування. Щорічно в грудні в навчальних закладах району проходить Тиждень права. У рамках тижня у школі проходять тематичні уроки «Права і свободи людини», «Що таке правова держава», «Що таке право власності», виховні години, бесіди з учнями «Правова культура учнів», «Правопорушення і кримінальна відповідальність учнів», «Діти теж мають права», «Твої права і обов'язки», усні журнали, години спілкування, лекції «Я маю право», «Конституція – основний Закон Держави», «Конвенція ООН про права дитини», «Захист прав дітей у нашій державі», «Права і обов'язки дитини», «Правила і закони в суспільстві і твоєму житті», «Конституційні обов'язки громадян України».

Учні охоплені заняттями в шкільних гуртках і секціях за інтересами, а по класах – постійними і тимчасовими дорученнями.

Протягом року у школі працювали гуртки: Історичне краєзнавство (Кускова І.В.), Театральна студія «Вдохновение» (Дубчак Л.М.), Секція волейболу (Харченко І.Г.), Гурток «Екологічний» (Николаєнко С.О.), Гурток «Бісероплетіння» (Мельніченко О.М.).

Продовжує працювати рада з профілактики правопорушень учнів. Рада з профілактики правопорушень збирається раз на місяць відповідно до плану роботи школи і слідкує за дотриманням правил поведінки й правопорядку учнями в урочний час. Класні керівники, учителі-предметники, а також практичний психолог індивідуально працюють із батьками тих учнів, що потребують підвищеної педагогічної уваги, схильних до правопорушень. На внутрішньому обліку на кінець 2015-2016 н.р. перебувають 2 учня: Савенко Яків (8-а кл) та Кругленко Семен (8-б кл).

Організована спільна робота педагогів, батьків та учнів. Батьки залучаються до участі в загальношкільних та класних заходах. Також, у школі двічі на семестр проводяться загальношкільні батьківські збори. Класні керівники ведуть спостереження за учнями з девіантною поведінкою, проводять індивідуальні бесіди як з учнями, так і з їх батьками, відвідують учнів вдома.

Тісно співпрацює школа з працівниками служби у справах дітей, інспекторами кримінальної міліції. У квітні 2016 року відбулася зустріч учнів 5-9 класів з представником кримінальної міліції Шевченко Ганною Тимофіївною.

Екологічне виховання в школі проводиться під час уроків філології, основ здоров'я та в позакласній роботі. У II семестрі проведено озеленення території школи, посадка квітів, дерев. Облаштування клумб, учні долучилися до акції «Зробимо Україну чистою».

Велика увага приділяється пропаганді здорового способу життя. В рамках Тижнів знань з безпеки життєдіяльності учні під керівництвом вчителя предмета «Основи здоров'я» учні створювали спільний проект «Ні – шкідливим звичкам! Так – здоровому способу життя». Цей проект має привернути увагу учнів школи та їх батьків до актуальної проблеми сьогодення – погіршення здоров'я через погані звички (паління, алкоголізм, наркоманія). В травні 2016 року учні нашої школи взяли

участь у Всеукраїнському конкурсі оголошеному Житомирським національним університетом та презентували проект «Любов і ненависть».

Становлення гармонійно розвинутої особистості неможливе без фізичного виховання. В школі діють секції з волейболу та футболу. Вже стало традицією проведення турнірів футболу між командами учнів та вчителів школи. Діти постійно беруть участь у районних та обласних змаганнях та у військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»). У вересні на День фізичної культури та спорту команда дівчат з волейболу в районі виборола I місце, команда хлопців з футболу – II місце. На районних змаганнях з волейболу дівчата посіли III місце й вийшли у фінал. На обласних змаганнях вони посіли IV місце. У квітні 2016 року на районних змаганнях з баскетболу команда дівчат виборола II місце, а команда хлопців – I місце. Школярі взяли участь у районних змаганнях з легкої атлетики.

Співпраця з батьками посідає також одне з центральних місць у системі роботи нашої школи. Серед форм роботи – тематичні батьківські збори, тематичні години спілкування, засідання батьківського комітету, індивідуальні бесіди та консультації, залучення батьків до проведення позакласних заходів, туристичних походів, поїздок, екскурсій.

Але в організації виховної роботи школи є певні недоліки: потребує подальшого розвитку робота зі шкільного самоврядування; робота певних класних керівників має формальний характер; є необхідним поширення мережі гуртків та їх якісна робота; недостатньо ведеться робота зі створення бази методичних матеріалів, розроблених класними керівниками.

ІХ. Фінансове забезпечення діяльності закладу.

ІНФОРМАЦІЯ

щодо придбання обладнання та ремонту приміщень школи за рахунок освітньої субвенції та залучених коштів у 2015/2016 навчальному році

№	Вид ремонтних робіт, найменування обладнання, що було придбано	Кількість матеріалів	Вартість
ЗА РАХУНОК КОШТІВ ОСВІТНЬОЇ СУБВЕНЦІЇ (ВІДДІЛ ОСВІТИ)			
Ремонт			
1	Фарбування підлоги кабінетів №№6, 5, 31; фарбування основного сходового маршу з 1-го по 3-й поверхи	12 банок фарби для підлоги (по 2,8 л) X 120 грн.	1 440 грн.
2	Пішло 2 банки на фарбування парт (залишок 8 банок)	10 банок фарби білої (по 2,8 л) X 120 грн.	1 200 грн.
3	20 л водоемульсійної фарби (на ремонт спортзалів)	Залишок 20 л. X 40 грн.	800 грн.
Разом			3 440 грн.
Придбання			
1	Водомер 40 Gross, клапан обр. «хлопушка», клапан обр. на ток	Комплект на водогінну башту	3 100 грн.
2	Комплект аудиторний регульований 2-хмісний для середніх та молодших класів	25 X 987 грн.	24 675 грн. (без доставки)
Разом			27 775 грн.
Всього за рахунок коштів освітньої субвенції			31 215 грн.
ЗА РАХУНОК ЗАЛУЧЕНИХ КОШТІВ			
Ремонт			
1	Фарбування полів в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66; сходового маршу блоку молодших класів	24 банки фарби для підлоги (по 2,8 л) X на 120 грн.	2 880 грн.
2	Фарбування батарей опалення в	5 банок фарби білої	600 грн.

	кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76	(по 2,8 л) X 120 грн.	
3	Білизна для обробки під ґрунтівку, щітки для фарбування. Ґрунтівка під фарбу в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76; сходового маршу блоку молодших класів. Підфарбовування стін в кабінетах №№ 28, 31, 33, 35, 36, 66, 75, 76; сходового маршу блоку молодших класів	6 комплектів X 8 грн.; 10 шт. X 15 грн. 5 л. ґрунтівки X 120 грн. 5 банок водоемульсійної фарби (по 5 л) X 150 грн.	1 068 грн.
7	Ремонт 8 вікон в кабінетах №№ 34, 35, 43, 65 (по 2 вікна)	Церезит, цемент, шпаклівка	200 грн.
8	Заміна кранів водопостачання в туалетах №№ 34, 37, 46, 70, 71	5 кранів X 500 грн., шланги у зборі	2 500 грн.
9	Встановлення рукомийника в кабінеті № 50 (перший клас)	Раковина, кран водопостачання, шланги у зборі	1 500 грн.
10	Капітальний ремонт туалету № 36	Унітаз, зливний бачок, шланги у зборі та ін.	1 000 грн.
11	Фарбування фасадного паркану	15 банок фарби (по 2,8 л) X 100 грн.	1 800 грн.
12	Заповнення тріщин та щілин у покрівельних матеріалах даху школи монтажною піною	30 балонів піни монтажною X 60 грн.	1 800 грн.
13	Придбання та часткова заміна шлангів для підведення води (холодної та гарячої) від основної магістралі до рукомийників та унітазів	87 комплектів шлангів X 70 грн.	6 090 грн.
14	Встановлення віконних сіток	6 шт.	1 400 грн.
15	Перемотка двигуна насосу водогінної башти	Підйом насосу підйомним краном, перемотка двигуна, установка двигуна, спуск насосу підйомним краном	2 520 грн.
16	Заміна крильчатки двигуна насосу водогінної башти	Підйом насосу підйомним краном, заміна крильчатки, установка двигуна, спуск насосу підйомним краном	1 400 грн.
17	Відвід води від підвалу блоку Б	Придбання та установка труб, установка стояків	1 400 грн.
18	Зачистка каналізаційної системи	2 X 200 грн.	400 грн.
Разом-1			26 548 грн.
Придбання			
1	Фортепіано «Білорусь» світло-червоно-коричневого кольору	1 шт. = 1500 грн.	2 050 грн. (з них доставка 550 грн.)
2	Фортепіано «Білорусь» чорного кольору	1 шт. = 1500 грн.	2 050 грн. (з них доставка 550 грн.)
3	Комплект аудиторний антисколіозний регульований 2-хмісний для 2 класу	14 X 1164,5 грн.	16 300 грн. (без доставки)
4	Комплект стендів «Наше серце Україна» у залі Трудової слави	16 шт.	14 556 грн.
5	Комплект стендів «Захисники України» у залі Бойової слави	5 шт.	11 353 грн.

6	Комплект стендів «Методичний вісник» у методкабінеті	6 шт.	5 240 грн.
7	Комплект стендів «Соціально-психологічний вісник»	3 шт.	1 130 грн.
8	Комплект таблиць «Захисник Вітчизни» для військового кабінету	12 шт.	300 грн.
9	Картридж HP 21 Block (приймна)	1 шт.	600 грн.
10	Картридж Canon 510 Black (каб. психолога)	1 шт.	433 грн.
11	Картридж Canon 511 Color (методкабінет)	1 шт.	500 грн.
12	Блок живлення для ПК-350 W (приймна)	1 шт.	400 грн.
13	Бензин для виїзду школярів на змагання та для газонокосарки	953 л.	2000 грн.
Разом-2			56 912 грн.
Всього за рахунок залучених коштів: 1+2			83 460 грн.
ЗА РАХУНОК ГОСПОДАРСЬКОГО ФОНДУ			
1	260 + 1583 + 300 + 1120 + 1400 + 1943 + 1984 + 3402 + 2598 + 400 + 495 + 2002 + 922 + 1989 + 240 + 5109		
Разом-3			25 747 грн.
ВСЬОГО: 1+2+3			109 207 грн.

Всього за рахунок освітньої субвенції та залучених коштів: 140 422 грн.

БЮДЖЕТ БРИТІВСЬКОЇ ЗОШ I-III СТУПЕНІВ

1. Забезпечення Державних стандартів освіти.

Стаття, назва видатку	Примітки
Заробітна плата вчителів та спеціалістів.	Виплачується щомісячно, але деякі посади в більшості регіонів не фінансуються взагалі (наприклад, інженер з обслуговування комп'ютерної техніки, інженер з техніки безпеки та охорони праці). Виплачується не завжди в повному розмірі (заміни вчителів та різні педагогічні доплати, передбачені «Законом про загальну середню освіту»). Рівень заробітної плати невисокий, що не дозволяє у населених пунктах з високим рівнем зайнятості приймати на роботу і стабільно утримувати кваліфіковані кадри. Директор школи має право впливати на рівень оплати праці учителів тільки збільшенням їх тижневого навантаження або за рахунок атестації на більш високу категорію, присвоєння педагогічного звання.
Премії та інші стимулюючі виплати вчителям, спеціалістам.	Виплачуються усього 2-3 рази на рік. Директор школи, як правило, не має права встановлювати їх розміри в залежності від якості роботи.
Технічні засоби навчання: комп'ютерна техніка та мережа Інтернет; прилади, обладнання та інвентар для лабораторних, практичних робіт на уроках фізики, хімії, біології тощо; аудіо, відеотехніка, інше обладнання для вивчення іноземних мов; таблиці, стенди, плакати та інші наочні засоби навчання; знаряддя та інвентар для фізичної культури, Захисту Вітчизни, трудового навчання; шкільні дошки, крейда; інструменти, обладнання, інвентар для уроків музичної та художньої культури.	У багатьох школах має місце застаріле обладнання з часів СРСР. Технічні засоби навчання забезпечуються школам вибірково та нерегулярно. Мережа Інтернет або не проплатується взагалі або проплатується мережа низької продуктивності. Ремонт та модернізація комп'ютерної техніки, обладнання, інших навчальних засобів не фінансується.
Підручники для учнів, посібники для вчителів, художня література, словники, енциклопедії, періодичні педагогічні видання.	Посібниками для вчителів, художньою літературою, словниками, енциклопедіями, періодичними виданнями школи не забезпечуються. Деякі підручники, які централізовано закупуються для усіх шкіл, не відповідають рівню підготовки учнів та потребують придбання інших альтернативних підручників (за рахунок позабюджетних коштів).
Перевідна предметна практика.	Навчальні екскурсії, навчальна та навчально-виробнича практика державою не організуються та не фінансуються.
Державна символіка.	Як правило, школи державною символікою не забезпечуються.
Навчальні та науково-методичні відрядження керівників шкіл та вчителів.	Не фінансуються, або фінансуються, як виключення.
Загальношкільна оргтехніка, канцелярське приладдя.	Оргтехніка не фінансується або фінансується вибірково. Канцприладдя не фінансується.
Підвищення кваліфікації вчителів, керівників	Фінансується, навпаки, з перевищенням фактичних потреб.

шкіл.	
Транспортні видатки.	Не фінансуються.
Телефонний зв'язок.	Фінансується частково.

2. Забезпечення Державних санітарно-гігієнічних норм.

Стаття, назва видатку	Примітки
Шкільні меблі в класах, предметних кабінетах, бібліотеці, адміністративних приміщеннях, м'який інвентар.	Відновлення учнівських парт та стільців не фінансується. Предметні кабінети, бібліотека, адміністративні приміщення меблями не забезпечуються. М'який інвентар не фінансується.
Електрокомунікації, системи освітлення.	Лампами для освітлення, стартерами, вимикачами, розетками, подовжувачами, плафонами школи не забезпечуються. Відновлення обладнання електрощитових (запобіжники, клеми, пакетники тощо) не фінансується.
Сантехнічні комунікації та споруди.	Миючими та дезінфікуючими засобами, ганчірками для миття туалетів, класів та інших приміщень школи не забезпечуються. Відновлення зношених та зіпсованих унітазів, пісуарів, раковин, змішувачів, труб, вентилів тощо не фінансується. Аварійно-відновлювальні роботи, як правило, не фінансуються.
Теплові мережі, системи опалення.	Відновлення застарілого та зношеного обладнання не фінансується. Аварійно-відновлювальні роботи, як правило, не фінансуються. Централізоване опалення, в т. ч. з використанням так званих «модулів» неефективне як економічно, так і для підтримання санітарно-гігієнічних норм.
Засоби пожегогасіння.	Заміна вогнегасників та їх зарядка, як правило, не забезпечується. Датчики задимлення та системи оповіщення (крім нових шкіл) не профінансовані. Пожежні гідранти, обладнання пожежних щитів не відновлюються.
Охоронна сигналізація.	Як правило, не працює у зв'язку з відсутністю фінансування.
Споруди на пришкольній території.	Зіпсовані асфальтове покриття, бордюри на спортивних майданчиках та доріжках, паркан, в'їзні ворота та хвіртки не відновлюються. Догляд за зеленими насадженнями, вивіз опалого листя, завезення чорнозему не фінансується.
Дах, фасади.	Ремонт даху фінансується вибірково. Відновлення фасадів фінансується, як виключення, та вибірково. Відновлення відмостки не фінансується.
Інструмент, обладнання, витратні матеріали для ремонтно-відновлюваних робіт власними силами.	Спецодяг робітникам, електрикам, вахтерам, двірникам, прибиральницям тощо не фінансується. Верстати у майстернях зношені або підлягають відновленню. Витратними матеріалами (цвяхи, шурупи, гайки, дюбелі, будівельна піна, фарба, клей, скло тощо) школи, як правило, не забезпечуються. Інструментом школи не забезпечуються. Заміна зіпсованих замків та дверних ручок не забезпечується.
Комунальні платежі.	Оплата водопостачання, теплової та електричної енергії, як правило, фінансується (в межах виділених лімітів). Вивіз сміття та опалого листя, гілля не фінансується або фінансується нерегулярно. Відновлення контейнерів для сміття не фінансується.

3. Забезпечення Державних та регіональних соціальних гарантій та пільг.

Стаття, назва видатку	Примітки
Обладнання медичного кабінету; його забезпечення медичним персоналом.	Відновлення та модернізація меблів, обладнання, приладів, інвентарю в медичних кабінетах не фінансується. Медикаменти та перев'язувальні матеріали, як правило, школам не забезпечуються. Медичним персоналом (медсестра) школи забезпечуються не в повному обсязі та нерегулярно; лікарями школи практично не забезпечуються.
Обладнання харчоблоку; забезпечення персоналом та продуктами харчування.	Плити, холодильні камери, мийки, розділові столи, витяжні комунікації, технологічне обладнання, як правило, застаріле. Кошти не виділяються. Продукти харчування (за бюджетними нормами) мають низьку споживчу якість. Комунальні витрати на приготування їжі (вода, електроенергія, газ тощо) входять до складу витрат на освіту. Рівень оплати персоналу харчоблоку не стимулює його до самовіддачі.
Оздоровлення учнів пільгових категорій.	Пришкольні табори «на асфальті» фінансують на мінімальному базовому рівні (зарплата персоналу, харчування). Інші видатки не фінансуються. Фінансуються (на виїзді) у певному розмірі оздоровлення соціально-незахищених категорій (сироти, напівсироти тощо).

Х. Основні напрямки діяльності педагогічного колективу на 2016-2017 навчальний рік з досягнення оптимальних кінцевих результатів.

1. Діяльність зі збереження здоров'я й формування здорового способу життя. Задачі: не допускати погіршення стану здоров'я учнів під час перебування в школі; досягти допустимого рівня здоров'я; створити умови для формування здорового способу життя. **Основні заходи:** покращання якості медичного обслуговування; визначення рівня фізичного розвитку підготовленості учнів; діагностичні дослідження – дозування домашнього завдання, нормалізація навчального навантаження; забезпечення санітарно-гігієнічних норм, санітарно-гігієнічної освіти; система фізкультурно-оздоровчих заходів, комплектування груп для занять фізичною культурою, спортивні секції, дні здоров'я, туризм, фізкультхвилинки; система комфортного середовища – правильний підбір меблів, вологе прибирання, освітлювання, тепловий режим, провітрювання; раціональна організація праці й відпочинку протягом дня, тижня, року; система ОБЖ, вивчення правил дорожнього руху, попередження травматизму, охорони праці й техніки безпеки.

2. Діяльність педагогічного колективу зі створення виховної системи. Задачі: удосконалювати шкільну виховну систему; досягти оптимального рівня вихованості; гармонійний розвиток особи з урахуванням її віку, інтелекту й інтересу; виявлення й розкриття природних здібностей кожного учня. **Основні заходи:** моральне й правове виховання; громадянське й патріотичне виховання; естетичне й екологічне виховання; культурно-просвітницька робота; розвиток національно-культурних традицій; екскурсійно-туристична робота; профілактика правопорушень серед повнолітніх; робота з дітьми «групи ризику», педагогічна допомога діяльності органів учнівського самоврядування; традиції школи – загальношкільні свята – колективні творчі справи; організація літнього відпочинку й праці; робота шкільних об'єднань.

3. Забезпечення базової й додаткової освіти. Задачі: Продовжувати створювати таку систему навчання, яка забезпечить розвиток кожної дитини залежно від уподобань, інтересів та можливостей; досягти оптимального рівня базової й додаткової освіти. **Основні заходи:** забезпечення наступності в навчанні (початкова школа, середня); введення нових навчальних предметів; адаптація державних навчальних програм до особливостей школи (класу); використання різних форм навчання; система перспективного й поточного планування навчального матеріалу; диференціація навчання; система поточного, проміжного й підсумкового обліку знань; організація позаурочної навчальної діяльності – гуртки, олімпіади, конкурси, екскурсії, предметні тижні, огляд знань тощо; організація додаткової освіти в школі, позашкільних заходів.

4. Підготовка учнів до продовження навчання, трудової діяльності, до життя в сім'ї, суспільстві. Задачі: створити умови для успішної соціалізації випускників школи. **Основні заходи:** проводити роботу з професійної та профільної підготовки учнів на третьому ступені навчання; проводити діагностику соціалізації випускників; проводити аналіз результатів працевлаштування випускників; провести дослідження мотивів самовизначення.

5. Забезпечення загальної освіти. Задачі: створити умови для здійснення конституційного права на отримання безкоштовної освіти всіма дітьми шкільного віку. **Основні заходи:** облік дітей в мікрорайоні; комплектування 1-х, 5-х, 10-х класів; контроль за рухом учнів; допомога дітям із малозабезпечених сімей з різних джерел – забезпечення підручниками; навчання хворих дітей удома, в лікарні; контроль за навчанням, відвідування дітей із сімей групи ризику; робота з майбутніми першокласниками; діагностика готовності дітей до навчання в школі; робота з дітьми, які знаходяться під опікою; психолого-педагогічний консиліум з батьками; вивчення системи зайнятості в позаурочний час.

6. Робота з педагогічними кадрами. Задачі: підвищення мотивації педагогів на основі інноваційних педагогічних технологій навчання та виховання; забезпечити рівень кваліфікації педагогічних кадрів, необхідним для успішного розвитку школи. **Основні заходи:** комплектування школи педагогічними кадрами; розподіл навчального й додаткового навантаження; розподіл доручень; діагностика педагогічних труднощів; узагальнення ЕПД; атестація кадрів; організація методичної й науково-методичної роботи в школі – використання колективних, групових та індивідуальних форм підвищення кваліфікації; питання підвищення кваліфікації, які розглядаються на педраді, метод раді, нарадах при директорові та його заступниках, методичних оперативках; тематика семінарів, конференцій, педагогічних читань; робота над єдиної методичною темою; система самоосвіти; участь в конкурсі «Учитель року»; творчі звіти учителів, методичні об'єднання учителів школи; проходження курсів підвищення кваліфікації; система мотивації педагогів – підготовка матеріалів для нагородження; педагогічний консиліум.

7. Робота з батьками, громадськістю, виробничими підприємствами. Задачі: створити єдиний освітній простір; залучити інтелектуально-культурний потенціал соціуму та фінансово-матеріальні засоби юридичних та фізичних осіб для розвитку школи. **Основні заходи:** надання організаційно-педагогічної допомоги у формуванні органів батьківського самоврядування; організація психолого-педагогічної освіти батьків; проведення системи спільної роботи з батьками, громадськими організаціями, підприємствами у мікрорайоні школи – із благоустрою та озеленення, проведення культурно-масових заходів тощо; залучення батьків та громадськості до організації позашкільної й позакласної роботи з учнями; залучення батьків до підготовки школи до нового навчального року, до поповнення навчально-матеріальної бази.

8. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення освітнього процесу. Задачі: забезпечити збереження будівель, обладнання, майна; організувати багатоканальну фінансову підтримку школи. **Основні заходи:** поточний ремонт будівель, приміщень, обладнання; підприємницька діяльність школи – угоди про оренди; створення нормальних умов для забезпечення санітарно-гігієнічного теплового, світлового, протипожежного режимів; інвентаризація матеріальних цінностей; громадські огляди збереження майна, навчальних кабінетів, робочих місць; благоустрій території у мікрорайоні школи; заходи з охорони праці й техніки безпеки; поповнення шкільної бібліотеки; залучення позабюджетних коштів.

9. Управління досягненням оптимальних кінцевих результатів. Задачі: створити систему управління досягненням оптимальних кінцевих результатів. **Основні заходи:** продовжувати створювати інформаційно-аналітичну службу – формування банку внутрішкільної педагогічної інформації – оперативної, тематичної, стратегічної; розподіл обов'язків і відповідальності між членами адміністрацією й громадськими організаціями; розробка необхідної нормативної документації – розкладу, графіків, режиму дня, тижня, року тощо; подача державної звітності; складання циклограми роботи на рік, семестр, місяць, тиждень; розподіл класного керівництва, завідування кабінетами; комплектування гуртків, секцій; організація традиційних шкільних заходів; інспекційно-контрольна діяльність.

НА ЩО Я ПОВИНЕН ЗВЕРНУТИ УВАГУ ЯК ДИРЕКТОР У НОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

1. Управління: А. Управління підтримкою стабільної діяльності: організація узгодження у шкільному співтоваристві найважливіших цінностей, принципів, устремлінь, якими керуються у школі; організація прийому до школи нового контингенту учнів; організація діагностики реальних навчальних можливостей, вихованості, розвитку, стану здоров'я школярів; організація прийому на роботу вчителів та інших співробітників школи; розстановка педагогічних кадрів, розподіл

навчального навантаження; організація розробки і введення в дію Статуту школи, правил внутрішнього розпорядку, правил для учнів та інших локальних актів освітньої установи; тактичне й оперативне планування функціонування школи, визначення пріоритетних напрямків життєдіяльності; тактичне й оперативне планування позакласної і позашкільної виховної роботи; тактичне й оперативне планування процесів забезпечення і пов'язування їх з цільовими характеристиками освітнього процесу; організація освітніх процесів відповідно до Статуту школи, календарних навчальних графіків, розкладу занять; організація ресурсного забезпечення функціонування школи, освітніх процесів; організація поточної роботи всіх підрозділів і функціональних служб школи; контроль, аналіз, оцінка та корекція стану і результатів освітнього процесу; контроль і аналіз навчальної і виховної діяльності педагогічних кадрів; організація документування, облік і збереження найважливіших даних, що відбивають процес функціонування школи; організація профілактики негативних явищ (неуспішності, перевантаження школярів, демотивації, проявів девіантної поведінки, погіршення самопочуття школярів); мобілізація шкільного співтовариства для спільного вирішення завдань підвищення якості освіти у школі; планування, організація, керівництво і контроль роботи з педагогічними кадрами школи; планування кар'єри педагогічних кадрів у школі; планування і реалізація заходів для соціального захисту учнів і педагогів, охорони їх здоров'я; інтеграція шкільного співтовариства; інформування співтовариства про наміри і плани адміністрації школи; інформування співтовариства про рішення вищих освітніх органів влади, які мають відношення до школи; планування й організація атестації педагогічних кадрів; планування й організація підсумкової атестації учнів; контроль за станом шкільного освітнього середовища, матеріальної бази, заощаджень і витрат ресурсів; контроль за дотриманням правил охорони праці і техніки безпеки; контроль стану ресурсного забезпечення; розробка і введення в дію поточної організаційно-розпорядничої документації; представлення інтересів школи, шкільного співтовариства в муніципальній освітній системі, міській громаді, місцевих органах влади; планування й організація участі школи в акціях муніципальної освітньої системи, у житті місцевого співтовариства; планування й організація участі школи в різних вітчизняних і міжнародних проектах; організація взаємодії школи з батьками учнів; організація використання наявних зовнішніх зв'язків школи; корекція відхилень від намічених планів і параметрів функціонування школи; організація реклами освітніх послуг, які надає школа; організація системи зв'язків з громадськістю і засобами масової інформації; створення умов для роботи органів учительського й учнівського самоврядування; вивчення і корекція соціально-психологічної атмосфери у шкільному співтоваристві; організація обліку учнів, які потребують спеціальної педагогічної підтримки, та організація такої підтримки; стимулювання результативної роботи педагогів й інших працівників школи; стимулювання навчальної і не навчальної активності учнів; організація виявлення, узагальнення і поширення (у школі та за її межами) корисного досвіду внутрішньошкільної діяльності; привернення уваги співтовариства до труднощів, які виникають у ході функціонування школи, пошук шляхів їхнього подолання; підготовка школи до проведення ліцензування, атестації й акредитації; розробка та введення стандартів і нормативів, що регулюють процеси і процедури функціонування школи, контроль за їх дотриманням, аналіз ефективності та ін.

Б. Управління розвитком школи й інноваційними процесами: стратегічний аналіз стану і прогнозування тенденцій зміни значущого зовнішнього середовища школи; стратегічний аналіз стану і прогноз тенденцій зміни соціального замовлення, вимог суспільства до школи; моніторинг змін у соціальному оточенні школи, освітній політиці, територіальній освітній системі; системний аналіз й оцінка досягнень школи, освітнього процесу, наявного у школі передового досвіду, конкурентних переваг; системний проблемно-орієнтований аналіз стану і тенденцій зміни шкільної системи у світлі нового соціального замовлення; організація ціннісного самовизначення

шкільного співтовариства, орієнтації в системі цінностей; організація вироблення нової системи цінностей шкільного співтовариства; ініціювання «криз компетентності» у шкільному співтоваристві, стимулювання інноваційної мотивації поведінки; організація вироблення нової місії школи; організація розробки образів (моделей) випускників школи; організація розробки нормативів якості функціонування школи; планування, організація, керівництво і контроль розробки цільової програми розвитку школи; організація розробки концепції майбутнього стану школи; організація розробки стратегії переходу до нового стану школи; вироблення курсу інноваційної освітньої політики школи; організація проектування основних напрямків оновлення школи; планування інноваційної діяльності у школі; планування, організація, керівництво і контроль за реалізацією програми розвитку школи; планування, організація, керівництво і контроль дослідницьких робіт у школі; організація розробки нового навчального плану школи; організація пошуку освітніх та інших нововведень за межами школи; організація розробки програмно-методичного забезпечення; експертиза нового програмно-методичного забезпечення; розробка нормативних вимог до організації окремих інноваційних проектів; організація підрозділів і служб, що займаються інноваційною, дослідною, дослідно-експериментальною роботою; координація окремих інноваційних проектів; ініціювання та супровід окремих інноваційних проектів; організація розробки нормативної документації, що забезпечує інноваційну діяльність у школі; організація вивчення й узагальнення досвіду інноваційної діяльності в школі; організація встановлення і використання зовнішніх зв'язків в інтересах розвитку інноваційних процесів у школі; керівництво інноваційною діяльністю у школі; стимулювання участі педагогів, школярів, батьків у розвитку школи; організація профілактики і подолання опору нововведенням; організація ресурсного забезпечення інноваційних процесів; аналіз і оцінка ефективності інноваційної діяльності; проектування оновленого освітнього середовища школи; підтримка процесів інтеграції у шкільному співтоваристві тощо.

В. Керування діяльністю саморозвитком внутрішньо шкільного управління: виявлення актуальних і перспективних вимог до управління школою; моніторинг ситуації в школі та у навколишньому середовищі з погляду на зміни до вимог управління; моніторинг імовірних небезпек і негативних факторів, що можуть вплинути на управління; моніторинг сприятливих можливостей для вирішення управлінських завдань; аналіз досягнень і переваг чинної системи управління школою; організація проектування нової системи внутрішньо шкільного управління загалом та у всіх підсистемах зокрема; організація і координація взаємодій суб'єктів управління школою; поточне планування управлінської діяльності; координація стратегічних і поточних планів управлінської діяльності; розробка й уточнення вимог до суб'єктів внутрішньо шкільного управління, функціональних обов'язків, повноважень, зон відповідальності; аналіз поточної ефективності внутрішньо шкільного управління; організація вивчення суспільної думки, ставлення учасників освітнього процесу до управління школою; аналіз і узагальнення власного управлінського досвіду; організація освоєння і використання управлінських нововведень у системі внутрішньошкільного управління; організація дослідницької й експериментальної роботи з питань управління школою; установа зв'язків і взаємодії з науковими і консультативними структурами, що займаються питаннями розвитку внутрішньошкільного управління; організація інформаційного, кадрового, матеріально-технічного, мотиваційного самозабезпечення системи управління; пошук перспективних управлінських нововведень поза школою; стимулювання результативної роботи суб'єктів внутрішньошкільного управління; стимулювання освоєння нових управлінських методів, засобів, технологій; стандартизація правил і процедур організаційних механізмів управління; культивування професійних педагогічних і управлінських цінностей та норм у керівників школи; аналіз і корекція соціально-психологічного клімату, взаємин у колективі керівників; підготовка резерву керівників школи з-поміж педагогів, що мають здібності і схильність до управлінської

роботи; надання допомоги початківцям-адміністраторам в освоєнні управлінської діяльності; забезпечення наступності управлінської політики за умови зміни членів шкільної адміністрації; організація підвищення кваліфікації членів шкільної адміністрації (всередині школи та за її межами).

2. Планування: А. Перспективний план розвитку матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення та навчально-виховного процесу. *Вступ:* підсумки виконання перспективного плану за минулий період; аналіз позитивів, прорахунків та причин, що їх зумовили; доцільність комплектації школи, розстановки кадрів; основні завдання та проблеми, над якими працюватиме школа. *Основні напрямки розвитку школи:* мережа класів відповідно до демографічних процесів (оточення школи, міграція населення, народжуваність дітей, розвиток населеного пункту); тип, структура школи, кількість груп дошкільнят, ГПД; профіль школи; введення курсів варіативної частини навчальних планів. *Добір, розташування, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, їх соціальний захист, забезпечення наукової організації праці:* таблиця потрібних школі педагогів на наступні роки; графік підвищення кваліфікації; набуття вчителями вищої освіти; перекваліфікація вчителів. *Удосконалення навчання та виховання учнів:* тематик засідань педагогічної ради; науково-практичні конференції, педагогічні читання, інші основні заходи методичної роботи; заходи з упровадження нових педагогічних технологій; графік поглибленого вивчення навчальних досягнень учнів, викладання навчальних предметів, позакласної та позашкільної виховної роботи; вивчення досвіду роботи кращих учителів; експериментально-дослідницька робота; підготовка матеріалів для педагогічних рад тощо. *Розвиток навчально-матеріальної бази, поліпшення умов праці й відпочинку вчителів та учнів:* обладнання класних кімнат, кабінетів ТН; комп'ютеризація; обладнання майстерень, їдальні; доукомплектування бібліотеки підручниками, посібниками, створення фонду підручників; поповнення фонотек; виготовлення дидактичних матеріалів тощо.

Б. План роботи школи на поточний навчальний рік. *Вступ* – аналіз роботи школи за минулий навчальний рік: науково-теоретичний та ідейний рівень викладання основ наук; успішність, навчальні досягнення учнів; робота щодо підвищення науково-методичного рівня розвитку, самоосвіти вчителів, організація методичної роботи; робота педагогічної ради школи, учнівських організацій, ради школи; основні проблеми, над вирішенням яких працюватиме школа в поточному навчальному році; проблема колективного науково-педагогічного дослідження. *Діяльність педагогічного колективу зі створення умов для реалізації Закону України «Про загальну середню освіту»:* облік дітей і підлітків у мікрорайоні; охоплення дітей і підлітків навчанням; створення груп продовженого дня; організація гарячого харчування; організація навчання хворих, дітей вдома; організація індивідуального навчання; зв'язок з дошкільними навчальними закладами на території обслуговування. *Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів:* завдання для поліпшення якості навчання, виховання; виконання навчальних планів та програм; підвищення науково-теоретичного рівня викладання предметів; впровадження інноваційних технологій; удосконалення методів навчально-виховної роботи; індивідуалізація та диференціація навчання та створення умов для нього; вивчення та доведення до учнів законів України; раціональне використання варіативної частини навчального плану; вдосконалення поурочного та тематичного планування. *Становлення та розвиток виховної системи:* створення умов для організації позакласної та позашкільної роботи; створення мережі факультативів, предметних гуртків; організація та проведення предметних тижнів, олімпіад; робота в секціях МАН; вивчення краєзнавчого матеріалу, символіки, традицій та звичаїв українського народу; формування відповідальності за свої вчинки, долю суспільства; попередження правопорушень; організація спортивно-масової роботи; екологічне виховання, організація виставок творчих робіт; організація роботи в шкільних майстернях, НВК. *Науково-теоретична, методична робота з кадрами:* заходи з

підвищення кваліфікації, курсової перепідготовки; розподіл педагогічного навантаження, призначення класних керівників, завідуючих кабінетами, майстернями, керівників гуртків; організація роботи методичної служби; організація роботи школи молодого вчителя; атестація вчителів; організація творчих звітів вчителів, робота школи ППД; вивчення колективом психолого-педагогічних проблем; впровадження навчання комп'ютерної грамотності для педагогічних працівників. **Охорона та зміцнення здоров'я:** заходи безпеки, охорони праці, санітарно-профілактичні та оздоровчі заходи; організація медичного обслуговування і профілактична робота; дотримання техніки безпеки в майстернях, спортивних залах, кабінетах; робота із запобігання травматизму. **Співробітництво сім'ї, школи, громадськості, позашкільних установ:** пропаганда серед батьків законодавства України про освіту; планування роботи батьківських конференцій, лекторію; робота ради школи, піклувальної ради. **Організація контролю за діяльністю учасників навчально-виховного процесу:** якість навчальних досягнень учнів, засвоєння ними основ наук; стан викладання й виконання вимог навчальних програм, ведення класних журналів, учнівських зошитів, щоденників; стан методичної роботи й підвищення кваліфікації педагогічних працівників; організація позакласної виховної роботи, дослідження рівня вихованості учнів, вивчення системи роботи класних керівників, організація шкільного самоврядування; діяльність ГПД, стан трудового виховання, профорієнтація, наступність у навчально-виховній роботі; виконання Статуту школи; реалізація рішень педагогічної ради школи; заходи щодо проведення тематичної атестації школярів, оцінювання їх навчальних досягнень після закінчення навчальних семестрів, навчального року, підготовка та проведення державної атестації школярів. **Фінансово-господарська діяльність:** зміцнення матеріально-технічної бази школи; створення нових навчальних кабінетів; поповнення існуючих кабінетів навчально-наочними посібниками; організація виготовлення саморобних навчальних посібників; придбання комп'ютерної техніки, ТЗН; поповнення бібліотечного фонду; придбання меблів, спецодягу; надання платних послуг.

В. Плани навчально-виховної роботи педагогів (календарні, поурочні плани, плани роботи класних керівників, вихователів, педагогів-організаторів, шкільних психологів, соціальних педагогів).

Г. Плани роботи методичних об'єднань.

Д. Плани роботи учнівських гуртків, об'єднань, спортивних секцій.

Ж. План роботи шкільної бібліотеки.

З. Особисте тижневе планування роботи керівників школи.

И. План роботи ради ЗНЗ.

К. Плани роботи піклувальної ради, батьківського комітету.

Л. План-календар роботи школи на поточний місяць, семестр.

М. Плани роботи навчальних кабінетів.

Н. Розклади уроків, факультативів, індивідуальних консультацій, позакласних заходів.

КОНЦЕПЦІЯ-МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ БРИТІВСЬКОЇ ШКОЛИ (ВИСТУП НА ПЕДРАДІ)

Трохи роздумів. 1. Сутність навчання – виховання. Виховання повинно бути національним.

2. Навчаючи-виховуючи дитину, ми формуємо майбутнє нації; той, кого ми навчаємо-виховуємо – прийде до активного суспільного життя через -цять років; те, що ми заклали в дитині сьогодні – гикнеться нам завтра. Формує громадянина не тільки школа, а й батьки, родичі, оточуючи та громадськість; завдання школи (шкільного колективу) – об'єднати-скоординувати зусилля всіх задля досягнення найоптимальнішого варіанту педагогічної діяльності.

3. Щоб ефективно навчати-виховувати, ми повинні мати державну концепцію навчання-виховання взагалі й кожної школи зокрема; бо у кожному селі, кожному

містечку, кожному районі міста (Переможне або вулиці Південна-Сонячна) – свої особливі умови, які кардинально впливають на перебіг виховного процесу.

Що стосується розвитку сьогоденного напрямку виховної роботи в Бритівській школі (національне військово-патріотичне у формі козацько-лицарського) – воно має зберегтися, як складова частина майбутньої нашої загальношкільної комплексної системи виховання. У цьому напрямку виховання держава визнала свої прорахунки й розвиток військово-патріотичної складової системи виховання в навчальних закладах буде надалі тримати на контролі; для нас це означає можливість мати спеціалізовані класи (кадетські, лицейні, із посиленою військово-спортивною підготовкою) у формі загальновійськових або (і) морських (із денним утриманням кадетів-курсантів), починаючи із 8-9 класу. Загальновійськовий лицей є у Одесі, лицей із посиленою військово-спортивною підготовкою – у Тузлах, морські лицей – у Одесі та Ізмаїлі; сам Бог вказує на те, що ми маємо мати хоча б лицейні класи такого типу у складі навчально-виховного комплексу.

Проводячи оглядову екскурсію для майбутнього директора Бритівської школи, Олена Іллівна висказала цікаву думку – наша школа – не сільська, не міська, вона – приміська. Вважаю, що це надає школі значні переваги; в основі діяльності колективу школи такого типу бачу дві складові: сільське глибинне розуміння природи й міська прагматизація засад повсякденного життя; все це на фундаменті українського національного родинного виховання. Мабуть, на цих засадах ми й будемо будувати модель розвитку нашого навчального закладу.

Це поки що думки; треба шукати, експериментувати, налагоджувати себе на довготерпіння... й мати мужність сподобитись на таку працю.

1 етап. Попередній. Відбувається процес зародження ідеї створення Бритівської Січі – школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства.

2 етап. Підготовчий. Розроблення документів: 1. Декларація «Філософія національно-патріотичного виховання в школі на засадах козацького лицарства козацько-лицарського виховання. Концептуальні засади». 2. Модель трансформації загальноосвітньої школи у школу національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 3. Програма трансформації загальноосвітньої школи у школу національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 4. Тренінги, програми групового та індивідуального консультування адміністрації та вчителів школи з проблем теорії і практики національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства.

3 етап. Концептуально-проектно-діагностичний. Розроблення документів: 5. Комплексна діагностика розумового та особистісного розвитку вчителів і учнів школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 6. Положення про школу національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 7. Статут школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 8. Навчальний план школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 9. Орієнтовний перелік курсів (студій) школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 10. Навчальні програми за напрямками школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 11. Положення про класний козацький загін. 12. Положення про Козацьку республіку. Конституція Козацької республіки. 13. Статут шкільного куреня дитячо-юнацької організації Українського козацтва «Молода Січ». 14. Структура та посадові обов'язки осіб керівного складу шкільного куреня «Молодої Січі», Козацької республіки, класного козацького загону. 15. Програма розвитку козацати. Модель випускника школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства.

4 етап. Організаційно-прогнозуючий. Розроблення документів: 16. Системна диференціація та індивідуалізація навчання. Посібник «Форми, методи, прийоми національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства».

17.Інноваційна організація навчально-виховного процесу в школі національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства (розклад навчальних занять, граф-схеми навчальних курсів тощо), авторські варіанти граф-схем навчальних курсів та наукових проектів змістовного модуля, авторські варіанти дидактичних модулів з основних навчальних предметів для школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства, варіанти сценаріїв занять з курсів виховання та навчання. 18.Система психодіагностичних методик, за якими визначається моральний потенціал особистості вчителя і учнів школи. 19.Модель самоврядування школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 20.Програма дистанційної підготовки педагога як психолога і дослідника з проблем національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства на базі загальноосвітньої школи. 21.Положення про шкільне козацьке таборуння «Джура» («Сокіл»).

5 етап. Розвивально-формувальний. Розроблення документів: 22.Національно-патріотичне виховання на засадах козацького лицарства як послідовність технологій і методик. Посібник «Види діяльності й форми занять з національно-патріотичного виховання школярів на засадах козацького лицарства». 23.Моніторинг рівня розвитку учнів різних вікових категорій. 24.Мережа студій національно-культурного центру «Берегиня». 25.Повноцінний розвиток потенціалу школярів через ментально спроектований, насичений соціально-культурний простір школи. 26.Наукова і практична експертиза вдосконалених навчальних курсів для школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 27.Розробка та експериментальне вдосконалення учителями школи розвивальних міні-підручників. 28.Підготовка та апробація пробних програм самореалізації особистості учня на основі навчальних курсів. 29.Кадрове, матеріально-технічне, організаційно-технологічне і психолого-дидактичне забезпечення фундаментальної Програми трансформації загальноосвітньої школи в школу національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 30.Систематичне відстеження ефективності виховних технологій. 31.Мобілізація соціально-культурних та психологічних чинників оптимізації взаємозбагачення учасників навчального процесу.

6 етап. Результативно-узагальнюючий. Розроблення документів: 32.Науково-фактуальний, статистичний і якісний аналіз результатів фундаментального соціально-психологічного експерименту – школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. 33.Порівняльна характеристика версії системи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства з версіями традиційного навчання і виховання. 34.Науково-практична акредитація ментально перевіреної, духовно збагаченої системи освітньо-виховної роботи школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства та вироблення рекомендацій щодо її масового впровадження у шкільну практику. 35.Теоретично-методологічний аналіз результатів виконання Програми трансформації загальноосвітньої школи у школу національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства, системна оцінка її наукового і практичного значення та оформлення здобутих результатів у вигляді наукових звітів і методичних рекомендацій (посібники, підручники, програми, статті, доповіді, тези).

7 етап. Відродження. Розроблення документів: 36.Розробка нової, науково і практично досконалої Програми життєдіяльності школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства, що започаткує наступний етап фундаментального соціально-психологічного розвитку особистості козацати. 37.Написання підручника «Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства».

БУНЧУК 17-Й. КОЗАКИ! ХТО МИ І ЩО МИ? КУДИ ЙДЕМО? РОЗДУМИ ОТАМАНА (ЗАКІНЧЕННЯ).

Моральні принципи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства.

В жодній країні світу немає виховання «взагалі». Воно завжди має конкретно-історичну національно-державну форму вираження і спрямоване на формування громадянина конкретної держави, яка не може бути безнаціональною. В Україні історично склалася своя система виховання, яка максимально враховує національні риси і самобутність українського народу й виховує козака-лицаря - найвидатніший феномен лицарства, патріотизму, честі – духовне побратимство, яке не дало жодного випадку зради цього типу родства!

Багатогранною була діяльність козаків – як звитяжних воїнів, вільнолюбивих громадян, політичних і державних діячів, умілих господарів землі, досвідчених хліборобів, творців мистецтва, мудрих вихователів дітей - аристократів національного духу, високоідейної і високоморальної еліти своєї нації й поки козацтво було могутньою суспільною культуротворчою, морально-духовною, національно-патріотичною потугою, доти Україна зберігала свою незалежність чи автономність.

У жовтні 2000 року Адамівську Січ запросили на Міжнародну педагогічну конференцію «Дитина в сучасному суспільстві» представляти Україну й привітати нашою гутіркою учасників конференції. Разом із нами вітали учасників ще дві школи – одеські. Колективи агітбригад чекали черги на виступ – діти з одеських шкіл бігали, шуміли, дорослі їх заспокоювали. Наші – адамівці – стали у Коло – у центрі прапор школи та малі козачата та лелі, у зовнішньому колі – джури та дани у національних одностроях, поряд завуч, педагог-організатор та учитель фізичної культури (директор із учителем історії України в президії); тиша та спокій в наших рядах – це козацька самодисципліна – підсумки козацького виховання!

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не всі форми відповідають сучасності і в козацькій педагогіці: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості до мети. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацької педагогіки, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства (побутового, військового і державницького) і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Колодач 41-й. Крізь терени – до зірок! Зірка сумління нам сяє – ми, браття, козацького роду!

Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства «Демократична школа» запрошує Бритівську загальноосвітню школу I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області до участі у циклі Програми. Шкільна команда пройде вступний тренінг з демократичного розвитку школи. Після цього тренери Програми допоможуть здійснити оцінку потреб для демократичних змін у школі та підтримають навчальний заклад у розробці та реалізації шкільних проєктів, а також сприятимуть налагодженню співпраці між школами із різних областей України.

Комишина 100. Вересень-жовтень 2016. Події в козацтвах Буджаку. День Українського козацтва.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Бритівська Січ – Свято Першого дзвоника. Гості свята – Г.Трегубенко (представник Буджацького козацтва), В.Єремєєв, П.Головченко - головний ветеринарний лікар району, о.Михаїл – священик місцевого храму Св. Покрови.



Першокласники.

В.Тимофєєв (директор школи) окреслив основні завдання роботи колективу у новому навчальному році: «Шановні батьки та гості! Дорогі діти та юнь! Суспільство, до якого ми прагнемо, - це суспільство освіченого загалу, суспільство високої культури і рівних можливостей. Таке суспільство забезпечує високу якість життя. Таке суспільство ми прагнемо побудувати, бо тільки освічена людина може бути справді вільною, а ми, українці, – прагнемо волі! Сьогодні нам всім – і дорослим – і дітям - потрібно вчитись навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищу. Ми, педагоги, в стінах нашої школи - прагнемо сформувати усебічно розвинену

особистість; патріота з активною позицією; інноватора, що змінює навколишній світ та розвиває економіку. Як ми це робимо? Впроваджуємо нові інформаційні педагогічні технології; намагаємося відкрити якнайбільше безоплатних та платних гуртків різного профілю, філію музичної та художньої школи, балетний клас та духовий оркестр, секції спортивної школи - футболу, баскетболу, рукопашного бою; готуємось до відкриття ліцейних класів із посиленою військово-спортивною підготовкою; будемо вчитись працювати, заробляти кошти й розумно їх витратити. Такі завдання ми перед собою ставимо й хай нам допоможе Бог! Дорогі мої! Із святом вас!».²²⁸

Почалися перші заняття у Бритівській філії Випасненської музичної школи – музичні класи (хоровий, гітари, бандури, духових інструментів, баяна, фортепіано та ін.), клас образотворчого мистецтва, клас хореографії.²²⁹

**ГРАФІК
занять Бритівської філії Випасненської дитячої музичної школи
на I півріччя 2016-2017 навчального року**

№	День тижня	Час занять	Предмет	Кабінет	Викладач
1	Понеділок	13.30 – 17.30	Фортепіано	1	Калініна Н.О.
		14.10 – 17.25	Духові інструменти	2	Левченко С.Д.
2	Вівторок	12.40 – 16.15	Фортепіано	3	Голинська Н.Г.
		12.30 – 18.15	Духові інструменти	4	Левченко С.Д.
		12.30 – 18.15	Концертмейстер	5	Селезньова Л.І.
		14.00 – 18.05	Хореографія	6	Мітьєв О.В.
3	Середа	14.00 – 15.35	Образотворче мистецтво	7	Кузнецова Н.Ю.
		13.50 – 17.35	Гітара	8	Андрющенко О.О.
4	Четвер	15.00 – 17.25	Духові інструменти	9	Левченко С.Д.
		14.00 – 18.40	Хореографія	10	Мітьєв О.В.
5	П'ятниця	12.30 – 15.45	Духові інструменти	11	Левченко С.Д.
		14.00 – 15.35	Образотворче мистецтво	12	Кузнецова Н.Ю.
6	Субота	08.40 – 12.35	Фортепіано	13	Голинська Н.Г.
		08.45 – 14.25	Фортепіано	14	Калініна Н.О.
		10.00 – 14.55	Хореографія	15	Мітьєв О.В.
		10.30 – 17.10	Гітара	16	Андрющенко О.О.
		11.00 – 13.35	Хоровий клас	17	Меркулова О.Л.
		11.00 – 11.45	Концертмейстер	18	Селезньова Л.І.
		12.00 – 14.25	Сольфеджіо	19	Бодрус С.В.

**ГРАФІК
занять гуртків по Бритівській ЗОШ I-III ступенів
на I півріччя 2016-2017 навчального року**

№	День тижня	Гурток	Години занять	Кабінет	Керівник
1	Понеділок	Волейбольний Краєзнавчий	15.00-17.00 14.00-17.00	В/спортзал 76А	Харченко І.Г. Танадайчук В.В.

²²⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №10, серпень-вересень 2016.

²²⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №10, серпень-вересень 2016.

		«Джура» Бісероплетіння ОФРБУф «РБ»	15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-19.00	34 Майстерня М/спортзал	Тимчук Ю.Л. Мельниченко О.М. Ніколаєнко С.О.
2	Вівторок	Театральне мистецтво Туристично-краєзнавчий Т/к «Непоседы» Футбольний	15.00-17.00 15.00-17.00 14.00-17.00 15.00-17.00	9 63 В/спортзал Стадіон	Дубчак Л.М. Ковальова А.М. Мазуренко Н.І. Ніколаєнко С.О.
3	Середа	Бісероплетіння Волейбольний Краєзнавчий Історичне краєзнавство «Джура» Музичне мистецтво ОФРБУф «РБ»	15.00-17.00 15.00-17.00 14.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-19.00	Майстерня В/спортзал 76А 77 34 5 М/спортзал	Мельниченко О.М. Харченко І.Г. Танадайчук В.В. Кускова І.В. Тимчук Ю.Л. Коломієць О.А. Ніколаєнко С.О.
4	Четвер	Театральне мистецтво Історичне краєзнавство Бісероплетіння Т/к «Непоседы» Футбольний	15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.30 15.00-17.00	9 77 Майстерня В/спортзал Стадіон	Дубчак Л.М. Кускова І.В. Мельниченко О.М. Мазуренко Н.І. Ніколаєнко С.О.
5	П'ятниця	Бісероплетіння Волейбольний Краєзнавчий Музичне мистецтво ОФРБУф «РБ»	15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-17.00 15.00-19.00	Майстерня В/спортзал 76А 5 М/спортзал	Мельниченко О.М. Харченко І.Г. Танадайчук В.В. Коломієць О.А. Ніколаєнко С.О.
6	Субота	Т/к «Непоседы» Бісероплетіння	09.00-12.00 10.00-12.00	В/спортзал Майстерня	Мазуренко Н.І. Мельниченко О.М.

Почала працювати секція рукопашного бою (керівник – Ніколаєнко С.О.). Спонсори – Всеукраїнська федерація рукопашного бою (Київ).²³⁰

Відбулося чергове засідання Громадської Ради Міносвіти (Київ) із порядком денним: Затвердження членів Громадської Ради за структурними підрозділами Міносвіти. Отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва було затверджено членом Науково-методичної ради Міносвіти.²³¹

Бритівська Січ (школа) почала прикрашати рекреації стендами: «Захисники України» (Зал Бойової Слави), «Наша Україна» (Зал Трудової Слави), «Методичний вісник» (методкабінет) та ін.²³²



²³⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.



Стенди.

Делегація Буджацького козацтва (керівник – отаман В.Тимофєєв) взяла участь у Всеукраїнській нараді з питань морального виховання дітей та молоді (Львів, Український Католицький Університет). Отаман мав виступ.²³³

У Бритівській Січі відбулися концерти на честь Дня Учителя та Дня Ветерана, який підготували учні 5-9 класів – учні Бритівської філії Випаснянської дитячої музичної школи.²³⁴

Відбулося чергове засідання Громадської Ради Міносвіти (Київ) із порядком денним: 1.Затвердження рекомендацій до проекту Постанови про затвердження нормативів чисельності здобувачів освіти на одну штатну одиницю у вищій школі (проект постанови додається, разом з додатками). Доповідає Кудрявець Є. Час: 10 хв. 2.Запит до Міністерства освіти і науки щодо створення експертної ради з ІКТ в освіті при МОН. Доповідає Ткаченко О. Час: 5 хв. 3.Затвердження рішення щодо створення робочих груп відповідно до рішення Правління ГР від 13.10.2016 р. (інформація додається). Доповідає Кудрявець Є.Час: 5 хв. 4.Питання звітності комітетів ГР МОН за серпень-вересень місяці 2016 року (інформація додається). Доповідає Кудрявець Є. Час: 5 хв. 5.Розгляд звернення до Міністерства освіти та науки з пропозицією відзначити подяками студентських лідерів України з нагоди Міжнародного дня студента - 17 листопада (пропозиція додається). Доповідає Проноза О. Час: 7 хв. 6.Питання підсумків роботи робочої групи, створеної розпорядженням голови Житомирської ОДА №99 від 07.04.2016 р. з метою прийняття відповідного рішення щодо спрямування благодійної діяльності у закладах освіти України в законне русло та щодо винесення клопотання перед Міністерством освіти та науки з перевірки фактів викладених у звіті зазначеної робочої групи (інформація додається). Доповідає Проноза О. Час: 7 хв. 7.Створення робочої групи при Міністерстві освіти та науки для підготовки та прийнятті відповідних документів, які би врегулювали правові відносини здійснення благодійної діяльності у закладах освіти України (інформація додається). Доповідає Проноза О. Час: 7 хв. 8.Питання щодо законопроекту Про Державний бюджет на 2017 рік. Доповідає Склярєва Г. Час: 15 хв. 9.Заслуховування інформації про зміни до Проекту Закону "Про освіту". Доповідає Склярєва Г. Час: 15 хв. 10.Питання щодо стану участі членів ГР МОН в робочих групах, комісіях МОН, тимчасових групах ГР (інформація додається). Доповідає Зуєв М. Час: 3 хв. 11.Звіти представників ГР у робочих групах та органах - за бажанням. Час: 10 хв. 12.Різне. Час: 10 хв.

²³³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.



Комітет національно-патріотичного виховання Громадської ради при Міносвіти. Зліва: Юрій Палієв, Соломія Фаріон, Денис Степанов, Валерій Тимофєєв.

Відбулася Рада Старійшин Буджацького козацтва (Старійшини - В.Тимофєєв, М.Маринеску, Б.Устименко, Г.Клоченко, О.Ступак, Д.Георгієш, молодий козак О.Маринеску) із порядком денним: Про підготовку до святкування Дня Українського козацтва. Отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва було нагороджено Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (голова – в минулому Президент Грузії – М.Саакашвілі) за успіхи у справі налагодження ветеранського руху в районі, активну громадянську позицію та з нагоди річниці Незалежності України.²³⁵



Фото на згадку.

²³⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

Відбулася посвята в джури та дани у Салганській Січі (школа). Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Берегиня-директор школи О.Тиханська. До Берегинь висвятили вчительку молодших класів Ольгу Іванівну. По закінченню посвяти – концерт силами художньої самодіяльності школи та місцевого Будинку культури.²³⁶

Делегація Буджацького козацтва (керівник – отаман В.Тимофєєв) взяла участь у нараді активу козацьких організацій Буджаку, що відбулася в місті Ізмаїлі.²³⁷

Напередодні Дня Українського козацтва групу Буджацьких козаків було нагороджено Почесними грамотами: Старійшин М.Маринеску, Б.Устименка, Д.Георгієша, В.Єремєєва, О.Ступака, В.Воробйова, Г.Клоченка - Грамотами районної ради ветеранів; Грамотами РДА та Райради – В.Ковпака, А.Токаренка, І.Зорило; Грамотами Райради – М.Маринеску, Ю.Щербину, Г.Хохлачова; Грамотами міського голови – С.Ніколаєнка, Г.Трегубенка.²³⁸

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

В жовтні отаман В.Тимофєєв взяв участь у черговому засіданні Громадської Ради при Міносвіти України (Київ) із порядком денним:

- 1.Затвердження рекомендацій до проекту Постанови про затвердження нормативів чисельності здобувачів освіти на одну штатну одиницю у вищій школі. Кудрявець Є.
- 2.Запит до Міністерства освіти і науки щодо створення експертної ради з ІКТ в освіті при МОН. Ткаченко О.
- 3.Затвердження рішення щодо створення робочих груп відповідно до рішення Правління ГР від 13.10.2016 р. Кудрявець Є.
- 4.Питання звітності комітетів ГР МОН за серпень-вересень місяці 2016 року. Кудрявець Є.
- 5.Розгляд звернення до Міністерства освіти та науки з пропозицією відзначити подяками студентських лідерів України з нагоди Міжнародного дня студента - 17 листопада. Проноза О.
- 6.Питання підсумків роботи робочої групи, створеної розпорядженням голови Житомирської ОДА №99 від 07.04.2016 р. з метою прийняття відповідного рішення щодо спрямування благодійної діяльності у закладах освіти України в законне русло та щодо винесення клопотання перед Міністерством освіти та науки з перевірки фактів викладених у звіті зазначеної робочої групи. Проноза О.
- 7.Створення робочої групи при Міністерстві освіти та науки для підготовки та прийнятті відповідних документів, які би врегулювали правові відносини здійснення благодійної діяльності у закладах освіти України. Проноза О.
- 8.Питання щодо законопроекту Про Державний бюджет на 2017 рік. Склярєва Г.
- 9.Заслуховування інформації про зміни до Проекту Закону "Про освіту". Склярєва Г.
- 10.Питання щодо стану участі членів ГР МОН в робочих групах, комісіях МОН, тимчасових групах ГР. Зуєв М.
- 11.Звіти представників ГР у робочих групах та органах - за бажанням.
- 12.Різне.²³⁹

Відбулися урочистості, присвячені Святій Покрові, Дню українського козацтва та Дню захисника України. В програмі: покладання квітів до Алеї Захисників України, Меморіалу Слави, пам'ятних знаків воїнам-інтернаціоналістам, прикордонникам; урочисте засідання в гарнізонному Будинку офіцерів та концерт; народні гуляння (із козацьким кулішем) в парку Миру...²⁴⁰

²³⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, жовтень 2016.

²³⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

²⁴⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.



Будинок офіцерів. Фото на згадку.

Комишина 101. Листопад-грудень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Час виховувати лицарів. Друга Міжнародна конференція з питань козацької педагогіки. Спроба рейдерського захоплення школи. Як пораненому козаку треба жити й творити. Запрошення.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В грудні отаман В.Тимофєєв взяв участь у черговому засіданні Громадської ради при Міносвіти України (Київ) із порядком денним: 1. Питання ліцензійних умов освітньої діяльності та права використання нерухомого комунального майна, що належить територіальним громадам та передається в оренду навчальним закладам. Склярова Г. 2. Затвердження плану роботи ГР МОН на 2017. Кудрявець Є. 3-6. Рішення ГР МОН щодо підтримки освітніх ініціатив та проектів. 7. Різне.²⁴¹

Відбулися Перше (Установче) та Друге засідання Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні при Кабінеті Міністрів України (Київ). На засіданнях головували Міністр оборони України генерал армії України С.Полторак та заступник Міністра оборони України генерал-майор М.Садовський. Отамана В.Тимофєєва наказом Міністра оборони України було включено до складу Координаційної ради.²⁴²

Звертаючись до учасників заходу, Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак підкреслив важливість відновлення роботи Координаційної ради на прозорій основі: «Нам потрібна дієва, працездатна структура, яка дозволить використати потенціал козацтва в повному обсязі. В першу чергу, йдеться про

²⁴¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

²⁴² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

військово-патріотичне виховання молоді та підготовку особового складу Збройних Сил України». Під час засідання було обрано секретаря Координаційної ради та затверджено склад робочої групи для подальшої організації роботи ради. Генерал армії України Степан Полторак орієнтував учасників засідання на опрацювання критеріїв для входження козацьких організацій до складу ради, а також підготовку пропозицій щодо її подальшої роботи.

Всеукраїнський щотижневик «Освіта» надрукував програмну статтю Бритівської Січі «Час виховувати лицарів. Національно-патріотичне виховання школярів засобами козацької педагогіки».²⁴³ Автор - В.Я.Тимофєєв, директор Бритівської ЗОШ I-III ст. Білгород-Дністровського р-ну. Отаман Буджацького козацтва, Одеська обл.²⁴⁴

Відбулася Друга Міжнародна науково-практична конференція «Формування державотворчих якостей національної гідності і гордості на козацько-лицарських традиціях українського народу в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді» (Київ, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»). Отаман В.Тимофєєв входив до складу організаційного комітету та мав виступ «Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства».²⁴⁵

ДРУГА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Конференція пройшла під патронатом Міністерства освіти і науки України, Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної Академії наук України, Міжнародної громадської організації «Українське козацтво».

Напрями роботи конференції: 1. Пріоритетність української державної мови і культури в національно-патріотичному вихованні зростаючих поколінь. 2. Український патріотизм як найпотужніший чинник єдності та консолідації нашого суспільства. 3. Формування людської і національної гідності громадянина незалежної України. 4. Героїко-патріотичне та ідейно-духовне виховання молоді на козацько-лицарських традиціях українського народу. 5. Шляхи, форми і методи виховання державотворчих якостей учнівської і студентської молоді. 6. Сучасні технології практичної реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання учнівської і студентської молоді України. 7. Реалізація спільних дій міжнародної громадськості з проблем формування готовності молоді до захисту Батьківщини від будь-якого агресора.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства».

Шановні учасники Другої Міжнародної конференції з питань козацької педагогіки!

Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – територія останніх козацьких військ на теренах України – тут, змінюючи одне одного, існували Січі – Подністрянська, Задунайська та козацькі війська – Буджацьке, Дунайське, Новоросійське. У 1869 році, у зв'язку із загальною військовою реформою, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване, а козаків переведено до розряду державних селян і залишено на Буджаку.

Тому, коли на початку 90-х років минулого століття вийшли друком методичні рекомендації щодо проведення Всеукраїнської експедиції «Козацькими шляхами» та «Концепція козацько-лицарського виховання», школи козацьких станиць Буджаку почали працювати над впровадженням козацько-лицарського виховання в практику

²⁴³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

²⁴⁴ «Час виховувати лицарів». Всеукраїнський щотижневик «Освіта». №№41-42, 28.09-5.10.2016; №№42-43, 12-19.10.2016; №№43-44, 28.10-2.11.2016; №№45-46

²⁴⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

роботи шкіл Буджаку, керуючись принципом «Краще запалити свічку, ніж хаяти темряву».

Сьогодні на Буджаку ми маємо систему козацько-лицарського виховання шкільної молоді, у вдосконаленні якої беруть участь колективи шкіл, козацькі організації, батьки молодих козаків та козачок, місцева влада.

Суть системи полягає в такому. **Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності і права, зокрема право на свободу.**

У вихованні національно свідомого козака та козачки є чотири ступеня (етапи): родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти; родинно-шкільне виховання козака та лелі, джури та дани; громадсько-родинне виховання молодика та берегині; громадсько-родинне виховання козака та козачки. Кожен з етапів козацько-лицарського виховання має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

2. Родинно-шкільне виховання козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту: А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту, Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів, В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинне виховання молодика та берегині (молодь з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

4. Громадсько-родинне таборове виховання козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.

Надаю, як приклад, декілька документів Бритівської Січі – школи козацько-лицарського виховання: навчальний план (варіативна частина – цикли і напрямки, шкільний компонент та гуртки), модель самоврядування із додатками, форми, методи, прийоми козацько-лицарського виховання, види діяльності та форми занять, військово-патріотична виховна система «Джура» із залученням ігрових форм (як підсумковий етап національно-патріотичного виховання), джерела й т.д. на матеріалах статті у Всеукраїнському щотижневику «Освіта»...

Відбулася спроба рейдерського захоплення Бритівської школи депутатом Одеської обласної ради Д.Барвіненком. Шляхом появи статей, що направлені проти директора школи, у друкованих ЗМІ, Інтернеті, надсилання комісії із боку райметодкабінету РОНО та обласного департаменту освіти (три фронтальних за три місяці) було доведено директора школи до інфаркту (три тяжких операцій на серці), відтиснення його на лікарняний й призначення в. о. директора школи І.Кускової (а не заступника директора школи чи особу, що є у кадровому резерві, як це передбачено законодавством). Посадові особи, що брали участь у перевірках, ігнорували усні та письмові вимоги педагогів, техперсоналу, батьків щодо зустрічі із колективом школи та прояснення ситуації. Колектив школи бореться із рейдерами. Слідкуйте за подіями...²⁴⁶

²⁴⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №12, жовтень-грудень 2016.

СПРОБА РЕЙДЕРСЬКОГО ЗАХОПЛЕННЯ ШКОЛИ

Із статті в газеті «Чономорський вісник» №30 від 30.08.2016 року, яку випускають для Білгорода-Дністровського, Кілії, Татарбунар за кошти народного депутата В.Д.Барвіненка. «Питання до народного депутата: «Під час однієї з робочих поїздок по округу ви відвідали Бритівську школу, одну з кращих в районі. Ваші враження?» Відповідь: «Це абсолютно нова школа, нещодавно здана в експлуатацію. Про появу таких об'єктів мріє навіть Одеса! Школа викликає дуже теплі емоції у мене особисто. Багато сил було витрачено, багато зустрічей і переговорів проведено. Ми часто чуємо з усіх боків: «Треба будувати Європу у себе в країні!» Ось зразок! Дивіться – європейський острівець в маленькому українському селі. Чудова сучасна шкільна будівля, стадіон, алеї квітучих троянд, а ще й фруктовий сад, який вже приніс перші плоди». Й фото з підписом: «Народний депутат Віталій Барвіненко та директор Бритівської школи Валерій Тимофєєв обходять територію навчального закладу».

Передісторія. Вчителька історії, отримавши підтримку районного феодала (десь їхні шляхи пересеклися!), ще до вересня пройшла співбесіду із районним начальством на предмет зайняття посади директора Бритівської школи. Готувався переворот... А я нічого не знав...

А далі як грім серед ясного неба...

09.09.2016, №5/3. Звернення депутата. Депутат Одеської обласної ради Барвіненко Дмитро Лукович. Депутатське звернення в порядку статті 11 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад».

В. о. голови районної державної адміністрації Ноценку В.А., голові районної ради Лобанову В.В. Шановні Володимире Анатолійовичу та Валерію Володимировичу!

Як депутат Одеської обласної ради, я підтримую постійний зв'язок зі своїми виборцями. Вже неодноразово до мене надходили скарги від батьків учнів та вчителів Бритівської загальноосвітньої школи з приводу грубих порушень в організації навчально-виховного процесу.

Зокрема, без погодження з районним відділом освіти, готується відкриття ліцею, що призводить до порушення тарифікації серед вчителів. Протягом минулого року викладання предмету хімії велося Горчак Світланою, а тарифікувався чомусь директор школи.

Також, звертаю Вашу увагу, що станом на 09.09.2016 року не використані кошти у сумі 250 тис. грн., виділені обласним бюджетом для стабілізації енергопостачання та зміцнення матеріально-технічної бази навчального закладу. Від подібної бездіяльності страждають, у першу чергу, діти.

Враховуючи вищевикладене, прошу, у межах Вашої компетенції, організувати перевірку щодо діяльності адміністрації Бритівської загальноосвітньої школи та, у разі виявлення порушень або зловживань, вжити відповідні заходи. З повагою депутат обласної ради Д.Барвіненко.

Почалася передвиборча гонка...

12.09.2016. Відвідування. Приїхала до школи заступник голови районної ради й порекомендувала піти за власним бажанням з посади директора школи, залишившись на годинах історії, які звільняться після призначення нового директора, бо «Дмитро Лукович не зупиниться»...

12.09.2016. 3 переписки у Фейсбуці.

Після погроз Барвіненка наслати з понеділка комісію на школу та РОНО (а цю погрозу педколективу передали зацікавлені особи), я відчув емоційне відчуження значної маси педагогів – праця у них тяжка, вимагає надзвичайного емоційного напруження, а тут ще й необхідність (обумовлена не стільки своєю внутрішньою

позицією, скільки активною меншістю!) захищати варяга-директора й, можливо, отримати в майбутньому утиски від «переможців» (те, що Барвіненко неодмінно «звалить» директора, заявляють Бойчук та Даценко). Я бачив, як навіть дуже принципові педагогічні колективи «ламалися» й починали «служити»; надалі на десяток років можна було вже не вести розмову про ефективне моральне виховання школярів та молодих педагогів – негативний «виховний момент» спрацьовує (в цьому році ми залучили до роботи в школі декількох здібних до педагогічної праці молодих спеціалістів-випускників Бритівської школи й сподівалися, що в майбутньому це буде у нашій школі «прорив» у справі виховання-навчання, звичайно, із допомогою основного «кістяка» - досвідчених педагогів). Щоб не травмувати молодь та здорову (неактивну) частину колективу необхідністю вибору (із невизначеністю результату) та наступним розколом (не завжди ідейним, а частіше тим, що переходить у розряд побутового – вже бачимо перші «ластівки» - донос Кускової на Вадима в кращих традиціях 1937-го, розстрільного, року!), краще, мабуть, видалити причину розколу – директора; хоча, моральний вибір (кожному для себе особисто!), у цьому випадку, рано чи пізно, доведеться робити... До речі, дуже стомилася Іллівна... Найголовніше: педколектив не готовий до таких випробувань... **То все перша причина...**

Друга причина. Невпевненість у вірному напрямку обраного руху нашої школи на сучасному етапі її розвитку, що програмується неоднозначністю результатів шкільних реформ взагалі в Україні (за останні 15 років, що я не працюю в школі) та особистим 20-ти річним досвідом директора школи. Мабуть, основною причиною песимізму щодо правильності вибору траєкторії (шляху) руху Бритівської школи сьогодні – є досвід побудови діючих моделей Адамівської школи в 1980-х та 1990-х роках минулого тисячоліття.

Модель Адамівської школи 1980-х років. Будували школу, у якій потужно працює науково-дослідне товариство школярів (в майбутньому – МАН) із багатьма секціями та кількістю в них учнів; із впровадженням наших наукових розробок у практику роботи сільгоспвиробництва (на щорічні обласні наукові конференції школярів ми привозили делегації із п'яти «малих» науковців, але з великими результатами наукових розробок; директор школи тоді був членом обласної науково-методичної ради та обласного центру з екологічної освіти та виховання дітей і учнівської молоді – наказ управління народної освіти Одеського облвиконкому від 23.04.1990 року за №155, підписаний Л.І.Фурсенко). А побудували школу-толоку, яка мала свій замкнений цикл виробництва, досить вагому зарплатню старших школярів та 20 тис. крб. (радянських = 20 тис. \$) на рахунку школи. Про нас тоді писали журнали «Школа и производство», «Народное образование» (Москва), «Радянська школа» (Київ), «Педагогическая инициатива» (Одеса), газета «Советское Приднестровье», а на одному з партактивів (це було надруковано в районній газеті) нашому голові колгоспу задали питання: «Чому у школярів виходу продукції більше й якістю вона краще, ніж у дорослих колгоспників?» (стаття «Урок для родителей»). Модель запрацювала, але мене обрали головою сільради і я на довгі два терміни повноважень сільського голови був відлучений від школи й займався реформами на селі...

Модель Адамівської школи 1990-х років. Повернувся після сільради на посаду директора школи. Намагались розвивати школу-толоку, але змінилися умови господарювання: орендно-приватні підприємства не бажали мати справу із дитячою працею – за КЗпПУ норми повинні бути на 30% менші від дорослих, робочий час вдвічі менший, посилена охорона праці та ін. Пошук траєкторії руху привів до моделі школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. Писали-розповідали про нас районні-обласні-центральні ЗМІ; часом нещадно критикували – мілітарне виховання; але 2014-й рік показав – ми були на вірному шляху, ми готували захисників України (директор отримав почесні звання «Ювіляр України», «Кращий освітянин України»).

Тоді ж зробив я для себе висновок: будуючи модель школи – будуй на перспективу – збудована модель повинна бути актуальною навіть років через 15-20.

В 2015 році повернувся після служби в органах державної влади до школи. Побудова моделі Бритівської школи 2010-х років розпочалася із аналізу умов. Плюси – вже сформований дієздатний колектив, який методом випробувань та похибок виробив свій стиль життя. Мінуси – невизначеність щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи (особливо документальна! згодом це вилізло боком директору, який в цьому не винен); слабка навчальна матеріальна база старшої школи (школу назвали школою I-III ступенів, але за браком коштів обладнання для 10-11-х класів не завезли; особливо постраждали кабінети природничого циклу – географічний, біологічний, фізичний); кадрова директорська чехарда (за чотири роки – п'ять директорів! планується шостий!), що призвела до відчуження та замкнення на себе (на своїх інтересах) фахових груп педагогів – молодших класів, предметних циклів, просто груп друзів й неможливість спрогнозувати реакцію членів колективу на намагання нового директора внести зміни до спокійного розміреного життя школи (постфактум реакцію деяких членів я побачив вже на другому році роботи). Перший рік побудови моделі школи національно-патріотичного виховання (на засадах козацького лицарства), не руйнуючи попередню модель (школа сприяння здоров'ю) показав, що нам необхідно обрати курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою мають працювати філії музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи (всі вони вже працюють!), допрофільні та профільні класи – у тому числі з посиленою фізичною підготовкою, а в майбутньому – інших напрямків. Згідно розкладу роботи філій та наших гуртків ми маємо додатково до типового навчального плану 100 годин занять для позакласного розвитку школярів – це інвестиції в освіту бритівського школяра! На сьогодні стрижнем нашої роботи залишається національно-патріотичне виховання (на період АТО – із перевагою його військово-патріотичної складової), що відбувається у багатьох напрямках розвитку здібностей учнів – лідерських, інтелектуальних, художніх, музичних, до наукової праці, літературних, артистичних, технічних, спортивних й має слугувати фундаментом для побудови сучасної моделі школи та процесу виховання патріота-громадянина – ми на початку розробки та впровадження цієї моделі. На жаль, грубе безпідставне втручання в життя школи, цькування її адміністрації – гальмує процес розвитку колективу та рушить систему виховання – спрацьовує негативний «виховний момент»...

Третя причина. В умовах «наїзду» на ентузіастів нашої школи - шукачів нових форм виховання-навчання, позиції влади стосовно конфлікту в школі, що розгоряється – «вмити руки», почекати – хто переможе - не вважаю за доцільне марнувати час на безплідну боротьбу із депутатом обласної ради – батьком народного депутата України та втягувати у безнадійне протистояння з ними безвинний колектив. Я навчений поважати владу, особливо, якщо вона обрана народом; хоча сьогоднішніх депутатів - представників місцевого агробізнес клану (та й їх помічників) - після останніх подій - не поважаю й не бачу від них користі – лише шкоду!.. Якби не заважали б – скільки можна було б зробити...

Мій 2015-2016 навчальний рік показав: вмію працювати, розумію проблеми школи, знаю як ці проблеми вирішувати, бачу перспективи розвитку школи, тому – якщо не практична діяльність на посаді директора школи, то - **час писати книги...**

13.02.2016. Заява. Написав я заяву за настійливим проханням в. о. начальника відділу освіти Федоровій Л.В., але із своїм текстом: «Прошу звільнити мене з посади директора Бритівської ЗОШ за власним бажанням Д.Л.Барвіненка». Спеціалісти райвно гідно оцінили текст заяви й відповіли мені листом: «Згідно Кодексу законів про працю України, працівники можуть звільнитись за **власним** бажанням, за угодою сторін, у зв'язку із скороченням штату, у зв'язку з невідповідністю виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації, за

систематичне невиконання без поважних причин трудових обов'язків покладених на нього трудовим договором, за прогул без поважних причин та у зв'язку з тимчасовою втратою неприцездатності» (тобто, за власним бажанням Барвіненка - не можуть звільнити).

14.09.2016. Ви знаєте, на що йдете. Завідуюча райметодкабінетом сказала мені: ви знаєте, на що йдете, коли не пишете заяву за власним бажанням...

15.09.2016. Наказ. Відділ освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації. Наказ №195/1-08. Про створення комісії по перевірці фактів викладених у зверненні депутата Одеської обласної ради.

На виконання ст. 22 Закону України «Про звернення громадян» та враховуючи звернення депутата Одеської обласної ради від 04.09.2016 року №2150/01-28/1 наказую: 1. Створити комісію при відділі освіти і науки у такому складі: Понамарюк І.В. – в. о. начальника відділу освіти і науки Білгород-Дністровської районної державної адміністрації; Скорик Л.Л. – завідувачка методичного кабінету відділу освіти і науки; Діденко З.П. – методист методичного кабінету відділу освіти і науки; Гонтарєва Т.М. – голова Білгород-Дністровської районної організації профспілки працівників освіти і науки України (за згодою); Бойчук І.Л. – помічник народного депутата (за згодою). 2. Членам комісії здійснити виїзд до Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів з метою перевірки фактів викладених у зверненні. 3. Організацію виконання даного наказу доручити Скорик Л.Л., завідувачці методичного кабінету відділу освіти і науки. Підпис: В.о. начальника відділу освіти і науки І.В.Понамарюк.

16.09.2016 (п'ятниця). Перевірка документації школи комісією РМК (Скорик Л.Л., Діденко З.П.) за участю Бойчука (помічник нардепука Барвіненка). З наказом та актом ознайомлені. Директор школи В.Я.Тимофєєв, заступник директора школи з НВР О.І.Данилюк.

Трудовий колектив «загудів»; пройшли збори, на яких було прийнято звернення (тиску із боку директора не було; я дистанціювався від обговорення); вважаю – якби влада (райвно, адміністрація) почула наше «фе» й розглянула на зборах колективу це звернення – конфлікт був би вичерпаний...

20.09.2016. Звернення трудового колективу Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

Міністру освіти і науки України Гриневич Л.М., голові Одеської обласної державної адміністрації Саакашвілі М.Н., депутату Одеської обласної ради Барвіненку Д.Л., голові Білгород-Дністровської районної ради Лобанову В.В., депутатському корпусу Білгород-Дністровської районної ради, т. в. о. голови Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ноценку В.А., в. о. начальника відділу освіти і науки Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Понамарюк І.В.

До Білгород-Дністровської районної державної адміністрації надійшла скарга депутата Одеської обласної ради Барвіненка Д.Л. щодо порушень адміністративно-господарської роботи в нашій школі із такими звинуваченнями на адресу директора школи Тимофєєва В.Я.:

1. Директор школи не використовує кошти у сумі 250 тис. грн., що були виділені цільовим призначенням Бритівській ЗОШ I-III ступенів на перевід будівель школи із тимчасового підключення до електромережі на постійне.

2. Директор школи, не радячись із колективом, батьками, не погодивши питання із відділом освіти, намагається самовільно відкрити в школі ліцейні класи.

3. Директор школи порушує фінансову дисципліну (часи хімії в школі читає вчитель Горчак С.Ф., а часи пишуть на директора Тимофєєва В.Я.).

У відповідь на таке ми заявляємо:

1. Кошти у сумі 250 тис. грн. були перераховані на рахунок відділу капітального будівництва Білгород-Дністровської районної державної адміністрації у першій декаді серпня. Директор школи не є розпорядником коштів, тому освоєнням цих коштів вже займається відділ капітального будівництва.

2. Відкриття долицейних класів (8-го та 9-го) відбувалося із погодженням із відділом освіти і науки Білгород-Дністровської районної державної адміністрації (лист відділу освіти і науки за №1-15/324 від 24.03.2016 року) відповідно до ч. 4, 5, 6 ст. 36 Закону України «Про освіту». До речі, із погодженням з відділом освіти і науки та відділом культури відбувалось відкриття філії Випаснянської дитячої музичної школи (класи фортепіано, баяна, духових інструментів, гітари, скрипки, бандури, хорового та сольного співу, образотворчого мистецтва, балетного класу та ін.) на базі Бритівської школи. Директор школи неодноразово проводив наради із цих питань з вчителями, батьками та громадськістю. Трудовий колектив та Бритівська громада підтримали у цій справі директора школи та вважають, що вищезазначені обвинувачення на адресу директора школи безпідставні.

3. Заміна часів хімії відбувалася за виробничою необхідністю у зв'язку із відсутністю на той час вчителя хімії.

Вважаємо, що скарга на директора школи є свідомим намаганням внести розлад в роботу трудового колективу Бритівської ЗОШ I-III ступеня, пересварити між собою трудовий колектив та батьківську громаду. Тимофєєв В.Я. тільки за один рік роботи директором Бритівської школи (працює із 23.07.2015 року) зробив дуже багато корисного для школи та громади села Бритівка. До речі, наш директор член діючої Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України, автор більше 100 книг із теорії та практики національно-патріотичного виховання учнівської молоді. Його книги є в усіх центральних, обласних та університетських бібліотеках України; рекомендуються кафедрами педагогіки вишів як основна література для студентів, аспірантів, слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Вважаємо, що намагання звільнити директора Бритівської ЗОШ I-III ступенів через безпідставні обвинувачення не відповідає основним принципам демократичної держави. Ми підтримуємо нашого директора та вимагаємо залишити в спокої наш колектив.

З повагою трудовий колектив Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

62 підписи: Яценко М.П., Куніш Д.І., Олешко І.Г., Тарасенко Ф.Ф., Бодюл І.А., Ніколаєнко С.О., Денисенко С.І., Хлюстіна Н.П., Даниленко А.А., Ключенко Г.Л., Шаповаленко О.П., Недов Я.П., Стащенко Ю.С., Ротай О.Д., Коваль О.В., Коваль В.Л., Дубчак Л.М., Пазина А.В., Алексеєнко Н.Г., Гловацька В.П., Микитюк Н.П., Зубчевська Н.О., Лук'янчук І.В., Морозенко Т.Г., Ковпак В.П., Вустян Т.П., Гордієнко В.Ф., Жигаленко О.С., Фіцер В.А., Бабич С.Ф., Бескровна Г.І., Муся В.С., Харченко І.Г., Мунтян І.Б., Данилюк О.І., Кривцова Н.В., Лаута І.В., Александрова Т.В., Дудка В.О., Дудка А.А., Полторак Г.Т., Ручка Т.М., Делічабан Т.В., Морозовська Т.П., Бічева І.В., Шихарєва Т.П., Мондражи Н.В., Махновська С.Б., Філімоненко Т.Т., Холостенко Г.В., Ковпак Л.Л., Гладильнікова Л.В., Мельніченко О.М., Ковальова А.М., Лопарев А.А., Таранець Т.І., Кривицька Г.С., Завгородний В.С., Ветох М.Н., Коломієць О.А.

Не підписали Кускова І.В., Гейченко Л.Д.

26.09.2016. Протокол №11 засідання профспілкового комітету Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

Присутні – 7. Відсутні - Голова профкому – Ковпак Л.Л. Члени профспілкового комітету: Кускова І.В., Гейченко Л.Д., Морозенко Т.Г., шихарєва Т.П., Коваль В.Л., Тарасенко Ф.Ф.

Порядок денний: 1. Про організацію зустрічі трудового колективу з депутатом Одеської обласної ради Барвіненком Д.Л. Слухали: 1. Голову профспілкового комітету Ковпак Л.Л., яка повідомила, що до профспілкового комітету звернулися працівники школи з проханням організувати зустріч з депутатом обласної ради Барвіненком В.Д. для роз'яснення претензій щодо роботи адміністрації та педагогічного колективу. Рішення: 1. Направити лист-звернення до депутата Одеської обласної ради Барвіненка Д.Л. Підписи: Голова профкому Л.Л.Ковпак. Секретар Т.Г.Морозенко. Члени профкому І.В.Кускова, Л.Д.Гейченко, Т.П.Шихарєва, В.Л.Коваль, Ф.Ф.Тарасенко.

29.09.2016. Лист-звернення. Депутату Одеської обласної ради трудового колективу Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Шановний Дмитро Лукичу! Ми, профспілковий комітет, від імені трудового колективу звертаємося до Вас з проханням про зустріч. У зв'язку з перевітками щодо роботи адміністрації та педагогічного колективу в школі склалася напружена обстановка, яка впливає на ефективність нашої роботи. Тому колектив має отримати роз'яснення щодо претензій до роботи адміністрації та педагогічного колективу. З повагою профспілковий комітет Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

17.10.2016. Звернення трудового колективу Бритівської ЗОШ I-III ступенів.

Голові Білгород-Дністровської районної ради Лобанову В.В., депутатам Білгород-Дністровської районної ради (для оприлюднення на черговій сесії районної ради).

Шановний Валерію Володимировичу! Шановні депутати Білгород-Дністровської районної ради!

Вже більше чотирьох років продовжується кадрова чехарда щодо посади директора Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів; знані в районі люди – директори нашої школи Савчук Віктор Павлович, Даценко Микола Миколайович, пропрацювавши деякий час, звільняються з цієї посади, не витримуючи невмотивованого тиску. Школа без директора залишається наодинці із своїми проблемами, не маючи змоги протистояти викликам часу, не відчуваючи елементарної підтримки владних структур; а заступник директора Данилюк Олена Іллівна, яка роками виконує обов'язки свої та звільненого директора, просто фізично не може забезпечити контроль всіх аспектів життєдіяльності школи.

Рік тому директором нашої школи було призначено Тимофєєва Валерія Яковича, який, працюючи на відповідальних посадах в районі (директором школи, сільським головою, начальником оргвідділів районної державної адміністрації та райради), показав себе компетентним керівником, умілим організатором, принциповою та відповідальною людиною.

За рік роботи в школі наш директор заслужив повагу трудового колективу: закінчилися міжособистісні непорозуміння, почався нормальний навчально-виховний процес, здійснюються заходи щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи, поповнюється матеріальна база школи, продовжується її оформлення, розширюється коло друзів школи.

Колективом взято курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою вже працюють філії музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи, будуть працювати допрофільні та профільні класи – у тому числі з посиленою фізичною підготовкою, а в майбутньому – інших напрямків. Розклад роботи філій та наших гуртків ми додаємо.

На жаль, із боку депутата обласної ради Барвіненка Д.Л. почалося обвинувачення директора школи у грубих порушеннях в організації навчально-виховного процесу (депутатське звернення Барвіненка Д.Л. до голів районної ради та районної державної адміністрації від 09.09.2016 року за №5/3), що призвело до принизливої перевірки роботи адміністрації школи та негативно вплинуло на перебіг навчально-виховного процесу, на міжособистісні стосунки між членами трудового колективу. Трудовий колектив звернувся до депутата обласної ради Барвіненка Д.Л. із пропозицією організувати зустріч (лист-звернення від 20.09.2016 року та рішення профкому – протокол №11 від 26.09.2016 року), на якій запропонував озвучити претензії депутата до роботи директора школи та колективу; на жаль, депутат проігнорував звернення, а в Інтернеті з'явилися направлені проти адміністрації статті (одна з них від 19.09.2016 року <http://04849.com.ua/news/10512-kazki-ta-omana-administracii-britivs-koi-shkoli.html> «Казки та омана адміністрації Бритівської школи»).

Ми підтримуємо нашого директора й просимо Вас, шановні депутати, не заважати нам працювати, а допомагати налагоджувати плідну співпрацю із батьками наших учнів, навчати та виховувати патріотів - громадян України.

З повагою трудовий колектив Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

64 підписи: Ковпак Л.Л., Ніколаєнко С.О., Данилюк О.І., Ніколаєнко І.В., Мунтян І.Б., Дудка В.О., Філімоненко, Тарасенко Ф.Ф., Зубчевська Н.О., Олешко І.Г., Гловацька В.П., Даниленко А.А., Стащенко Ю.С., Алексеєнко Н.Г., Денисенко С.І., Полторак М.І., Ковпак В.П., Лаута І.В., Пазіна А.В., Бескровна А.І., Микитюк Н.П., Мельніченко О.М., Делічебан Т.В., Шихарєва Т.П., Ковальова А.М., Кривцова Н.В., Лопарев А.А., Александрова Т.В., Махновська С.Б., Харченко І.Г., Ветох М.Н., Дудка А.А., Сердюк І.Є., Мандражі Н.В., Кривцова Г.С., Жигаленко О.С., Шаповаленко О.П., Бабич С.Ф., Кравець Г.І., Морозенко Т.І., Гладильнікова Л.В., Ручка Т.М., Куніш Д.І., Хлюстина Н.О., Ключенко Г.Л., Ротай О.Д., Коваль В.Л., Морозовська Т.П., Муся В.С., Холостенко Г.В., Таранець Т.І., Яценко М.П., Лукянчук І.В., Недов Я.П., Бічева І.В., Дубчак Л.М., Коваль О.В., Коломієць А.А., Завгородний В.С., Плукчи А.О., Фіцер В.А., Танадайчук В.В., Бодюл І.А.

Не підписали Гейченко Л.Д., Кускова І.В.

24.10.2016. Звернення №5/Л. Депутат Одеської обласної ради Барвіненко Дмитро Лукович.

В. о. начальника відділу освіти районної державної адміністрації Понамарюк І.В. Шановна Ірино Вікторівно! Прошу Вас надати інформацію по Бритівській загальноосвітній школі I-III ступенів з наступних питань: 1. Відділ освіти районної державної адміністрації давав згоду на відкриття долицейних класів у зазначеному навчальному закладі. Чи були погоджені додаткові години військово-патріотичного виховання? 2. Чи була затверджена тарифікація серед вчителів на вказані додаткові години? 3. На якій підставі функціонують 10 кружків позакласної роботи? Чи була оформлена робота кружків відповідними договорами? Відповідь прошу надати терміново. З повагою депутат обласної ради Д.Л.Барвіненко.

28.10.2016. Запланований виступ Тимофєєва В.Я. на сесії районної ради (на жаль, лист депутати не зачитали – «спужалися»).

Шановний Валерію Володимировичу! Шановні депутати Білгород-Дністровської районної ради! Шановні запрошені на сесію районної ради!

Красива у нас школа! Скоро п'ять років, як красива! Але скільки треба зусиль і коштів, щоб цю красу підтримувати та збільшувати!

Школа була красива при директорові Савчуку, при директорові Даценку, при директорові Данилюк, є красива при директорові Тимофєєву, буде красива при директорові Н. При будь-якому директорові колектив Бритівської школи буде працювати добре; про це свідчить динаміка зростання контингенту учнів: 2012 рік – 290 учнів, 2013 рік – 350 учнів, 2014 рік – 420 учнів, 2015 рік – 490 учнів, 2016 рік – 550 учнів; **батьки ведуть навчатись до нас своїх дітей!** Якщо 98 відсотків такого колективу підтримує свого директора – до думки колективу необхідно прислухатись; а колектив просить – прийдіть, Дмитро Лукович, розкажіть нам, що ми не так робимо? До речі, до нас їздять навчатись учні з ваших Монаш. Чому? Мабуть, спочатку допоможіть цій школі...

Районо зараз зайняте тим, що відповідає на черговий запит депутата Барвіненка: а чого це у Бритівській школі працює аж 10 гуртків? Що, треба закрити їх? Нехай діти тиняються, не отримують додаткової освіти?

З вами тісно співпрацює колишній завідувачий міськвно; спитайте його – чим регламентується кількість гуртків в школі, кількість ставок виховної роботи. Він вам скаже – типовим штатним розписом школи, який затверджений Кабінетом Міністрів України - і кожна школа отримує фінансування за кількістю класів і учнів в школі – не більше!

Дмитро Лукович! Бритівська школа проходить нелегкий шлях становлення як соціокультурний центр села; на щастя ми розуміємо – що нам треба робити і як; тому - можете нам допомогти – допомагайте, але не заважайте!

31.10.2016. Заява до Служби Безпеки України (Київ) Тимофєєва Валерія Яковича, мешканця м. Білгород-Дністровського, Одеської обл., вул. Військової Слави, буд. 4а, кв. 46, моб. тел. 097-466-7174.

Бритівська загальноосвітня школа I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області (розрахована на 455 учнів; сьогодні в ній навчаються 525 учнів) була добудована ударними темпами та здана в експлуатацію із значними недоробками у вересні 2012 року.

У липні 2015 року директором школи було призначено мене – Тимофєєва Валерія Яковича; маю досвід роботи на відповідальних посадах – працював директором школи, сільським головою, начальником оргвідділів районної державної адміністрації та районної ради.

За рік моєї роботи в школі сталися позитивні зміни: закінчилися міжособистісні непорозуміння, почався нормальний навчально-виховний процес, здійснюються заходи щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи, поповнюється її матеріальна база, продовжується зовнішнє та внутрішнє оформлення, розширюється коло друзів.

Колективом школи взято курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою вже працюють філії музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи, будуть працювати профільні класи – у тому числі з посиленою військово-фізичною підготовкою, а в майбутньому – інших напрямків.

Згідно розкладу роботи філій та наших гуртків ми маємо додатково до типового навчального плану 125 годин занять для позакласного розвитку школярів – це додаткова освіта - інвестиції в майбутнє школяра! На сьогодні стрижнем нашої роботи залишається національно-патріотичне виховання (на період АТО – із перевагою його військово-патріотичної складової), що відбувається у багатьох напрямках розвитку здібностей учнів – лідерських, інтелектуальних, художніх, музичних, до наукової праці, літературних, артистичних, технічних, військово-спортивних й має слугувати фундаментом для побудови сучасної моделі школи та процесу виховання патріота-громадянина – ми на початку розробки та впровадження цієї моделі.

На жаль, із боку депутата Одеської обласної ради Барвіненка Дмитра Луковича почалися безпідставні обвинувачення адміністрації школи у порушеннях в організації навчально-виховного процесу, що негативно вплинуло на перебіг навчально-виховного процесу, на міжособистісні стосунки між членами трудового колективу; ігноруючи запрошення трудового колективу до діалогу, депутат «гатить» листами районний та обласний відділи освіти із вимогами перевірок школи.

Трудовий колектив вмє працювати, розуміє проблеми школи, знає як ці проблеми вирішувати, бачить перспективи розвитку школи в напрямку національно-патріотичного виховання у формі козацько-лицарського (кафедри педагогіки вищих навчальних закладів рекомендують наші посібники студентам у якості основної літератури; посібники є в усіх національних, обласних та університетських бібліотеках України)...

Вважаю, грубе безпідставне втручання в життя школи депутатом обласної ради, намагання розколоти її колектив, цькування адміністрації – це переслідування за патріотичну позицію і добре спланована акція з підриву національно-патріотичного виховання школярів та, за великим рахунком, підрив обороноздатності країни. Прошу захисту творчого доробку школи.

До заяви додаю фотокопії звернень трудового колективу школи до керівництва та до депутата Барвіненка Д.Л.

Директор Бритівської ЗОШ I-III ступенів - В.Я.Тимофєєв.

31.10.2016. Зустріч депутата обласної ради Барвіненка Д.Л. із трудовим колективом школи. Основний лейтмотив його виступу – ви, члени трудового колективу, помилилися – треба написати лист із вимогою «зняти» директора. Нервував – руки тряслися, читати не міг із листа погане про Тимофєєва без окулярів. Вчителі так йому відповідали, що феодал не витримав й «витріщився» до завуча Іллівни: «А ви, Іллівна, вже загралися!».

09.11.2016. Перевірка документації школи за три роки (я працюю тільки рік!) комісією обласного департаменту освіти (депутат обласної ради, начальник відділу, два спеціалісти). Приїхали на автомобілі депутата обласної ради Баронвіненка Д.Л.

15.11.2016. Перевірка документації школи комісією РМК (Діденко З.П., Данилова Т.О.).

23.11.2016. Перевірка школи комісією Держпроднагляду й т. д.

Довідка загальна. Всі комісії «налетали» раптово й не зустрічалися із колективом, батьками, дітьми – не намагалися зрозуміти суть справи, вислухати обидві сторони - тільки шукали «жучків», щоб зняти директора... Бог їм суддя...

18.11.2016. У Тимофєєва інфаркт; госпіталізація до обласної клінічної лікарні, коронарографія-стентування-видалення аневризми артерій...

Окремі думки (зі слів знайомих педагогів, лікарів, управлінців – взагалі інтелігенції та кістяку нації – робочого люду):

Район «гудить»: Барвіненко третирує Тимофєєва, Тимофєєв у лікарні з інфарктом, учителі Бритівської школи Тимофєєва захищають, з 65 працівників школи за Тимофєєва підписались 63 (педагог).

Незрозуміло, навіщо така «слава» Барвіненку потрібна; такими методами голосів виборців не «завоюєш» (підприємець)...

Та це ж сайт 04849! Про хороших людей він завжди говорить погано (медсестра міської лікарні Наташа, мешканка с. Випасне).

Я була про цих людей (Барвіненко, Бойчук, Даценко) кращої думки, вважала їх порядними людьми (пенсіонерка)...

Щоб виходити на протести в регіонах, часто потрібно ще більше героїзму, ніж у столиці... Я вже не кажу про райони чи села...

Коли у нас на громадську сцену виходить особа, яка щось любить, в щось велике вірить, яка зберігає гідність лиця, то принаймні радіти і дивуватись треба, а не похмуро чекати, коли її почнуть нокаутувати ситі захисники голодних (Є.Сверстюк).



Фото на згадку пораненому у серце козакові.

ЯК ПОРАНЕНОМУ КОЗАКУ ТРЕБА ЖИТИ Й ТВОРИТИ **Поради нестороннього спостерігача.**

У наступному році мені виповниться 65 (два інфаркти – після Зінченка – обійшлося, після Орлової – перший, після Барвіненка – другий; три операції на серці - чотири стента, операція на бедрених артеріях). Як пораненому козаку треба жити й творити? Ось я й виробив 7 порад для себе...

1. По силах працювати, бажано в саду і на городі; мати улюблене заняття. 2. Проходити щодня не менш як два кілометри, навіть у поважному віці. 3. Не пити, не палити, не нервувати, вирішувати конфлікти мирно, уникати стресів та вміти їх долати. 4. Вживати як найменше оброблених продуктів – варених, смажених, солених, консервованих, більше - свіжих овочів, фруктів, зелені та зменшити кількість м'яса в раціоні. 5. Спати стільки, скільки хочеться. 6. Ніколи не хвилюватися за своїх дітей. 7. Уникати спілкування з тими, хто пригнічений старінням та ніколи нікому не казати, що старію... і, не зважаючи на обставини та поранення, залишатись козаком!

ЗАПРОШЕННЯ

Європейський Центр ім. Вергеланда; Норвегія, місто Осло, 28.12.2016 року.

Шановні колеги, команда **Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області** запрошується до участі у циклу Всеукраїнської програми освіти з демократичного громадянства «Демократична школа», що втілюється Європейським Центром ім. Вергеланда та Міністерством освіти і науки України за підтримки Ради Європи.

Склад команди: **Тимофєєв Валерій Якович** – директор школи, **Данилюк Олена Іллівна** – заступник директора з НВР, **Главацька Вікторія Павлівна** – учитель фізики, **Мунтян Ірина Борисівна** – секретар школи.

Міністерство освіти і науки України готує офіційний лист з інформацією про участь команди школи у Програмі на відповідне обласне управління світи.

Європейський Центр ім. Вергеланда – ресурсний Центр Ради Європи з освіти для демократичного громадянства, прав людини і міжкультурного порозуміння. Центр був заснований 2008 року внаслідок підписання відповідної Угоди між Радою Європи та Урядом Норвегії. Діяльність Центру поширюється на 47 держав-членів Ради Європи.

Місія Європейського Центру ім. Вергеланда – будувати мости між політикою і практикою. Центр реалізовує цілу низку проектів у сфері освіти для демократичного громадянства і прав людини та розповсюджує навчальні матеріали Ради Європи, об'єднуючи навколо себе мережу освітян, тренерів, науковців і політиків в Європі та за її межами.

З повагою, Ана Перона-Ф'єльдстад, виконавчий директор Європейського Центру ім. Вергеланда.

Чим ближче до нас події минулого, тим менше ми в них розуміємося; чим більше уваги ми приділяємо подробицям, тим менше помічаємо речі принципів; тому-то ми стикаємося із великими труднощами, намагаючись у подіях недавнього минулого виділити важливе і значиме.

БУНЧУК 18-Й. КОЗАКИ! ХТО МИ І ЩО МИ? КУДИ ЙДЕМО? РОЗДУМИ ОТАМАНА (ЗАКІНЧЕННЯ).

Орієнтири.

Час невблаганний – він потребує руху вперед – до мети, яку козаки собі визначили – та йдемо до цієї мети вже 28-й рік й вчимося бути козаками – людьми, які цінують свободу – особисту та ближнього – пана-брата-товариша козака чи козацької громади. Життя продовжує навчання – ми вчимося поважати свободу дальнього – односельця, громадянина, взагалі людини, а для цього: Не обіцяй і не клянися. Бо людина – то тріска в потоці життя. Не все залежить від наших бажань. Краще вір справі, аніж словам. Коли просять, - помагай, - і коли не просять, а треба - помагай. Не відказуй навіть ворогам. Родину свою шануй, бо то твоя втіха та рай на землі. Нема на світі притулку, окрім сім'ї. Умій слухати. Слухай все до кінця. Отамана не перебивай. Гаси дратування та злість. Мовчання від розуму. Втрачай слова, як найдорожчий скарб. Лишнього не хапай. Не всяке добро на добре. Всього на світі з'їсти не вдасться, - то ж бо тримайся посту. В походах посту немає. Пам'ятай: один вірний шлях на землі – терпіння. Найвеличніші перемоги на світі – це перемоги над власним «Я».

Колодач 42-й. Жити і діяти заради Добра і Справедливості.

Ворог, який роз'їдає Україну із середини – корупція, тотальна несправедливість, неvigластво, низький рівень так званої еліти (навіть не псевдоеліти, а істеблішменту) - підступніший та небезпечніший, ніж будь-який зовнішній ворог.

Щоби перемогти ворога, потрібні герої – герої в українській політиці і владі. На жаль, на теперішній час таких героїв ми не бачимо. Ми бачимо логічні вчинки. Ми бачимо бажання всидіти на двох або трьох стільчаках. Ми бачимо страх: страх загубити посаду, страх загубити добробут, політичний вплив, поставити під удар себе і свою сім'ю. Ми бачимо часом розумних, але хитрих і цинічних людей, які завжди знаходять логічне пояснення, чому в Україні все не так – винна війна, ціни на нафту, політичні опоненти, попередники - минула влада. Ми чуємо й бачимо це кожний день. Але ми не бачимо подвигів. Не бачимо справжніх жертв. Нам не потрібні політики – звичайні люди. Нам потрібні кіборги в політиці. Сьогодні Україну врятують тільки ті, кому будуть ставити пам'ятники після смерті, а не ті, хто будує собі золоті пам'ятники при житті.

Чому наші політичні керівники обирають особисте перед державним, спокій та страх за особисте майбутнє міняють на політичні

компроміси – **маленькі компроміси протягом шляху призводять до великої зради у його кінці**. Де посаджені злочинці? Де реальна зміна правил гри? Де зміни у державі?

На жаль, країна від влади вже нічого не чекає. Люди не вірять владі, бо у владі немає героїв. Герої є в народі! Герої Крут! Герої Небесної Сотні! Герої-кіборги Донецького аеропорту! Вони свідомо жертвували головним, що у них є – життям; вони не аналізували, не прораховували – вони просто жертвували заради правди...

Я – козак, і намагаюсь жити і діяти заради Добра та Справедливості...

Комишина 102. Січень-березень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Кращі освітяни України-2016. Демократична школа. Ситі захисники голодних. 29 Коло Українського Буджацького козацтва. Завжди готові. Ще не все я сказав... Меморандум.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ



Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва: 1-й ряд, сидять – Г.К.Хохлачов, В.В.Лукашевський, В.Я.Тимофєєв, М.К.Маринеску, О.Т.Ступак; 2-й ряд, стоять – Г.Л.Клоченко, С.М.Кравченко, Г.Ф.Трегубенко, Є.П.Пітюков, Б.І.Устименко. Відсутні – В.М.Воробйов, Д.М.Георгієш.

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, О.Ступак, Г.Хохлачов, С.Кравченко) із порядком денним: 1.Про роботу Координаційної ради з питань розвитку українського козацтва при Міноборони України. 2.Про роботу Громадської ради при Міносвіти України. 3.Про наповнення сайтів Українського Буджацького козацтва. 4.Про проект «Демократична школа». 5.Про видання у 2017 році довідника «Сучасне козацтво Буджаку». Про наповнення центральних, обласних, університетських бібліотек України книгами про Українське Буджацьке козацтво. 6.Про роботу Координаційної ради з питань розвитку

українського козацтва при голові РДА. 7. Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки.

Козаки звернули увагу на роботу із молодими козаками, на посадові інструкції отаманів, на приведення до оптимуму структури Українського Буджацького козацтва, на сезонний характер активної роботи керівництва УБК (включаючи літній період – на моря!).²⁴⁷

КРАЩІ ОСВІТЯНИ УКРАЇНИ-2016

Підбиваємо підсумки 2016 року. Читачі «Освіти» назвали його роком виправлення помилок та появи світла в кінці тунелю. І це, в порівнянні з оцінками попереднього року, який називали роком прорахунків, - уже серйозний позитив. Звісно, що випробування і труднощі не могли зникнути одразу. Але змінився персональний штаб галузі. Прийшли до керівництва енергійні, ініціативні і компетентні освітяни. Вони намагалися не лише залагодити наслідки управлінських втрат попередніх двох років, але й запропонували освітянам впевнений шлях. Проект «Нова українська школа» об'єднав, і разом з тим, стимулював до більш критичного, креативного підходу до своєї діяльності переважну більшість освітян. Наші колеги, як і завжди, писали книги, здійснювали наукові пошуки, виховували юну зміну на класичних зразках та особистих прикладах. Наші колеги боролись. З зашкарубаними і віджилим. За прогресивне, краще, світле. А наражаючись на спротив, не зупинялись, демонструючи свою безкомпромісність і сміливість.

Як побачили це читачі «Освіти»? Перед вами психолого-соціологічний портрет 2016-го освітянського року в подіях і особах. У порівнянні з попередніми роками в ньому побільшало імен освітян-управлінців: директори шкіл, завідувачі управліннями освіти, декани, ректори. І це не випадково. У році, що минув, було ухвалено багато саме організаторських і організаційних рішень, які вплинули на діяльність цілих колективів. Поменшало серед домінантів педагогів-практиків. А причиною, як і в 2015-му, могло послужити зменшення тих передплатників, які отримують нашу газету додому, які спілкуються з батьками школярів, колись – головними кореспондентами освітянського рейтингу. Як і в попередньому році надійшло дуже багато прекрасних обґрунтувань і характеристик різних педагогічних часописів, імен журналістів, які спеціалізуються на освітянській тематиці. Це вкотре підтверджує, що педагогічна спільнота спрагло потребує «трибун» і «мікрофонів» для оприлюднення позицій, для обміну ідеями, для обґрунтування вчинків, поглядів, досягнень. І що таких трибун не буває багато.

Знову серед кращих освітян, названих читачами газети, - активісти в соцмережах. Але найбільше подань у цьому році – про профспілкових активістів і функціонерів. Педагоги дякують захисникам своїх соціальних прав за допомогу. Матеріальний стан вимагає покращання. І усім, хто намагається змінити його, педагогічна спільнота вдячна.

Отже 2016 рік у персональних звитягах за версією читачів тижневика «Освіта». Як і у всі двадцять три попередніх роки – за алфавітом. Бо кожен з лауреатів – найкращий, а його здобуток – доленосний.

Валерія Тимофєєва, директора Бритівської ЗОШ І-ІІІ ст. Білгород-Дністровського району Одеської області за цикл публікацій «Час виховувати лицарів» з досвіду національно-патріотичного виховання школярів засобами козацької педагогіки визнано кращим освітянином року, лауреатом відзнаки «Народе мій завжди буде».²⁴⁸

²⁴⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2017.

²⁴⁸ Всеукраїнський громадсько-політичний тижневик «Освіта» (Київ), №№1-2 (5747-5748), 4-11 січня 2017.

ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА

I. Заявка Бритівської ЗОШ I-III ступенів на участь у Всеукраїнській програмі освіти для демократичного громадянства «Демократична школа»

Повна назва навчального закладу. Бритівська загальноосвітня школа I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області.

Кількість учнів. 525 учнів.

Поштова адреса. 67755, вул. Артільна, 29, с. Бритівка Білгород-Дністровського р-ну.

Область. Одеська.

Веб-сторінка (за наявності). <https://www.facebook.com/BritovkaZOCH/?ref=hl>

Контактна особа (один із учасників команди). Валерій Тимофєєв.

II. Інформація про членів команди.

1. Директор школи. Тимофєєв Валерій Якович.

Є досвід участі в тренінгах у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини: «Діалог» (вересень 2002, Одеса; Всеукраїнська благодійна організація «ГР з соціальних проблем розвитку підростаючого покоління») та ін. протягом 2003-2006; «Права людини та механізми їх захисту», «Представництво інтересів та захист прав», «Участь громадян у процесі прийняття рішень органами влади» (квітень-червень 2007, м. Білгород-Дністровський; Творчий центр «Каунтерпарт» та Інститут громадянського суспільства); «Права дитини», «Підготовка та впровадження інформаційно-просвітницької кампанії», «Написання проекту», «Форми громадського правосуддя» (жовтень-грудень 2007, м. Білгород-Дністровський, ТЦ «Каунтерпарт» та ІГС); «Навички ведення переговорів» (травень 2008, м. Білгород-Дністровський; ТЦ «Каунтерпарт» та ІГС); «Інтерактивні методи навчання правам людини» (вересень 2008, м. Білгород-Дністровський; ТЦ «Каунтерпарт» та ІГС) та ін. протягом 2009-2012; «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку» (жовтень-грудень 2014, дистанційно; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO) та ін.

Є досвід керівництво тренінгами: «Розвиток учнівського самоврядування в сільській місцевості» (жовтень-грудень 2007, Білгород-Дністровський р-н; проект «Підтримка громадських ініціатив в Україні», Східноєвропейський демократичний центр, NED); «Участь сільських громад Білгород-Дністровського району Одеської області (Адамівської, Молозької, Шабівської) в процесах прийняття рішень органами місцевого самоврядування» (вересень-листопад 2009, Білгород-Дністровський р-н; проект «Розвиток громадських ініціатив в Одеській області», ООО ВГО Комітет виборців України, фонд Black Sea Trust for Regional Cooperation) та ін.

2. Заступник директора з НВР. Данилюк Олена Іллівна. Досвіду керівництва тренінгами немає.

3. Секретар школи. Мунтян Ірина Борисівна.

Досвід співпраці зі школою: Неформальний член батьківського комітету; активно сприяє керівництву школі в удосконаленні умов для здійснення освітнього процесу, в охороні життя та здоров'я учнів, у захисті законних прав та інтересів учнів, в організації та проведенні загальношкільних заходів; організує роботу з батьками, учнями щодо роз'яснення їх прав та обов'язків, значення всебічного виховання дитини в родині.

4. Представник громадської організації, яка співпрацює зі школою. Главацька Вікторія Павлівна.

Функції і обов'язки; яким чином співпрацюєте зі школою: Координує співпрацю Бритівської громади (громадських організацій та органів місцевого самоврядування) із учнівським самоврядуванням школи щодо розвитку школи та громади (створення позитивного іміджу школи; участь в управлінні школою членів

громади, доступність шкільних ресурсів для всіх членів громади; спільний голос у визначенні потреб та ресурсів громади, залучення бізнес-структур, підприємців до співпраці; створення можливості для батьків бути залученим до процесу прийняття рішень щодо якості освіти їхніх дітей; створення можливості школи, громади допомогти сім'ї в питаннях виховання дитини; створення можливості батьків впливати на освітню політику, підвищення якості освітніх послуг, які вони обирають; перетворення школи на соціокультурний центр села та ін.).

III. Додаткова інформація.

А. Мотивація Вашої участі в Програмі. Чому Ви вирішили взяти участь у програмі? Бритівська ЗОШ I-III ст. – школа-новобудова - була відкрита в 2012 році. За цей період (три роки) – працює вже четвертий директор; більшість часу обов'язки директора виконувала заступник директора з НВР, одночасно виконуючи свої обов'язки. В колективах (педагогічному та учнівському) – близько 50% тих, хто перейшов із інших шкіл. Сподіваємось, що наша участь у Програмі щодо набуття знань з демократичного розвитку школи дозволить колективам (педагогічному, учнівському, батьківському), в цілому територіальній громаді, яка опікується школою, налагодити та зміцнити партнерські стосунки й, в подальшому, реалізувати ряд шкільних проєктів щодо розвитку сучасної демократичної школи, сприяння активізації участі молоді у житті школи і місцевої громади. Мета нашої участі в Програмі – побудувати школу, що діє на основі демократії, сприяє освіті для демократичного громадянства і готує учнів як активних громадян (які розділяють демократичні цінності), зайняти чільне місце в суспільстві, а школа має жити в атмосфері більшого щастя, творчості і стати ефективнішою.

Б. Опишіть Вашу школу. Як Ви оцінюєте спосіб врядування та процес прийняття рішень у Вашій школі? На жаль, на т. ч. спосіб врядування та процес прийняття рішень у школі не відповідає принципам та підходам освіти для демократичного громадянства і прав людини, моделі демократичного врядування у школі; учнівська та учительська молодь усунена (самоусунулась?) від активної участі у житті школи та суспільному житті громади, з її боку не спостерігається бажання брати відповідальність за стан справ у житті класу, школи; співпраця школи і громади епізодична та ін.

Яка роль батьківського комітету, учнівського самоврядування, педради тощо в управлінні школою? В ідеалі, злагоджена робота батьківського комітету, учнівського комітету, педради має сприяти зміцненню дисципліни, підвищенню рівня навчання, зниженню рівня конфліктів, зробити школу конкурентоспроможнішою та забезпечити майбутнє існування стійкої демократії нашої школи, але цього не досягнуто – є розрив між теорією та практикою, а сама школа шукає шляхи досягнення сприятливих умов праці-навчання для всіх учасників навчально-виховного процесу, сподіваючись, що все це не закінчиться хаосом та безладдям. На т. ч. активно працює батьківський комітет, налагоджується робота учнівського самоврядування, намагаємось підняти роль педради в управлінні школою.

Чи передбачене вивчення принципів демократії та поваги до прав людини у плані навчально-виховної роботи школи? Якщо так, то яким чином? Вивчення принципів демократії та поваги до прав людини у плані навчально-виховної роботи школи передбачено таким чином: серія семінарів, круглих столів, практикумів для класних керівників, активістів шкільного громадського руху, лідерів учнівського та громадського самоврядування, членів батьківського комітету із співпраці, комунікації та участі у демократичному врядуванні; робота Ради школи, що складається із представників учнівського та батьківського комітетів, педради, громадськості та ін.

Чи співпрацює Ваша школа з місцевою громадою? Якщо так, у чому полягає дана співпраця? На жаль, співпраця нашої школи з місцевою громадою недостатня; обидві сторони із настоюю очікують перших кроків; ведуться переговори й сподіваємось, в подальшому, на плідну співпрацю, бо ряд учителів

школи є депутатами сільської ради, членами виконкому, керівниками громадських організацій, що працюють на території громади.

Яких демократичних змін Ви би хотіли досягнути у школі та громаді завдяки участі у Програмі? Завдяки участі у Програмі ми би хотіли досягти у школі та громаді таких демократичних змін: **1. Розробити програму** розвитку школи, що пов'язана із реальними проблемами та потребами місцевої громади (шкільні ресурси надамо для вирішення проблем громади та забезпечення освітніх потреб громадян; очікуємо, що ресурси громади будуть мобілізовані для вирішення шкільних проблем). **2. Залучити громаду** не тільки через залучення батьків та інших членів громади до навчального процесу (проведення екскурсій, запрошення членів громади на уроки з метою розповіді про існуючий досвід тощо), а й залучити членів громади до процесів управління школою. **3. Досягти колегіальності** в управлінні школою. Рада школи та координатори співпраці мають сприяти розповсюдженню філософії демократичності й колегіальності; батьки та всі зацікавлені члени громади мають розглядатися як партнери. **4. Кожен має стати вчителем.** Не лише дипломи, але знання та вміння повинні визначати, хто може навчати. Навчання комп'ютерної грамотності, в'язання спицями та гачком, нових пісень – все це є процесом навчання, оскільки передбачає забезпечення нових знань, розвиток нових умінь, і цей процес може забезпечуватися кожним. **5. Кожен має стати учнем.** Хоча пріоритетним і основним завданням школи є навчання дітей, потенційними учнями є всі члени громади. Бажання вчитися є однією з природних потреб людини будь-якого віку. Школа може і повинна стати освітнім центром для усіх членів громади, включаючи дошкільнят та дорослих всіх вікових категорій. Такий підхід також веде до забезпечення реалізації принципу «освіта впродовж усього життя». **6. Налагодити міжвідомчу співпрацю.** Школа має розглядати себе як невід'ємну складову усієї громадської освітньої системи; школа співпрацює з іншими організаціями громади для забезпечення надання комплексних освітніх, оздоровчих, культурних та соціальних послуг. **7. Пристосувати обладнання для громадського користування.** Обладнання школи повинно бути пристосоване для активної участі всіх членів громади, включаючи людей з особливими потребами. В ідеалі, школа може і повинна стати місцем для надання комплексних послуг для усіх членів громади. Обладнання школи може використовуватись для всіх освітніх, оздоровчих, культурних та соціальних заходів громади на постійній основі – щодня, щороку. Громадська діяльність може плануватися на будь-який час упродовж будь-якого дня. **8. Брати активну участь у вирішенні проблем громади.** Відповідно до стратегії розвитку, школа виступає ініціатором вивчення існуючих проблем у громаді, визначення пріоритетних та розробки шляхів вирішення цих проблем у співпраці з іншими організаціями. **9. Плекати почуття спільноти.** Школа має визначену життєво важливу мету, а саме: посилення почуття належності в усіх членів громади. Це передбачає, що **люди, які живуть у громаді, мають знати один одного та піклуватись один про одного.**

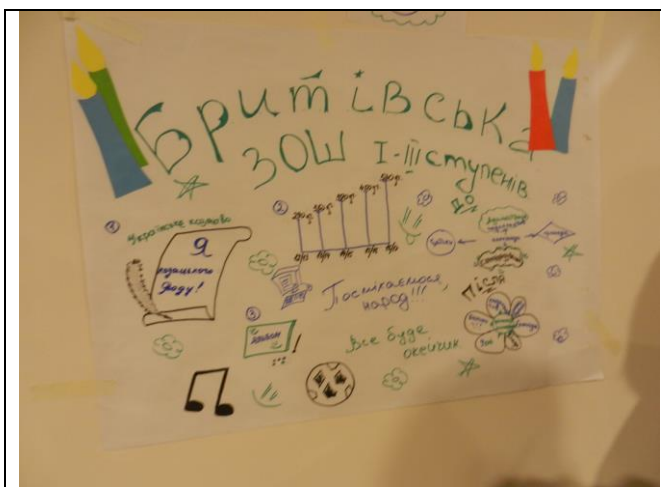
У Києві 1 лютого 2017 року о 10.00 (готель «Русь», вул. Госпітальна, 4) відбулася конференція з нагоди початку другого циклу Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства «Демократична школа». В програмі: вітальні промови – Павло Хобзей (заступник Міністра освіти і науки України), Ана Перона-Фельдстад (виконавчий директор Європейського центру ім. Вергеланда-Норвегія), Петтер Баук (радник з питань співробітництва та розвитку, Посольство Норвегії в Києві), презентація Програми в контексті Конвенції нової української школи (Ірина Сабор, Христина Чушак), інавгураційна лекція (Мажена Рафальська – експерт Ради Європи з освіти, Польща), круглий стіл (Процеси демократизації у середній освіті в Україні: досвід Програми – Христина Чушак, Андрій Донець), знайомство директорів шкіл із різних регіонів України (40 чол.) та тренерів Програми, заключне

слово (Раїса Євтушенко – головний спеціаліст Міносвіти), підписання Декларацій про співпрацю програми зі школами.²⁴⁹



Ліворуч виступає заступник Міністра освіти і науки України П.Хобзей. Праворуч уважно слухає директор Бритівської ЗОШ I-III ступенів В.Тимофєєв.

У Львові 12-16.02.2017 року відбувся базовий тренінг для шкільних команд другого циклу Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства «Демократична школа» (Жидачівський НВК, Перечинська гімназія, Сарненський ліцей, Львівська ЗОШ №23, Чернівецька ЗОШ №5, Бахмутська ЗОШ №24, Бритівська ЗОШ, Краматорська ЗОШ №16, Селидівська гімназія). Команда Бритівської школи – В.Я.Тимофєєв – директор школи, О.І.Данилюк – заступник директора з НВР, І.Б.Мунтян – секретар школи, В.П.Гловацька - учитель фізики.²⁵⁰



²⁴⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2017.

²⁵⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2017.



Львів. Демократична школа. Фото з тренінгу.

Відбулося чергове засідання Громадської Ради Міносвіти (Київ) із порядком денним: 1. Зустріч з Державним секретарем Міністерства освіти і науки України П.Б. Полянським. 2. Питання впровадження нормативного запобіжника до встановлення прохідного балу ЗНО «здав/не здав» на рівні порогу сліпого вгадування з боку абітурієнтів ВНЗ (Андреев М.). 3. Питання структури Громадської ради, складу Правління (Кудрявець Є., Усатенко Г., Захарін С.). 4. Питання заміщення вакантного місця у складі Громадської ради, довибори (Кудрявець Є., кандидати). 5. Створення робочої групи з питання створення у місті Києві науково-освітнього простору "Музей науки" (Лісовий О.В.). 6. Звіт Голови Громадської ради при МОН про результати роботи у 2016 р. та виконання повноважень Голови Громадської ради при МОН, визначених п.5 розділу VII Положення про Громадську раду при МОН, інформація про результати участі у засіданнях колегії МОН, про план роботи колегії МОН на 2017 рік та забезпечення врахування позиції Громадської ради при МОН при ухваленні рішень за підсумками засідань колегії МОН (Кудрявець Є.). 7. Про звернення до МОН України щодо роз'яснення особливостей прийому та навчання у закладах професійної освіти осіб, які закінчили спеціалізовані школи-інтернати (Юкляєвська Н.). 8. Затвердження пропозицій Комітету НПВ до проекту Положення про Всеукраїнську військово-патріотичну гру "Джура" (Фаріон С.). 9. Про результати розгляду звернень Громадської ради при МОН до Президента України,

прем'єр-Міністра України, Верховної Ради України, Міністра освіти і науки України та інших посадових осіб за підсумками роботи у 2016 р. (Зуєв М.). 10.Різне.²⁵¹



Засідання Громадської ради МОН України.

Щоб виходити на протести в регіонах, часто потрібно ще більше героїзму, ніж у столиці...Я вже не кажу про райони чи села...

СИТІ ЗАХИСНИКИ ГОЛОДНИХ

«Коли у нас на громадську сцену виходить особа, яка щось любить, в щось велике вірить, яка зберігає гідність лиця, то принаймні радіти і дивуватись треба, а не похмуро чекати, коли її почнуть нокаутувати ситі захисники голодних». Євген Сверстюк.

Вже більше чотирьох років продовжується кадрова чехарда щодо посади директора Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області; знані в районі люди – директори школи В.П.Савчук, М.М.Даценко, пропрацювавши деякий час, звільняються з цієї посади, не витримуючи невмотивованого тиску. Школа без директора залишається наодинці із своїми проблемами, не маючи змоги протистояти викликам часу, не відчуваючи елементарної підтримки владних структур; а заступник директора О.І.Данилюк роками виконує обов'язки свої та звільненого директора.

Бритівська загальноосвітня школа I-III ступенів була добудована ударними темпами та здана в експлуатацію із значними недоробками у вересні 2012 року: не працювали харчоблок, котельня, трансформаторна підстанція; налагоджування їх роботи згодом лягло на плечі виконуючої обов'язки директора.

У липні 2015 року директором школи було призначено В.Я.Тимофєєва, який у свій час працював директором школи, сільським головою, начальником оргвідділів районної державної адміністрації та районної ради; до речі, педагогічна громада України у січні 2017 року визнала директора Бритівської школи **Кращим освітянином України 2016 року** (у Всеукраїнських виданнях пройшов цикл публікацій із досвіду роботи директора школи - про систему лицарського виховання – «Час виховувати лицарів»).

За рік роботи нового директора в школі сталися позитивні зміни: закінчилися міжособистісні непорозуміння, почався нормальний навчально-виховний процес, здійснюються заходи щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи, поповнюється її матеріальна база, продовжується зовнішнє та внутрішнє оформлення, розширюється коло друзів.

Колективом школи взято курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою **вже працюють** (із 2016/2017 навчального року) філії

²⁵¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень-лютий 2017.

музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи, будуть працювати профільні класи – у тому числі з посиленою військово-фізичною підготовкою, а в майбутньому – інших напрямків.

На сьогодні, згідно розкладу роботи філій та гуртків, школа має додатково до типового навчального плану 125 годин занять для позакласного розвитку школярів – це додаткова освіта - інвестиції в майбутнє школяра! Стрижнем роботи школи залишається національно-патріотичне виховання (на період АТО – із перевагою його військово-патріотичної складової), що відбувається у багатьох напрямках розвитку здібностей учнів – лідерських, інтелектуальних, художніх, музичних, до наукової праці, літературних, артистичних, технічних, військово-спортивних й має слугувати фундаментом для побудови сучасної моделі школи та процесу виховання патріота-громадянина – школа на початку розробки та впровадження цієї моделі.

Представники школи є членами громадських рад при Міністерстві освіти, науки, молоді та спорту України, Міністерстві оборони України (практично радниками Міністрів із проблем загальної середньої освіти та військово-патріотичного виховання молоді).

Школа є учасником проекту «Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства «Демократична школа» (школою було підписано договір із партнерами - Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України; Європейським Центром ім. Вергеланда; Радою Європи); реалізація проекту – величезна інтелектуальна праця шкільної команди – ініціаторів змін в школі на краще. На виході проекту – демократизація шкільного врядування та середовища у школі, включення принципів демократії та прав людини у правила функціонування школи, поглиблення співпраці з громадою заради розвитку демократичних громадянських компетенцій (до речі, шкільна команда має наміри щодо реалізації ще із десятка, поки що відкладених до кращих часів, Всеукраїнських проектів покращання шкільного життя).

Бритівська школа – єдина школа в районі, що демонструє стале збільшення контингенту; кожен рік її дитяче населення збільшується на 15-20% (2014 - 350, 2015 - 420, 2016 - 490, 2017 – 545 учнів); школа **вже має сталий авторитет** - батьки прагнуть віддати навчатись дітей до Бритівської школи!

Відомо, що в більшості випадків ініціаторами змін на краще в шкільному житті стають педагоги, батьки, навіть самі школярі; на первісному етапі змін вони не завжди мають підтримку владних структур. Приклад: ще двадцять років тому Адамівська школа впроваджувала козацько-лицарську систему виховання «Джура» (директором школи тоді був В.Я.Тимофєєв); сьогодні «Джуру» (систему виховання та підсумкову теренову гру-таборування) сповідує вся Україна! Тому ініціатори змін у школі (якщо до того вони вміють розробляти-реалізувати інноваційні проекти!) – це інтелектуальний скарб країни!

На жаль, із боку депутата Одеської обласної ради Д.Л.Барвіненка почалися безпідставні обвинувачення адміністрації школи у порушеннях в організації навчально-виховного процесу, що негативно вплинуло на перебіг навчально-виховного процесу, на міжособистісні стосунки між членами трудового колективу; ігноруючи запрошення трудового колективу до діалогу, депутат «гатить» листами районний та обласний відділи освіти із вимогами перевірок школи; з його подачі в Інтернеті розмішуються статті, що невірно інформують громадськість району щодо життя школи. Так, депутат є найбагатшою людиною в районі, але це не підстава вважати, що є тільки дві правди - депутатська та неправильна; така позиція тхне феодалізмом!

Дивує позиція органів влади: трудовий колектив неодноразово звертався з колективними листами до обласної та районної державних адміністрацій, районної ради, районного відділу освіти, особисто до депутата Д.Л.Барвіненка із вимогою захистити колектив від «рейдерського наїзду ситих захисників голодних», дати спокійно працювати і формувати майбутнє нашої держави, але керівництво не

спромоглося зустрітися із колективом, щоб почути працівників школи. Натомість районна державна адміністрація (мінуючи районний відділ освіти!) на період хвороби директора школи (довели людину до інфаркту!) перепризначила в. о. директора школи не заступника директора, не особу, що є в кадровому резерві, а «людину депутата», маючи на меті звільнити працюючого директора.

Трудовий колектив вміє працювати, розуміє проблеми школи, знає як ці проблеми вирішувати, бачить перспективи розвитку школи в напрямку національно-патріотичного виховання (Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України, кафедри педагогіки вищих навчальних закладів рекомендують наші посібники студентам-педагогам у якості основної літератури; посібники є в усіх національних, обласних та університетських бібліотеках України).

Грубе безпідставне втручання в життя школи депутатом обласної ради, намагання розколоти її колектив, цькування адміністрації – це переслідування за патріотичну позицію колективу і добре спланована акція із знищення системи національно-патріотичного виховання школярів та, за великим рахунком, підрич обороздатності країни. Який це «виховний патріотичний момент» (на багато років наперед) для учнів, колективу школи, батьків – феодал-олігарх бажають!

До речі, Д.Л.Барвіненко останні п'ятнадцять років був у владі (депутатом районної та обласної рад) і, мабуть, час вже персонально відповідати за всі негаразди, що «нардепуки» накоїли в Україні!

Шановна громадськість! Допоможіть у справі захисту творчого доробку школи! Захистить Бритівську школу від втручання феодалів у справу національно-патріотичного виховання дітей та молоді!

У Середні віки практика «розставляти на хлібні місця» «своїх людей» називалась непотизмом; у сучасному світі, згідно з ратифікованою Україною відповідною Конвенцією ООН, це вважається корупцією, а сам процес «розставляння» - рейдерським захопленням школи.²⁵²

Відбулося 29 Коло Українського Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування із порядком денним: Нагородження козаків грамотами Українського Буджацького козацтва, районної ради, районної державної адміністрації, міськвиконкому, районної ради ветеранів.

Після Ради козаки взяли участь у народних гуляннях, присвячених Масляної – урочисте відкриття, концерт, млинці та козацький куліш.²⁵³

ЗАВЖДИ ГОТОВІ - КАЗКА

«Казка вигадка, проте щось тут, браття, не пусте!». М.Рильський.

... На планеті Змя є собі країна Кураїна; і у тій країні є собі боласть Обдес та руїн Куріман; і живуть в ньому різні лдю – дуже багаті, багаті, не дуже багаті, не дуже бідні, бідні та дуже бідні (до речі, не всім щастить стати дуже бідним). Здавна є така особливість життя в Кураїні – кандидат на якусь виборну хлібну посаду в країні клятвено обіцяє всім все (навіть – кожному чоловікові по дружині, кожній жінці по чоловіку!), але після виборів відразу ж про всі свої обіцянки забуває й намагається стати дуже бідною лдю – все, що у нього є – переписує на дружину-чоловіка, дітей, батьків, родичів, а в декларації пише – нічого свого не маю; все орендую, навіть заповідник... є лише з десяток годинників швейцарських на кожній рученяті... та з півмільйона доларів під подушкою...

Є ще одна особливість життя в Кураїні – той, хто ставав виборною дуже бідною лдю – намагався як найбільше ускладнити життя іншим – пересічним лдю:

²⁵² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, березень 2017.

<http://narodna.pravda.com.ua/nation/58ac8827d7a20/>

²⁵³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

устроював мітинги, протести, організовував обговорення (мабуть, таким чином імітував практичну діяльність), або просто «чмурів» пересічних лдю, щоб не забували, хто вони є...

І є у тому руїні громад Берет, а в громаді є школа із всіма навчальними причадалами. І не щастило тій школі із директорами – мінялися вони один за другим: за чотири роки – три директори та чотири виконуючих обов'язки (але, правди ніде діти, мінялися в руїні й начальники відділу освіти: за два роки – два начальника й два виконуючих обов'язки начальника!) і все тому, що їх «чмуріли» виборні дуже бідні лдю.

І ось призначили у ту школу чергового директора – пересічного лдю, який мав бачення перспектив розвитку школи: перші півроку – покращання технічного стану будівель школи; другі півроку – підготовка документів для відкриття філії музичної, художньої, хореографічної, спортивної шкіл, профільних класів та знаходження друзів школи; треті півроку – початок покращання навчальної матеріальної бази школи й поступове виведення її на достойний рівень, підготовка документів для відкриття ліцею, внутрішнє та зовнішнє оформлення школи; четверті півроку – демократизація врядування в школі й поступове перетворення її в соціально-культурний центр громад Берет – де трудовий колектив, громада, батьки й діти об'єднані загальними сьогоднішніми справами, майбутніми звершеннями та стратегічною метою розвитку школи; п'яті півроку – входження в масштабні Всеукраїнські та міжнародні освітянські проекти із розвитку школи майбутнього й так далі.

Виборна дуже бідна лдю не могла цього допустити; вона почала «чмуріти»: використовуючи своє виборне становище, насилала руїнські, боластські та інші комісії із метою зняти директора та поставити на це місце свою лдю. Доходило, навіть, до фарсу – вся Кураїна дала добро на проведення Всеукраїнських тренінгів з демократизації шкільного врядування (тренінги проходили у трьох найкрупніших університетських містах за сприянням Міністерства освіти і науки), на тренінги приїхали всі 46 заявлених Міністерством директорів шкіл, а руїнський Куріманський відділ освіти порахував Беретському директоріві поїздку на тренінг як неявку на роботу – прогул – і звільнення за статтею!

Директор бореться, за півроку отримав другий інфаркт, переніс три тяжких операції на серці, продовжує працювати (його підтримує колектив!), але, мабуть, **вже пора підключатися батькам, громаді – захищати майбутнє своїх дітей!**

Виникає питання – якщо є виборні дуже бідні лдю (вони були у минулому, вони є зараз, мабуть, вони ще довго будуть у майбутньому) – то вони для чогось потрібні. Для чого? Основна маса пересічних лдю вважає, що виборні дуже бідні лдю потрібні для того, щоб виявляти ще одну категорію лдю – завжди готових. Завжди готових для чого? Для виконання завдань, що ставлять виборні дуже бідні лдю. Як правило, ці завдання тхнуть непорядністю й пересічні лдю виконувати їх не поспішають до безкінечності, або й зовсім не виконують. А ось завжди готові лдю ці завдання виконують із радістю й, мабуть, безоплатно, забуваючи, що **все зло на Землі від завжди готових; і все має оцінку і кінець...**

Все, що викладено у казці – не має жодного відношення до українського сьогодення й сьогомісця – все це лише КАЗКА.²⁵⁴

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофеев, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, О.Ступак, Д.Георгієш, В.Воробйов) із порядком денним: Про завдання Українського Буджацького козацтва. Про розбудову козацької організації (структура, посадові інструкції). Про декларацію «Насущні завдання нашого руху». Про друк нової редакції історії козацтва Буджаку –

²⁵⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №07, березень 2017.
<http://narodna.prawda.com.ua/nation/58b285fc501fb/>

Енциклопедії «Українське Буджацьке козацтво». Про наповнення сайту «Буджацьке козацтво». Про RESUME.²⁵⁵

За рішенням Ради Старшини 1-го Білгород-Дністровського козацького полку до районної Громадської ради було делеговано члена Ради Старшини Трегубенка Григорія Федоровича, до міської Громадської ради - голову Ради Старшини Тимофєєва Валерія Яковича.²⁵⁶



Рада Отаманів УБК. Зліва: стоять – Д.М.Георгієш, Г.Л.Ключенко, Г.Ф.Трегубенко, О.Т.Ступак; сидять – В.М.Воробйов, В.Я.Тимофєєв, Є.П.Пітюков, М.К.Маринеску.

ЩЕ НЕ ВСЕ Я СКАЗАВ...

Чим не догодив директор? Цими днями до редакції «Чорноморських новин» звернулися представники Бритівської ЗОШ I-III ступенів з проханням надати розголосу ситуації, яка склалася навколо посади директора цього навчального закладу. З емоційної розповіді відчувалося, що людям допекло і вони готові до активного захисту своєї позиції. Звучали закиди у підклимних ігрищах, навіть у корупції, і зрозуміти людей можна: вони хочуть, щоб їх почули і хочуть працювати в нормальних морально-психологічних умовах. А от влада, схоже, почути їх вперто не хоче.

У розпорядженні редакції є звернення трудового колективу школи (загалом 63 підписи) на захист директора освітнього закладу – В.Я.Тимофєєва. Сьогодні ми надаємо слово самому Валерію Яковичу, публікуючи його звернення до голови Білгород-Дністровської районної ради В.В.Лобанова та депутатів райради.

Голові Білгород-Дністровської районної ради Лобанову В.В.,
депутатам Білгород-Дністровської районної ради
ЗВЕРНЕННЯ

Шановний Валерію Володимировичу!
Шановні депутати Білгород-Дністровської районної ради!

²⁵⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

²⁵⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

Вже сьомий місяць поспіль продовжується цькування адміністрації Бритівської ЗОШ I-III ступенів та членів її трудового колективу із боку депутата Одеської обласної ради Барвіненка Д.Л. Під тиском депутата районний відділ освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації, районний методичний кабінет організовує перевірки школи та шукає приводи, щоб звільнити директора, члена Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України; директора, який у січні 2017 року отримав звання «Кращий освітянин України-2016 року» (інформація надрукована у Всеукраїнському щотижневику «Освіта» за №1-2 від 4-11 січня 2017 року).

Колективом школи взято курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою вже працюють філії музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи, а в майбутньому – інших напрямків. На сьогодні стрижнем нашої роботи залишається національно-патріотичне виховання (на період АТО – із перевагою його військово-патріотичної складової), що відбувається у багатьох напрямках розвитку здібностей учнів – лідерських, інтелектуальних, художніх, музичних, до наукової праці, літературних, артистичних, технічних, військово-спортивних й має слугувати фундаментом для побудови сучасної моделі школи та процесу виховання патріота-громадянина – школа на початку розробки та впровадження цієї інноваційної моделі.

Школа є учасником проекту «Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства «Демократична школа», який підтримується Міністерством освіти і науки України, Радою Європи та Європейським освітнім центром ім. Вергеланда. Шкільні команди-учасники програми із всієї України пройшли тренінги у трьох найкрупніших університетських центрах країни. Виїзд членів нашої команди на тренінг було регламентовано Міністерством освіти і науки України (лист Міносвіти за №1/9-687 від 29.12.2016 року «Про проведення базових тренінгів для шкільних команд другого циклу Програми «Демократична школа») та погоджено відділом освіти Білгород-Дністровської райдержадміністрації (окрім директора школи), якому про це повідомили лише після його прибуття на тренінг. До речі, на навчання приїхали всі 46 заявлених Міністерством освіти і науки України директорів шкіл – навіть з місць, де продовжується АТО; а директору Бритівської ЗОШ I-III ступенів наш відділ освіти порахував прогули (у тому числі й виклик на засідання Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України 20.02.2017 року) – і звільнення за статтею (наказ відділу освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації від 01.03.2017 року №66-к «Про звільнення директора Бритівської ЗОШ I-III ст. Тимофєєва В.Я.»).

Прошу депутатів Білгород-Дністровської районної ради створити депутатську комісію для ознайомлення із перебігом тиску на адміністрацію та колектив школи із боку депутата обласної ради Барвіненка Д.Л., відділу освіти та районного методичного кабінету; своїм рішенням призупинити дію наказу відділу освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації від 01.03.2017 року №66-к «Про звільнення директора Бритівської ЗОШ I-III ст. Тимофєєва В.Я.» до в'яснення всіх аспектів появи цього наказу, правової оцінки спеціалістів-юристів та загальних зборів колективу Бритівської ЗОШ I-III ст. (як було вирішено на круглому столі 28.02.2017 року).

З повагою директор Бритівської ЗОШ I-III ступенів В.Я.Тимофєєв.²⁵⁷

БОЛИТЬ ДУША ЗА НАШУ МОЛОДЬ

Діти — наші спадкоємці, вони продовжують життя нашого роду на землі. Тому кожен з нас повинен дбати про свою дитину більше, ніж про себе. Як

²⁵⁷ Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №24-25, 11.03.2017.
<http://chornomorka.com/archive/a-9064.html>

пiклуватися? Годувати, одягати, оберiгати i, звичайно ж, виховувати, щоб дитина була гiдна своїх батькiв. Здавалося б, це повчання давньогрецького фiлософа знає i розумiє кожен з нас, але ось виконують його далеко не всi. А це загрожує тяжкими наслiдками. У цьому переконує нас ситуацiя, що склалася в сучасному свiтi.

Папа Римський Бенедикт XVI, йдучи у вiдставку, сказав, що людство стоїть на межi прiрви. Люди втрачають рiзницю мiж добром i злом. А чому? Вiдомий вчений i лiкар-кардiолог Микола Амосов у своїй книзi писав: у людинi до кiнця днiв зберiгається 70 вiдсоткiв тваринного, i тiльки виховання, релiгiя та закони тримають її в рамках, але варто їй вирватися з цих рамок, вживаючи алкоголь, наркотики, користуючись вседозволенiстю i безкарнiстю, як вона перетворюється в негiдника i злочинця. Тому батьки i школа повиннi суворо стежити за своїми вихованцями i перекривати всi шляхи, що ведуть до безчинств та злочинностi.

Пам'ятаю своє повоєнне дитинство. Наш батько, який пережив три революцiї, три вiйни i три голодовки, виростив сiмох дiтей, i нiхто з нас не став злодiєм, п'яницею, розпусником. Батько суворо карав нас солдатським ремiнцем за всi проступки, а багато моїх однолiткiв, батьки яких не повернулися з вiйни i їхнiм вихованням займалися перевантаженi турботами матерi, в чомусь i потураючи своїм дiтям, пройшли через в'язницi, хоча й сидiли там недовго, по два-три роки. Але ж, окрiм тат i мам, нашим вихованням займалися тодi поетапно в органiзацiях жовтенят, пiонерiв, комсомольцiв. Нi першого, нi другого, нi третього сьогондi нема. А що ж є?

Осiннього ранку iду в мiсто. Бiля школи стоять два малюки з рюкзаками на спинах, мабуть, першокласники. Й один розповiдає iншому сцени з американського фiльму, який дивився по телевiзору.

— А вiн вихоплює «Магнум» сорок п'ятого калiбру i стрiляє йому в живiт! (Хлопчик знає марку пiстолета i калiбр!).

— Правильно! Нехай не лiзе до його телицi! — виносить свiй вердикт дружок оповiдача. Й обидва смiються матерщиною.

Я не мiг байдуже обiйти цих хлопчикiв, тому пiдiшов до них i сказав:

— Дiтки, у вас ще молочнi зубки не випали, а ви вже матюкаєтеся, як боцмани на скотовозах!

— Кульгай, дiду, поки твої зуби не посипалися!..

Ця зустрiч залишила в моїй душі важке враження i змусила замислитися над тим, що ж вiдбувається з нашим пiдростаючим поколiнням, з нашою змiною. Якщо так поведуться семилiтнi, то чого вiд них очiкувати у сiмнадцять, у двадцять п'ять рокiв? Не те що зуби вибиватимуть, а й кiстки ламатимуть, черепа дробитимуть...

На жаль, це спостерiгаємо вже й сьогондi. Телевiзiйнi програми заповненi повiдомленнями про напади, пограбування, побиття та вбивства. I серед злочинцiв — багато юнакiв у вiцi 15—18 рокiв, i число їх зростає. Воно й зрозумiло: хлопцям пiсля школи чи й пiсля технікуму важко влаштуватися на роботу, а сидiти без дiла, до того ж захоплюючись алкогольними напоями, наркотиками та сексом, без грошей нiяк не обiйтися. Ось вони i стають на злочинний шлях.

На жаль, така ситуацiя склалася не тiльки в Україні. Вiзьмiмо, скажiмо, США. Здавалося б, багата країна з культурним населенням, але тiльки в Нью-Йорку за минулий рiк у школах неповнолiтнi скоїли сотнi вбивств викладачiв i своїх однолiткiв. Таким є побiчний ефект всеосяжної демократiї, права носiння зброї та iнших свобод. На щастя, у нас, українцiв, є шанс змiнити ситуацiю. I вдома, i в школi, i в країні. Й допоможе нам у цьому козацтво. Саме воно врятувало Україну вiд Османської імперiї i вiд Польського королiвства, якi мряли заволодiти нею. Тому в роки «перебудови», коли почали вiдроджуватися наші прадавнi традицiї, я вирiшив вступити до козацтва.

Як журналіст отримував багато цінної інформації і мав змогу визнавати про те, що було тоді недоступне багатьом. Скажімо, від представників української діаспори у США довідався, що, за підрахунками американських експертів, у 1991 році частка кожного українця в національному багатстві становила 220 мільйонів доларів! Україна за своїми ресурсами і потенціалом посідала десяте місце серед найбагатших держав світу. А де ми сьогодні? У десятці найбідніших країн. У нас нема грошей ні на освіту, ні на охорону здоров'я, ні на ремонт доріг. Зате у 2016-у з України в офшорні зони перегнали суму, яка дорівнює річному державному бюджету!

— Думайте і дбайте про себе самі, ви не потрібні Європі як суперники в бізнесі, а потрібні як володарі величезних запасів корисних копалин, третьої частини світових чорноземів, здатних прогодувати два мільярди людей, потужної і сучасної промисловості, — застерігали мене тоді друзі з діаспори.

За час незалежності Україну покинули тисячі докторів і кандидатів наук. Це величезний інтелектуальний потенціал! У США підготовка одного доктора наук обходиться в півтора мільйона доларів. Сьогодні по світах працюють мільйони наших співвітчизників, а це — професійно підготовлені фахівці, працьовиті, дисципліновані і чесні люди!

Віце-президент Світового конгресу вільних українців та віце-президент Українського національного об'єднання Канади Василь Верига (нині покійний) свого часу так пояснював мені причини тих обставин, в яких опинилася наша країна:

— Українська нація впродовж чотирьохсот років піддавалася трьом «кастраціям». Перша — генетична. Коли з'являлася розумна, ділова, чесна і смілива людина, її піднімали на дыбу, засилали на каторгу або вона змушена була втікати за кордон. Залишалися ті, які керувалися принципом «моя хата скраю». І сьогодні їхні діти, онуки-правнуки пролізли у владу та бізнес, правлять громадами, радами, країною. Друга — духовна. У двадцятих роках минулого століття в Україні було знищено тисячі церков і розстріляно тисячі священиків. А третя — інтелектуальна. Втратити стільки вчених, інженерів, лікарів, педагогів, винахідників — це ж який удар по нації!..

Переконаний, що наш народ і нашу країну не зможуть і не захочуть рятувати ні члени двохсот з лишком партій, ні олігархи. Це завдання під силу українським козакам. І їхній обов'язок — дбати про підростаюче покоління. Саме такий приклад я й побачив у Бритівській школі, куди завітав якимось у журналістських справах. Відтоді я часто приходив туди на заходи, організовані її педколективом і нашим козацьким отаманом Валерієм Яковичем Тимофєєвим (на знімку). Він — автор десятків розвідок і книг, присвячених козацтву, багато років працював учителем і директором шкіл в Адамівці та Сергіївці, двічі обирався сільським головою. Ще в 1990 році створив неформальний козацький гурт — осередок За-дністровського козацтва, видає газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ», випускає двадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я». Своєю працею, небайдуюю громадянською позицією завоював великий авторитет у Буджаку, в краї, де найдовше на теренах України проіснували козацькі загони. З його ініціативи в Білгород-Дністровському районі впродовж двох десятиліть ухвалюються і діють програми розвитку Українського козацтва, патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства.

У 2010 році В.Я. Тимофєєв почав співпрацювати з директором Бритівської школи В.П. Савчуком. Вони поставили перед собою мету — плекати нові покоління гідних продовжувачів героїчної, лицарської, гуманної і демократичної спадщини наших славних предків-козаків. Для цього тут почали вивчати тогочасні культурні та духовні традиції, військове мистецтво, правила господарювання, поклавши їх в основу вихованого процесу.

У школі розробили відповідні програми для учнів 1—4-х класів — козачат, школярів середнього віку (5—9-х класів) — джур та старшокласників — молодих

козаків. Таким чином цікава, пізнавальна і потрібна в прикладному значенні виховна робота охоплює дітей усіх вікових груп. Завдяки цим програмам школярам не лише прищеплюють любов до Батьківщини, почуття національної гордості, а й розвивають високий рівень їх загальної культури — від надбань народної мудрості, моралі та естетики до знань у галузі астрономії, медицини, агрономії, метеорології. Важлива роль відводиться і здоровому способу життя, всебічному фізичному розвитку, бо ж без цього не виростиш із дівчат здорових майбутніх матерів, берегинь домашнього вогнища, а з хлопців — відважних і витривалих захисників свого роду, нашої Вітчизни. У рамки цих програм природно вписується і військово-спортивна патріотична гра «Сокіл» («Джура»), яка набуває дедалі ширшої популярності в Україні й проводиться вже на державному рівні. І не дивно, адже вона забезпечує виховання у юнаків та юнок глибоких і твердих національно-патріотичних переконань, залучає їх до оборонно-масової та військово-спортивної діяльності, готує підростаюче покоління до дорослого життя.

Буваючи у Бритівській школі на виховних зустрічах-уроках, на посвятах учнів у козачата, джури чи молоді козаки, інших урочистостях, слухаючи їхні виступи чи просто спілкуючись, я впевнився у тому, що допоки у нас будуть такі приклади виховання, Україна і наш народ витримують усі випробування і ми не скотимося в безодню зла.

Коли довідався, що Валерія Яковича Тимофєєва призначили директором школи, зрадів: справи в освітньому закладі підуть іще краще, бо ж має великий досвід і виховної, і господарської роботи. Але радість моя була недовгою. Комусь явно не сподобалося, що школу очолив козацький отаман з такою громадянською позицією, і почалося... Брудні підкилимні інтриги, цькування... Серце Валерія Яковича не витримало. На щастя, «швидка допомога» поспіла вчасно і медики в Одесі врятували життя. Зараз він уже вдома і помалу відновлюється в силі. Хай допоможе Господь Бог нашому отаманові і вихователеві молоді одужати й продовжити свою благородну діяльність. Таких людей, як він, нам сьогодні дуже й дуже бракує на всіх рівнях суспільного і державного життя. Натомість усіляких пройдисвітів, байдужих до чужих проблем, але ласих до чужого добра, часто зустрічаємо у кабінетах, де ухвалюються рішення. Тому й болить моя душа за молодь, за козацтво і за Україну.

Борис УСТИМЕНКО, заслужений журналіст України, почесний козак Українського Буджацького козацтва. Білгород-Дністровський район.²⁵⁸

Україна
Одеська область
Білгород-Дністровська районна державна адміністрація
Відділ освіти, науки, молоді та спорту

НАКАЗ

01.03.2017 Білгород-Дністровський №66-к

Про звільнення директора Бритівської ЗОШ I-III ст. Тимофєєва В.Я.

Тимофєєв Валерій Якович, директор Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів був відсутній на робочому місці без поважних причин 16.02.2017 року, 17.02.2017 року, 20.02.2017 року та неодноразово були оголошені догани від 19.09.2016 року №445-к, від 21.02.2017 року №58-к та 16.02.2017 року. На підставі викладеного, ЗВІЛЬНИТИ: 1.Тимофєєва Валерія Яковича з посади директора Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області 01.03.2017 року: за прогули без поважних причин п.4.ст.40 КЗпП України; за систематичне невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором або правилами внутрішнього трудового

²⁵⁸ Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №29, 23.03.2017.

<http://chornomorka.com/archive/a-9111.html>

розпорядку п.3.ст.40 КЗпП України. 2.Бухгалтеру централізованої бухгалтерії відділу освіти, науки, молоді та спорту (Севастьяновій Н.В.) провести з Тимофєєвим В.Я. повний розрахунок відповідно до чинного законодавства. Підстава: акт про відсутність Тимофєєва В.Я. на робочому місці; акт фіксації відмови від надання письмових пояснень; довідка Департаменту освіти і науки по перевірці Бритівської ЗОШ I-III ступені від 08.11.2016 року №74/в. В. о. начальника відділу освіти, науки, молоді та спорту Л.В.Федорова. Менеджер з персоналу В.С.Лисак.

Відповіді мені: відділ освіти районної державної адміністрації (Федорова Л.В., Скорик Л.Л.), районна рада (Лобанов В.В., Орлова В.В.), департамент освіти обласної державної адміністрації (Семенюк Ю.Є., Верещук І.М.), Міністерство освіти (всюди – Тимофєєв - жах який поганий)...

...**22.03.2017 року** трудовим колективом Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів було проведено збори трудового колективу стосовно розгляду звернення Тимофєєва В.Я. до міністра освіти і науки Л.І.Гриневич (копія протоколу з підписами членів трудового колективу додається – **Цікаво, хто підписав?**). Члени трудового колективу висловили незадоволення з приводу використання Тимофєєвим В.Я. підписів, зібраних у 2016 році під іншим листом та розміщення підписів в інтернеті, та зазначили, що негативний вплив на навчально-виховний процес мала місце професійна некомпетентність Тимофєєва В.Я. з організації навчально-виховного процесу в закладі, а також зауважили на те, що подібні звернення Тимофєєва В.Я. заважають нормальній роботі колективу школи і шкодять репутації школи.

Колектив вирішив звернутись до Тимофєєва В.Я. та заборонити в своїх статтях згадувати про школу та педагогічний колектив (?!).

Присутніми було зазначено, що всі непорозуміння в колективі почалися з призначення на посаду директора школи Тимофєєва В.Я., який не займався школою і не цікавився організацією навчального процесу в школі, а всі його дії були показові. Зазначено, що в зверненні перекручені факти, матеріали викладені Тимофєєвим В.Я. у великій мірі не відповідають дійсності. В школі багато зроблено і це результат роботи та заслуга всього колективу вчителів, класних керівників, педагога-організатора, батьків, а не Тимофєєва В.Я. Вчителями школи на високому рівні організована робота з національно-патріотичного виховання. Учні школи активні учасники районних та обласних заходів гри «Джура». Є членами районної ради учнівського самоврядування «Шторм». В школі діє волонтерський загін, проводяться зустрічі з учасниками АТО, членами громадських організацій.

Педагогічним колективом, адміністрацією навчального закладу була висловлена подяка відділу освіти, науки, молоді та спорту, методичному кабінету відділу освіти, науки, молоді та спорту за методичну допомогу, розуміння, підтримку педагогів, учнів в вирішенні питань організації навчально-виховного процесу та реалізації планів і проектів закладу. Відділ освіти, науки, молоді та спорту Білгород-Дністровської районної державної адміністрації: Л.В.Федорова, Л.Л.Скорик. 04849-22789.

...**На Ваш лист від 02.03.2017 року** щодо створення депутатської комісії для ознайомлення із перебігом тиску на адміністрацію та колектив Бритівської загальноосвітньої школи із боку депутата обласної ради Барвіненка Д.Л., відділу освіти та районного методичного кабінету повідомляємо наступне.

Районна рада звернулася до районного відділу освіти та науки райдержадміністрації за роз'ясненнями, порушених Вами фактів по Бритівській ЗОШ. На підставі листа-відповіді відділу освіти та науки РДА від 27.03.2017 року районна рада вважає недоцільним створювати депутатську комісію з розгляду даного питання. Білгород-Дністровська районна рада: В.В.Лобанов, В.В.Орлова. 3-33-98.

...3 метою детального вивчення питань, порушених у Вашому зверненні, 22 березня 2017 року відбулися загальні збори трудового колективу Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району.

Члени трудового колективу висловили незадоволення з приводу використання їх підписів, зібраних у 2016 році під іншим листом та розміщення підписів в інтернеті. Присутніми було зазначено, що матеріали, викладені у зверненні, не відповідають дійсності.

Додатково повідомляємо, що забезпечення реалізації державної політики у сфері загальної середньої освіти, контроль за додержанням вимог законів і інших нормативно-правових актів у галузі освіти, здійснення добору, призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних працівників, у тому числі керівних кадрів, державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до частини другої статті 26 та частини третьої статті 37 Закону України «Про загальну середню освіту» належать до компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів із питань освіти. Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації: Ю.Є.Семенюк, І.М.Верещук. 722-17-19.

Й т. д...

Найголовніше зрозумів – це було продовження моєї боротьби із злочинною владою (уособлення влади та громадянина у прізвиськах), а, можливо, влади зі мною (бо вона завжди починала мене гнобити за мої намагання позитивних перетворень у школі, у органах влади)..:

1. 2008 рік. Районна державна адміністрація із головою В.Зінченком – проти одного В.Тимофєєва. Влада виграла двобій – Тимофєєв був засуджений; врятувало його лише те, що влада була «застукана» на великому хабарі – 1,5 млн. доларів.

2. 2011 рік. Районна рада із головою В.Орловою – малесенький колектив – 7 героїв (6 з яких пішли з роботи після тривалого судилища): О.Запша, В.Каланжов, В.Тимофєєв, Н.Мищенко, О.Полещук, А.Васильченко, О.Баргамон (остання згодом знайшла порозуміння із Орловою й залишилася працювати).

3. 2017 рік. Грошова валіза Д.Барвіненко – колектив Бритівської школи, який поступово розколовся на прихильників змін у колективі – розширення спектру освітніх послуг, демократизація шкільного врядування – революція! (В.Тимофєєв, О.Данилюк, Л.Ковпак, В.Ковпак, Н.Хлюстина, Г.Холостенко, В.Гловацька, С.Ніколаєнко, В.Танадайчук, М.Яценко, В.Коваль, В.Завгородній, І.Бодюл, Д.Куніш, Ф.Тарасенко, І.Лаута, А.Пазіна, І.Мунтян, Г.Клоченко, Н.Микитюк, Т.Шихарєва, Г.Бескровна, Г.Кривицька, В.Муся та ін.), прихильників влади і противників революції (І.Кускова, Л.Гейченко, Л.Дубчак, А.Дудка, Т.Морозенко, Я.Недов, М.Ветох, Н.Кривцова та ін.) й просто персонал, бо не буває однієї правильної для всіх правди...

Все. Перегорнув ТВЯ ще одну сторінку життя...

Відбулася зустріч особистого складу окремої понтонної бригади (Білгород-Дністровський) із представниками учасників АТО та Євромайдану (В.Д.Напрудкін та В.Я.Тимофєєв).²⁵⁹

МЕМОРАНДУМ

Відбулося підписання Меморандуму про взаєморозуміння та співпрацю між відділом освіти Білгород-Дністровської міської ради Одеської області, ГО «Захист» (Учасники АТО), Білгород-Дністровською міською організацією УСВА, ГО «Молодіжний військово-патріотичний клуб «Десантник» та Буджацьким козацтвом.

²⁵⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

Відділ освіти Білгород-Дністровської міської ради в особі його начальника **Муржа-Ромащук Людмили Іванівни**, що діє на підставі Закону України «Про освіту», ГО «Захист» (Учасники АТО) в особі її голови **Сикманова Олександра Станиславовича**, що діє на підставі статуту, Білгород-Дністровська міська організація УСВА в особі її голови **Пітюкова Євгена Петровича**, що діє на підставі статуту, ГО «Молодіжний військово-патріотичний клуб «Десантник» в особі її голови **Скиби Віталія Олександровича**, що діє на підставі статуту та Буджацьке козацтво в особі його отамана **Тимофєєва Валерія Яковича**, що діє на підставі статуту, за сприяння заступника Білгород-Дністровського міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради **Архипенко Галини Олександрівни** (далі – Сторони):

- розуміючи невідкладність впровадження заходів щодо створення системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді в напрямку військово-патріотичного в місті Білгороді-Дністровському, спрямованої на виховання у особистості любові до української держави, включення до системи її знань розуміння свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей;

- усвідомлюючи, що знецінення традиційних (у тому числі українських народних козацьких) норм моралі і загальнолюдських цінностей, пропаганда жорстокості, бездуховності, насильства, у тому числі через засоби масової інформації, невизначеність в оцінці подій історичного минулого нашої держави негативно впливають на процес виховання підростаючого покоління українців;

- визнаючи необхідність налагодження взаємодії та скоординованої роботи з питань національно-патріотичного виховання в напрямку військово-патріотичного між органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та громадських об'єднань, що повинна стати одним із чинників зменшення і, у майбутньому, ліквідації негативних явищ у дитячому та молодіжному середовищах;

- враховуючи, що існуюча в місті Білгороді-Дністровському практика проведення заходів з військово-патріотичного виховання потребує системного підходу, що дозволить у повному обсязі використати потенціал для досягнення кінцевої мети – виховання громадянина-патріота;

- докладаючи зусиль щодо створення системи національно-патріотичного виховання в напрямку військово-патріотичного в місті Білгороді-Дністровському, яка передбачає: формування і розвиток соціально значущих цінностей, громадянськості й патріотизму в процесі виховання і навчання в освітніх установах усіх типів, масову патріотичну роботу, організовану і здійснювану державними структурами, громадськими рухами і організаціями, діяльність засобів масової інформації, наукових та інших установ та організацій, творчих спілок, спрямовану на розгляд і висвітлення проблем патріотичного виховання, на формування і розвиток особистості громадянина і захисника Вітчизни, домовились про наступне:

Стаття 1. Сторони поєднують свої зусилля у справі національно-патріотичного виховання дітей та молоді в галузі військово-патріотичного в місті Білгороді-Дністровському.

Стаття 2. В рамках дії цього Меморандуму Сторони зобов'язуються: взяти участь у розробці та виконанні заходів з національно-патріотичного виховання дітей та молоді в напрямку військово-патріотичного в місті Білгороді-Дністровському; діяти виключно в інтересах суспільства та міської громади, а не в інтересах окремих осіб та організацій; поєднувати інформаційні, матеріальні та інтелектуальні ресурси у процесі виконання цього Меморандуму; сприяти регулярному оперативному обміну інформацією через проведення консультацій, обговорень та нарад за участю Сторін.

Стаття 3. З метою реалізації спільних дій в рамках цього Меморандуму кожна Сторона, згідно з законодавством, сприяє доступу іншої Сторони до відповідної інформації за прийнятних для Сторін умов.

Стаття 4. Сторони в ході реалізації цього Меморандуму керуються чинним законодавством. Інформація, отримана в рамках реалізації Меморандуму (за винятком конфіденційної інформації, яка відповідно до законодавства не підлягає розголошенню), може бути доступною для Сторін. За взаємною домовленістю Сторони можуть вносити в даний Меморандум зміни та доповнення, які оформлюються окремими протоколами. Меморандум не накладає на Сторони жодних фінансових чи інших зобов'язань, крім обумовлених у ньому. Інші практичні дії пов'язані з виконання заходів з національно-патріотичного виховання дітей та молоді в напрямку військово-патріотичного в місті Білгороді-Дністровському Сторони здійснюють шляхом укладання окремих угод, зокрема із закладами освіти і культури міста, громадськими, благодійними, релігійними організаціями і фондами тощо. Розбіжності, пов'язані з тлумаченням та реалізацією Меморандуму, мають вирішуватися шляхом переговорів та консультацій між Сторонами. Сторони будуть вживати заходи щодо нерозголошення конфіденційної інформації, отриманої одна від одної.

Стаття 5. Меморандум набирає чинності з дня його підписання Сторонами. Термін дії Меморандуму встановлюється на п'ять років та автоматично продовжується на наступні п'ять років при відсутності заперечень Сторін. Меморандум укладено у шести примірниках українською мовою, при цьому всі шість текстів є автентичними.

Заступник Білгород-Дністровського міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради Г.О.Архипенко

Начальник відділу освіти Білгород-Дністровської міської ради Л.І.Муржа-Ромашук

Голова ГО «Захист» (Учасники АТО) О.С.Сикманов

Голова Білгород-Дністровської міської організації УСВА Є.П.Пітюков

Голова ГО «Молодіжний військово-патріотичний клуб «Десантник» В.О.Скиба

Отаман Буджацького козацтва В.Я.Тимофеев

Комишина 103. Квітень-травень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Схід і Південь України: час, простір, соціум. II Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава». Стезя познання и воспитання. 30 Коло Українського Буджацького козацтва. Звіт про роботу Українського Буджацького козацтва за 2016 рік.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

СХІД І ПІВДЕНЬ УКРАЇНИ: ЧАС, ПРОСТІР, СОЦІУМ

Драматичні події останнього Майдану, вияв сепаратизму та війна на Сході України як ніколи гостро поставили проблеми пошуку ефективної, сучасної, раціональної політики, що відповідає викликам глобалізованого світу. Про це пишеться в монографії «Схід і Південь України: час, простір, соціум». у 2-х тт. К. (Т.1.: Колективна монографія. Інститут історії України НАН України, 2014; Т.2.: Матеріали до бібліографії. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського, 2016).

... Система територіальної організації в Україні являє собою доволі аморфну цілісність, на стан якої виразно впливають консервативні рудименти далекого минулого, відлуння колишньої розчленованості, «революційних» експериментів радянської доби, наслідки протистояння регіональних еліт. Події «помаранчевої революції» і наступні ознаки дестабілізації у політичній сфері вже вкотре підтвердили, що регіональна поляризація в Україні є довгостроковим чинником і що

протистояння її умовного Сходу й Заходу — реальність, з якою владні структури повинні рахуватися постійно. Регіональні еліти віддають перевагу різним стандартам націєбудівництва, мають відмінні зовнішні орієнтації. Регіональна біполярність виявляється і в різних оцінках минулого, у виборі полі- чи моноетнічної моделі національних відносин. Найгірше те, що ця біполярність часто відіграє роль розмінної монети у політичних іграх і від того має тенденцію до посилення...

Т.1. Колективна монографія. Колективна монографія присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню нових просторово-часових підходів до дослідження регіональної специфіки Сходу і Півдню України. У полі зору авторів – історичні витoki диспропорцій і асиметрій у регіональному розвитку регіонів, глибинні причини незбігу політичних орієнтацій, ментальності та історичної пам'яті населення. Монографія стане у нагоді не лише фахівцям-науковцям, політикам, але й широкому загалу читачів, бо останнім часом зазначені проблеми набули екстремального політичного, економічного і соціокультурного значення.

Т.2. Матеріали до бібліографії. У бібліографічному покажчику представлено монографії, матеріали наукових конференцій, довідкові, картографічні та бібліографічні видання, що висвітлюють історичні процеси державотворення, суспільно-політичного і соціально-економічного розвитку, еволюцію науково-освітньої і культурної сфери Півдня і Сходу України, зокрема Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської областей та Криму. Відображено документи, видані в Україні та за її межами з кінця XVIII ст. до 2015 р. українською, російською та іншими мовами (всього 5709 джерел 7,5 тис. авторів). На допомогу історикам, краєзнавцям, політологам, культурологам, етнологам, бібліотечним працівникам, аспірантам і студентам, усім, хто цікавиться історією України.

У розділі **1.5. Роки незалежності (1991-2015). Одеська область** представлено й наші з донькою книги (Див. сс. 198-199):²⁶⁰

1123. **Архіви** козаччини Буджаку. Останнє десятиріччя XX ст. – перша чверть XXI ст. / уклали: С.В.Ушанова, В.Я.Тимофєєв. – Білгород-Дністровський : Отаман, 2011-2012.

Т.1.ч.1. : Козацтво Буджаку. – 2011. – 264 с. : фот.

Т.1.ч.2. : Козацтво Буджаку. – 2011. – 366 с. : фот.

Т.2.ч.1. : Козацькі організації Буджаку. – 2011. – 528 с. : фот.

Т.2.ч.2. : Козацькі організації Буджаку. – 2012. – 360 с. : фот.

Т.3. : Козаки Буджаку. – 2012. – 566 с. : фот.

B354597/1-3.

1124. **Архіви** козаччини Задністров'я. Останнє десятиріччя XX ст. – перше десятиріччя XXI ст. : [в 11 т.] / уклад.: С.В.Тимофєєва, В.Я.Тимофєєв. – Білгород-Дністровський : Петрекс : Отаман, 2003-2010.

Т.1.ч.1. : Історія козацтва Задністров'я. – 2003-2004. – 303 с.

Т.1.ч.2. : Історія козацтва Задністров'я. – 2006. – 252 с.

Т.2.ч.1. : Основні офіційні документи. – 2003. – 169 с.

Т.2.ч.2. : Основні офіційні документи. – 2004. – 195 с.

Т.3. : Козацькі організації міста Білгорода-Дністровського. – 2003. – 239 с.

Т.4.ч.1. : Козацькі організації Білгород-Дністровського району. – 2003. – 333 с.

Т.4.ч.2. : Козацькі організації Білгород-Дністровського району. – 2004. – 309 с.

²⁶⁰Схід і Південь України: час, простір, соціум. у 2-х тт. К. (Т.1.: Колективна монографія. Інститут історії України НАН України, 2014; Т.2.: Матеріали до бібліографії. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського, 2016).

- Т.5.ч.1. : Козацькі навчальні заклади. – 2003. – 386 с.
 Т.5.ч.2. : Козацькі навчальні заклади. – 2003. – 683 с.
 Т.6.ч.1. : Козацькі організації півдня Одещини. – 2003. 260 с.
 Т.6.ч.2. : Козацькі організації півдня Одещини. – 2004. – Розд. паг. [290 с.].
 Т.7.ч.1. : Козаки Задністров'я. – 2003. – 193 с.
 Т.7.ч.2. : Козаки Задністров'я. – 2006 – 176 с.
 Т.8. : Козацькі організації Задністров'я. – 2005. – Паг. не зазнач. [540 с.].
 Т.9. : Козацькі організації Задністров'я. – 2007. – Розд. паг. [480 с.].
 Т.10.ч.1. : Адамівський курінь. – 2007. – Паг. не зазнач. [310 с.].
 Т.10.ч.2. : Адамівський курінь. – 2008. – Паг. не зазнач. [400 с.].
 Т.11.ч.1. : Козацтво Задністров'я. – 2008. – 500 с. : фот. – Бібліогр. с. 289.
 Т.11.ч.2. : Козацтво Задністров'я. – 2009. – 300 с. : фот.
 Т.11.ч.3. : Козацтво Задністров'я. – 2010. – 300 с. : іл.
 В351016/1-11.

1125. **Лицарі** України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку. / уклад. : В.Я.Тимофєєв, С.В.Ушанова. Білгород-Дністровський : Гетьман, 2008-2014.

- 3б.1. : Адамівський Осередок Козацтва. – 2008. – 334, [192] с.: іл.
 3б.2. : Адамівський Осередок Козацтва. – 2006. – [524] с. : іл.
 3б.3. : Адамівський Осередок Козацтва. – 2005. – 185, 188, 187 с. : іл.
 3б.4. : Задністрова Січ. – 2010. – 289, 118, 168 с. : іл.
 3б.5. : Задністрова Січ. – 2007. – 128, 201, [296] с. : іл.
 3б.6. : Задністрова Січ. – 2008. – 262, [132], 232 с. : іл.
 3б.7. : Задністрова Січ. – 2009. – [202], [198], 302 с. : іл.
 3б.8. : Задністрова Січ. – 2010. 91, [82], 240, 100 с. : іл.
 3б.9. : Буджацьке козацтво. – 2012. – 84, 120, 16, [86], 160 с. : іл.
 3б.10. : Буджацьке козацтво. – 2014. – [634] с. : іл.
 3б.11.ч.1. : Буджацьке козацтво. – 2015. – [524] с. : іл.
 3б.11.ч.2. : Буджацьке козацтво. – 2015. – [488] с. : іл.
 3б.12.ч.1. : Буджацьке козацтво. – 2016. – [400] с. : іл.
 3б.12.ч.2. : Буджацьке козацтво. – 2017. – [472] с. : іл.
 3б.12.ч.3. : Буджацьке козацтво. – 2017. – [450] с. : іл.
 В354598/1-12.²⁶¹

Після цього «загорівся» – два тижні «клепав» та розвозив по бібліотеках наші книги - «Архіви козаччини Задністров'я», «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», «Лицарі України» (Одеса, райцентри Буджаку, міста обласного підпорядкування Білгород-Дністровський та Ізмаїл).

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, О.Ступак, Д.Георгієш, Г.Хохлачов) із порядком денним: Про підготовку до 30 Кола Буджацького козацтва. Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки в районі. Про хід виконання плану роботи Буджацького козацтва на 2017 рік. Про хід видання Енциклопедії УБК – «Лицарі України». Про отримання нових бланків посвідчень козака Українського козацтва.²⁶²

²⁶¹ https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=15&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiQ1PjCo8rTAhWhFJoKHZv-DkQ4ChAWCD0wBA&url=http%3A%2F%2Fnbuviap.gov.ua%2Fimages%2Fnauk-mon%2FShid_i_Pivden_Ukrainu.pdf&usq=AFQjCNGiGtg5kNJt7660vsuUnlC6i38EJw

²⁶² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

Отаман Українського Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав декілька зустрічей із студентами столичних вишів – Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова, Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка, Києво-Могилянської Академії – читачами університетських бібліотек та презентував книгу «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія».²⁶³

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ «УКРАЇНА – КОЗАЦЬКА ДЕРЖАВА»

У Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» (Київ, вул. Львівська, 23) відбулася II Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава».²⁶⁴

Оргкомітет: Кучерявий І.Т., Коротєєва А.В., Руденко Ю.Д., Дубас Р.Г., Омельченко Д.Г., Опанашук В.С., Мельничук Ю.Л., Тимофєєв В.Я., Володько Л.О.

Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава» проводиться з метою вдосконалення патріотичного виховання підростаючого покоління на традиціях і звичаях українського козацтва, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини народу України, зокрема періоду Козацької доби.

Основними завданнями конференції є: виховання в учнівської та студентської молоді українського патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, духовних і культурних цінностей; формування в учнівської та студентської молоді активної громадянської позиції; залучення молоді до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів і явищ соціального життя, а також природоохоронної та дослідницької роботи; задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів і здібностей; культурно-просвітницька діяльність.

Зміст конференції. Учасники конференції презентують дослідження за напрямками роботи, а саме: **1. Усна народна творчість у житті козацтва.** У рамках дослідження проводиться пошукова та науково-дослідницька робота щодо вивчення, збору та збереження козацьких пісень, дум, легенд, переказів, казок, ігор, а також художньої вишивки, ткацтва, іконопису, ремесел, ужиткового та декоративного прикладного мистецтва на козацьку тематику.

2. Історична козацька спадщина рідного краю. У рамках напряду дослідники висвітлюють краєзнавчу роботу щодо вивчення на території свого регіону природних, географічних, історичних об'єктів, пов'язаних з історією козацтва та ознайомлюють з екскурсійними маршрутами.

3. Козацька доба в історії України. Учасники досліджують історію козацтва на території своєї області, району (міста), села (побут, традиції, військове мистецтво, життєвий і бойовий шлях видатних козаків та отаманів), вивчають роль козацтва у творенні української державності.

4. Козацькому роду нема переводу. Юні пошуковці висвітлюють історію створення, розвитку і діяльності дитячо-юнацьких молодіжних організацій, осередків козацько-лицарського виховання, вивчають їх роль та значення у патріотичному та громадянському вихованні, збереженні та популяризації історичної спадщини українського козацтва.

²⁶³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.

²⁶⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №08, березень-квітень 2017.



Президія II Міжнародної педконференції.

СТЕЗЯ ПОЗНАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ

1 мая 1952 года в селе Ореховка Болградского района в учительской семье бывших фронтовиков Якова Семеновича и Матрены Степановны Тимофеевых родился сын Валерий, который как бы скопировал призвание родителей и всю жизнь посвятил воспитанию молодого поколения.

Отец, прошедший путь освободителя от Бессарабии до Софии, после демобилизации стал учить детей в школе. Мама, ворошиловский стрелок и инструктор снайперской школы, в мирное время обучала детей музыке и пению. Она передала сыну свою любовь к прекрасному – музыке и уже в 15 лет Валера материально помогает семье, зарабатывая баянистом в Доме культуры села Муравлевки Измаильского района. После получения среднего образования до призыва в ряды Советской Армии учит детей музыке и пению в родной школе.

С 1973 года судьба направила его стопы в Адамовку Белгород-Днестровского района, где Валерий встретил свое счастье – Светлану, и прошел в этом селе трудовой путь от учителя до завуча и директора общеобразовательной школы длиной в 26 лет. Жители сел. Благодатное, Адамовка и Овидовка оказали доверие директору школы, избрав его председателем сельского сонета. Но работа с учениками все-таки его больше влекла и он вернулся в родные пенаты.

Жажда новых знаний двигала его к постоянной работе над повышением своего квалификационного уровня. Имея за плечами высшее педагогическое образование, решает получить еще диплом экономиста и ученого агронома, чтобы грамотно и рационально использовать землю, наделенную школе.

Попутно в Одесской морской академии получает техническое образование, приобретая еще одну специальность – инженера по судовождению. Трудовая деятельность Валерия Яковлевича в жизни заняла отрезок в полвека, которая отмечена дипломом «Лучший работник образования Украины», отличительными знаками губернатора Одесской области и главы Одесского областного совета,

высшей наградой украинского казачества «Звезда казачества», множеством грамот и дипломов районного совета и государственной администрации.

Но даже уже будучи на заслуженном отдыхе, он не может сидеть сложа руки, активно занимается общественной работой среди молодежи и ветеранов, находит время и для игры на баяне в народном хоре украинской песни «Мрия». Работая в школе, Валерий Яковлевич со знанием дела проводит военно-патриотическое воспитание детей в детско-юношеской системе «Сокол-Джура». В 1990 году основывает Буджакское казачество, являясь его атаманом в звании генерал-атамана украинского казачества. Принимает активное участие в жизни района и города. Силы и уверенность дает ему надежный тыл – его семья: жена – коллега и единомышленница во всех его начинаниях и делах, два красавца сына – Павел и Валерий и прелестная дочка Светлана, которые радуют своими успехами и достижениями, и подарили им с супругой 3 внуков и 2 внучек. Старшему уже исполнилось 22 года, а меньшему – только 2,5.

Мы желаем Валерию Яковлевичу и в дальнейшем оставаться таким же энтузиастом, активным организатором всех полезных и добрых мероприятий, жизнедеятельным, задорным и энергичным во всех общественных направлениях, виртуозом в досуге и делах. Дай Бог ему крепкого здоровья на долгие годы, благополучия, удачи и счастья, любви и заботы родных и близких.

65 – уж срок немалый, но в душе цветет весна. Искренне мы Вам желаем, чтобы стужа не пришла. Пусть в Вашем доме будет все: любовь, покой, уют, богатство. Пусть будет в нем всегда тепло, чтобы хотелось возвращаться. Чтоб в доме Вашем свет не гас, чтоб радость и надежда грели и столько было сил у Вас, чтобы Вы все-все преодолели!

Белгород-Днестровское болгарское культурно-просветительское общество.²⁶⁵

Болгари не побоялися морально підтримати та привітати Буджацького отамана (бальзам на душу!); налякані українці промовчали (навіть із школи не було дзвінків!)...

На президії районної ради ветеранів України (я член президії) хлопці та дівчата кажуть мені – ми всі таке переживали колись (Адилов М.С. – голова райради, Габрильчук М.В., - директор АПК «Дністровський», Дюльгер Ф.І. – заступник голови райради, Корчагіна Д.І. – начальник відділу культури, Ластовецький П.І. – голова райради ветеранів України, Юрченко Г.І. – начальник відділу економічного розвитку райради, Хохлачов Г.К. – голова первинної ветеранської організації с. Шабо, Чекмарьова Л.В. – директор районного музею); тому – не переймайся; все буде у Тимофєєва гаразд!

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, О.Ступак, Д.Георгієш, І.Комарова) із порядком денним: Про підготовку до 30 Коло Буджацького козацтва (технічні питання).²⁶⁶

30 КОЛО УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Відбулося 30 Коло Українського Буджацького козацтва із порядком денним: Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки та завдання Українського Буджацького козацтва на сучасному етапі розвитку.²⁶⁷

У програмі Коло: частування ветеранів Другої Світової війни та артистів кулішем (частування проходило у Парку Миру); звітна доповідь отамана у формі

²⁶⁵ Газети: «Обозрение плюс» (Одеса). №15, 29.04.2017; «Роден край» (Одеса). №18, 06.05.2017.

²⁶⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, травень 2017.

²⁶⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, травень 2017.

презентації – листівки, козацькі газети; дотепні виступи делегатів; із 12 години – для делегатів козацький куліш біля башти.



Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва: Д.Георгієш, Г.Клоченко, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, О.Ступак, М.Маринеску. Фото І.Комарової.

ЗВІТ ПРО РОБОТУ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА ЗА 2016 РІК

Засідання Ради Отаманів: 11.01.2016 Про спільну роботу Буджацького козацтва та Бритівської Січі з національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Про участь у Всеукраїнській Програмі демократичних змін. **23.02.2016** Про підготовку до 28 Кола Буджацького козацтва **25.03.2016** Посвята в Березині. **27.03.2016** Посвята в Березині. **4-5.05.2016** Про проведення гри «Джура». **12.06.2016** Про створення козацького підрозділу з охорони кордонів (Росомаха) та функціонування Бритівської Січі. **10.07.2016** Про козацький однострій. Про перебіг роботи Громадської ради при МОНУ. Вручення Універсалів про присвоєння чергових козацьких військових звань. Різне (Екскурсія учасників Всеукраїнського етапу гри «Сокил» - «Джура» до Білгород-Дністровської фортеці; Участь у акції під стінами Маразліївської сільської ради). **07.08.2016** Про затвердження тексту Меморандуму про співпрацю в напрямку військово-патріотичному між міськвиконкомом та громадськими організаціями (воїнами АТО, воїнами-інтернаціоналістами, клубом «Десантник», козаками). **24.08.2016** Посвята. **01.10.2016** Про підготовку до святкування Дня Українського козацтва. **14.10.2016** Святкове. День Українського козацтва.

Кола Буджацького козацтва - Засідання Координаційної Ради з питань розвитку козацтва: 27 Коло-23.01.2016 Про план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік. Про районну програму розвитку Українського козацтва на 2016-2020 роки. Про районну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. У «різному» було розглянуто питання виконання деяких розділів та пунктів план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік, зокрема – Про Програму заснування-відкриття-розвитку навчального закладу військово-спортивного спрямування – на засадах козацького лицарства (можливо, із спеціалізацією офіцер-перекладач) та Молодї Січі району-міста-регіону; про програму заснування-відкриття-розвитку музею-скансенсу «Задністрова Січ» («Подністрова», «Акерманська» та ін.); про угоду Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу з питань національно-патріотичного виховання. **28 Коло-12.04.2016** Про затвердження плану роботи на 2016 рік та заходів щодо виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки. Про проведення гри «Джура».

Окремі заходи: Згідно Програм розвитку Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2011-2015 роки і 2016-2020 роки та планів роботи

Буджацького козацтва на 2015, 2016 роки. Участь у засіданнях Ради Козацьких Отаманів України (Київ), Ради Старійшин Організацій Українського Козацтва (Київ), Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії Наук України (Київ), Міжнародних наукових педагогічних конференціях з питань козацько-лицарського виховання (Одеса, Київ, Харків, Запоріжжя), нарадах керівного складу Українського козацтва (Київ, Тернопіль, Львів, Чернігів); проведення шкільних, міського-районного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура), проведення шкільних, районних, міських козацьких ігор – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацькі звитяги», «Козацький гарт».

Публікації: «Про скликання чергової сесії районної ради», газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський), **№7, 18.02.2016**; «Від Бритівки до Хортиці», газета «Чорноморський вісник» (Білгород-Дністровський), **№07, 21.05.2016**; «Причорноморська академія мовних технологій та комунікацій етносів», газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський), **№34, 25.08.2016**; «Час виховувати лицарів», Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ), **№№41-42, 28.09-05.10.2016**; **№№42-43, 12-19.10.2016**; **№№43-44, 28.10-02.11.2016**; **№№45-56** та ін.



Парк Миру. Козацький куліш. Панове козаки! Пані Берегині! Будьмо!

За цей період (2015-2016 роки) вийшли друком книги: «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку» - 12 томів (Білгород-Дністровський); «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання», «Адамівська школа козацько-лицарського виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Довідник козака», «Сучасне українське козацтво на півдні Одещини», «Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини», «Сучасне лицарство Задністров'я», «Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник», «Сучасне козацтво Буджаку. Довідник», «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія» (Дніпропетровськ, Дніпро).

Працюють сайти Буджацького козацтва: <http://Budzakkozak.webstolica.ru/>
<http://samlib.ru/t/twja/> <http://www.proza.ru/avtor/timeich/>

http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/ <http://Kozakbiblio.web-box.ru/>; є інформація про Буджацьке козацтво у Вікіпедії

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%83%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B5_%D0%BA%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE

Сайт Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського (Київ). Книги про Буджацьке козацтво. http://194.44.11.130/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=brifefwebr&S21ALL=%28%3C.%3EA%3D%D0%A2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%84%D1%94%D1%94%D0%B2%20%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%20%D0%AF%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%3C.%3E%29&Z21ID=&S21SRW=&S21SRD=&S21STN=1&S21REF=10&S21CNR=20&FT_REQUEST=&FT_PREFIX=

Друкується (із жовтня 1991 року тиражем 500 екземплярів) регіональний козацький часопис «Річ про Буджацьку Січ»; вже вийшло 588 номерів.

Із 2016 року працює **Четверта** Рада керівників громадських організацій козацького спрямування (за персональним складом – Тітарчук М.І., Ігумнов П.М., Тимофєєв В.Я., Лукашевський В.В., Маринеску М.К., Устименко Б.І., Адиров М.С., Вронська В.М., Ковпак В.П., Чороба М.І., Вдовиченко О.М., Тодорова Т.П., Тома Т.І., Осолінська В.С., Чумаченко І.О., Тиханська О.Ю., Щербина Ю.І., Чабан Л.І.), яка опікується питаннями розвитку Українського козацтва в регіоні. **Перша** працювала із 2000 року по 2007 рік; **Друга** – із 2007 року по 2012 рік. **Третя** – із 2012 року по 2016 рік.

За період із 2000 року були затверджені Білгород-Дністровською районною державною адміністрацією і районною радою та виконані (або виконуються): **Заходи** з розвитку Українського козацтва в районі на 2002-2005 роки (розпорядження голови райдержадміністрації №10/2002 від 10.01.2002), **Програма** розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки (рішення сесії районної ради №132-V від 26.07.2007), **Програма** розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки (рішення сесії районної ради №23-VI від 26.11.2010); **Програма** розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки (рішення сесії районної ради №99-VII від 04.03.2016); **Програма** патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2010-2013 роки (рішення сесії районної ради №417-V від 15.12.2009); **Програма** патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки (рішення сесії районної ради №413-VI від 27.02.2013).

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на протязі декількох днів із метою збору матеріалу для книги про козацтво Буджаку здійснив маршрутний автопробіг Білгород-Дністровський – Сарата – Арциз – Тарутине – Арциз – Болград – Ізмаїл – Рені – Ізмаїл – Кілія – Вилкове – Татарбунари – Сарата - Білгород-Дністровський; в цих містах та містечках отаман мав зустрічі з старшиною та старійшинами місцевих козацьких осередків; зустрічі проходили у форматах рад, круглих столів, неформальних спілкувань та зустрічей із читачами районних бібліотек. На добру згадку про Буджацьке козацтво кожній районній бібліотеці було подаровано комплект книг авторів В.Тимофєєва та С.Ушанової: «Архіви козаччини Буджаку» (5 кн.), «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (7-9 кн.), «Сучасне козацтво на півдні Одещини», «Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини», «Сучасне лицарство Задністров'я», «Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник», «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання», «Адамівська школа козацько-лицарського виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Довідник козака», «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія».²⁶⁸

²⁶⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, травень 2017.

БУНЧУК 19-Й. КОЗАКАМ-БУДЖАКЦЯМ ТРИДЦЯТЬ РОКІВ!

Школа – Січ.

Рівень освіти – мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник прогресивності його розвитку. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: навчання і виховання. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. Лише поєднання навчання і виховання особистості формує у неї культуру самостійного мислення, розвиває і зміцнює всі духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію.

Загальної системи народного виховання для всіх народів немає, у кожного народу своя, особлива, національна система виховання. Вона базується на рідній, національній мові, національній школі.

Рідна школа – це головна основа національного життя держави, основа рідної школи – національне виховання. Українське національне виховання – це козацьке виховання, бо українці – нація козацька; козаки були типовими представниками рідного народу, вони втілювали волелюбний національний характер, відображали його потреби, інтереси, прагнення; вони створили самобутню і високоефективну, близьку до європейської, національну систему освіти і виховання – козацьку педагогіку, яку впровадять у свою роботу колективи ряду Шкіл-Січей Буджаку (Адамівської, Баштанівської, Великомар'янівської, Долинівської, Миколаївсько-Новоросійської, Михайлівської, Салганської, Старокозацької та ін.).

Школа-Січ – громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

Колодач 43-й. Честит достоен юбилей!

ЧЕСТИТ ДОСТОЕН ЮБИЛЕЙ ПО ПЕТЯ НА ПОЗНАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО.

На 1 май 1952 г. в село Ореховка (Болградско) в семейството на учители, бивши фронтоваци Яков Семенович и Матрена Степановна Тимофееви се ражда син Валерий, който сякаш копира призванието на родители си и целия си живот посвещава на възпитанието на младото поколение.

Баща му, който преминал пътя на освободител от Бесарабия до София, след демобилизацията започва да учи децата в училище. Майка му, ворошиловски стрелец и инструктор на снайперско училището, в мирно време обучава деца по музика и пеене. Тя е предала на сина си своята любов към прекрасното – музиката, и от 15-годишна възраст Валерий материално помага на семейството си, печелейки като хармонист в Дома на културата на село Муравльовка (Измаилско). След завършване на средното образование, преди повикване в редовете на Съветската армия, учи децата на музика и пеене в родното училище.

От 1973 г. съдбата го изпраща в Адамовка, Белгородднестровски район, където Валерий се запона със своята бъдеща съпруга – прекрасната Светлана. Тук през цели 26 години преминава трудовия му път от учител до завуч и директор на общообразователното училище. Жителите на селата Благодатное, Адамовка и Овидовка се довериха на директора на училище то, като го избират за кмет на селото. Но рабо тата с учениците все пак надви и той се връща на родното си и любимо поприще.

Жаждата за нови познания го движи на постоянка работа по повишаване на квалификацията и професионалното му ниво. Притежавайки висше педагогическо образование, Валерий Яковлевич решава да получи още диплома за икономист и учен агроном, за правилно и рационално използване на земята, определена на училището. Същевременно в Одеската морска академия той получава техническо образование, като придобива още една специалност – инженер на корабоводене.

Трудовата дейност на Валерий Яковлевич заема отрезък от половин век, и е отбелязана с диплома «Най-добрия работник на образованието на Украйна», с отличителни знаци на губернатор на Одеска област и председателя в Одеския областен съвет, с най-високата награда на украинското казачество «Звезда казачества», с много грамоти и дипломи на районния съвет и държавна та администрация.

Въпреки че Валерий Яковлевич вече е на заслужена почивка, той не може да седи без дело, активно се занимава с обществена работа сред младежите и ветераните, намира време и за игра на акордеон в народния хор на украинската песен «Мрия». Работейки в училището,

Валерий Яковлевич води военно-патриотично възпитание на детско-юношеската система «Сокол-Джура». През 1990 г. основана Буджакско казачество, където е атаман в чин «генерал-атаман» на украинските казаци. Взема активно участие в живота на района и града. Като човен грамотен, интелектуален и любознателен, Валерий Яковлевич споделя опита си и постиженията в свити 107 книги за историята на казачеството, педагогика и управление на образованието, патриотичното възпитание на младежта. Които се намират в библиотеката на Академията на науките на Украйна «Вернадски».

Сили, вдъхновение и увереност му дава надеждния тил – семейството му: съпругата му – колега и съмишленица във всичките му начинания и дела, двамата синове Павел и Валерий, и прекрасната дъщеря Светлана, които радват със своите успехи и постижения, и им подариха 3 внука и 2 внучки, най-големият вече навърши 22 години, а най-малкият е едва на 2 годинки, и това не е пределът.

Пожелаваме на Валерий Яковлевич и занапред да остава същия ентузиаст, активен организатор на всички полезни и добри мероприятия, жизнерадостен, вдъхновен и енергичен във всички обществени посоки, виртуоз в свободното си време и дела си. Желаям му добро здраве за дълги години, благополучие, късмет, любов и грижа от близките и любими хора.

С уважение и признателност, членовете на Белгородднестровско българско културно-просветителско дружество.²⁶⁹

«Роден край» - Всеукраински държавен културно-просветен вестник на българите в Украйна; издаван в Одеса; главен редактор е Дора Костова.

Роден край излиза през 1989 г. като специален брой към одеския вестник „Комсомольская искра“. От 1992 до 2003 г. "Роден край" заедно с още 5-те вестника на националните малцинства на Украйна (румънски, еврейски, арменски, полски, кримско-татарски) излиза като приложение на парламентарния вестник „Голос Украины“.

На вестника е възложена мисия да обединява всички българи от Украйна, да буди у тях националното им самосъзнание, чувство за гордост за национална принадлежност, да пропагандира българщината.

През 1996 г. при редакцията е създаден инициативен клуб "Огнище", който повдига актуалните проблеми от живота на българите в Украйна, поставя задачи и търси пътища за решаването им.

Вестникът започва да излиза като страничка и приложение и достига до статут на държавен и национален вестник на българите в Украйна, като през последните години започва да излиза и в Интернет.

Вестникът съдържа тематика, насочена към популяризирането на българския език и култура, предоставя актуална информация за социалния,

²⁶⁹ Газета «Роден край» (Одеса). №18. 06.05.2017.
<http://www.rodenkray.od.ua/wp-content/uploads/2017/05/10.jpg>

политическия и културния живот на българите в Украйна, както и новини от Украйна и България.²⁷⁰

Сучасна Украйна переживає своєрідний етнополітичний ренесанс, характерний не лише для українського етносу, але й для усіх етнічних груп, що входять до складу населення України. Наслідком цього стало активне дослідження їх етнічної, національної та громадської ідентичності.

Попри те, що існують різні тлумачення цих явищ, дослідники сходяться у думці про первинний характер етнічної ідентифікації по відношенню до національної та громадянської. Висловлюється припущення, про неможливість повноцінної національної та громадської ідентичності без сталого досвіду етнічної. Процес пошуку нових ідентичностей у транзитивних суспільствах, до яких, поза сумнівами, належить українське, ускладнюється тим, що більшість населення пройшло кризь випробування розпадом старого соціального порядку, пережило важкий період адаптації до нових соціальних змін на усіх рівнях організації, перехворіло на втрату традиційних моральних орієнтирів. Але стало на шлях пошуку нової духовності. В Україні цей процес супроводжується яскраво вираженою тенденцією до формування подвійної ідентичності – на тлі етнокультурного відродження та на підґрунті громадянства та участі у державотворенні. Визначальну роль відігривала реальна підтримка багатокультурності, пов'язаної з поліетнічністю українського суспільства. Переконаливим свідченням поступу у розв'язанні проблем пошуку нової ідентичності національних меншин в Україні слугує діяльність всеукраїнської державної культурно-просвітницької газети болгарської діаспори «Роден край». Цей друкований орган був заснований в м.Одеса при активному сприянні державних інституцій на всіх рівнях, починаючи від місцевих органів управління, 1 листопада 1989 – в день, коли відзначається болгарське національне свято День народних будителів. Для болгар України це єдина болгарська щотижнева загальноукраїнська газета. Коло читачів є різноплановим за віковими, професійними та освітніми ознаками, про що свідчать й постійні рубрики видання – «Офіційна хроніка», «Новини з Болгарії», «Україна – Болгарія», «Видатні болгари», «Болгари у світі», «Сторінки нашої історії», «На допомогу вчителю та абітурієнту», «Школа сьогодні та завтра», «Нам пишуть», «Авторський куточок», «Крижкова полиця», «Життя болгарських товариств», «Свята та вірування болгар», «Культура», «Село та ми», «Дітям», «Сповідь», «З історії болгарських сіл» та інш. Крім того виходять тематичні сторінки: методична сторінка з болгарської мови, літератури та історії «Аз-Буки-Веди», дитяча сторінка «Дитячий світ», молодіжна сторінка «Едельвейс», літературна сторінка «Кратка антологія бессарабської болгарської літератури». Якщо читач регулярно звертається до цих рубрик, то він може отримати своєрідний курс з історії Болгарії, переселення болгар в Бессарабію.

Від самого народження газета перетворилася на центр єднання болгарських національно-культурних товариств (закономірним наслідком чого стало заснування в 2013 році громадської організації Всеукраїнська асамблея болгар України) та розвитку етнічної ідентичності болгарської меншини через первинну соціалізацію людини, яка формується завдяки спрямованості в минуле, через повернення до витоків історичної долі власного етносу та болгарської діаспор. Цьому слугують публікації як українських, так й болгарських істориків, філологів, етнологів, фольклористів, присвячені минулому болгарської діаспори, її внеску в освоєння півдня Російської імперії впродовж XVIII – XIX ст., поліетнічним витокам болгарського народу, один з етапів формування якого відбувався на території сучасної України. Редакція, починаючи з 2000 року, організовує масові культурно-освітні та громадські заходи під назвою Собор болгар України. Вони відкриті для спілкуються не тільки

²⁷⁰ Вікіпедія.

[https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BD_%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B9_\(%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA\)](https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BD_%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B9_(%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA))

представників болгарських товариств та культурно-національних товариств інших етносів, але й титульної нації, органів місцевого самоврядування, болгарської державної Агенції по зв'язках з болгарами за кордоном. Щорічно проводяться конкурс дитячого малюнку, творів серед школярів на тему «Я болгарин. Це значить...», а також чисельні культурно-просвітницькі конкурси та акції. На шпальтах газети висвітлюється культурне життя болгарської глибинки не тільки Одеської області, але й інших регіонів.

З іншого боку, «Роден край» висвітлює деякі актуальні події політичного характеру як в Україні, так й у Болгарії. Цей вектор діяльності, спрямований у теперішнє, виступає умовою формування національної ідентичності, яка у процесі змін та адаптацій передбачає свідомий вибір політичних та громадянських цінностей.

Таким чином, вісник віддзеркалює етнокультурні потреби болгарської діаспори та сприяє їх задоволенню, а також й виступає умовою збереження її етнічної ідентичності як громадян України. Численні нагороди та відзнаки різноманітних інституцій України та Болгарії підтверджують історичну місію газети, її повсякденну актуальність.²⁷¹

Комишина 104. Травень-серпень 2017. Події в козацтвах Буджаку. 31 та 32 Кола Українського Буджацького козацтва. Б'юллетень. Школа-Січ: модель школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства – основні положення. Роздуми отамана-1.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отман Буджацького козацтва В.Тимофєєв взяв участь у роботі круглого столу «Дослідження Півдня і Сходу України: здобутки академічної науки (2014-2017)» в рамках XI Всеукраїнського фестивалю науки в Національній бібліотеці України ім. В.І.Вернадського (НБУВ), організований у співпраці з Інститутом історії НАН України (Інститут історії України НАН України) – 16.05.2017, 14.00 (зала засідань вченої ради), м.Київ, просп. Голосіївський, 3, к.344 (станція метро «Деміївська»), тел +38 044 524 27 63, +38 044 524 25 96) і мав виступ «Сучасне козацтво Буджаку».

Події останніх років на Сході України – військова агресія, гібридна війна Російської Федерації проти України – активізували дослідження українських вчених, спонукали підготовку низки наукових праць, у яких осмислюється історичне, соціокультурне, соціально-психологічне підґрунтя трагічних подій, їх наслідки та перспективи врегулювання конфлікту, повернення тимчасово окупованих земель до юрисдикції України. Різноманітні дослідження українських вчених, обмін думками – політологів, істориків, філософів в перебігу круглого столу – сприятимуть творенню цілісної та об'єктивної картини ситуації, що склалася, пошуку на широкій науковій базі шляхів встановлення миру, забезпечення єдності українського суспільства та стабільного розвитку Української держави.

Були розглянути питання: причини та передумови російської агресії проти України; особливості гібридної війни проти України у різних вимірах: воєнному, політичному, економічному, соціальному, гуманітарному, інформаційному; відстоювання Україною свого суверенітету у боротьбі з агресором; шляхи подолання політичних, соціально-економічних, гуманітарних, демографічних наслідків збройної агресії Росії проти України; прогнози розвитку подій на Донбасі та в Криму; сучасний

²⁷¹ Сайт Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського.
<http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/504>

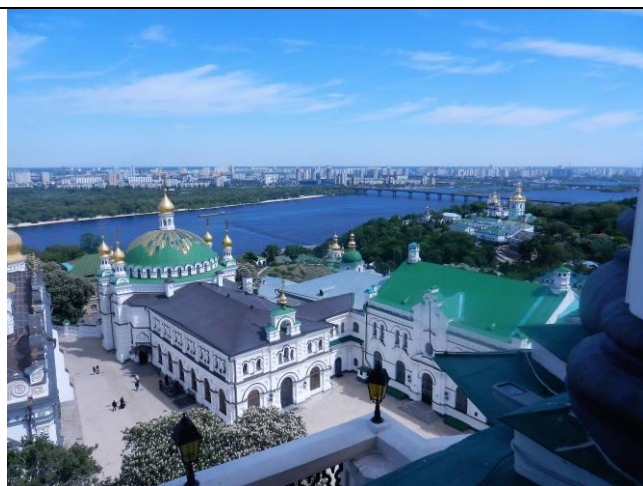
вимір національних інтересів і національних загроз, що стоять перед Україною; проблеми бібліографічного забезпечення наукових досліджень.

У круглому столі взяли участь (із обговоренням теми) директор Інституту історії України НАН України, академік НАН України Валерій Андрійович Смолій, генеральний директор НБУВ, член-кореспондент НАН України Володимир Іванович Попик, заступник директора Інституту історії України НАН України з наукової роботи, член-кореспондент НАН України, професор Геннадій Володимирович Боряк, заступник генерального директора НБУВ доктор іст. наук, професор Валерій Микитович Горовий, завідувач відділу науково-бібліографічної інформації НБУВ, доктор наук із соціальних комунікацій Тетяна Василівна Добко; дослідниця проблем історичної регіоналістики України, історії та культури України ХХ ст., теорії та методології історичних досліджень, канд. іст. наук Ярослава Володимирівна Верменич; фахівець з проблем історії культури та політичної думки, джерелознавства, завідувач відділу джерелознавства нової історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, доктор історичних наук Ігор Борисович Гирич, науковці, викладачі, студенти, аспіранти, докторанти, співробітники інформаційних установ. Під час заходу були представлені видання з серії «Студії з регіональної історії» Інституту історії України НАН України, бібліографічний показник «Схід і Південь України: час, простір, соціум», демонструвалася книжкова виставка видань з означеної теми (були й книги отамана Буджацького козацтва).

Відбулося чергове засідання Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної академії наук України (18.05.2017, 16.00, Київ, вул. Грушевського 4, Національна Академія наук України (Інститут історії України), зала засідань - 6-й поверх) із порядком денним: 1. Система патріотичного виховання в освіті України (В. Тимофєєв, Ю. Мельничук, Ю. Руденко). 2. Гетьманський університет. Структура, проблеми та перспективи (Є. Петренко, О. Трачук). 3. Юридичне оформлення Гетьманського університету (статут у додатку).²⁷²



Національна Академія наук України.

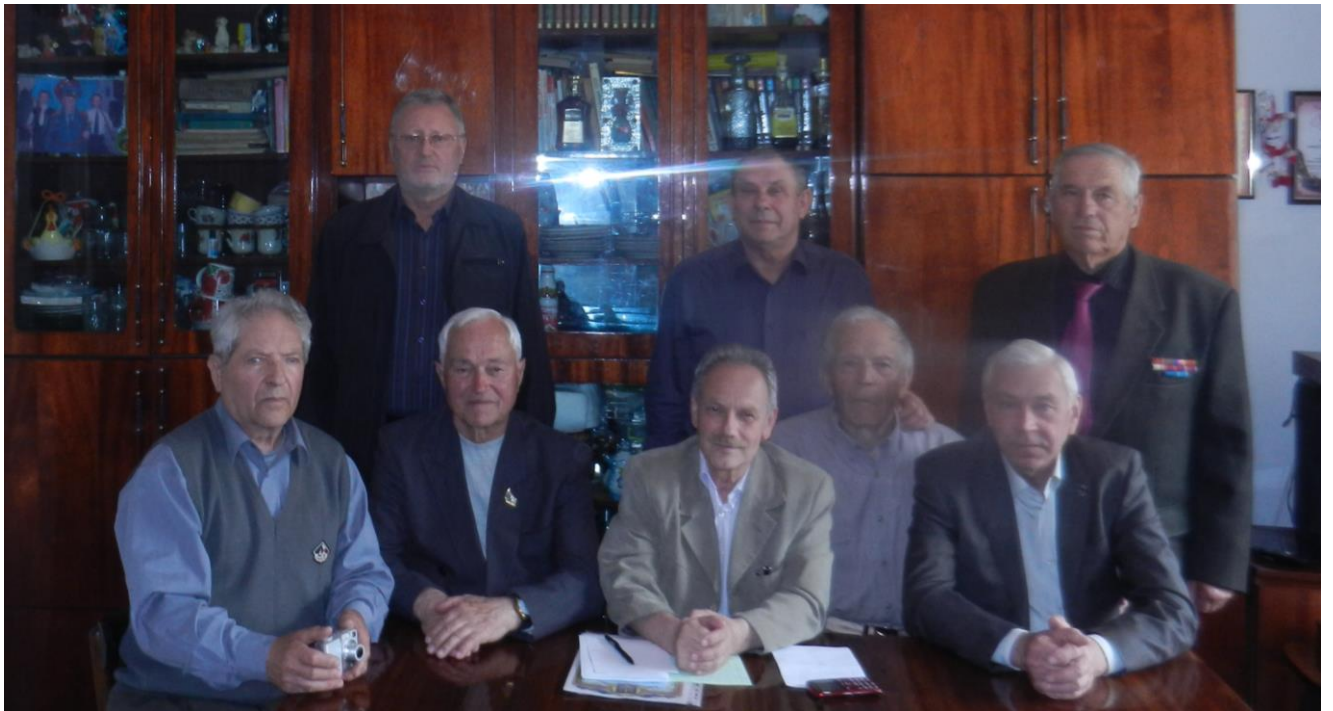


Лавра.

Відбулася чергова Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Д.Георгієш, І.Комарова, Г.Хохлачов, Б.Устименко, Г.Трегубенко) із порядком денним: 1. Сучасний стан УК. 2. Сучасний стан козацького дитячо-юнацького руху (А.Грива – Сокіл-Джура, Б.Скребцов – Січ, Молода Січ, Пласт, скаути та ін.).²⁷³

²⁷² Газета «Річ про Буджацьку Річ» (Білгород-Дністровський). №11, травень 2017.

²⁷³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №11, травень 2017.



Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва сидять: Д.Георгієш, Б.Устименко, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, стоять - Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, О.Ступак. Фото І.Комарової.

31 КОЛО УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА



Учасники посвяти до козацтва. Зліва: В'ячеслав Воробйов, Григорій Руссу, Євген Пітюков, Павло Антонов, Валерій Тимофєєв, Григорій Трегубенко, В'ячеслав Лукашевський, Дмитро Георгієш, Олексій Ступак.

Відбулося 31 Коло Українського Буджацького козацтва із порядком денним: Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки та завдання Українського Буджацького козацтва на сучасному етапі розвитку.

У програмі Кола: частування козаків та берегинь – учасників Кола та артистів кулішем (частування проходило у зеленій зоні біля фортеці); звітна доповідь отамана у формі презентації – листівки, козацькі газети; дотепні виступи делегатів; висвячення до козацтва Павла Пименовича Антонова – автора слів гімну міста

Білгорода-Дністровського «Білгород-Дністровський хай живе в віках» (музику написав козак Ігор Григорович Пораденко).²⁷⁴

Делегація Українського Буджацького козацтва (за запрошенням редакції Всеукраїнського щотижневика «Роден край», Білгород-Дністровського болгарського товариства та козацького товариства Малої Перещепи - Полтавщина) взяла участь у щорічному Роденкраєвски събор «Кубрат събира потомците си». **В програмі: перший день** - відвідування гончарного підприємства містечка, музею Кубрата (школа), храму Святої Покрови (священослужитель Олег Дзюба - офіцер-десантник Болградської дивізії), святкове Курбатове дійство із «привалом», футбольний матч між болгарами та місцевими школярами-козаками, святкова вечеря; **другий день** - круглий стіл із науковцями та представниками Парламенту Республіки Болгарія, болгаро-український концерт.²⁷⁵



Мала Перещепа (Полтавщина). Делегація Білгород-Дністровщини біля пам'ятнику засновнику Великої Болгарії хану Кубрату (роки правління 632-651).

Минулої суботи в Малій Перещепині зустрічали гостей з Болгарії, Києва, Одещини, Кіровоградщини, Дніпропетровщини. Прибули вони, щоб узяти участь у черговому роденкраївському соборі «Кубрат збирає своїх нащадків», організованому редакцією газети «Роден край» та Всеукраїнською асамблеєю болгар України.

Цього разу відступили від усталеного сценарію – почали із ознайомлення з виробництвом заводу «Грандкерама», де виготовляють чудову керамічну продукцію.

²⁷⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2017.

Сайт «Вікіпедія».

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%96%D0%BC%D0%BD_%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0-%D0%94%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE

Сайт АЛБ «Буджак».

http://alb-budjak.narod.ru/index/k_10_letiju_prinjatija_gimna_g_belgoroda_dnestrovs/0-187

²⁷⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2017.

А на шкільному подвір'ї вже чекали дорогих гостей дівчата в національних костюмах, які піднесли хліб-сіль очільникам делегації Дорі Костовій та Миколі Габеру. Директор школи Катерина Вергун щиро вітала прибулих, надала слово вчителю Анатолію Березі, котрий розповів про історію малоперещепинського скарбу, про дружні стосунки між двома братніми народами.

Після короткої екскурсії до музею українсько-болгарської дружби, вручення подарунків і сувенірів делегація вирушила до пам'ятного знаку Хана Кубрата, де відбулася урочиста частина дійства – покладення квітів до пам'ятника хану Кубрату, поминальна молитва, мітинг, на якому виступили заступник голови райдержадміністрації Рита Верба, голова районної ради Геннадій Супрун, сільський голова Віталій Мазан, Дора Костова, Микола Габер, Антон Тончев, представники делегацій з Болгарії та областей України та інші. По закінченні гості презентували концертну програму, організували «кубратівський привал». Було проведено розіграш перехідного кубка з футболу «Хан Кубрат». А в неділю, як і передбачалось програмою, провели засідання «круглого столу» на тему «Велич і сила Старої Болгарії – у кожному з нас», презентацію нових книг. Ті, хто вперше в наших краях, відправились до Полтави на тематичну екскурсію «Балтавар – тут багато що Болгарією дихає».

А завершилось дводенне свято дружби концертом-подарунком від учасників Собору жителів Нових Санжар. Відбувся він у селищному парку. «Заздалегідь просимо вибачення, адже не готувались, виступатимемо експромтом», - попередила, звертаючись до глядачів із вступним словом Дора Костова. Насправді ж експромт видався на славу. Звучали пісні українською і болгарською, перекладу вони не потребували. Селищний голова Інна Коба щиро подякувала артистам за прекрасний концерт і вручила їм великий букет новосанжарських троянд.²⁷⁶

У КУ «Білгород-Дністровський територіальний центр соціального обслуговування» відбулася посвята в Берегині та козаки директора центру Пашенко Зінаїди Анатоліївни та пенсіонера-силовика Андроника Георгія Костянтиновича. Після посвяти відбулася презентація діяльності Асоціації козацьких товариств «Буджацьке козацтво» та концерт ансамблю ветеранів територіального центру і ансамблю «Майчина обіч» міського болгарського товариства.²⁷⁷

Минулий тиждень для комунальної установи «Білгород-Дністровський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» видався насичений на події та різноманітні заходи.

Зокрема, до Дня скорботи та пам'яті в гостинній залі терцентру пройшла зустріч, на яку зібралися літні люди, ветерани та діти війни. Для присутніх ті лихі часи нашої держави були дитинством та юністю, спогади про ті події виявились всім дуже близькі та нікого з присутніх не лишили байдужими. Виконання солістами ансамблю територіального центру «Колорит» улюблених пісень того часу створило на зустрічі затишну атмосферу, а присутні залюбки приєднувалися до виконавців та підспівували разом з ними. Зустріч, не зважаючи на сумну дату, вийшла затишно теплою.

23 червня черговий раз гостинна зала територіального центру відкрила двері для зустрічі друзів. Цього разу до центру завітали представники Українського Буджацького Козацтва на чолі з отаманом Валерієм Тимофєєвим, заступник міського голови Галина Архипенко, представники міського Болгарського товариства, члени Асоціації літераторів Бессарабії «Буджак» та голова товариства воїнів-інтернаціоналістів «Долг».

²⁷⁶ Сайт Новосанжарської районної державної адміністрації. <http://nsanjary.adm-pl.gov.ua/news/v-subotu-v-maliy-pereshchepini-vidznachali-105-tu-richnicyu-z-dnya-vidnaydennya-skarbu-hana-kub>

²⁷⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2017.

Про яскраву історію козацтва нашого краю дуже цікаво розповів та показав в слайдах отаман Валерій Тимофєєв. Для багатьох присутніх було відкриттям те, що Аккерман до 1856 року був не тільки стародавнім містом, а ще й столицею козацьких військ. Несподіванкою для всіх стало посвячення в козаки **Георгія Андроника** та у берегині директора територіального центру **Зінаїди Пащенко**, небайдужо до історії та традицій свого краю людину, адже такі зустрічі у стінах центру стали доброю традицією завдяки зусиллям та наполегливості саме директора центру.

Заслужений журналіст України Борис Устименко розповів дуже цікаві історії про наш край, свідком яких був сам. Ансамбль болгарського товариства «Майчина обіч» та ансамбль територіального центру «Колорит» вніс свою ноту у зустріч виконанням українських та козацьких пісень, присутні з захопленням підспівували виконавцям, в залі вітала атмосфера міцної дружньої родини.²⁷⁸



Під шабельним вінком Берегиня Зінаїда Пащенко.

Делегація Українського Буджацького козацтва у складі колективу майстрів пісенного жанру (за запрошенням Польського товариства Аккермана та товариства польсько-української дружби Бещадського повіту Підкарпатського воєводства Польщі – колись Жешувського воєводства) взяла участь у щорічному пісенному фестивалі «Стрвенж-Чорне море - 2017» у місті Устшики-Дольне (Польща).²⁷⁹

²⁷⁸ Сайт Білгород-Дністровської міської ради. http://bilgorod-d.org.ua/page/v_bilgorod-dnistrovskomu_teritorialnomu_centri_proishla_ceremoniya_posvyati_v_kozaki_ta_beregini
Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №26, 29.06.2017.

²⁷⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №13, червень 2017.



Ансамбль «Майчина обіч» міського болгарського товариства у Польщі.

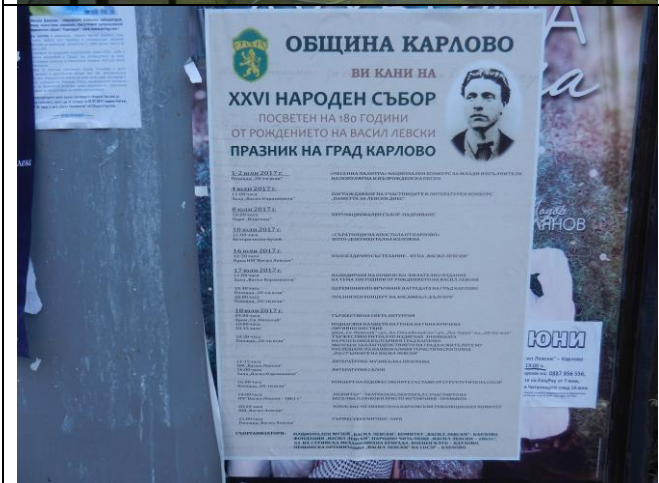
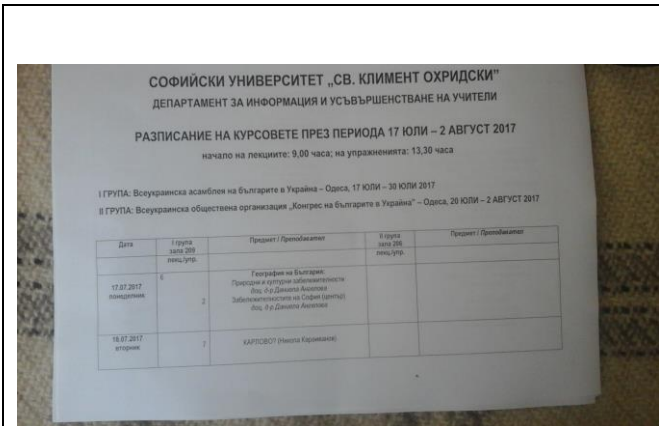
Центр патріотичного виховання. З метою виховання почуття патріотизму в учнівської та студентської молоді, національної свідомості, відданості у служінні Батьківщині, духовної єдності поколінь у 2015 році при Відкритому міжнародному університету розвитку людини «Україна» було створено Центр патріотичного виховання. Директором його було призначено Ю.Л.Мельничука (члена обласної козацької ради при Київській облдержадміністрації).

У програмі діяльності Центру – години патріотичного виховання в навчально-виховних підрозділах; проведення патріотичних заходів на базі навчальних закладів з козацько-лицарського виховання (посвята в козачата, джури, молоді козаки); проведення тематичних екскурсій до Дня українського козацтва та Захисника України; підготовка та проведення свят до цих дат; зустрічі із волонтерами та бійцями АТО; проведення Всеукраїнських та Міжнародних конференцій з козацької педагогіки; Всеукраїнських науково-практичних конференцій учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава»; козацько-лицарські вишколи студентів осередку «Молодої Січі» на Труханову острові та ін.²⁸⁰

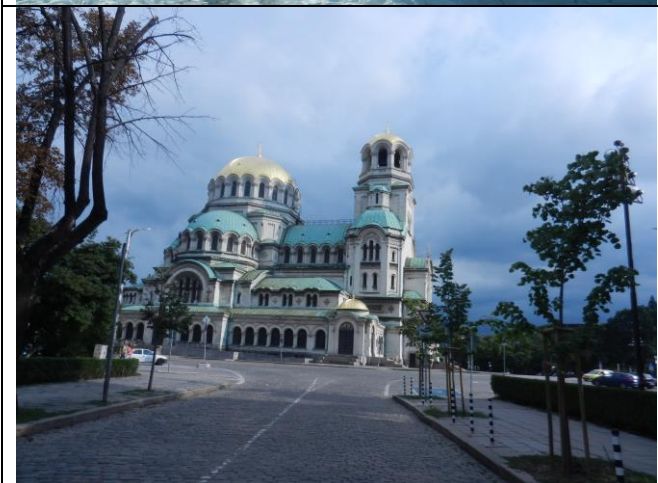
Отаман-координатор Буджацького козацтва В.Тимофєєв пройшов на «відмінно» курсову перепідготовку (кваліфікація педкадрів та лігвістична практика) у Департаменті інформації та перепідготовки учителів Софійського університету ім. Климента Охридського (Болгарія). В програмі перепідготовки – болгарська мова, історія Болгарії, географія Болгарії, образотворчо мистецтво, болгарський фольклор, лігвістична практика, зустрічі із видатними особами Болгарії (Президент, діячі культури та освіти – поети-письменники, художники, музиканти-композитори, педагоги); зустрічі із читачами бібліотек – Національної Болгарії Кирила і Мефодія, Академії наук Болгарії, Столичної, університетів Климента Охридського – там є мої книги; відвідування театрів, музеїв, фестивалів, виставок та ін.²⁸¹

²⁸⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, липень 2017.

²⁸¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №15, липень 2017.







Відбулася Рада Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Б.Устименко, І.Комарова, О.Маринеску, Г.Трегубенко).



Зліва (по колу): Б.Устименко, Є.Пітюков, М.Маринеску, О.Маринеску, В.Тимофєєв, Г.Клоченко, В.Лукашевський.

На порядку денному: 1.Про залучення молодіжного крила УБК до керівництва організацією. Вирішили: Ввести до складу Ради Отаманів УБК таких козаків із правом дорадчого голосу: О.Яровой, В.Ковпак, А.Токаренко, С.Козубенко, 2.Про підготовку Меморандуму щодо співпраці між УБК та районною організацією ЧКЗ (О.Яровой). Вирішили: Дати згоду на розробку тексту Меморандуму щодо співпраці між УБК та районною організацією ЧКЗ. 3.Про взаємодію із комунальною установою «Білгород-Дністровський міський центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)». Вирішили: Дати згоду на взаємодію та розробку заходів щодо волонтерської роботи із КУ «БДМЦСО». Питання щодо дій УБК в разі «Армагедону» вирішили підготувати та розглянути на наступному засіданні.²⁸²

Комунальна установа «Білгород-Дністровський міський центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» - КУ «БДМЦСО».

Із 2017 року почалась плідна співпраця Буджацького козацтва із КУ БДМЦСО (керівник – Берегиня З.Пащенко). У планах Центру та Буджацького козацтва (щодо організації дозвілля людей з числа пільгових категорій та ін.) – створення музичного колективу «Хор ветеранів міста»; оригінальних прикладних навчальних програм, семінарів та тренінгів з психології стосунків у сім'ї та ін.; створення громадських організацій, де лідери – активні громадяни міста, які володіють цінними соціальними знаннями, вміннями, навичками, різноманітними творчими інтересами; створення пізнавального і паломницького туризму та ін.²⁸³

Із інспекторською перевіркою (напередодні циклу Рад Українського козацтва) стану справ судочинства в козацьких організаціях Буджаку перебував Генеральний суддя Українського козацтва Володимир Степанович Гарбуз (розробник першого та другого – сьогодні діючого – Статутів Українського козацтва, Положень про структурні та територіальні підрозділи УК) із відповідальним секретарем УК п.Оленою. Пан Володимир (в минулому – начальник відділу Міністерства юстиції України) мав кількагодинну (протягом декількох днів) бесіду із отаманом-координатором Буджацького козацтва В.Я.Тимофєєвим та членами Ради Старійшин щодо перспектив розвитку Українського козацтва.²⁸⁴

²⁸² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁸³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁸⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.



Зліва (по колу): В.Гарбуз, В.Тимофєєв, п.Олена, О.Ступак.

Відбулася зустріч керівництва Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, О.Яровой, В.Лукашевський, Г.Хохлачов, Г.Трегубенко, Є.Пітюков) із заступником голови Білгород-Дністровської РДА Н.А.Гречановською. Козаки ознайомили пані Наталю із напрацюваннями щодо виконання районної програми розвитку українського козацтва, особливостями діяльності Координаційної ради з питань розвитку козацтва при голові РДА та перспективами співпраці з військово-патріотичного виховання між РДА та Буджацьким козацтвом.²⁸⁵

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, О.Маринеску, Д.Георгієш, Б.Устименко, Г.Хохлачов, Г.Андроник, Г.Клоченко), присвячена проведенню Дню Незалежності України, 32 Кола Буджацького козацтва, 80-річному ювілею Б.Устименка та Дню народження Г.Хохлачова і Г.Андроника.²⁸⁶

ВІДБУЛОСЯ 32 КОЛО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА, присвячене обговоренню змін до програми розвитку українського козацтва. Було проведено посвяту до козацтва студента педагогічного училища Валентина Парамея.²⁸⁷



Фото на згадку.

²⁸⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁸⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁸⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

У ПАРКУ МИРУ ЗІБРАЛИСЯ КОЗАКИ

Було це в неділю 9 вересня в п'ятій годині дня. Теплий сонячний день, велика кількість зелені, чисте повітря. Таке місце зустрічі набагато краще тісного приміщення. Наш отаман Валерій Якович Тимофєєв тепло привітав своїх вірних друзів і детально поділився планами виконання програми розвитку українського козацтва Білгород-Дністровщини на 2016-2020 роки. Отаман і козаки тепло вітали трьох іменинників з Днем народження - генерала козацтва Григорія Костянтиновича Хохлачова, курінного отамана Георгія Костянтиновича Андроніка і мене, полковника Українського козацтва. Дружина полковника Миколи Костянтиновича Маринеску - Ірина та син Олексій у цей час готували куліш, а коли він був готовий, накрили столи, за які запросили всіх присутніх. Чудова баяністка козацького ансамблю «Кредо» Лариса Царевська порадувала присутніх на застіллі козаків чудовою музикою, під яку виконували козацькі пісні присутні берегині під керівництвом Тетяни Петрівни Кузаконь.

Чесно сказати, я був зачарований тією атмосферою, в якій опинилися ми. Ні в одному ресторані, ні в одному офісі я не відчував такої обстановки, такого затишку, доброзичливості та взаємини. От уже воістину наше козацтво - одна сім'я. І не випадково його сьогодні називають надійним коренем нашої нації. Мене дивує той факт, що протягом чверті століття у нас не був прийнятий в країні Закон про козацтво. Видно, комусь там, на верхніх поверхах влади, козацтво не потрібно, в той час як нам, українцям, іншого такого притулку в жодній з двохсот партій годі й шукати! А даремно! Патріотизм, любов до людей і своєї землі, готовність віддати життя за свою Україну, працьовитість, чесність, правдивість і вірність своєму слову в такій мірі властиві тільки нам, козакам! Не дивно, що тепер імідж козацтва в Україні зростає, все більше дітей і юнаків стають козачатами і джурами, а жінок - берегинями.

Ми пишаємося своїм отаманом Валерієм Яковичем Тимофєєвим, який багато років займає цю посаду і з честю виконує свій долг. Честь і слава йому і всім нашим друзям-козакам!

P.S. У цей день було прийнято в козаки студента педагогічного училища Валентина Парамея.

Борис Устименко, заслужений журналіст України, козацький полковник.

Відбулося засідання виконкому Білгород-Дністровської міської ради, на якому було схвалено пропозиції Буджацького козацтва щодо співпраці із КУ БДМЦО щодо налагодження спільної волонтерської роботи.²⁸⁸

Буджацькі козаки взяли участь у заходах, присвячених річниці незалежності України, Дню Державного Прапора України, річниці визволення Білгород-Дністровщини від фашистських загарбників.²⁸⁹

Відбулася Рада отаманів Чорноморського козацького війська (Одеса) під головуванням Верховного отамана А.Петька. На порядку денному: 1.Інформація Верховного отамана А.Петька щодо подій в козацтві протягом останніх 6 місяців. 2.Затвердження нової редакції статуту ЧКВ. 3.Звіти отаманів про роботу районних козацьких організацій (Ананіївська, Білгород-Дністровська, Іванівська, Кодимська, Котовська-Подольська, Лиманська, Овідіопольська, Савранська; відмовилась від участі делегація Балтської). 4.Різне. 5.Неформальне спілкування.²⁹⁰

²⁸⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁸⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.

²⁹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №16, серпень 2017.



Зліва-направо, зверху-вниз: Верховний отаман А.Петько. Отамани уважно слухають. Перетин вулиць Балковської та Маловського – 42А – офіс Верховного отамана. Делегація Білгород-Дністровщини та Подольщини (Котовщини) - зліва-направо – В.Лисоволик, В.Тимофєєв, О.Ступак.

Багато матеріалів у Інтернеті про наше сучасне становище; на цю тему мої роздуми...

Мільйони працелюбних, підприємливих українців «рвонулі по безвізу» на Захід (дома вони надіялися і навіть боролися, але втомилися). Хтось вважав за краще мати свій млинок, а не вкладувати здоров'я (й навіть життя!) у донкіхотство, хтось слав гроші відтіля, а сьогодні, забравши дітей, «відчалів», залишаючи старіків й фразу на прощання «Життя одне й прямує воно у одну сторону».

Уїхалі від невдалої Незалежності, бо політичний клас використав незалежну Українську державу лиш із однією метою - розікрасті. Ми загубили території, усохли у демографії, майже «добили» медицину, освіту и промисловість (агро), «грохнули» науку. Зате ми «блистали» у рейтингах Форбса (найкорумпованіші!).

За двадцять шість років небагато хто зрозумів, що «меншовартість» - це не тільки по відношенню до Росії, а й до Заходу теж. Влада так й не навчилась говорити тверде «так» чи «ні», коли мова йде про національні інтереси. Вона готова міняти ці інтереси на будь-якому ринку, лиш би їй не заважали збагачуватися.

Народжений під знаком «Жадібні Терези» президент не задає трендів розвитку і не приймає стратегічних рішень; не приймає за причиною зважування копійок від зупинок на тому або іншому варіанті. Олігархи ллють крокодилові сльози з приводу низької капіталізації свого бізнесу у нецивілізованій державі, але незмінно під час виборів фінансують переможців кастингу негідників.

Виборці крадуть у себе п'ятирічки нормального життя, розмінюючи його на 200 грн. Мешканці міст готові «довірити ключи від своєї квартири» матері аферисту з

отсидкою у десяток років та незмінним трауром під нігтями. Сільські виборці готові віддати голос за людину, яка на зарі дев'яностих не вилами, а журналістким посвідченням рекетирувала торгуваших наркотою аптекарів. Частина волонтерів запродалась та нажилась. Порядні люди зходять із розуму (від чужого!?) горя, крові, болі та сліз.

Навкруги – брехня і підміни, що плутають піар із справами; політично активного бізнесмена – із президентом; кількість обшуків – із ефективністю влади; об'явлення підозри – із приговором суду; приговор продажного суду – із істиною; істерику – із диктатурою; болтунів – із реформаторами.

Втомився «находити» гроші у своїх кишнях; перетягувати до каси козацтва все, що можна було перетягти ще у 1990-2000-ті, втомився бути «лавіруючим» жебраком, який не бажає потрапити до полону вітчизняного бізнесу; втомився підтримувати невідомо кому потрібні друковані та інтернет площадки («Річ про Буджацьку Січ», «Архіви козащини», «Лицарі України», «Задністрова Січ», «Буджацьке козацтво», «Козацька бібліотека»), де розумні люди публікують системні, суспільно важливі і державно-прикладні тексти.

Місцева влада готується до ушанування Небесної сотні (проходять біля будівлі райдержадміністрації та райради репетиції – як куди кому стати, що казати на людях й т.д.); та влада, яка Небесну сотню у свій час паплюжила та ладна була голосувати за «розстрільні» закони 16.01.2014 року.

Можна було отримати (вже давно!) румунський або болгарський паспорт (мій «происход» дає цю можливість – або право? жити краще) й «збежать» у Європу. Але я залишаюсь.

Тому що темніше завжди перед світанком, а він скоро почнеться! Почнеться, бо моїм дітям потрібна Батьківщина, а вони повинні бути потрібні їй; навіть якщо вони не будівельники та продавці, а «ненужні» (колись так сказав мені в Адамівці старий Макаренко) сьогодні художники. Почнеться, бо хто купить у сумних зморених бабусь непотрібний кілограм бринзи, м'яту малину, немиту картоплю?

Почнеться, бо побачивши багато закордонних міст та святих місць, я майже не бачив українських, а побачити дуже хочу. Почнеться, бо є вцілілі шкільні вчителі-жебраки, учні яких привозять медалі з Всесвітніх олімпіад; бо є декілька тисяч пар розумних студентських очей, які не поїхали гризти граніт зарубіжної науки.

В Україні є ті, хто не здався; хто мужає, крепчає; хто вчиться на своїх помилках; хто буде готовий, а не буде думати, що готовий, коли Україні випаде черговий шанс стати іншою – цивілізованою! Я хочу застати цей день; я хочу в цьому брати участь; я хочу зрадіти тому, що вийшло.

Я знаю, що всі прекрасно обійдуться й без мене, але за кордоном – мені нікого любити, немає в кого (чого) вірити, немає за кого рвати серце – нехай воно порветься вдома – і воно рветься дома!

ШКОЛА-СІЧ:

МОДЕЛЬ ШКОЛИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОЗАЦЬКОГО ЛИЦАРСТВА - ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ. ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ – ПІСЛЯ НАС НЕ БУДЕ НАС, А СПРАВИ ЗАЛИШАТЬСЯ. РОЗДУМИ ОТАМАНА-1.²⁹¹

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти,**

²⁹¹ «Час виховувати лицарів». Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ). №№41-42, 28.09-05.10.2016; №№42-43, 12-19.10.2016; №№43-44, 28.10-02.11.2016; №№45-56,

яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.

Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постане сучасне українське лицарство – духовно постане Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ГОЛОВНЕ – УВАГА ДО ШКОЛИ

Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства...

Проблеми виховання дітей та молоді мені знайомі не з книг; тридцятирічний педагогічний досвід (двадцятирічний директорський) та п'ятнадцятирічний досвід роботи на керівних посадах в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування дають підстави робити пропозиції щодо його покращання.

Сучасний його стан загрозливий. Якщо рівень навчання в загальноосвітніх школах становить 0,6 від можливої одиниці, то рівень виховання - 0,3; поза школою взагалі панує антивиховання. Цей стан погіршується, бо практично не зроблено спроби змінити в країні ситуацію з мораллю на кращу і школа залишається єдиним гарантом виховання дитини порядною людиною, патріотом України. **Тому на сучасному етапі розвитку держави головне - увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота.**

ГОЛОВНА МЕТА ОСВІТИ – ВИХОВАННЯ; ОСНОВНИЙ НАПРЯМОК СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ – ФОРМУВАННЯ ДУШІ

Рівень розвитку освіти - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник його прогресу або регресу. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: навчання і виховання. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. Лише поєднання навчання і виховання особистості формує у неї культуру самостійного

мислення, розвиває і зміцнює духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію.

Ми часто зустрічаємо людей назверх освічених, енциклопедично озброєних знаннями, а всередині в них пустеля, як говориться в Біблії, «гроші пофарбовані, поваплені» і тому в теперішній час нам потрібні люди не тільки озброєні знаннями, а й духовно, психічно, фізично спроможні розвивати творчі здібності свої та навколишніх; співпрацювати з людьми різних філософських, політичних, релігійних поглядів; здатні вирішувати проблеми сьогодення й майбутнього; особи з великим культурним та духовним потенціалом; особи **виховані**.

Досвід практичної роботи свідчить, що **головна мета освіти - виховання; навчання повинно бути підпорядковано вихованню.**

Школа - єдиний соціальний інститут, який, виховуючи учнів сьогодні, працює на перспективу. Саме тут висока професійна майстерність педагога-вихователя стимулює потребу школяра стати свідомішим, самовдосконалюватися, щоб реалізуватися як громадянин.

Виховання - це, в першу чергу, **щеплення моралі та створення** в учнів навичок життя в моральній атмосфері, бо глибока моральна криза в нашій країні є наслідком прогалин і в освітньому процесі, зокрема у недооцінки ролі духовності української національної школи, яка виступає одним із важливих елементів збереження і розвитку спільноти, її духовного ядра і постачає суспільству свідомих громадян, носіїв духовності.

Загальної системи народного виховання для всіх народів немає, у кожного народу своя, особлива, національна система виховання. Вона базується на рідній, національній мові.

Рідна школа – це головна основа національного життя держави, основа рідної школи – національне виховання. Наше національне виховання – це козацьке виховання, бо українці – нація козацька; козаки були типовими представниками рідного народу, вони втілювали волелюбний національний характер, відображали його потреби, інтереси, прагнення; і вони створили самобутню і високоефективну, близьку до європейської, національну систему освіти і виховання – козацьку педагогіку, яку впроваджують в свою роботу колективи навчальних закладів Південноукраїнського Задністров'я, бо творче впровадження в життя ідей і засобів козацького виховання має забезпечити формування фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України. Тому, конкретизуючи основну мету освіти, наголошую - **виховання повинно бути національним.**

Зупинюся ще на декількох аспектах, які конкретизують основну мету освіти. Перший, що пов'язаний із розвитком режиму життя, - розвиток усіх здібностей людини й особливо тих, які притаманні конкретній особі. Якщо людину навчати та виховувати у тісній атмосфері одного фаху, то по сусідству із цим фахом утворюється вакуум, у який втягується «виховання вулиці», навички, отримані від таких ж вузьких фахівців. Тому виховання та підпорядковане йому навчання повинні готувати особу, моральну особу, особу, яка легко оволодівала б любим фахом.

Повідомляти відомості може телевізор, комп'ютер. Виховувати людину може тільки педагог-творець. Освіта, що підпорядкована завданням виховання - творчість, творчість особливо тонкої структури, що потребує уваги, загостреної інтуїції і, як всяка творчість, - **свободи.**

Педагог - творець, тому не потрібно ставати йому на заваді детальними вимогами програм, методичних вказівок. Якщо педагог щось особливо любить (творчість поета, письменника, художника, якийсь розділ математики, біології та ін.), то для нього необхідно надавати можливість прищепити цю любов своїм учням.

Педагог мусить (хоча б якійсь мірі) прагнути вложити в учня хороші риси своєї особи. Небезпечно, коли хороший виконавець методичних вимог одночасно дріб'язковий, бездуховний та ін. Все це так або інакше відобразиться (можливо, не зараз) на його учнях.

З всього цього, впливає **другий аспект - школа повинна мати своє обличчя, а педагог повинен бути особою.**

Школа - це вихователі, викладачі, бібліотекар, працівники їдальні, й увесь її обслуговуючий персонал. Але головне (певна річ) - директор школи, який визначає її (школи) «особу», «душу», який створює в ній атмосферу доброзичливості до учнів й учителів між собою. Загальноновизнано, що якість навчально-виховної роботи більшою мірою залежить від якості керівника школи, ніж від рівня педагогічної майстерності вчителів й вихователів. Неможливо педагогічним працівникам компенсувати негативний вплив першої особи. Тому я бачу **наступний аспект - ефективне управління можливе лише за умови, що особа-керівник бачить перспективу розвитку закладу, розуміє завдання і специфічні особливості його, володіє необхідними навичками керування колективом й має відповідні якості для цього.**

Школа - це й приміщення, чисті, привітні, красиві й індивідуальні. І, звичайно, у школі повинні бути й списки випускників (у нашій школі навчалися такі особи). Кожен має згадувати свою школу завдяки тому особливому, що було в ній. Тому **ще один аспект - школа повинна мати свою репутацію**, й для цього конче необхідно знати - хто з достойних людей її закінчив, а самій школі варто цікавитися долею своїх вихованців...

В підґрунті козацького гарту лежить щоденна практична робота козацьких організацій. Загальноновизнано, що суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі!**

Душу – Богові! Кодекс лицарської духовності козацтва (Віра в Добро та Справедливість).

Дедалі більше політичних і культурних діячів, учителів, батьків звертаються до християнських моральних цінностей як найбільш стійких, універсальних, не підвладних політичній та ідеологічній кон'юктурі. Це означає, що сучасне українське суспільство поступово підходить до визнання й опанування етичних основ християнства, від яких воно було штучно відлучене протягом багатьох десятиліть і до яких у більшості людей навіть було сформовано різко негативне ставлення.

Ніхто не буде сперечатися, що віра є носієм духовності. Так воно і є, адже те, чого навчають в християнстві, спрямоване на забезпечення нашого духовного добробуту, і найперше гармонії нашого внутрішнього світу. Багато людей відвідують храми, вважають себе віруючими і повага до традицій та релігії свого народу стримує багатьох з них від хибних кроків. Свою роль тут відіграє і громадська думка, а тому людина буде намагатися жити і діяти так, щоб не було соромно перед людьми.

Лише розвинута моральність, лише прийняття абсолютних вічних норм співжиття допоможе у потрібну годину людині – вона не буде вагатися, втримається,

не піде на умовляння, адже матиме приписи на всі випадки життя. А нагородою буде чисте сумління та гармонія внутрішнього світу...

Тому формування душі як основної якості людини, визначення її духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя дитини – основний напрямок сучасного виховання...

Життя – Україні! Кодекс лицарської звитяги козацтва.

Козак: готовий боротися до загиби за волю, честь і славу України; нехтувати небезпекою, коли справа стосується життя рідних, друзів, побратимів, долі Матері-України; з презирством і ненавистю ставиться до ворогів, прагне визволити рідний край від чужих заброд-завойовників; уміє доводити наукову неспроможність ворожих ідей і теорій, спрямованих на послаблення Української держави, на приглушення національної свідомості і самосвідомості, та встановлення національної несправедливості і нерівноправності; здатний відстоювати в будь-яких обставинах життя рідну мову, культуру, мистецтво, духовні традиції, гідність і гордість свого та інших народів; виявляє героїзм, подвижництво в творчій праці і в бою в ім'я свободи і незалежності України; відстоює своє право бути господарем на рідній землі, володарем національних багатств, готовність нікому не давати на поталу своєї материзни і дідизни; здатний і готовий займатися постійно, в тому числі і в години можливого лихоліття, народотворчою і націотворчою діяльністю, будівництвом і зміцненням Української держави.

Серце – народові-нації! Заповіді милосердя козацтва.

Козак: готовий допомагати найслабшим, найбеззахиснішим – дітям, створювати умови для їхньої радості, попереджувати їхні страждання, замінювати їм у разі необхідності батька і матір, брата і сестру; всебічно допомагає сиротам, вдовам, бабусям і дідусям, турботливо ставиться до безпомічних, постійна їм матеріально підтримує; надає допомогу хворим, інвалідам, потерпілим від злих людей, стихійних сил природи; здатний до співчуття, жалю до людей, які потрапили в біду; готовий допомагати будь-якій людині, щиро розділити з нею журбу, страждання, горе, зробити все для того, щоб їй стало легше.

Честь – козацтву-лицарству! Кодекс лицарської честі козацтва.

Козак: любить батьків, вірний у коханні, дружбі, побратимстві, товаришуванні, ставленні до Батьківщини, рідного народу; готовий турбуватися про молодших, зокрема дітей, усіх літніх людей і людей похилого віку; підкреслено шанобливо ставиться до матері, дівчини, жінки, бабусі; виявляє непохитну вірність ідеям, принципам народної моралі, національним і загальнолюдським цінностям; відстоює свободу і незалежність особистості, народу, держави, єдність і соборність українських земель; прагне роботи пожертвування на будівництво храмів, навчально-виховних закладів, просвітних установ, пам'яток історії та культури; готовий проявляти принциповість і непримиренність до зла, аморальності і наступальність у боротьбі з ними; здатний цілеспрямовано й систематично розвивати фізичні і духовні сили, зокрема непохитну силу волі і непоборну силу духу, можливості свого організму, займатися самопізнанням і самовдосконаленням; уміє скрізь і всюди чинити шляхетно, виявляти доброту, лицарські чесноти, глибоку історичну пам'ять, національну гідність і гордість; турбується про розвиток національних традицій, звичаїв, обрядів, бережливо ставиться до рідної природи, землі, примножує її багатств; прагне внести якнайбільший особистий внесок у підвищення добробуту рідного народу, його матеріального і духовного рівня.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ – ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗДУХОВНОСТІ, РУЙНАЦІЇ МОРАЛІ

Труднощі та проблеми школи впливають із сучасних труднощів громади - економічних, демографічних, соціальних.

Термінове розв'язання всіх проблем школи неможливо (особливо соціально-економічних, фінансових, частково методичних), але проблеми виховання ми повинні вирішувати негайно; **головне завдання школи на сучасному етапі - протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.**

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовних життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.**

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій); якби мали таке виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасного козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства**: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу, яка виробила і в своєму бутті, способу життя відобразила найвищі цінності його національної душі, філософії, характеру, світогляду, моралі, правосвідомості, естетики; це лицарська духовність, компоненти якої розвиваються у напрямі довершеності, найглибшого відображення потреб, інтересів української нації, держави.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути національній, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Козацько-лицарський напрямок в сучасній педагогіці я особисто вважаю найперспективнішим напрямком в теорії сучасного виховання громадянина, патріота України; за цим напрямком майбутнє; він буде слугуватиме підґрунтям державної системи виховання, бо ми, браття, козацького роду!

ШКОЛА КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ГАРТУ – ОСНОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ВИХОВАННЯ КОЗАКА ТА БЕРЕГІНИ

Загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних національних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодovаних здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі.

Школа козацько-лицарського гарту (виховання) – громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарські мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

У практичній роботі школи козацького гарту дотримуються **основних змістовних компонентів сучасного козацько-лицарського виховання молоді**, які втілені у наступних циклах і напрямках навчального плану школи цього типу:

	Цикли предметів (блоки)	Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).	1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
		2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).	3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.

		4. Традиції.	Любіть Україну, як сонце любіть.
		5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 6,7,8).	6. Природа.	Плекати український храм природи.
		7. Праця - навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
		8. Наука - техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).	9. Держава - нація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
		10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

ФОРМИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ СИСТЕМИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ

А. НАПРЯМКИ

Цілісну особистість сучасного козака-лицаря ми формуємо в результаті багатогранної навчально-виховної роботи, насамперед таких напрямків діяльності батьків, учителів, вихователів, представників громадських організацій (зокрема, Українського козацтва):

Блок I. Культура тіловиховання.

1. Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин. Працюючи в цьому напрямку, ми плекаємо у кожного юного козака міцне здоров'я, загартовуємо тіло і дух, формуємо уміння досягати перемог на спортивних іграх.

2. Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину. Тут формуємо уміння захищати рідну мову, культуру, землю, готовність спростовувати теоретичні ідеї, фальшивки всіляких недоброзичливців, людей вороже настроєних до нашої незалежності.

Досліджуємо і практично відроджуємо військово-спортивне мистецтво наших пращурів: верхової їзди, стрільби з лука, володіння списом, шаблею, іншими видами козацької зброї, подолання природних перешкод, керування човном під веслами та вітрилами, різних видів боротьби та протиборств, в т.ч. бойового гопака, козацького багатоборства.

Блок II. Духовна культура.

3. Козацькому роду – нема переводу. В процесі реалізації завдань цього напрямку роботи виховуємо в юних козаків родинні цінності, повагу до свого роду, бажання примножувати його славу Добром, Правдою, Красою.

Організуємо дослідження кожним юним та молодим козаком, класними загонами славної історії українського козацтва – від його зародження до зміцнення в епоху П.Сагайдачного, Б.Хмельницького, І.Мазепи.

Організуємо вивчення героїчного життя, подвижницької діяльності, високого військового мистецтва керівників повстань отаманів С.Наливайко, І.Сірка, Т.Федоровича, І.Богуна, М.Кривоноса, І.Мазепи, П.Орлика, П.Полуботка, П.Калнишевського, І.Гонти, М.Залізняка. Допомагаємо козацатам виконувати конкретну програму вивчення козацького визвольного руху, козацького краєзнавства, туризму та екскурсій козацькими шляхами, пошук козацьких могил та цвинтарів, їх упорядкування, встановлення пам'ятних знаків, вивчення молоддю козацьких родоводів під гаслом «Шукай, козак, свій родовід!»

4. Любіть Україну, як сонце любіть. Продовжуючи патріотичні традиції, звичаї наших пращурів-язичників, які були сонцепоклонниками, і віруючих козаків, ми навчаємо кожного молодого козака і козачку палко і ніжно, самовіддано любити свою калинову, вишневу країну, по-синівському служити їй корисними справами.

5. Козацькими шляхами – до висот української духовності. Тут на міцному науковому ґрунті, культурно-історичних традиціях козацтва формуємо високу мораль, силу волі і силу духу підлітків і юнаків. Допомагаємо їм оволодіти основами української козацької філософії, ідеології, психології, національного характеру і світогляду.

Допомагаємо відроджувати козацькі мистецькі традиції кобзарства, лірництва, гуртового співу, танцю, дотепного влучного слова, різьбярства, художнього розпису, художньої вишивки, іконопису. Допомагаємо вивчати і застосувати на практиці козацькі знання: народної медицини, астрономії, агрономії, метеорології, кулінарії.

Проводимо індивідуальну, групову, масову культурно-просвітницьку роботу, спрямовану на те, щоб кожен учень – член козацького осередку займався самопізнанням і саморегулюванням, самовдосконаленням, розвивав свої інтелектуальні здібності і фізичні можливості, пізнавав сутність й особливості козацької ідеології (філософії, світогляду, моралі, етики, естетики, характеру, правосвідомості). Проводимо кваліфікаційні конкурси, олімпіади, змагання з різних напрямків розвитку здібностей учнів.

Розбудова незалежної України, осягнення нею в майбутньому в багатьох галузях життя світового рівня розвитку неможливо без пізнання і творчого відродження національно-духовних пластів минулого (зокрема, козацької духовності). Пізнання її ідейно-морального, виховного потенціалу має вирішальне значення у формуванні вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу, яка виробила і в своєму бутті, способі життя відобразила найвищі цінності цього національної душі, філософії, світогляду, характеру, моралі, естетики, правосвідомості, ідеології, - у цьому понятті українець розкривається як активний діяч історії свого народу, господар рідної землі і держави, володар, охоронець, примножувач національних матеріальних і духовних багатств. Нині нам потрібен у громадському, шкільному і родинному житті культ лицарства, духовних багатств козацтва. Лицарський дух не дасть нудити багатьом людям у духовній ницості, історичному безпам'ятстві.

В діяльності козачат прищеплюється козацько-лицарська духовність, зміст якої складають:

а). Духовне життя козаків – синівська любов до Матері-України, землі-годувальниці, рідного краю, заповітів батьків і дідів, материнської мови, рідної культури, історії та ненависть до всього чужого, ворожого, що заважало жити на своїй землі і було спрямовано на гальмування і нищення людського в людині (гармонія любові і ненависті);

права, «вольності» козаків, право власності (на землю, скот, реманент), ідеї власності, здобутої своїми руками, кмітливостю і підприємницькою думкою; ідея Бога як захисника народу, України; лицарі свято берегли віру батьків і дідів, духовні здобутки предків.

б). Козацька філософія – козаки обґрунтували волю людини як головний дар життя, її природне право на свободу і незалежність, найвищими цінностями вважали людину, народ, національну державу;

кожна людина – складова частина народу, нації;

стійкість і цілісність, соборність нації залежить від того, чи усвідомлює кожен її представник необхідність згуртованості в міцну духовну спільноту.

в). Козацький світогляд – провідними були ідеї Бога, України-Батьківщини, свободи особистості і волі народу, збереження спадщини предків, їхньої духовності, переконання в торжестві народної правди, перемоги добра над злом, ідеали незалежності України;

уявлення, погляди на підступництво і зраду, на міщанське животіння, на пасивне очікування добра, коли зло саме зникне, на байдужість до долі України як на гріхи людей; зраду вважали найтяжчим злочином перед товариством, народом, своєю державою, Богом;

козаки плекали, культували ідеали братства, побратимства, згуртованості і єдності людей для досягнення шляхетних цілей

г). Козацький характер – почуття багатства, емоційна наснага, внутрішня невичерпна енергія;

висока шляхетність і порядність, кмітливостю і дотепність, підприємливість і практичність, стійкість і незламність у боротьбі з ворогами, безкомпромісність і твердість у відстоюванні правди і справедливості;

ніжність у ставленні до добрих людей, братерська любов до друзів і товариства, глибока пошана до громади, вірність своєму обов'язку захищати рідну землю, співчуття до всіх знедолених, милосердя до тих, хто його потребує;

постійна готовність до боротьби за волю рідного краю, за свою незалежну державу, устремління до високих ідеалів, жадання будувати демократичний державний устрій, давати лад у громадському житті, утверджувати гуманні стосунки між людьми.

д). Козацька мораль – шляхетне ставлення до людини;

батьківська турбота про підростаюче покоління, глибока пошана до літніх і старших людей, палка і всепереможна любов до рідної землі, героїзм у захисті інтересів рідного народу, надання допомоги усім слабим, скривдженими і знедоленим, нетерпиме ставлення до зла і несправедливості в будь-якій формі, надзвичайна скромність, висока краса вчинків і миротворча місія в житті;

глибока людяність, діяльна доброта, милосердя;

жертвність як здатність поступитися власним добробутом, навіть віддати життя в ім'я перемоги добра над злом, торжества козацької правди.

е). Козацька естетика – культ краси людини, її фізичної і духовної досконалості.

ж). Козацька правосвідомість – виборність органів козацького самоврядування, утвердження демократичних основ української держави, гуманістичні засади громадського життя;

Конституція Пилипа Орлика.

з). Козацька ідеологія – захист демократичного ладу, політичного устрою України, її самостійності і державності, органів самоврядування, інтересів козацького стану, всього народу;

захист прав, привілеїв, здобутих козаками в боротьбі з ворогами;

будівництво правової держави, звільнення своєї землі від будь-яких агресорів, чужоземних зайд;

вищість інтересів народу, нації, Вітчизни, що перебуває в смертельній небезпеці, над інтересами окремої особистості;
цілісність нації, власної держави, їх верховенство, пріоритетність перед вузькоогоїстичними потребами людини чи групи людей;
необхідність боротьби з порушниками української законності, політичними течіями та лжетеоріями, ворожими рідному народу, його державності;
Велика Козацька Слава.

Блок III. Культура предметної діяльності.

6. Плекати український храм природи. Основними завданнями цього напрямку роботи з юними козаками ми вважаємо формування в них любові до рідної природи, готовності і уміння берегти і примножувати її багатства, красу. Разом з козачатами вивчаємо екологічне становище в регіоні та беремо участь у заходах з метою його покращання.

7. Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна. Тут засобами козацької педагогіки ми формуємо якості господаря рідної землі, державну позицію та інтереси українського власника, який чесною і самовідданою працею нарощуватиме матеріальні блага, духовні цінності рідного народу, гармонійно поєднуюватиме особисті і загальнонаціональні потреби.

Допомагаємо пізнавати і досліджувати, а також відроджувати традиції козаків як мудрих хліборобів, умілих орачів, господарів землі: прилучаємо козачат до організації і ведення фермерських господарств, створення госпрозрахункових трудових об'єднань, майстерень, малих підприємств, асоціацій, організації взірцевих молодіжно-козацьких господарств різного профілю.

Допомагаємо відроджувати ремесла і промисли: бондарство, гончарство, бджільництво, ковальство, лимарство, чинбарство, стельмахування.

8. Науку і техніку – на службу нації, Україні. Роботу тут спрямовуємо на пізнання вихованцями законів розвитку науки і техніки, формування любові до науково-пізнавальних процесів, уміння власними зусиллями свого мозку і рук рухати вперед ці фундаментальні галузі суспільного життя.

Допомагаємо козачатам вивчати сучасні види техніки, інформаційної та електронної обчислювальної машинної технології і організації особистої та спільної творчої діяльності, зокрема: радіозв'язок, теле-радіоконструювання, теле-радіомоделізм, системи електронної автоматики, судномоделізм, морська справа, авіамоделізм, автомобільна та тракторна справа, радіо моделювання.

Блок IV. Соціальна культура.

9. В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна. Зміст і методику роботи в цьому напрямку спрямовуємо на вироблення в юних козачат державотворчих і націотворчих якостей. Працюємо над тим, щоб зміцнення національної держави, поглиблення згуртованості нації стало смыслом життя кожного громадянина України.

10. Козацька наша слава не вмере, не поляже. Разом з нашими вихованцями – молодими козаками – глибоко пізнаємо історію українського козацтва, досягнуті ним національні пріоритети – ідейні, політичні, наукові, культурні і державотворчі.

Поширюємо серед учнів та молоді знання про козацький національний визвольний рух, про заслуги козаків у боротьбі з чужоземними загарбниками.

Вивчаємо матеріали: історичні документи (козацькі літописи);
історичні праці про героїку козащини М.Костомарова, В.Антоновича, М.Аркаса, Д.Яворницького, Д.Дорошенка, І.Огієнка, В.Крип'якевича, А.Опановича;

художні твори Т.Шевченка, П.Куліша, Б.Грінченка, А.Чайковського, О.Олеся, Б.Лепського, поетів В.Симоненка, Л.Костенка, І.Драча, Д.Павличка.

Б. ФОРМИ

У роботі з козацько-лицарського виховання ми використовуємо такі основні форми роботи:

1. *Робота в школі:*

а). *Класна,*

б). *Позакласна.*

2. *Позашкільна робота.*

Класна робота з козацько-лицарського виховання проводиться нами за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського виховання.

Позакласна робота з козацько-лицарського виховання проводиться нами за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) і класних козацьких загонів.

Позашкільна робота з козацько-лицарського виховання проводиться нами у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» під патронатом паланкового та місцевого осередків Українського козацтва.

В. МЕТОДИ, ПРИЙОМИ

1. *Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти (дошкільнята).*

Родинно-дошкільне виховання здійснюємо через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка:

а) застосовуємо ідеї, методи і прийоми народної педагогіки. Мати і батько, всі рідні в родинному вихованні застосовують милозвучну і мелодійну, співучу рідну мову, фольклор. Рідне довкілля, зміст, форми і методи виховання створюють етнічне середовище, яке сприяє пробудженню природних задатків дітей. В таких умовах починає формуватися український характер і світогляд особистості;

б) виховуємо народними засобами глибокі родинні почуття, цінності, любов до Матері і Батька, Бабусі і Дідуся, Роду і Народу, України-Батьківщини;

в) пробуджуємо і виховуємо глибоку радість, впевненість дитини в найбільшій радості життя: «Мамо, тато і я – це моя сім'я»;

г) розповідаємо дітям міфи про походження землі, життя на ній, українців, України, стольного граду Києва, козаків. Розповідаємо міфи і легенди про Око, Першоптаха, Першого Бога Сокола, Дуба-Стародуба, Сварога, Дажбога, перуна;

д) створюємо в уяві дітей привабливі образи героїв казок і легенд, пісень, колядок і щедрівок – образи богатирів, витязів, лицарів. У спілкуванні з матір'ю, батьком, працівниками дитячого садка, в ігровій діяльності діти захоплюються мужністю і відвагою, силою і розумом козаків – борців за свободу людини, волю України;

е) допомагаємо дітям у процесі бесід, ігор, вертепних дійств, драматизації, участі в дотриманні традицій і звичаїв народного календаря під керівництвом батьків, вихователів засвоїти зміст і дух козацько-лицарського життя. Під час художніх занять, вивчення віршів, розучування пісень, загадок, колядок і щедрівок, народних дитячих танців діти пізнають елементи історії, культури, художнього і військового мистецтва українських козаків;

є) розкриваємо в процесі відзначення дат, урочистостей, свят народного календаря, любов козаків до рідної землі, Матері-України;

ж) ознайомлюємо дітей з українськими етнічними, національними символами – білою хатою, калиною, вербою, тополею, лелекою, соняшником;

з) здійснюємо посвяту бажаних дітей у козаченяти. Здійснюємо виховання козаченяти шляхом пробудження і утвердження в серці і душі радості і задоволення,

сміху і веселощів, відчуття і розуміння краси і добра, порядку і дисципліни, ладу в усьому;

і) проводимо бесіди, розповіді на теми «Ми малята – козаченята», «Зростаємо здоровими і дужими», «Козацькому роду нема переводу», «Козаки-вояки, оборонці України». Проводимо ігри з ходьбою, бігом, рівновагою, козацькі забави на теми «Біжіть до жовто-блакитного прапора», «Знайди кольори прапора України», «Знайди свій будинок», «Вгадай, де був козак», «Де тут козак, а де злі люди, недруги козаків». Застосовуємо сюжетно-рольові, конструктивно-будівельні ігри, ігри-інсценіровки, драматизацію і театралізацію;

й) пробуджуємо і виховуємо у козаченята бажання у чомусь хорошому бути першими, лідерами. Виховуємо в кожного з них почуття власної гідності, віри в свої сили, можливості;

к) сприяємо засвоєнню козаченятами елементів народної астрономії, біології, медицини, кулінарії;

л) виховуємо у кожного козаченята бажання, уміння і навичок дотримуватися в житті і поведінці лицарських правил:

- старайся бути добрим і чесним, справедливим і правдивим, красивим;
- прагни бути першим у хорошій поведінці, добрих справах, праці;
- будь сміливим і розважливим, дисциплінованим і організованим, мужнім, долай труднощі на шляху до Добра, Правди, Краси;
- не заважай іншим дітям, не завдавай їм прикрощів, шкоди і болі;
- люби рідну землю, батьківську хату, материнську мову і пісню, калинову Україну.

II. Родинно-шкільне виховання козачати та лелі (учні молодших класів).

У роботі з козацько-лицарського виховання з козачатами і лелями ми:

а) форми, методи і прийоми спрямовуємо на пробудження в дітей елементів національної свідомості і самосвідомості. Проводимо бесіди і розповіді дітям, читаємо книжки про Запорозьку Січ, героїчні подвиги лицарів України, зустрічі з представниками Українського козацтва, збагачуємо їх знання про історію козаків, їхню героїчну боротьбу за свободу і незалежність України;

б) формуємо історичну пам'ять культурно-історичних основ духовності козачат при сприянні міфів про праукраїнців-предків козаків, їхні вірування і звичаї, сонцепоклонництво. Ознайомлюємо дітей із міфами про Білобога і Чорнобога, Коляду і Мару, Лада і Ладу, Велеса і Перуна. Розкриваємо в міфології, фольклорі, глибокі гуманістичні якості наших пращурів – любов до людини, доброта, правдивість, працелюбність, пошана до історії і культури рідного народу, зневага до всього потворного в житті, ненависть до ворогів-загарбників;

в) впроваджуємо в повсякденне життя і навчання козачат ідеї, правила, національні традиції родинності. Застосовуємо в процесі вивчення навчального матеріалу, в позакласній і позашкільній роботі козацьких ігор, в яких розкривається родинні цінності, ідеї української національної школи-родини;

г) пробуджуємо інтерес до історії українського козацтва, Запорозької Січі, Гетьманської України як форми національної державності шляхом участі козачат у дослідно-пошуковій роботі на теми «Жили собі запорожці та й на Запорожжі», «Гей ви, хлопці, славні Запорожці», «Запорозькі козаки-характерники», «В похід сурмлять козацькі сурми»;

д) розкриваємо єдність змісту і форми, національної ідейності і художньої образності, символічності і духовності в процесі вивчення козацьких пісень і дум, легенд і історичних оповідей і виховуємо в кожного козачати почуття господаря на українській землі, володаря в рідному краї;

е) організовуємо і проводимо бесіди, ранки, вікторини, конкурси, заочні мандрівки на теми «Українські національні кольори», «Українські образи і символи»,

«Самобутність рідного мистецтва», «Чари писанкарства і рушникарства» тощо з метою розвитку емоційної сфери, почуття краси.

III. Родинно-шкільне виховання джури та дані (учні 5-8 класів).

У роботі з козацько-лицарського виховання з джурами та данами ми:

а) використовуємо методи фізичного загартування джур та дан. Організуємо на запорозьких – козацько-лицарських традиціях тіло виховання кожних джури та дані (засобами природи – води, сонця, снігу, системи вправ, видів козацької боротьби). Допомагаємо оволодіти народними методами лікування кашлю, нежиті, кровотечі, укусу змій, легкої рани;

б) спрямовуємо методики козацько-лицарського виховання джур та дан на створення умов, забезпечення активної участі кожного з них в крає-, народо-, українознавчій діяльності. Допомагаємо проводити практичні заняття в умовах сім'ї, школи, позашкільної роботи народною вишивкою, писанкарством, рушникарством, декоративно-ужитковим мистецтвом;

в) організуємо творчі пошуки, збирання в рідній місцевості, інших регіонах України і вивчення ідейно-духовного багатства пісень, дум, легенд, історичних розповідей та інших матеріалів про козаків. Застосовуємо проблемність, дискусійність, творчий обмін враженнями, думками в процесі вивчення ідей українських державотворців П.Сагайдачного, Б.Хмельницького, І.Виговського, І.Мазепи, керівників визвольних змагань нашого народу ХХ століття – М.Грушевського, В.Винниченка, С.Петлюри, С.Бандери, А.Мельника, Є.Коновальця, Р.Шухевича;

г) проводимо бесіди, збираємо матеріал для художніх і наукових робіт на теми «Хто ми? Яких предків діти?», «Трипільська культура і наші пращури», «Оріана, Оранта, Русь-Україна і Козацька держава», «За що ми різалися з ордами?». Проводимо диспути і дискусії, вільний обмін думками про співвідношення козацького минулого і сучасного, про сучасну козацько-лицарську духовність;

д) допомагаємо пізнавати культуру, мистецтво, освіту козаків в процесі проведення бесід, творчих діалогів, написання художніх творів і рефератів на теми «Козацька маршова музика», «Закличні звуки козацьких сурм», «Тужливий біль і переможний дзвін бандур козацьких», «Серце й душу звеселяє козацьке мистецтво», «Лицарський дух у кольорах і звуках»;

е) впроваджуємо в повсякденне життя джур та а діяльність їхніх гуртків, куренів, кошів, паланок різноманітних елементів, засобів романтики і символіки, піднесеності й урочистості. Застосовуємо історичний підхід, методи порівняння, зіставлення культурно-історичних фактів під час вивчення символічного змісту тризуба – Малого Державного Гербу України, Державного Прапора України, козацьких прапорів, інших символів (булави, бунчука).

IV. Громадсько-родинне виховання козака та берегині (учні 9-11 класів).

У громадсько-родинному вихованні козака та берегині ми:

а) використовуємо методики, технології козацького навчання і виховання, які спрямовуються на пробудження і поглиблення життєстверджуючого, комфортного самопочуття молодих козаків у процесі занять, роботи. Надаємо психологічну, методичну допомогу козакові в опрацюванні і організації власної системи зміцнення і охорони свого здоров'я, а також пробудження в нього турбот про здоров'я інших людей;

б) створюємо організаційні, психологічні і педагогічні умови з метою утвердження гідності особистості козака та берегині, постійно зростаючої самостійності їх у навчально-пізнавальній, дослідно-науковій, виробничій діяльності, житті;

в) застосовуємо новітні педагогічні та інформаційні технології українознавчої роботи (педагогіки народного календаря, розвитку історичної пам'ять, формування національної свідомості і самосвідомості). Проводимо диспути і дискусії, проблемні обговорення, творчі зустрічі на теми «Світогляд українців: умови і шляхи формування, основні ідеї», «Історія українського народу і його національний характер», «Національний характер і мистецтво»;

г) ознайомлюємо молодь з архівними матеріалами, допомагаємо вивчати стародруки, писати реферати про культурні здобутки, духовні цінності рідного та інших народів, оволодівати знаннями з народної математики, етнопедагогіки, медицини. Організуємо самостійні дослідницькі пошуки козаків та берегинь, вивчення ними європейських традицій в українській культурі, зв'язків України з Заходом і Сходом, Північчю і Півднем. Організуємо «круглі столи», молодіжні наукові і науково-практичні конференції як фактор формування лицарської духовності;

д) забезпечуємо участь козаків і берегинь у заняттях в клубах «Моя Батьківщина – Україна», «Планета», «Політика», «Держава та коріння нації», «Людина та ідейні цінності» з метою вивчення української національної ідеології, її квінтесенції – ідеології державотворення як державної ідеології України, а також внутрішньої і зовнішньої політики Української держави;

е) формуємо готовність молодих козаків до служби в Збройних Силах України шляхами теоретичної і практичної підготовки, осмислення проблем «Покликання Збройних Сил України – захист миру, незалежності нашої держави», «Слава козацькій зброї», «Військові козацькі традиції і сучасність», «Непорушність присяги воїна на вірність Україні»;

є) надаємо наукову і методичну допомогу козаку та берегині в справі організації самонавчання, самоосвіти, самовиховання, у формуванні власних поглядів, переконань та ідеалів громадянина України.

Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу.

Колись мені мій дід (дунайський старовірський священик) казав: «Молодь необхідно вчити релігії, дисципліні, пошані до закону, любові до науки і праці, почуттю відповідальності – це в подальшому житті буде їй необхідним». Потім додав: «А ще вони повинні бути козаками, й, коли треба, брати шаблюки!»

Навчально-виховні заклади, що працюють в напрямку козацько-лицарського виховання, функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, тому потребують комплексу основних концептуально-методичних документів. Ці документи розроблені автором статті, пройшли апробацію в навчально-виховних закладах козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я, надруковані та виставлені в Інтернеті.

Комишина 105. Вересень-жовтень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Тридцять третє Коло-Рада УБК. Вийшов ювілейний номер газети «Річ про Буджацьку Січ». Козачизм переможе! Громадсько-політична програма діяльності Українського Буджацького козацтва - Насущні завдання нашого руху. Роздуми отамана-2.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на протязі декількох днів із метою збору матеріалу для книги про козацтво Буджаку здійснив маршрутний автопробіг Білгород-Дністровський – Сарата – Арциз – Тарутине – Арциз – Болград – Ізмаїл – Рені – Ізмаїл – Кілія – Вилкове – Татарбунари – Сарата - Білгород-Дністровський; в цих містах та містечках отаман мав зустрічі з старшиною і старійшинами місцевих козацьких осередків (зустрічі проходили у форматах рад, круглих столів, неформальних спілкувань) та читачами районних бібліотек із презентацією енциклопедії «Українське Буджацьке козацтво».²⁹²

В школі №6 м. Білгорода-Дністровського відбулася зустріч делегації Буджацького козацтва із педагогічним колективом. Козаки В.Тимофєєв, Є.Пітюков презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на численні запитання.²⁹³

Відбулася чергова Рада Старійшин організацій Українського козацтва (Київ, музей І.Гончара). На порядку денному питання: 1.Російська збройна агресія і місце Козацтва у цій війні (В.Темненко, М.Бондар). 2.Узаконення продажу нашої землі – смертельна загроза для народу (К.Матвіюк). 3.Виховання національної свідомості і патріотизму – необхідна умова виходу України із всіх криз (Ю.Руденко). 4.Козацьке судочинство – один із засобів подолання корумпованості влади (І.Козар). 5.Різне.²⁹⁴

Відбулася чергова Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Глоченко, Г.Хохлачов, В.Воробйов, Д.Георгієш, Б.Устименко). Було розглянуто звернення Ради Старійшин організацій Українського Козацтва до козаків України.²⁹⁵

Делегація УБК взяла участь у Форумі козацьких педагогів, що проходив у Львові. У програмі – пленарні та секційні засідання (Львівський обласний інститут післядипломної освіти), обговорення із авторами Всеукраїнської програми «Лицарське виховання школярів» можливість приєднання до цього проекту Буджацьких козаків (Львівський обласний центр краєзнавства, екскурсій, туризму учнівської молоді), зустрічі із читачами бібліотек (Львівської національної ім. В.Стефаника, Наукової Національного університету ім. І.Франка, Українського католицького університету), керівництвом християнських конфесій.²⁹⁶

Відбулася чергова Рада Отаманів УБК (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Г.Трегубенко, П.Антонов, Д.Георгієш, Г.Клоченко). На порядку денному – підготовка до Дня ветерана України та до Всесвітнього дня людини поважного віку (підготовка номерів до святкового концерту).²⁹⁷

²⁹² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.



Зліва по колу: В.Воробйов, Д.Георгієш, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Б.Устименко, М.Маринеску, Г.Клоченко, Г.Хохлачов, О.Ступак.

Керівництво Національної бібліотеки Болгарії ім. Святих Кирила і Мефодія надіслали керівництву УБК подяку за подаровані книги про Буджацьких козаків.

У свій час такі ж подяки надсилали наукова бібліотека Києво-Могилянської Академії, наукова бібліотека Українського Католицького університету, обласні наукові універсальні бібліотеки – Одеська, Чернігівська, Дніпровська та ін.²⁹⁸

В парку Миру відбувся традиційний захід (готував міський Центр соціального захисту населення) вшанування ветеранів (Всесвітній День ветерана - День ветерана України – День людини поважного віку).



Козаки співають.



Посвята до козацтва В.Мартинюка.

Участь у проведенні заходу взяли ветерани Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Воробйов, Д.Георгієш, П.Антонов, Є.Пітюков, І.Комарова). Відбулося посвячення в козаки Мартинюка Валентина Івановича (Турлаки), якого рекомендував П.Антонов.²⁹⁹

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва з питань підготовки до Дня Українського козацтва.³⁰⁰

²⁹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №17, вересень 2017.

²⁹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

³⁰⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

Відбувся урочистий прийом козаків-представників Ради Старійшин УБК в Білгород-Дністровській районній Раді ветеранів України (голова П.Ластовецький, заступник М.Адиров). Козаки В.Тимофєєв, М.Маринеску, О.Ступак, Г.Клоченко, М.Скибенко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Воробйов були нагороджені грамотами Ради ветеранів. Після нагородження козаки поспілкувались у неформальній обстановці.³⁰¹

Відбулася посвята в козачата та лелі, джури та дани, молоді козаки та берегині учнів Білгород-Дністровської ЗОШ №6. Висвячували козаки В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, П.Антонов, о.Михаїл (Євчев) – священник Болгарської церкви м. Білгорода-Дністровського, Берегиня – О.Гамар.³⁰²



Лунає Гімн України – «І покажем, що ми, браття, козацького роду!».

Напередодні Дня українського козацтва в міському Центрі соціального захисту відбулася зустріч ветеранів козацького руху Задністров'я та Подністров'я. В перебігу дійства пройшла посвята в Берегині Малінської Віри Самсонівни. Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Хохлачов, Д.Георгієш.³⁰³

На Покрову відбулася Тридцять третє Коло-Велика Рада Українського Буджацького козацтва. Урочистості та нагородження проводилися у міському Центрі культури та дозвілля. Грамотами міського голови, голів райдержадміністрації та райради були нагороджені козаки та Берегині: Б.І.Устименко, Т.Г.Римська, Лукашевський В.В., Ковпак В.П., Вронська В.М., Вдовиченко О.М., Гловацька В.П., Завойчинський М.О., Добрева Г.В., Осолінська В.С., Тиханська О.Ю., Тома Т.І., Чороба М.І., Трегубенко Г.Ф., Чекмарьова Л.В., Адиров М.С., Антонов П.П., Кузаконь Т.П., Ніколаєнко С.О., Пітюков Є.П., Параденко І.Г., Ростікова С.С., Холостенко Г.В., Щербина Ю.І., Яровой О.С.

Урочистості продовжилися в Бритівському БК: посвята до козацтва голови райдержадміністрації Ільченка С.П. та козачати Максима Меркулова. Після урочистостей козаки поспілкувались у неформальній обстановці (із дегустуванням козацького кулішу).³⁰⁴

³⁰¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

³⁰² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

³⁰³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

³⁰⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №18, жовтень 2017.

14 ЖОВТНЯ БРИТІВКА СВЯТКУВАЛА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Голова районної державної адміністрації Сергій Ільченко **14 жовтня 2017 року** взяв участь у святкуванні Дня села Бритівка. З нагоди свята до бритівчан також завітали т.в.о. першого заступника голови райдержадміністрації Наталя Гречановська, заступник голови райради Валентина Орлова, Салганській сільський голова Василь Древаль та інші.

«Бритівка – прекрасне село, в якому мешкають волелюбні, добрі та гарні люди. Знаю, що сьогодні у села існує багато проблем, але поступово ми намагаємось їх вирішувати. До районної влади звертались жителі щодо підключення до водопостачання. Ми проводили роботу з даного питання на всіх рівнях влади. І дякуючи підтримці і з боку депутатів, і з боку інших посадовців, обласна бюджетна комісія прийняла рішення про виділення на облаштування нової свердловини в Бритівці 500 тис грн. І ми намагаємось, щоб у селян якнайскоріше з'явилась вода в оселях.

Тож вітаю вас всіх зі святами, адже день свого народження ваше село святкує разом зі святами Днем українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці. Бажаю вам усього найкращого, наснаги, розквіту, миру, злагоди і родинного тепла», - підкреслив у своєму вітальному слові Сергій Ільченко.

Також очільник району зробив подарунок Бритівській загальноосвітній школі – новий сучасний проектор, який потребував навчальний заклад.

Після урочистої часини і вручення грамот та подарунків, на сцені відбулося справжнє дійство – посвята у козаки керівника району Сергія Ільченка. Разом з джурою Максимом новий козак пройшов усі символічні етапи посвяти і відтепер долучився о великої родини Буджацьких козаків. А отаман Валерій Тимофеев надав настанови, з яким справжній козак іде по життю.

Артисти Бритівського Будинку культури та молодь села подарували гарний настрій усім гостям своїми яскравими виступами.

Кожен бажаючий також мав змогу спробувати справжній козацький куліш.³⁰⁵



Фото на згадку.

Відбулася посвята в джури та дани учнів 5 класу Салганської Січі. Висвячували козаки В.Тимофеев, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Берегиня-директор школи – О.Тиханська.³⁰⁶

³⁰⁵ <http://b-dnistrov-rda.odessa.gov.ua/novini/14-zhovtnya-britvka-svyatkuvala-den-narodzhennya/>

³⁰⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2017.



Салганська Січ. Фото на згадку.

Відбулася зустріч козаків УБК (Є.Пітюков, Г.Клоченко, П.Антонов) із козаченятами та лелінятами дитячого садочку №3 «Дзвіночок» м. Білгорода-Дністровського.³⁰⁷



Дитячий садочок №3 «Дзвіночок». Фото на згадку.

У м. Николаєві відбулася чергова Велика Рада Українського козацтва (Гетьман М.Пантелюк). У Великій Раді взяла участь делегація Буджацького козацтва.³⁰⁸

³⁰⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2017.

³⁰⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2017.

Відбулося засідання Координаційної Ради з питань розвитку козацтва в Україні при Міністерстві оборони України. Питання, що обговорювалися на засіданні – затвердження Регламенту роботи Ради, складу робочих комісій та їх регламенту роботи. Отамана УБК В.Тимофєєва було зараховано до Канцелярської служби (Штаб).³⁰⁹

Відбулося засідання Громадської Ради при Міністерстві освіти і науки України. Одне з питань, яке обговорювалося в перебігу засідання – стан військово-патріотичної складової національно-патріотичного виховання в умовах АТО. В обговоренні взяла участь делегація Українського Буджацького козацтва у складі Комітету Ради з питань національно-патріотичного виховання учнів та студентської молоді.³¹⁰

ВИЙШОВ ДРУКОМ ЮВІЛЕЙНИЙ 600-ТИЙ НОМЕР ГАЗЕТИ «РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ»³¹¹

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не усі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Досвід багаторічної діяльності нашої організації вивів формулу успіху модернізації козацтва: «Синтез чужих досягнень і власних традицій».

Тому для Українського Буджацького козацтва (теоретично):

1. Козацькі ідеї повинні відносно легко і безболісно усвідомлюватися широким загалом.

2. Козацькі новації повинні органічно продовжувати і розвивати віками усталені українські козацькі національні традиції.

3. Черговість і темпи впровадження козацьких новацій визначаються мірою їхньої сплетеності в мережу віками вироблених і закорінених у українській козацькій національній свідомості цінностей.

Тому для Українського Буджацького козацтва (практично):

4. Взаємодія із владою; делегування козаків до влади; залучення представників влади до козацтва. Взаємодія із впливовими людьми, педагогами; залучення їх до козацтва.

5. Підготовка кадрового резерву козацтва (в тому числі й у владі) - починаючи із дитячого садочка-школи-виша - через систему козацьких навчальних закладів-курсів-тренінгів-семінарів тощо.

6. Увага дитячо-юнацьким молодіжним козацьким організаціям – «Січ», «Молода Січ», «Сокіл», «Пласт», «Джура».

7. Увага козакам-характерникам. Увага козачатам-характерникам.

³⁰⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2017.

³¹⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №19, жовтень 2017.

³¹¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №22(600), жовтень 2017.



Редакція часопису козаків Буджаку «Козацький вісник» - квітень 1995 року. Зліва-направо: С.Макаренко, О.Козаченко, В.Білоус, М.Маринеску, В.Тимофєєв (головний редактор), А.Редько, Ф.Макаренко.

З ІСТОРІЇ КОЗАЦЬКИХ ЗМІ БУДЖАКУ

В діяльності козацтва важливо інформувати отаманів, козацьку старшину, козаків про здобутки козацьких колективів. Цьому сприяють статті в масових ЗМІ, друк своїх козацьких видань. Козацтво Буджаку із самого початку своєї діяльності приділяло цьому питанню достатню увагу: виходить свій Часопис (з 1991 року), багато матеріалу козаки друкували в масових ЗМІ (вже більше 300-х статей в районних, обласних, центральних виданнях та VIP-журналах), створено Інтернет-сайти (з 2008 року), є багато Інтернет-сторінок (з 2008 року).

I. КОЗАЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

«...Після нас не буде нас, а справи залишаться» - сказав мій (пра)прадід Давид Макаров (прим. авторів) – останній станичний отаман некрасівських козаків Дунайської Муравльовки, страчений румунами в січні 1918 року за збройний супротив. Я додам: «Справи залишаються, якщо їх занотує Хранитель в Літопису».

Так, нам, козакам, потрібен свій друкований орган, свій Літопис, бо багато чого з діяльності нашої (кінця ХХ – початку ХХІ століть) забулося, зникло багато документів, відходять у Спокій старі Козаки, які розпочинали справу...

1. 1991-1998. «Козацький вісник». Рукописний орган Адамівського осередку козацтва. Почав випускатися з жовтня 1991 року. Редактор В.Тимофєєв. Перші три роки «Вісник» розмножувався під копірку. З 1994 року в м. Білгороді-Дністровському почала працювати філія копір-центру СП «Петрекс» й розмножували газету (з оригіналу) вже там. Всього вийшло **14 номерів** формату А4:2. Останні три номері вийшли із фотографіями. Тираж газети не перевищував 20 екземлярів.

«Козацький вісник» виконував функції листівки під гаслом «Прочитай та передай товаришу». У «Віснику» розміщувалися матеріали теоретично-інформаційного змісту для широкого обговорення: Програмний документ Адамівського Осередку Козацтва, Положення про Козацьку школу «Джур», Положення про Клейноди АОК, Козацькі заповіді, Положення про Козацьке тілодуховиховання, Правила поведінки Козака, Положення про Добровільну Козацьку Дружину, Програма діяльності АОК, Програма виходу Адамівської громади з моральної (духовної) кризи та ін.

2. 1998-2015. «Козацький вісник». Друкований орган Буджацького козацтва, який виконував функцію своєрідного довідника з історії останніх козацьких військ на теренах України (Буджацьке, Дунайське, Новоросійське), сучасного козацтва українства в діаспорі (Болгарія, Румунія, Молдова, Придністров'я) та практики сучасного козацького руху Буджаку. Всього вийшло **37 номерів**. Редактори В.Тимофєєв, С.Ушанова.

3. 1998-2001. «Козак» з додатками «Козача», «Леля», «Джура», «Дана», «Молодик», «Берегиня». Друкований (на друкарській машинці) орган Адамівської

Січі (школи). Почав друкуватися з квітня 1998 року. Ілюстрований фотографіями. Редактор В.Тимофєєв. Розмножували (по 25 екземплярів) в СП «Петрекс». Всього вийшло **45 номерів** формату А4:2. На сторінках газети друкувався теоретичний матеріал – зокрема, спроба концепції школи козацько-лицарського виховання, положення про школу цього типу, статут. Велася хроніка школи та Адамівського куреня Українського козацтва – описувалися події шкільного життя, Адамівської «Молодої Січі», Адамівського куреня Українського козацтва, Білгород-Дністровської паланки Українського козацтва (міжрайонового товариства козаків Буджаку), Адамівської громади.

4. 2001-2003. «Річ про Адамівську Січ». Друкований (на друкарській машинці) орган Адамівської Січі (школи). Почав друкуватися з квітня 2001 року. Ілюстрований фотографіями. Редактор В.Тимофєєв. Спочатку розмножували по 10 екземплярів в СП «Петрекс»; в останній рік випуску тираж досяг 50 екземплярів. Всього вийшло **220 номерів** формату А3. Поступово газета стала друкованим органом всієї Адамівської громади та козацьких осередків Білгород-Дністровського району: в Літописі друкувалися матеріали з життя громади, людей, що тут мешкають, біографії видатних козаків Задністров'я.

5. 2004-2006. «Річ про Буджацьку Січ». Друкований (на друкарській машинці в 2004-2005 роках; комп'ютерний друк з 2006 року) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2004 року. Редактор В.Тимофєєв. Розмножували (по 50 екземплярів) в СП «Петрекс» протягом 2004-2005 років, з 2006 року – самодрук. Всього вийшло **37 номерів** формату А4:2. Літопис розповсюджувався серед козаків; по одному примірнику отримували школи козацько-лицарського виховання. Літопис знайомив читача з новинами козацтва, історією та сучасним станом всіх 28 козацьких військ (11 з них були на Україні – Азовське, Бузьке, Буджацьке, Запорозьке Низове, Запорозьке Реєстрове, Грецько-Албанське, Дунайське, Катеринославське, Кримське, Усть-Дунайське, Чорноморське), з дитячо-юнацьким козацьким рухом, з особами, діяльність яких залишила слід в історії козацтва.

6. 2007. «Річ про Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2007 року. Розмножували самодруком по 100 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Всього вийшло **33 номери** формату А4:2. Друкувалося багато інформаційно-теоретичних та практичних матеріалів на допомогу козаку-наставнику, отаману, козацькій старшині; новини козащини Задністров'я.

7. 2008. «Козацтво Задністров'я». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2008 року. Розмножували самодруком по 200 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Всього вийшло **27 номерів** формату А4:2. Випускали його з тематичними додатками: розповіді про козацькі організації Придунайської Січі (Рені, Ізмаїл, Кілія, Вилкове), Буджацької Січі (Болград, Тарутине, Арциз, Сарата, Татарбунари); була продовжена розповідь про Задністрову Січ (Білгород-Дністровський) - районові та міські осередки, шкільні Січі; друкувалася історія козацьких формувань межиріччя Дунай-Дністер; розповідалося про особ, діяльність яких залишила слід в історії козацтва.

8. 2009. «Козак Задністров'я» - «Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2009 року. Розмножували самодруком по 200 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. В 2009 році вийшло **27 номерів** формату А4:2. Видання друкувало статті про козацтво Задністров'я, що діє в місті Білгороді-Дністровському та районі; про козаків та козачок Білгород-Дністровської громади, що в загальному громадському русі прокладають свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна. Були статті про козацтво Буджаку (Південноукраїнської Бессарабії).

9. 2010. «Козак Задністров'я». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2010

року. Розмножували самодруком по 250 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. В 2010 році вийшло **23 номера** формату А4:2. Видання друкувало статті про козацтво Задністров'я. Були статті про козацтво Буджаку (Південноукраїнської Бессарабії).

10. 2010-... «Річ про Буджацьку Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Буджаку. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з жовтня 2010 року. Розмножується самодруком до 500 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Вже вийшло **600 номерів**.

II. КОЗАЦЬКІ ІНТЕРНЕТ-САЙТИ.

В епоху стрімкого поширення технологій Інтернету Буджацьке козацтво не стояло осторонь від можливостей донести до широкого загалу інформації про свою діяльність. Інтернет-сайти козаків Буджаку почали інформаційну кампанію з грудня 2008 року; з серпня 2009 року на керівництво козацтва почали виходити Всеукраїнські та Міжнародні козацькі організації, VIP-видання...

1. Буджацьке козацтво:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%83%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B5_%D0%BA%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE

2. Козацтво Буджаку: <http://Budzakkozak.webstolica.ru/>.

3. Козацтво Задністров'я: <http://Dnestrkozak.webstolica.ru/>.

4. Козацтво Придунав'я: <http://Dunajkozak.webstolica.ru/>.

5. Козацтво межиріччя Дунай-Дністро: <http://Dunajdnestr.webstolica.ru/>.

6. Козацька педагогіка: <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>.

7. Історія козацтва Задністров'я: <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>.

8. Козацько-лицарське виховання: <http://www.proza.ru/avtor/timeich/>.

9. Історія Задністрового козацтва: http://www.proza.ru/u/uschanova_s_w/.

10. Козацька бібліотека: <http://kozakbiblio.web-box.ru/>

КОЗАЧИЗМ ПЕРЕМОЖЕ! ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – НАСУЦНІ ЗАВДАННЯ НАШОГО РУХУ. РОЗДУМИ ОТАМАНА-2.

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу...

1. ЧИННИКИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ СУЧАСНЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

У роботі з розвитку козацтва необхідно зважувати на основні загальноукраїнські чинники (а є ще й інші, але не менш значні – регіональні, місцеві особливості й т.д.): **політизація суспільства; геополітичне (зовнішньополітичне) становище; становище в науці, освіті, культурі й т.д.; релігійне становище; ментальність.**

I. Політизація суспільства. Характерною рисою сучасного етапу історичного розвитку України є політизація всіх сфер суспільного життя, модернізація відносин між різними соціальними групами, політичними партіями, громадськими інститутами. Масштабні зміни в соціально-політичному розвитку держави (прискорені Революцією гідності та війною на Сході) обумовлені процесами економічного реформування,

демократизації, формуванням громадянського суспільства, в якому можлива і необхідна реалізація всіх прав і свобод людини. На жаль, процеси демократизації гальмують корупція (зближення політичної-державної та економічної сфер життєдіяльності – приватизація державної влади олігархічним капіталом), протекціонізм, діяльність потужних кланових (олігархічних) партій – мета яких – тільки влада та розпил бюджету, низька якість політичного лідерства – непрофесійність політичної еліти, маніпулювання громадською думкою (заангажованість ЗМІ), схильність пострадянського мислення до державного патерналізму, відсутність усвідомлення спадковості політичного розвитку (все розрушимо та почнемо з нуля), розчарування в існуючому політичному устрої і скептичність населення, що призводить до кризи легітимності політичних інститутів. До того ж процес цей гальмується певними політичними силами в країні і поза її межами та нерозумінням громадян, що демократія – це не тільки свобода, а тим більше всюдозволеність, а, в першу чергу, законслухняність, повага до прав і свобод інших, здатність і готовність взяти на себе відповідальність за суспільні справи.

II. Геополітичне (зовнішньополітичне) становище.³¹² Виходячи із власних інтересів і спираючись на набутий досвід взаємодії з різними країнами світу, Україна відпрацьовує схему налагодження відносин стратегічного партнерства, що передбачає високий ступінь взаємозацікавленості як у геоекономічному, так і у геостратегічному ракурсах.

Усвідомлення кардинальних змін у всіх сферах життя на рубежі століть зумовлювало багатовекторність геостратегії України у постбіполярному світі. Сьогодні, враховуючи анексію Криму та війну на Сході, пріоритетність відносин з європейським світом визначається національними інтересами України, яка прагне інтегруватися в європейські структури з урахуванням всіх можливих наслідків для українського народу. У відносинах з НАТО Україна керується положеннями Хартії про особливе партнерство й активно співпрацює з цією структурою в рамках Програми «Партнерство заради миру».

Відносини з іншими державами Україна будує як рівноправний партнер; прагне зберегти і розвивати раціональні економічні і політичні зв'язки, які відповідають її сучасному статусу незалежної держави. До речі, сьогодні виникає нова вертикальна складова просторового виміру – повітряно-космічний простір як сфера озброєної боротьби. В зв'язку з цим, геополітична картина світу значно ускладнюється. Силкові відносини з регіональних перетворились на глобальні. Таким чином, загальна інформатизація життя суспільства та держави обумовила новий напрямок сучасної геополітики – боротьба за завоювання та утримання стусу наддержави переходить до якісно нової галузі – боротьби за інформацію, про що козакам треба пам'ятати...

III. Становище в науці, освіті, культурі й т.д. Негативні тенденції, які загострилися в останні десятиліття ХХ століття, визначали становище в науці й на початку ХХІ століття. До них належать: постійне зниження витрат на науку у внутрішньому валовому продукті; невпинне падіння рівня наукоємності валового внутрішнього продукту України, який є показником динаміки економічних перетворень; недостатня матеріальна база, обмежений доступ до новітньої наукової інформації (відсутність належного фінансування зумовила відставання українських науково-дослідних установ за оснащеністю засобами автоматизації, науковими приладами, матеріалами, літературою від однопрофільних установ розвинутих країн); зниження ефективності функціонування наукових установ (фундаментальні дослідження поступаються місцем прикладним, що в перспективі може привести до

³¹² Див. «Аналітична доповідь до Щорічного послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році». - К.: НІСД, 2016. – 688 с. Електронна версія: www.niss.gov.ua

значного відставання від інших країн на магістральних наукових напрямках); внутрішній і зовнішній «відплив умів» (щороку Україна втрачає 10 тис. дипломованих спеціалістів) – підготовка спеціаліста з вищою освітою, вченим ступенем та витрачена вигода від його використання обходиться в 300 тис. доларів (відплив умів за кордон - зовнішній та внутрішній – в комерційні структури).

У цей же час освіта потрапила в зону глибокої кризи, що засвідчує: залишковий принцип фінансування; невідповідність матеріальної бази освіти оптимальним нормативам і потребам суспільства; падіння соціального престижу педагогічної діяльності; загострення кадрової проблеми.

У культурній сфері не вдалося подолати деструктивні тенденції, найпомітніші серед яких: маргіналізація культури; скорочення мережі установ культури; повільне формування правових засад культури, мистецтва, які відповідали б сучасним світовим вимогам та особливостям українського культурного процесу; обмежене фінансування культури; комерціалізація культурної сфери, що за відсутності стійких традицій меценатства поставило на межу виживання значну частину творчих колективів, спричинило домінування грошей над естетичними ідеалами; прогресуюча культурна деградація населення.

IV. Релігійне становище. Розгортанню та поглибленню релігійного ренесансу в Україні сприяв візит Папи Римського. Ренесансу притаманні такі риси: помітне зростання релігійного чинника в суспільному житті; посилення релігійності населення; швидке збільшення кількості релігійних громад; поліконфесійність, розширення спектра конфесій, напрямів і тлумачень; глибокий розкол у православ'ї (воно поділене на три конфесії – Українська православна церква Московського патріархату – УПЦ-МП-8,5 тис. громад; Українська православна церква Київського патріархату – УПЦ-КП-2,5 тис. громад; Українська автокефальна православна церква – УАПЦ-1 тис. громад); політизація релігійної сфери, міжцерковні конфлікти; територіальна нерівномірність поширення релігійних організацій (52% православні віруючі; 25% - протестанти; 21% - католики – УГКЦ та РКЦ); відродження та активізація діяльності церков національних меншин; поява в релігійному спектрі країни значної кількості нетрадиційних культів. В розгортанні роботи із залучення до козацтва широких верств населення цей фактор необхідно ретельно враховувати.

V. Ментальність. Важко переоцінити роль національної ментальності (ментальність формують – географічне середовище, політичні інститути і соціальні структури суспільства, культура, традиції) – стійкої структури глибинного рівня колективної та індивідуальної свідомості й підсвідомості, що визначають устремління, нахили, орієнтири людей, у яких виявляються національний характер, загально визнані цінності, суспільна психологія; дещо спільне, що лежить в основі свідомого і підсвідомого, логічного та емоційного, тобто вона є глибинним джерелом мислення, ідеології та віри, почуттів та емоцій.

1. Геополітичне становище між Заходом і Сходом. Саме воно зумовило маргінальність (незавершений, неповний перехід людини в нове соціальне середовище, за якого вона втрачає попередні соціальні зв'язки, але ще не може повною мірою пристосуватися до нових умов життя (козацтво – це не те ж саме? Відхід від реального пристосування до сучасного життя в якусь ідеальну сферу – проміжну, перехідну?), двоїстість української ментальності. Їй притаманне поєднання індивідуалізму, характерної для західної орієнтації, і східної чуттєвості та емоційності.

2. Домінуючий вплив двох головних історичних пластів традиційно-побутової культури: землеробського та козацького. Весь уклад життєдіяльності українців (праця, традиції, культура, мова і ментальність) ідеально адаптовані до однієї території (ландшафту), детерміновані природними циклами і сільськогосподарським календарем. Характерні риси українського національного характеру: тонке відчуття гармонії, зважений підхід до вирішення складних справ,

працьовитість, миролюбність, ліричне сприйняття життя, м'який гумор, відчуття господаря та певний індивідуалізм – усвідомлення самоцінності власної особистості, розвинуте почуття справедливості, що спонукає до нескінчених пошуків правди.

Землеробська культура, залишки матріархату в родинних стосунках зумовили пріоритетну роль жінки. Внаслідок цього соціальні та психічні норми, ідеали, система моральних цінностей українців формувалися в координатах землеробської культури під домінуючим впливом жінки, на протигагу Західній Європі, де переважав патріархальний тип родини. Активність, яскраво виражені волелюбність і демократизм, пріоритет чоловіка почали фіксуватись і закріплюватись в українській ментальності з появою на історичній сцені оригінального етносоціального утворення – козацтва.

Для української ментальності характерна двоїстість, яка, з одного боку, базується на поєднанні в ній західних і східних начал, з іншого – на протиставленні двох головних історичних пластів традиційно-побутової культури: землеробського і козацького. Ця двоїстість виявляється у амплітуді чуттєвого життя українців: від любові – до ненависті, від ейфорії – до розпачу, а також у певній непослідовності дій.

3. Багатовікова відсутність власної держави. Це суттєво деформувало український національний характер, зумовило гіперболізацію зовнішніх чинників, покладання на них провини за численні свої біди. Тривала відсутність в українського народу власної держави відбилася в національній ментальності як трагедія людини, яка є хазяїном землі (в розумінні навичок практичного господарювання, органічного злиття з природою та ін.), але через дію зовнішніх сил не може бути вільним господарем. Саме з цього коріння проростають примирення з негативними явищами, терплячість, відсутність здорових амбіцій, дистанціювання від особистої відповідальності.

4. Тривала роз'єднаність українських земель. Саме це є основою такої риси сучасної української ментальності, як відсутність почуття національної єдності.

Для жителів Західної України (в більшості греко-католиків) більш характерні такі риси, як працелюбність, індивідуалізм, вміння господарювати, повага до власності. Крім того, їх ментальності притаманні певний консерватизм, скерований на увіковічення в незмінному вигляді основних національних цінностей, а також активне виявлення національних почуттів, патріотизму (але не було козацтва).

Що ж стосується населення Центральної, Східної і Південної України, то для них, через певні історичні обставини, головною метою були, як правило, не національне, а соціальне визволення. Провідними рисами ментальності в цьому регіоні були: колективізм, анархізм, віра в доброго і мудрого правителя, який наведе порядок; порівняно слабшими – національні патріотичні почуття, звичка до копіткої праці (але було козацтво).

5. Цілеспрямоване знищення й денаціоналізація української еліти. Конформізм частини її звужували коло генераторів національних філософських ідей, творців самобутньої української культури, політичних лідерів та провідників народу. Це, з одного боку, посилювало консервативність української ментальності як засобу захисту вже набутих національних цінностей від чужих впливів, з іншого – поглиблювало недовіру до власної еліти, яка може запродатися знову.

6. Нашарування «радянської» ментальності. Основні риси «радянської» ментальності: пасивність особи – відсутність волі до поліпшення життя власними силами, що доповнюється формальною активністю, про людське око, напоказ, головне – створити враження, що людина працює, а не працювати на певний результат; комплекс меншовартості – відчуття власної нездатності через некомпетентність та непрофесіоналізм, зворотним боком чого є невмотивована амбіційність та хамство; патерналізм – перекидання на владу вирішення власних проблем; безпорадність – надія на вирішення проблем зовні, на чийсь гуманітарну допомогу.

Ретельне врахування характерних рис та особливостей національної ментальності – необхідна умова при розробці як стратегічного плану, так і тактичної лінії діяльності козацтва, його модернізації й, через модернізацію козацтва, модернізацію суспільства.

7. Ренесанс національної ідеї. Роль і значення національної ідеї зростає в історичні періоди, коли відбувається становлення нової національної держави – Незалежної України. Головна функція національної ідеї полягає у можливостях консолідації суспільства чи окремих його верств навколо спільних позитивних досягнень, наближення до спільного бажаного майбутнього (ґрунтується на способах досягнення і змісті компромісів між представниками різних верств суспільства, політичною та іншою елітою тощо).

Поза національною ідеєю не може бути громадянина, партії, соціального прошарку, релігійного об'єднання і, звичайно, етносу. Етнос в Україні поза національною ідеєю України – це просто інша держава. Громадянин поза національною ідеєю – іммігрант, гість країни або біженець. Вище національної ідеї тільки Бог, який оберігає Україну для всіх народів, що її населяють, та окремих громадян. Він завжди, як і держава, яку Він охороняє, з нами і всередині нас. Національна ідея – це живильна сила, вона веде нас до перемоги, а не навпаки. Не повинно бути біля керма держави тих, для кого є інші інтереси, відмінні від України, її народу та його проблем. Національна ідея українського поліетнічного суспільства – категорія моральна, духовна та консолідуєча. Але, вона: має віддзеркалювати етнічні, економічні та культурні особливості саме сучасного українського суспільства; має відображати основні проблеми життя народу та його духовний світ; не може базуватися на культивуванні шовіністичних, расових і націоналістичних ідей; має будуватися на підґрунті розвитку політичної нації – об'єднувати всі етноси у прагненні злагоди та соборності України; має сприяти самоусвідомленню нації, яка будує демократичну державу, а також утвердженню в ній громадянського суспільства та сильного місцевого самоврядування; має вносити певну ідеологічну впорядкованість, яка водночас не заперечує існування плюралізму поглядів щодо національного розвитку в українському поліетнічному суспільстві. І саме в цьому напрямі має сьогодні формуватися свідомість козаків - громадян України.

2. СТРУКТУРА БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

ВЕЛИКЕ КОЛО - ВЕЛИКА РАДА БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА (1 раз на рік – 14 жовтня)		
КОЛО – РАДА БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА – КООРДИНАЦІЙНА РАДА (3 рази на рік – 9 березня, 19 травня, 15 липня)		
РАДА БУДЖАЦЬКИХ ОТАМАНІВ (1 раз на місяць – перша субота місяця)		
Отаман-Координатор	Рада Отаманів - Рада Берегинь	Рада Старійшин
Заступник, Осавул, Виховник, Бунчужний, Науковець, Хорунжий, Господар (Обозний, Скарбник, Шафар), Природознавець, Звичаєвик, Писар (Довбуш, Товмач)		
Штаб Науково-Методична Рада Академія козацького самоврядування (Кадетка, Школи-Січі) Молода Січ	Задністрова Січ Буджацька Січ Придунайська Січ Задунайська Січ Бесарабська Січ Духовий оркестр, Мрія,	Колегія Радників Окремі курені Козацькі церкви Шквал, Козачка, Патріот

Річ про Буджацьку Січ СПД СП, Отаман, Гетьман	Веселка, Гроно, Русичі, Алкалія, Отаман та Берегині, Кредо, Днестр	
Курені: Молоді козаки, Шабівський, Гагаузьський, Затоцький, Придністровський, Переможненський, Адміністративний, Характерницький, Випасненський, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазський, Депутатський, Добровільна дружина		
Суд Честі		

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ (ІДЕОЛОГІЧНІ) ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.³¹³

I. АНАТОМІЧНИЙ ПІДХІД. СТРУКТУРА (СІМ ВИМИРІВ ШАРІВ ОРГАНІЗАЦІЇ): 1. Ритуальний. 2. Емпіричний. 3. Міфічний. 4. Догматичний. 5. Етичний. 6. Соціальний. 7. Художній.

II. ДУХОВНИЙ ПІДХІД. ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ (ДЕСЯТЬ ВИМИРІВ ШАРІВ ОРГАНІЗАЦІЇ): 1. Вступ. 2. Перші кроки. 3. Мета. 4. Вчителі шляху. 5. Скарби серця. 6. Шлях до миру. 7. Благоговіння та здивування. 8. Проникнення в таїну. 9. Свята. 10. Сьогодення.

4. ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ З РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

A. Стратегічний перспективний план роботи Українського Буджацького козацтва, за яким діяльність організацій зосереджується на вирішенні актуальних проблем козацького життя:

Розділи, напрямки	Козацькі навчальні заклади	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»).</i> <i>«Козацькі розваги»,</i> <i>«Нащадки козацької слави».</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій.</i> <i>Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ГО-ЦО, ДТСААФ).</i>		
	<i>Осередок МАН-Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку».</i> <i>Громадські козацькі ради при сільських радах.</i>		

³¹³ Див. «Концептуальні (ідеологічні) основи Українського Буджацького козацтва».

<i>козацтва.</i>	<i>Школа козака-депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семінар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005, 2007-2010, 2011-2015; 2016-2020. Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012, 2013-2015.</i>			

Б. Календарний план роботи Українського Буджацького козацтва на 2018 рік – вирішення тактичних завдань на основі стратегічного перспективного плану та Програми розвитку Українського Буджацького козацтва.

I. Кола-Ради.

1. Березень 2018. 1. Про хід виконання програм розвитку українського козацтва в районі і хід розробки програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») в районі на 2018-2020 роки. 2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу. 3. Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі. 4. Різне.

2. Травень 2018. 1. Про хід виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про хід виконання грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України. 3. Про хід виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання. 4. Різне.

3. Липень 2018. 1. Про хід виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про дотримання положень установчих документів Кадетки та Молодої Січі. 3. Різне.

4. Жовтень 2018. 1. Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки. 2. Про хід виконання програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді в районі на 2018-2020 роки. 3. Про хід виконання Програми діяльності Кадетки та Молодої Січі. 4. Про затвердження програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу. 5. Про затвердження положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 6. Про затвердження положення про основні світоглядні засади козацтва. 7. Різне.

II. Організаційна та методична робота.

1. Січень. 1. Розробка заходів з виконання програм розвитку українського козацтва і військово-патріотичного виховання учнівської молоді в районі на 2018 рік. 2. Підписання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу на 2018 рік.

2. Лютий. Тренінг з розробки грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України.

3. Березень. 1. Аналіз ходу виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Аналіз ходу виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. Аналіз ходу виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

5. Травень. Корегування установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

6. Червень. Погодження установчих документів Кадетки та Молодої Січі.

7. Липень. Корегування та погодження програмних документів Кадетки та Молодої Січі.

8. Серпень. 1. Розробка програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу.

9. Вересень. 1. Розробка положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 2. Про хід виконання програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки.

10. Жовтень. Розробка положення про основні світоглядні засади козацтва.

11. Листопад. Розробка програми інформаційного забезпечення діяльності Ради керівників громадських організацій козацького спрямування.

12. Грудень. Розробка плану роботи Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2019 рік.

III. Основні козацькі заходи.

1. Січень. 1. Козацька рада на історичних місцях Запорозької Січі. 2. День Соборності. 3. Урочисті заходи з нагоди річниці битви під Крутами та оборони Києва.

2. Лютий. Зимове козацьке таборування – снігова фортеця - осередки Буджацького козацтва й школи козацько-лицарського виховання.

3. Березень. 1. День Буджацького козацтва (Шевченківські дні - Урочисті заходи з нагоди Дня народження Т.Г.Шевченко). 2. Коло-Рада Буджацького козацтва. 3. Шкільна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. 1. Районна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання. 2. Заходи по вшануванню героїв Холодного Яру – весняне козацьке таборування (Козацька школа «Гайдамацька Січ – Холодний Яр»).

5. Травень. 1. Обласна гра «Сокіл» («Джура»). 2. День Задністрової Січі: Вознесіння - Семик (Сьомий тиждень по святому). 3. Коло-Рада Буджацького козацтва.

6. Червень. 1. Трійця - Хортиця. 2. Літнє козацьке таборування – козацька таборова зміна. Заходи з відзначення Берестецької битви, святкування перемоги у Конотопській битві та святкування Дня Конституції України.

7. Липень. 1. Берегиня-Дана (День української культури) - мистецький фестиваль української етнічної культури – День Берегині - регіональний фестиваль козацької творчості. 2. Коло-Рада Буджацького козацтва. 3. Всеукраїнський збір Джура-2017.

8. Серпень. 1. Медовий Спас (Маковія) - Яблучний Спас. 2. Заходи по вшануванню пам'яті Кошового отамана Івана Сірка – осіннє козацьке таборування. 3.

23 серпня - День Державного Прапора України. 4. 24 серпня - День Незалежності України.

9. Вересень. 1. Звітні кола шкіл козацько-лицарського виховання Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2018/2019 навчальний рік.

10. Жовтень. 1. 14 жовтня - День Українського козацтва. 2. Покрови Пресвятої Богородиці. 3. Звітне Велике Коло-Рада Українського козацтва.

11. Листопад. 1. Затвердження плану роботи на 2019 рік.

12. Грудень. 1. Звітні Кола організацій Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2019 рік.

5. RESUME.

Світовий досвід вивів своєрідну формулу успіху модернізації: «Синтез чужих досягнень і власних традицій». Тому для Українського Буджацького козацтва (теоретично):

1. Козацькі ідеї повинні відносно легко і безболісно усвідомлюватися широким загалом.

2. Козацькі новації повинні органічно продовжувати і розвивати віками усталені українські козацькі національні традиції.

3. Черговість і темпи впровадження козацьких новацій визначаються мірою їхньої сплетеності в мережу віками вироблених і закорінених у українській козацькій національній свідомості цінностей.

Тому для Українського Буджацького козацтва (практично):

4. Взаємодія із владою; делегування козаків до влади; залучення представників влади до козацтва. Взаємодія із впливовими людьми, педагогами; залучення їх до козацтва.

5. Підготовка кадрового резерву козацтва (в тому числі й у владі) - починаючи із дитячого садочка-школи-виша - через систему козацьких навчальних закладів-курсів-тренінгів-семінарів тощо.

6. Увага дитячо-юнацьким молодіжним козацьким організаціям – «Січ», «Молода Січ», «Сокіл», «Пласт», «Джура».

7. Увага козакам-характерникам. Увага козачатам-характерникам.

Комишина 106. Листопад-грудень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді Одещини. Україніка. Розбудова козацької організації. Роздуми отамана-3.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Пітюков Є.П., Трегубенко Г.Ф., Клоченко Г.Л., Георгієш Д.М., Устименко Б.І., Хохлачов Г.К., Андронік Г.К., Антонов П.П., Ступак О.Т.). На засідання обговорювалося питання перерозподілу обов'язків між членами Ради та посилення організаційної роботи у світлі подій, що наближаються – тридцятиріччя (квітень 2018 року) козацького руху Буджаку (Українського Буджацького козацтва).³¹⁴

³¹⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.



На фото зліва (стоять): Б.Устименко, Г.Трегубенко, Є.Пітюков, Г.Андронік, О.Ступак, П.П.Антонов, Г.Хохлачов; сидять: Г.Клоченко, В.Лукашевський, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Д.Георгієш.

Відбулись зустрічі козаків УБК (В.Тимофєєв та Є.Пітюков) із директором школи №4 М.В.Богаченко, заступниками директорів з виховної роботи рибпромислового технікуму (Паламарчук В.В.), медичного училища (Ігнатенко В.І.), аграрного технікуму (Зайченко М.Д.), педагогічного училища (Шиманська Г.М.), та ін. Річ йшла про координацію зусиль із військово-патріотичного виховання учнів на засадах козацького лицарства та проведення презентацій діяльності УБК, книг про козацтво.³¹⁵

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Лукашевський та О.Ступак) із учнями школи №10.³¹⁶

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Г.Клоченко) із викладачами та студентами аграрного технікуму (заступники директора Дорошенко Світлана Василівна, Зайченко Марія Дмитрівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³¹⁷

Делегація УБК (В.Тимофєєв, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Б.Устименко) взяла участь у святкуванні 170-річчя села Адамівка (сільський голова Кашульський Дмитро Олександрович).³¹⁸

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із педагогами та учнями ЗОШ №4 (директор Богаченко Маргарита Володимирівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³¹⁹

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із викладачами та студентами педагогічного училища (заступник директора Шиманський Петро Григорович). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³²⁰

³¹⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³¹⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³¹⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³¹⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³¹⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³²⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

Відбулася зустріч керівництва УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Б.Устименко) із головою Білгород-Дністровської РДА Ільченко Сергієм Петровичем. Козаки вручили голові адміністрації Універсал про присвоєння козацького військового звання; згодом у невимушеній бесіді були обговорено ряд питань спільної діяльності із виховання юні в душі козацького лицарства та виконання районної програми з розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки.³²¹

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко) із викладачами та студентами рибпромислового технікуму (заступник директора Паламарчук Валентина Вікторівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³²²

Відбулася ювілейна Всеукраїнська (Міжнародна) науково-практична конференція «Героїко-патріотичне виховання дітей і молоді на козацько-лицарських традиціях українського народу». (Київ, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», вул. Львівська, 23). Конференція присвячена 30-й річниці відродження козацької педагогіки.

Організатори: Міністерство молоді та спорту України, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Науково-дослідний інститут козацтва Інституту історії України НАН України, МГО «Українське козацтво». **Оргкомітет:** Руденко Ю.Д., Чухліб Т.В., Дубас Р.Г., Перець В.І., Шморгун Л.Г., Омельченко Д.Г., Коломоєць Г.А., Опанащук В.С., Мельничук Ю.Л., Тимофєєв В.Я., Кармацьких О.О., Панасюк В.Ф., Припуга І.П.

Всеукраїнська науково-практична конференція проводиться з метою підведення підсумків тридцятирічної роботи педагогів України питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства.

Напрямки роботи. 1.Український патріотизм як найпотужніший чинник єдності та консолідації нашого суспільства. 2.Героїко-патріотичне та ідейно-духовне виховання молоді на козацько-лицарських традиціях українського народу. 3.Шляхи, форми і методи виховання державотворчих якостей дітей і молоді України засобами козацької педагогіки. 4.Сучасні технології практичної реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді України. 5.Національно-патріотичне виховання молоді в умовах гібридної війни.

Доповідь козаків Буджаку: Тимофєєв В. Привітання від УБК.³²³

Відбувся круглий стіл «Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр. як джерело самоідентифікації і формування патріотизму української нації» (Одеса, приміщення Військово-морського ліцею, Фонтанська дорога, 14).

Організатори: Військово-морський ліцей, Громадська спілка «Одеське обласне відділення Об'єднання ветеранів», Крайова організація Соборне козацтво України «Січ».

Учасники: науковці (Є.Акимович, Т.Гончарук, Л.Кормич, В.Кушнір, О.Музичко, В.Швець, В.Шлапак), науковці-громадські діячі (М.Аксанюк, В.Геник, С.Боган, Д.Бондаренко, Б.Дубров, Р.Кракалія, Є.Лупаков, Г.Могильницька, О.Олійник, А.Пляченко, О.Різників, В.Савченко, Б.Сушинський), військовики (Б.Гуменюк, О.Калініченко, О.Калінін, Л.Коломієць, С.Ковальчук, М.Лейфура, А.Русін, В.Шлапак, В.Шмигановський), козаки (О.Волович, І.Герасименко, С.Гуцалюк, І.Коваль, В.Мастеренко, В.Тимофєєв, С.Ушанова, В.Шевченко).

Теми для обговорення: Історичні паралелі 1917-2017 рр. Врахування помилок і прорахунків Української національної революції. Холодноярська республіка

³²¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³²² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №20, листопад 2017.

³²³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

– 1919-1921 рр. Січневі події 1917 року в Одесі. Становлення Українських МВС у 1917-1919 рр. Церква та армія в Україні. Українське націотворення. Патріотичне виховання молоді.

Виступ козаків Буджаку. В.Тимофєєв «Теорія і практика козацько-лицарського виховання молоді».³²⁴

ПОСТ ВОЛОВИЧА НА ФБ ПРО КРУГЛИЙ СТІЛ

Сьогодні у приміщенні Військово-морського ліцею взяв участь у круглому столі «Українська національно-демократична революція 1917-1921 років як джерело самоідентифікації і формування патріотизму української нації». Організатори круглого столу: Військово-морський ліцей (начальник - капітан 1-го рангу Віктор Шмигановський); Громадська спілка «Одеське обласне відділення Об'єднання ветеранів» та Крайова організація Соборного козацтва України «Січ» (керівник обох організацій – Віктор Мастеренко). В роботі круглого столу активну участь брали відомі одеські історики Олександр Музичко і Тарас Гончарук, а також інші відомі громадські діячі Одещини – Євген Акимович, Андрій Русін, Олександр Калініченко, Валерій Тимофєєв, Володимир Шевченко, Микола Лейфура, Олег Олійників, Аліна Пляченко, Галина Могильницька, капелан ВМС ЗС України і Військово-морського ліцею отець Олександр Смерчинський (УГКЦ) та інші. На круглому столі було багато ліцеїстів і курсантів Військової Академії. На загальну думку учасників цей захід був вдалим.

Багато книг учасники круглого столу подарували бібліотеці Військово-морського ліцею. Хотілося б, щоб одеська інтелігенція приєдналася до них. Отримав і я книги в подарунок. Від мого колеги і друга Олександра Музичка отримав його дослідження: «Грузини в історії Південної України: спільне море та доля». (Попередня його книга була присвячена грузинам Одеси). Від Євгена Акимовича отримав «Гетьман Мазепа та його час», від теоретика козацько-лицарського виховання Валерія Тимофєєва та його доньки Світлани - кілька досліджень: «Українське буджацьке козацтво. Енциклопедія»; «Права і вольності Українського народу» (козацьке Звичаєве право); «Школа козацько-лицарського виховання». Від Володимира Шлапака отримав останню книжечку відомого на Одещині письменника Василя Барладяну-Бирладника «У дорозі до матері».

Багато говорилося на круглому столі про український патріотизм. На мій погляд, патріотизм української нації починається з любові до Матері і Батька, до батьківської хати, до свого села і свого краю, які є частинкою Великої України. При цьому під українською нацією розуміються не тільки етнічні українці, а й усі інші етноси, які є громадянами України і вважають її своєю Батьківщиною, при цьому зберігаючи і дбаючи про своє етнічне коріння. Іншими словами, українська нація має два виміри – етнічний і політичний. Отже, патріотами України можуть бути не лише етнічні українці, а й етнічні росіяни, білоруси, євреї, татари, молдовани, гагаузи, румуни, поляки, угорці, словаки, чехи, грузини, азербайджанці, казахи, представники інших народів Кавказу і Центральної Азії, греки та десятки інших етносів. І сьогодні представники усіх цих етносів, які складають українську політичну націю, захищають Україну на Донбасі від путінської агресії... Відтак, відбувається сплав української нації.

**Слава українським героям різного етнічного походження!
Слава Україні!**³²⁵

Відбулося засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, ГТрегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, В.Воробйов,

³²⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

³²⁵ <https://www.facebook.com/profile.php?id=100009434697588>

Г.Хохлачов, Г.Андронік, М.Скибенко, С.Кравченко). На засідання обговорювалося питання підготовки до 30-річчя УБК (квітень 2018) у світлі рішень минулих Київської конференції та Одеського круглого столу, проекту персонального складу Координаційної ради з питань розвитку козацтва в районі, виконання програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки, підсумків візиту до полковника УК голови РДА Ільченка С.П.³²⁶

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із викладачами, учнями Білгород-Дністровського НВК «школа-ліцей» (директор ліцею Бондаренко Валентин Дмитрович) та працівниками ліцейської бібліотеки. Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³²⁷



Фото на згадку. Зліва – Є.Пітюков, В.Лукашевський, Людмила Валеріївна Лазебна (директор міської дитячої бібліотеки), В.Тимофєєв, Г.Трегубенко.

ЗУСТРІЧ З КОЗАКАМИ В БІБЛІОТЕЦІ

Білгород-Дністровська бібліотека для дітей та юнацтва ім. В. Катаєва спільно з міським ліцеєм організували зустріч «Душу - Богові! Життя - Батьківщині! Серце - людям! Честь - нікому!» з козаками Буджацького козацтва, які є членами громадської спілки козаків Буджаку (міжріччя Дунай-Дністро).

В історії нашого народу є багато героїчних сторінок, та найцікавіша – це історія козацтва. Хто такий козак? Лицар, герой, який готовий віддати власне життя за долю і процвітання Батьківщини. В свідомості кожного з нас свої власні образи козацтва. В наш час Козацтво – один із найгероїчніших, найсвятіших, найближчих українських символів. Козацька ментальність вироблялася віками на принципах общинності і взаємодопомоги, мобілізаційної, внутрішньої потреби козаків служінню вищій ідеї, як релігійної так і державної, при якій на другий план відходять особисті інтереси.

Яскравим представником такої відданої людини – справжнього козака, є Валерій Якович Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва, автор понад 20 монографій та 100 наукових і науково-популярних публікацій із історії та історіографії сучасного козацтва, козацької педагогіки.

³²⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

³²⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

За допомогою мультимедійного обладнання Валерій Якович презентував історію виникнення козацтва, розказав про діяльність Буджацького козацтва в нашому місті протягом майже 30-ти років.

Також на зустрічі були присутні В'ячеслав Васильович Лукашевський, Григорій Федорович Трегубенко та Євген Петрович Пітюков. Вони відповідали на численні запитання юнаків та дівчат, продемонстрували козацьку зброю – булаву і шаблі, що викликало у підлітків не аби який інтерес!

Також усі присутні познайомилися з виданнями про діяльність організації.³²⁸

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із викладачами та студентами медичного училища (заступник директора Ігнатенко Валентина Іванівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³²⁹

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із педагогами та учнями ЗОШ №2 (директор Коломійчук Василь Васильович). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.³³⁰

Відбулося чергове засідання штабу УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Є.Пітюков) із порядком денним: 1.Про хід презентації УБК в навчальних закладах міста. 2.Про хід виконання наказу МОН України щодо проведення в навчальних закладах у 2017/2018 н.р. гри «Сокіл-Джура». 3.Про міську Програму військово-патріотичного виховання дітей та молоді «Сокіл»-«Джура» (дитячі садочки, 1-4 класи, 5-8 класи, 9-11 класи, ліцеї-гімназії, ПТУ, технікуми). 4.Про хід реалізації Всеукраїнського проекту «Україніка».³³¹

Відбулося чергове засідання Гетьманського університету (Київ, Подол, Хоріва 1Г, приміщення Відкритого університету розвитку людини «Україна»). Ректор Гетьманського університету Т.Чухліб, проректор Є.Петренко (Головний отаман Українського козацтва при Гетьмані УК В.Чорноволові). Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Національно-патріотичне виховання цчнівської молоді Одещини засобами козацької педагогіки: історія, сучасний стан, перспективи».³³²

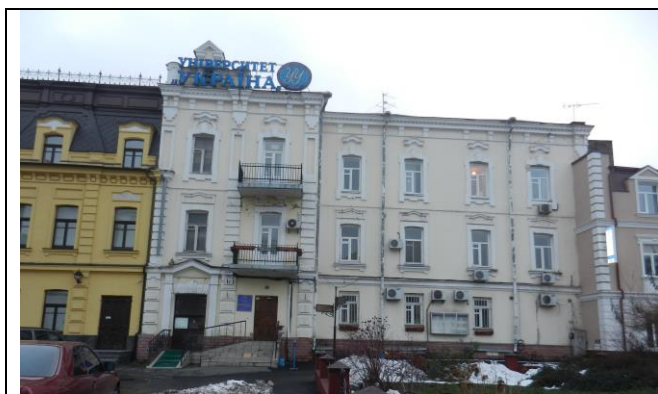


Фото із засідання Гетьманського університету.

³²⁸ http://bilgorod-d.org.ua/page/zustrichi_z_kozakami_v_biblioteci

³²⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

³³⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №25, листопад 2017.

³³¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, грудень 2017.

³³² Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №26, грудень 2017.

**НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ОДЕЩИНИ
ЗАСОБАМИ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ.**

ПЛАН

ВСТУП.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗАСОБАМИ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ В РАЙОНАХ ОДЕЩИНИ.

- А. ПІВНІЧНІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ.**
- Б. ЦЕНТРАЛЬНІ, СХІДНІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ.**
- В. ОДЕСА. МІСТА ОБЛАСНОГО ПІДПОРЯДКУВАННЯ.**
- Г. ПІВДЕННІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ – БУДЖАК.**

I. 1-Й ЕТАП. 1990-1996. ПЕРШІ МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

МОДЕЛЬ-1. ШКОЛА З ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНО ТА МОРАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОКОЛІННЯ НА ТРАДИЦІЯХ КОЗАЦЬКОЇ ВЕРСТВИ НАСЕЛЕННЯ.

МОДЕЛЬ-2. КОЗАЦЬКИМИ ШЛЯХАМИ.

МОДЕЛЬ-3. КОЗАЦЬКА ШКОЛА «ДЖУРА».

МОДЕЛЬ-4. ШКІЛЬНА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ «ДЖУРА».

МОДЕЛЬ-5. КОЗАЦЬКА РЕСПУБЛІКА «МРІЯ».

II. 2-Й ЕТАП. 1997-2004. МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

МОДЕЛЬ-6. ШКОЛА КОЗАЦЬКОГО ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ – ОСНОВА ФІЗИЧНОГО ТА МОРАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ.

МОДЕЛЬ-7. ШКОЛА ДЖУР ТА ДАН.

МОДЕЛЬ-8. ШКОЛА КОЗАЦЬКОГО ВИХОВАННЯ.

III. 3-Й ЕТАП. 2005-2013. МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

МОДЕЛЬ-9. ВЕЛИКА КОЗАЦЬКА РАДА.

МОДЕЛЬ-10. КОЗАЦЬКА ПЕДАГОГІКА Й СУЧАСНА ОСВІТА. ПЛАН (ПОЕТАПНИЙ) РОЗВИТКУ КОЗАЦЬКОЇ ШКОЛИ.

МОДЕЛЬ-11. ШКОЛА СУЧАСНОГО КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.

МОДЕЛЬ-12. УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ШКОЛІ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.

МОДЕЛЬ-13. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ШКОЛИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.

МОДЕЛЬ-14. КОЗАЦЬКЕ ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ – ОСНОВА ФІЗИЧНОГО ТА МОРАЛЬНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.

МОДЕЛЬ-15. ШКОЛА «СОКІЛ» («ДЖУРА»).

IV. СУЧАСНИЙ СТАН. ПОШУК МОДЕЛІ.

МОДЕЛЬ-16. СИСТЕМА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ «ДЖУРА» (НА ОСНОВІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОЇ ГРИ «СОКІЛ» («ДЖУРА»).

МОДЕЛЬ-17. ШКОЛА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОЗАЦЬКОГО ЛИЦАРСТВА. ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ – ПІСЛЯ НАС НЕ БУДЕ НАС, А СПРАВИ ЗАЛИШАТЬСЯ.

V. ПЕРСПЕКТИВИ І ЗАВДАННЯ.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала своє право на Свободу.

ВСТУП.

Система виховної роботи школи козацько-лицарського виховання базується на ідеях козацтва. Діяльність усіх джерел організованого впливу на виховний процес у школі спрямований на творче продовження в сучасних умовах козацьких звичаїв і традицій, вироблення в кожного учня прагнення розвивати в собі кращі людські риси козака-патріота.

Козацька система виховання: **наймудріша**, бо вона озброєна багатючими знаннями, виробленими колективним генієм народу; **найавторитетніша**, бо її істинність підтверджена багатовіковою масовою практикою; **найідейніша**, бо базується на заповідях народної моралі, націлена на формування справжньої людини; **найпрогресивніша**, бо вона завжди знаходиться на передньому краї боротьби за розум, за світло знань, за перемогу Добра над Злом; **найбагатша**, бо на її теренах протягом багатьох віків сумлінно працюють мільйони вихователів.

Народні традиції, звичаї та обряди об'єднують минуле і майбутнє народу. Практично прилучаючись до них, учнівська молодь убирає в себе філософський, психологічний, ідейно-моральний і естетичний зміст, у неї формується козацька самобутність, творче ставлення до дійсності...

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗАСОБАМИ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ В РАЙОНАХ ОДЕЩИНИ.

А. ПІВНІЧНІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ.

Українці в цих районах переважають – їх від 80 до 96%; росіяни й молдовани – до 10%. Працюють школи: Піщанська, Пужайківська, Лисогорська, Будейська, Андрієво-Іванівська, Троїцька, Балтська №1, Затишська, Жовтнева, Раухівська, Чорнська, Слов'яносербська, Долинська, Борщовська, Липецька, Новоселівська.

Б. ЦЕНТРАЛЬНІ, СХІДНІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ.

Українці в цих районах переважають – їх від 70 до 80%, росіяни й болгари – до 15%. Працюють школи: Мирненська, Крижанівська, Калаглійська, Роздільнянська, Білчанська.

В. ОДЕСА.

³³³ 1. Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. 324 с.

2. Тимофєєв В.Я. Задністрова Січ. Початок III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 2. Білгород-Дністровський. Вид. «Отаман». 2010. 464 с.

3. Тимофєєв В.Я. Буджацьке козацтво. III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 3. Білгород-Дністровський. Вид. «Гетьман». 2013. 372 с.

4. Тимофєєв В.Я. Українське Буджацьке козацтво. III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 4. Білгород-Дністровський. Вид. «Гетьман». 2018. 412 с.

5. Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія. Дніпро. Вид. «Середняк Т.К.». 2017. 376 с.

6. Тимофєєв В.Я. Виховання козака-лицаря. Білгород-Дністровський. Вид. «СПД СП». 2007. 202 с.

7. Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання. Дніпро. Вид. «Середняк Т.К.». 2015. 260 с.

Українців в Одесі – 62%, росіян – 29% (у 1989 року євреїв було 7%).
Працюють школи: №8, 9, 10, 41, 63.

МІСТА ОБЛАСНОГО ПІДПОРЯДКУВАННЯ.

Українців в них – 60-80%, росіяни – до 25%, молдовани й болгари – до 10%. Працюють школи: Подільська №3, Чорноморська №1, Южненська №4, Білгород-Дністровські – ліцей, №4, 6, 11, Сергіївська, Ізмаїльський міський козацький клуб.

Г. ПІВДЕННІ РАЙОНИ ОДЕЩИНИ – БУДЖАК.

Українців в цих районах від 20 до 40%, болгар до 30%, молдаван й росіян до 20%, гагаузів до 10%. Є три болгарських райони та один гагаузький. Працюють школи: Адамівська, Бритівська, Біленківська, Великомар'янівська, Вигінська, Випаснянські №1,2, Долинівська, Молозька, Приморська, Салганська, Старокозацька, Турлацька, Шабівська №2, Миколаївсько-Новоросійська, Тузлівська, Дивізійська, Вилковська №1, Баштанівська, Михайлівська, Сергіївська, Некрасівська, Першотравневська, Кам'янська, Мирнопільська, Ренійська №2, Жовтнева.

Школа – єдиний соціальний інститут, який, виховуючи учнів сьогодні, працює на перспективу. Саме тут висока професійна майстерність педагога-вихователя стимулює потребу школяра стати свідомішим, самовдосконалюватися, щоб реалізуватись як громадянин; тому весь виховний процес у його багатоаспектному вимірі ґрунтується в козацькій школі на національному вихованні і спрямований на формування у дітей і молоді свідомості, ідей, поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв і вірувань українського народу як корінного етносу Української держави.

Виховний процес, запроваджений педагогічними колективами та підтриманий соціальним довкіллям – козацькими формуваннями територіальних громад, йде корінням у національний ґрунт (сім'я-клас-школа і родина-школа) і кожний педагог черпає звідти життєдайну силу для розв'язання всієї низки складних проблем сучасного життя.

Система виховання за період свого функціонування в школі проходить череду етапів: від початку створення до природного припинення існування або відродження на якісно новій основі.

Таку ж череду етапів проходять громадські навчальні заклади козацького спрямування (державних у нас поки що немає); вони функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, а саме: **1.Шкільна організація-система** із часом знижує здатність сприймати все те, що виходить за формалізовані рамки; формалізація перетворює її на закриту систему. **2.Закрита система** не може інтегрувати нову інформацію, стає застиглою й втрачає здатність до адаптації. **3.Роль керівників** полягає у підтримці стану відкритості, орієнтації на інноваційний розвиток, адаптації організації до навколишнього світу. **4.Управління організацією** як відкритою системою має ризики (корисно для організації, але несе загрозу для керівників). **5.Ефективність роботи** організації значною мірою залежить від осіб, які спрямовують діяльність колективу, їх впливу на оточуючих. Загальні риси цього процесу (формоутворюючі фактори): наявність ентузіастів (Божий ресурс); залежність результатів роботи від особистостних якостей ентузіастів (психомистецький ресурс); залежність результатів роботи від посад, які займають ентузіасти (адміністративний ресурс).

Провідний напрямок роботи громадських навчальних закладів козацького спрямування - формування національно свідомого громадянина

України, справжнього патріота та захисника рідної землі, духовно багатой особистості, морально зрілої людини.

I. 1-Й ЕТАП. 1988-1996. ПЕРШІ МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

Перші моделі виховної роботи засобами козацької педагогіки (далі – моделі) були пов'язані з появою в друкованих ЗМІ Одещини (газети «Одеські вісті», «Чорноморські новини», журнали «Педагогічна ініціатива», «Наша школа») перших розробок-напрацювань козаків-педагогів (П.Ткач, В.Роздайбіда, В.Юрченко, О.Віштак, І.Головань, В.Лобанова, В.Тимофєєв) і методистів (О.Чешенко) та виходом у світ Положення про республіканську туристсько-краєзнавчу експедицію «Козацькими шляхами» (Інформаційний збірник Міністерства народної освіти УРСР, 1991, №12, червень) і Концепції української козацької педагогіки за редакцією Ю.Руденка (1992).

МОДЕЛЬ-1. ШКОЛА З ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНО ТА МОРАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОКОЛІННЯ НА ТРАДИЦІЯХ КОЗАЦЬКОЇ ВЕРСТВИ НАСЕЛЕННЯ.³³⁴

В школах були створені класні козацькі загони; учнівське самоврядування проводилось у формі самоврядування Запорозької Січі. Були розроблені цикли та напрямки виховання.

ЦИКЛИ ТА НАПРЯМКИ ВИХОВАННЯ.

	Цикли		Напрямки
I	КУЛЬТУРА ТІЛО- ВИХОВАННЯ	1	Козацька система здоров'я. Формування у молодого козака міцного здоров'я, загартованості тіла й духу, уміння досягати перемоги.
		2	Козацька військова справа. Відродження військово-спортивного мистецтва козаків: верхової їзди, стрільби з лука, володіння списом, шаблею, іншими видами зброї, подолання природних перешкод, керування човном, різних видів боротьби та протиборств.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА	3	Козацький родовід. Організація досліджень молодими козаками свого родоводу; виховання родинних цінностей, поваги до свого роду, бажання примножити його славу.
		4	Козацькі традиції. Відродження прогресивних козацьких традицій, служіння Батьківщині корисними справами.
		5	Козацька історія та культура. Пізнання історії козацтва, досягнутих ними пріоритетів – ідейних, політичних, наукових, культурних та ін. Відродження козацьких мистецьких традицій: гуртового співу, танцю, дотепного влучного слова, художнього розпису, художньої вишивки; козацьких знань: народної медицини, астрономії, агрономії, метеорології, кулінарії.
		6	Козацька духовність. Формування високої моралі, сили волі і сили духу; оволодіння

³³⁴ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 31-33.

		основами козацької філософії, ідеології, психології, характеру і світогляду.
	7	Козацьке самоврядування. Відродження моделі козацького самоврядування – Кола (Кругу) – де отаман – лише перший серед рівних (безпосередня участь у прийнятті рішень, але й персональна відповідальність за їх втілення в життя).

МОДЕЛЬ-2. КОЗАЦЬКИМИ ШЛЯХАМИ.³³⁵

З КОНЦЕПЦІЇ

Мета: активізації краєзнавчої роботи серед школярів та учнівської молоді; залученні піонерських та інших об'єднань дітей та учнівської молоді до вивчення історичного минулого українського народу; виховання в учнів патріотичних та інтернаціональних почуттів; виявлення та пропагування пам'яток, пов'язаних з історією українського козацтва.

Були створені загони, дитячі та юнацькі об'єднання з дослідження та вивчення козацької спадщини. Пошукові похідні групи утворювались в загальноосвітніх школах, професійно-технічних училищах, позашкільних установах, піонерських, інших дитячих та юнацьких організаціях.

Маршрути експедиції. Маршрут «Сторінки козацької слави». Коли, де, чому виникли перші козацькі поселення, укріплення? Чим займалися козаки, хто і чому становив ядро козацького війська? Хто очолював козацьке військо в різні роки? Як склалася їх доля? Чим відзначилось козацтво у боротьбі з іноземними поневолювачами? Як було організовано козацьке військо?

Маршрут «Побут та традиції козацтва». Що і як використовували козаки в повсякденному житті? Які в них були зброя і військове спорядження? Як будувались козацькі укріплення? Як шанували своїх героїв, плекали історію козацтва? Хто і як доніс до нас відомості про українських козаків і їх правду?

Маршрут «Козацькі забави». Які пісні, думи, балади, легенди, приказки та прислів'я складені про козаків? Які військові пісні співали в козацькому війську? Як вони проводили свій вільний час, гартували волю і мужність, оволодівали військовою майстерністю?

МОДЕЛЬ-3. КОЗАЦЬКА ШКОЛА «ДЖУРА».³³⁶

При школах була створена громадська школа «Джура», яка функціонувала на засадах козацтва; учнівське самоврядування у формі Козацької республіки. Розроблені цикли і напрямки козацького виховання, Концепція діяльності козацької школи «Джура».

ЦИКЛИ ТА НАПРЯМКИ КОЗАЦЬКОГО ВИХОВАННЯ.

	Цикли		Напрямки
I	Культура тіловиховання	1	Козацька система здоров'я
		2	Козацька військова справа

³³⁵ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 48-50.

³³⁶ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 54-56.

II	Духовна культура	3	Козацький родовід
		4	Козацькі традиції
		5	Козацька історія та культура
		6	Козацька духовність
		7	Козацьке самоврядування

3 КОНЦЕПЦІЇ

Освітньо-виховний ідеал школи такого типу – особистість козака-лицаря, мудрого і волелюбного громадянина з народною свідомістю, гуманними цінностями, культурою мислення і перспективами духовного самовдосконалення.

Завдання школи такого типу - формування: народної свідомості як причетності особи до непересічної спільноти козаків-лицарів; людинолюбної спрямованості і позитивного сприйняття людини людиною (козака козаком); культури поведінки як кодексу вчинку, еталону нормотворення козака; духовного життя – як внутрішнього розвитку (віра, надія, любов) лицаря; мудрості козацької як поєднання в особистості народності, здібностей, моралі і духовно-естетичної розвиненості.

МОДЕЛЬ-4. ШКІЛЬНА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ «ДЖУРА».³³⁷

3 ПРОГРАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ «ДЖУРА»

Козачата, джури, молоді козаки. 1.«Мій рідний край». Вивчення історії рідного краю. 2.«Гей ви, хлопці, славні запорожці». Вивчення історії Запорозького козацтва. 3.«Духовні цінності Запорозьких козаків». 4.«Козацькому роду нема переводу» Відродження військово-спортивного мистецтва Українського козацтва. 5.«Козацькими стежками». Туристично-краєзнавча робота. 6.«Від козацьких забав до олімпійських вершин». 7.«Відмінним навчанням, підготовкою до захисту Батьківщини продовжимо подвиг батьків». 8.«Слава козацька не вмере, не загине». Відродження народних мистецьких традицій.

Лелі, дани, берегині. 9.«Хата моя, біла хата»... 10.«Рідна мати моя, ти ночей не доспала»... Пісні моєї мами. 11.«Ой у лузі червона калина»... 12.«І на тим рушничкові»... Навчання жіночої майстерності. 13.«До глибин народної медицини».

МОДЕЛЬ-5. КОЗАЦЬКА РЕСПУБЛІКА «МРІЯ».³³⁸

Організована дитяча козацька республіка «Мрія». Кожний клас-курінь має свою назву, девіз. На чолі кожного куреня стоїть курінний отаман. Кожного року проводиться урочиста лінійка-посвята в козачата. Спочатку учнів приймають в козачата; в 5 класі йде боротьба за присвоєння їм звання – джура. За цих 4 роки вони повинні довести, що гідні носити це звання. В старших класах найкращим присвоюється звання – молодий козак. Козацька республіка має тісний контакт з дорослими козаками.

³³⁷ Тимофеев В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 61-66.

³³⁸ Тимофеев В.Я. Задністрова Січ. Початок ІІІ тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 2. Білгород-Дністровський. Вид. «Отаман». 2010. с. 61-62.

Тимофеев В.Я. Річ про Буджацьку Січ (газета 2004-2006). Білгород-Дністровський. Вид. «СПД СП». 2006. с. 101-108.

НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ.

ДЖУРИ: «Мій рідний край», «Гей ви, хлопці, славні запорожці», «Духовні цінності Запорозьких козаків», «Козацькому роду нема переводу», «Козацькими стежками», «Від козацьких забав до олімпійських вершин», «Відмінним навчанням, підготовкою до захисту Батьківщини продовжимо подвиг батьків», «Слава козацька не вмере, не загине». Відродження народних мистецьких традицій.

ДАНИ: «Хата моя, біла хата», «Рідна мати моя, ти ночей не доспала», «Ой у лузі червона калина», «І на тим рушничкові», «До глибин народної медицини».

II. 2-й ЕТАП. 1997-2004. МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

На цьому етапі моделі виховної роботи засобами козацької педагогіки (далі моделі) були розроблені після появи Указу Президента України «Про відродження історико-культурних та господарських традицій Українського козацтва» (№14/95 від 04.01.1995), Методичних рекомендацій педагогічним колективам закладів освіти України по відродженню історико-культурних та господарських традицій Українського козацтва (Інформаційний збірник Міністерства освіти України, 1995, №11, червень), Програми діяльності дитячої та молодіжної організації Українського козацтва «Молода Січ» (1998), Указу Президента України «Про День Українського козацтва» (№966/99 від 07.08.1999) та появи в друкованих ЗМІ Одещини (газети «Одеські вісті», «Чорноморські новини», журнал «Наша школа») розробок-напрацювань козацьких педагогів (П.Ткач, В.Тимофєєв, П.Лавриненко, В.Гриценко, В.Вронська, І.Олійник, Т.Тома, М.Долгошеєнко, Т.Молчанова, В.Фоменчук, Г.Настаченко, І.Лісіцин, Т.Тодорова, В.Чумаченко, В.Біленко, А.Берлізов, М. та В.Нікіруй, М.Деревенча, В.Гавриленко, Л.Васелінга) і методистів (О.Чешенко, Г.Трифоновна).

МОДЕЛЬ-6. ШКОЛА КОЗАЦЬКОГО ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ – ОСНОВА ФІЗИЧНОГО ТА МОРАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ.³³⁹ З КОНЦЕПЦІЇ

У школах козацького тілодуховиховання - виховання юнаків – майбутніх воїнів – підпорядковане фізичному розвитку та загартуванню. Педагоги досить ефективно використовують оздоровчі сили природи та гігієнічні фактори для оздоровлення і загартування козачат. Під впливом регулярних дій зовнішнього середовища (сонця, повітря, води) відбувається поступове пристосування організму до змін, що сприяє профілактиці різноманітних захворювань, зміцненню здоров'я та повноцінному навчанню-вихованню.

Все в цій системі характеризується різноманітністю, збалансованістю та повноцінністю і разом з тим простотою та помірністю: сонце, повітря, вода, їжа, народна медицина та ін. Виховники дивляться на простоту і помірність як на одну з важливих і необхідних умов перемог в боротьбі з ворогами: тільки той, хто переміг себе, свої надлишкові потреби, спроможний перемогти недруга.

Таким чином, систематичне виконання фізичних вправ разом з ефективною системою загартування (фізичного та психічного) виховують той тип козаків, які легко переносять спрагу та голод, спеку та холод і є надійними захисниками народу...

В школах цієї моделі згрупували напрямки козацького типу виховання в цикли – **Культура тіловиховання** та **Духовна козацька культура** задля ефективного використання потенціалу козацького способу життя.

³³⁹ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 72-89.

I. КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ: 1. Система здоров'я (фізична культура, сисема козацького тіловиховання, основи здоров'я). Здоровий спосіб життя. 2. Військова справа (козацька військово мистецтво, початкова війська підготовка). Військово - патріотичне виховання.

II. ДУХОВНА КОЗАЦЬКА КУЛЬТУРА: 3. Козацький родовід. Родинно-сімейне виховання. 4. Козацькі традиції. Моральне виховання. 5. Козацька культура. Художньо - естетичне виховання.

ЦИКЛИ ТА НАПРЯМКИ КОЗАЦЬКОГО ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ

	Цикли		Напрямки
I	Культура тіловиховання	1	Система здоров'я:
			1. Фізична культура
			2. Система козацького тіловиховання
		2	3. Основи здоров'я
			Військова справа:
1. Козацьке військово мистецтво			
2. Початкова військово підготовка			
II	Духовна козацька культура	3	Козацький родовід
		4	Козацькі традиції
		5	Козацька культура

НАПРЯМКИ, ФОРМИ РОБОТИ З КОЗАЦЬКОГО ІЛОДУХОВИХОВАННЯ

Напрямки		I	II	II	IV
		Режим праці та відпочинку; ведення здорового способу життя; раціональне харчування	Систематичне заняття фізкультурою та спортом	Загартування: сонце, повітря, вода	Психотренінг: козацьке характерництво
Вікові групи	Форми				
Козачата: 1-4 кл.	Класна	Фізична культура та основи здоров'я. Природознавство.			
	Позакласна	Козацьке здоров'я. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			
Джури: 5-6, 7-8 кл.	Класна	Фізична культура та основи здоров'я. Біологія.			
	Позакласна	Козацьке здоров'я. Козацьке військово мистецтво. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			
Молодики: 9-11 кл.	Класна	Фізична культура та основи здоро'в'я. Біологія.			
	Позакласна	Козацьке здоров'я. Початкова військово підготовка. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			

МОДЕЛЬ-7. ШКОЛА ДЖУР ТА ДАН.³⁴⁰

З КОНЦЕПЦІЇ

Освітня модель школи Джур та Дан – творчо розвиває Модель-3 Козацька школа «Джура» й покликана перетворити навчально-виховний процес з інформаційно-пізнавального факту на соціально-культурне явище високого духовного насичення.

Освітньо-виховний ідеал школи Джур та Дан – особистість лицаря, мудрого і волелюбного громадянина незалежної України з національною самосвідомістю, гуманними цінностями, культурою мислення і перспективами духовного самовдосконалення.

Завдання трансформації загальноосвітньої школи у школу Джур та Дан:

1. Загальнонауковий аспект (міждисциплінарний): створити та соціально адаптувати концепцію відродження національної школи Джур та Дан.

2. Філософський аспект: дослідити історичні типи козацького освітанства та обґрунтувати методологічну модель наукового проектування соціально-культурного простору школи нового типу.

3. Соціологічний аспект: обґрунтувати та експериментально дослідити теорію лицарські зорієнтованої освітньої діяльності особистості-професіонала - вчителя, учня тощо.

4. Дидактичний аспект: здійснити науковий аналіз та практично перевірити на ефективність інноваційні освітні технології козацько-лицарського виховання та системи навчання від установчо-мотиваційної до духовно-лицарсько-естетичної.

5. Психологічний аспект: виявити, обґрунтувати й експериментально впровадити систему психомистецьких технологій духовного козацько-лицарського єднання вчителів та учнів школи.

Практичне значення програми трансформації загальноосвітньої школи у школу Джур та Дан – це саморозвивальний, козацько-лицарсько-духовно збагачений освітанський заклад інноваційного типу, який має стати наочним зразком нової національної школи, що вказуватиме один з вірогідних шляхів входження України до європейського соціально-культурного простору.

МОДЕЛЬ-8. ШКОЛА КОЗАЦЬКОГО ВИХОВАННЯ.³⁴¹

З КОНЦЕПЦІЇ

Освітня модель Школа козацького виховання розвиває Модель-7 Школа Джур та Дан.

Вся робота з юними козаками та козачками у школах козацького виховання спрямовується на виховання в них любові до Подвигу в ім'я зміцнення і процвітання Української держави, бо народ (і особистість, зокрема) може спокійно в достатку жити лише в могутній незалежній державі.

В школах створена дитячо-юнацька організація «Молода Січ» Українського козацтва, що розгорнула свою діяльність на козацьких традиціях. В практику роботи школи входять нові форми роботи: посвята в козачата, фестивалі козацької пісні і танцю, козацько-старшинські банкети, лицарські турніри, козачі ігри та забави.

Класна робота в школі з козацького виховання проводиться (за домовленістю з Радою школи, сільською радою, райво) за рахунок шкільного компоненту (годин

³⁴⁰ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 155-157.

³⁴¹ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 160-164.

факультативів, курсів за вибором, консультацій) з основних дисциплін школи козацького виховання.

Позакласна робота з козацького виховання проводиться за рахунок годин гуртків та у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) і класних козацьких загонів.

Позашкільна робота з козацького виховання проводиться у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» під патронатом паланкового (районного) осередку Українського козацтва.

III. 3-Й ЕТАП. 2005-2013. МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.

На цьому етапі моделі виховної роботи засобами козацької педагогіки (далі моделі) були розроблені після появи Указу Президента України «Про Національну програму відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки» (№1092/2001 від 15.11.2001), Положення дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри «Сокил» («Джура») Українського козацтва (наказ Міністерства освіти і науки України від 25.12.2003 №855, розробник П.Бровко), Концепції Державної програми розвитку Українського козацтва на 2006-2010 роки (2005) та появи в друкованих ЗМІ Одещини (газети «Одеські вісті», «Чорноморські новини», журнал «Наша школа») розробок-напрацювань козацьких педагогів (П.Ткач, В.Тимофєєв, П.Лавриненко, В.Гриценко, В.Вронська, І.Олійник, Т.Тома, М.Долгошеєнко, Т.Молчанова, Т.Тодорова, В.Чумаченко, В.Біленко, А.Берлізов, М. та В.Нікіруй, М.Деревенча, В.Гавриленко, Л.Васелінга, А.Кривенко, Ю.Назарук, І.Мельникова, О.Тиханська, В.Шевченко, О.Рябченко, М. і Т.Чороба, О.Рибак, І.Ющенко, М.Грибкова, В.Спориш, Л.Зубак, Х.Вуколова, Т.Римська, В.Носуленко, Н.Кравченко, Т.Велева, Г.Радченко, Л.Арансон, А.Боляк, Н.Головченко, Т.Джугова, Н.Іванова, С.Златов, Л.Ісаєва, Л.Пораденко, Л.Мележа, В.Івасів, Л.Козубенко, В.Бурковська, Т.Фокіна) і методистів (О.Чешенко, Г.Трифоновна, Б.Шестаков, Л.Розгон, М.Батюк, Т.Саннікова, С.Здрагат, І.Княжева, Л.Бурлакова).

МОДЕЛЬ-9. ВЕЛИКА КОЗАЦЬКА РАДА.³⁴²

З КОНЦЕПЦІЇ

Характерна для навчальних закладів міста Одеса, зокрема гімназії №9. Самодіяльна учнівська організація «Молода Січ» заснована на принципах Всеукраїнської дитячо-юнацької і молодіжної організації «Молода Січ».

Уся багатогранна навчально-виховна робота здійснюється на випробувальних віках підвалинах української національної ідеї, системі національних цінностей, які одночасно мають загальнолюдський зміст та характер.

Головною метою діяльності «Молодої Січі» навчального закладу є розвиток дитячого і юнацького руху, виховання учнів в дусі національної ідеї на високоефективних козацько-лицарських традиціях рідного народу, принципах християнської моралі.

Педагогічні колективи ухвалили козацьку педагогіку і вважають за доцільне і необхідне виховувати підростаюче майбутнє покоління саме на національних, державницьких та патріотичних ідеях, на засадах народної етнопедагогіки та козацько-лицарських традиціях, звичаях і духовності.

³⁴² Тимофєєв В.Я. Задністрова Січ. Початок III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 2. Білгород-Дністровський. Вид. «Отаман». 2010. с. 34-35.

Тимофєєв В.Я. Річ про Буджацьку Січ (газета 2004-2006). Білгород-Дністровський. Вид. «СПД СП». 2006. с. 197.

«Молода Січ» має чітку організаційно-педагогічну структуру. Не порушуючи склад учнівських класних колективів, основою діяльності «Молодої Січі» є первинні козацькі загони, які формуються на базі кожного класу. Такий принцип формування загонів дає можливість синхронно поєднувати навчальну діяльність та проведення багатогранної позакласної і позашкільної роботи в рамках самодіяльної козацької організації.

«Молода Січ» має свою символіку, атрибутику, прапор, емблему та інші відзнаки, передбачені її статутом. Очолює її кошовий отаман із старшинами загонів, що складає Велику козацьку Раду «Молодої Січі».

Високого статусу і емоційності набувають загальношкільні козацькі урочистості – Велике Козацьке Коло «Молодої Січі», яке проводиться двічі на рік – восени (на Покрову) та навесні.

З метою зміцнення наступності і спадкоємності поколінь, усвідомлення молоддю перспектив розвитку Українського козацтва «Молода Січ» навчальних закладів увійшла до складу і є структурним підрозділом козацьких організацій, що надає можливість налагоджувати тісні зв'язки сумісної роботи, проведення спільних виховних заходів тощо.

МОДЕЛЬ-10. КОЗАЦЬКА ПЕДАГОГІКА Й СУЧАСНА ОСВІТА. ПЛАН (ПОЕТАПНИЙ) РОЗВИТКУ КОЗАЦЬКОЇ ШКОЛИ.³⁴³

Були розроблені етапи розвитку козацької школи; плани діяльності керівників та педагогічного колективу школи, учнівського та батьківського колективів, громадськості та влади; передбачені можливі ризики.

1 етап. Попередній. Процес зародження ідеї створення козацької школи.

2 етап. Підготовчий. Розроблено такі документи козацької школи: 1. Декларація «Філософія козацько-лицарського виховання в школі. Концептуальні засади». 2. Модель трансформації загальноосвітньої школи в козацьку школу. 3. Програма трансформації загальноосвітньої школи у школу козацько-лицарського виховання. 4. Тренінги, програми групового та індивідуального консультування адміністрації та вчителів школи з проблем теорії і практики козацько-лицарської системи навчання в школі цього типу.

3 етап. Концептуально-проектно-діагностичний. Розроблено такі документи козацької школи: 1. Комплексна діагностика розумового та особистісного розвитку вчителів і учнів школи. 2. Положення про козацьку школу. 3. Статут козацької школи. 4. Навчальний план козацької школи. 5. Орієнтовний перелік курсів (студій) козацької школи. 6. Навчальні програми за напрямками козацької. 7. Положення про класний козацький загін. 8. Положення про Козацьку республіку. Конституція Козацької республіки. 9. Статут шкільного куреня дитячо-юнацької організації Українського козацтва «Молода Січ». 10. Структура та посадові обов'язки осіб керівного складу шкільного куреня «Молодої Січі», Козацької республіки, класного козацького загону. 11. Програма розвитку козацати. Модель випускника школи.

4 етап. Організаційно-прогностичний. Розроблено такі документи козацької школи: 1. Системна диференціація та індивідуалізація навчання. Посібник «Форми, методи, прийоми козацько-лицарського виховання». 2. Інноваційна організація навчально-виховного процесу в козацькій школі (розклад навчальних занять, граф-схеми навчальних курсів тощо), авторські варіанти граф-схем навчальних курсів та наукових проектів змістовного модуля, авторські варіанти дидактичних модулів з основних навчальних предметів для козацької школи, варіанти сценаріїв занять з курсів козацько-лицарського виховання та навчання. 3. Система психодіагностичних

³⁴³ Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 169-179.

методик, за якими визначається моральний потенціал особистості вчителя і учнів школи. 4. Модель самоврядування козацької школи. 5. Програма дистанційної підготовки педагога як психолога і дослідника з проблем козацько-лицарського виховання на базі загальноосвітньої школи. 6. Положення про козацьке таборування.

5 етап. Розвивально-формульальний. Розроблено такі документи козацької школи: 1. Козацько-лицарська система виховання як послідовність технологій і методик. Посібник «Види діяльності й форми занять з козацько-лицарського виховання школярів». 2. Моніторинг рівня розвитку учнів різних вікових категорій. 3. Мережа студій національно-культурного центру «Берегиня». 4. Повноцінний розвиток потенціалу школярів через ментально спроектований, насичений соціально-культурний простір школи. 5. Наукова і практична експертиза вдосконалених навчальних курсів для школи козацько-лицарського виховання. 6. Розробка та експериментальне вдосконалення учителями школи розвивальних міні-підручників. 7. Підготовка та апробація пробних програм самореалізації особистості учня на основі навчальних курсів. 8. Кадрове, матеріально-технічне, організаційно-технологічне і психолого-дидактичне забезпечення фундаментальної Програми трансформації загальноосвітньої школи в школу козацько-лицарського виховання. 9. Систематичне відстеження ефективності виховних технологій. 10. Мобілізація соціально-культурних та психологічних чинників оптимізації взаємозбагачення учасників навчального процесу.

6 етап. Результативно-узагальнюючий. Розроблено такі документи козацької школи: 1. Науково-фактуальний, статистичний і якісний аналіз результатів фундаментального соціально-психологічного експерименту – школа козацько-лицарського виховання. 2. Порівняльна характеристика версії системи козацько-лицарського виховання та навчання з версіями традиційного навчання і виховання. 3. Науково-практична акредитація ментально перевіреної, духовно збагаченої системи освітньо-виховної роботи школи козацько-лицарського виховання та вироблення рекомендацій щодо її масового впровадження у шкільну практику. 4. Теоретично-методологічний аналіз результатів виконання Програми трансформації загальноосвітньої школи у школу козацько-лицарського виховання, системна оцінка її наукового і практичного значення та оформлення здобутих результатів у вигляді наукових звітів і методичних рекомендацій (посібники, підручники, програми, статті, доповіді, тези).

7 етап. Відродження. Розробка нової, науково і практично досконалої Програми життєдіяльності школи козацько-лицарського виховання, що започаткує наступний етап фундаментального соціально-психологічного розвитку особистості козачати.

МОДЕЛЬ-11. ШКОЛА СУЧАСНОГО КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.³⁴⁴

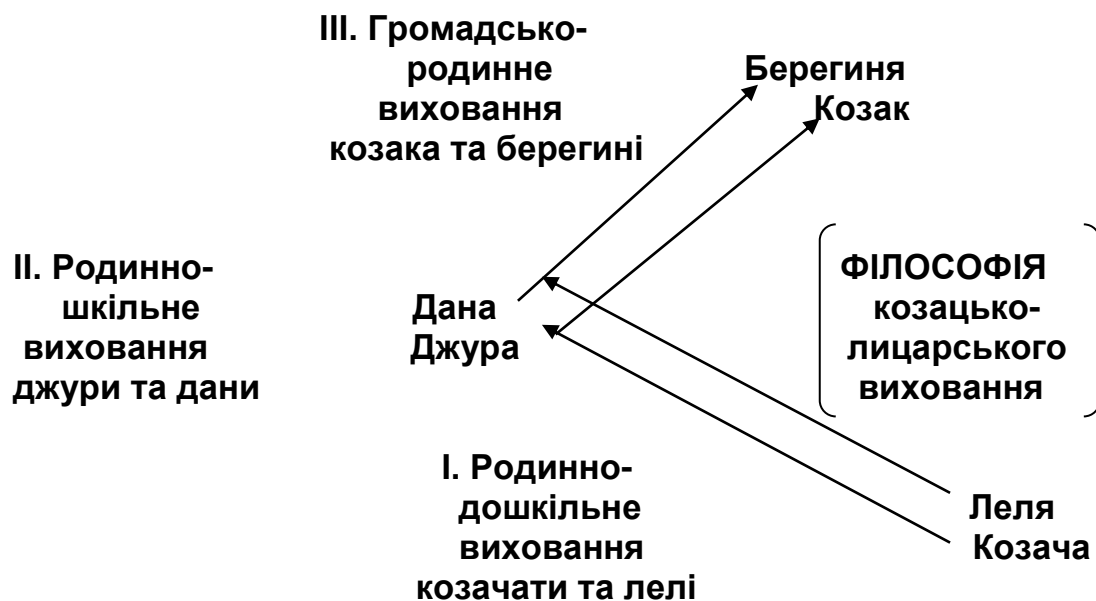
З КОНЦЕПЦІЇ

Ця модель школи козацько-лицарського виховання була визнана однією з кращих моделей школи цього типу в Україні (Всеукраїнський щотижневик «Освіта»).

Школа працює в режимі навчально-виховного закладу нового типу – школи козацько-лицарського виховання. Педагогічний колектив широко використовує давні козацькі традиції, кодекси лицарської честі, гуманістичні та демократичні ідеї і адекватні засоби виховного впливу на підростаюче покоління...

³⁴⁴ Тимофеев В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 180-184.

СИСТЕМА ВИХОВАННЯ КОЗАКА ТА БЕРЕГІНИ У ГРОМАДІ.



Родинно-дошкільне виховання козачати та лелі здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садка.

Родинно-шкільне виховання джури та дани проводиться у формі школи козацько-лицарського виховання.

Громадсько-родинне виховання козака та берегіні здійснюється через діяльність куреня Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва.

У практичній роботі педагоги дотримуються **основних змістовних компонентів сучасного козацько-лицарського виховання молоді**, які полягають у наступних фундаментальних положеннях:

1.Школа козацько-лицарського виховання – осередок лицарської духовності з державно-громадським управлінням.

2.Козача – центр навчального процесу, суб'єкт навчання і виховання.

3.Навчання і виховання козачати – це за своєю суттю самонавчання, самоосвіта, самовиховання, самоорганізація і самореалізація особистості.

4.Родинне національне виховання – природне, провідне виховання і батьки – головні вихователі протягом усього життя козачати.

5.Українознавство – наукова основа, духовна серцевина козацького навчально-виховного впливу в родині, школі, суспільному житті, філософія і політика державотворення.

6.Національне козацьке виховання – всеохоплююча і багатогранна система впливів, ідей, підходів, яка покликана пробуджувати, стимулювати розвиток закладених природою задатків, можливостей козачати, набуття ним етносоціального досвіду і реалізації завдання гуманізації системи освіти.

7.Українська козацька педагогіка – вітчизняна наука про виховання підростаючих поколінь українців, якій здавна притаманні глибокі гуманістичні традиції, яка постійно збагачується народною виховною мудрістю, вищими здобутками світової науки, культури.

МОДЕЛЬ-12. УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ШКОЛІ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.³⁴⁵

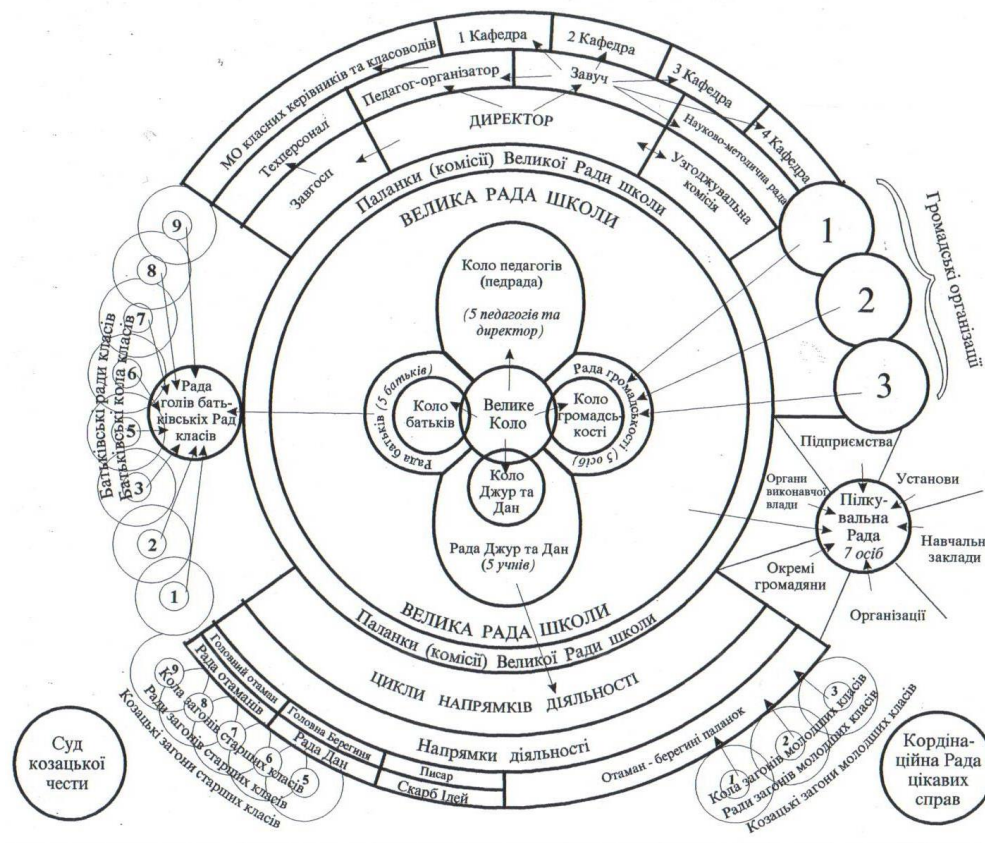
Була розроблена модель учнівського самоврядування, що базується на традиціях лицарської верстви українського народу (козацтва) і яка була визнана однією із кращих на той час в школах України (Всеукраїнський щотижневик «Освіта»).

Модель базується на дотриманні прав та обов'язків усіх суб'єктів навчально-виховного процесу: учнів, учителів, батьків, громадськості. Однією із складових частин його є учнівське самоврядування у формі Козацько-Отаманської республіки.

Вищим органом учнівського самоврядування школи козацько-лицарського виховання є коло джур і дан (загальні збори учнів 5-9 класів), яке збирається не рідше 2-х разів на навчальний рік: у травні та у вересні.

На колі джур і дан заслуховується звіт про роботу ради джур і дан, обирається новий склад ради джур і дан (травень) та затверджується план роботи ради джур і дан (вересень). Новий склад ради джур і дан оновлюється не менш як на третину її членів і обирається терміном на один навчальний рік.

Загальна структура державно-громадського управління шкіл козацько-лицарського виховання



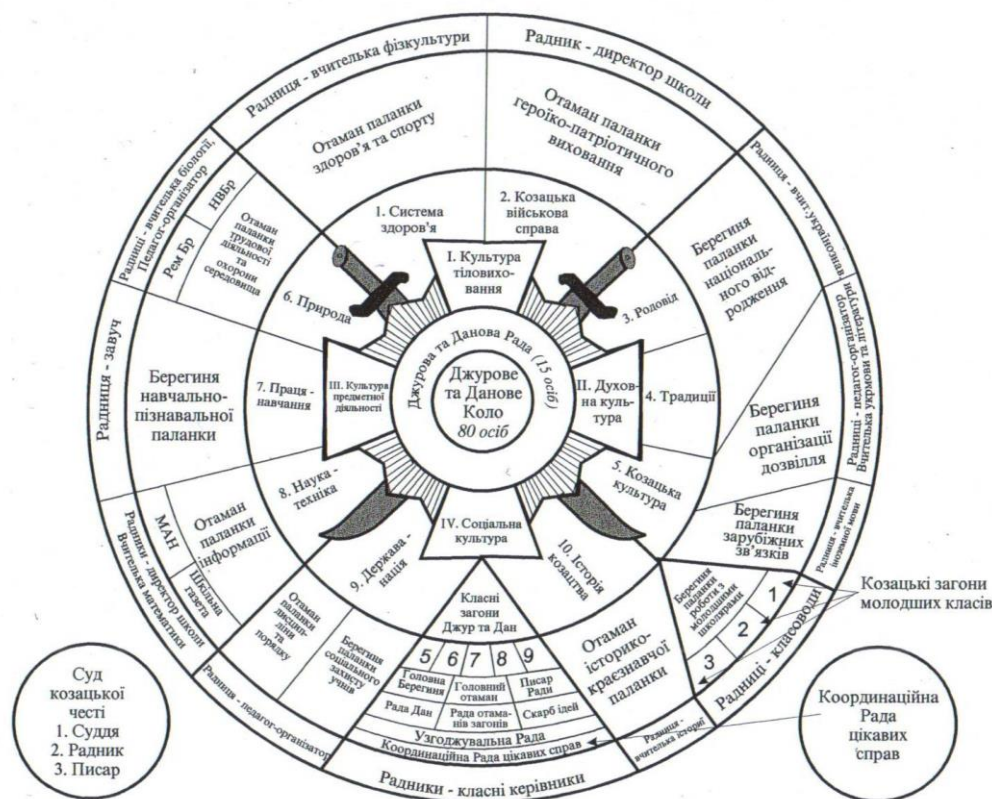
³⁴⁵ Тимофеев В.Я. Адамівський курінь «Молодої Січі». Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ). №52, 6-11.11.2002.

Тимофеев В.Я. Організація учнівського самоврядування в школі козацько-лицарського виховання. Журнал «Наша школа» (Одеса). №2, березень-квітень 2002.

Тимофеев В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака. - 1 Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 263-268.

Газета «Річ про Буджацьку Січ», №18, вересень 2017.

Структура учнівського самоврядування шкіл козацько-лицарського виховання



Рада джур і дан обирається у кількості 15 осіб (головного отамана ради джур і дан, головної берегині ради джур і дан, писаря ради джур і дан та 12 отаманів (берегинь) паланок (секторів роботи). Рада джур і дан працює за 4 циклами напрямків роботи (всього напрямків роботи – 10).

У школі є узгоджувальна рада джур і дан (у випадку розбіжностей в поглядах на якусь проблему між джурами та данами), яка складається з ради отаманів загонів і ради дан (берегинь) загонів. Отаманів та берегинь обирають на класних зборах джур і дан терміном на один навчальний рік.

До узгоджувальної ради джур і дан на правах співголів ради входять: головний отаман ради джур і дан та головна берегиня ради джур і дан.

Узгоджувальна рада джур і дан разом із писарем ради джур і дан складає координаційну раду цікавих справ.

З числа молодих козаків 9 класу обирається суд козацької честі терміном на один навчальний рік у такому складі: суддя, радник, писар. Лелі, дани, берегині не підсудні суду козацької честі.

Крім отаманів та берегинь, класні збори джур і дан обирають терміном на один рік (із обов'язковим піврічним звітом про роботу і можливістю переобрання) писаря, хорунжого, бунчужного, товмача, скарбничого та інших посадових осіб керівного складу класного козацького загону.

МОДЕЛЬ-13. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ШКОЛИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.³⁴⁶

Навчальний план школи козацько-лицарського виховання розроблено з урахуванням вимог Закону про освіту та основних положень Державної національної програми «Освіта». Він є перехідним для поступового трансформування загальноосвітньої школи у школу козацько-лицарського виховання, поступового приведення змісту навчально-виховного процесу у відповідність із сучасними суспільними і особистими потребами.

Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина. Цикли і напрямки.

	Цикли предметів		Напрямки	Девіз напрямки (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ	1	Система здоров'я	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
		2	Козацька військова справа	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загиби.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА	3	Родовід	Козацькому роду нема переводу.
		4	Традиції	Любіть Україну, як сонце любіть.
		5	Козацька культура	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6	Природа	Плекати український храм природи.
		7	Праця - навчання	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
		8	Наука - техніка	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА	9	Держава - нація	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
		10	Історія козацтва	Козацька наша слава не вмре, не поляже.

Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина. Шкільний компонент та гуртки.

Класи Напрямки		Козачата та Лелі					Джури та Дани			Молоді Козаки та Березині			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Система здоров'я	Діюча програма з фізичної культури. Система козацького тіловиховання. Авторська програма. Діюча програма з валеології.											
2	Козацька військова	Козацьке військово-мистецтво. Авторська програма.						Діюча програма					

³⁴⁶ Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання. Журнал «Наша школа» (Одеса). №5-8, листопад-грудень 2000.

Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 266-268. Газета «Річ про Буджацьку Січ», №19, вересень 2017.

	справа	з ДПЮ.
3	Родовід	Вивчення свого родоводу та видатних козацьких родів. Авторська програма.
4	Традиції	Діюча програма з українознавства та авторські спецкурси.
5	Козацька культура	Діючі програми факультативів, курсів за вибором та гуртків з мистецтва, культури та ін. Українська козацька культура. Авторська програма.
6	Природа	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з природничих дисциплін та авторські спецкурси.
7	Праця – навчання	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з навчальної та предметної діяльності, в тому числі й козацьких промислів.
8	Наука – техніка	Олімпіади та інтелектуальні змагання. Авторські спецкурси. Робота МАН. Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з технічної творчості.
9	Держава – нація	Вивчення козацької Конституції. Авторська програма. Діюча програма з правознавства.
10	Історія козацтва	Історія козацтва. Авторська програма.

Перелік навчальних програм за напрямками школи козацько-лицарського виховання.

Програми згруповані за напрямками роботи школи в цикли:

I. КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ. 1. Програма курсу «Козацьке тіловиховання». 2. Програма курсу «Козацьке військове мистецтво».

II. ДУХОВНА КУЛЬТУРА. 3. Програма курсу «Родовід». 4. Програма курсу «Психологія духовного розвитку». 5. Програма курсу «Традиції». 6. Програма курсу «Історія козацької культури».

III. КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. 7. Програма курсу «Основи екологічних знань». 8. Програма курсу «Основи сучасного фермерського господарства». 9. Програма курсу «Тваринництво і основи підприємницької діяльності». 10. Програма курсу «Рослинництво і основи підприємницької діяльності». 11. Програма курсу «Організація і методика науково-дослідної діяльності учнів». 12. Програма курсу «Основи техніки».

IV. СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА. 13. Програма курсу «Історія українського козацтва». 14. Програма курсу «Козацька Конституція».

МОДЕЛЬ-14. КОЗАЦЬКЕ ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ – ОСНОВА ФІЗИЧНОГО ТА МОРАЛЬНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.³⁴⁷

3 КОНЦЕПЦІЇ

Система тілодуховиховання базується на традиціях збереження і зміцнення здоров'я козаків-запорожців. На Січі виховання молоді було підпорядковане фізичному розвитку та загартуванню під впливом: регулярних вправ; дій зовнішнього середовища – сонця, повітря, води; раціонального харчування; режиму праці та відпочинку; засвоєння пласту козацької психофізичної культури – характерництва – все це на практиці формувало особливий стан тіла й душі: у здоровому тілі – здоровий дух (козаки казали: «Тіло грає»); та сучасному баченні ролі фізичної культури в школі: перевага освітньому напрямку – акцент на озброєнні школярів знаннями з історії фізичної культури, зокрема з основами козацького тілодуховиховання, гігієни, фізіології рухів, біомеханіки фізичних вправ і освоєння учнями методик навчання рухових дій, тренування, розвитку рухових здібностей тощо; але, разом з тим, ми не відкидаємо базових положень оздоровчого та тренувального напрямків...

Система ця враховує вікові та статеві особливості школярів і розрахована на весь термін навчання дитини в школі. Основна мета її – плекати фізично загартованих, із міцним здоров'ям, дужим тілом і духом синів і дочок України.

ЦИКЛИ ТА НАПРЯМКИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ.

	Цикли предметів		Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ	1	Система здоров'я	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
		2	Козацька військова справа	Рідну Україну захищай полицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА	3	Родовід	Козацькому роду нема переводу.
		4	Традиції	Любіть Україну, як сонце любіть.
		5	Козацька культура	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6	Природа	Плекати український храм природи.
		7	Праця - навчання	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
		8	Наука - техніка	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА	9	Держава - нація	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
		10	Історія козацтва	Козацька наша слава не вмре, не поляже.

³⁴⁷ Тимофеев В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003. с. 303-310.

НАПРЯМКИ, ФОРМИ РОБОТИ З КОЗАЦЬКОГО ТІЛОДУХОВИХОВАННЯ.

Вікові групи	Напрямки Форми	I	II	III	IV
		Режим праці та відпочинку; ведення здорового способу життя; раціональне харчування	Систематичне заняття фізкультурою та спортом.	Загартування : сонце, повітря, вода.	Психотренінг: козацьке характерництво
1-4 кл. Козачата та Лелі	Класна	Основи здоров'я і фізкультура. ОБЖД. Природознавство.			
	Позакласна	Валеологія. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			
5-8 кл. Джури та Дани	Класна	Фізкультура і здоров'я. ОБЖД. Біологія.			
	Позакласна	Валеологія. Козацьке військово мистецтво. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			
9-12 кл. Козаки та Березині	Класна	Фізкультура і здоров'я. ОБЖД. Біологія.			
	Позакласна	Валеологія. ПВП. Спортивні гуртки.			
	Позашкільна	Клуб «Січ». Козацьке таборування.			

Розроблено методичне забезпечення цієї ділянки роботи шкільного колективу: є програми, підручники, методичні посібники.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОЗАЦЬКЕ ТАБОРУВАННЯ

(Розробила Н.П.Галицька)

Козацьке таборування проводиться як підсумок чергового етапу фізкультурно-спортивної роботи в школі з метою плекання у кожних юних козака та козачки міцного здоров'я, загартування тіла й духу, формування уміння перемагати на спортивних змаганнях.

Козацьке таборування проводиться чотири рази на рік: осіннє – до 14 жовтня, зимове – до 1 березня, весняне – до районного туристського зльоту – до 25 травня, літнє – у липні-серпні – до 15 серпня.

Проводиться таборування за такою програмою:

I. Осіннє: 1. Конкурс емблем та девізів, конкурс козацької пісні. 2. Спортивна частина: естафета „Пластуни” (виконується у нитковому коридорі висотою 70 сантиметрів із дзвониками); конкурс „Сильна рука” (змагання з армреслінгу); конкурс „Перетягування канату” (змагаються команди почергово); підтягування у

висі та у висі лежачи (перемогу одержує команда з найбільшою сумарною кількістю підтягувань); заключна „Велика естафета” (біг 5:60 метрів, заключний етап біжать отамани команд). 3. Конкурс „Козацький куліш” (враховується правильне обладнання вогнища, запалювання багаття на швидкість, оцінка за козацький обід). 4. Через 2-3 дні після таборування – конкурс козацьких листків.

II. Зимове: 1. На початку грудня – спортивно-інтелектуальний конкурс «А ну-мо, хлопці-козаки!» Гурти готують назви, девізи, емблеми. Змагання включає завдання історичного характеру – вікторина, козацькі кросворди, знання козацької лексики. Музикальний конкурс перевіряє знання та вміння виконувати козацькі пісні. Спортивні змагання: амреслінг, підтягування у висі, згинання та розгинання рук в упорі на підлозі, присідання з молодшими козачатами на плечах, стрибки зі скакалкою. 2. Грудень – лютий, як випаде достатній сніг – випускний клас будує і захищає снігове містечко, а вся школа – штурмує його. За снаряди слугують сніжки. 3. Через 2-3 дні після таборування – конкурс козацьких листків.

III. Весняне: 1. Конкурс емблем і девізів, конкурс козацької пісні. 2. Спортивна частина: естафета „Пластуни”; конкурс „Сильна рука”; підтягування у висі та у висі лежачи; біг 60 метрів; розкладання та складання спортивного намету; знання рослин свого краю; медицина (перша допомога); розпалювання багаття на швидкість; складання рюкзака; „Велика естафета”. 3. „Козацький куліш”. 4. Через 2-3 дні після таборування – конкурс козацьких листків.

IV. Літнє: 1. Таборування проходить як багатоденний велопохід. Група туристів проходить веломаршрутом на Курортне (містечко на березі Чорного моря в Білгород-Дністровському районі Одеської області) і там розбиває наметове містечко. Тут козачата живуть 3-4 доби: навчаються плавати, пірнати, вправляються в основних туристських навичках, вчать варити їжу та ін. 2. Кожен день проводяться конкурси: змагання з плавання та пірнання; змагання на знання козацької лексики та козацьких пісень і танців; змагання на знання козацьких оповідок, гуморесок та ін.; спортивні змагання: амреслінг, підтягування у висі, згинання та розгинання рук в упорі та ін. 3. Через 2-3 дні після таборування – конкурс козацьких листків.

У. У серпні-вересні підводяться підсумки таборування за рік і нагородження кращих козачат за цими підсумками.

ТЕМАТИЧНА ТАБІРНА ЗМІНА «ЧОРНОМОРСЬКІ КОЗАКИ» (оздоровчо-спортивне спрямування)

В сучасних умовах популярною формою організації оздоровчо-виховного процесу стали тематичні зміни. Актуальність проведення тематичних змін зумовлена тим, що протягом останніх років спостерігається загальна тенденція до зниження активності та ініціативи у дітей, які приїздять відпочивати до дитячих закладів.

Провідна ідея тематичної табірної зміни становить той стержень, який об'єднує в одне ціле все розмаїття справ та форм дозвілєвої діяльності, робить час перебування в оздоровчому закладі цікавим і корисним для дітей. Вибір теми зміни дає змогу підвищити ефективність роботи працівників оздоровчого табору, допомагає їм зосередитися на обраному напрямі, конкретизувати мету та завдання роботи, підібрати матеріали, поліпшити свої знання, результати діяльності.

ПЛАН РОБОТИ ТАБОРУ НА ЗМІНУ.

	Ранок	День	Вечір
День 1	Зустріч та інструктування дітей.	Експерсії по табору.	Знайомство в загонах.
День 2	Медична та спортивна діагностика.	Концерт-експромт «Козацькому роду нема	Вибори загонових отаманів та

		переводу».	старшини; їх посвята.
День 3	Робота органів самоврядування в загонах.	Урочисте відкриття табірної зміни «Чорноморські козаки». Презентація козацьких загонів.	Козацька рада. Вибори кошового отамана та старшини; їх посвята.
День 4	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Зустріч із Чорноморськими козаками.	Музично-розважальна програма «Берегиня».
День 5	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Відкриття малих козацьких ігор.	Козацька танцютека.
День 6	Козацьке шоу «Вогонь, вода та мідні труби».	Козацьке спортивне шоу «Сила та грація».	Музично-розважальна програма «Козацька пісня».
День 7	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Виступ ансамблю української народної музики «Гроно».	Козацька танцютека.
День 8	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	«Колодач» - конкурси в загонах.	Музично-розважальна програма «Мій отаман найкращий».
День 9	«Козача» - сюжетно-рольова гра на природі.	«Козача» - сюжетно-рольова гра на природі.	Посвята в Козачата та Лелі. Проводять Чорноморські козаки.
День 10	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Супер-шоу «Летючі шаровари». Запуск повітряних зміїв.	Вогнище «Козацький куліш».
День 11	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	День сміху та козацького дотепного слова.	Козацька танцютека приколів.
День 12	«Джура» - сюжетно-рольова гра на природі.	«Джура» - сюжетно-рольова гра на природі.	Посвята в Джури та Дани. Проводять Чорноморські козаки.
День 13	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	«Отаман Сірко» - командні вистави-сценки за козацькими мотивами.	Козацька танцютека.
День 14	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Закриття малих козацьких ігор. Нагородження переможців.	Костюмована козацька танцютека.
День 15	«Січ» - сюжетно-рольова гра на природі.	«Січ» - сюжетно-рольова гра на природі.	Посвята в Козаки та Берегині. Проводять Чорноморські козаки.
День 16	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	День іменинника «3 днем народження, козак!»	Вогнище «Козацька картопля».
День 17	Справи заgonу. Купання, оздоровчі процедури.	Гала-концерт «Пернач».	Прощальна козацька танцютека.
День 18	Від'їзд козаків та козачок.	Дорога додому.	Домашній вогник.

МОДЕЛЬ-15. ШКОЛА «СОКІЛ» («ДЖУРА»).³⁴⁸

Розроблено П.Бровко, інспектором Міністерства освіти і науки України, адаптовано педагогами Одещини.

3 КОНЦЕПЦІЇ

РОЗДІЛ I. Напрямки та зміст національно-духовного та військово-патріотичного виховання «Джура» Українського козацтва: 1.Мій рідний край - вивчення історії рідного краю. 2.Гей ви, хлопці, славні запорожці - вивчення історії Запорозького козацтва. 3.Духовні цінності запорозьких козаків. 4.Козацькому роду нема переводу - відродження військово-спортивного мистецтва Українського козацтва. 5.Козацькими стежками - туристична краєзнавча робота. 6. Від козацьких забав до олімпійських вершин (тактична, вогнева, стройова, медично-санітарна, фізична, військово-прикладна, технічна підготовка, цивільна оборона, воєнна топографія). 7.Слава козацька не вмре, не загине – відродження народних мистецьких традицій.

Для дівчаток. 1.Хата моя, біла хата. 2.Рідна мати моя, ти ночей не доспала – пісні моєї мами. 3.Ой у лузі червона калина. 4.І на тим рушничкові – навчання жіночої майстерності. 5.До глибин народної медицини.

РОЗДІЛ II. Організація та зміст військово-спортивної патріотичної гри «Джура» Українського козацтва. Положення про гру «Сокіл» («Джура») розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту» «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» та затверджено наказом Міністра освіти і науки України №855 від 25 грудня 2003 року.

Етапи гри: шкільний, районний-міський, обласний, Всеукраїнський.

Програма гри: 1.Стройова підготовка. 2.Історія Збройних Сил України (конкурс). 3.Вогнева підготовка. Стрільба з пневматичної гвинтівки. 4.Військова топографія (конкурс). 5.Цивільна оборона (конкурс). 6.Медико-санітарна підготовка (конкурс). 7.Фізична підготовка (спортивні змагання).

IV. СУЧАСНИЙ СТАН. ПОШУК МОДЕЛІ. ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ.

На цьому етапі моделі виховної роботи засобами козацької педагогіки (далі моделі) з'являються після появи нового Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура» (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №687 від 13.06.2012), Указу Президента України «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (№334 від 12.06.2015), наказу Міністерства освіти і науки України №641 від 16.06.2015 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді і Методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» та появи в друкованих ЗМІ Одещини (газети «Одеські вісті», «Чорноморські новини», журнал «Наша школа») розробок-напрацювань козацьких педагогів (В.Тимофєєв, П.Лавриненко, В.Гриценко, В.Вронська, І.Олійник, Т.Тома, М.Долгошеєнко, Т.Молчанова, Т.Тодорова, В.Чумаченко, М. та В.Нікіруй, І.Мельникова, О.Тиханська, Т.Дьякова, Т.Кузаконь, О.Рибак, І.Ющенко, М.Грибкова, В.Спориш, Л.Зубак, Х.Вуколова, В.Носуленко, Н.Кравченко, М.Богаченко, Ю.Дімов) і методистів (Г.Римська).

³⁴⁸ Тимофєєв В.Я. Виховання козака-лицаря. Білгород-Дністровський. Вид «СПД СП». 2007. с. 188-201.

Вашій увазі надаються дві сучасні моделі. Перша розроблена клубом «Джура» (упорядник А.Грива на основі матеріалів козаків-педагогів П.Бровка, Ю.Руденка, В.Тимофєєва та ін.). Друга розроблена Асоціацією шкіл козацько-лицарського виховання Буджаку - надрукована у Всеукраїнському щотижневику «Освіта» в жовтні-листопаді 2016.

МОДЕЛЬ-16. СИСТЕМА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ «ДЖУРА» (НА ОСНОВІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОЇ ГРИ «СОКІЛ» («ДЖУРА»)).³⁴⁹

З КОНЦЕПЦІЇ

В Україні джурами називали молодих вихованців, зброєносців і помічників досвідченого козака; інститут джур був дуже поширений і авторитетний, бо існував протягом усієї історії козацтва. Стати джурую міг не кожен, а лише той, хто годився до козацької служби, пройшовши певні випробовування – як фізичні, так і моральні. Причому духовна загартованість передувала фізичній, якої набували упродовж кількох років. Виховувалися перш за все розважливості та поміркованості, впевненості у собі і власних силах. За існуючою у Війську Запорозькому традицією кожен козак на схилі життя мав підготувати для служби у Війську замість себе молодого юнака. У джури брали своїх молодших родичів (якщо вони були), а частіше – сторонніх підлітків, яких спочатку привчали до ведення козацького господарства, а пізніше, вже на Січі, навчали військовій справі. Система виховання була досить жорсткою.

Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») була запроваджена в середовищі учнівської молоді ще з 2004 року. З 2012 року діє нове положення про гру. Останні декілька років ведеться активна робота над покращенням існуючої нормативно-правової бази гри, поширення гри «Сокіл» («Джура»). Це здійснюється Українським державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді Міністерства освіти і науки України спільно з Радою козацьких отаманів України, при сприянні Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ, а також Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України.

За цей час гра «Сокіл» («Джура») зарекомендувала себе, як одна з найбільш популярних форм позашкільної роботи з виховання молоді. Але існуючий стан патріотично-виховної роботи і практика впровадження та поширення гри висвітлили цілу низку проблем в організації виховного процесу.

Мета-місія гри «Сокіл» («Джура»): сприяти фізичному, морально-психологічному, інтелектуальному, ідейно-світоглядovому та духовному вихованню і самовихованню української молоді на добрих громадян та провідників суспільства на основі українських національних традицій та християнської моралі.

Ідейні засади гри «Сокіл» («Джура») виходять із лицарського покликання «Служіння Богові, Батьківщині, ближнім». Виховний ідеал гри – козак-лицар, свідомий, відповідальний та повновартісний громадянин-патріот, провідник у суспільстві. Завданням гри «Сокіл» («Джура») є формування козацько-лицарського типу сучасної молоді людини.

Учасником гри може стати кожна дитина віком від 7 до 18 років, яка любить Україну, хоче добре знати її історію та культуру, яка поділяє світогляд Українського Козацтва. Учасниками гри «Сокіл» («Джура») є учнівська молодь загальноосвітніх,

³⁴⁹ <http://kozakbiblio.web-box.ru/zvichave-pravo/sokl-dzhura/pdruchnik-sistema-patrotichnogo-vihovannja-dtej/>
Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»). Затверджено наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №687 від 13.08.2012 (із змінами згідно наказу Міністерства освіти і науки України №436/25213 від 18.04.2014).

позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів, об'єднана на добровільних засадах у рої, сотні, курені тощо.

Учасники гри «Сокіл» («Джура») поділяються на козачат (молодші школярі віком 7-10 років), джур козацьких (школярі середніх класів віком 11-15 років), молодих козаків (школярі старших класів віком 16-18 років). У грі «Сокіл» («Джура») можуть брати участь особи старші 18 років у статусі «Козак-наставник», які залучаються до виховної роботи з дітьми та молоддю.

Фахівці говорять, що дитячо-юнацька військово-спортивна гра «Сокіл» («Джура») є **частиною** інструментарію, яким можна привернути увагу молоді до проблем становлення нашої державності, відновлення та збереження історичних надбань народу, сформуванню у дітей високий сенс життя, глибоку любов до нації, самовідданого служіння Батьківщині. Учасники гри «Джура» власним прикладом надихають юних українців (та й дорослих теж) долучатися до здорового способу життя, духовно збагачуватись і розвиватись фізично.

Це своєрідна загальнодержавна система патріотичного виховання, що охоплює навчально-виховний процес, а також участь шкільних команд у фінальних етапах гри - міських, районних, обласних і всеукраїнському.

Ось що каже керівник головного штабу Всеукраїнського дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («Джура») Анатолій Грива: «Гра - це форма проведення. Але водночас це повинна бути державна система національно-патріотичного виховання українця. Гра «Джура» - не лише міський етап чи районний, а постійна робота у школах. Організаторами гри є державна система освіти та козацтво. Козацьких організацій в Україні нараховується близько 700. Гра ж продемонструвала справжність козацьких організацій. Називати себе козаком — одне, а видавати суспільно-потрібний продукт — інше. Суспільству потрібен козак, який може щось розповісти дітям, провести виховну роботу, прийти у козацькому одязі, зіграти на бандурі, показати бойове мистецтво».

МОДЕЛЬ-17. ШКОЛА-СІЧ: МОДЕЛЬ ШКОЛИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОЗАЦЬКОГО ЛИЦАРСТВА - ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ. ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ – ПІСЛЯ НАС НЕ БУДЕ НАС, А СПРАВИ ЗАЛИШАТЬСЯ.³⁵⁰

З КОНЦЕПЦІЇ

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

Тому, на сучасному етапі розвитку держави головне – увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота. Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати **осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства...**

³⁵⁰ «Час виховувати лицарів». Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ). №№41-42, 28.09-05.10.2016; №№42-43, 12-19.10.2016; №№43-44, 28.10-02.11.2016; №№45-56... Тимофеев В.Я. Українське Буджацьке козацтво. III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 4. Білгород-Дністровський. Вид. «Гетьман». 2018. с. 306. Газета «Річ про Буджацьку Січ», №20, вересень 2017.

Загальновідомо - рівень розвитку освіти - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник його прогресу або регресу. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: **навчання і виховання**. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. **Лише поєднання навчання і виховання особистості** формує у неї культуру самостійного мислення, розвиває і зміцнює духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію. Тому **формування душі як основної якості людини**, визначення її духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя дитини – основний напрямок сучасного виховання в умовах рідної національної школи; **виховання повинно бути національним**.

Отже, головне завдання школи на сучасному етапі – **протистояння бездуховності, руйнації національної моралі**; для цього вона (школа) має стати осередком духовності, берегинею духу громади; має бути **відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням**.

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (**формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій**); якби мали таке виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Додам, неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою**.

Отже, сьогодні система виховної роботи навчальних закладів Задністрів'я з козацько-лицарського виховання молоді складається з таких блоків:

1. **Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліняти** (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. **Родинно-шкільне виховання козача та лелі** (діти до 6-9 років), **джури та дани** (діти та підлітки 10-13 років), **молодика та берегині** (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі роботи школи козацько-лицарського гарту:

А. Класна робота за рахунок шкільного компонента (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання.

Б. Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів.

В. Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації українського козацтва – «Джура», «Січ», «Молода Січ», «Пласт».

3. **Громадсько-родинне виховання молодика та берегині** (молодь з 14 років) здійснюється через діяльність куренів українського козацтва та жіночої громади українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. громадських об'єднань козацького спрямування.

4. **Громадсько-родинне таборове виховання козака та козачки** (молодика та берегині, джури та дани, козача та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького

духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

Навчально-виховні заклади, що працюють в напрямку козацько-лицарського виховання, функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, тому потребують комплексу основних концептуально-методичних документів. Ці документи розроблені автором статті, пройшли апробацію в навчально-виховних закладах козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я, надруковані та виставлені в Інтернеті.

V. ПЕРСПЕКТИВИ І ЗАВДАННЯ.

Розробка комплексної системи національно-патріотичного виховання і запровадження її у закладах освіти (створення виховної системи навчального закладу) - головна умова успішного виховання сучасного громадянина України.

В перспективі об'єднання двох моделей виховних систем – «Джура» і Школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства – мають дати інноваційну систему виховання учнівської молоді засобами козацької педагогіки, але, необхідно (зادля повноти виховного впливу) мати дієву дитячо-юнацьку організацію («Джура», «Січ», «Молода Січ», «Пласт», «Сокіл»), яка є відгалудженням дорослої національно-патріотичної громадської організації - козацтва.

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не усі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Досвід багаторічної діяльності нашої Асоціації навчальних закладів козацького спрямування вивів формулу успіху модернізації систем виховання на засадах козацької педагогіки: «Синтез чужих досягнень і власних традицій».

Тому для козацьких навчальних закладів **(теоретично):**

1. Козацькі ідеї повинні відносно легко і безболісно усвідомлюватися широким загалом.

2. Козацькі новації повинні органічно продовжувати і розвивати віками усталені українські козацькі національні традиції.

3. Черговість і темпи впровадження козацьких новацій визначаються мірою їхньої сплетеності в мережу віками вироблених і закорінених у українській козацькій національній свідомості цінностей.

Тому для козацьких навчальних закладів **(практично):**

4. Взаємодія із владою; делегування козаків до влади; залучення представників влади до козацтва. Взаємодія із впливовими людьми, знаними педагогами; залучення їх до козацтва.

5. Підготовка кадрового резерву козацтва (в тому числі й у владі) - починаючи із дитячого садочка-школи-виша - через систему козацьких (поки що громадських) навчальних закладів-курсів-тренінгів-семінарів тощо.

6. Увага дитячо-юнацьким молодіжним козацьким організаціям – «Січ», «Молода Січ», «Сокіл», «Пласт», «Джура».

7. Увага козакам-характерникам. Увага козачатам-характерникам.

Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективне те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на Свободу.

Колись мені мій дід (дунайський некрасівський козак - старовірський священик) казав: «Молодь необхідно вчити релігії, дисципліні, пошані до закону, любові до науки і праці, почуттю відповідальності – це в подальшому житті буде їй необхідним». Потім додав: «А ще вони повинні бути козаками, й, коли треба, брати шаблюки!»

Панове козаки! Пані берегині! Душу - Богові! Життя - Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству! Слава Україні! Слава козакам!

В Інтернеті почала працювати «Україніка» - національний ресурс документальної пам'яті (ресурс знань про Україну) – політичне значуще свідчення історичного розвитку національної держави та її науки, що містить інформацію про джерела інтелектуального та культурного надбання народу та його світове визнання. До цього ресурсу було занесено (із 02.10.2018) й відомості про нашу організацію – Задністрову Січ (та про її отамана-координатора). Проект «Україніка» передбачає розкриття для українського і зарубіжного читача усієї величі та багатоманітності наукових, культурних, духовних надбань України.³⁵¹

ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА «УКРАЇНІКА»

Інтегрований національний електронний інформаційний ресурс

У зв'язку з розвитком незалежної України створення ресурсу історичної та культурної спадщини українського народу стало одним із напрямів діяльності бібліотек, архівів, музеїв та інших інституцій, пов'язаних з національною пам'яттю, невід'ємною частиною національної бібліографії, археографії та архівознавства, музеєзнавства України в її широкому розумінні як ресурс національної документальної пам'яті.

Сьогодні ця масштабна робота набуває нової якості у зв'язку з входженням суспільства в цифрову еру, коли документальний ресурс та відповідний науково-довідковий апарат активно інтегрується як в український інформаційний простір, так і в світову мережу. Ці реалії сучасного цифрового світу уможливили реалізацію ідеї створення інтегрованого ресурсу "електронної Україніки" – зведеного бібліографічного та цифрового ресурсу усієї документальної спадщини України з організацією доступу до науково-довідкових, бібліографічних і текстових ресурсів, репрезентації оригіналів документів у цифровому форматі з широкими можливостями представлення на сайтах бібліотек та архівів, наукових установ у глобальній світовій мережі.

³⁵¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

<http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?S21CNR=20&S21STN=1&S21REF=2&C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21AII=%3C.%3EID%3DREF0006259%3C.%3E&&S21FMT=fullwebr>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського ініціювала та розпочала створення ресурсу “Електронна бібліотека “Україніка” основними завданнями якого є: **надати широкій громадськості доступ до документів державно-національної ваги**; забезпечити користувачам єдину точку входу для пошуку різнорідних за видами і тематичною спрямованістю ресурсів Україніки; збирати та архівувати мережеві електронні ресурси Україніки (насамперед електронні версії книг і періодичних видань); забезпечити збереження рідкісних бібліотечних та архівних фондів Україніки в електронному форматі; створити на базі ресурсів електронної бібліотеки персональні, тематичні та проблемно-орієнтовані електронні колекції; популяризувати українську мову та культуру, поширювати українську літературу для україномовних зарубіжних користувачів; створити можливості використання фондів електронної бібліотеки у наукових дослідженнях, в освітніх процесах, а також з метою популяризації іміджу України у світі.

Мета проекту – акумулювати у цифровому форматі твори усіма мовами, незалежно від місця видання, про український народ, територію України та про всі народи, які жили або живуть на цій території. Це дозволить надати користувачам електронної бібліотеки знання про Україну, її народ, його історію, традиції та культуру, розбудовану політичну націю, сформовану нею державу; матеріали про природне, географічне середовище, демографічний, економічний, соціальний, освітній, науковий потенціал України, здобутки української нації, її місце у світовому цивілізаційному розвитку.

Реалізація фундаментального науково-інформаційного проекту електронної бібліотеки «Україніка» передбачає **розкриття для українського і зарубіжного читача усієї величі та багатоманітності наукових, культурних, духовних надбань України**. Такі документальні джерела культури, як рукопис, архівний документ, книга, музейна пам'ятка, артефакти матеріального та духовного розвитку суспільства завдяки створенню ресурсів на принципах сумісних інформаційних і цифрових технологій організують цілісний історико-культурний інформаційний простір, гарантують кваліфікований пошук та оперативний доступ до комплексів першоджерел інформації. Тим самим розвивається інтеграція ресурсів національної спадщини, відбувається залучення до наукового та культурного обігу документальної спадщини, поліпшуються умови фізичного збереження найбільш цінних документальних пам'яток і розвиток реставраційно-консерваційного напрямку, формуються інтегровані загальнодоступні електронні інформаційні ресурси, поширюються знання про національну спадщину України, зростає розуміння єдності світової культури.³⁵²

РОЗБУДОВА КОЗАЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. РОЗДУМИ ОТАМАНА-3.

КОНЦЕПЦІЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

Декларація щодо етапів розвитку Буджацького козацтва й основні концептуально-методичні документи періодів. Затверджено Сьомим Колом Буджацького козацтва 23.10.2010 року.

*Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування української еліти, яка спирається в своїй діяльності на козацький! - досвід державотворення.***

³⁵² <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRAINICA&P21DBN=UKRLIB>

Душу - Богові! Життя - Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!

Громадська організація за період свого функціонування проходить череду етапів: від початку створення до природного припинення існування або відродження на якісно новій основі; тривалість цього циклу, як правило, 12 років.

Таку ж череду етапів проходять громадські організації козацького спрямування; вони функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, а саме:

1. Організація із часом знижує здатність сприймати все те, що виходить за формалізовані рамки; формалізація перетворює її на закриту систему.

2. Закрита система не може інтегрувати нову інформацію, стає застиглою й втрачає здатність до адаптації.

3. Роль керівників полягає у підтримці стану відкритості, орієнтації на інноваційний розвиток, адаптації організації до навколишнього світу.

4. Управління організацією як відкритою системою має ризики (корисно для організації, але несе загрозу для керівників).

5. Ефективність роботи організації значною мірою залежить від осіб, які спрямовують діяльність колективу, їх впливу на оточуючих. Загальні риси цього процесу (формуєтворюючі фактори): наявність ентузіастів (Божий ресурс); залежність результатів роботи від особистостних якостей ентузіастів (психомистецький ресурс); залежність результатів роботи від посад, які займають ентузіасти (адміністративний ресурс).

Провідний напрямок роботи громадських організацій козацького спрямування - формування національно свідомого громадянина України, справжнього патріота та захисника рідної землі, духовно багатой особистості, морально зрілої людини.

І. ПОПЕРЕДНІЙ. 2010-2011.

На цьому етапі йде процес зародження ідеї, в даному випадку - ідеї створення Буджацького козацтва (як колись Адамівського куреня - 1988-2003, Адамівської школи козацько-лицарського виховання - 1998-2003 та Задністрової Січі - 2003-2010).

Сутність ідеї:

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас - козацтво - спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала своє право на свободу...

Формування громадянського суспільства - це специфічна галузь суспільного життя, необхідна умова відтворення суспільного виробництва і успішної економічної діяльності, формування національних кадрів для економіки, державного і політичного устрою, для усіх сфер розвитку суспільства. На підвалинах громадянського суспільства формується і всебічно розвивається особистість, її основні якості.

Новий етап, в який вступила Україна, потребує пріоритетної уваги до цього аспекту діяльності. Саме він покликаний прокласти дорогу новій соціальній, економічній, правовій та політичній культурі, робити українське суспільство динамічним і відкритим.

Сучасний напрямок розвитку громадянського суспільства - відхід від орієнтації на уніфіковану, стандартну людину, позбуття надмірної ідеологізації та нав'язування молодому поколінню віджилих штампів і стереотипів, набуття необхідної для сучасного суспільства відкритості. Рівень розвитку громадянського суспільства - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник прогресивності його розвитку. Необхідність в наших умовах системи козацького формування громадянського суспільства ми, козаки, розуміємо й тому звернули увагу

на виховний потенціал Кодексу людського буття Українського козацтва (Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської звитяги, Кодекс лицарської духовності, Заповіді милосердя), який забезпечує формування та виховання такого духовного стану громадян України - козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків; ми вирішили за основу формування громадянського суспільства Буджаку обрати козацьку ідею й створити козацьку організацію, яка б працювала незалежно від того, як працюють-не працюють є отамани-лідери - організацію, де пріоритетними були б горизонтальні зв'язки між членами організацій, а не тотальне ієрархічне підпорядкування... керівникам-отаманам.

Проживаючи у громадах, які мають давні козацькі традиції, ентузіасти не могли ці традиції не залучити до процесу формування громадянського суспільства в Буджаку.

Після обговорення ідеї створення Буджацького козацтва з'явилися союзники (генерал-осавул УК В.Тимофєєв, генерал-хорунжий УК В.Лукашевський, полковник УК М.Маринеску, полковник УК О.Ступак, полковник УК В.Воробйов, полковник УК І.Зорило, сотник УК Є.Пітюков, Берегиня УК С.Ушанова); в громадах організаційно оформляються ентузіасти або ініціативні групи (Білгород-Дністровський отаманський курінь - полковник УК В.Тимофєєв, Бритівський курінь - полковник УК В.Єремєєв, Адамівський курінь - осавул УК А.Кульчицький, Старокозацький курінь - осавул УК Ю.Щербина, Переможненський курінь - сотник В.Шефер, Мистецький курінь - осавул УК С.Ушанов та ін.), які беруться за її практичну реалізацію.

Ризик цього етапу: ідея могла не матеріалізуватися у щось реальне.

Роль керівників (ентузіастів, ініціативних груп) на етапі: переконати всіх (і себе!) в реалістичності ідеї, знайти ефективну мотивацію для її реалізації.

II. ПІДГОТОВЧИЙ. 2012.

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту були розроблені такі документи: Концепція розвитку Буджацького козацтва. Модель трансформації Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства Буджаку. Програма трансформації Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства Буджаку. Регіональна програма розвитку козацтва Буджаку. Тренінги, програми групового та індивідуального навчання і консультування командного складу Буджацького козацтва з проблем теорії та практики козацького руху.

На етапі народження громадської організації козацького спрямування (Буджацького козацтва) для нас актуальним є висновок Берта Нануса: «Немає більш потужного рушія організації до досконалості й довготривалого успіху, ніж приваблива, надихаюча перспектива на майбутнє».

Це - романтичний період у житті нашої організації; стан ейфорії - стан апатії охоплює нас у процесі переходу від мрії до дії....

Ризики цього етапу: головний ризик - неготовність частини ідейних соратників до тривалої, буденної, копійної роботи. Новостворену козацьку організацію може чекати крах, якщо ми - лідери не зможемо навчитися плавати і впливати упродовж перших 100 днів роботи. Згодом для нас стане головним завданням не втонути в морі дріб'язкових проблем, які будуть головною перешкодою системному рухові на шляху до побудови принципово нової козацької організації, не розчинитись у тій частині локального соціуму, який Ліна Костенко в одному зі своїх віршів назвала «міщанським кодлом».

Роль керівників на етапі: віднайти людей, які не могли реалізувати себе раніше і які розглядають прихід нової ідеї як шанс. Не «переборщити» з обіцянками швидкого успіху, успішної кар'єри, можливості творчої самореалізації тощо. Згодом доведеться переконатися, що значна частина цих обіцянок, на жаль, виявиться

нереалістичною. Та на даному етапі головне - пообіцяти, згодом роздані «аванси» будуть для нас стимулом; ми (керівники) будемо змушені докласти титанічних зусиль з тим, щоб хоча б частково зробити обіцяне («Ми це обіцяли!», «Люди в нас повірили!»).

III. КОНЦЕПТУАЛЬНО-ПРОЕКТНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ. 2013-2014.

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту були розроблені такі документи: Комплексна діагностика розвитку громадянського суспільства щодо відношення до козацької ідеї взагалі та зокрема до козацького руху Буджаку. Положення про Буджацьке козацтво. Статут Буджацького козацтва. Навчальні плани Академії вищого командного складу, Інституту середнього та молодшого командного складу, шкіл козацтва та козацько-лицарського виховання (гарту) молоді Буджацького козацтва. Орієнтовний перелік курсів (студій) Академії вищого командного складу, Інституту середнього та молодшого командного складу, шкіл козацтва та козацько-лицарського виховання (гарту) молоді Буджацького козацтва. Навчальні програми за напрямками курсів (студій) Академії вищого командного складу, Інституту середнього та молодшого командного складу, шкіл козацтва та козацько-лицарського виховання (гарту) молоді Буджацького козацтва. Положення про Академію вищого командного складу, Інститут середнього та середнього командного складу, шкіл козацтва та козацько-лицарського виховання (гарту) молоді Буджацького козацтва. Основні Положення про структурні одиниці Буджацького козацтва (курінь, загін, Козацька республіка, Січ). Конституція Буджацького козацтва. Статути структурних одиниць Буджацького козацтва (курінь, загін, Козацька республіка, Січ). Структура та посадові обов'язки керівного складу структурних одиниць Буджацького козацтва. Модель особи козака Буджацького козацтва. Програма розвитку козака Буджацького козацтва.

Той організаційний хаос, який ще якимось виправдовується упродовж першого року існування Буджацького козацтва, стає неприпустимою «розкішшю». Завершується створення команди керівників, утверджується клімат довіри до лідерів, віра в те, що ще не реалізована ідея неодмінно матеріалізується у щось реальне... Закінчується етап невизначеності, починається етап конкретики, тож замість запитання «Про що ми мріємо?» на перший план виходить запитання «Що ми встигли зробити і що будемо робити далі?»

Успішно пройти цей етап можливо за допомогою сильної централізації влади і навіть елементів авторитаризму.

Ризики цього етапу: це надзвичайно загрозливий період, під кінець якого організація може потрапити в «інноваційну яму» (так називають різке погіршення результатів роботи).

Організація все ще повинна працювати «в ручному режимі», але вже запускаються механізми самоорганізації. На цьому етапі «гра у демократію» буде вкрай небезпечною, будуть потрібні сильні вольові рішення з тим, щоб «романтики» змогли стати «творцями».

Та чи не головним ризиком буде загроза розчарування, втрати ентузіазму першопроходців та послаблення віри в успіх «нашої безнадійної справи».

Роль керівників на цьому етапі: концентруючи владу в своїх руках, намагатися досягти перелому в роботі з тим, щоб від організаційного хаосу першого етапу становлення організації перейти до системного управління процесом її розвитку.

На цьому етапі діяти за принципом: організація - це ми. Ніхто, крім нас, не має чіткого бачення перспективи і ніхто не може зробити значної частини поточної роботи («Усе доводиться робити самім!»). Тож це - етап каторжної роботи керівників, яка часто не знаходить ні належної оцінки «зверху», ні елементарної вдячності «знизу».

IV. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРОГНОЗУЮЧИЙ. 2015-2016.

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту були розроблені такі документи: Системна диференціація та індивідуалізація роботи із козаками та населенням Буджаку. Посібник «Форми, методи, прийоми козацької діяльності». Інноваційна організація процесу діяльності Буджацького козацтва (розклади занять, граф-схеми, модулі, сценарії). Система методик, за якими визначається та формується моральний потенціал особистості козака. Модель самоврядування Буджацького козацтва. Програма дистанційної підготовки командного складу Буджацького козацтва (із залученням потенціалу Козацького інституту ім. Св. Святослава МАУП). Положення про таборування. Функціональні обов'язки командного складу Буджацького козацтва.

Це «зоряний час» Буджацького козацтва, який настає після закріплення перших успіхів і подолання «інноваційної ями». З'являється окриленість успіхом, яка надихає колектив якомога краще робити все, що треба, й навіть більше, ніж треба.

На цьому етапі для амбітно зростаючої організації неможливого не буде.

Необхідно досягнути розумний баланс між консерватизмом і динамізмом, встановити хитку рівновагу між консерваторами й новаторами.

Ризики цього етапу: якщо на четвертому етапі організація не досягне видимих успіхів, усі наші «реформи» будуть приречені на провал. Але процес зростання досягнень буде йти з геометричною прогресією, й головним стане не піддатись «запамороченню від успіхів», спокусі «почивати на лаврах», не допустити абсолютизації минулого успіху.

Роль керівників на даному етапі: бути поміркованим арбітром у процесі вирішення постійного конфлікту інтересів між новаторами, які перемагають, і консерваторами, які йдуть в «останній і рішучий бій».

V. РОЗВИВАЛЬНО-ФОРМУВАЛЬНИЙ. 2017-2020.

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту будуть розроблені такі документи: Козацька система життєдіяльності територіальних громад Буджаку як послідовність технологій і методик. Посібник «Види й форми діяльності козацтва Буджаку». Моніторинг розвитку козацького руху Задністров'я-Буджаку-Придунав'я. Мережа студій національно-культурного центру козацтва «Берегиня». Повноцінний розвиток потенціалу козацтва через діяльність у ментально спроектованому, насиченому соціально-культурному просторі територіальних громад Буджаку. Наукова і практична експертиза вдосконалених навчальних курсів для всіх категорій посадових осіб козацького руху Буджаку. Розробка та експериментальне вдосконалення творчим колективом розвивальних міні-підручників для козаків Буджаку. Підготовка та апробація пробних програм самореалізації особистості козака на основі навчальних курсів. Кадрове, матеріально-технічне, організаційно-технологічне і психолого-дидактичне забезпечення фундаментальної Програми трансформації Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства на Буджаку. Систематичне відстеження ефективності технологій трансформації. Мобілізація соціально-культурних та психологічних чинників оптимізації взаємозбагачення учасників процесу трансформації.

На цьому етапі триває системне зростання академічних досягнень, завершується формування позитивного іміджу та індивідуального стилю роботи організації.

Організація вже може працювати в «режимі автопілота». На цьому етапі починає зароджуватися бюрократизація в управлінні, яка виявляється, наприклад, у тому, що керівники використовують напрацьовану за попередній період річну циклограму наказів-розпоряджень-рішень (там лише механічно змінюються дати та, у разі потреби, прізвища). Це надзвичайно подобається різноманітним

перевірятьникам та послідовникам («Усе є!»), але перетворює на рутину процес життєдіяльності організації («Усе, як завжди!»).

Зрілість є етапом аристократизму. Організація стає дуже солідною і респектабельною, пишається своїми традиціями, дбає про привабливий імідж як в очах місцевої громади, так і в очах професійного співтовариства. Роль новаторів зменшується, повністю домінують «патріархи» та «хороші виконавці». На етапі зрілості остаточно завершується традиціоналізація змін, які тепер стають щоденною рутинною роботою.

Як правило, на цьому етапі зникають серйозні конфлікти. Спокійна атмосфера і теплий клімат стають найвищою організаційною цінністю. Так як організація дбає про свою респектабельність, посилюються вимоги до зовнішнього вигляду та до культури мови її членів.

Виникають районні об'єднання організацій, які працюють в козацькому напрямку (Асоціація козацьких організацій, «Молода Січ», клуби козацького гартування, недільні та сезонні табори вишколу та ін.).

Ризики цього етапу: загострення протистояння новаторів і консерваторів, яке може призвести до поляризації цих груп, їх взаємоізоляції, припинення нормального інформаційного обміну тощо.

Нова роль керівництва як носія представницької функції не завжди зустрічає адекватну реакцію з боку окремих козаків чи представників територіальних громад.

У деяких найменш просунутих членів колективу може скластися враження, що «отамани тепер зовсім не займаються організацією», «усе віддано на відкуп заступникам». Це враження може перейти у доноси «кому следует», відверту чи приховану заздрість з приводу успіхів керівника поза організацією («Вони тепер роз'їжджають по закордонах»).

Роль керівництва на даному етапі: вчасно зрозуміти, що окрім створеної ними організації, в житті є багато цікавого і, щоб гармонізувати власну життєдіяльність, необхідно здійснити передачу частини повноважень своїм заступникам та громадським органам управління організації. Козацька організація виросла і їй вже не потрібна дріб'язкова опіка «батьків-засновників».

Перехід до позиції керівників-менеджерів, які діють за принципом «Ніколи не роби того, що можуть зробити твої підлеглі», йде на користь як отаманам, так і козацькому колективу.

Ролі менеджерів успішно виконують заступники, отамани залишають собі в основному представницькі функції. Тепер нарешті з'являється час написати дисертацію, взяти участь у міжнародних козацьких програмах та проектах чи попрацювати в якості депутата місцевої ради від козацтва.

VI. РЕЗУЛЬТАТИВНО-УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ. 2021-2022.

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту будуть розроблені такі документи: Науково-фактуальний, статистичний і якісний аналіз результатів фундаментального соціально-психологічного експерименту - Трансформація моральних цінностей козацтва Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства Буджаку. Порівняльна характеристика версії системи трансформації моральних цінностей козацтва Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства Буджаку з версією традиційної життєдіяльності територіальних громад. Науково-практична акредитація ментально перевіреної, духовно збагаченої системи життєдіяльності козацької громади Буджаку та вироблення рекомендацій щодо її масового впровадження в практику громадського життя. Теоретично-методологічний аналіз результатів виконання Програми трансформації Буджацького козацтва в структуру громадянського суспільства на Буджаку, системна оцінка її наукового і практичного значення та оформлення

здобутих результатів у вигляді наукових звітів і методичних рекомендацій (посібники, підручники, програми, статті, доповіді, тези тощо).

КРИТЕРІЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

1. Духовна особистість козака як універсум, суб'єкт та індивідуальність з чітко сформованими гуманістичними орієнтаціями, національною самосвідомістю, культурою мислення і ментальною мудрістю.

2. Духовне єднання учасників процесу духовного взаємозбагачення козаків в ході неперервної розвивальної взаємодії, яка організується за принципом наступності під час проходження козаками навчальних теоретичних курсів та практичної роботи.

3. Соціальна ефективність і духовна ємність психолого-мистецьких технологій і методик, які організуються за психомистецькими технологіями цілісного козацько-лицарського виховного процесу.

4. Самореалізація особистістю фізичного, розумового, емоційного, морального і духовного потенціалу в ході неперервної розвивальної взаємодії із соціально-культурним довкіллям організації.

5. Ідеї, принципи та умови ефективного впровадження козацько-лицарської виховної системи.

6. Зміст, структури і характеристика духовно зорієнтованого, високорозвивального соціально-культурного простору організації козацького спрямування.

7. Рівні і психологічні засоби духовного розвитку особистості, перспективи її духовного самовдосконалення і самоактуалізації.

ПОЗИТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

1. Висока національна свідомість і самосвідомість, патріотизм і відданість ідеалам українського державотворення, демократичного суспільства, етнонаціональна злагода.

2. Ефективність моделі організації козацького спрямування щодо розумового, соціального і духовного зростання козаків та реалізація їхнього емоційного, нормотворчого і ціннісно-естетичного потенціалу.

3. Висока результативність науково спроектованого соціально-культурного простору козацької організації щодо духовного розвитку і етнонаціонального збагачення ментального досвіду отаманів, старшини та козаків.

4. Очевидний конструктивний вплив системи козацького лицарства на психосоціальний і духовний розвиток особистості, її національну самосвідомість, культурне зростання та життєву успішність.

5. Ефективна реалізація духовно-ментального потенціалу експериментального лицарського процесу в благодатному емоційно-психологічному полі козацького культурного життя.

6. Позитивне сприйняття соціально-культурним оточенням інноваційних, психолого-дидактичних та організаційних змін в організації козацького спрямування.

7. Неперехідне значення у духовному розвитку козаків системи творчих студій козацького національно-культурного центру «Оберіг-Берегиня».

8. Інтенсифікація процесів духовного єднання учасників козацько-лицарського процесу, що виявляється у повазі, довірі, взаємодопомозі, щирих взаєминах між отаманами, старшиною, козаками та соціальним оточенням.

9. Віра, національна самосвідомість, благодатна любов, соціальна творчість і ментальна мудрість - основні риси духовно розвиненої особистості - козака Буджацького козацтва.

МОЖЛИВИЙ НЕГАТИВНИЙ ПРОГНОЗ

1. Незначний загальнокультурний і духовний розвиток отаманів, старшини та козаків Буджацького козацтва наприкінці трансформації порівняно з вихідними даними її констатуючої частини або з результатами діяльності інших громадських організацій та політичних партій.

2. Істотне розходження між теоретико-прикладними здобутками фундаментальної соціально-психологічної практики і соціально-культурним та професійно-пошуковим досвідом роботи колективу Буджацького козацтва.

3. Не відстежені важливі експериментальні умови (щонайперше соціально-психологічні та організаційно-технологічні), що робить неможливим досягнення високих результатів експериментальної роботи.

4. Не створені об'єктивні (валідні, надійні тощо) методи соціальної і психологічної діагностики змін у духовній сфері особистості, не відстежена динамічна картина психосоціального і духовного зростання особистості отаманів, старшини та козаків Буджацького козацтва.

5. Пересічний рівень методологічної або психологічної культури основних виконавців Програми трансформації.

6. Нестача сприятливих управлінських, фінансових, психологічних умов для виконання Програми трансформації у повному обсязі.

На етапі старіння відбувається втрата динаміки розвитку, знижується до критичної позначки чутливість до нових ідей...

У керівників організації на цьому етапі може з'явитися враження, що рух уперед вже закінчився, можна «почити на лаврах».

Знижується до критичної відмітки рівень мотивації козаків, тому знову доводиться в кризових ситуаціях переходити на «ручне управління».

В етапі застою (стагнації) організація може перебувати не тільки допустимий період (1-2 роки), а й як завгодно довго. Причому, як правило, якщо процес затягується, з'являються риси старечого маразму.

У такому випадку з огляду на те, що внутрішні ресурси оновлення безнадійно втрачаються, стає неможливим радикально змінити ситуацію без зовнішнього втручання.

Зовнішній імпульс може мати найрізноманітніші форми - від зміни отамана до радикальної реорганізації організації.

Звичайно, може бути і варіант, коли отаман старіючої організації самостійно скористається правом на соціальний суїцид козацької системи, що віджила свій вік. Найкращий спосіб здійснення цього: передати «бразди правління» новій команді, в якій є чітке бачення перспективи нового народження організації.

Ризики цього етапу: головним ризиком цього етапу стає небажання йти на будь-який ризик. «Колія» стає настільки наїждженою, що не лишається місця для хоч якого маневру. Рух організації стає аналогом руху поїзда: будь-яке відхилення прирівнюється до «сходження з рейок», яке призводить до катастрофи. Проблема лише в тому, що немає кому прокладати рейки до нових зникаючих горизонтів розвитку.

Роль керівників на даному етапі: вчасно зрозуміти, що настав час, коли слід самостійно прийняти рішення красиво і головне вчасно піти зі своєї посади, зростивши чи підтримавши такого наступника, який дасть організації нове життя. «Я все зробив, що міг. Хто може, хай тепер зробить більше», - ці слова античного класика найбільше підходять для характеристики соціально відповідальної позиції керівників «старіючої» організації.

VII. ВІДРОДЖЕННЯ. З 2023-

На цьому етапі для методичного забезпечення реалізації проекту будуть розроблені такі документи: Розробка нової, науково і практично досконалої Програми життєдіяльності козацьких громад Буджаку, що започаткує наступний етап фундаментального соціально-психологічного розвитку особистості козака Буджацького козацтва.

На етапі відродження до організації має прийти нова команда керівників, які здатні здійснити «прорив у майбутнє», провести внутрішню перебудову, впровадити інновації.

Це не означає, що їм доведеться все починати з «чистого аркуша»: готовність до змін (інноваційний потенціал) визначається набутим організаційним досвідом, попередніми уроками перемог і невдач.

Ризики цього етапу: замість «передачі перспективи» новому керівникові може відбутися передача отаманської посади випадковій людині, яка хоче тішитись у променях минулої і до того ж чужої слави.

Слухняний виконавець директив швидко перетворить козацьку організацію у «сплячу красуню», яка довго і терпляче чекатиме на свого принца, спроможного розбудити організацію від летаргічного сну, повернути її до нормального життя.

Роль керівників на даному етапі: звичайно, йдеться про нормальний розвиток козацької організації природним життєвим шляхом. Це відбувається лише тоді, коли кожна система є самостійною і самодостатньою, функціонує на основі самоменеджменту, а зовнішнє управління враховує природну логіку розвитку організації та закономірності побудови кар'єри керівників.

Щоб враховувались інтереси керівників, потрібно створити систему як вертикальної, так і горизонтальної мобільності, тобто дати їм шанс не тільки продовжити кар'єрний злет вже як менеджерам козацького руху вищого рівня, а й можливість переміщуватися з організації в організацію. Це стане можливим, якщо буде відповідна конкурсна система відбору керівників козацьких організацій та контрактна форма оформлення стосунків між управлінням Буджацького козацтва та керівниками підрозділів...

... Саме козацька організація стоїть у витоків духовності її членів, а отаман, заступник отамана, старшина покликані бути посередниками між наукою управління та практикою - від них залежить не тільки пропаганда, впровадження наукових знань в практичну роботу, але й така організація роботи козацького колективу, при якій об'єднуючим началом є творчий задум, ідея - і в кінцевому результаті - духовна особистість козака....

ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ

Практично всі отамани, старшина, які впроваджували в практику роботи своїх організацій Кодекс, вважають, що в систему роботи з козаками, крім тіловиховання, треба вводити й духовиховання і тоді буде козацьке тілодуховиховання, що на практиці означає й введення християнської моралі.

Заслужений журналіст України, полковник УК Б.І.Устименко: «У нас церква відокремлена від держави, але в одеських єврейських школах учнів ознайомлюють із змістом священних книг. В польських школах вивчають Біблію. Особисто я вважаю, що в наш час бездуховності, яка росте, корисно було б знайомити нашу молодь з дитинства (та й дорослих!) хоча б із канонічними заповідями, щоб дитина (доросла людина) змогла відрізнити добро від зла».

Отже, тривале функціонування і понадситуаційний, інтегративний характер цінностей, що увійшли до людської культури як християнські моральні настанови, зумовлюють їх особливу роль у процесі виховання дітей

та молоді (й дорослої людини!) й спонукають нас - отаманів - до вироблення засобів і методів їх засвоєння козаками....

Офіційна українська історична наука не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання населення реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій - вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі.

Турбує сумна історія нашої української громадської діяльності: з уходом ентузіаста тихо конає і його ідея; добре якщо ентузіаст зможе описати свій досвід, залишивши його на шпальтах історії громадського руху; а якщо ні? Тоді досвід зовсім зникає ... На щастя, Українському Буджацькому козацтву поталанило...

Але, як би не було, загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних козацьких традицій - одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Практичні заходи щодо виконання програми розвитку козацтва Буджаку.

Розділи, напрямки	Козацькі навчальні заклади	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»).</i> <i>«Козацькі розваги», «Нащадки козацької слави».</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій. Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ЦО, ТСОУ).</i>		
	<i>Осередок МАН - Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку».</i> <i>Громадські козацькі ради при сільських радах.</i> <i>Школа козака-депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семінар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005, 2007-2010, 2011-2015, 2016-2020.</i> <i>Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012, 2013-2015.</i>			

Комишина 107. Січень-березень 2018. Події в козацтвах Буджаку. Цільова програма «Сокіл» («Джура»). Координаційна рада-Тридцять четверте Коло УБК. Народні дружини.

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося чергове засідання штабу УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Є.Пітюков) із порядком денним: 1.Про ініціативні дії членів Ради Отаманів Українського Буджацького козацтва з питань розширення діяльності та прийому нових членів УБК (у т.ч. із числа учасників бойових дій у АТО). 2.Про хід виконання наказу МОН України щодо проведення в навчальних закладах у 2017/2018 н.р. гри «Сокіл-Джура». 3.Про співпрацю із молодіжним клубом «Джура» (А.Грива) і Одеською обласною радою із національно-патріотичного виховання дітей та молоді (О.Голопотелюк). 4.Про хід реалізації проекту «Козацьке Адміралтейство» (підготовка рекомендаційних листів).³⁵³

Відбулося чергове засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко, Г.Клоченко, Г.Андронік, П.Антонов, О.Ступак). На засідання обговорювалося питання про ініціативу членів Ради Отаманів щодо створення робочих груп (відокремлених підрозділів) при отаманах. Вирішили: схвалити ініціативу, всіляко підтримувати тих отаманів, які зважаться на створення відокремлених підрозділів.³⁵⁴



На фото (зліва): стоять – О.Ступак, Г.Трегубенко, Г.Андронік, Б.Устименко; сидять (зліва) – П.Антонов, Г.Клоченко, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, М.Маринеску.

Буджацьким козацтвом була розроблена та передана до міської влади на погодження і затвердження цільова програма військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура»).³⁵⁵

³⁵³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

³⁵⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

³⁵⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

ПАСПОРТ

міської цільової програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») на 2018-2020 роки.

1. Назва: Міська цільова програма військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») на 2018-2020 роки. 2. Підстава для розроблення: Закон України «Про позашкільну освіту», Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». 3. Державний замовник або координатор: Постійна комісія Білгород-Дністровської міської ради з питань освіти, культури, спорту, туризму, охорони здоров'я та соціального захисту населення. 4. Державні замовники та громадські співвиконавці: Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Білгород-Дністровської міської ради, громадські організації: «Захист» (Учасники АТО), міська організація Української спілки воїнів Афганістану, Молодіжний військово-патріотичний клуб «Десантник», Буджацьке козацтво. 5. Мета: Виховання в юнаків та дівчат глибоких і твердих національно-патріотичних переконань. 6. Початок 2018 рік, закінчення 2020 рік. 7. Етапи виконання: 2018 рік, 2019 рік, 2020 рік. 8. Загальні обсяги фінансування, в тому числі видатки державного бюджету: кошти міського бюджету - 60 тис. грн. (із збільшенням видатків щорічно на 20%). 9. Очікувані результати виконання (стисло викладена загальна характеристика очікуваних результатів): Створення умов для учнівської молоді щодо військово-патріотичної складової якісної позашкільної освіти шляхом забезпечення діяльності гуртків «Сокіл» («Джура»). 10. Контроль за виконанням (орган, уповноважений здійснювати контроль за виконанням, строки проведення звітності): Постійна комісія Білгород-Дністровської міської ради з питань освіти, культури, спорту, туризму, охорони здоров'я та соціального захисту населення; Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Білгород-Дністровської міської ради. 11. Звітність: щорічно до 1 вересня, Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Білгород-Дністровської міської ради.

МІСЬКА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА

військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») на 2018-2020 роки

Вступ.

На виконання абзацу 15 статті Закону України «Про оборону України», підпункту 2 пункту 3 Указу Президента України від 12.06.2015 №334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», підпункту 5.2.2 пункту 5.2 Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 №687, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.07.2012 за №1094/21406, дана програма запроваджує систему військово-патріотичного виховання учнівської молоді у форматі гурткової роботи на постійній основі для виконання концептуальних та програмових завдань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Програма розрахована для роботи з учнями 1-11 класів і визначає основи підготовки учнівської молоді відповідно до засад національно-духовного, військово-патріотичного виховання та підготовки до участі у 1-му, 2-му та 3-му етапах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Програми гурткової роботи (Додатки 2,3,4) направлені на використання елементів козацької педагогіки – досвіду

наших предків з виховання підростаючого покоління, виконання законів Кодексу честі. Більшість занять носить практичний характер у форматі ділових ігор, що зорієнтовані на виховання національної самосвідомості людини із стійким характером, сильною волею, добрим серцем та чистою совістю.

Загальна частина.

Дана система занять позашкільної освіти сприяє створенню умов для духовного, інтелектуального та фізичного розвитку дитини, вона є складовою частиною безперервної освіти, яка сприяє всебічному гармонійному розвитку особистості, її соціальної адаптації та самореалізації в суспільстві.

Мета програми:

оволодіння навичками самоорганізації, самовдосконалення, здорового способу життя на національних традиціях наших прадідів; виховання в юнаків та дівчат глибоких і твердих національно-патріотичних переконань; формування у молоді морально - психологічних якостей захисника родини, сім'ї, країни - Батьківщини; формування умінь та навичок життя у сучасному громадянському суспільстві.

Шляхи і спосіб розв'язання проблеми.

Спосіб розв'язання проблем передбачає надання державної підтримки для впровадження системності у діяльності Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у тісній співпраці з громадськими організаціями даного спрямування.

Проблему передбачається розв'язати шляхом: створення умов для наставників в оволодінні методиками Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»); створення умов для доступності дітей і молоді до якісної позашкільної освіти шляхом забезпечення діяльності гуртків «Сокіл» («Джура») на постійній основі; об'єднання зусиль спеціалістів з спортивно-туристичних дисциплін, учителів «Захисту Вітчизни», спортивних секцій з боротьби та єдиноборств на національних традиціях, методистів з виховної роботи, організаторів та учасників змагань «Козацький гарт», «Козацькі розваги», «Сокіл» («Джура»), виховників дитячо-юнацьких громадських організацій «Січ», «Молода Січ», «Пласт».

Завдання і заходи.

Основними завданнями програми є: впровадження методичних семінарів з патріотичної гри «Сокіл» («Джура»); впровадження системи занять згідно навчальної програми гуртків козацько-лицарського виховання «Джура»; організація основних заходів, а саме краєзнавчих походів, експедицій, військово-спортивних свят, учать у районних та обласних змаганнях Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»); створення достатньої матеріально-технічної бази для впровадження системи занять згідно програми Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Очікувані результати.

Учасники програми повинні вміти: розподіляти обов'язки у гурті, залежно від завдань; відчувати атмосферу дружби і командної дії, приходити на взаємовиручку один одному; збирати, фіксувати народознавчі матеріали; розумітися на природі і використовувати її в розумних цілях; подавати команди та діяти в строю; користуватися засобами індивідуального захисту; надавати першу медичну допомогу; облаштовувати туристичні табори, біваци; практикувати національні традиції; добре знати історію України.

Обсяги та джерела фінансування.

Орієнтовний обсяг фінансування програми становить 60 000 грн. (п'ятдесят тисяч) гривень за рахунок місцевого бюджету на 2018 рік (із збільшенням видатків щорічно на 20%). Обсяг фінансування програми уточнюється під час складання міського бюджету.

Основні заходи щодо забезпечення виконання міської цільової програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура» на 2018-2020 роки.

№	Заходи	Терміни	Відповідальні
1	Організація роботи методичної ради Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)	Постійно	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
2	Розвиток мережі гуртків «Сокіл» («Джура»)	Постійно	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
3	Організація семінарів-практикумів	Щоквартально	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
4	Забезпечення підвищення фахового рівня керівників гуртків «Сокіл» («Джура»)	Постійно	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
5	Видання інформаційних та методичних буклетів	Постійно	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
6	Організація військово-спортивних свят	Постійно	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
7	Організація міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)	Квітень	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
8	Забезпечення участі керівників-наставників у обласних, Всеукраїнських тренінгах, семінарах	2 рази на рік	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво
9	Забезпечення достатньої матеріально-технічної бази (туристичне, військово-спортивне спорядження) для занять	Протягом 2018-2020 років	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво

Перелік заходів і завдань міської цільової програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») на 2018-2020 роки з орієнтовними обсягами фінансування (із збільшенням видатків щорічно на 20%).

№	Найменування	Виконавці	Терміни	Орієнтовні обсяги (грн)				Джерела фінансування
				2018	2019	2020	Загал	
1	Розвиток мережі кількості гуртків «Сокіл» («Джура») - 10	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво	2018	За окремою програмою				Кошти державного (міського) бюджету
2	Придбання спорядження, інвентарю	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво	2018	40000	48000	61000	149000	Кошти міського бюджету
3	Участь обласних змагань (підвезення, харчування)	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво	2018	10000	12000	15000	37000	Кошти міського бюджету
4	Семінари-практикуми, тренінги	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, ГО (за згодою): «Захист», МО УСВА, «Десантник», Буджацьке козацтво	2018	10000	12000	15000	37000	Кошти міського бюджету
Загальний обсяг фінансування (грн)				60000	60000	75000	223000	

Ресурсне забезпечення міської цільової програми військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Сокіл» («Джура») на 2018-2020 роки (із збільшенням видатків щорічно на 20%).

Орієнтовні обсяги видатків, які пропонується залучити на виконання програми (міський бюджет) грн.	Етапи виконання	Орієнтовні обсяги видатків (усього) грн.
60 000	2018 рік	60 000
72 000	2019 рік	72 000
91 000	2020 рік	91 000

Головою Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ільченко С.П. було підписано розпорядження про новий склад Координаційної ради з питань розвитку козацтва в районі.³⁵⁶

**Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва
в Білгород-Дністровському районі
23.01.2018 року №39/а-2018**

Відповідно до статті 6, пункту 9 частини 1 статті 39 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», постанов Кабінету Міністрів України від 01.08.2011 року №885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні», від 05.08.2015 року №564 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року №885», розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 10.01.2011 року №8/А-2011 «Про внесення змін до розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 29 грудня 2005 року № 771/А-2005», з метою створення в районі ефективного механізму взаємодії органів державної влади та громадських організацій козацького спрямування щодо розвитку історичних, патріотичних, господарських та культурних традицій Українського козацтва, у зв'язку з кадровими змінами в районній державній адміністрації:

1. Утворити Координаційну раду з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі у складі згідно з додатком.

2. Затвердити Положення про Координаційну раду з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі, що додається.

3. Визнати таким, що втратило чинність розпорядження голови районної державної адміністрації від 25.04.2016 року №251/А-2016 «Про Координаційну раду з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі».

4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови районної державної адміністрації Шихалієву А.І.

Голова районної державної адміністрації

С.П. Ільченко

**СКЛАД
Координаційної ради з питань розвитку козацтва в районі**

Ільченко Сергій Петрович	Голова районної державної адміністрації, голова Координаційної ради
Ігумнов Павло Михайлович	Поважний козак Буджацького козацтва, заступник голови Координаційної ради
Тимофеев Валерій Якович	Отаман Буджацького козацтва, секретар Координаційної ради
Члени Ради	
Лукашевський В'ячеслав Васильович	Заступник отамана Буджацького козацтва
Маринеску Микола Костянтинович	Голова Ради Старійшин Буджацького козацтва
Пітюков Євген Петрович	Отаман Служби зовнішніх справ Буджацького козацтва
Трегубенко Григорій Федорович	Начальник штабу Буджацького козацтва
Адилов Микола Степанович	Поважний козак Буджацького козацтва

³⁵⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

Устименко Іванович	Борис	Почесний Генеральний суддя Буджацького козацтва
Вронська Миколаївна	Валентина	Директор Адамівської ЗОШ I-II ст., керівник Адамівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Ковпак Петрович	Вадим	Керівник Бритівського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Вдовиченко Михайлівна	Олена	Директор Вигінської ЗОШ I-II ст., керівник Вигінського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Тодорова Петрівна	Тетяна	Директор Випаснянської ЗОШ I-II ст., керівник Турлацького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Осолінська Станіславівна	Валентина	Директор Молозької ЗОШ I-III ст., керівник Молозького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Тиханська Юріївна	Ольга	Директор Салганської ЗОШ I-II ст., керівник Салганського осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Щербина Іванович	Юрій	Керівник Старокозацького осередку «Молодої Січі» Буджацького козацтва
Хохлачов Костянтинівич	Григорій	Отаман Шабівського куреня Буджацького козацтва

ПОЛОЖЕННЯ
про Координаційну раду з питань розвитку козацтва
в Білгород-Дністровському районі

1. Координаційна рада з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі (далі – Координаційна рада) є консультативно-дорадчим органом при голові районної державної адміністрації, утвореним для сприяння забезпеченню координації заходів з розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі (далі – в районі).

2. Координаційна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів, іншими нормативно-правовими актами, а також цим Положенням.

3. Основними завданнями Координаційної ради є: сприяння забезпеченню координації заходів з розвитку козацтва в районі; проведення аналізу стану розвитку козацтва в районі, налагодження конструктивного діалогу між органами державної влади та громадськими організаціями, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в районі.

4. Координаційна рада відповідно до покладених на неї завдань: проводить аналіз рішень органів місцевої влади з питань відродження традицій козацтва в районі та підготовку відповідних пропозицій; бере участь у розробці проектів нормативно-правових актів з питань розвитку козацтва в районі; вносить районній державній адміністрації пропозиції та рекомендації щодо: реалізації державної політики у сфері відродження та розвитку історичних, патріотичних, військових та культурних традицій козацтва в районі; залучення козацтва до процесу військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки молоді; подолання наслідків надзвичайних ситуацій; охорони громадського порядку і державного кордону; участі у військових церемоніях, парадах тощо; патріотичного та духовного виховання дітей і молоді, організації фізкультурно-спортивної та культурно-просвітницької роботи серед молоді; сприяння охороні пам'яток історії та культури, природоохоронній та науково-пошуковій роботі, відновленню історичних назв, пов'язаних з історією козацтва в районі; надання державної підтримки організації та проведенню фестивалів козацької творчості, спортивних змагань; удосконалення нормативно-правових актів з питань розвитку козацтва в районі; надає інформаційну та

аналітичну допомогу органам державної влади, підприємствам, установам та організаціям з питань, що належать до її компетенції.

5. Координаційна рада має право: отримувати в установленому порядку від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань; залучати до участі у своїй роботі представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), а також незалежних експертів (за згодою); утворювати у разі потреби для виконання покладених на неї завдань постійні або тимчасові робочі групи; організувати проведення конференцій, семінарів, бізнес-форумів, засідань за круглим столом та інших заходів.

6. Координаційна рада під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями. Координаційна рада здійснює свою діяльність на громадських засадах. Рада утворюється у складі голови, заступника, секретаря та інших членів Ради. Головуючим на засіданнях є голова Ради. За відсутності голови Ради її засідання відкриває заступник (при відсутності його – секретар Ради і Рада зі свого складу обирає голову). Членами Ради є керівники громадських організацій козацького спрямування, що діють на території району чи сільських рад району. До складу Ради можуть входити також інші особи, які зробили значний внесок у відродження та розвиток козацтва в районі.

7. Голова Координаційної ради: затверджує персональний склад Координаційної ради та вносить у разі потреби зміни до нього, призначає заступників голови та секретаря; затверджує плани роботи та здійснює керівництво діяльністю Координаційної ради.

8. Секретар Координаційної ради: забезпечує та організовує діяльність Координаційної ради у період між її засіданнями; формує порядок денний засідань Координаційної ради, скликає її засідання та організовує їх проведення; забезпечує членів Координаційної ради необхідними документами та інформаційними матеріалами; готує протоколи засідань Координаційної ради; готує проекти планів роботи Координаційної ради та здійснює контроль за їх виконанням; узагальнює пропозиції та рекомендації, які надходять до Координаційної ради; здійснює ведення діловодства та листування з питань діяльності Координаційної ради відповідно до законодавства; за дорученням голови Координаційної ради представляє її у відносинах з центральними і місцевими органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями.

9. Формою роботи Координаційної ради є засідання, які проводяться згідно з планами її діяльності або в міру потреби за рішенням голови Координаційної ради, а в разі його відсутності - заступника голови. Порядок денний засідання Координаційної ради готується з урахуванням пропозицій її членів. Засідання Координаційної ради вважається правоможним, якщо на ньому присутні більш як половина її членів.

10. На своїх засіданнях Координаційна рада розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції. Пропозиції та рекомендації вважаються схваленими, якщо за них проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Координаційної ради. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні.

11. Пропозиції та рекомендації Координаційної ради фіксуються у протоколі засідання, який підписується головуючим на засіданні і надсилається всім членам Координаційної ради та районній державній адміністрації. Член Координаційної ради, який не підтримує пропозиції (рекомендації), може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання.

12. Пропозиції та рекомендації Координаційної ради можуть бути реалізовані шляхом прийняття районною державною адміністрацією розпорядження, проект якого вносить секретар Координаційної ради.

13. Члени Координаційної ради беруть у встановленому порядку участь у нарадах, які проводяться місцевими органами виконавчої влади, з питань, що належать до компетенції Координаційної ради.

14. Координаційна рада інформує громадськість про свою діяльність, розроблені на засіданнях пропозиції та рекомендації через засоби масової інформації, а також з використанням сайту районної державної адміністрації.

15. Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Координаційної ради здійснює районна державна адміністрація.

16. Рада використовує в роботі бланки зі своїм найменуванням.



Засідання Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі.

Відбулося організаційне засідання КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ з питань розвитку козацтва в районі – ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТЕ КОЛО УБК; були затверджені Регламент ради, перелік та функції груп ради, план роботи ради на 2018 рік, заходи з підготовки та святкування річниці УБК.³⁵⁷

31 січня 2018 року під головування Сергія Ільченко відбулася координаційна рада з питань розвитку козацтва у Білгород – Дністровському районі, на якій були присутні отамани Буджацького козацтва, поважні козаки, директори шкіл.

«Козацтво – гідна сторінка історії України. В кожному з нас тече славетна кров предків-козаків. Наш прямиий обов'язок - слідувати їх ідеалам, втілювати козацькі мрії про єдність, неподільність та вільний розвиток нашої країни. Саме ці минулі традиції і надбання ми маємо передавати наступним поколінням – дітям та онукам. Наші нащадки повинні усвідомлювати, що козак готовий боротися до загину за волю, честь і славу України. Це приклад справжнього патріотизму, пошани та любові до

³⁵⁷ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №01, січень 2018.

рідної землі. Тому ми будемо і надалі ще з більшим натхненням працювати у напрямку втілення ідеалів козацтва серед молоді», - підкреслив Сергій Ільченко.

Під час координаційної ради одногосно були підтриманні всі питання порядку денного, а саме: регламент, план роботи Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Білгород – Дністровському районі на 2018 рік, перелік повноважених робочих груп ради.

За словами секретаря Координаційної ради, отамана Буджацького козацтва Валерія Тимофєєва, Білгород – Дністровський район не повинен залишитися осторонь Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

З цього приводу Сергій Петрович зазначив: «Мене як керівника та пересічного громадянина дуже турбує всебічний розвиток дітей. Ми підтримуємо програму проведення на території Білгород – Дністровського району дитячо-юнацької гри та Буджацьке козацтво зокрема. Безумовно, школярі повинні вивчати національно - патріотичне виховання. Це необхідне підґрунтя їх навчання.

Білгород – Дністровський район посідає лідируюче місце у процесі децентралізації, тому, спільно з головами об'єднаних територіальних громад, ми прикладемо всі зусилля для втілення даної програми та станемо її активними учасниками.»

Наприкінці наради очільник району надав доручення начальнику відділу освіти провести аналіз кількості шкіл району, які приймають участь у змаганнях. Сергій Ільченко наголосив: «Ми будемо підтримувати молодь, робити все необхідне, щоб у кожному навчальному закладі була якісна матеріально - технічна база, відремонтовані спортивні зали, в яких діти радісно гратимуть та змагатимуться».³⁵⁸

РЕГЛАМЕНТ

Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні

1. Загальні положення. Регламент Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі (далі – Координаційна рада) розроблено у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» та є внутрішнім документом Координаційної ради.

Регламент Координаційної ради, зміни та доповнення затверджується на Координаційній раді присутніми членами Координаційної ради шляхом голосування. Регламент Координаційної ради не може суперечити тексту Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» із наступними змінами.

2. Формування складу Координаційної ради. Формування складу Координаційної ради здійснюється у відповідності до п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» і затверджується Протоколом.

До складу Координаційної ради можуть входити представники органів державної влади та керівники козацьких та громадських організацій, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в Білгород-Дністровському районі та які: 1. Представляють дієві козацькі організації, діяльність яких підтверджується звітом з відповідними фото та відео матеріалами та публікаціями в ЗМІ протягом останніх 4 років; 2. Не застосовують у своїй діяльності показову бутафорність; 3. Не співпрацювали з російськими організаціями, що реалізують в Україні програму «Руського миру»; 4. Практично проводять заходи з національно-патріотичного виховання дітей і молоді; 5. Члени яких брали участь у

³⁵⁸ <http://b-dnistrov-rda.odessa.gov.ua/novini/v-rajderzhadmnstrac-vdbulas-koordinacjna-rada-z-pitan-rozvitku-kozactva-u-blgorod-dnistrovskomu-rajon/>

Революції Гідності, проходять військову службу в зоні АТО або надають допомогу військовослужбовцям як волонтери; 6. Не підпадають під дію Закону України «Про очищення влади»; 7. Рекомендовані двома дійсними членами Координаційної ради.

Приєм нових членів до складу Координаційної ради здійснюється у відповідності до п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» на засіданні Координаційної ради за загальною згодою всіх (100%) членів Координаційної ради.

Член Координаційної ради має право: обговорювати на засіданнях Координаційної ради усі питання діяльності Координаційної ради та вносити щодо них свої пропозиції; брати участь в усіх заходах, які проводяться Координаційною радою; отримувати інформацію про діяльність Координаційної ради.

Член Координаційної ради зобов'язаний: знати та виконувати усі вимоги Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» та цього Регламенту, ухвал і програмних документів, прийнятих Координаційною радою; виконувати всі рішення Координаційної ради; брати участь у роботі Координаційної ради; зберігати, розвивати й утверджувати прогресивні українські козацькі звичаї та традиції, оберігати честь і гідність козацького імені, захищати інтереси Координаційної ради та своїх побратимів-козаків.

Вихід із Координаційної ради є добровільним на підставі письмової заяви, яка подається головному на засіданні Координаційної ради і має бути розглянута на цьому ж засіданні.

За порушення норм Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 року № 885 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» та цього Регламенту, невиконання рішень Координаційної ради чи вчинення дій, що негативно впливають на авторитет Координаційної ради є можливим виключення з Координаційної ради за рішенням, прийнятим більшістю від складу Ради.

2.1. Робочі групи Координаційної ради. Робочі групи Координаційної ради є її органами, що утворюються для попереднього розгляду та підготовки питань, які належать до їх відання, а також здійснення контрольних повноважень щодо виконання рішень Координаційної ради.

Робочі групи Координаційної ради беруть участь у розробленні проектів нормативно-правових актів з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі; виносять на обговорення та затвердження Координаційною радою пропозиції та рекомендації, що подаються на розгляд Білгород-Дністровської районної ради.

Кількість членів робочої групи не може бути меншою ніж 3-є членів Координаційної ради. Повноваження робочих груп, порядок їх створення та діяльності визначаються чинним законодавством, цим Регламентом та Положенням про робочі групи, яке може розроблятися при необхідності.

Робочі групи Координаційної ради обираються з числа її членів. До роботи в групах можуть долучатися як експерти інші особи, що не є членами Координаційної ради.

Координаційна рада приймає рішення про перелік робочих груп та затверджує їх персональний склад.

Персональний склад робочої групи визначається бажаннями членів Координаційної ради, вимогами щодо мінімальної чисельності членів у групі.

У разі необхідності, може бути створено нові робочі групи, скасовано або реорганізовано раніше створені, змінено їх кількісний склад, переобрано персональний склад, за умови дотримання норм цього Регламенту.

Координаційна рада затверджує робочі групи у складі їх голів і членів; інші питання робочої групи вирішуються відповідною робочою групою самостійно.

3. Порядок проведення засідань Координаційної ради. Організаційною формою роботи Координаційної ради є засідання, які проводяться у міру потреби, але не рідше одного разу на три місяці. Список учасників чергового засідання Координаційної ради затверджується за 10 днів до дня засідання.

Порядок денний засідання Координаційної ради остаточно формується на самому засіданні за пропозиціями присутніх членів Координаційної ради на основі попереднього проекту.

Рішення Координаційної ради приймаються як правило загальною згодою (консенсусом), а в окремих випадках – більшістю голосів. Загальною згодою приймаються рішення про включення до складу Координаційної ради її нових членів.

Координаційна рада правочинна вирішувати питання, якщо на її засіданні присутні більшість від її членів.

Координаційна рада проводить засідання робочі та урочисті.

У разі, якщо член Координаційної ради не може бути присутнім на засіданні, він надає повноваження представнику своєї організації щодо голосування на засіданні Координаційної ради та висловлює письмово свою думку з питань, що розглядаються.

Члени Координаційної ради мають рівні права. Кожний член Координаційної ради має один голос.

Рішення Координаційної ради є обов'язковими для виконання всіма її членами.

Розгляд питання порядку денного включає: доповідь, співдоповідь, запитання та відповіді доповідачеві, обговорення та заключне слово.

Для доповіді надається час тривалістю до 20 хвилин, співповіді – до 10 хвилин, запитання та відповіді доповідачеві – до 20 хвилин і заключного слова – 5 хвилин.

Для виступів в обговоренні надається час тривалістю 5 хвилин: для повторних виступів у обговоренні, для виступів за процедурою скороченого обговорення, а також для виступів щодо постатейного голосування проектів рішень, для заяв, внесення запитів, резолюцій, виступів у «різному» – 3 хвилини; для виступів щодо кандидатур, процедури та з мотивів голосування, пояснень, зауважень, запитань, пропозицій, повідомлень і довідок, внесення поправок – 2 хвилини.

Головуючий може надати промовцю триваліший час, якщо ніхто з присутніх членів не заперечує. У разі наявності заперечень триваліший час може надаватися за прийнятим без обговорення процедурним рішенням.

Якщо виступ промовця був перерваний, наданий для виступу час продовжується на відповідний термін.

Розгляд питання порядку денного не може перериватися розглядом інших питань порядку денного: якщо таке відбувається, то розгляд перерваного питання починається спочатку.

3.1. Запрошені на засідання Координаційної ради. На засідання Координаційної ради та засідання її органів можуть запрошуватися гості та службові особи.

Робоча група Координаційної ради може запросити службовців, експертів, фахівців на її засідання, на яких розглядаються питання, що опрацьовуються цією групою або стосуються предмета діяльності.

Головуючий на засіданні повідомляє членам Координаційної ради про осіб, присутніх на засіданні за офіційним запрошенням.

Особи, присутні на засіданнях Координаційної ради та її органів, повинні утримуватися від публічних проявів свого ставлення по темі дискусійних питань, які обговорюються на засіданні, і не порушувати порядок.

У разі порушення порядку особами, присутніми на засіданні Координаційної ради, їх, після попередження головуючого, а в разі грубого порушення – негайно, за розпорядженням головуючого на засіданні, може бути випроваджено з приміщення, де відбувається засідання.

4. Відносини Координаційної ради з організаціями-учасниками.

Координаційна рада розробляє рекомендації стосовно уніфікації форм та способів діяльності козацьких організацій, затверджує типовий статут для всіх козацьких організацій, єдину козацьку символіку (однострої, погони, шеврони тощо), перелік козацьких звань тощо.

Для підготовки рекомендації Координаційна рада створює робочі групи зі своїх членів з можливістю залучення до розробки проектів рекомендацій інших знавців, фахівців які не є членами Координаційна рада.

5. У період між засіданнями Координаційної ради її діяльність забезпечує Секретаріат, який діє відповідно до окремого положення.

6. Координаційна рада використовує у роботі бланк зі своєю назвою та посвідчення членів Координаційної ради. Зразки бланку та посвідчення затверджуються на засіданні Координаційної ради.

П Е Р Е Л І К

груп Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі

Канцелярська служба (Секретаріат). Збір та аналіз інформації про козацькі організації, які діють на території Білгород-Дністровського району та про їх членів. Створення та підтримка електронної бази даних про козацькі організації та їх діяльність. Підбір нових потенційних членів Координаційної ради та перевірка кандидатів на відповідність критеріям членства. Аналіз нормативно-правових актів щодо козацтва. Розробка проектів нормативно-правових актів щодо козацтва. Інформаційна та аналітична допомога органам державної влади, підприємствам, установам та організаціям з питань, що належать до її компетенції. Забезпечує та організовує діяльність Координаційної ради у період між її засіданнями.

Бунчужна служба (група упорядкування ідеологічних засад українського козацтва). Популяризація у суспільстві здобутків українського козацтва за період від Запорозького козацтва до Вільного козацтва 1917 р. та Українського Вільного Козацтва (або Українського козацтва) до нашого часу. Створення сучасного образу козака. Популяризація військової служби козаків з ЗС України та інших силових структур. Популяризація відомостей про Звичай і традиції українського козацтва, про роль та місце українського козацтва у боротьбі проти московії, про стосунки українського козацтва з церквою. Роз'яснювальна робота про те в чому є різниця між українським козацтвом та російським казачеством. Вивчення стану роботи щодо дослідження історичного минулого українського козацтва, втілення в сучасне життя козаків принципів та постулатів традиційного козацького звичаєвого права та інших козацьких звичаїв. Аналіз та вироблення рекомендацій в науково-пошуковій роботі з історії українського козацтва, щодо відновлення історичних назв пов'язаних з історією українського козацтва в Україні.

Хорунжа служба (група військово-патріотичного виховання молоді). Впровадження в навчальних закладах методик виховання за традиціями українського козацтва. Розвиток та популяризація видів спорту, заснованих на козацьких традиціях. Організація участі козацьких організацій в: національно-патріотичному та духовному вихованні дітей та молоді, фізкультурно-спортивній та культурно-просвітницькій роботі серед молоді; процесі військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки молоді; організації та проведенні заходів Всеукраїнської військово-патріотичної гри «Джура» на районному, обласному та всеукраїнському рівнях; підборі та підготовці таборової старшини для наметових таборів районного, обласного та всеукраїнського рівнів; підготовці методичних рекомендацій з військово-патріотичного виховання для навчальних закладів, для проведення військово-польових таборів для учнів 10-11 класів; підготовці інструкторів для проведення занять з учнівською молоддю з тактичної, стройової, вогневої, медичної підготовки;

сприяння підготовці педагогічних працівників з числа військовослужбовців запасу для викладання предмета «Захист Вітчизни»; діяльності центрам військово-патріотичного виховання, що діють на базі навчальних закладів та громадських організацій; діяльності військових ліцеїв, ліцеїв (коледжів) з посиленою військово-фізичною підготовкою і козацьких ліцеїв. Підготовка пропозицій щодо козацьких нагород від Координаційної ради. Підготовка пропозицій щодо шевронів, одностроїв тощо. Розробка для почесної варті зразків спеціальних козацьких одностроїв та іншої козацької атрибутики.

Осавульська служба (група з питань територіальної оборони та залучення козаків до військової служби). Створення та ведення реєстру козаків, які проходять військову службу та становлять кадровий резерв для служби в ЗСУ. Створення та ведення реєстру членів Козацьких організацій-ветеранів АТО. Сприяння організації та проведенню на постійній основі військово-спортивних вишколів для членів Козацьких організацій України з метою підготовки для залучення до служби в ЗСУ та інших державних військових формуваннях. Сприяння комплектуванню окремих військових частин ЗСУ, Держприкордонслужби та Національної гвардії України призовниками та в контрактниками з числа членів козацьких організацій. Залучення членів козацьких організацій до служби в загонах територіальної оборони при РВК. Створення козацької військової частини у складі ЗСУ. Залучення членів Козацьких організацій до участі в військових церемоніях, парадах. Сприяння створенню та діяльності козацьких громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону згідно до Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону». Залучення членів Козацьких організацій в разі потреби до подолання наслідків Надзвичайних ситуацій. Розробка для козацьких організацій типових зразків спеціальних козацьких одностроїв, спеціальних козацьких звань, нагород, шевронів, посвідчень козака та іншої козацької атрибутики.

Обозна служба (група з фінансово-економічних та господарчих питань). Аналіз державного та місцевих (обласного, районного) бюджетів щодо наявності програм розвитку козацтва та національно-патріотичного виховання. Надання пропозицій щодо змін та доповнень цільових програм розвитку козацтва та національно-патріотичного виховання. Пошук позабюджетного фінансування проектів (заходів) щодо програм розвитку козацтва та національно-патріотичного виховання. Консультування козацьких організацій щодо отримання цільових грантів. Надання пропозицій по формуванню державного та місцевих (обласного, районного) бюджетів щодо розвитку козацтва та національно-патріотичного виховання. Аналіз речового, технічного та фінансового забезпечення козацьких підрозділів при ЗСУ. Пропозиції щодо речового, технічного та фінансового забезпечення козацьких підрозділів при ЗСУ.

ЗАХОДИ З ПІДГОТОВКИ ТА СВЯТКУВАННЯ РІЧНИЦІ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

№	ЗАХОДИ	ТЕРМІНИ	ВІДПОВІДАЛЬНІ
1	Створити робочу групу з підготовки та проведення святкування річниці відродження Українського Буджацького козацтва (далі – річниці). Скласти робочий план.	До 05.02.2018	Ініціативна група
2	Укласти та погодити з козацькими товариствами Білгород-Дністровщини порядок проведення святкування річниці.	До 19.02.2018	Керівники робочої групи
3	Оповістити та узгодити з місцевими органами самоврядування проведення святкування річниці. Затвердити робочий план.	До 01.03.2018	Керівники робочої групи

4	Опублікувати в ЗМІ статті про відродження сучасного Буджацького козацтва на Білгород-Дністровщині. Виготовлення флаєрів, пам'ятних нагрудних знаків.	До 09.04.2018	Робоча група
5	Запросити на святкування: крайову старшину УК, керівництво міста Білгорода-Дністровського та району, ЗМІ, телебачення, отаманів, старшину та козаків козацьких товариств Білгород-Дністровщини.	До 09.04.2018	Робоча група
6	Підготувати та надати до крайової (обласної) канцелярії Українського козацтва подання про нагородження грамотами та орденами Українського козацтва, присвоєння козацьких військових звань активістам козацького руху.	До 01.04.2018	Отамани козацьких товариств
7	Запросити через ЗМІ («Советское Приднестровье», «Торнадо») козаків Українського козацтва, населення міста, району, керівників підприємницьких структур на святкування річниці.	До 22.04.2018	Робоча група
8	Залучити для проведення освячення та посвяти священика Українського козацтва.	До 09.04.2018	Робоча група
9	Залучити до святкування: козацький духовий оркестр, козацький хор «Мрія», спортсменів-інструкторів для проведення козацьких розваг, ансамблі «Русичи», «Веселка», «Гроно», «Днестр», «Кредо», «Соколята» (ЗОШ №4, 6, 11 м. Білгорода-Дністровського), товариства джур та дан Адамівської, Бритівської, Вигінської, Долинівської, Турлацької, Великомар'янівської, Салганської, Старокозацької, Молозької, Шабської №2 шкіл, д/с «Галинка».	До 09.04.2018	Робоча група
10	Збір коштів на проведення заходів. Забезпечити готовність козацького кулішу на 250/500 козаків.	Протягом періоду 27,28.04.2018	Скарбник Обозний
11	Забезпечити охорону правопорядку та санітарного стану на місцях проведення заходів.	27.04.2018 з 07.00 до 16.00; 28.04.2018 з 14.30 до 18.00	Осавул
12	Проведення інформаційної кампанії (за окремим планом).	Лютий-квітень 2018	Робоча група

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ 201 8 РОКУ

ТИЖНІ	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНІ
01. 12-18.03	Підготовка матеріалів до друку.	Робоча група
02. 19-25.03	Підготовка матеріалів до друку.	Робоча група
03. 26-31.03	Друк флаєрів, листівок, святкової газети «Річ про Буджацьку Січ» (роздатковий матеріал).	Робоча група
04. 02-08.04	Друк флаєрів, листівок, святкової газети «Річ про Буджацьку Січ» (роздатковий матеріал).	Робоча група
05. 09-15.04	Друкування в обласних, районних, міських ЗМІ матеріалів про УБК.	Робоча група
06. 16-22.04	Друкування в обласних, районних, міських ЗМІ матеріалів про УБК.	Робоча група
07. 23-29.04	Роздача роздаткового матеріалу перед заходами в місцях скупчення людей, на заходах.	Робоча група
08. 01-06.05	Підготовка матеріалу для підсумкового друку.	Робоча група
09. 07-12.05	Інформаційний підсумковий друк в обласних, районних,	Робоча група

	міських ЗМІ матеріалів про УБК.	
10. 14-20.05	Аналітичний підсумковий друк в обласних, районних, міських ЗМІ матеріалів про УБК.	Робоча група
11. 21-27.05	Аналітичний підсумковий друк в обласних, районних, міських ЗМІ матеріалів про УБК.	Робоча група

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ТИЖНЯ УБК 23-29.04.2018

ДАТА	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНІ
16 і 23.04 ПОНЕДІЛОК	Краєзнавчий музей – козацька виставка. Виставки книг про УБК в шкільних, міських та сільських бібліотеках. Продовження серії публікацій в ЗМІ (газети, Інтернет-видання, Інтернет-сторінки, листівки, флаєри).	Керівництво УБК
24.04 ВІВТОРОК	10.00. Урочистий прийом у міського голови. Нагородження козаків.	Отамани осередків
25.04 СЕРЕДА	10.00. Урочистий прийом у голови районної ради. Нагородження козаків.	Отамани осередків.
26.04 ЧЕТВЕР	10.00. Урочисте засідання Координаційної ради при голові райдержадміністрації. Нагородження козаків.	Керівництво Коордради
27.04 П'ЯТНИЦЯ	<p align="center">ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ УБК</p> <p>08.00-09.00. Урочисте богослужіння в храмах району та міста. Участь козаків у Богослужінні, встановлення свічок до ікони Покрови Богоматері.</p> <p>13.30. Збір козаків, джурових класів, художніх козацьких колективів на майданчику перед Будинком Офіцерів. Реєстрація.</p> <p>14.00-15.30. Урочисте засідання в Будинку офіцерів «Козаку найперше – воля! Козаку найперше – честь!». Молитва за УБК та вступне слово про козацтво «Козацька нація» отамана-координатора УБК Тимофєєва В.Я. Слово представників Білгород-Дністровського міськвиконкому, районної ради та районної державної адміністрації із врученням грамот козацьким осередкам у особі отаманів. Слово представників обласних козацьких товариств «Наша сила у єдності» із врученням грамот козацьким осередкам у особі отаманів. Слово-спомини засновників козацького руху Білгород-Дністровщини. Закриття засідання.</p> <p>Виступи агітбригад шкіл. Фестиваль-Концерт - колективи «Мрія», «Веселка», «Русичи», «Кредо», «Отаман та Березині», «Алкалія», «Днестр».</p> <p>з 15.30. Святковий пошт – КОЗАЦЬКИЙ КУЛІШ. Неформальне спілкування. Обмін думками.</p> <p>Із 17.00. Роз'їзд делегацій.</p>	<p>Отамани осередків</p> <p>Керівники</p> <p>Керівники УБК, керівники робочої групи</p> <p>Керівники колективів</p> <p>Обозний</p>
28.04 СУБОТА	12.00. Засідання Ради Отаманів УБК (приміщення зали засідань) – оголошення наказів про присвоєння козацьких військових звань, вручення нагород, грамот. Доповідь отамана-координатора В.Тимофєєва «Основні завдання УБК на сучасному етапі розвитку козацького громадського руху. Концепція розвитку Українського Буджацького козацтва – план дій, основні заходи». Обговорення доповіді. Прийняття рішення Ради Отаманів УБК. Неформальне спілкування – КУЛІШ.	Отаман
I ДЕКАДА ТРАВНЯ	Редагування, друк та розсилка до куренів рішень Ради Отаманів УБК.	Штаб

Відбулося чергове засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко, Г.Клоченко, Г.Андронік, П.Антонов, Д.Георгієш, В.Воробйов, О.Ступак).

На порядку денному: 1. План роботи УБК та Координаційної ради на 2018 рік. 2. Заходи з підготовки та святкування річниці Українського Буджацького козацтва. 3. Різне.³⁵⁹



Рада Отаманів УБК. Зліва: стоять – Ступак О.Т., Хохлачов Г.К., Клоченко Г.Л., Андронік Г.К., Антонов П.П., Кравченко С.М.; Сидять, – Трегубенко Г.Ф., Тимофєєв В.Я., Маринеску М.К., Пітюков Є.П.

В місті Білгород-Дністровському відбулося святкування Масляної. Буджацьке козацтво взяло у святкуванні участь: суддівство змагань, традиційний куліш.³⁶⁰

В районі (місто проведення – Аккерманська фортеця) відбувся черговий етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). В змаганнях взяли участь рої всіх шкіл Білгород-Дністровського району. У складі організаторів та судейських бригад були представники Буджацького козацтва.³⁶¹

17 лютого 2018 року, за підтримки голови районної державної адміністрації Сергія Ільченка та керівництва КП "Фортеця", відбувся районний захід, присвячений святкуванню Масляної, та районний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

На святкуванні були присутні голова Білгород – Дністровської районної державної адміністрації Сергій Ільченко, заступник голови Альона Шихалієва, заступник голови районної ради Валентина Орлова, директор КП «Фортеця» Олександр Морозов, отаман Буджацького козацтва Валерій Тимофєєв.

Патріотичні традиції героїв – козаків продовжують жити і в сучасній незалежній українській державі. Одним з їхніх втілень є Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»). Тож, не випадково районне гуляння відбулось у стінах середньовічної фортеці.

³⁵⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №02, лютий 2018.

³⁶⁰ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, лютий 2018.

³⁶¹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, лютий 2018.

Всі бажаючі мали змогу випробувати свою силу та мужність у козацьких розвагах та взяти участь у грі «Сокіл». На території фортеці був розташований майданчик, на якому гості свята випробовували свої творчі здібності, намалювавши опудало Зими із зав'язаними очима. За традицією присутнім пропонували скуштувати смачний куліш з вогняним глінтвейном та млинці з гарячим чаєм.

Радували та приємно дивували учасників свята виступи творчих колективів «Забава» Старокозацької дитячої музичної школи та вокальний ансамбль «Бессарабські джерела».

Наприкінці, всі учасники, за підсумками конкурсів та змагань, отримали подарунки.

Кульмінаційним моментом заходу стало спалювання опудала Масляної. За народним повір'ям, водячи хоровод навколо вогнища, проводжають зиму та зустрічають теплу весну-красну.³⁶²



Буджацькі козаки.

Із виступу отамана УБК В.Тимофєєва: «Шановні учасники гри! Вітаю вас від імені Українського козацтва, від імені Генерального штабу військово-патріотичної гри «Сокіл»-«Джура» із початком чергового етапу Всеукраїнської гри «Сокіл»-«Джура»!

Історія нас вчить: війни починають кадрові війська, закінчують резервісти. Й тому доля держави залежить від того, який резерв вона має...

Наша Україна лише починає будувати систему військово-патріотичного виховання, систему підготовки резерву. В перспективі вона має складатися з наступних блоків-етапів: 1. Система військово-патріотичного гарту школярів, що замикається на військово-патріотичну гру «Джура» («Сокіл»). 2. Військові кафедри та військові факультети невійськових вищих навчальних закладів, що готують офіцерів запасу. 3. Початкова військова підготовка школярів та студентів, перепідготовка резервістів.

Не всі з вас будуть служити в Армії України, але діє норма Конституції про обов'язок захищати Вітчизну. Це обов'язок кожного справжнього чоловіка! А захищати рідну країну треба вміти й цьому треба навчатись! Бажаю вам успіхів! І, як співається у нашому гімні, - покажіть, що ви, браття, козацького роду! Слава Україні!»

У Бритівському БК відбулося святкування Масляної. Буджацьке козацтво взяло у святкуванні участь: суддівство змагань, традиційний куліш.³⁶³

³⁶² <http://b-dniistrov-rda.odessa.gov.ua/novini/v-rajon-vdsvyatkuvali-svyato-maslyano/>



Фото на згадку. Козаки Буджацького козацтва та педагоги Бритівської Січі.

НАРОДНІ ДРУЖИНИ

Керівництво Білгород-Дністровського району звернулося до Буджацького козацтва із пропозицією відновити діяльність Народних дружин (НД). Експертною групою УБК були розроблені ряд документів щодо діяльності НД.³⁶⁴

I. Підстава для діяльності Народних дружин в Білгород-Дністровському районі: Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» №1835-III від 22 червня 2000 року (із змінами внесеними Законами №393-IV від 26.12.2003, №662-IV від 03.04.2003, №1697-VII від 14.10.2014, №835-VIII від 26.11.2015, №901-VIII від 23.12.2015).

Громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону створюються і діють у взаємодії з правоохоронними органами, Державною прикордонною службою України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, додержуючись принципів гуманізму, законності, гласності, добровільності, додержання прав та свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, рівноправності членів цих формувань.

Координацію діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону здійснюють відповідно місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Повсякденна (оперативна) діяльність таких формувань організовується, спрямовується і контролюється відповідними органами Національної поліції, підрозділами Державної прикордонної служби України.

Використання громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону України для виконання завдань, не передбачених цим Законом, забороняється.

Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування у межах своєї компетенції спільно з органами Національної поліції та підрозділами Державної прикордонної служби України здійснюють координацію та контроль за діяльністю громадських формувань, заслуховують повідомлення і звіти керівників зазначених формувань.

В Законі прописано порядок створення громадських формувань, основні завдання, права та обов'язки членів, форми і методи роботи.

³⁶³ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №03, лютий 2018.

³⁶⁴ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2018.

II. Історична довідка.

1992-2000. Під час Придністровської війни з числа молдавських волонтерів зорганізувалися банди, озброєні стрілецькою зброєю. Банди почали грабувати ферми, тракторні стани наших прикордонних колгоспів. Ніде правди діти, діяли й місцеві бандформування, які теж докладали зусиль до зменшення матеріального статку колективних господарств. Спочатку стихійно, згодом під патронатом керівництва господарств, місцевої влади були організовані добровільні народні дружини, які стали на захист колгоспного майна та, разом із прикордонниками, кордонів молододі Незалежної України.

В цілому в районі народні дружини проіснували до 2000 року й за рядом причин (поліпшення роботи органів МВД, прикордонників; недооцінка сільськими головами важливості структурування громади – чим більше громадських об'єднань – тим більше допомоги сільському голові, правда й контролю за його діяльністю більше й критики побільшає; посилення відтоку сільського населення до міст у зв'язку із скороченням робочих місць; відхід від активної діяльності ряду керівників дружин) призупинили діяльність.

2002-2005. Городниченком П.М. - отаманом Білгород-Дністровського окремого козацького куреня Чорноморського козацького війська ім. отамана Чорноморського козацького війська Сидора Білого була створена громадська організація – Білгород-Дністровське громадське формування з охорони громадського порядку (дата реєстрації в міськвиконкомі – 30.07.2002, перереєстрації – 22.04.2004). Організація почала працювати спочатку як формування з охорони громадського порядку на Білгород-Дністровській дистанції колії (окрема реєстрація), згодом почала взаємодіяти із міським відділом МВС та міськвиконкомом. Причина призупинення діяльності громадського формування – зміна особового складу міськвиконкому, з новим складом якого керівництво формування не знайшло спільної мови.

2008-2010. За ініціативою заступника міського голови Капустіної Л.С. були створені громадські формування з охорони громадського порядку міста Білгорода-Дністровського (дата реєстрації 28.02.2008) та залізничної станції Білгород-Дністровський Одеської залізниці (дата реєстрації 13.10.2008). Переважна більшість членів громадських формувань – студенти старших курсів вищих навчальних закладів I-II ст. акредитації м. Білгорода-Дністровського. Формування призупинили діяльність в зв'язку із зміною складу міськвиконкому.

2010-2015. За цей період відбулися спроби налагодити в районі діяльність народних дружин з охорони громадського порядку (РДА - Ткаченко П.М.; с.Випасне – Албу О.; с.Бритівка – Ніколаєнко С.О.; с.Салгани – сільський голова Древаль В.В.), дружин сприяння діяльності управління МЧС (РДА - Лаврик М.А.), територіальної оборони (військкомат). В діяльності всіх цих формувань брали участь козаки – представники Буджацького козацтва. За об'єктивних (відсутність матеріального забезпечення, кадровий «голод») та суб'єктивних причин (часта зміна складу керівництва району) формування або призупинили діяльність, або працювали неефективно. Посадові особи, які відповідали за координацію роботи формувань, можуть розповісти про проблеми, з якими стикнулися вони у своїй роботі.

III. Висновки-пропозиції.

1. Організація та діяльність народних дружин має відбуватись під пильним оком керівництва району: за рахунок місцевих бюджетів введення штатних посад інструкторів, начальників загонів народної дружини, матеріальне забезпечення діяльності, створення штабу (із залученням відповідальних посадових осіб адміністрації, керівників ОТГ), затвердження плану-програми дій, моніторинг-аналіз-корекція перебігу подій, оперативна допомога й т. д.

2. В організації народних дружин має бути зацікавлена місцева влада (на рівні ОТГ, сільських рад), бо матеріальне оснащення-заохочення народних дружин вірогідніше буде здійснюватися за рахунок місцевих бюджетів (або субвенцій з

бюджетів вищого рівня). Народні дружини (так вже станеться) із набуттям досвіду та авторитету (у разі успішної діяльності) стануть об'єктом посиленої прихильної уваги керівників ОТГ та сільських рад (розуміючи необхідність поліпшення особистого іміджу, керівники стають шефами народних дружин, якщо не були ними із початку їхньої діяльності); такий стан речей треба вітати й всіляко заохочувати (в основному, інформаційною кампанією).

3. В організації народних дружин має бути зацікавлене місцеве населення, яке буде всіляко сприяти створенню та діяльності цих дружин (або поставиться до справи байдуже). Тому необхідно провести широку інформаційно-роз'яснювальну кампанію.

4. В ефективній діяльності народних дружин має бути зацікавлене керівництво народних дружин (матеріальне та моральне заохочення).

5. В ефективній діяльності народних дружин має бути зацікавлений особовий склад народних дружин (матеріальне та моральне заохочення).

IV. Алгоритм дій щодо створення Народних дружин (НД).

1. Березень 2018. Створення Штабу (Координаційної Ради тощо). Створення документів Штабу – Положення про Штаб, план роботи Штабу (перспективний-стратегічний та календарний-тактичний). Склад: поліція (за згодою), СБУ (за згодою), БК (за згодою: Андронік Г.К., представник молодіжного крила БК, секретар – В.Тимофєєв), РДА (Ткаченко П.М., Лаврик М.А.), військкомат (за згодою).

2. Квітень 2018. Нарада із головами ОТГ, сільських рад району щодо організації Народних дружин (за участю представників Штабу). Інформаційна кампанія щодо пропагування діяльності Народних дружин. Консультації із зацікавленими особами. Підбір кадрів.

3. Червень 2018. Створення Опорних Пунктів (ОП) в районі: в кожному селі, де є керівник ОТГ, сільський голова, староста. Кількість співпрацівників ОП 1-3 (в залежності від кількості населення в селі, чи на яку кількість співпрацівників ОП наважиться громада).

4. Із серпня 2018. Матеріальне оснащення ОП: приміщення, зв'язок, транспорт, однострій; моральне та матеріальне заохочення. Навчання співпрацівників ОП. Розширення кількості членів Народних дружин.

5. Серпень 2018 і далі. Інформаційна кампанія щодо пропагування діяльності ОП та надалі систематичне висвітлення їх роботи в ЗМІ.

V. Проект Положення про Штаб (Координаційну Раду тощо) НД.

Загальні положення. 1. Штаб Народних дружин (далі – Штаб НД) є постійно діючим виконавчим органом з розташуванням у місті Білгороді-Дністровському (районна державна адміністрація), що здійснює правове, наукове, організаційне, документальне, інформаційно-аналітичне та інше забезпечення діяльності Народних дружин (далі – НД); Штабу НД підпорядковані всі структурні підрозділи НД. 2. Посадові особи Штабу НД, з числа представників НД, поліції, СБУ, РДА, військкомату, здійснюють організаційно-виконавчі функції згідно з Положенням про Штаб НД. 3. Діяльність Штабу НД, склад і обов'язки його посадових осіб, а також діяльність і завдання служб, які вони очолюють, регламентуються окремими Положеннями. 4. Штаб НД безпосередньо підпорядковується начальнику Штабу НД, який призначається наказом керівника (отамана) НД. 5. У своїй діяльності Штаб НД керується Конституцією України, чинним Законодавством України, Указами Президента України, декретами та постановами Кабінету Міністрів України, Статутом (Положенням) НД, наказами і розпорядженнями керівника (отамана) НД та цим Положенням.

Основні завдання Штабу НД. 1. Організаційне забезпечення функціонування всіх структурних підрозділів НД з виконання ними завдань, що викладені у Статуті (Положенні) НД. 2. Здійснення взаємодії з органами виконавчої влади, місцевого

самоврядування та структурами НД. 3. Збір та систематизація інформації від осередків НД, органів державної влади, інших юридичних і фізичних осіб для здійснення аналізу стану розвитку НД. 4. Підготовка документів до розгляду на засіданнях Рад НД щодо діяльності НД. 5. Доведення рішень, що прийняті на засіданнях Рад НД до структурних підрозділів НД. Контроль за виконанням наказів, розпоряджень, рішень Рад НД.

Функції Штабу НД. 1. У період між Радами НД організовує діяльність НД та забезпечує роботу Рад НД. 2. Збирає та систематизує інформацію від осередків НД, органів державної влади, інших юридичних і фізичних осіб, як на території України, так і української діаспори, опрацьовує плани розвитку НД та практичні рекомендації щодо їх реалізації. 3. На підставі інформації, що отримана, здійснює аналіз розвитку НД. 4. Готує відповідні довідкові та науково-аналітичні матеріали з питань, що розглядаються на засіданнях Рад НД. 5. Надає консультативну та організаційно-методичну допомогу структурним осередкам НД. 6. Організовує підготовку та проведення заходів, в тому числі й інформаційно-технологічних, як в осередках НД, так і загальнорайонного масштабу. 7. Надає членам Ради НД проекти документів та інформаційний матеріал з питань, що розглядаються на засіданнях Рад НД. 8. Веде протокол та запис засідань Рад НД, прес-конференцій тощо. 9. Веде облік та узагальнення пропозицій і зауважень, що висловлені під час обговорення питань порядку засідання Ради НД. 10. Обробляє інформацію, рішення, що прийняті на засіданнях Ради НД. 11. Обробляє й готує до друку та тиражування матеріали і документи, що пов'язані з діяльністю НД. 13. Організовує і здійснює інформаційно-бібліотечне забезпечення діяльності НД. 14. Здійснює оформлення й надсилання документів, забезпечує опублікування офіційних матеріалів та інформації про діяльність НД. 15. Організовує підготовку матеріалів для друку в районній газеті «Слово Придністров'я», в Інформаційному Віснику НД. 16. Веде облік, зберігає і надає в користування документи НД. Здійснює передачу документів НД до архіву НД, а також контроль за їх зберіганням в архіві. 17. Обробляє, аналізує, надсилає адресату службову кореспонденцію, вносить пропозиції щодо наукової організації роботи з документацією та забезпечує її впровадження в роботу осередків НД. 18. Розробляє і подає на розгляд Ради НД проекти нормативно-правової документації, що регламентує взаємовідносини НД з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. 19. Організовує виконання наказів, рішень, постанов керівника (отамана) НД, Великої Ради НД, Ради старшини НД. 20. Розробляє нормативно-правову та методичну бази НД. 21. Координує взаємодію НД з громадськими, релігійними організаціями, благодійними фондами. 22. Встановлює зв'язки та обмін досвідом зі спорідненими громадськими організаціями української діаспори та зарубіжних країн з питань розвитку та діяльності НД. 23. Проводить науково-дослідні роботи з тематики діяльності НД як своїми силами, так і організовує й координує діяльність тимчасових та наукових груп. 24. У взаємодії з засобами масової інформації організовує та проводить прес-конференції, засідання «круглих столів», науково-практичні конференції НД тощо. 25. Співпрацює з поліцією, військкоматами та відповідними органами інших силових структур щодо укомплектування підрозділів НД із числа звільнених в запас силовиків. 26. Веде загальний реєстр особового складу НД. 27. Проводить інспекційні перевірки діяльності осередків НД, надає рекомендації щодо усунення виявлених недоліків. 28. Здійснює також функції, що покладають на Штаб НД інші керівні органи НД.

Керівництво та персонал Штабу НД. 1. Штаб НД очолює начальник Штабу НД, який призначається й звільняється з посади керівником (отаманом) НД (функціональні обов'язки начальника Штабу НД визначаються посадовою інструкцією). 2. Заступник начальника Штабу НД: Керує діяльністю секретаріату Штабу НД з метою виконання прав та обов'язків, що випливають із покладених на Штаб завдань. Затверджує функціональні обов'язки співробітників Штабу НД. Забезпечує раціональний розподіл обов'язків між працівниками Штабу та виконання

ними обов'язків і функцій, що передбачені чинним Законодавством, цим Положенням, посадовими інструкціями та правилами внутрішнього розпорядку. Готує та подає начальнику Штабу НД пропозиції щодо прийняття на роботу та звільнення з посади працівників Штабу, а також їхніх преміювань та нагороджень. Організовує навчання працівників Штабу та підвищення їхньої кваліфікації. 3. Інші працівники Штабу: Забезпечують своєчасне і якісне виконання доручених завдань відповідно до функціональних обов'язків. Виконують окремі завдання і доручення заступника начальника Штабу, начальника Штабу НД, керівника (отамана) НД. На співробітників Штабу НД поширюється Законодавство України про працю. Вони зобов'язані виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції щодо роботи з документацією, підвищувати професійний рівень і кваліфікацію.

Права Штабу НД. 1. Отримувати від органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій інформацію, документи і матеріали щодо діяльності НД. 2. Вимагати від підрозділів НД усіх рівнів забезпечення своєчасного подання ними якісної і об'єктивної інформації щодо їхньої діяльності. 3. Вимагати від керівників (отаманів) осередків НД всіх рівнів усунення недоліків, що виявлені у роботі підрозділів, у тому числі у випадку порушення ними чинного Законодавства України, Статуту (Положення) НД тощо. 4. Отримувати довідкову літературу, якщо вона не містить державної таємниці.

Організаційна структура Штабу НД. 1. Старшина НД, що входить до складу Штабу НД, має свої управи для організації ведення роботи за відповідними напрямками. 2. Управи, служби, відділи, групи, що ведуть роботу з певних напрямків, діють на підставі Статуту (Положення) НД та окремих Положень, що затверджені керівником (отаманом) НД. 3. Керівники всіх підрозділів Штабу НД призначаються й звільняються з посади наказом керівника (отамана) НД.

Фінансування Штабу НД. 1. Організаційне, технічне та інше забезпечення діяльності Штабу НД здійснюється за рахунок бюджету та кошторису НД, що визначено на утримання Штабу НД. 2. Штатний розпис співробітників Штабу НД затверджує керівник (отаман) НД. 3. За фінансово-господарську діяльність Штабу НД та всіх його служб відповідає начальник Штабу НД.

VI. Розрахунки щодо матеріального забезпечення діяльності ОП НД.

1. Приміщення. Столи, стільці, шафи, сейфи.

2. Засоби зв'язку. Мобільний телефон; оплата за зв'язок – за рік **1200** грн.

3. Оргтехніка: комп'ютер – **5000** грн, сканер, принтер, ксерокс – **5000** грн. Інтернет за рік – **1200** грн.

4. Транспорт. Опорний пункт ОТГ – автомобіль, опорний пункт сільської ради – квадроцикл, опорний пункт села – велосипед.

5. Однострій. Один комплект (кашкет-шапка – **300** грн, куртка-штани – **1200** грн, бушлат – **2000** грн, берци – **1200** грн) = **4700** грн.

Відбулося чергове засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Г.Трегубенко, Є.Пітюков, Г.Андронік, Б.Устименко, П.Антонов, Г.Клоченко, Г.Хохлачов, С.Кравченко). На порядку денному: 1. Про хід підготовки до святкування 30-річчя УБК (апаратура, концерт, куліш, місце проведення - Дом Офіцерів, Парк Миру, Фортеця, Велика зала РДА; можливість зібрати глядачів, святкова газета, нагрудний знак). 2. Про хід підготовки документів з питання Народних дружин. 3. Про початок підготовки до пам'ятних дат (прибуття мазепинців 1710 (310 років тому) – Стара та Нова Царичанки, Козацьке; некрасівців 1740 (280 років тому); запорожців 1775 (245 років тому). 4. Про приміщення Штабу – місце проведення засідань. 5. Про створення постійних експозицій Задністрової Січі в краєзнавчих музеях міста та району (у тому числі й шкільних). 6. Співпраця із

Ізмаїльським гуманітарним університетом щодо історії козацтва в Буджаку. 7. Різні (матеріали про Задністрову Січ в Інтернеті).³⁶⁵



Рада Отаманів УБК. Зліва: стоять - Б.Устименко, О.Ступак, Г.Хохлачов, С.Кравченко, П.Антонов, Г.Андронік; сидять – Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, М.Маринеску.

Трошки меду...

Телерадіокомпанія «Град» (Одеса) на протязі певного часу проводить серію передач «Архівна Одисея» (телевізійний проект Державного архіву Одеської області, телерадіокомпанії «Град» та громадської організації «Друзі Архіву», присвячений виченню історії Одеси і регіону за архівними документами); перераховуємо лише деякі з них – «Українська Народна Республіка: виникнення та загибель», «Морська історія Одеси», «Зірка Командора», «Морська слава України», «Революційний архів Одеси», «Українські козаки в Одесі», «Фортеці Одеси», «Грузіни в Одесі», «Поляки в Одесі», «Роми в Одесі», «Італійці в Одесі», «Анархісти Одеси» та ін. Одна з передач – «Особисті архіви як історичне джерело» (02.03.2018; ведуча – головний науковий співробітник ДАОО – Олена Феденко). В передачі розкажується про Об'єднаний архівний фонд (ОАФ) «Козацькі товариства Одещини» (1988-2018) Державного архіву Одеської області й дається оцінка діяльності отамана-координатора Задністрової Січі як фондоутворювача.³⁶⁶

«Що пізнають про нас нащадки? Безперечно, залишаться пам'ятки історії та архітектури, архіви із множиною офіційних документів, книги політиків й мемуари знаних людей. А життя звичайних громадян, їх досягнення й проблеми, радощі, плани й мрії? Невже все це кане в Літу? Піклуючись про збереження історичних докуменів, прогресивні організації та окремі особи, що активно беруть участь у громадській діяльності, створюють свої особисті архіви й передають їх до державних, утворюючи особливі фонди. Таких людей називають фондоутворювачами. Із ними активно співпрацюють працівники Державного архіву Одеської області; допомагають в оформленні опису - бо існують правила підготовки та передачі на зберігання матеріалів»...

Пані Олена розповіла про Задністрову Січ, про Адамівську школу козацько-лицарського виховання, про шкільну газету «Річ про Адамівську Січ», про директора цієї школи (згодом державного чиновника) Тимофєєва В.Я – фундатора козацького руху на півдні України... Сказала О.Феденко, що за матеріалами фонду дослідники

³⁶⁵ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2018.

³⁶⁶ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2018.

будуть вивчати діяльність осіб, які зробили достойний внесок до справи виховання підростаючого покоління; до речі, директор першої в Україні школи козацько-лицарського виховання повного циклу створив інноваційну систему виховання молоді на засадах козацького лицарства...³⁶⁷

До Державного архіву було передано на зберігання частину Четвертого блоку документів Буджацького козацтва, зокрема довідники «Адамівський Осередок Козацтва» (1988-2003), «Задністрова Січ» (2003-2010), «Буджацьке козацтво» (2010-2013), «Українське Буджацьке козацтво» (2013-2018)³⁶⁸ та декілька книг з історії Задністрової Січі.

Відбулися чергові засідання Штабу УБК, Ради Отаманів УБК та Ради Старійшин УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Є.Пітюков, Г.Андронік, Г.Хохлачов, С.Кравченко, М.Маринеску, Г.Клоченко, Д.Георгієш, В.Воробйов, Б.Устименко, П.Антонов, М.Скибенко). На порядку денному: 1. Про хід підготовки до святкування 30-річчя УК. 2. Про хід проведення інформаційної компанії. 3. Різне.³⁶⁹



Координаційна рада з питань розвитку козацтва в Білгород-Дністровському районі.

ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА (ЗАДНІСТРОВОЇ СІЧІ)

Після руйнації Запорозької (Нової) Січі запорожці суходолом і водними шляхами діставалися до турецьких територій і з дозволу султана оселилися в пониззі Дністра від Акерману до Кучурган (із липня 1775 року).

На території Задністров'я запорожцями було засновано Кіш Задністрової (Подністрової, Акерман-Кучурганської) Січі, яка проіснувала до середини 1780-х

³⁶⁷ <http://grad.ua/programmy-tv/odisseia/74708-lichnye-arhivy-kak-istoricheskiy-istochnik.html>

³⁶⁸ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2018.

³⁶⁹ Газета «Річ про Буджацьку Січ» (Білгород-Дністровський). №04, березень 2018.

років. За вимогою Російської імперії турецький уряд вимушений був переселити запорожців з гирла Дністра за Дунай (Задунайська Січ).

Із початку XIX століття, в межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного існують останні козацькі війська на теренах України: Усть-Дунайське козацьке військо (1807), загони Усть-Дунайського Буджацького козацького війська (1807-1827), Дунайське козацьке військо (1828-1856), Новоросійське козацьке військо (1856-1869). Військо складалось з 10 станиць і багатьох станів-хуторів з кількістю козаків 13 тисяч осіб. Столицею козацьких військ був Акерман – сучасний Білгород-Дністровський.

Після ліквідації війська переважна більшість козаків залишилась в Буджаку: рядові козаки переводились на становище селян-власників (державних селян); штабні і обер-офіцери були зараховані до дворянства Бессарабської губернії.

1917-1918. У роки Української революції в Буджаку в новій якості відродилося українське козацтво; воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку. За часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації в Буджаку діяли підпільні міські, селянські та козацькі організації. У післявоєнний період в Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок осередкам Українського Задністрового Вільного козацтва.

1973-1987. Мистецько-культурні козацькі гурти зорганізуються в козацькі осередки – нащадків мазепинців, запорожців, некрасівців, які згодом трансформуються в мережу осередків Українського Задністрового Вільного козацтва; налагоджуються контакти із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки.

1988-1991. Створюються неформальні козацькі гурти – осередок Задністрового козацтва, Буджацький осередок-Буджацька Січ, Задністровий осередок, Задністрова паланка; видається газета «Козацький вісник».

1992-1995. Створюються козацькі громадські організації – Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Задністрове земляцтво, Адамівський Осередок Козацтва; формуються Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва; видаються три частини збірки «Козацтво», що слугувала козакам за довідник.

1996-1999. Проходить державна реєстрація козацьких громад та дружин, створюються організації – Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство, Білгород-Дністровський міський козацький Кіш, козацький духовий оркестр, Молоді Січі – Долинівська, Старокозацька, Молозька, Адамівська, Випаснянська №1; видається газета «Козак».

2000-2005. Створюються міська та районна Координаційні ради; затверджуються районні та міські заходи із розвитку козацтва; створюються джурові осередки в школах – Турлацька Січ, Вигінська Січ; до співпраці із козацтвом залучаються хор «Мрія», ансамбль «Веселка», ансамбль «Гроно» та гурт «Русичі», хорова капела «Алкалія»; створюються козацькі організації – Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, КЮМІР «Шквал», Задністрова Січ, Жіноча громада, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ»; створюються козацькі духовні громади – Свято-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-

Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська; буджацькі козаки беруть участь у Помаранчевій революції; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»; друкується дванадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я».

2006-2010. Затверджуються програми розвитку Українського козацтва та Патріотичного гарту молоді; створюються Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва; Шабівський, Гагаузський, Затоцький, Придністровський, Переможненський та Адміністративний курені, районна громада Берегинь; джурові та данові осередкі – Випаснянська №2 Січ, Салганська Січ, Великомар'янівська Січ; відновлюється діяльність джурових та данових осередків – Вигінська Січ, Старокозацька Січ; створюються гурт «Отаман та Берегиня», ансамбль «Кредо»; видавництво «СПД СП» (згодом «Отаман», «Гетьман»); видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак Задністров'я» - «Січ», «Козак Задністров'я», друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються Інтернет-сайти козаків Задністров'я.

2010-2013. Створюється Асоціація козацьких товариств Буджаку – Українське Буджацьке козацтво; затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва, Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; створюються Бритівська Січ, Переможненська Січ, Петрівська Січ, Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазький, Випасненський, Депутатський курені, Асоціація навчально-виховних закладів Українського Буджацького козацтва.

2014-т.ч. Буджацькі козаки беруть участь у подіях Євромайдану (Революції Гідності), захищають Батьківщину на сході України (АТО); до козацтва висвячуються творчий колектив «Дністр» та знані в Буджаку особи; друкуються багатотомники «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України», конволют «Час виховувати лицарів»; створюються нові Інтернет-сайти Буджацького козацтва; продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ»; затверджується Програма розвитку українського козацтва на 2015-2020 роки.

В планах Українського Буджацького козацтва: створення музею-скансенса «Задністрова Січ» (із невеликою пересувною музейною експозицією зброї та однострою козацьких, письмових пам'яток, картин та фотографій, спогадів самовидців) та окремого відділу про місцеве козацтво у краєзнавчому музеї; встановлення пам'ятного знаку на честь прибуття в Буджак мазепинців (1710), некрасівців (1740), запорожців (1775) та повернення задунайців (1828); співпраця із місцевим осередком Товариства Сприяння Обороні України щодо відновлення матеріальної бази з підготовки військових спеціалістів; дитячо-юнацькими патріотичними організаціями «Січ», «Молода Січ», «Сокіл», «Джура», «Пласт» щодо виховання молоді на засадах козацького лицарства; Прикордонним законом щодо розвитку військово-спортивної гри «Джура-прикордонник» та багато що іншого...

ЗАМІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький – досвід державотворення.

2018 роком історія Українського Буджацького козацтва не закінчується; життя продовжується...

...Кожен з періодів діяльності Українського козацтва Буджаку привносив у життя громад районів та міст межиріччя Дунай-Дністер додатковий імпульс розвитку: це добровільні народні козацькі дружини з підтримання та охорони громадського порядку (спроба самоорганізації населення), це регіональна дитячо-юнацька громадська організація Молода Січ Українського козацтва (спроба правильної організації життя дітей - побудова дитячої держави в дорослій державі Україна – а це й є виховання!), це сучасний проект організації Громадської ради, це програма розвитку Українського козацтва в регіоні, це регіональна програма «Патріотичний гарт молоді на засадах козацького лицарства»...

Про діяльність Українського козацтва Буджаку розповідається в книгах В.Тимофєєва, С.Тимофєєвої, С.Ушанової, які є в бібліотеках...

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності і права, зокрема право на Свободу.

Козаче!

Душу – Богові!

Життя – Україні!

Серце – народові-нації!

Честь – козацтву-лицарству!

Нехай ці слова будуть дороговказом для нас...

ПУБЛІКАЦІЇ В ЗМІ ПРО УКРАЇНСЬКЕ БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО

1. «Скучать некогда». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). Липень 1977.
2. «Культармейцы – производству». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). Серпень 1977.
3. «Если к делу конкретно». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). Вересень 1977.
4. «Мы – тимуровцы». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 16.06.1978.
5. «Везде – знания». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 19.05.1979.
6. «Парад юнармейцев». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 26.03.1986.
7. «Дело, которому служишь». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). Березень 1986.
8. «Клубный вечер». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 22.08.1986.
9. «На производстве – учащиеся». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 01.08.1986.
10. «Хлібороб начинается в школе». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 07.04.1987.
11. «Урок для родителей». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 01.05.1987.
12. «В содружестве с хозяйствами». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 01.09.1987.
13. «После уроков – на ферму». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №193, 15.11.1987.
14. «Сотрудничество». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №156, 23.09.1989.
15. «Вошли в ассоциацию». Журнал «Школа и производство» (Москва), №10, жовтень, 1990.
16. «Муравлевка – село историческое». Газета «Ленинский путь» (Ізмаїл). №?, 27.11.1990.
17. «Страна Липованія». Газета «Ленинский путь» (Ізмаїл). №?, 29.11.1990.
18. «Воспитать заботливого хозяина». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №12, 12.01.1991.
19. «Учнівська молодь – селу». Журнал «Радянська школа» (Київ), №8, серпень, 1991.
20. «Эпоха Возрождения...» Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №139, 25.09.1991.
21. «Поможет ли школа крестьянству?». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №141, 25.09.1991.
22. «Предлагаю программу вывода сельской школы из кризиса». Журнал «Педагогическая инициатива» (Одеса), №11, листопад, 1991.
23. «Хлебороб начинается в школе». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №12, 04.02.1992.
24. «Синица на морозе». Газета «Одесские известия» (Одеса). №, 11.04.1992.
25. «За кого боролись». Газета «Одесские известия» (Одеса). №, 11.11.1992.
26. «Чему и как учить». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №100, 09.12.1992.
27. «Казак – человек государственный». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 12.06.1995.

28. «Хозяйство должно жить». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №?, 07.02.1996.
29. «Воля коллектива – закон». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №1, 26.02.1996.
30. «Сами выбираем...». Газета «Юг» (Одеса). №45, 26.03.1996.
31. «Дожились». Газета «ЮГ» (Одеса). №?, 19.06.1996.
32. «Отнимать легче, чем возвращать...». Газета «ЮГ» (Одеса). №93, 26.06.1996.
33. «Начните с Адамовки». Газета «Юг» (Одеса). №193, 20.12.1996.
34. «Ордалії художньої біографії». Рукопис. 04.04.1997.
35. «О наших кормильцах». «Будьте с нами» (Білгород-Дністровський). №11, 24.04.1997.
36. «Школа: любовь и боль». Газета «Будьте с нами» (Білгород-Дністровський). №45, 18.12.1997.
37. «Казачи Приднестровья». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №?, березень 1998.
38. «У казаков – новый гетьман». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №?, листопад 1998.
39. «Бути в школі козацькій республіці». «Чорноморські новини» (Одеса). №, 21.10.1999.
40. «Будет школа – будем мы». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №83, 29.10.1999.
41. «В контакте с природой». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №91, 30.11.1999.
42. «Свято козачат». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №94, 10.12.1999.
43. «При державній підтримці». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №, 11.01.2000.
44. «Українське козацтво, новий етап розвитку». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №04, 18.01.2000.
45. «Казачи возвратились в Буджак». Газета «Одеські вісті» (Одеса). №, 22.01.2000.
46. «Відроджується Українське козацтво». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №12, 15.02.2000.
47. «Повернемось до національного виховання». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №24, 28.03.2000.
48. «Дух український прокидається». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №34, 05.05.2000.
49. «Плакаємо козаків, виховуємо лицарів». Газета «Одеські вісті» (Одеса), №93, 23.05.2000.
50. «Посвячення». Газета «Одеські вісті» (Одеса), №95, 27.05.2000.
51. «Як це робиться в Адамівці». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №42, 02.06.2000.
52. «Козацькому роду нема переводу». Газета «Советское Приднестровье», №50, 29.06.2000.
53. «Свято юних козачат». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №44, 08.07.2000.
54. «Українське козацтво: державотворча місія». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №59, 31.07.2000.
55. «Сільська школа на зламі епох...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №63,67; 14,28.08.2000.
56. «Найкращий пам'ятник ще попереду». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №44, 08.07.2000.

57. «Відкрився в селі дитячий садок». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №68, 31.08.2000.
58. «Виховна робота: досвід, пошук...». Журнал «Наша школа» (Одеса), №4, серпень-вересень, 2000.
59. «В Адамові відкрився дитячий садок». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №72, 14.09.2000.
60. «Берегиня сільського духу». Газета «Сільська школа» (Київ), №05, 20.09.2000.
61. «Велика Рада». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №84, 26.10.2000.
62. «Дитина в сучасному суспільстві». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №89, 13.11.2000,
63. «Школа козацько-лицарського виховання». Журнал «Наша школа» (Одеса), №5-6, листопад-грудень 2000.
64. «Відродження». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №94, 30.11.2000,
65. «Школа як берегиня духу села». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №03, 11.01.2001.
66. «Лучшие из лучших». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №5, 18.01.2001.
67. «Школа – моя доля». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №06, 22.01.2001.
68. «Бюджет-2001...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №09, 01.02.2001.
69. «Козаку – найперше воля...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №17, 01.03.2001.
70. «Уклін тобі, Тарасе!..». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №24, 26.03.2001.
71. «Верные долгу». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №21, 15.03.2001.
72. «На засадах козацького лицарства». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №35, 24.05.2001.
73. «Виховуємо громадянина». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №44, 11.06.2001.
74. «Ось які таланти живуть у селах». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №49, 28.06.2001.
75. «Перший випуск школи козацько-лицарського...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №56, 26.07.2001.
76. «Загартовуємо дух і тіло...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №57, 30.07.2001.
77. «Козаку найперше – воля...». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №55, 16.08.2001.
78. «Сільська малокомплектна...», «Награждени...». Газета «Будьте с нами» (Білгород-Дністровський), №35,36;23,30.08.2001.
79. «Конференція...» Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №67, 06.09.2001.
80. «Конференція». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №74, 01.10.2001.
81. «Вместе мы – сила». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №75, 04.10.2001.
82. «Повернулись переможцями». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №77, 11.10.2001.
83. «Диплом козаку з Адамівці». Газета «Будьте с нами» (Білгород-Дністровський), №42, 11.10.2001.

84. «Вітаємо!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №78, 15.10.2001.
85. «Лідер XXI століття починається в школі». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №84, 05.11.2001.
86. «Гаряче дихання». Газета «Одеські вісті» (Одеса), №214, 15.11.2001.
87. «Залежить від учителів». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №8, 31.01.2002.
88. «Лідер XXI століття». Журнал «Наша школа» (Одеса), №1, січень-лютий 2002.
89. «Без жінок не обійтись». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №12, 14.02.2002.
90. «Організація учнівського самоврядування...». Журнал «Наша школа» (Одеса), №2, березень-квітень 2002.
91. «Живите долго, ветерани». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №36, 16.05.2002.
92. «Турист – завжди турист». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №42, 06.06.2002.
93. Агафья Тимофеевна танцює». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №36, 16.05.2002.
94. «Народе, виховуй сина!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №54, 18.07.2002.
95. «Школа: копилка досвіду». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №72, 19.09.2002.
96. «Запрошуємо до співпраці». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №77, 07.10.2002.
97. «Такой праздник есть только в нашем районк». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №165, 11.11.2002.
98. «Адамівський курінь «Молодої Січі». Громадсько-політичний щотижневик «Освіта» (Київ), №52, 06-13.11.2002.
99. «Їх визнано кращими освітянами 2002 року». Громадсько-політичний щотижневик «Освіта» (Київ), №1, 01-08.01.2003.
100. «Річ про Адамівську Січ». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №101, 103, 104, 106; 13,15, 16,20.08.2003.
101. «Ювілей ансамблю». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №, серпень 2003.
102. «19 августа – День пасечника». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №, 19.08.2003.
103. «Продовжують себе у вихованцях». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №115, 02.09.2003.
104. «День Белого города». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №, 07.09.2002.
105. «Річ про Адамівську Січ». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №74, 09.10.2003.
106. «Спасибі за цікаву газету...». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №78, 23.10.2003.
107. «Праздник песни». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №169, 15.11.2003.
108. «Века не помеха». Газета «Придунайские вести» (Ізмаїл), №142, 29.11.2003.
109. «Конференція у Харкові». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №.48, 10.04.2004.
110. «З чого починається Батьківщина?». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №87, 27.05.2005.

111. «Сьогодні Чорноморське козацьке військо...». Журнал «Гетьман» (Київ), №4, жовтень-листопад 2005.
112. «Люби і знай козацький край». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №49, 04.05.2006.
113. «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №49, 04.05.2006.
114. «Козацькі організації». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №51, 11.05.2006.
115. «Козацькі художні колективи». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №91, 04.07.2006.
116. «Практика і теорія молодіжного вишколу...». Журнал «Гетьман» (Київ), №2-3, травень-червень 2006.
117. «Козацький зліт». Щотижневик «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №03, 15-21.09.2006.
118. «14 жовтня». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №115, 14.10.2006.
119. «Райдержадміністрація інформує». Газета «Советское Приднестровье» №118, 19.10.2006.
120. «Поїздка до Тернополя». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 21.10.2006.
121. «Адамівка». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №122, 28.10.2006.
122. «Козацькі новини». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський). №, 20-26.10.2006.
123. «Велика Рада Українського козацтва». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №127, 09.11.2006.
124. «Проблеми у вихованні сільської молоді...». Виступ на радіо-форумі «Новини Придністров'я», 17.11.2006.
125. «Свобода по-козацькі...». Виступ на радіо «Новини Придністров'я», 21.11.2006.
126. «Українська козацька соборність...». Виступ на радіо «Новини Придністров'я», 22.01.2007.
127. «Мрія – це реальність». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №, 25.01.2007
128. «Козацька нація – уривки з твору». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), № 21, 22.02.2007.
129. «Поповнився цикл книжок...». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №09, 22-28.02.2007.
130. «Перестати займатися марнослов'ям...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №27, 13.03.2007.
131. «Нові книги про козацтво». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №37, 05.04.2007.
132. «Адамівка: наслідувачі козацького роду». Газета «Советская Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №46, 28.04.2007.
133. «Море повернуло «Чайку». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський). 18-25.07.2007.
134. «Станица Аккерманская. Возрождение». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №20, 17-23.05.2007.
135. «Соціальні ініціативи...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №83, 26.07.2007.
136. «14 жовтня - День Українського козацтва». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №117, 13.10.2007.
137. «Козацька нація». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №117, 13.10.2007.

138. «Ювілей у Старокозачому». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №119, 18.10.2007; газета «Одеські вісті» (Одеса), №107, 20.10.2007.
139. «Адамівка». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №122, 28.10.2007.
140. «Служили Богові і Україні». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №124, 30.10.2007.
141. «Козак – завжди козак». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №45, 01-07.11.2007.
142. «Шлях «Русичів». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський). №, 14-20.06.2007.
143. «Купальський вояж». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський). №, 19-25.07.2007.
144. «То ж де шукати український патріотизм». Газета «Одеські вісті» (Одеса). Вересень, 2007.
145. «Амнезія». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський). №, 11-17.10.2007.
146. «Пророчества (не Нострадамус)». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №01, 03-09.01.2008.
147. «Життя прожити». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №32, 22.03.2008.
148. Покращання доступу сільського населення до правосуддя. З досвіду реалізації проекту. За ред В.Купрія. К. ІКЦ «Леста». 2008. Стор. 100-102. «Білгород-Дністровський район. Українське козацтво на захисті інтересів сільських громад».
149. «Тризна на Хортиці». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №68, 19.06.2008.
150. «Кадри вирішили все». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №78, 17.07.2008.
151. «Життя Батьківщині». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №101, 09.09.2008.
152. «Відкритий лист козака Тимофєєва». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №107, 25.09.2008.
153. «Козаку – найперше воля!..». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №115, 14.10.2008.
154. «Козаку – найперше воля!..». Газета «Арцизские вести» (Арциз), №, 15.10.2008.
155. «Козаку – найперше воля!..». Газета «Татарбунарский вестник» (Татарбунари), №80, 15.10.2008.
156. «Цитата». Газета «Аккерманские вести» (Білгород-Дністровський), №49, 20-26.10.2008.
157. «Козацький Буджак». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №122, 30.10.2008.
158. «Вічний Шевченко». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №20, 14.03.2009.
159. «Тернистый путь». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №12, 19.03.2009.
160. «Легенда й правда про Івана Мазепу». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №26, 04.04.2009.
161. «За власною ініціативою». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №37, 14.05.2009.
162. «Подорож на байдарках». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №40, 23.05.2009.
163. «Козаку найперше...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №43, 04.06.2009.

164. «Козацтво було, є і буде». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №23, 04.06.2009.
165. «Які ж ми будемо лицарі?!». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №63-64, 13.06.2009.
166. «Вітаємо!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №50, 27.06.2009.
167. «Казаков растят с детства». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №62, 08.08.2009.
168. «14 жовтня». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №80, 10.10.2009.
169. «Аппаратное в райгосадминистрации». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №86, 29.10.2009.
170. «Надія України». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №44, 29.10.2009.
171. «Мы – казацкого роду!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №89, 05.11.2009.
172. «Мы – казацкого роду!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №91, 12.11.2009.
173. «3 невмирущими ідеями козацтва». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №120, 31.10.2009.
174. «С юбилеем, хор «Мрія». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №91, 12.11.2009.
175. «Пение – это музыка голоса». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №45, 05.11.2009.
176. «Час виховувати лицарів». Всеукраїнський громадсько-політичний журнал «XXI. Україна». Стор 128. Донецьк. Грудень 2009.
177. «Звернення». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №105, 31.12.2009.
178. «3 думкою про майбутнє». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №4, 21.01.2010.
179. «Любовь была, есть и будет!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №9, 4.02.2010.
180. «Вибори Президента». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №08, 25.02.2010.
181. «Не потеряют молодежь». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №8, 25.02.2010; №9, 2.03.2010.
182. «Відділ з питань внутрішньої політики...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №25, 01.04.2010.
183. Виступ отамана Задністрової Січі на радіо-апаратній. 12.04.2010.
184. «Тарасова криниця». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №32, 24.04.2010.
185. «Возвращаясь к напечатанному...». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №34, 24.04.2010.
186. «Живет украинская песня». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №40, 22.05.2010.
187. «Школа атамана Тимофеева». Всеукраїнський громадсько-політичний журнал «XXI. Персона». Стор. 254-255. Донецьк. Травень-червень 2010.
188. «Вітаємо!». Ювіляри України. Події та особистості XXI століття. Інститут біографічних досліджень. Випуск четвертий. Стор. 128-129. Київ. 2010.
189. «Атаман». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №59, 29.07.2010.
190. «Тимофеев Валерий Якович». Діловий клуб. Українська еліта у обличчях. Спеціальний проект Всеукраїнського громадсько-політичного журналу «Персона. XXI століття». Донецьк. 2010. Стор. 242-243.

191. «Від козацької родини – до козацької України». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №78, 02.10.2010.
192. «Поздоровлення». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №81, 14.10.2010.
193. «Козак – людина незалежна». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №82, 16.10.2010.
194. «Город и Чередниченко». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №83, 21.10.2010.
195. «Сучасному Українському козацтву – 20 років». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №84, 23.10.2010.
196. Жовтень 2010. На сайті Одеської обласної державної адміністрації (Білгород-Дністровська РДА) заведено веб-сторінку «Козацькі справи», де Буджацькі козаки розміщують інформацію про свою діяльність. <http://b-dnistrov-rda.odessa.gov.ua/>
197. «Прочный резерв». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №85-86, 28.10.2010.
198. Розпорядження Президента України про звільнення: В.Зінченка з посади голови Білгород-Дністровської РДА. Розпорядження №1101/2010-р від 25.10.2010; І.Сиротюка з посади голови Саратовської РДА. Розпорядження №1185/2010-р від 20.12.2010.
199. «Единомышленников – в помощь». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №95, 02.12.2010.
200. «Казачество как стиль жизни гагаузов». Газета «Аргументы и факты. Молдова» (Тирасполь), №49, 8-14.12.2010.
201. «Нет границ для сердца друга». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №96, 04.12.2010.
202. «Кто создает юных гоблинов». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №3, 19.01.2011.
203. «Вітаємо». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №3, 19.01.2011. День рожд Ігумнова.
204. «Памяти А.Редька». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №04, 20.01.2011.
205. «О чем мечтает «Мрия». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №36. 27.01.2011.
206. «Не буде роду переводу». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №36. 27.01.2011.
207. «Син Задністрового козака». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №06, 10.02.2011.
208. «Звичаєвий Кодекс українського народу». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №38, 19.05.2011.
209. «Одещина, открытая Америкой». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №64, 18.08.2011.
210. «Урочисте засідання». Газета «Одеські вісті» (Одеса), №114, 15.10.2011.
211. «Поздоровлення». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №80, 13.10.2011.
212. «Нащадки козацької доблесті». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), №80, 13.10.2011.
213. «Радилися козаки». Газета «Одеські вісті» (Одеса). №114, 15.10.2011.
214. «Козацька кров пульсує і гуде». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №42, 20.10.2011.
215. «Слово ветерана – слово веское». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №84, 23.10.2011.
216. «Румунські страви за фашистськими рецептами». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №46, 17.11.2011.

217. Сайт Одеської обласної державної адміністрації (Білгород-Дністровська РДА). 18.11.2011. Церемонія нагородження та посвята у козаки.
218. «Козацтво було, є й буде». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №47, 24.11.2011.
219. 81. «Життя – Батьківщині». Спеціальний проект Всеукраїнського громадсько-політичного журналу «Персона. XXI століття». Стор. 242-243. Донецьк. 2011.
220. «Лицарі сучасності». Газета «Бессарабский вестник» (Буджак). №44, 24-30.11.2011.
221. Кто есть кто – без границ. «Кто есть кто - без границ» (Москва). Энциклопедія успешных людей. Тимофеев Валерий Яковлевич (Начальник орготдела Белгород-Днестровского районного совета Одесской области, атаман Буджакского казачества (междуречье Дунай-Днестра). Грудень 2011. <http://kekmir.ru/>
222. Сайт Одеської обласної державної адміністрації (Білгород-Дністровська РДА). 10.12.2011. Нарада представників козацьких організацій.
223. «Доля народу – козацька доля». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №50, 15.12.2011.
224. «Нові книги з історії математики». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), №50, 15.12.2011.
225. «Козак і у Канаді – козак». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №02, 12.01.2012.
226. «Борис Мисюк проведєл Аккерман». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №3, 19.01.2012.
227. «Рождественские встречи в Аккермане». Газета «Бессарабский вестник» (Білгород-Дністровський). №2, 19-25.01.2012.
228. Сайт Одеської обласної державної адміністрації (Білгород-Дністровська РДА). 20.01.2012. Засідання ради Буджацького козацтва.
229. «Призвание – служить народу України». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №4, 26.01.2012.
230. «Заслужена нагорода». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №06, 26.01.2011.
231. Буклет «Білгород-Дністровська районна організація ветеранів України». 22.02.2012.
232. Сайт Одеської обласної державної адміністрації (Білгород-Дністровська РДА). 21.02.2012. Святковий захід Буджацького козацтва до Дня захисника Вітчизни.
233. «Білгород-Дністровський район». Газета «Одесские известия» (Одеса). №. 17.03.2012.
234. «Посади калину біля серця». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №28-29, 12.04.2012.
235. «Посади калину біля серця». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №15. 12.04.2012.
236. «Строим свою Европу». Газета «Бессарабский вестник» (Буджак). №14. 12-18.04.2012.
237. «Обидно и радостно». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №30. 21.04.2012.
238. «Народные гуляния в Адамовке». Газета «Бессарабский вестник» (Буджак). №17. 3-9.05.2012.
239. «Первомай шагает по району». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №34. 05.05.2012.
240. «Життя – Батьківщині! Честь – нікому!». Журнал «Я - Українець». Стор 132-133. Вид ООО «Я - Українець». Донецьк. 2012.
241. «Казацкими тропами». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №46. 21.06.2012.

242. «Чи прокинеться дух український?». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №48, 21.06.2012.
243. «О, Хортице! Ти – серце України!». Газета «Правда України» (Київ). №, 22.06.2012.
244. «З вірою в майбутнє». Газета «Бессарабський вестник» (Білгород-Дністровський). №26. 05-11.07.2012.
245. «В живописном уголке района». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №27. 05.07.2012.
246. «Ми – козацького роду!». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №27. 05.07.2012.
247. «16-річчя Основного закону держави». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №50, 05.07.2012.
248. «Памяти Никитина». Газета «Одеський вестник» (Одеса). №93, 03.07.2012.
249. «Коля с Ближних Мельниц». Газета «Моряк Украины» (Одеса). №26, 04.07.2012.
250. «Белгород-Днестровский район: ночной крик о помощи». Газета «Аргументи. Факти. Коментарі». Бессарабія (Болград). Спецвипуск/Серпень 2012.
251. «Пираты Приморского края». Газета «Аргументи. Факти. Коментарі». Бессарабія (Болград). Спецвипуск/Серпень 2012.
252. «Пленум районної організації ветеранів». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №64, 23.08.2012.
253. «21 річниця Незалежності». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №65, 30.08.2012.
254. «Круглый стол». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №72, 22.09.2012.
255. «Адамівській школі – 55 років». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №44, 01.11.2012.
256. «Адамівська школа». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №83, 01.11.2012.
257. «Козацьке свято». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №86, 10.11.2012.
258. «Свій за свого». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №41, 11.10.2012.
259. «Лицарі Батьківщини». Журнал «Инвест-Украина» (Донецьк). №6, 2012. с.34-37. В.Бикова. Лицарі Вітчизни. 5 фото.
260. «Козацьке Коло». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №13, 14.02.2013.
261. «23 февраля». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №17, 28.02.2013.
262. «Встреча поколений». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №9, 28.02.2013.
263. «1 травня». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №37, 16.05.2013.
264. «Калиновий гай». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №20, 16.04.2013.
265. «Чудесний весняний ранок». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №20, 16.04.2013.
266. «До лав Буджацького козацтва». Журнал «Місцеве самоврядування та регіональний розвиток в Україні» (Київ). Квітень-червень 2013.
267. «Чи прокинеться дух український?». Газета «Чорноморські новини» (Одеса), №48, 21.06.2013.
268. «О, Хортице! Ти - серце України!». Газета «Правда України» (Київ), №, 22.06.2013.

269. «З вірою в майбутнє». Газета «Бессарабський вестник» (Білгород-Дністровський). №26, 05-11.07.2013.
270. «В живописном уголке района», Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №27, 05.07.2013.
271. «Ми - козацького роду!» Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №27, 05.07.2013.
272. «Велика Рада Буджацького козацтва». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №42, 17.10.2013.
273. «Лицарі твої, Україно». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №80, 12.10.2013.
274. «Слово про козацтво». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №81, 17.10.2013.
275. «Козацькі забави». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №42, 17.10.2013.
276. «Калиновий гай». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №81, 17.10.2013.
277. «Незлим тихим словом». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №19, 13.03.2014; газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №11, 13.03.2014.
278. «Шевченко». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №11, 13.03.2014.
279. «Виховувати у душі патріотизму». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №30, 24.07.2014.
280. «Козацькому роду нема переводу». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №66, 23.10.2014.
281. «День Українського козацтва». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №67, 25.10.2014.
282. «Ми – козацького роду». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №73, 15.11.2014.
283. «Роби людям добро». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №84, 25.12.2014.
284. «Козацька нація». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №31, 23.04.2015.
285. «Міський етап «Джури». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №39, 21.05.2015.
286. «Козацька нація – Буджацькому козацтву -25». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №31, 23.04.2015.
287. «Ще не вмерла козацька старшина!». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №39, 21.05.2015.
288. «Козацьке лицарство Буджаку (Козак завжди козак)». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №43, 04.06.2015;
289. «Козацьке лицарство Буджаку (Козак завжди козак)». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №41, 28.05.2015.
290. «Праздник в парке Мира». Газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський). №55, 16.07.2015.
291. «Головні на святі Першого вересня –першокласники!». Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №69, 03.09.2015.
292. «В малій залі РДА». Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №76, 26.09.2015.
293. «Несеться слава козацька». Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №81, 15.10.2015.
294. «С прицілом на майбутнє». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №45, 5.11.2015.

295. «Про скликання чергової сесії районної ради». Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №7, 18.02.2016.

296. «Від Бритівки до Хортиці». Газета «Чорноморський вісник» (Білгород-Дністровський). №07, 21.05.2016.

297. «Причорноморська академія мовних технологій та комунікацій етносів». Газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський). №34, 25.08.2016.

298. «Час виховувати лицарів». Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ). №№41-42, 28.09-05.10.2016; №№42-43, 12-19.10.2016; №№43-44, 28.10-02.11.2016; №№45-56,

299. «Кращі освітяни України-2016». Всеукраїнський громадсько-політичний щотижневик «Освіта» (Київ). №1-2, 4-11.01.2017.

300. «Чим не догодив директор?». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №24-25, 11.03.2017.

301. «Болить душа за нашу молодь». Газета «Чорноморські новини» (Одеса). №29, 23.03.2017.

302. «Стезя познання и воспитання» (По петя на познанието и воспитанието). Газети: «Обозрение плюс» (Одеса). №15, 29.04.2017; «Роден край» (Одеса). №18, 06.05.2017.

303. «У КУ БДМТЦСО відбулася посвята в Березині та козаки». Газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський). №26, 29.06.2017.

304. «Схід і Південь України: час, простір, соціум». у 2-х тт. К. (Т.1.: Колективна монографія. Інститут історії України НАН України, 2014; Т.2.: Матеріали до бібліографії. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського, 2016). У Т.2 - Розділ 1.5. Роки незалежності (1991-2015). Одеська область. – представлено книги Буджацького козацтва – «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Задністров'я», «Лицарі України» (див. стор. 198-199) та ін.

Із 2012 року з'являються матеріали про Буджацьке козацтво на сайті Білгород-Дністровської районної державної адміністрації <http://b-dnistrov-rda.odessa.gov.ua/novini/> ; із 2013 року – на сайті Білгород-Дністровської районної ради <http://bd-rada.odessa.gov.ua/index.php/2011-06-16-08-31-00> ; із 2014 року – на сайті Білгород-Дністровської міської ради <http://www.bilgorod-d.org.ua/> ; із 2015 року – на сайтах департаменту освіти і науки ОДА <http://osvita.odessa.gov.ua/> , Одеської обласної державної адміністрації <http://oda.odessa.gov.ua/> , Одеської обласної ради <http://oblrada.odessa.gov.ua/> , Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/> .

КНИГИ ПРО УКРАЇНСЬКЕ БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО

01. Тимофеев В.Я. Козацтво. Випуски 1-3. Білгород-Дністровський: СП «Петрекс». 1995, 1998, 2000. Книга слугувала посібником для практичної діяльності козаків Адамівського Осередку Козацтва. 160 стор.

02. Тимофеев В.Я. Козацький вісник. Видавництво СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 1998. Газета Адамівського Осередку Козацтва за 1991-1998 роки. Фотоілюстрації. 60 стор.

03. Тимофеев В.Я. Адамівська Січ. 15 тт. (33 кн). Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2001-2003. Про козацтво Адамівської громади: козаків та козачок, молодиків та берегинь, джур та дан, козачат та лель.

04. Тимофеев В.Я. Річ про Адамівську Січ. 3 тт. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2001-2003. Ілюстрована історія становлення та розвитку колективу Адамівської школи козацько-лицарського виховання, що на Білгород-Дністровщині.

05. Тимофєєв В.Я. Адамівська громада. 2 тт. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2003. Книга про людей Адамівської громади; людей, які внесли частку себе у розвиток духовного, економічного життя трьох населених пунктів: Адамівки, Авидівки, Благодатного, що на Одещині.

06. Тимофєєва С.В., Тимофєєв В.Я. Архіви козащини Задністров'я. 11 тт. (20 кн). Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2003-2010. Документи та матеріали козацтв Задністров'я.

07. Тимофєєв В.Я. Адамівський Осередок Козацтва. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Суб'єктивні нотатки Козака - 1. Білгород-Дністровський. Вид. «СП «Петрекс». 2003.

08. Тимофєєв В.Я. Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2004. 186 стор. Додатки, фото. Опис моделі громадського (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховного закладу нового типу, покликаною дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян України. За впровадження цієї моделі в практику роботи школи автор був удостоєний звання «Кращий освітянин України 2002 року».

09. Тимофєєва С.В. Сучасне українське козацтво на півдні Одещини. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2005. 80 стор. Бібліографія. Стисло викладена історія козацтва півдня Одещини.

10. Тимофєєв В.Я. Козацька педагогіка – сучасна освіта. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2005. 100 стор. Додатки. Стисло викладена методика створення і налагодження роботи молодіжних та дитячих козацьких осередків, школи козацько-лицарського виховання.

11. Тимофєєв В.Я., Ушанова С.В. Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку. У 12 збірках (15 кн.). Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2005-2017.

12. Тимофєєва С.В. Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006. 174 стор. Додатки. Бібліографія. Ілюстрована історія козацтва Білгород-Дністровського (міста та району).

13. Тимофєєв В.Я. Козацьке тілодуховиховання. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006. 16 стор. Стисло викладений один з аспектів козацько-лицарського виховання дітей та шкільної молоді.

14. Тимофєєв В.Я. Річ про Буджацьку Січ. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006. 526 стор. Фото. Ілюстрована історія сучасних козацтв Буджаку (збірка козацьких газет «Річ про Буджацьку Січ» 2004-2006 років).

15. Тимофєєв В.Я. Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я. У 9 тт. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006-2009. Спроба всебічного видання про козацтво Південноукраїнського Задністров'я: життєпис козацьких достойників, преса про козацтво, нотатки Самовидців.

16. Тимофєєв В.Я. Козацько-лицарське виховання. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007. 300 стор. Фотоілюстрації, додатки. Збірка методичних матеріалів (Укази Президента України, документи Міністерства освіти і науки України, Українського козацтва щодо козацько-лицарського виховання; методика їх використання).

17. Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007. 230 стор. Додатки. Методика формування колективу в школі козацько-лицарського виховання (узагальнено досвід роботи педагогічних колективів навчальних закладів Південноукраїнського Задністров'я).

18. Тимофєєв В.Я. Виховання козака-лицаря. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007. 200 стор. Додатки. Методика формування особистості козака-лицаря в школі козацько-лицарського виховання.
19. Тимофєєв В.Я. Козацький громадський рух. Видавництво «Володимир»-СПД Саламаха Л.Ф. Білгород-Дністровський. 2007. 160 стор. Бібліографія. Узагальнено досвід роботи колективів навчальних закладів та громадських організацій козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я з виховання дітей та молоді.
20. Ушанова С.В. Сучасне лицарство Задністров'я. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007. Висвітлюється історія виникнення сучасного Українського козацтва на території півдня Одещини (Білгород-Дністровський район та місто) – на Задністров'ї. Охоплено період з 1989 року по 2004 рік. 260 стор. Фото. Бібліографія.
21. Тимофєєв В.Я. Річ про Січ. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008. 150 стор., фотоілюстрації. Збірка козацьких газет «Річ про Січ», яка виходила в місті та в районі.
22. Тимофєєв В.Я. Адамівський курінь. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008. 350 стор. Фотоілюстрації, документи та матеріали. Книга – про Адамівський курінь Українського козацтва, що діяв в Білгород-Дністровському районі на Одещині в останньому десятиріччі ХХ ст. – першому десятиріччі ХХІ ст.; про козаків та козачок, про людей Адамівської громади, що в загальному громадському русі прокладали свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна.
23. Ушанова С.В. Задністровці. Нарис. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008. 80 стор. Сучасне козацтво Задністров'я (місто Білгород-Дністровський та Білгород-Дністровський район).
24. Тимофєєв В.Я. Задністрова Січ. Початок III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 2. Білгород-Дністровський. Вид. «Отаман». 2010. Ілюстрована історія регіональної козацької організації Південноукраїнського Задністров'я.
25. Тимофєєв В.Я. Козацький вишкіл. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. Досвід роботи колективів навчальних закладів Південноукраїнського Задністров'я з козацького вишколу дітей та молоді. 165 стор. Розділи: Від автора. I. Державні документи про козацтво. II. Документи козацтва. III. Документи Міністерства освіти і науки України щодо козацтва. IV. Козацька педагогіка й сучасна освіта. Рекомендована література. Замість закінчення.
26. Тимофєєв В.Я. Теорія та практика козацького вишколу. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. Досвід козацько-лицарського виховання колективів навчально-виховних закладів Південноукраїнського Задністров'я.
27. Тимофєєв В.Я. Козацтво Задністров'я. Збірка козацької газети, яка виходила в місті та в районі. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. 124 стор.
28. Тимофєєв В.Я. Дитячий та юнацький козацький рух. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. 176 стор.
29. Тимофєєв В.Я. Козак Задністров'я – Січ. Збірка козацької газети, яка виходила в місті та в районі. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009.
30. Тимофєєв В.Я., Ушанова С.В. Довідник козака Буджаку. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. Перше видання - 2009. Друге видання – 2010. Третє видання – 2011.
31. Тимофєєв В.Я. Козак Задністров'я. Збірка козацької газети, яка виходила в місті та в районі. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2010.
32. Ушанова С.В. Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2010.

33. Ушанова С.В., Тимофєєв В.Я. Архіви козащини Буджаку. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. В 3 тт.-5 кн. (кн.1-2011, кн.2-2011, кн.3-2011, кн.4-2012, кн.5-2012).
34. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011.
35. Тимофєєв В.Я., Ушанова С.В. Довідник козака. Збірка. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2012.
36. Тимофєєв В.Я. Річ про Буджацьку Січ (2010-2012, 2012-2014, 2014-2016). Збірка козацької газети, яка виходила в місті та в районі. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. У 3-х ч. 2012, 2014, 2016.
37. Тимофєєв В.Я. Буджацьке козацтво. Спомини Самовидця. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. У 3-х ч. 2012, 2014, 2016.
38. Ушанова С.В., Тимофєєв В.Я. Архіви козащини Одещини. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. В 5 тт.-7 кн. (кн.1-2010, кн.2-2010, кн.3-2011, кн.4-2011, кн.5-2011, кн.6-2012, кн.7-2012).
39. Ушанова С.В. Сучасне козацтво Буджаку. Довідник. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2012.
40. Тимофєєв В.Я., Ушанова С.В. Час виховувати лицарів. Січ - школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства. З досвіду роботи директора школи. «Гетьман». Білгород-Дністровський. В 3 кн. (кн.1-2010, кн.2-2015, кн.3-2017).
41. Тимофєєв В.Я. Буджацьке козацтво. III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака - 3. Білгород-Дністровський. Вид. «Гетьман». 2013.
42. Тимофєєв В.Я. Українське Буджацьке козацтво. III тисячоліття. Суб'єктивні нотатки Козака – 4. Білгород-Дністровський. Вид. «Гетьман». 2018.

ЗМІСТ

БУЛАВА ВІД АВТОРА. МІСІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА.

ПЕРНАЧ ІV. БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО.

БУНЧУК 13-Й. КОЗАЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДЖАКУ - 2.

Колодач 34-й. Район Задністров'я.

Комишина 87. Січень-лютий 2014. Події в козацтвах Буджаку. Київ - Козацька Рада. Отримуючи – втрачаєш. Сімнадцяте Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Євромайдан. Козаки Буджаку-2. Задністрова Січ. Район Задністров'я: Білгород-Дністровський; місто обласного підпорядкування Білгород-Дністровський. (9)

Колодач 35-й. Райони Придунав'я.

Комишина 88. Березень-травень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Радониця (початок). Батьки. Вісімнадцяте Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Анексія Автономної Республіки Криму та міста Севастополя. Райони Придунав'я: Болградський, Кілійський, Ренійський. (46)

Комишина 89. Червень-серпень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Події в країні. Дев'ятнадцяте Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Двадцяте Коло Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Адамівки. Львів. Післямайдан-АТО-Південний Схід. Район Придунав'я Ізмаїльський та місто обласного підпорядкування Ізмаїл. (75)

БУНЧУК 14-Й. КОЗАЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДЖАКУ – 3.

Колодач 36-й. Райони Задунав'я, Бессарабія.

Комишина 90. Вересень-жовтень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Двадцять перше Святкове Коло Буджацького козацтва. III Всеукраїнська педагогічна конференція із питань козацько-лицарського виховання. Райони: Задунав'я (Румунія, Болгарія), Бессарабія (Молдова, Гагузія). (99)

Комишина 91. Листопад-грудень 2014. Події в козацтвах Буджаку. Двадцять друге та Двадцять третє Кола Буджацького козацтва - Рада керівників громадських організацій козацького спрямування. Козаки Буджаку-3. Буджацьке козацтво. (107)

БУНЧУК 15-Й. КОЗАКИ. РОЗДУМИ ОТАМАНА (ПОЧАТОК).

Радониця (продовження) - Правила, або моральні орієнтири; або що я зробив у житті для Батьківщини!

Колодач 37-й. Козацька нація.

Комишина 92. Січень-лютий 2015. Події в козацтвах Буджаку. План роботи. Роби людям добро. Двадцять четверте Коло Буджацького козацтва. (123)

Комишина 93. Березень-травень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Ще не вмерла козацька старшина. Козацька нація – Буджацькому козацтву – 25 років (Двадцять п'яте Коло Буджацького козацтва). Козацьке лицарство Буджаку. (130)

Колодач 38-й. За віру! За волю! За долю!

Комишина 94. Червень-серпень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Виступ. Свято в парку Миру. (140)

Комишина 95. Вересень-жовтень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Звернення. Двадцять шосте Коло Буджацького козацтва. Несеться слава козацька. Основи моделі розвитку Бритівської школи. (146)

**БУНЧУК 16-Й. КОЗАКИ! ЗА УКРАЇНУ! РОЗДУМИ ОТАМАНА
(ПРОДОВЖЕННЯ).**

Радониця (закінчення) - Правила, або моральні орієнтири; або що я зробив у житті для Батьківщини!

Колодач 39-й. Козацькому роду – нема переводу!

Комишина 96. Листопад-грудень 2015. Події в козацтвах Буджаку. Бритівська Січ. Перша Міжнародна конференція з питань козацької педагогіки. (158)

Комишина 97. Січень-лютий 2016. Події в козацтвах Буджаку. РКОУ. Двадцять сьоме Коло Буджацького козацтва. (169)

Колодач 40-й. Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!

Комишина 98. Березень-травень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Програма розвитку українського козацтва. Двадцять восьме Коло Буджацького козацтва. Координаційна рада з питань розвитку козацтва. (175)

Комишина 99. Червень-серпень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Другий історичний Міжнародний конгрес козацтва. Велика відпустка – що далі? Краплі данського короля пийте-пийте-пийте, лицари-кавалери. (205)

**БУНЧУК 17-Й. КОЗАКИ! ХТО МИ І ЩО МИ? КУДИ ЙДЕМО?
РОЗДУМИ ОТАМАНА (ПРОДОВЖЕННЯ).**

Моральні принципи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства.

Колодач 41-й. Кризь терени – до зірок! Зірка сумління нам сяє – ми, браття, козацького роду!

Комишина 100. Вересень-жовтень 2016. Події в козацтвах Буджаку. День Українського козацтва. (239)

Комишина 101. Листопад-грудень 2016. Події в козацтвах Буджаку. Час виховувати лицарів. Друга Міжнародна конференція з питань козацької педагогіки. Спроба рейдерського захоплення школи. Як пораненому козаку треба жити й творити. Запрошення. (245)

**БУНЧУК 18-Й. КОЗАКИ! ХТО МИ І ЩО МИ? КУДИ ЙДЕМО?
РОЗДУМИ ОТАМАНА (ЗАКІНЧЕННЯ).**

Орієнтири.

Колодач 42-й. Жити і діяти заради Добра і Справедливості.

Комишина 102. Січень-березень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Кращі освітяни України-2016. Демократична школа. Ситі захисники голодних. Двадцять дев'яте Коло Українського Буджацького козацтва. Завжди готові. Ще не все я сказав... Меморандум. (259)

Комишина 103. Квітень-травень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Схід і Південь України: час, простір, соціум. II Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава». Стезя познання и виховання. Тридцять Коло Українського Буджацького козацтва. Звіт про роботу Українського Буджацького козацтва за 2016 рік. (278)

БУНЧУК 19-Й. КОЗАКАМ-БУДЖАКЦЯМ ТРИДЦЯТЬ РОКІВ!

Школа – Січ.

Колодач 43-й. Честит достоен юбилей.

Комишина 104. Травень-серпень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Тридцять перше та Тридцять друге Кола Українського Буджацького козацтва. България. Школа-Січ: модель школи національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства – основні положення. Роздуми отамана-1. (291)

Комишина 105. Вересень-жовтень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Тридцять третє Коло-Рада УБК. Вийшов ювілейний номер газети «Річ про Буджацьку Січ». Козачизм переможе! Громадсько-політична програма діяльності Українського Буджацького козацтва - Насущні завдання нашого руху. Роздуми отамана-2. (320)

Комишина 106. Листопад-грудень 2017. Події в козацтвах Буджаку. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді Одещини. Україніка. Розбудова козацької організації. Роздуми отамана-3. (336)

Комишина 107. Січень-березень 2018. Події в козацтвах Буджаку. Цільова програма «Сокіл» («Джура»). Координаційна рада-Тридцять четверте Коло УБК. Народні дружини. (379)

Замість закінчення. (406)

Додатки. (407)

© Тимофєєв В.Я. Українське Буджацьке козацтво. III тисячоліття.
Суб'єктивні нотатки Козака - 4. Видавництво «Гетьман».
м. Білгород-Дністровський. 2018.